מעריב

כ"ז סיון תשל"ה
5.6.75
גליון 9396
שנה כ"ז

MAARIV • העתון הנפוץ ביותר במדינה

UNIVERSITY OF JORDAN

תקווה לחיסול השביתה בקצא"א: פגישה מסכמת ב־10 לפנה"צ

✶ מחברי הועד של השובתים חתמו עוד אמש על הסכמתם „לקבל מרות ההסתדרות" ✶ בטוחים שהרביעי יחתום היום ✶ השובתים ייעצרו, אך ישוחררו בערבות

בתשובה על שאלות בטלוויזיה הצרפתית

פרס: יש להניח שמטענים ישראליים יעברו בתעלת סואץ; ייתכן שכבר מצויים בדרך

חוגים אמריקניים מקווים שסאדאת יכבד „התחייבות בכתב" שנתן בעניין מעבר המטענים

מאת תמר גולן, סופרת „מעריב" בפאריס

„יש להניח שמטענים מיועדים לישראל יעברו בתעלת סואץ", – אמר אמש הבטחון מר שמעון פרס בתשובה על שאלה בראיון לטלוויזיה הצרפתית ברשת … כאשר העיר המראיין, פול נהון, שפורסמה ברבים ידיעה כי אניה … ליברי המשאת מטען של סוכר … ישראל, כבר נמצאת בדרכה לתעלה, … השיב פרס כי „ייתכן שזה נכון".

נשיא מצרים, אנואר סאדאת, לבוש בגדי חיל־הים המצרי, מנופף בידו לעבר דיגומו מצריים, המריעים על סיפון קירוס… — עם פתיחתה של תעלת סואץ, אתמול.

„צוות החשיבה" דן בפגישת רבין־פורד

רבין נגד מסירת החלק המזרחי של המעברים במסגרת הסדר ביניים

קיסינג'ר הודיע לדיניץ על הסכמת סאדאת להתחיל מחדש במאמצי צעד־אחר־צעד

„אנית השלום" של אייבי נתן אינה עונה

אמצעי זהירות בסניפי הדואר ביהודה ושומרון

מבצע המיליון של „מעריב" ו„הדיראן" פרסים לקוראים במיליון ל"י

אות נוספת ביום א'

הצבא המצרי בסיני הפסיק את עבודות ההתבצרות

תכן שהסיבה לכך: הכנותיו לקראת חגיגות פתיחת התעלה

רשת סוכני „פתח" באירופה נחשפה בעזרת „מסמכי ביירות"

מאת דוד זהר

זוהתה גופת חלל צה"ל נוסף

בני צה"ל נפגעי־לב יחריפו שביתתם

חולית מודיעין מצרית נלכדה ברצועת הדילול

הועברה ידיעה לקהיר באמצעות הצלב האדום הבינלאומי

מאת יעקב ארז

סופס הדירות של מצעד הפזמונים העבריים בגלי צה"ל היום מוסיף 11

לאייבי נתן יישר כח
מרכז רדיו סטריאו ת"א, אבן גבירול 191

האזינו הערב בשעה 7.05 בשידורי ישראל, רשת א' ב„טור השבועי" לראיון עם אורי דן על ספרו המסעיר „ראש גשר" על אוגדת אלוף אריק שרון במלחמה

האזינו הערב לתכנית „בירה ומצב רוח" בה יארח יעקב אגמון את הסופר חנוך ברטוב עם צאת ספרו „הבדאי"

רהיטי מרום חדרי שינה וארונות קיר לפי הזמנה אספקה תוך 30 יום

אצל שניידמן תמצאו שמלות לכל גיל ולכל אירוע
3 קומות של אופנה דיזנגוף 128 ת"א

הגיעו קסטות מובחרות BASF

בוז אספהן שטיחים במבחר עולמי

ריביירה
בעיר המכוניות, כביש החוף (לפני הרצליה) פתוח מ־8.30—16.30 בערב ללא הפסקה רק בימי חול
תצוגה ומכירה של ציוד: לקמפינג, ים, מרפסת וגן
עם הציוד שלנו תרגיש כמו בריביירה
RIVIERA

מסגריה מקבלת כל סוגי עבודות כולל גדרות וסורגים

ראיון התחדש עם ח"כ מנחם בגין מראיין: גדעון לב־ארי שידורי ישראל רשת א' מחר שעה 12.00 בצהרים

הכספת הקטנה לדברי הערך הגדולים SOD-SAFE

עזרה מעריב 1 לוח מס' 1 הלוח הראשי
מודעות דרושים

פרס וסגן נשיא מצרים – אורחי"ו של ז'יסקאר מחר

חוסני מובאראק יישב לימין המארח ✶ לישראל נועד שולחן נפרד

מאת תמר גולן, סופרת "מעריב" בפאריס

"בצאתי כאן ידידות ישנה — וטכנולוגיה חדישה" — במלים אלה סיכם שר הבטחון, שמעון פרס, את סיורו בן שלוש השעות בביתן האווירי של לה־בורז'ה.

ואכן — מהרגע בו נחת מטוס ה"ווסטווינד" של התעשיה האווירית, אשר נשלח במיוחד לשוויץ כדי להביא את מר פרס, בשדה התעופה של פאריס, עבר הביקור בסימן פגישות מרגשות עם ידידים משכבר מזה ובדיקה יסודית של הישגי הטכנולוגיה הצרפתית מאידך.

שטח התצוגה המה אתמול מבקרים רבים שניצלו את מזג האוויר הנוח. מלאכתם של אנשי הבטחון שאבטחו את שר הבטחון היתה איפה קשה. השר שוטט בין המטוסים הרבים, התעכב לפני ביתן החברות השונות, והירבה בשאלות.

את ביקורו בסלון, כשהוא מלווה בשגריר ישראל בפאריס (ומנכ"ל משרד הבטחון לשעבר), אשר בן־נתן, במפקד חיל־האוויר, האלוף בנימין פלד, וקודמו בתפקיד, האלוף מוטי הוד, מנהל התעשיה האווירית מר אל שווימר ועוד רבים מאנשי משרדו, החל מר פרס בביתן הישראלי.

"אני גאה בביתן שלנו ומלא התפעלות ממה שמוצג בו. אולם אני יודע גם כי לא פחות מרשים הוא מה שלא הצגנו הפעם בסלון", סיכם השר את ביקורו כשהוא מרמז על ה"כפיר".

מטוס ה"כפיר" הוא כידוע האטרקציה הגדולה של ישראל בסלון אף־כי אינו מוצג כאן. כאשר נשאל שר הבטחון על ידי כתב הטלוויזיה הצרפתית, באיזה מטוס היה הוא בוחר ב"מיראז'" הצרפתי או ב"אף־16" האמריקני? אמר השר: "היה עלי לחשוב ארוכות וההחלטה עלולה היתה להיות קשה. אולם למזלנו אין אנו צריכים לבחור בין שני אלה שכן לנו ישנה האפשרות השלישית".

המטוס הראשון אשר הוצג לפני מר פרס היה ה"מיראז'" פ־1 מ־53 של חברת דאסו. שני מטוסים ביצעו לכבודו טיסת ראווה.

לאחר הצצה קצרה במטוס הענק הסובייטי, ה"טופולב 144", עבר שר הבטחון לסקור את המטוס האמריקני החדיש אף־16 של "ג'נראל דינאמיקס". הפעם לא היתה טיסת ראווה. השר עלה על המדרגות המובילות למטוס — אולם לא נכנס לתא הטייס, כתוך כבוד לכאורה הצרפתים.

כל שאלה משאלותיו של שר הבטחון הישראלי עוררה עניין רב, ולא רק עתונאים רשמו אותן בהתעניינות. ראינו פקידים גבוהים של יצרנית המטוסים השונים בהם עשה מר פרס, רושמים את שאלותיו בקפדנות שכן היה בהן, לדעתם, משום סימן לצרכים המעניינים את ישראל.

יומו השני של השר, היום, יוקדש למסיבת עתונאים גדולה, וכן לפגישתו עם מספר אישים צרפתיים. החשובה מבין פגישות אלה תהיה עם שר הפנים (שהוא בעמד סגן ראש הממשלה), מר מישל פוניאטובסקי. מר פוניאטובסקי הוא מנהיג מפלגת הרפובליקאנים העצמאים — המפלגה אשר העלתה את מר ואלרי ז'יסקאר־דאסטן לשלטון. היות שפגישה עם הנשיא היא בלתי אפשרית מבחינה פרוטוקולרית, יש חשיבות מיוחדת לשיחה עם מר פוניאטובסקי — הידוע כידיד ישראל ואשר אותו מכיר מר פרס אישית. במידה שיש לשר פרס איזה "סדר" להעביר לנשיא ואלרי ז'יסקאר־דאסטן — תהיה זו האפשרות. כן ייפגש מר פרס עם שר הבטחון, איוון בורז'.

אולם הן חוגים ישראלים והן חוגים צרפתים הדגישו כאן אתמול, כי ברגע זה אין בעיות מדיניות מיוחדות בין שתי המדינות, וכי מרבית הנושאים נדונו בעת ביקורו של השר אלון לפני כשבועות אחדים.

חגיגה ביוזמת מחכה למשלחת הישראלית בסלון האווירי ביום שבת: הארוחה המסורתית של המארחים איגוד יצרני התעשייה האווירית הצרפתית. שר הבטחון הצרפתי הוא יושב הראש של הארוחה, אשר לימינו בשולחן הכבוד יישב הגנראל חוסני מובאראק, סגן נשיא מצרים, שיהיה הבכיר בין המשתתפים. למשלחת הישראלית נועד שולחן מיוחד ונפרד באותו אולם עצמו.

הצרפתים מדברים על "הפעם הראשונה בהיסטוריה בה יסעדו באותו אולם סגן נשיא מצרים ושר הבטחון של ישראל". הצרפתים רואים בכך ציון נוסף למדיניותם המאוזנת.

ליילה חאלד: נמשיך להתנקש בחיי יהודים

מאת צבי לביא, סופר "מעריב" בלונדון

"החזית העממית לשיחרור פלשתין" לא נטשה את תכניותיה להתנקש בחייהם של יהודים עשירים ברחבי העולם בגלל המעורבות בישראל.

בצמרת "הרשימה השחורה" שלהם עומדים עדיין אדוארד סיף, נשיא "מרקס אנד ספנסר", שנסיון להתנקש בחייו נעשה לפני שנה וחצי, וכן הלורד רוטשילד.

הצהרה זו מסרה אמש ליילה חאלד, בתכנית טלוויזיה על הסיכסוך הפלשתיני ב"בי.בי.סי." היא הוסיפה, כי רשימת המטרות להתנקשות איננה מסתיימת בשני יהודים אלה, אך אין ברצונה לגלות את השמות האחרים.

כאשר נשאלה, מדוע התנקשו באורח בריטי נכבד כמו אדוארד סיף, השיבה: "הוא לא אורח, אלא מגייס כספים בשביל הציונאים והפאשיסטים הלוחמים בנו".

ליילה חאלד טבעה מטבע לשון חדשה באוזניה, כי הטירור שלהם הוא "אלימות אנושית", מפני שאלימות זו היא מהפכנית, בניגוד לאלימות הרגילה, שהיא אנטי־אנושית.

התכנית היתה מאוזנת, והדגמה להפעלתו של משה דיין, שמשובותיו המוצצות לדברי המחבלים שהשמיעו לאורך התכנית, במשקמנה הבאאיתים.

סגנו של ג'ורג' חבש, באסם שריף, נשאל, מדוע הם מבקשים לחסל מדינה, ששני שלישים מחברי האו"ם הכירו עם הקמתה. הוא התחמק וטען, כי רוב האו"ם תומך עתה בהם. "זה לא בגלל הדם שספכנו" — הגיב דיין — "אלא בגלל הנפט".

מנהיג השמרנים לשעבר בבריטניה אדוארד הית, שבתור ראש ממשלה הכניס את בריטניה לשוק האירופי המשותף, מציג את כרטיס ההצבעה שלו בבואו אתמול לקלפי להצביע במשאל־העם — אם תמשיך בריטניה להיות חברה בשוק. (צילום ראדיו של א.פ.)

פרס: יש להניח שמטענים ישראלים

(סוף מעמוד 1)

דינות שכדי לקבל סיוע צריכות לוותר על עצמאותן. אולם זה אינו המקרה שלנו. כאשר יש לנו ויכוח עם האמריקנים לא רק אנו כי אם גם הם מביעים את דעתם. ויכוחים הם דבר חולף והידידות — כך אני מקווה — תיכאר".

על אף "ההיענות" של הבית־הלבן האמריקני כאשר פומבית ההתחייבות הסודית שניתנה על־ידי הנשיא אנואר סאדאת לשר־החוץ הנרי קיסינג'ר לגבי מעבר סחורות ישראליות בתעלת סואץ — מסרו מקורות אמריקניים אתמול, בשיחות פרטיות, כי סאדאת אמנם נתן התחייבות בכתב בעניין זה. הם גם הביעו תקוותם כי ההתחייבות תכובד.

התחייבות בכתב

שמואל שגב, סופר "מעריב" בוושינגטון, מוסר:

רמז פומבי, כי התחייבות כזאת אמנם קיימת, ניתן על־ידי השגריר המיועד מר מלקולם טון, בחלקה השני של עדותו בוועדת החוץ של הסנאט. הוא נשאל על־ידי הסנאטור צ'ארלס פרסי בעניין אפשרות מעברן של סחורות ישראליות בתעלה, והשיב: "אני מבין כי במסגרת הסכם ההפרדה הראשון, נעשו התחייבויות פרטיות מסויימות. איני יודע אם הנשיא סאדאת יעמוד בהתחייבות ויאפשר מעברן של סחורות ישראליות. אני מקווה שכך יהיה".

לשאלה על הנסיבות שבהן יוכלו ספינות ישראליות לשייט בתעלת סואץ השיב השגריר המיועד, כי ההלכה כספר הבאה בהצבון אפשרות זו, במסגרת הסכם שלום כולל.

האישור לעצם קיומה של התחייבות מצרית לגבי מעברן של סחורה ישראלית, נעשה בפי הפקידים האמריקניים ב"סון גמדי" — והיה ברור אתמול בוושינגטון, כי הממשל מבקש לא להביך את הנשיא סאדאת, שבה שהוא מכריז כי לא היו הסכמים סודיים להסכם ההפרדה הראשון.

משום גישה זו, הביעו הפקידים האמריקניים כעס כלפי הפירסום שניתן בישראל לעובדה שספינה ליבריה עושה דרכה לנמל עזה(?) דרך התעלה, עם מיטען סוכר מנהום קוריאה.

לדבריהם מוטב היה לישראל להניח לספינה לעבור בתעלה בלא פירסום, ולא לסכן את הנושא כולו. "פירסומים חוזרים על "ספינות מיטען"...

סבורים כי הפירסום האחרי קנית העברה לישראל בגינו־רות אחרים.

תוצאות המישאל בבריטניה – היום

מאת צבי לביא, סופר "מעריב" בלונדון

בבריטניה נערך אתמול משאל־העם בשאלת המשך חברותה בשוק המשותף. מניין הקולות יתחיל רק היום, סמוך לצהריים לפי שעון ישראל. תוצאות חלקיות יודעו רק לפנות ערב, ולקראת חצות יהיו, כנראה, הסיכומים הסופיים.

נוכח ההשתתפות הרבה של הציבור בהצבעה, המקבילה כמעט לקבול בבחירות לפרלמנט — כשבעים אחוז — יש בסיס להערכה, כי תומכי השוק יזכו ברוב ניכר. על מבדרו של רוב זה חלוקות הדעות, אולם מידגם של מצביעים אשר נחקר לאחר הצבעתם, העלה רוב של 70 עד 75 אחוז בעד הצטרפות, לעומת כ־25 אחוז מתנגדים.

תקוה לחיסול השביתה

(סוף מעמוד 1)

ועדת אושפיז ובוכנים להופיע גם עם חברי הוועדה המרכזת של ההסתדרות עוד היום, ותתרכז על הסיכום בהחתה לצהרי היום.

מליאת מועצת המנהלים של חברת קצא"א, ההכנה אבל כדי להיכן בבקשתם של ועדי העובדים האחרים להפעיל בחדש את כל הנפט, תוך התחייבות כי העובדים "יתנו ידם לכך".

הסירות בצפה, נפסה והני צפה שם והביא לפני חברי הוועד עיונה מכתב המופנה אל מר כשל.

ב־5.30 אתמול חזר "מוסא" להציף, גייס את אלו מגמו (שעינה יום לפני כן לשכנע את חבריו) ופנו את מוכרי ועד עובדי סיתקו הנפט באשקלון, מר שמעון בן נעים. יחד יצאו לתל אביב כדי לחפש את שני חברי הוועד שארמבו מצויים בהורים. היו בקורי תלבורג, נקבע כי בסוף לשעה 10 בלילה יתבייצו המוא"ל והשובתים בכל הבסירות המשך, בכמבמה בהוגה במשפט אשקלון.

אחרי ויכוח ממושך הסכים מר בנימין גלברג לחתום על המכתב ולקבל את מרות ההסתדרות. המצב הוא אפוא ששלושה מבין 4 חברי הוועד כבר הסכימו לחתום ובניהם שהורביני יעשה זאת הבוקר.

אם יחתום המכתב, יועבר מיד למר ירוחם משל, אשר יכנס את הוועדה המרכזת לדיון עם חברי הועד על סיום השביתה וביצוע מסקנות ועדת אושפיז. במקביל יסגירו צבבי הבר העוצר. הם נתבעו להתייצב הבוקר ב־10 בבית הדין האזורי לעבודה, על פי צו הבאה שבוטה שלוש פעמים. חבריהם ייעצרו, אך ישוחררו בערבות.

מליאת מועצת המנהלים החליטה לקבל בחוקיה את החלטה ועדי העובדים של החברה, הקוראת לחדש הפעולה של כל הנפט — אך מליאת המועצה החליטה, כעוד אינה רואה את הנפעאים ... לחידוש העבודה בכל הנמל.

הים הסוער תרם חלקו במניעת ההסדר עוד בשעת הלילה. "גיבורי" היממה האחרונה היא "מוסא" — מיטה שבטעני — וקן השובתים, ראש קון הפובדים במחלקה הים, שהיגר כבר סבא לנכדים ומהדיו אשקלון.

"מוסא", עברוף כשאר חבריו ועלה פעם על סירה הסובבים שבסירות לבין שובתים "עלה על סירות בכל כחי" וישכנע את חבריו לחזור ואם הסירות לא יצוהר — יזורק אותם לים כבו ידיו". הוא עלה על סירות השובתים אתמול בשעה 4 אחר הצהריים. הוא הגיע אל אותה ...

ארה"ב כבר סיפקה את מרבית הציוד הצבאי שהובטח לרבין

מאת פיליפ בן, סופר "מעריב" בוושינגטון

מסקנת תדריך על משלוחי נשק אמריקניים לישראל, שיקבל ראש הממשלה יצחק רבין כאשר יגיע לוושינגטון בשבוע הבא, היא שכל פריטי הציוד הצבאי שהובטחו לו בביקורו הקודם בארה"ב, בספטמבר אשתקד, כבר סופקו לישראל או יסופקו בקרוב — וכל העיכובים נובעים מקשיים טכניים ולא מסיבות פוליטיות כלשהן.

אף על פי כן כתבתו כי פקידי הרשות האמריקניים בכל הדרגים, שעליהם יש להסדיר את העניינים השונים הקשורים במשלוחי הנשק לישראל, מגלים יתר הססנות ופחות רצון טוב. הם יודעים כי מתוך המדיניות האמריקנית בדרגים העליונים רואים במשלוחים הללו מקור למבוכה רבה. על כן נרתעים הביורוקראטים מן הדרגים הנמוכים יותר מכל דבר המחייב החלטה עצמאית. אפילו העניינים הפשוטים ביותר, שכבר הוסדרו במהירות כדבר שבשגרה, מחייבים עתה התפלמסות ניכרת והסברים הגוזלים זמן רב.

בנסיבות כאלה מחייבים כל משלוחי הנשק שהובטחו לרבין, ששוויים מתחבם ב־300 מיליון דולר, מאמץ עצום שקשה לעמוד בו.

כן יודגש בתדריך שאם לא ייחתמו הסכמים חדשים עם ארה"ב, יחל צה"ל לחוש מחסור בסוגי נשק מסויימים.

משלוחי נשק חדשים יהיו אחד הנושאים העיקריים, שבהם ידון רבין בוושינגטון. מצפים שייפגש עם שר ההגנה האמריקני ג'יימס שלזינגר, אך מועדה המדוייק של פגישה זו טרם נקבע.

בין כלי הנשק העיקריים, שישראל זקוקה להם למטרות הגנה בשנים הקרובות, מצויינים את מטוסי "אף־15" ואת טילי ה"לאנס". שני כלי נשק אלה כלולים ברשימת פריטי הציוד שהגישה ישראל למשרד ההגנה האמריקני לפני זמן ניכר.

ועדת השרים לא דנה

בתשובה לשאלה אל יו"ר ועדת השרים להתיישבות בעקבות הפירסומים על התנחלות "גוש אמונים" בקרבת רמאללה, ניתנה מטעם לשכת השר ישראל גלילי התשובה, כי נושא זה לא נדון בוועדת השרים להתיישבות.

קיסינג'ר הודיע לדיניץ

(סוף מעמוד 1)

אבו־רודיס. עם זאת, יתכן כי רעיונות מצרים לא נוסחו באופן רשמי, ולכן עדיין אין קיסינג'ר יכול לדווח עליהם לישראל.

לדברי המקורות, הדגיש קיסינג'ר פעם נוספת את חשיבות העובדה שסאדאת מבין כי ישראל איננה יכולה להסכים עתה לתנאים שדחתה במארס שעבר, וכי נשיא מצרים אכן מוכן להעלות רעיונות חדשים.

• ועידת ז'נבה תידחה?

ישראל ומצרים מבינות כי הסכם־ביניים בסיני חייב להיות קשור בהסכם גם לגבי רמת־הגולן, ויתכן אפוא לוח זמנים שלפיו יושג הסכם בין הצדדים בסוף יולי או בתחילת אוגוסט, וועידת השלום בז'נבה תידחה אולי לשנה הבאה. סאדאת הבהיר את דעתו, כי לפני שיושג הסכם־ביניים נוסף בסיני אין טעם לחדש את ועידת ז'נבה.

לכן מצפים משקיפים דיפלומאטיים בוושינגטון, שהנשיא פורד יפעיל את השפעתו האישית בנסיון לשכנע את רבין לעשות את הוויתורים הדרושים, כלומר להסכים לפינוי מעברי המיתלה והג'ידי ושדות־הנפט באבו־רודיס. אם ישיב על כך רבין בשלילה, אין כמעט ספק שהממשל האמריקני ימשיך למנוע מישראל סיוע צבאי וכלכלי, בהתעלמו לחלוטין מן המכתב ששלחו 76 הסנאטורים.

לדעת הממשל האמריקני, זוהי שעת הכושר להשגת הסכם־ביניים נוסף בסיני, במיוחד נוכח העובדה שברית המועצות איננה מתנגדת לכך. ואפשר אולי אף לומר שהיא מעודדת התפתחות כזו.

מקורות דיפלומאטיים מזרח־אירופיים בוושינגטון אמרו, כי מאז התחדשות שליחות קיסינג'ר במארס שעבר, לא הודיעה ברית המועצות אפילו פעם אחת על התנגדות להסכם־ביניים בין ישראל לבין מצרים.

לדעת המקורות האלה חייבת ישראל להצהיר על התנגדות עקרונית לפנות את כל השטחים ולשוב לגבולות 67', ואז תתמוך ברית־המועצות בתיקונים קלים של הגבולות האלה ותסייע להסדיר נסיגה בשלבים.

• אין נטיה לצד הערבים

השגריר דיניץ אמר אתמול, כי אין הוא חש שום נטיה פרו־ערבית מצד הממשל האמריקני, אם כי אישר כי ישראל לא נהנתה ביותר לשמוע את ההאשמות השונות שהוטחו כלפיה בעקבות התמוטטות שליחות קיסינג'ר ב־22 במארס.

בראיון עם "וושינגטון סטאר ניוז" אמר דיניץ, כי אין הוא תמים־דעים עם אותם עתונאים, שהגיעו למסקנה כי הצהרת הנשיא פורד בזאלצבורג, שארה"ב מתנגדת להמשך הקיפאון, מכוונת כלפי ישראל. דיניץ אמר, כי עצם ההנחה, שפורד התכוון לגעור בישראל פירושה שישראל כביכול מצדדת בקיפאון. "ובכן, ישראל אינה מצדדת בקיפאון. עדיין אנו נכונים לנוע לקראת הסדר, בין בדרך של צעד־אחר־צעד ובין בכל דרך אחרת. אנו נכונים לשאת ולתת על שלום עם כל אחת משכנותינו", אמר שגריר דיניץ.

עוד אמר דיניץ, כי ישראל איננה ממהרת לרוץ לז'נבה, אך גם אין היא מנסה לברוח מז'נבה. שגריר ישראל הביע קורת־רוח מן המכתב ששלחו 76 הסנאטורים לנשיא פורד.

דיניץ דחה "באופן חד־משמעי" את הטענה, כי ממשלת ישראל היא שיזמה את מכתב הסנאטורים.

על שאלה, אם נוכח המאמץ הדיפלומאטי וההסברתי הגדול שעושים הערבים, חשה עצמה ישראל נתונה במחיצה מספרית ובבדידות, השיב דיניץ: "בחינה זו אנו נמצאים במחיצה מספרית — כן; מבודדת — לעולם לא. יש לנו ידידים רבים בארה"ב, ואנו בטוחים שידידותם תעמוד בעינה".

מייצאות הנפט מתכוונות להעלות את מחירן

חברת הנפט הלאומית של איראן פירסמה אתמול מחירים על עמוד שיש ב"יורק טיימס", ובה נאמר כי מייצאות נפט יואלצו בקרוב להעלות את מחיר הנפט.

בהודעה נאמר כי העלאת המחיר היא צורך כלכלי מחמת העלייה המתמדת במחירי היבוא למדינות המייצאות נפט מן המדינות המתועשות, והעליה החדה בהוצאות מקורות האנרגיה האלטרנטיביים.

החברה האיראנית ציטטה דו"ח, אשר פורסם בידי הארגון לשיתוף פעולה ולפיתוח כלכלי, שלפיו יעלה מחיר היצוא מן המדינות המתועשות ב־10 עד 15 אחוז, עד ספטמבר 1975. מדינות אופ"ק הקפיאו את מחיריהן עד לספטמבר זה.

בהודעה נאמר עוד, כי אין לצפות במדינות אופ"ק "כי יעמדו מן הצד באפס מעשה, וישלמו על כשלונן של המדינות המתועשות בעצירת האינפלציה שלהן".

החברה האיראנית הוסיפה, כי העלאת מחיר הנפט תעודד גם את המדינות המתועשות להגביר את מאמציהן לפיתוח מקורות אנרגיה חדשים.

במילאנו נעצרו חשודים בזריקת בקבוקי מולוטוב

מאת עדה לוצ'אטי, כתבת "מעריב" ברומא

חמישה צעירים, המשתייכים לימין הקיצוני, נאסרו בידי משטרת מילאנו. הם חשודים באחריות להטלת ארבעה בקבוקי מולוטוב על בית־ספר יהודי בעיר, בשבוע שעבר. החשודים נחקרים עתה בכלא.

אחד החשודים נעצר זה כבר, לאחר שהואשם בהשתייכות לכנופיה, אשר הרגה בחודש שעבר סטודנט שמאלני.

יומן סיכסוכי עבודה

שובתים

- 66 עובדי מחלקת הים של חברת קו צינור הנפט אילת—אשקלון בנמל אשקלון.
- 180 פועלי מפעל "גיבור" בקרית מלאכי.
- כ־1000 עובדים בעיריית תל־אביב, בבואה על פיטורי 7 עובדות נקיון.

עומדים לשבות

- 4000 עובדי "בקרות" יעדרו מעבודתם ביום ... במשך שלושה ימים.

בעיצומים

- 2500 עובדי משרד ההקלאות — על אי קיום הסכם חתימה על־ידי הכח.
- 15,000 מהנדסים — תובעים קיום דרגה 19 והגבר, כדי לבטור על הפער.

ביומו סיכסוך

- עובדי שירותי הנדסה ויחידות אחרות במשרד הבריאות — מאבק סוכם על הסדר צעדים — בישלו היום בבנקציות.

משלחת הכנסת אצל נשיא מערב־גרמניה

יו"ר הכנסת, ישראל ישעיהו, ערך אתמול ביקור אצל נשיא מערב־גרמניה, הרמר שהיה, הביא לו ברכה מנשיא ישראל, פרופ' אפרים קציר.

מר ישעיהו וחברי משלחת הכנסת סיירו לשל ולינו ראש בית־הנבחרים המערב־גרמני, הגברת אנה מארי רנגר, פרטים על פעולת הכנסת.

שלו אמר למבקרים מישראל, כי הוא מקווה שבה תושג התקדמות לקראת השכנת שלום באזור המשלחת הישראלית נתקבלה בתשואות על־ידי מליאת הנבחרים המערב־גרמני.

מר ישעיהו ביקר גם בבניין עיריית בון, והחתים את ספר הזהב של העיר. (יתפ"ע)

פראוודה: לסלק כוחות ישראל מקרבת התעלה

עתון המפלגה הקומוניסטית הסובייטית "פרוודה", כתב אתמול, כי לא תיתכן הפעלה הקבועה של התעלה כראוי, כל עוד נמצאים כוחות ישראל במקום, וכל עוד ניצבים הקרבים בפני המשימה לגמרי את אדמותיהם.

העתון כתב: "מובן, שימוש תקין בתעלת סואץ הוא בלתי־אפשרי בתנאים שבהם נמצא הצבא הישראלי במרחק של עשרות קילומטרים בלבד מן הגדה המזרחית.

"העם של מצרים ושל ארצות ערביות אחרות בפני המשימה לשחרר לגמרי את האדמות הערביות הכבושות ולכונן שלום איתן במזרח התיכון. בנוסף לכך, הוכחת ברית־המועצות בעניינם הצודק של הערבים".

סוכנות טא"ס הדגישה אתמול את "התרומה הגדולה שתרמה ברית־המועצות להכנות לפתיחת תעלת סואץ. השתתפו אניות מלחמה סובייטיות בניקוי התעלה.

השחמטאי הרוסי פאול קרס נפטר בהלסינקי מהתקף

פאול קרס, שהיה שלוש פעמים אלוף ברית־המועצות, מת אתמול מהתקף לב, בגיל 59, בהלסינקי שבפינלנד, מסרה סוכנות הידיעות הסובייטית טא"ס.

קרס לקה בהתקף לב, השני בתוך שבוע, כשהיה בדרכו לברית־המועצות ממקסיקו, שבה עשה בסיור משחקים.

הרב־אמן הסובייטי נולד באסטוניה. שהתפרסם לראשונה ב־1935, כאשר גבר בנצחונות על שחמטאים נודעים באולימפיאדת ורשה. שנתיים לאחר מכן הוא ניצח בתחרויות באוסטריה ובהולנד.

קרס כבש שלוש פעמים את אליפות השחמט של ברית־המועצות. במשך הקריירה שלו ניצח בכ־20 תחרויות לאומיות. (אי.פי. ויו.פי.)

שחקנית קולנוע רוסיה תינשא לטייס אמריקני

ויקטוריה פיודורובה, שחקנית קולנוע רוסיה של "תה־אדר־ישראל" בריבוע גקסון פיים, תינשא לטייס בחברת־התעופה אמריקנית והגיש בקשה לאזרחות אמריקנית.

יהיו אלה הנישואין השניים של ויקטוריה, שבעלה הראשון בברית־המועצות. בעלה המיועד הוא פור, שעמו נפגשה העלמה פיודורובה בת ה־29 לפני ימים, לאחר שהגיעה לארצות־הברית לביקור אצל הטייס שהיה בזמן מלחמת־העולם השניה במוסקבה והתאהב בשחקנית הרוסיה, אך השלטונות לא איפשרו הקשר בין השניים. לבסוף החזיר הטייס לארצות־הברית השלטונות הסובייטיים.

רק בזמן האחרון נודע לאב כי יש לו בת — ואז לבקר בארצות הברית. (יתפ"ע)

הסנאט דחה הצעה להחזיר 200 אלף חייל מעבר לים

הסנאט ארה"ב דחה אתמול הצעת תיקון, שחייבה את החזרת 200 אלף חיילים אמריקניים, הנמצאים מעבר לים, לארה"ב.

בהגיבו על הצעת תיקון זו. אמר הסנאטור סם הצעת התיקון של הסנאטור מייק גרייבל "היתה את הברית הצפון אטלנטית, גורמת דמורליזאציה בית־הלבן בספק את הצלחת השיחות לצמצום הנשק הגרעיני בין ברית המועצות וארצות הברית.

סנאטור בארי גולדווטר התנגד לקיצוצים בכוחות ארצות הברית כבר מפנה כחות באסיה. "אני יכול לסנאטור, כי תוך שש חודשים לא ישאר אף חייל אמריקני באילנד" — אמר גולדווטר לגרייבל.

גולדווטר הוסיף ואמר, כי סכנה חמורה ביותר של מלחמה בקוריאה מאיימת על ארצות הברית. (יתפ"ע)

נפל מחלון בקומה ה־5 — ישר אל זרועות אמו

ילד בן שלוש מן העיר סאקאי שביפאן נפל מחלון דירת הוריו שבקומה החמישית אל... זרועות אמו.

האם, טומיקו האסגאקאווה, בת 32, היתה ליד כשראתה לפתע את ילדה נופל. היא רצה קדימה, נפילתו, והצליחה לתפוס בשרם נחבט בקרקע.

הילד נפגע קלות, אך אמו איבדה את הכרתה ו לבית חולים. נמסר כי היא מחלימה. (רויטר)

מעריב
העורך: שלום רוזנפלד
המו"ל: הוצאת מודיעין בע"מ
בית דפוס "מעריב" בע"מ
תל־אביב: מערכת, הנהלה, מודעות, דפוס: בית "מעריב", רח' קרליבך 2 (מיקוד: 67 132) ת.ד. 20010 טל. 287211. סניף ראשי לקבלת מודעות בתל־אביב: שדרות רוטשילד 33 (מיקוד: 65 123), טלפון 290994.
ירושלים: המערכת: רח' הלל 14 (מיקוד: 94 581), טל. 221151, הפצה ומודעות: רח' הלל 16, טל. 231769.
חיפה: רח' הנביאים 29 (מיקוד: 33 104), טלפון 666468; 669020. הפצה ומודעות: רח' הנביאים 32, טל. 663254; 660051.

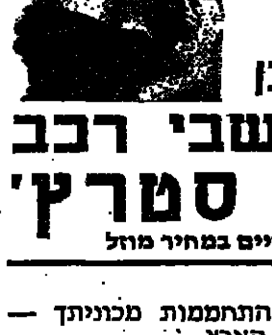
הודעה לבעלי רכב פרטי!
מבצע החודש
בהנחות גדולות!
מכירה ישירה מהיצרן לצרכן
של ציפויים למושבי רכב
מבד מגבת סטרץ'
לרגל מבצע החודש יימכרו הציפויים במחיר מוזל
✶ ציפויי חן מיפה ומהדר את מכוניתך.
✶ ציפויי חן סופג את זיעתך ומונע התחממות מכוניתך — אידיאלי לאקלים החם של הארץ.
✶ ציפויי חן בצבעים יציבים ומרהיבים, מלווה בתעודת אחריות.
"לאיכות וחן — אין כציפויי חן"
בתל־אביב:
נשיונל אטלנטיק, יצרני "ציפויי חן"
רח' מטלון 61 (קודם רח' מרכז מסחרי)
בגוש הבניינים שבין רח' צ'לנוב ורח' עליה. פתוח: מ־9 בבוקר עד 7 בערב.
באר־שבע — "דיוק" רח' דרך חברון 13, פתוח מ־7 בבוקר עד 6 בערב.
בחיפה — אמריס בע"מ, רח' המגינים 60א'. פתוח: מ־7.30—16.00.
באשדוד — "לרכב", מרכז מסחרי 62א'. פתוח: מ־8—13, ומ־16—19.
ברחובות — ס.א.ר. רכב בע"מ, הרצל 125. פתוח מ־8—13 ומ־16—19.

סאדאת פתח התעלה — והתחמק משאלה על מיטענים ישראליים

בקאהיר אומרים, שהמצרים התחייבו להתיר מעבר מיטענים ישראליים לא־איסטרטגיים, בתנאי שלא יינתן לכך שום פירסום — וההודעה על משלוח מיטען סוכר לצוה שמה לאל מדיניות זו ✶ כשנשאל בנושא זה אמר סאדאת: „לא המיטענים הם הבעייה, אלא — האם נמשיך בתהליך השלום או לא"

מאת בנין כולוק, כתב „ניו יורק טיימס" בפורט־סעיד

נשיא מצרים, אנואר סאדאת, פתח אתמול רשמית את תעלת סואץ לשיט בינלאומי, ובו ברגע מצא עצמו מול בעיה ישראלית מביכה ומול מחוות ידידות כביכול לא פחות מצד ארה"ב.

סאדאת הנהיר, בעמדו על סיפון האניה הראשונה שהפליגה דרומה מנמל פורט־סעיד אל התעלה, כי זהו „אחד הימים המאושרים ביותר" בחייו. ביטוי לכך נתן המצמר הנרגש ביותר של פתיחת התעלה, שמונה שנים אחרי שנחסמה לשיט במלחמת ששת הימים.

אך באותו יום מאושר כל כך נתבע סאדאת לקבל החלטה פרובוקטיבית: להרשות או לא להרשות למיטענים ישראליים במכוניות „בייבראדליות" לעבור בתעלה.

העלתה את השאלה ההודעה שפורסמה בישראל, כי מיטען של 12 אלף טונה סוכר, שבמקורו נועד לנמל אילת, והעושה דרכו באניה ליברית, הופנה לנמל סואץ, במטרה לנסות לעבור בתעלה.

בידיעה שפורסמה בישראל לא נאמר, מי נתן את ההוראה להסות את האניה מנתיבה, אך נאמר בה בבירור, כי מיטען הסוכר הוא „מיטען מיבוחר".

„שמועה כוזבת"

פקיד־רשות מצרי אמר בקאהיר, כי טענת ישראל, שמצרים התחייבו בהסכם ההפרדה להרשות למיטענים ישראליים לעבור בתעלה ברגע שתיפתח מחדש לשיט, היא „שמועה מוחלטת".

עם זאת נודע לי, כי שלטונות מצרים התכוננו להרשות למיטענים ישראליים לא־אסטרטגיים לעבור בתעלה, בתנאי שלא יינתן לכך כל פירסום.

ההודעה שפורסמה בישראל שמה לאל מדיניות כזו, ועתה לא תוכל ממשלת מצרים להתחמק מקבלת החלטה פומבית בשאלה זו.

כאשר הוצגה לו שאלה בענין זה, בעת שעמד על גשר הפיקוד של המשחתת המצרית (מתוצרת סובייטית) „ה־6 באוקטובר", עוד לפני שפורסמה בישראל הידיעה על מיטען הסוכר, ניסה הנשיא סאדאת להתחמק מלהשיב עליה ישירות.

הוא אמר: „הצעד שעשתה ישראל השבוע (הדילול כוחות) היה באמת מעודד מאוד, אך שאלה זו של מיטענים בעצם כלל אינה בעיה. השאלה האמיתית היא: האם נמשיך בתהליך השלום, או האם לא נמשיך בו?"

כמה דיפלומאטים הביעו דעתם, כי פירוש הדברים הללו הוא, שיש בכוונת סאדאת להרשות למיטענים ישראליים לעבור בתעלה, כתרומה מצדו ל„אווירת השלום". אולם עתה, אחרי פירסום הידיעה בישראל, המאלצת את סאדאת לקבל החלטה פומבית, יתכן שיגיע למסקנה, כי אין באפשרותו להחליט בחיוב.

„בעיה אמריקנית"

את הבעיה השניה הציגו לפני סאדאת ב„יום המאושר ביותר בחייו", כביכול — דווקא האמריקנים. בלא כל הודעה מוקדמת, הגיעה השיירה האמריקנית, „ליטל רוקי" — שהיא אניית־הדגל של הצי השישי — לנמל פורט־סעיד והתייצבה במאסף, בקצה שיירת האניות שחנכה את התעלה לשיט.

צעד זה הביך את מצרים נוכח החשש שבריה"מ [?] ...

רצה. אחרי המשחתת של הנשיא הפליגה משחתת נוספת, שעל סיפונה ניצבו שגרירי מדינות רבות, ובעקבותיה ספינות מצריות. בקצה השיירה — אניית־הדגל של הצי השישי האמריקני, „ליטל רוקי".

שיירה אורחית

שעתיים אחרי שעברה שיירת הנשיא בשער הסמלי שהוקם בפתח התעלה, החלה עוברת שיירה אורחית ראשונה של חמש ספינות. שיירה אורחית שניה, גדולה יותר, עומדת להפליג היום מנמל סואץ צפונה אל הים־התיכון.

לכל אורך התעלה, על שתי גדותיה, מפורט־סעיד עד איסמעיליה — שבה התארגנו הנשיא סאדאת ומלוויו למשך הלילה — ניצבו אנשי הארמיה השניה של צבא מצרים. צוותי טנקים והתותחים הריעו למראה השיירה והניפו כרזות לכבוד „מנהיגנו המנצח".

מחוות כלפי ארה"ב

ג'ונתן ראנדל, סופר „וואשינגטון פוסט", שעבר בתעלה בשיירת הנשיא, על סיפון האניה המצרית „חורייה", מוסר, כי שיתופה של אניית־הצי האמריקני השישי היה „מחווה מצרית כלפי ארה"ב". הוא מציין, שהיתה זו ספינת־המלחמה הזרה היחידה ששותפה בשיירת הנשיא.

עוד הוא מציין, כי הנשיא סאדאת טרח לעשות מחווה פרו־אמריקנית נוספת, בקבלו את פני מפקד הצי השישי, אדמיראל פרדריק טרנר, כראשון, לפני עמיתו מבריטניה, מצרפת, ומברית־המועצות. את הנציג הסובייטי קיבל אחרון.

עוד מציין ראנדל, כי מחווה זו כלפי ארה"ב בלטה במיוחד נוכח העובדה, שהנשיא סאדאת ניצב על סיפונה של משחתת מתוצרת סובייטית, כשמטוסים מתוצרת סובייטית הם שטסו מעל וספינות־טילים מתוצרת סובייטית מדגם „קומאר" תימרנו סביב האניות הגדולות יותר.

שר ההגנה המצרי, גנראל מוחמד גמאסי, אמר כי התעלה נפתחה ביום השנה ה־8 לתבוסה המשפילה שנגרמו לערבים מידי ישראל ב־1967, תבוסה שנמחקה מבחינתה של מצרים, כאשר הצבא המצרי צלח את התעלה במלחמת יום הכיפורים.

גמאסי אמר, כי מבחינת הכוחות המזויינים של מצרים, אין פתיחת התעלה משנה דבר.

ראנדל מציין, כי מעטים יחסית היו הנציגים הרשמיים מן העולם הערבי והמדינות אחרות שהשתתפו בטקס, ואת הנציגים הבולטים ניקו בעיקר המוני האורחים המצריים, שהריעו לשיירת הנשיא בעוברה בתעלה.

שני צווים

בטקס הרשמי של פתיחת התעלה השתתפו נציגים מכל הצים שסייעו לנקות את נתיב המים ממיטעני הנפץ שנצללו לתוכו מאז מלחמת ששת הימים ועד תום מלחמת יום הכיפורים. נציגים של חברות ספנות בריטיות, נציגי „לוידס", חברות שונות שהשתתפו בניקוי התעלה, צפו בנשיא סאדאת, לבוש מדי אדמיראל לבנים, כשהוא חותם על שני צווים.

הצו הראשון העביר את התעלה מידי הצבא המצרי לידי רשות התעלה האזרחית. הצו השני הטיל על צבא מצרים רשמית את התפקיד להגן על ערי התעלה ועל התעלה עצמה.

„לשחרר האדמות"

בנאומו הדגיש הנשיא סאדאת את משמעות השלום של פתיחת התעלה. הבטיח, כי היא תשוב ותהיה נתיב של שלום, המוליך לשיגשוג ולשיתוף פעולה.

אך בה בעת הכריז, כי נחושה החלטת מצרים כתמיד „לשחרר את האדמות הערביות הכבושות".

בתום נאומו הקצר וחתימת שני הצווים, עלה הנשיא סאדאת על גשר הפיקוד של „ה־6 באוקטובר", בלווית אורחי־הכבוד שלו, יורש־העצר האיראני, בן 15. איראן העמידה לרשות מצרים חלק גדול מן המימון שהושקע בהחיאת התעלה ובשיקום עריה. מקור המימון השני היתה סעודיה, שיוצגה בטקס על־ידי הנסיך סולטאן, שר ההגנה.

צי של סירות משבר קטנות השמיעו צפירות, גדוד 21 מטוסי תותח, מסוקים חגו מעל ומטוסי סילון חלפו ב־

משחתת חיל הים המצרי („6 באוקטובר"), כאשר הנשיא סאדאת נמצא על סיפונה, בעת כניסתה אתמול לתעלת סואץ — מנמל פורט סעיד הנראה ברקע. (צילום ראדיו של א.פ.)

רבין: ביקורי הקרוב בארה"ב „נסיעה בלי סל קניות"

מי שלוחץ מיד להסדר כולל רוצה בעצם בסטאטוס קוו ✶ „לא נרד מהגולן, אבל לא התחייבנו לקו הנוכחי" ✶ נוותר על רוב סיני, אך נחזיק בשארם

מאת דניאל דגן

„אינני רואה את ביקורי הקרוב בארצות הברית כנסיעה עם סל קניות, כפי שאולי היה בביקורים קודמים" — אמר אתמול ראש הממשלה, מר יצחק רבין, בהופיעו בתל אביב בישיבה של מזכירות המשמרת הצעירה במפלגת העבודה.

מר רבין הבהיר, כי גם הנושא הכספי ידון בפגישותיו עם נשיא ארה"ב ג'ראלד פורד, הוסיף: „לא שלא הייתי רוצה לבוא עם משהו". ואולם, הדגיש ראש הממשלה, המגמה העיקרית היא בירור מדיני, הנעשה ביוזמה אמריקנית.

ראש הממשלה קבע, כי [illegible] במזרח התיכון. „אינני רואה להניח [illegible]". גם אם יושג הסדר ביניים נוסף עם מצרים, לא יהיה זה אלא שלב לקראת כינוסה מחדש של ועידת [illegible] באווירה כזו [illegible] המתוח הסכנה למלחמה חדשה. מר רבין דחה את הדעה כי הממשלה דוגלת בסטטוס קוו, ואמר כי מי שלוחץ ללכת מיד להסדר כולל הוא הרוצה בעצם בסטטוס קוו, שכן להסדר כזה אין סיכוי בשלב הנוכחי.

● **תכנית שלום**

לדעת ראש הממשלה, ישראל כבר הציגה למעשה את תכנית השלום שלה, הכוללת את מושגיה על יחסי שלום ואת נכונותה לוויתורים טריטוריאליים, שעיקריהם מוצגים במצע המערך לכנסת.

ראש הממשלה פרט:

● „לא נרד מרמת הגולן, אך לא התחייבנו גם להצמד לקו הנוכחי;"

● נוותר על רוב סיני, אך נבטיח את החזקת שארם א־שייח עם רצף יבשתי, ונעמוד מסויים בקרבת הגבול הבינלאומי;

● אשר לירדן — ולנושא הפלשתיני — הממשלה בדקה לפני תקופה אם ירדן מוכנה למשא ומתן על בסיס תכנית אלון, והתשובה לכך היתה שלילית. לצד הערבי היה גם אפשרות של פתרון בדרך של קונפדרציה עם ירדן.

● **באזור בינלאומי**

להלן חזר על העמדה, שאין לשרטט מפות אלא כאשר מגיעים לתהליך של משא ומתן קונקרטי. ואכן הממשלה שרטטה מפות (לגבי הסדרים עם מצרים).

„משא ומתן מדיני", הוסיף רבין, „אינו רק באזור מזרח תיכוני, אלא באזור בינלאומי". לדעתו, הבעיה איננה חוסר בהירות של העמדה הישראלית, אלא הפער בינה לבין העמדה הערבית.

בנושאים אחרים אמר:

המתח בשיחי הארה"ב: הודענו לארה"ב על המהלך שעתיים לפני ההודעה הפומבית, ורק לאחר החלטת הממשלה. היה זה צעד ישראלי, ששום גורם לא שותף בו.

ההאטה בבעל העבור: במקום אושר מיקום עובדים, אך לא אושרה התנחלות או התיישבות.

מינוי אריק שרון: מינוי עובד מדינה איננו בעיה מפלגתית, ולא אדון כאן על זה. לא בדקתי ולא אבדוק השתייכות המפלגתית של עובדי מדינה, ולא שאלתי אותו. (בתגובה לקריאות תמיהה הוסיף רבין: אינני קובר על המקרה הזה).

קיפאון במפלגת העבודה: כניסה לתהליך כוהדירות פנימיות היא הדרך המעשית לזוז מן המצב הנוכחי.

רפאל: אין להניח שישראל תסכים להצעות שדחתה

אין להניח, כי ממשלת ישראל תקבל עתה את ההצעות שהוצעו לה לפני חודשים מספר בתיווכו של ד"ר קיסינג'ר ודחתה אותן — אמר אתמול שר הדתות, ד"ר יצחק רפאל, בהרצאת הפתיחה ליום העיון במרכז המפד"ל.

מותר לעשות זאת להנחה, שהנשיא פורד אשר עמדת ישראל ידועה לו, יעלה בדיונים אלמנטים חדשים המסוגלים לקרב בין עמדות הצדדים — אמר.

רבין יבוא לשיחות עם נשיא ארצות הברית — אמר — והוא רצוי שם לחדש המו"מ על הסדר בשלבים עם מצרים בתיווך אמריקני. הוא יכול גם להעלות על דעת הממשלה כולה שורה של רעיונות בכיוון זה.

לעומת זאת, אמר השר רפאל, אין בשלב זה כל מקום להצגת תכנית שלום ישראלית כוללת. כל תכנית מסוג זה לא יהא בה משום תרומה כלשהי כדי לקרבנו לשלום — מה גם שאינו רואה עתה אפשרות לגבש רוב בממשלה מסביב לתכנית מסוכמת.

המחווה של דילול הכוחות מצד ישראל, כוונתה היתה לתרום להרגעת האווירה לקראת השיחות הצפויות על הסדר ביניים עם מצרים. השר רפאל נימק הימנעותו בהצבעה בממשלה בנושא דילול הכוחות, בכוונה ישראלית לפתיחת התעלה, בהסבירו, שלדעתו אין ליצור תקדימים של ויתורים שלא על בסיס ההדדיות. אולם אין ספק, שאין לפרש צעד זה כצעד של חולשה, ומסתבר לפי התגובה הבינלאומית, שהיה זה צעד נבון — אמר.

עם זאת הדגיש ד"ר רפאל, שאווירת פיוס איננה פיוס ואווירת שלום איננה שלום, ויחד עם נכונותנו לצעדי שלום, עלינו לעקוב אחר הכוונות האמיתיות של האוייב.

בהמשך דבריו שיבח ד"ר רפאל את החלטתו של ראש הממשלה לשלב את האלוף שרון בצוות־המחות של מערכת ההגנה, כי אסור לנו לוותר על איש המסוגל לתרום לחיזוק צה"ל ואותו כוחו.

תמיהה בוואשינגטון: שני שגרירים הציגו עמדות סותרות לחלוטין

מויניהאן אמר, שארה"ב תפרוש מהאו"ם אם ישראל תגורש ממנו — ואילו טון הכריז כי סילוק ישראל יהיה „בלתי־רצוי מאוד"

מאת שמואל שגב, כתב „מעריב" בוושינגטון

מקורות בקונגרס בוושינגטון הביעו אתמול פליאתם נוכח ההודעות הסותרות, שהשמיעו שני שגרירים אמריקניים מיועדים לגבי מה שלדעתם צריכה להיות הגישה האמריקנית כלפי האו"ם, במקרה שהגוש הערבי יצליח בהצבעה להוצאת ישראל מן הארגון.

בעדותו לפני הסנאט, — לצורך אישור מינויו, — הכריז ביום רביעי דניאל מויניהאן, השגריר האמריקני המיועד לאו"ם, כי במקרה שישראל תגורש מן הארגון, תפרוש ארצות הברית מדיוניו ותפסיק את תרומותיה הכספיות לו.

חברי ועדת החוץ של הסנאט היו בטוחים, כי זוהי העמדה הרשמית של ארה"ב, וכי השגריר מויניהאן תיאם עמדתו עם הממונים עליו. משום כך הופתעו מאד כאשר השגריר המיועד לישראל, מלקולם טון, הציג בעדותו השניה לפני הוועדה גישה, שבה סותר לחלוטין את גישתו של מויניהאן. הוא הגדיר באופן כללי, כי סילוקה של ישראל מן האו"ם יהיה „מאד בלתי־רצוי" — אך מסר, כי לדעתו הטקטיקה של מויניהאן „לא תצלח". הוא אמר עוד, כי הודעה ברורה, על די הצעדים שהציע מויניהאן, הגרור עימות תוליך לדבר „שברצוננו למנוע".

מבלי לפרט את הדברים שאמר, נמסר, כי הסנאטורים הבינו, כי טון סובר, שעימות מזה כאילו יגרור במהרה של דבר מאבק של המדינות הערביות, והבלתי־מזדהות לגרש את ישראל מהאו"ם כדי להוכיח לארצות הברית, שאין היא שולטת עוד בגוף הבינלאומי.

בתשובה לשאלות אמר השגריר טון, כי לדעתו צריכה ארצות הברית לנהל „דיפלומטיה שקטה" ולפעול בקרב התנועות המתונות מבין 77 המדינות הבלתי־מזדהות, כדי שאלה ינסו למנוע את התנועות הקיצוניות יותר בקבוצה. לדעתו, גישה זו תהיה יעילה יותר.

מקורות בקונגרס מסרו, כי לדעתם תיאם השגריר טון את „ההבהרות" שהשמיע מתוך יתומו עם השר קיסינג'ר, או עם פקיד בכיר אחר במשרד החוץ האמריקני.

למרות ההודעות הסותרות של מויניהאן וטון בנושא זה, אין סבורים, כי אישור מינוייהם יעוכב ומצפים, כי מינוייהם יאושרו היום או ביום שני.

השגריר טון ייצא לישראל ב־20 ביוני ויגיש את כתב האמנתו לנשיא א. קציר ב־22 ביוני.

משלחת פרלמנטרית מארה"ב תדון במוסקווה על עליה יהודית

כתב „מעריב" בוושינגטון

משלחת של בית־הנבחרים האמריקני, [illegible] למוסקווה ב־27 לחודש. היא תדון על היחסים בין ברית־המועצות וארצות הברית, ועל האפשרויות לקרב את [illegible].

במשלחת יהיו גם הסנאטורים אברהם ריביקוף, יעקב יאביץ, צ'ארלס פרסי וראסל לונג. כמעט ודאי שנושא יהודי ברית־המועצות יהיה בין הנושאים העיקריים בדיונים במוסקבה.

מקורות בקונגרס אמרו כי כאן רואה ברית־המועצות את [illegible] בגלל תיקון ג'קסון, [illegible] ברית־המועצות [illegible] את רצונם לשפר את היחסים.

עם זאת, חשים כי הקונגרס לא יתפתח כפי שציפו, ובמספר המהגרים היהודיים ירד בחודשים [illegible] שני הנושאים מוזגו [illegible] על־ידי משלחת [illegible] לים האמריקניים [illegible] הם קיבלו רושם ברור שברית־המועצות נכונה להציג גמישות בפתרון הבעיה.

כיוון שכל הסכם חייב להיות מאושר על ידי הקונגרס, מייחסים הפקידים האמריקניים חשיבות מרובה לביקור הסנאטורים, ומקווים שעם שובם יוכלו להביא את התיקונים המוצעים בחוק הסחר שיאפשרו הרחבת הסחר, ובביטוי של דבר יביאו לגידול במספרם של המהגרים היהודיים.

כתב י.ט.א. [illegible], כי חמישה מחברי הקונגרס שביקרו במוסקבה בסיור בברית־המועצות אמרו אתמול, כי יהודי רוסיה המבקשים לעלות לישראל [illegible] — ולא יבואו ניתוקים — מהלוחצים האמריקניים לסובייטים. הציר [illegible] אילברג (דמוקראטי מפנסילבניה), יו"ר ועדת [illegible] הבינלאומי של הקונגרס, אמר כי כל היהודים שאיתם שוחחו [illegible] בברית־המועצות, ביקשו בלי יוצא מן הכלל סיוע אמריקני. אילברג הוסיף: „כל מה שאנו עושים, ובכלל זה הכנסת מיגבלות לחוק הסחר, הוא סיוע לעניינם". הצירה אליזבת הולצמן (דימוקראטית מניו יורק) אמרה: „אני משוכנעת עתה יותר מאי פעם, שאם [illegible] ההגירה מברית־המועצות, ואם רוצים להגן על מבקשי ההגירה מעונשים אכזריים — אפשר לעשות זאת רק באמצעות לחץ אמריקני."

איל ספנות יווני השתמש בתעלת־סואץ לפני פתיחתה

מאת מ. מאגור, סופר „מעריב" באתונה

בעל־ספינות יווני עשיר [illegible] המצרים השתמש בתעלת־סואץ שישה שבועות לפני פתיחתה. [illegible] 14 „בתי־מלאכה צפים", שכולם [illegible] המפרץ הפרסי, שם היה עליהם לפעול בבנית הנמל.

איל־הספנות, יואניס לאטסיס, הואשם אתמול בפרלמנט היווני בהונאת יוונים ומצרים כאחד, בהצהרתו כי הוא מעמיד את סירותיו ואת צוותיו הצפים לרשות עבודות טיהור התעלה, חינם אין כסף.

ציר הפרלמנט גראסימוס אפוסטולטוס שאל את השר הממונה על צי הסוחר, איזו פעולה הוא מציע לנקוט בענין חמור זה, „החושף את יוון לקלון בקנה־מידה בינלאומי".

השייטת של לאטסיס יצאה לדרכה ב־18 באפריל לאחר טכס נאומים בשבח תרומתו של יוון לשלבי הטיהור והאורגנים של תעלת סואץ. אימאם מוסלמי הובא במיוחד לטכס, כדי לשאת תפילות בערבית. לאטסיס עצמו אמר, כי המבצע יתרכז בפורט סעיד, יעסיק 350 איש, ויעלה 3—5 מליון דולאר.

„אולם, הדגל של לאטסיס, 'עלוטילה', שטה לגדה במקום לפורט סעיד, הגיעה אליה לפני עשרה ימים", מסר אפוסטולאטוס. הוא אמר, כי „הדרמה של לאטסיס לסואץ נבדתה בשביל לשכנע את המצרים להתיר לסירותיו לחצות את התעלה, כדי לחסוך שיט ארוך, יקר ומסוכן סביב כף התקווה הטובה."

חבר הפרלמנט ביקש מן השר גם לחקור, אם הוצאת הציוד הזה מיוון נעשתה לפי החוק, או שהותרה במשוגה כלפי המצרים.

שייטת בריטית — לאוקיאנוס ההודי דרך התעלה

מאת צבי לביא, סופר „מעריב" בלונדון

הצי המלכותי הבריטי עומד לשגר בסוף החודש הבא כוח משימה ימי לאוקיאנוס ההודי, שיעבור דרך תעלת סואץ.

עם זאת הודו מומחים צבאיים, כי בריה"מ תיהנה יותר מן הבריטים מפתיחת התעלה, בעיקר מפני שהאניות הגדולות של הצי השישי האמריקני בים התיכון אינן כשירות לעבור בה, מפאת גדלן, שלא כמו הספינות הסובייטיות, שהן קטנות יותר.

דנים בהגנת מתקני־הנפט בים הצפוני מפני מחבלים

מאת ה. בליך, סופר „מעריב" בהאג

דיון בינלאומי בשמירת מגדלי הקידוח בים הצפוני מפני מעשי טרור נערך אתמול בהאג. את הדיון יזמה הולאנד. השתתפו בו: בלגיה, דנמארק, מערב־גרמניה, צרפת, נורווגיה ובריטניה.

בדיון התברר, כי יש להתגבר על שורה של בעיות חוקיות. לפיכך, סוכם כי תוקם ועדת משנה, שתדון בהיבט החוקי של שמירת מגדלי הקידוח וקווי הדלק של כל המדינות. הכוונה היא לשוב ולהתכנס לדיון נוסף בחודשי הסתיו.

בנסיבות שתוצאים הסבירו יוזמי הדיון, כי בהיות מגדלי הקידוח מטרות פתוחות, החליטו המדינות של הים הצפוני להקדים רפואה למכה ולבחון את כל מכלול ההגנה על המגדלים. לכן עסקו המשתתפים בשלב זה בדיונים בכל הסכנות האפשריות, מתוך כוונה למצוא פתרונות לכל אחת מהן.

הפעם, לשם שינוי, אנו מציעים לך משחק חדש לקבלת החלטות או: מדוע חיוני להצטרף לשינוי

המשחק מתחיל

התחל לחשוב מכאן!

האם לדעתך מצב הענינים במדינה מחייב שינוי ושיפור? — לא: המשך לחשוב כך ולהשקיע עצמך לתוך — עבודה, עד רעידת האדמה הבאה.

כן — האם לשיפור מצבנו הכרחית הבראה גם של החיים הפוליטיים? — לא: דאג לשיפורים בשטחים אחרים!

כן — האם ללא פעילות של אזרחים מן השורה תתכן הבראה בחיינו הפוליטיים? — כן: אם הפתרון שלך הוא דיקטטורה ראה הוזהרת!

לא — האם פעילות ה„אזרחים מן השורה" תהיה יעילה ביותר באם יפעלו במסגרת המפלגות הותיקות? — כן: נסה כוחך במסגרת המפלגות הקיימות וחזור וספר לנו איך הצלחת.

לא — מסקנה: אתה אזרח המבין שללא פעילותך שלך לא יבוא שיפור בחיים הפוליטיים בארץ ובכל אורחות החיים בכלל, לכן הצטרף והמשך בתנועה פוליטית חדשה.

איך תבחר בתנועה המתאימה? בדוק אם:
א. יש התאמה בין השקפותיך לבין עקרונות התנועה בעיקר בנושאים החשובים של חוץ ובטחון ושל ההערכות המדינה בחיי המשק והכלכלה.
ב. התנועה פתוחה לשכבות רחבות בציבור.
ג. התנועה מתנהלת ברוח דמוקרטית פנימית אמיתית ואתה יכול להיות שותף שהתכניות בה.

המשחק מסתיים כאן — הצטרף ל: שינוי

תרשים זה בוצע ע"י גרי שחור, מבטא רעות המשבים של תנועת שינוי. פרסום זה מומן ע"י תרומות חברי שינוי ברשות הבבית. עזור לנו בתרומתך.

אל: תנועת שינוי
רח' בן־יהודה 97, תל־אביב.
טל. 03‑235698
□ אני מעוניין להצטרף לתנועה
□ אני מעוניין בחומר הסברה נוסף
שם.................... טלפון....................
כתובת.................... רצ"ב תרומה ע"ס....................

יום ו' 6.6.75 — כ"ז ...

יומן סיכומי

משלחת הכנסת ... נשיא מערב־גר...

פראוודה: לסלק... ישראל מקרבת...

השחמטאי הרוסי ... נפטר בהלסינקי

שחקנית קולנוע ... תינשא לסיים...

הסנאט דחה הצעה ... 200 אלף חייל ...

נפל מחלון בקומה ... — ישר אל זרועו...

מעריב

صفحة من الأصل

هكذا من الأصل

דיין בבר־אילן: יש לחייב את ערביי ישראל לשרת בצה"ל

טען: לא תמיד קיבלו את דעותי והצעותי בממשלה ✶ ערבי ישראלי, ששותף בהרצאה, טען: „יש לנו תסביך, שאין אנו רצויים על היהודים"

מאת מנחם שביאל

„הגיע הזמן להטיל חובת שירות בצה"ל על ערביי ישראל כמו החובה המוטלת על היהודים" — אמר אתמול ח"כ משה דיין בהרצאתו השישית והאחרונה בסדרה, באוניברסיטת בר־אילן.

מר דיין, שנשאל מדוע לא הנהיג גיוס ערבים לצה"ל בעת כהונתו כשר הבטחון, השיב, כי לא עשה כן משום שגם בהיותו שר, לא יכול היה להעביר כחוק כל מה שרצה.

„לא תמיד קיבלו את הצעותי בממשלה. כמה דברים הצעתי ועשו אחרת. הצעתי, למשל, שלא יגיעו לסואץ — וכן הגיעו. רציתי שלא יעלו לרמת הגולן — וכן עלו. התחום היחיד שבו ניתנה לי אפשרות לעשות כבעל הכל כהבנתי, היה בבטחון".

להלן גילה כי אחד הזיכרונים העיקריים שהיו לו עם בן־גוריון, שאותו העריך כגדול המנהיגים היהודים בדורנו, היה בענין המימשל הצבאי. „בן־גוריון האמין שביטול המימשל הצבאי יפגע בבטחונה של מדינת ישראל".

• מעמד ערביי ישראל

במסגרת ההרצאה שנושאה היה „ישראל וערביי ישראל", הציג מר דיין את מר כמאל טיבי מנהל בנק הפועלים בטייבה שהאיר את הנושא מנקודת מבטו של ערבי ישראלי.

מר טיבי האשים את הציבור היהודי בהעדר נכונות לקבל את ערביי ישראל בתוך מסגרותיו. „מוסדות הממשלה והציבור סרבו לקבל ערבים ישראלים או קיבלום במאוחר. מרבית המפלגות הישראליות עד היום סגורות לפני האזרח הערבי" — אמר.

לדבריו גרם מצב זה להיווצרות תסביך בקרב הערבי הישראלי שהוא אזרח בלתי רצוי. הדבר בולט במיוחד בקרב הצעירים.

להלן אמר, כי עד למלחמת ששת הימים היו ערביי ישראל בתסבוכה. הם היו גאים על היותם אזרחים במדינה מתקדמת. לאחר המלחמה נתקפו רגשי נחיתות לעומת ערביי השטחים, במיוחד לאחר שגילו שרמת ההשכלה בקרב ערביי השטחים עולה בהרבה על זו של ערביי ישראל.

דבר זה ואחרים העמיקו את הקונפליקט הפנימי של הערבי־הישראלי. הדור הצעיר החל לראות באהדה את הקמתה של ישות פלסטינאית אם כי הוא מסייג את הדבר בכך שזו צריכה להיות ישות אשר תתקבל בצורה זו או אחרת גם על דעת ישראל. הנואם סבור שהכרת ישראל בישות פלסטינאית כלשהי, תסלק את המכשול לשלום בינה לבין שכנותיה.

• עידוד המשותף

עוד אמר שהוא מתנגד להתארגנות פוליטית נפרדת של הערבים. לדעתו אינטגרציה מלאה של ערביי ישראל במפלגות היהודיות, עדיפה.

בדבר אחרי כמאל טיבי אמר ח"כ דיין, כי יש לזכור שערביי ישראל נעשו אזרחי המדינה בעל־כורחם. „דבר זה מטיל עלינו אחריות לגבי מעמדם". לדבריו יש לעודד את המשותף בינינו לבין הערבים בנושאי פיתוח כפרי ומוניציפאלי, כלכלי וכו'. אולם יש תחומים שבהם רצוי להשאיר את ההפרדה — כמו הדת.

עוד אמר, שהוא רואה בחיוב את חידוש הקשר בין ערביי ישראל וערביי השטחים. מר דיין הזכיר את דברי ראש הממשלה יצחק רבין שהוא לא פוסל אפשרות כי יהודה ושומרון יהיו בריבונות ירדן או בריבונות אחרת, וישראל תחזיק שם בהסכמה בסיסים לצורך הגנתה.

• התשובה היא שלילית

בהמשך דבריו גילה ח"כ דיין כי לפני כשלוש שנים כשדובר על תכנית אלון, נודע לו על פגישה סודית בין מנהיגים מהשטחים ומנהיגים של ערביי ישראל. ערביי השטחים ביקשו לדעת, אם הישראלים יהיו מוכנים להצטרף למדינה פלשתינית כשזו תקום. הם התאכזבו קשות כי שמעו שהתשובה שלילית. הישראלים טענו „אנחנו ערבים ומעוניינים בקשרים הדוקים איתכם, אולם לא נמיר אזרחות ישראלית באזרחות ירדנית".

מר דיין אמר כי הוא שמח מאוד כשהוא שמע את תוכן הדברים שנאמרו בפגישה הסודית.

בגין: דברי סאדאת צריכים לשמש לנו אזהרה

מאת אברהם רותם

„אנחנו המדינה היחידה, שאניותיה אינן יכולות לעבור בתעלת סואץ ולעולם זה אין צריך לעשות מהומה" — אמר אתמול ח"כ מנחם בגין, בהופיעו לפני סטודנטים באוניברסיטת תל־אביב.

מר בגין, שהשיב לשאלות הסטודנטים, הגיב על דברי נשיא מצרים סאדאת כאתמול בבוקר, שאמר כי לא יהיה שום הסדר עד שלא יוחזרו הזכויות של הפלשתינים שנגזלו.

„זה צריך להיות לנו אזהרה" — אמר מר בגין. לדבריו אין לנו לסמוך לא על פירוז ולא על ערובות. הדרך המוליכה לשלום ולבטחון, כפי שהוא רואה אותה, מורכבת מחמישה סעיפים: השבתת נשק כוללת; משא ומתן ישיר על חוזה שלום; מתן אוטונומיה תרבותית ללאום הערבי; בחירה חופשית ביחס לאזרחות (תושב או אזרח) לערבים; פתרון הבעיה של הפלשתינים הערבים על ידי מדינות ערב שבידיהם האמצעים הדרושים לכך.

מר בגין אמר עוד כי הערבים יחלו ברצינות לחשוב על שלום, כאשר יגיעו למסקנה שאין ביכולתם לחסלנו. „עלינו לזכור שהקיץ הזה עלול להיות חשוב ביותר" — אמר.

גולדה: בדברים הנוגעים לקיום המדינה העם מאוחד

גב' גולדה מאיר גילתה אתמול, כי בשיחתה האחרונה עם נשיא ארה"ב ג'ראלד פורד ושר החוץ ד"ר הנרי קיסינג'ר, לפני כמה חודשים הדגישה לפניהם כי בענינים שנוגעים לקיום המדינה יש אחדות בישראל.

גב' מאיר היתה אורחת במסיבה, שנערכה ב„בית ברל" לציון 50 שנה לקיבוץ גבעת השלושה ולקבוצת „הכובש" (בידיד רמת הכובש), ו־25 שנה לקיבוץ נצר, שהוקם אחרי הפילוג בקיבוץ המאוחד.

גב' מאיר סיפרה, כי בשיחתה עם הנשיא ושר החוץ אמרה להם כאזרחית ישראלית: „אתם שומעים קולות שונים, שבאים מישראל. אנו משטר דמוקרטי, וזהו המחיר שבמשטר דמוקרטי צריך לשלם, כדי שכל אדם יבטא את דעתו כרצונו. אבל אני רוצה להזהיר אתכם משגיאה אחת: אל תחשבו כי הקולות השונים בארץ הם הבעה של חולשת הלב של העם. העם הזה חזק. יש דעות שונות, יש הפגנות, אבל על קיום המדינה, בטחונה והאחריות שקיבלנו על עצמנו לקיומו של העם היהודי כולו — בזה תמצאו אותנו מאוחדים".

הגב' מאיר הוסיפה: „אבל אני נזהרת כיום בדברים שמתבצעים בימים אלה, כאשר המדינה נמצאת במאבק מדיני חמור, ומדברים כאילו היה זה בארבע או בשש עיניים".

בהמשך דבריה סיפרה על שיחה, שהיתה לה לאחרונה עם עיתונאי אמריקאי, ידיד ישראל, שניסה לשכנע אותה בצדקת מדיניות ארה"ב ואמר שעל ישראל לוותר.

„אמרתי לו — הסבירה גולדה — שכיום ארה"ב היא מתעניינת רק בעצמה. מדוע מותר לדרוש מאתנו להסתכן? אם חלילה נהיה זקוקים לעזרה, מאין היא תבוא"? (ע.)

„תשדירי השירות בטלוויזיה פרסומת מסחרית רגילה"

טענה זו מועלית בשאילתת ח"כ אורה נמיר לשר החינוך ✶ עבור תשדיר שירות של חצי דקה משלם הגוף המפרסם לטלוויזיה 2500 ל"י

מאת יוסף וקסמן

נושא משדרי השירות בטלוויזיה — הועלה בכנסת בשאילתא שהגישה ח"כ אורה נמיר לשר החינוך והתרבות, הממונה על ביצוע חוק רשות השידור.

ח"כ אורה נמיר, שואלת את השר, מהם הכללים להקרנת משדרי שירות ומי קובע אילו מישדרים יוכללו. היא מעלה את הטענה שהושמעה, כי בשידורים אלו יש משום הכנסת הפרסומת לטלוויזיה „בדלת האחורית".

ח"כ נמיר מבקשת לדעת מפי השר, אם משלמים המפרסמים בעבור הקרנת המישדרים האלה.

הענין יועלה בפורום מיוחד של חברי הועד המנהל ומליאת רשות השידור, משום שלאחרונה התעורר חשש, כי כמה מהכנויות מישדרי השירות היו על סף הפרסומת המסחרית.

תשדירי השירות החדשים מוקרנים בשעת השיא בצפייה בטלוויזיה — ישר לפני חדשות „מבט". הגופים שפרסומם מוקרנים משלמים לרשות השידור עבור תשדיר של חצי דקה 2,500 לירות ועבור תשדיר של דקה, 4,000 לירות.

מנכ"ל רשות השידור, מר יצחק לבני, שהוא יזם הרעיון של הקרנת מישדרי השירות, אומר, כי מדובר בזה הוא מועט ונמוך בהרבה מהמקובל בשידורי הפרסומת בעולם. „הרעיון בהנהגת תשדירי השירות הוא: להביא לידיעת הציבור נושאים בעלי חשיבות לציבור עצמו, ולידיעתו, כגון, שמירת איכות הסביבה, רפואה ציבורית, וכיו"ב. נקבע, כי יוקרנו נושאים חינוכיים ובעלי ערך ציבורי.

נוסף למשרדי הממשלה באים בחשבון למטרה גופים ציבוריים ממלכתיים מוכרים כמו „מגן דוד אדום", המועצה לארץ ישראל יפה, האגודה למלחמה בסרטן וכיו"ב.

מר ישראל דורי, מנהל מחלקה הכלכלית ברשות השידור, הטעים, כי ועדה ציבורית מורכבת מחברי הועד המנהל ומליאת רשות השידור, דנה בכל פניה להקרין תשדיר שירות ורק לאחר אישור מטעמה ניתן למבקש להקרין תשדיר, שגם הוא עובר ביקורת מטעם הטלוויזיה.

נחתם הסכם בדבר תוספת לעובדי שרותי הנדסה

מאת ישעיהו אביעם

בלשכתו של שר התקשורת, מר אהרן אוזן, בקריה בתל אביב, סוכמה אמש התוספת היהודית לעובדי שירותי הנדסה ויחידות אחרות במשרד התקשורת.

על ההסדר חתמו שר התקשורת מר אהרן אוזן וסגנו מר אלי מואל, וכן ראשי המחלקה לאיגוד מקצועי: אוריאל אברהמוביץ, שמואל דייטלר וצבי נתנזון, ומזכיר הסתדרות עובדי המדינה חיים ברנשטיין, היועצים.

בהסכם נאמר כי המחלקה לאיגוד מקצועי רושמת לפניה את הודעת שר התקשורת, כי יפסוק על תחולת התוספת היהודית באוגוסט־ספטמבר השנה, והדבר ייעשה בתיאום עם ההסתדרות.

המחלקה לאיגוד מקצועי גורסת שהתוספת היהודית צריכה להיות אחידה בכל משרד התקשורת. באחד גופם יקבלו העובדים כמו כדי 400—500 ל"י כל ... ואילו התשלום השוטף של התוספת היהודית יתחיל ... מחודש ינואר 1976, ואז ... גם ההפרשים. תחולת התוספת היהודית לעובדי שרותי הנדסה ויחידות אחרות תהיה של דואר תנועה, מן ה־1 אפריל 1974.

„הסיעה המתקדמת" ב„אגד" מתריעה על „עריפת ראשים"

„ממונים חסרי נסיון עלולים להביא שואה כלכלית על הקואופרטיב"

מאת ראובן בן־צבי

36 חברי „הסיעה המתקדמת" ב„אגד", שנבחרו באסיפת המורשים (המועצה) בבחירות האחרונות, הטילו אתמול על נציג הקיבוץ במרחב, שמינה ... את האחריות להוצאות הצפויות ממדיניות „עריפת־ראשים" של מנהלי מחלקות וסניפים.

קודם לכן התכנסו חברי „אגד" מ„הסיעה המתקדמת" בחיפה והצפון לדיון ובו הביעו תרעומת על האופן שבו עומדים לנהל את האיזור „ממונים חסרי־נסיון", שעלולים להביא „שואה כלכלית" על „אגד" במרחב. האסיפה החליטה להתקומם בכל תוקף נגד מעשים אלה ולנקוט אמצעים שיספיקו למנוע ביצוע תכנית, שהוכתבה על־ידי סיעת האלטרנטיבה.

ההתפתחות זו ב„אגד" במרחב חיפה והצפון, שבו כ־3000 חברים ועובדים, 17 סניפים ולמעלה מ־1000 אוטובוסים — באה על רקע ההדחה של כמה אישי מפתח במשך השבוע. למרות שמרחב חיפה של „אגד" נחשב למבצרה של „הסיעה המתקדמת", שחבריה קיבלו בבחירות האחרונות 90 אחוזים במועצה (36 מתוך 40 מנדטים) ו־60 אחוזים (6 מתוך 10 מנדטים) בהנהלה, הועברו מתפקידיהם מנהל התנועה באיזור (בנימין ...), מנהל המשק באיזור (שלמה עמר), מנהל כוח אדם (א. שמחוני), מנהל המחלקה הטכנית (נחום אורבך) ומנהל משרד הפנים (אברהם נתיב).

תפקידיהם הועברו למועמדי סיעת האלטרנטיבה — ששניים מהם מונו ולא נבחרו בבחירות האחרונות.

חילופי הפקידים

מזכיר „אגד" בחיפה שמעון רודיק („הסיעה המתקדמת"), שקיבל את מספר הקולות הגדול ביותר במרחב, נאלץ להעביר תפקידו לישעיהו לדביק. סיעת האלטרנטיבה מתכוונת להביא להחלפתם של מספר מנהלי סניפים של „אגד" במרחב, אך דבר זה נדחה בינתיים לשבוע.

באסיפת חברי הסיעה המתקדמת הועלתה הצעה מרחיקת לכת להחזיר את המפתחות לממונים החדשים — אך הורדה מהפרק. הנוכחים ... להגיע להליכה משותפת ... של שתי הסיעות, כדי ... מנוע הרס ושואה כלכלית, נוכח המצב שנוצר והוסר יוזם של הממונים החדשים. ההתפתחות החדשה ב„מבצר" של „הסיעה המתקדמת" עלולה להביא לשיבושים בהפעלת „אגד", בשל הבעיות הפנימיות.

פרופ' טריינין — דיקן מדעי הטבע בירושלים

פרופ' אבנר טריינין פרופסור לכימיה פיזיקלית — נבחר אתמול לדיקן הפקולטה למתמטיקה ולמדעי הטבע באוניברסיטה העברית בירושלים. הוא יחליף את פרופ' עזריאל לוי.

פרופ' טריינין, בן 47, הוא גם משורר ידוע.

קריאת מילואים ליום אחד תיעשה רק בשעות הערב

שלטונות צה"ל יקפידו להימנע מקריאת אנשי מילואים להתייצבות ליום אחד לפני השעה 5 אחה"צ, ויבלו השיבובים בדואר לצרכי עדכון רישומים ...

זה אחד הסיכומים אליהם הגיעה ועדת המשנה של הועדה העליונה לפריון עבודה ... במשק, בראשות שר האוצר מר יהושע רבינוביץ.

שר העבודה מר משה ברעם, שעמד בראש ועדת המשנה להפעלת המלצות בנושא היעדרות עובדים מהעבודה, דיווח אתמול למליאת הועדה העליונה שהתכנסה בלשכת שר האוצר בת"א, שיוטל מס על דמי פגיעה בעבודה ודמי מחלה. הכוונה היא למנוע מצב שעובד יקבל הכנסה־נטו גבוהה יותר עקב היעדרות ביום עבודה מאשר ליום שבו עבד למעשה.

דובר האוצר הוסיף, כי בסיכומים האחרים של ועדת המשנה מדובר גם בביקור בוקר שתערוך קופת־חולים הכללית להפעלת שיטה שתמנע את הצורך להזקק לאישור רופא במקרה של מחלות קצרות, ביטול שיטת זימון עדים לבית משפט, שבעתיד לא יוזמנו כולם לשעה 8.30 בבוקר.

רבין! פורד אינו ארה"ב!

רבין!
אל תכנע ללחצי פורד!
אל תפקיר המעברים ואבו־רודס —
אל תסכן קיום ישראל!

רבין!
ארה"ב אינה רק פורד וקיסינג'ר —
פנה לעזרת הקונגרס הידידה,
לעם בארה"ב, לידידיה!

רבין!
אל תעשה לעמך שלך
מה שעשה צ'מברלין
לעם הצ'כי!

התנועה למען העזה־מדינית
ת.ד. 30189 תל־אביב

תרגיל חילוץ נפגעים נערך אתמול בסיום קורס קציני הג"א אי־שם. בתצלום: אנשי הג"א מדגימים חילוץ נפגעים מקומות עליונות בעזרת שרוול־החלקה, שהוכנס באחרונה לשימוש והמקל על נשים וילדים להיחלץ מבנין שנפגע. (צילום: מיכאל פריידין)

מפקד הג"א: יש להתכונן למצבים קשים ביותר של פיגועים בעורף

פגיעה במקומות שונים בתוך העיר — שימשה נושא בתרגיל של קורס קציני הג"א, שנערך אתמול בבסיס צבאי.

בתרגיל הסיום של קורס הקצינים השתתפו כחות כיבוי וחילוץ, מצוידים בכלים המשוכללים ביותר. בין השאר, בכריות־אוויר להרמת עמודים במשקל של עד חמש טונות, שרוול החלקה להורדת פצועים, ומכשיר רגיש לגילוי נפגעים בעומק ההריסות.

„עליכם להתכונן למצבים הקשים ביותר של פיגועים בעורף האזרחי" — אמר מפקד הג"א, תת־אלוף יצחק זייד, במקס הסיום. „אף כי אנו מקווים, שלא נצטרך להפעיל את כוחנו. אחד הדברים החשובים המוטלים על הג"א בתקופת רגיעה — אמר — הוא להכין ולהדריך את האוכלוסיה. „סיסמתנו צריכה להיות: בכוננות תמיד".

שר הבריאות הביע הסכמה להקמת בית חולים בנתניה

שר הבריאות ויקטור שם־טוב הביע אתמול הסכמה עקרונית להקמת בית־חולים בנתניה, שישרת את תושבי העיר והסביבה.

מר שם־טוב נתן את הסכמתו להקמת בית־חולים אגב ביקור שערך אתמול בנתניה. בביקור הצביע ראש העיריה, ד"ר אברהם בר־מנחם, על הצורך הדחוף בהקמת בית־חולים בעיר. הוא הטעים כי כיום מקבלים תושבי נתניה והסביבה את שרותי האישפוז בבית־החולים „הלל יפה" בחדרה, דבר המכביד על תושבי העיר.

בתשובה אמר מר שם־טוב כי משרד הבריאות יבקש בקרוב מעירית נתניה לשמור עתודה קרקעית להקמת בית־חולים. עוד אמר, כי האישור להקמת בית־חולים צריך להינתן על־ידי ועדת האישפוז העליונה, לה יגיש משרד הבריאות תזכיר מיוחד על צרכי האישפוז במדינה.

ח"כ אמוראי מבקר מדיניות השקעות של מסחר ותעשיה

„הרחבה במפעלי הפטרוכימיה בשלושה מיליארד לירות היא השקעה שכדאיותה מוטלת בספק, לאור התחרות העתידה מצד מפעלים ביפאן, באיראן ובארצות ערב" — אמר השבוע ח"כ עדי אמוראי (מערך) בוועדת הכספים של הכנסת.

מר אמוראי סיפר על התנאים שבהם הובטחה אספקת חומרי גלם למפעל, ואמר שיש בכך משום מתן סובסידיה של 80 מיליון לירות לשנה.

הדובר מתח ביקורת נוקבת על מדיניות ההשקעות, הקריטריונים לעידוד הייצוא והפיקוח על המחירים בענפים מונופוליסטיים. הוא דיבר בדיון שהוקדש לתקציב משרד המסחר והתעשייה.

להלן טען, שמדיניות עידוד ההשקעות בודקת את כדאיות ההשקעה למשקיע, ולא את כדאיותה למדינת ישראל. כך קורה, שאם מחיר חומרי הגלם זול בגלל סובסידיה, ניתנת „מתנה" ליצרן ולקונה בחוץ לארץ מכספי משלם המיסים הישראלי.

עוד טען מר אמוראי, כי במשרד המסחר והתעשייה לא עשה דבר כמעט בתחום מניעת התהוות קרטלים.

הליברלים מותחים ביקורת על עמדת הליכוד בפרשת דילול הכוחות בסיני

ביקורת על עמדת הליכוד בענין המחווה הישראלית בסיני הושמעה אמש בהנהלת המפלגה הליברלית.

ח"כ יחזקאל פלומין התרעם על שסיעת הליכוד בכנסת קיבלה את ההחלטה ש„אין הצדקה" למחווה הישראלית, מבלי שהנושא היה כלול בסדר היום ובאופן בלתי צפוי. כתוצאה מכך, הסביר, נעדרו מן הישיבה רבים מחברי הכנסת הליברלים. ח"כ פלומין שיבח את הליברלים ש„הצביעו ברגליהם", ולא השתתפו בדיון שהיה במליאת הכנסת בנושא המחווה.

ד"ר צ. הופמן אמר: „כשראיתי את ח"כ מנחם בגין בטלוויזיה בענין המחווה התחלחלתי. הוא אינו מדבר בשמי ובשם רבים מחברי. אני מברך את ח"כ אברהם כ"ץ, שהתנגד להחלטת הליכוד בעת הדיון בסיעה".

הנהלת הליברלים המשיכה בדיון מדיני על הצעות של יו"ר המפלגה, ח"כ אליעזר רימלט, המבקש לאבק כמה עמדות בתוכנו, ובכללן תמיכה באפשרות של הסדר חלקי.

קרונות רכבת מטען אשלג ירדו מהפסים

נסיעת רכבת ישראל בין באר־שבע לקרית־גת השתבשה אתמול אחר־הצהריים, לאחר ששני קרונות משא מטעני אשלג בדימונה נשמטו מפסי המסילה וגרמו תקלה שנמשכה עד הבוקר.

שני הקרונות נשמטו מעל המסילה סמוך לשעה 3 אחר־הצהריים ליד קיבוץ דביר, מדרום לקרית־גת.

הקרונות המלאים אשלג מדימונה, שנועדו לנמל אשדוד, התהפכו וחסמו את המסילה. תנועת הרכבות לבאר־שבע הופסקה עד הבוקר.

רכבת ישראל הפעילה ציוד מכני כבד וצוותי חירום, כדי לפנות את שני הקרונות מהמסילה. הוברר כי היתה זו תקלה טכנית ולא חבלה כלשהי.

בעקבות מטח טילי הקטיושה

„רוצים חדרי בטחון" - צעקו תושבים בקרית־שמונה באוזני יצחק רבין

מאת מאיר הראובני

ראש הממשלה, יצחק רבין, בא אתמול [illegible] קרית־שמונה שכפגה ב[illegible] הקודם כמה של קטיושות. ראש הממשלה ביקר בגן הילדים שנפגע מקטיושה ישירה, שוחח עם אמהות, [illegible] בני הילדים, הדורשות לזרז בניית חדרי בטחון [illegible].

את ראש הממשלה ליוו שר התעשיה והמסחר חיים בר־לב, הרמטכ"ל רב־אלוף מרדכי גור, יועץ ראש הממשלה לענייני מודיעין ולמלחמה בטרור, אלוף (מיל.) רחבעם זאבי, מנכ"ל משרד השיכון וקציני צה"ל בכירים.

[illegible] הגיעה לקרית־שמונה בבוקר, מלווה כתר [illegible] צלמי טלוויזיה מתחנות שידור גדולות בעולם, שהוזמנו לסיור על־ידי לשכת [illegible] הממשלתית. אולם הגיעו לאולם העיריה לעריכת הפגישה, נסגרו בפניהם הדלתות.

„רוצים חדרי ביטחון", „רוצים חדרי ביטחון" — צעקו אנשים [illegible] ליד בניין גן־הילדים [illegible] אמהות עובדות [illegible] פגיעה ישירה. [illegible] העיריה אברהם אלדר [illegible] את ראש הממשלה [illegible] בגן־הילדים. [illegible] 230 מ"מ, פגע בגג [illegible] פער בתקרה חור [illegible] מטר וגרם נזק רב [illegible] דלתות נעקרו ושמשות נופצו.

[illegible] ראש הממשלה הקשיב לדברי האנשים ועזב את ה[illegible], כשהוא משאיר את ה[illegible] כדי שידגיש את ה[illegible] שיעשה כל מאמץ [illegible] הרגשת הביטחון [illegible] התושבים בקרית־שמונה [illegible] הפגזות הקטיושות [illegible] תוך שנה.

[illegible] כי הדיון, שנערך בדלתיים סגורות באולם העיריה, התרכז בעיקר בנושא אחד: [illegible] להשלמת בניית [illegible] הביטחון בכל הדירות [illegible] נמסר, כי חסרים חדרי [illegible] בעוד כמה [illegible] ישנו אישור להקמתם, אך הביצוע נדחה, משום שגמר התקציב. ראש העיריה הודיע בשם הנהלת „עמידר", על נכונותה של החברה לבנות במימון עצמי את כל חדרי הביטחון החסרים בעיר עד השנה, בתנאי שהאוצר יתחייב לשלשל את הכסף לקופת „עמידר" תוך שתי שנות התקציב הבאות.

רבין הזיר מלתת התחייבות מפורשת, אך אומר: אני רואה את נושא חדרי הביטחון כבעל עדיפות ראשונה, ואעשה הכל כדי שייבנו במהירות האפשרית.

סגן ראש־העיריה, אבי ארן, העלה בשיחה את התביעה להקים רשות ממלכתית עליונה, שתתאם בין משרדי הממשלה והמוסדות השונים את כל הפעולות לפיתוח ואיכלוס הגליל.

חברי הנהלה אחרים מתחו ביקורת על הגוף המופקד על הכוונת תושבים חדשים לקרית־שמונה, ותלו זאת בעיקר בפיצול הסמכויות בין המוסדות השונים.

ראש־הממשלה הסכים לדיעה זו, והביע את דעתו, כי מן הראוי הוא שהגוף המאכלס את הדירות, הוא שצריך להיות גם מי שמכוון ומפנה תושבים לעיר.

כבר בשעות הבוקר המוקדמות החל בעיר בתיקון הנזקים, שנגרמו בהפצצת הקטיושות. ראש־העיריה אברהם אלוני אמר בשיחה עם סופר „מעריב", כי הוא מעריך את הנזקים שנגרמו בכחצי מיליון ל"י.

יצחק גבאי, כבן 50, המתגורר ליד גן־הילדים, הוא הפצוע היחיד מירי הקטיושות. שעה שיצא מחדר השינה לשריקות טילי הקטיושה, התפוצץ אחד מהם ליד ביתו, ניפץ את חלונות הדירה, ורסיסי זכוכית פרטו את ידו. הוא קיבל טיפול ראשוני וחזר לביתו.

בר מזל היה מר ורטנו, בעל חנות מכולת. הוא ישן במיטתו כשנשמעו שריקות הקטיושות. עודו מנומנם, התפוצץ טיל אחד ליד ביתו, ורסיס מתכת גדול חדר לחדר השינה ונחת על מיטתו ישר על ידו, בלא שגרם לו שום פגיעה.

בבוקר שלאחר ליל הקטיושות של ה־5 ביוני, חזרו החיים בקרית־שמונה לשיגרה. כל התושבים יצאו לעבודה והילדים הלכו לגנים ולבתי־הספר. רק בגן־הילדים שנפגע לא התקיימו אתמול לימודים. שלושים ילדי גן זה, הועברו ללמוד בגני ילדים אחרים בסביבה.

היום יחול בתיקון הנזקים ומקווים לחדש את הלימודים בגן כבר בראשית השבוע.

החור שנפער בגג גן הילדים בקרית־שמונה מטיל הקטיושה (צילם: י.פ.פ.א.)

ניטעו ארבעת העצים הראשונים ביער פורד

— מאת יוסף וקסמן —

ארבעת העצים הראשונים ביער על שם נשיא ארה"ב, ג'ראלד פורד, ניטעו על־ידי מילטון הופמן מריברדייל, ניו יורק, אשר שהה בימים האחרונים בארץ, כאורח משרד התיירות.

יער זה ייטע בסביבות גב־הרים, בפרוזדור ירושלים, ויהווה חלק מתכנית הייעור של „מאתיים שנה לעצמאות ארצות־הברית". היוזמה ליער זה באה מחוגים של הציונות הדתית של ארצות הברית.

[illegible] עם 36 אלף ל"י נשדד קופאי „אגד" בהרצליה

[illegible]לושת השודדים המזויינים ארבו לו בעת שבא להפקיד את פדיון היום [illegible] בנק ✶ הנשדד ניסה לרדוף אחריהם באוטובוס — אך לא השיגם

מאת יהושע כהנא

[illegible] רעולי־פנים ומ[illegible] „עוזי" [illegible] את הקופאי [illegible] „אגד" בהרצליה, בעת שעמד להפקיד 36 אלף ל"י. [illegible] הקופאי, אברהם גוביץ, בן [illegible], נהג להפקיד יום־יום בסניף [illegible] את פדיון [illegible] בבנק הפועלים ברחוב סוקולוב. אתמול, בשעה 3.40, הגיע מר גוביץ עם נהג אוטובוס לבנק. הנהג החנה את האוטובוס בקרבת מקום והקופאי ירד עם תיק הכסף.

לפתע הגיחו לעברו שני אנשים רעולי פנים. אחד השודדים איים עליו ב„עוזי", והשני, שנשא אקדח, חטף את תיק הכסף. השניים נמלטו לעבר מכונית פרטית בצבע צהוב, שהמתינה להם בפינת הרחוב. ליד ההגה המתין שודד נוסף, רעול פנים.

מר גוביץ שהיה מזוין באקדח, שלף את אקדחו וביקש לירות בנמלטים, אך לדבריו הבחין בצעיר שכיוון אליו את נשקו מתוך המכונית. כתגובה לכך נאלץ [illegible] יפגע.

מר גוביץ התניע מיד את האוטובוס וניסה לדלוק אחר הנמלטים, אך מכונית השודדים היתה מהירה יותר — והשודדים הצליחו להימלט.

בינתיים הגיעה למקום ניידת משטרה. עוברי־אורח דיווחו לשוטרים, כי המכונית בה נמלטו השודדים נשאה לוחית זיהוי, שמספרה 106־266. התברר, כי המכונית נגנבה מרמת־גן.

בטריקו, שערכה המשטרה ברמת־השרון, נראו שני צעירים, בני 20, המוכרים למשטרה כעבריינים, כשהם מסתובבים בנסיבות חשודות. שני הצעירים ניסו להתחמק מן השוטרים ונעצרו. הם נחקרים למעשיהם בשעה בה בוצע השוד.

חוקרי המשטרה משוכנעים, כי השוד בוצע אחר מעקב על דרכיו הקבועות של קופאי תחנת „אגד" בהרצליה.

מתה התינוקת שנוטשה על־ידי אמה

התינוקת בת יומה, שננטשה אתמול על־ידי אמה ברח' זאב חקלאי בירושלים, מתה אתמול במצעי הקור, כתם סבלה. משטרת ירושלים כרם בנאה את האם.

✶ הרב פרץ ציזיי, בן 29, נבחר השבוע לרב האזורי הראשי של עפולה — מתוך 13 מועמדים.

להט טיפס ברגל לקומה ה־12...

המעליות בעירית ת"א הושבתו ל־24 שעות

מאת אברהם רותם

הקהל שנזקק אתמול לשירותי עיריית תל־אביב, נאלץ לוותר על השימוש במעליות במשרדי העיריה, שכן עובדי התחזוקה, המפעילים את המעליות, שבתו, לפי הוראת אירגון העובדים.

היתה זו שביתת אזהרה בת 24 שעות — מאתמול ב־6 בבוקר ועד הבוקר ב־6, „נוכח פיטורי עובדות וכניסת הפרת הסכמי עבודת הנקיון במשרדים על־ידי העיריה".

המדובר בהחלטת העיריה לפטר שבע עובדות נקיון וזכיות, במסגרת מדיניות הקיצוצים, עליה הכריזה הנהלת העיריה. אירגון העובדים התנגד לפיטורי עובדות אלה, גם לאחר שהנהלת העיריה הודיעה, כי שאר עובדות הנקיון ינקו מעתה ואילך את המשרדים בבית העיריה רק שלוש פעמים בשבוע ולא כל יום. אירגון העובדים מתנגד גם לכך.

בתחילת השבוע השבית אירגון העובדים את עבודת הנקיון במשרדי העיריה. משלא הועילה השבתה זו, הוכרזה שביתת האזהרה בת 24 השעות. במסגרת שביתה זו לא עבדו אתמול גם המרכזיות ועובדי הנקיון בבתי־הספר ובגני הילדים.

דובר העיריה מסר, כי עובדת אחת, שעלתה ברגל לקומה ה־11, חשה ברע והלקחה לבית־החולים „איכילוב". לאחר טיפול נשלחה לביתה. נשים בהריון ועובדים קשישים חזרו כלעומת שבאו. ישיבות שונות נדחו וישיבות אחרות הועתקו אל מחוץ לבית העיריה. כך, למשל, קיים אתמול ראש העיריה, שלמה להט, אחדות מישיבותיו ופגישותיו במקומות אחרים מחוץ לבניין העיריה. כי להט עלה בבוקר ברגל ללשכתו בקומה ה־12, ולאחר מכן ירד ויצא לפגישותיו בחוץ.

קופ"ח עומדת להפסיק בניית ארבעה בתי־חולים

הסיבה: חוסר תקציב ✶ שר השיכון: בסוף השנה יהיה צורך לבטל את הפיקוח על הבניה

— מאת יצחק דיש — בסוף השנה יהיה צורך לבטל את גם פיקוח הבניה, מכיוון שלא תהיה לו הצדקה מבחינת מצב המשק — אמר שר השיכון, אברהם עופר, לסופר „מעריב".

גם כיום אין מבטלים את כל האישורים לבניית פרוייקטים, למרות ההיתרים שניתנו. לדבר גמה הזכיר, כי קופת חולים עומדת להפסיק את הבנייה של ארבעה בתי חולים, מחוסר תקציב. כמו כן אין עוד להוץ להתיר בניה באוניברסיטות, מכיוון שלמוסדות ההשכלה הגבוהה חסרים כספים לצורך זה. כתוצאה מכך, נוצר איזון בבניה על־ידי מצב הכספים במשק, ולא תמיד צריך להמשך בהגבלות אדמיניסטרטיביות.

לדברי שר השיכון, יש הצדקה למדיניות ההמשרה בבנייה, פרוייקטים. כיום נמצאות בבנייה כמאה אלף דירות. אך כיוון שהבנייה היא תהליך ממושך, אם לא יאפשרו המשלות בנייה, יתגדרו הקופות בין הזמן אכטלה בזולה בסוף הבנייה. השר עופר הוסיף, שביצור ברזל לבנייה יש כבר כיום כיסוי אבטלה. כמו כן הצביע על כך שקבלנים פרטיים רבים צמצמו או הפסיקו בניית דירות, בגלל ירידה בביקוש ו[illegible] אמצעים.

רמב"ם מלא ומפורש יצא לאור בישראל

הכרך הראשון של מהדורה ישראלית חדשה של „משנה תורה" של הרמב"ם, מסודרת מראשיתה עד סופה עם כל המפרשים ומודפסת במאור רב, הוצג אתמול במסיבה חגיגית במלון „דבורה" בתל־אביב.

הספר „זמנים", החלק השני של „משנה תורה", מכיל 800 דפים, והוא הוכן על־ידי צוות תלמידי חכמים וחוקרים מומחים במשך כארבע שנים.

יוזם ההוצאה הישראלית של הרמב"ם השלם, ר' שבתי פרנקל, שעלה לפני שנים אחדות מארה"ב, מסר, כי המהדורה החדשה היא הראשונה זה 94 שנים, כאשר „משנה תורה" נדפס בהוצאת ואורשה־וילנה, ומאז הודפס רק לפי צילומים ובדפוס אופסט. במהדורה חדשה היסטורית זו תוקנו השיבושים והשמיטות, שהשתרבבו במהדורות הקודמות המודפסות והמצולמות, כולל שיבושים שגרמה הצנזורה בתקופות קדומות.

עבודת הצוות נעשתה בעזרת כתבי־יד מדוייקים, במיוחד של כתב־יד של יהודים ודפוסים ישנים, שמהר מנותם נבדקה. כן נוספו פירושים שונים מכל „כלי החכמים" של הרמב"ם, שלא נכללו בהוצאות הקודמות.

המהדורה היא מהודרת ביותר וההוצאה השקיעה עד כה קרוב לשני מליונים ל"י במפעל גדול זה. המפעל נועד לשמש מזכרת־נצח להוריו של המהדיר, רבה של קראקא, ולאביו רבי יוסף פרנקל ומשפחותיהם, שנהרגו בשואה על קידוש השם. חידוש נוסף הוא, שהמהדורה תופיע בשלוש תבניות שונות: גדולה, כדוגמת ש"ס וילנה, בינונית וקטנה.

המהדיר, ר' שבתי פרנקל, הסביר את השינויים הגדולים והחשובים שהכניס למהדורה חדשה זו, ומסר, כי מחצית המהדורה כבר נמכרה לחו"ל.

משה שלו, מנהל דפוס „כתר" בירושלים, בו מודפס הרמב"ם החדש, הסביר את ההידורים הטכניים שהיו כרוכים בהדפסתו וכריכתו. ניהל את המסיבה הסופר וההומוראי דוד גלעדי. (ע)

חייל „נענש" ללבוש „דובון" בחום היום

סגן שהודה בהתעללות נידון למאסר על תנאי ולנזיפה

מאת מרדכי אזקן

[illegible] הכרעת הדין של [illegible] נאשמים אחרים, שהואשמו באותן האשמות — [illegible]

האחרים — סגן, סגן מישנה ושלושה סמלים־ראשונים — כפרו באשמה.

[illegible]

● [illegible] 20 דקות.

● חייל, [illegible]

● חייל, שהתלונן כי 36 שעות לא עצם עין [illegible]

הפיצוץ במעברת עכו לא נעשה בידי מחבלים

מאת יהודה גורן

דובר משטרת עכו וראש הלשכה לתפקידים מיוחדים, רב פקד הרמן, הודיע אמש כי חקירות נמרצות של המשטרה, בעקבות הקריה פיצוץ רימוני היד במעברת גבעת נפוליון בעכו שלשום בערב, הובילו למסקנה הברורה שלא היה זה מעשה פיגוע של מחבלים, אלא מעשה חון פלילי.

בעקבות מסקנה זו נפגש אתמול ניצב משנה דוד פרנקו, מפקד המרחב, עם ועד המפגינים של תושבי המעברה. חברות הועד שוכנעו דרפי החדיעה לנציג פרנקו כי אינה מסוגלת להעלות על דעתה שמישהו מקבוצת המפגינים ביצע את הפיגוע במעברה, ואילו ידעה מיהו המבריין היתה מוסרת את שמו.

בינתיים נכנס לעובי הקורה ח"כ דוד קורן, שהתנדב לתווך בין תושבי המעברה ובין הרשויות הקשורות בבעיה. היום ב־9 בבוקר נועדה פגישה בעיריית עכו בין ועד תושבי המעברה לבין ראש העיריה, ח"כ דוד קורן, נציג משרד השיכון ונציג משרד „עבודה".

מכת חולדות בנצרת

— מאת הליה מזורי —

בעוד עיריית נצרת ומשרד הבריאות חלוקים בשאלה המקידה של מי לטפל בנושא — פשטו חולדות ענקיות על רחובותיה של נצרת, חצרותיה, ואף חדרו לבתים.

ההשערה היא, כי מקור המכה — במפעלים שבאיזור, המביאים סחורות בארגזים מהנמל. החולדות שורצות בכל איזורי העיר: בחנויות הן מבצבצות מבין ארגזי הסחורות; בחצרות הן מתרוצצות בבהירות מפינה לפינה בתורך אור מהן. צעדיהן נשמעים אף מעל גגות הבתים. בלילות חודרות החולדות בהמוניהן לחדרי המדרגות, ולפעמים מפתיעות ומבהילות עקרות־בית במטבחיהן.

במשרד הבריאות נמסר, כי אין זה מתפקידו של המשרד לטפל בבעיה זו. משרד הבריאות היפנה את תשומת לב העיריה לבעיה בעיר ולסכנה הטמונה בה. לעומת זאת טוענת הדוברה הקרואה בנצרת, כי הטיפול בנושא הוא בתחום אחריותו של משרד הבריאות.

פועלי אשדוד אימצו את קיבוץ מנרה

מועצת פועלי אשדוד אימצה את קיבוץ מנרה בגבול הארץ, ובני שבוע יוצאים מאשדוד, שבהם מתנדבים במקבוצת העבודה השונים של העיר.

ראשוני היוצאים לשמירה מאשדוד הם ממפעל לייצוא הדרים וממפעל „מנפרוסט". המיבצע יכלול 100 מתנדבים לשמירה מאשדוד בקיבוץ מנרה, ובכך יביעו הזדהותם לישוב הספר.

קנס 800 ל"י – בגלל זבוב שנמצא במיץ

זבוב, שנמצא בבקבוק מיץ, מתוצרת חברת „אסס" למסחר, עלה אתמול לחברה ולמנהלה, ירמיהו טסלר, בקנס של 800 ל"י, שהוטל עליהם בבית משפט השלום בירושלים.

על החברה הוטל קנס בסך 600 ל"י, ועל מנהלה קנס של 200 ל"י.

הפרס הגדול בחידון הסמלים של „מעריב"

הגברת מרים שפרינגר מרמת־אביב, שזכתה בפרס הראשי בחידון הסמלים של „מעריב" — מכונית „אלפאסוד" 75 (כולל מסים) — בוחנת בהתפעלות את המכונית המפוארת שלה. לידה מר משה אליאל מחברת „קפריש" — מפיצי „אלפא רומאו" בישראל ומר שלמה קור מהנהלת „מעריב".

פ. ספיר - התפטר!

אני תובע ממר פנחס ספיר להתפטר מכל תפקיד ציבורי בשל היותו אחראי יותר מכל אדם אחר במדינת ישראל, להיווצרות מערכת כלכלית וחברתית מושחתת, בלתי יעילה, ומנוגדת לכללי הצדק־החברתי.

על החתום
יעקב עשת
ת.ד. 81, בת־ים.

לכ' י. עשת: אני מזדהה עם תוכן קריאתך.
שם............ חתימה............
כתובת............

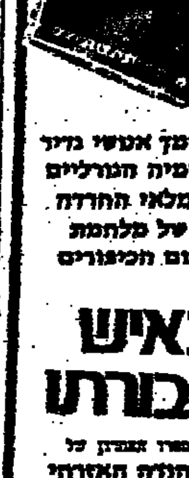

משמך אנושי נדיר מימיה הגורליים ומלאי החרדה של מלחמת יום הכיפורים
כאיש גבורתו
[illegible] יהודה האזרחי
[illegible]
ספריית מעריב
[illegible]

לאברהם [בונוה] שביט
ברכות ואיחולי הצלחה
עם הכנסך לתפקידך
כנשיא התאחדות התעשיינים
ש.ב. קרישפין
„פעמון בל" בע"מ

ב"ה
תודה מיוחדת
למר שמחה אריאלי [illegible]
[illegible]

ליקי ואילנה בידן
לפאולה ויצחק רייס
ברכות להולדת
הבת — הנכדה
מכון הדרום בע"מ
מוסך הדרום בע"מ
ההנהלה והעובדים

לכרמל
עלה והצלח
לרגל פתיחת העסק
באיחולים
ידידך ובני המשפחה

[illegible] בדברים הנוגע[illegible] מדינה העם מאו[illegible]

השירות בטלוו[illegible] מסחרית רג[illegible]

בשאילתת ח"כ אורה נמיר לשר [illegible] שירות של חצי דקה [illegible] לטלוויזיה 2500 ל"י

[illegible]סכם בדבר [illegible] שרותי הנ[illegible]

המתקדמת' בנ[illegible] על ,עריפת ראש[illegible]

[illegible] עלולים להביא שואה על הקואופרטים"

[illegible]ראים ליום א[illegible] בשעות ה[illegible]

هكذا من الأصل

ברלב: מחירי הבשר והסוכר אינם חוקיים

שני המצרכים נמכרים מעל למחירי העלות

מאת משה מרציאנו

הבשר והסוכר נמכרים היום במחירים מעל למחירי העלות — מסר אתמול שר המסחר והתעשיה, חיים בר־לב, בישיבת ועדת הכספים של הכנסת.

השר אמר, כי מחיר של בשר קפוא לא יוזל, אך עודפי הכספים יועברו לכיסוי צפוי הלוך השתים.

בתשובה לשאלה היתה מר בר־לב, כי מכירתם של מיצרכים אלו במחירים הגבוהים ממחירי העלות אינה חוקית, וכי ייעשו בהקדם פעולות התור קניות לאישור הכבירה במחירים אלה. לגבי הסוכר אמר השר, כי חלק גדול מהכמויות הנמכרות בשוק נקנו במחירים גבוהים בחו"ל, ובשל כך מחיר הסוכר הוא כה גבוה אף היום.

בהתייחסו לנושא השפעותיו של החרם הערבי על מכירת סחורות ישראליות בחו"ל, אמרו נציגי משרד המסחר והתעשיה, כי הנן שוליות בלבד. באחרונה התגלו קשיים קלים בלבד במכירתם של סחורות ישראליות להודיה ולאיראן.

עיקר הירידה ביבוא — בתשומות לייצור

— מאת יצחק דיש —

הירידה הניכרת ביבוא בחודש מארס, לעומת פברואר, נבעה בעיקר מירידה ביבוא תשומות לייצור. לעומת זה, היו ירידות קלות בלבד ביבוא של נכסי צריכה והנכסי השקעה.

ניתוח זה של התפתחות היבוא כלול ב"תיק אינדקציות" של בנק ישראל לשבוע האחרון.

קודם לכן ניתנו על־ידי שר האוצר ובנק ישראל פירושים על ירידה ניכרת ביבוא, כאילו הם מצביעים על התפתחויות חדשות ביבוא, כתוצאה מירידה בצריכה. הנתונים המעודכנים כראים, כי הפירושים הקודמים היו ורודים מדי.

מרכז השלטון המקומי בעד ביטול הארנונה

כל רשות תקבל סכום קבוע מהאוצר

מאת יוסף הלמר

הנהלת מרכז השלטון המקומי החליטה אתמול לקבל את ההצעה, לפיה תבוטל הארנונה ברשויות המקומיות, תמורת תשלום קבוע מהכנסות המדינה לכל רשות מקומית.

פנחס אילון, יו"ר מרכז השלטון המקומי, הוסמך לפעול לביצוע הרפורמה במיסוי, במסגרת ועדה בת שלושה אנשים — מנכ"ל משרד הפנים, הממונה על התקציבים באוצר ומר אילון — הבודקת את הדרכים לביצוע התוכנית.

במסיבת עיתונאים, שקיים אתמול בחדרה בתום ישיבה מיוחדת שנערכה בעיריית חדרה, מסר מר אילון, כי ביצוע התכנית יתאפשר רק לאחר שייקבעו תחומי האחריות של השלטון המרכזי והרשויות המקומיות לגבי מתן שירותים. אז ייקבע גם גובה האחוז שישולם לרשויות.

ההחלטה לפעול לביצוע הרפורמה במיסוי לוותה בלבטים רבים, שנבעו מן החשש, כי ביטול הארנונה ישלול את עצמאותן של הרשויות המקומיות. "הרוב היה בדיעה שיש להסתכן".

הגרעון הצפוי של הרשויות המקומיות לשנת 1975 מסתכם ב־300 מיליון ל"י. האוצר, לעומת זאת, בדעה, שהגרעון הצפוי מסתכם רק בכ־100 מיליון ל"י. בימים אלה מקיים מרכז השלטון המקומי דיונים עם שרי האוצר והפנים בשאלת כיסוי הגרעונות.

מר אילון הדגיש, כי עד לביצוע הרפורמה במיסים יעמוד המרכז על כך, שהכספים המוקצבים לרשויות, על־ידי משרדי ממשלה יעודיים, כמו חינוך וסעד, יועברו מדי חודש בחודשו לרשויות, וזאת כדי למנוע מהן קשיים כספיים ואת הכורח ללוות כספים בריבית גבוהה.

ממלא מקום יו"ר מרכז השלטון המקומי, דב ברזילי, הביע דעתו נגד הרפורמה במסים. הוא הכעים, כי הרשויות צריכות לקבל אחוז מסויים מהכנסות המדינה, אך יש להשאיר להן את הזכות לגבות ארנונה, על מנת לתת בכספים אלה ביטוי לצרכיה המיוחדים של כל רשות ורשות.

סוחרי ירושלים ישבתו ביום א'

— מאת אבי ניר —

המסחר בירושלים ישותק ביום א'. למעלה מ־2,500 בתי עסק והנויות יישארו סגורים.

ההחלטה על כך קיבלו אתמול סוחרי הבירה, שהתכנסו לדון בהתפתחויות האחרונות, הקשורות למאבקם להורדת שיעורי מס העסקים בעיר.

הסוחרים הביעו הזדעזעות מיחס רשויות העיריה אליהם, ובעיקר ביקרו את ראש העיריה מר קולק. "הוא דורש מאיתנו מיסים עירוניים, הגבוהים במאות אחוזים מאשר בערים אחרות" — קובלים הסוחרים.

עיריית ירושלים נשארה איתנה בדעתה, כי המיסים אושרו כחוק ואין לשנותם.

מלט רב הובא לעזה, כדי לחסל השוק השחור

משרד המסחר והתעשיה הציף בתקופה האחרונה את השוק המקומי ברצועה בכמויות גדולות של מלט, במחיר רשמי של 400 ל"י הטונה, כדי לצמצם את השוק השחור שהתפתח בתקופה האחרונה.

סוחרי המלט ברצועה הסתירו במחסנים גדולים ברצועה כמויות גדולות של מלט, והמתינו לתקופת מחסור במלט, כדי לשווק את הרזרבות שבידיהם במחיר מופקע. באחרונה נמכר המלט של הרצועה בשוק שחור במחיר עד 620 ל"י הטונה.

מאחר שהשבוע הובאו לאזור כמויות מלט גדולות במחיר הרשמי, החלו הסוחרים משחררים את סחורתם ברצועה ובישראל במחירים זולים.

בעקבות מברק נוסף של מיכאל סאקר

הסוכנות נוטה להענות לדרישה להפסיק עבודת השליח בבריטניה

מאת אברהם תירוש

מיכאל סאקר, יו"ר המגבית המאוחדת בבריטניה עד העת האחרונה, שעמד בראש ועדה לחסכון ויעול במוסדות היהודיה באנגליה, חזר ודרש בימים אלה, במברק ששיגר לארץ, להפסיק את שליחותו של שליח העליה הראשי בבריטניה, יצחק מאיר, ולא להאריכה לשנה שלישית, כפי שנתכוונה לעשות מחלקת העליה.

בהנהלת הסוכנות היהודית בירושלים קיימת נטיה להיענות לדרישת מר סאקר ולא להאריך את שליחותו של מר מאיר. מר סאקר עומד להגיע לישראל ביום רביעי הבא, ואז ידונו איתו בבעיה זו, ובדו"ח שהגישה הועדה שעמד בראשה.

דעתו של מר סאקר על שליח העליה הראשי, והדרישה להפסיק את שליחותו, נובעים מההתנגדות שהביע מר מאיר לאחת ההמלצות המרכזיות של ועדת סאקר. המלצה זו אומרת, כי שלושה שליחי עליה בלונדון יהיו גם שליחים של המשמרות הצעירות של תנועות פוליטיות שונות.

מחלקת העליה מתנגדת להמלצה זו, מפני שהיא רואה בה פוליטיזאציה של השליחות, שכן שלושת השליחים הללו יצטרכו להיבחר על־ידי מפלגות פוליטיות בישראל. מר מאיר הודיע במכתב אל מר סאקר על התנגדות המחלקה והביע, לפני כמה שבועות, ביקורת על ההמלצה, בראיון ל"ג'ואיש אובזרבר".

בעקבות כך דרש מר סאקר, שראה עצמו נפגע באופן אישי, להפסיק מיד את שליחותו של מר מאיר. אולם לאחר שקיבל מכתב הסבר ממר מאיר, נראה היה כי גנז את דרישתו. בינתיים ביקר מר מאיר בישראל, לפני כשבועיים, ובשובו לאנגליה נשאל על ידי העתון "ג'ואיש כרוניקל", אם ימשיך בתפקידו שנה נוספת. הוא הגיב, כי עוד לפני פרשת דו"ח סאקר התבקש להאריך את שליחותו בשנה, ובהיותו בארץ לא בוטלה בקשה זו.

הפירסום הנוסף עורר שוב את חמתו של מר סאקר והוא הודיע מיד במברק להנהלת הסוכנות בירושלים, כי הוא מתנגד באופן חד־משמעי להמשך שליחותו של מר מאיר. לדבריו של מר סאקר, אין כל קשר להתפטרות שלו מתפקיד יו"ר המגבית בבריטניה, שהוגשה בימים אלה.

כל הפרשה יצרה בעיה חמורה בשביל ראשי הסוכנות, ד נראה כי נהדרדרה למאבק כל יוקרה. רובם מתנגדים, כנראה, להמלצת הועדה בקשר לשירות תפקידים של שליחי עליה ושליחי מפלגות, אך נרתעים מלפגוע במר סאקר, שהוא מראשי התנועה הציונית הקהילה בבריטניה. במצב לא־נעים במיוחד נתון יו"ר הנהלת הסוכנות, פנחס ספיר, שהבטיח למר סאקר, בעת מינוי הועדה לקבל את מסקנותיה.

מנכ"ל הסוכנות, משה ריבלין, אמר אמש, כי סאקר מקיים את בואו ליש לעצרת הסוכנות, וביום הבא נדון אתו בכל הרוב המלצות הועדה ועל המחלוקת יתקיים ... אני מקווה שהוא יהיה ...

ירידות קלות בשערי הצמודים למדד

במניות נערך מסחר רגוע וחיובי ✱ ירידה נוספת 2 אג' במחיר הנת"ד (ל־6.52 ל"י).

— מאת ש. אביטל —

אשנב לבורסה

שערי המניות שמרו, ביום המסחר השבועי, על הוספות די מבוכדות, אף כי אתמול לא נמשכה מגמת הרכישות שאיפיינה את הפעילות בימים האחרונים. ניתן לזכור שהשוק היה יציב והיהבי ואנשי הבורסה מקיים שהשיפור יימשך גם בשבוע הבא.

מנגד הלה הפנ"ת קלה לרעה בשוק הצמודים. היצעים של כמה עשרות אלפי ל"י ע"נ לסדרות רבות לחצו על השערים שנסוגו ב־1.5—1.0 נק'. מחוגי הברוקרים השונים נמסר שלא הורגשה אתמול התרחבות של ההיצע הבא מן הסניפים שהיו סגורים שלשום בשעות אחר הצהריים. לעומת זאת העירו לתשומת לבנו שמצוי "מוכר מוסדי גדול" הלוחץ בימים האחרונים על שערי הצמודים למדד.

לנת"ד התרכז היצע של כ־10 אלף דולאר אשר נקלט כמעט כולו בירידת 2 אג' בלבד. (6.52 ל"י). בענף הניירות הנסחרים תמורת נת"ד הורגשה שוב התרחבות בביקוש השערים, בעיקר של הקבברים הבנקאיים והמוסדות הלאומיים עלו בכמה עשיריות האחוז.

המחזור השבועי במניות עלה ל־10.4 מיליון ל"י, תוך ממוצע של 2 מיליון ל"י ליום. באגרות החוב הצמודות למדד בשמר נפח העיסקות מן השבוע הקודם והגיע ל־12 מיליון ל"י או ל־12.3 מיליון ל"י ליום. בחמשת ימי המסחר של השבוע נקשרו עיסקות בשוק הנת"ד בסכום של 1.3 מיליון דולאר. בענף הניירות הנסחרים במט"ח היה המחזור השבועי, לעומת זאת, נמוך בהרבה — פחות מ־800 אלף דולאר.

המניות הפעילות אתמול (באלפי ל"י ע"נ)

	שער	סגירה
אי.די.בי אפ'	86	32
אי.די.בי	84	203

המדדים הקבוצתיים

המקור: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה

המדד הכללי	185.34
כספים וביטוח	105.69
בנקים מסחריים	108.36
בנ. למשכנתאות	94.56
מוסדות מימון	104.01
חברות השקעה	100.48
תעשיה	111.04
מסחר ושירותים	112.13
מקרקעין ובינוי	100.40

מדד פיא ערך ההשקעה ב־20 מניות פעילות (מחושב על ידי "פיא" 31.12.72 = 100)

+0.08	93.96

חשמל	60
פועלים	59
בליל השקי	58

התנודות החזקות (ב־%)

קרור 1 ל"י	5.8
אלקו 1 ל"י	4.2
לפידות ע"ש	3.7
הכשרת הישוב	2.6
חשמל	2.6

החברה לניהול קרנות בנאמנות בע"מ

	מחיר היחידה	מחיר פדיון
צבר	313	298.3
ארז	117.6	112.1
איתן	183.57	179.06
עדיף	123.22	120.11
אלמוג	103.43	100.89

הנאמן: בנק הפועלים

המנהל: פיא

	מחיר היחידה	מחיר פ'
צמיד	188.5	1.83
גביש	174.71	1.47
בדולח	174.5	1.1
שמיר	158.43	9.83
פיא	247.9	1.5
יגדל	115.6	12.5

הנאמן: בנק לאומי

שנתיים מאסר לתושב ת"א שחיבל בבית סגן ראש עיריית עפולה

לשנתיים מאסר, נידון אתמול בבית המשפט המחוזי בנצרת משה נחום, בן 30, משכונת התקוה בתל־אביב, שהואשם בהנחת חומר נפץ ליד ביתו של סגן ראש עיריה עפולה, יוסף צדוק.

הוא ביצע את מעשהו, בשל סירובו של סגן ראש העיר להתיר לו פתיחת דיסקוסק בתוך מקלט ציבורי. כתוצאה מההתפוצצות, נגרם נזק רב לבנין, בו מתגורר סגן ראש העיר.

יהודית ויורם דגן
מודיעים כי טקס הכנסתם של
התאומים
בבריתו של אאע"ה יתקיים ביום ראשון (8.1.75) בשעה 13.00 ב"אולמי תכלת" רח' שינקין פנת אחד־העם, ת"א.
קרובים, מכרים וידידים מוזמנים.

ליורם דגן ולרעיתו
ברכת מזל־טוב
להולדת התאומים
"מעריב"

ליגאל גיא ולרעיתו
ברכת מזל־טוב
להולדת הבן
"מעריב" — מחלקת ההפצה

תמר בן צבי — דוד פלג
גבעתיים — נוה מגן
נישאו
5.6.75

למיכאל תמרי
מנכ"ל אורדן — מפעלי מתכת בע"מ
ברכות לבביות
עם קבלת
פרס התעשיה
כאחלים
אניאלה ודולפי שביב מהנדסים בע"מ

ביסיקלים לישראל בע"מ וחברות הבת
מברכות את
המהנדס צבי ולדמן
מנכ"ל חברת ברום ים המלח וחברת תרכובות ברום בע"מ
עם קבלת
פרס התעשיה

באשדוד
ביח"ר לקונפקציה
מכנסיים וג'ינס
מקבל הזמנות
ביצוע מעולה ומהיר!
טלפון 055-32575

התאחדות בתי מלון בישראל
אגוד ארצי של עובדי בתי אוכל ומלון
ההסתדרות הכללית של העובדים בא"י
מודיעים על
כנס חרום
דחוף
להצלת
התיירות
ומזמינים לכנס הזה את בעלי, מנהלי ועובדי כל בתי המלון ברחבי הארץ.
כנס החרום יתקיים באולם "תיאטרון ירושלים", ביום שני, 9.6.75, בשעה 12.00 בצהריים.
לפרטים נוספים: נא לפנות לסניפי ההתאחדות המקומיים ולמזכירי האגודות של עובדי בתי אוכל ומלון במועצות הפועלים.

גדעון
הכל בסדר
בוא הביתה
המשפחה (מ.)

שיפור הראיה
ביחוד העיניים בהמשקפיים, השגת הבחינה של העיניים, על־ידי תרגילי עיניים הרפיה, תחת פיקוח כדוקלם באנגליה. מכון כיטס, תל־אביב 64362 רח' יהודה הלוי 19, טל. 241316 10־1 4־7 חוץ בערבי־שבת וחג. שלח 10 ל"י דק בהמחאת־דואר, וישלח לך ספר הסברה לשיטה.

מכונת נקוב
I.B.M.
להשכרה
בתנאים טובים
ת.ד. 698 רמת־גן

קייטנת שומרון
באלוני יצחק
חשוב להורים הנוסעים לחו"ל
לגילאי 14—17
בילוי עם נוער מחו"ל; שיפור הלשון האנגלית.
פרטים: בלהה ברקאי טל. 441962; 33838; 30344 תל־אביב.

רהיטי סלון וחדרי שינה
ממבחר תוצרת אירופה
וממיטב התוצרת המקומית
במחירים מלפני הפיחות
ובתנאים המאפשרים לך לרכוש את הטוב ביותר.
כדאי לך לבוא אלינו — אנו נעזור לך לרכוש את הדרוש לך, במחירים ללא תקדים ובתנאי אשראי מיוחדים.
עד 15 תשלומים ללא ריבית
מבחר גדול של
מערכות סלון
בעיצוב וברמה בינלאומיים,
ומבחר חדרי שינה מקסימים — פאר תוצרת אירופה.
סלונים ומערכות שינה — החל מ־2,500 ל"י
רהיטי דנאל
אולם המכירות: תל־אביב, רח' חובבי ציון 61 (ליד כיכר דיזנגוף)
טלפון 284647. פתוח: מ־9 עד 13, ומ־16 עד 19.

אולמי עצמאות
בבית זבוטינסקי בתל־אביב
ממשיכים לקבל הזמנות
לבדית־מילה, בר־מצוה וחתונות
ואירועים שונים
התפריטים מגוונים, המחירים נוחים
מיזוג אויר מלא וכשר למהדרין.
המשרד פתוח מ־9 בבקר ברציפות עד 9 בערב.
המלך ג'ורג' 38 — טלפון 239020

אנו מציגים במפגש עם העבר
בתערוכת הזכוכית
במוזיאון הארץ תל־אביב
מפגש עם ההווה אליתא
תאורה וקישוט
יבואני זכוכית מורנו וסקנדינביה
תל־אביב — רח' דיזנגוף 88
ירושלים — רח' כורש 7

עולם מעריב ירושלים

הצעות עבודה

דרושה מזכירה בתבנית לניהול משרד עורכים בעלי הופעה נאה וכושר ארגון. לרציניות בלבד 02-233707

למפעלי "מרג" ירושלים דרוש מנהל עבודה למפעל החדש בי אזור התעשיה עטרות. הכישורים הדרושים: רקע — מכונאות, כושר ניהול. לפנות לטלפון 02-523208 לרותי לקביעת ראיון.

מחסנים

חנות למלאכה/מחסן 15 מ"ר — גישה לרכב. 281130

(סוף מעמוד 49)

דירות למכירה

רחביה, בוכרה יעקב, 3 + פ"א חימום ל"י 175,000. 527776

לתיירים 3 חדרים + כוננת מבודדת לסוכה, בקוטלר 7, טלפון 15.00—21.00 02-521815

בבקעה הארמונית שלרשה, 72 מ"ר, מתאים בעוד כשנה — 232014

בקריית יובל 3 חדרים + חדר + טלפון + אופציה להר חוצבים 02-712250 (5—9) 02-416743

מכוניות למכירה

קונטסה 1300—3,8,000 ל"י — 1965 971511 לא בשבת.

עולם מעריב חיפה

הצעות עבודה

למפעל תעשיתי בענף המזון בקבוצת דרושים: 1) מנהל עבודה לניהול צוות עובדים/ות באולמי הייצור 2) חשמלאי לאחזקה של כוח וניקיון בחוזר המפעל 3) פקיד(ה) לניהול כרטסת מלאי עם נסיון קודם. לפנות לישראל טלפון 911651, 912421

מכוניות למכירה

קונטסה 1300 1965 9000 בערב לא בשבת 719880

למכירה מנץ סדיושן אוטומטי 1972 504 לפנות לעמוס טלפון 04-368434 ערב אושית

דודג' 100 מודל 70 במצב מצויין ארגז סגור טלפון בערב 669491

תיוטה 1300 שנת 70 סוס לשנה 26,000 82524

מכירות

למכירה בי.אנד.או. 4000 במצב חדש ל"י 17,000 82524

שטיחים חרסים תוצרת אנגליה סיב מעולה טלפון 04-514536

מערכת סטריאו רדיו פייס קס פטה ורמקולים לפנות לזקאי אר רג 33/49 בערב ובשבת.

חנויות

למכירה חנות מזון ע"י ביה"ס רוממה 641041, 644098

טלוויזיות

תיקון אמנות לטלוויזיה הגף את חודש ושיפוצים טלפון — 720555

(סוף מעמוד 50)

דירות למכירה

כרמל שאול דירה 3 חדרים 60 מ"ר טלפון 512186

בכרמל עליון 2 פ"א + חדר הלבשה כמעט חדשה 04-227624

2 חדרים + פ"א + ארונות ברחוב מאר הזית לגוף 04-323796

במעגל 2½ חדרים + מחסן גדול + ארונות + גינה — 588323

למכירה בכרמל דירה חדשה 4 חדרים. טלפון 04-83002

קריית בת גלים 3 חדרים אלנבי 3 + פ"א 528930

בחיפה 9, ביאליק דירה 3 חדרים פינת אוכל מ"ר בערב — 667531

בהזדמנות דירה 3 + הול + מונה אויר + דוד שמש + ריהוט + חצר 723504 לשעות העבודה.

דחוף למכירה דירת 2½ בקרית מוצקין טל' 714460

בקרית אתא בית + מגרש למכירה פרטים טל. 03-761655

בנוה שאנן 3 חדרים + פ"א בקרבת המכביה ל"א 221852

דירות להשכרה

בשכ"ה 3 חדרים ברוממה חדשה לפנות שפי ועבת — 04-327415

ברמ"ש 2 חדרים 50,000 באר להרצל 48 קומה 4 לא בשבת 17.00

דירות מרוהטות

2½ מרוהטת + טלפון + הסקה בגינסקי 246531 — 16.00 — 18.00

דרוש שותף לדירה מרוהטת בהדר טלפון 661021

תנור בשן ואפיה

תנור גז לבישול ואפיה, 2 לגי בנת. טל. 245665

מזגני אויר

מזגן אמקור כמעט חדש 3½ (לא היה בשימוש) 4,500.— 053-35207

בהזדמנות מזגן אמקור ¾1 כ"ס 2,500.— 053-32201

כלי נגינה

(סוף מעמוד 48)

למכירה פסנתר "בסיינבקר" במצב חדש. לצלצל בשעות העבודה 03-261256

שידוכים

(סוף מעמוד 47)

בת זוג

פרטי גרושה 31 + 3 גבוהת בנה ורב נבונת מעוניינת בידיד רציני. ת.ד. 761 חיפה.

נאה משכילה דתית בעלת אב צדים 25/170 מעוניינת במתאים רציניים יעם עם ציור טלפון לת.ד. 467 בני ברק.

אלמנה יפה, עשירה, תילונית, 1.70/48 מעוניינת כבגד עד 59 לפנות לטלפון 777192

אלמנה בחמרה ואינטליגנטית מעוניינת באשכנזי משכיל עד 58 870088

בן זוג

נאה 28/168 מעוניין בבחורה נאה ושומכבית למסרה רצינית. לפנות ביאת מ"ש 11—14 242265

פרטי אלמן 68 מעוניין כמתאימה דוברת ערבית 797914 אמריקה.

רווק סטודנט 168/47 מעוניין ב' מתאימה עד 36 למטרת רצינית ת"ד 5203 ת"א.

טיולים

למכירה ברומא רכב פרטי כ' ההזמנות. סוף יולי. 253449

מתארגנת קבוצת שעירים/ות ל' טיול מסביב לדרום אמריקה. 739628

אבידות

נגנבה בנוני דאום 266106 — הכוונה יבוא על שכרו טל. 479810 443807

שרותים

(סוף מעמוד 48)

"הזדרקה" סלטים ומבריקות מרצפות 200.— ונקיון יסודי — 383712

בנין מיטבון, ביוקה, השקייה, זירוע ושיפוץ בעשבית 732075 728344

שיפוץ בללי!!! מקבלים עבר דות: בניה, פיח, ריצוף, טיח, צבע וזיפות גגות 268094

מכירות

(סוף מעמוד 48)

קיוסקים!! מכונת פיץ בודסלו בהזדמנות 882086 עד 20.00

מכונת כביסה רמינגטון אנגלית ותנור חשמלי הוכר טלפון — 827607

למכירה מכונות נגרות "מורל", קריירטיס, כשור ומונבל. 824051

למכירה ציוד גן ילדים 474830 425217

כבנת בניין הרסת מטון תרכון טל. 475382 בשבת.

מכירה אלקטרונית הריעה וטייפ לקבלת ומסירה הודעות 478443

מערכות קול

(סוף מעמוד 48)

מערכת סטריאופונית "דואל" כמעט חדשה במחיר הזדמנות. 884504

למכירה בהזדמנות מערכת סטריאופונית במצב מצוין — טל. 03-235146

מקררים

(סוף מעמוד 48)

850.— כיורר "בוש" 10 במצב מצויין. 14.00 כ"ס 268735

מקרר אמקור מאר במצב מצוין עם ביטוח. 912517

רהיטים

(סוף מעמוד 48)

סט כרסתי נוהר, תריס, מקור רדוי, 740383 ; 241456

קניות

(סוף מעמוד 48)

שייגר קונה הכל: רהיטים כלי בית וירושות. 50591

מכונות כביסה

(סוף מעמוד 48)

למכירה מכונת כביסה "סגרי" כתוראוטומטית — 2500. 287967 בערב.

תריסים

(סוף מעמוד 48)

למפעל לעבודות אלומיניום דרוש חותך אלומיניום. תנאים טובים למתאים. 508483

חקלאות

(סוף מעמוד 47)

שתילי מבחירות אילון. סלורי רה לשתילה מיידית לגי פרשב אבינדור 053-96442

משתנות משק בסביבות פתח תקוה, כמרכבא. טלפון 909086

למכירה נגרפור חדש לריתוך תוצרת ראובן יפה נהלל הנעה ע"י טרקטור 065-66022

דחוף! למכירה משק 68 במושב נהלל. לפנות לגשש.

למכירה נגרפור חדש לריתוך תוצרת ראובן יפה נהלל הנעה ע"י טרקטור 065-66022

אנחנו מבקשים את עזרת הציבור בחיפושינו אחר בננו

נור (אדין)

אחמד אבו טאיע

— מנצרת

אשר נעלם עקבותיו בחוד דש ספטמבר 1974 באזור תל-אביב (שם עבד).

תיאור: גיל: 21 שנה, שער: שחור, עיניים: ירוק, גובה: 170 ס"מ — רזה.

כל מי שראה אותו אחרי התאריך הנ"ל או שמע עליו כל פרט שהוא כתו בקש להתקשר אלינו מיד לפי טלפון מס' 065-55750 (ויבוא על שכרו).

משפ' אבו טאיע נצרת

ביקוש עבודה

(סוף מעמוד 45)

שרות עובדים מכל הרמות — תקציבן מנהלן "תעסוקה ופירוט" 615875

מבגן מחפש עבודה, גם גדיל טל. 195320 בערב.

בולים

(סוף מעמוד 47)

מקוננן לקנות בולי ישראל וחבר אירופה. טל' 891760

עסקים

(סוף מעמוד 49)

דרוש מומחה לגנרית והיפי ממבה בתנאים מיוחדים. לטלפון 12.00 כ"ס 857926

דחוף! למכירה מכולת מבוססת בחולון שכירא 16 880494 בערב.

לקבירה חלק בבליבו רציני בי כרכז הדרת, אפשרית שותפות 03-886027 ,063-23503

מוקשים זוג חברים (סטודנטים או אקדמאים) לבילוי חברתי משותף ת.ד. 39396 ת"א.

"מקודם" במקום מבוסס במרכז ת"א, דחוים מצויינים ציוד + מוניטין — 300,000. בלבד. אנגלוסכסון 03-242341

למכירה כמה טוברטורקסים בת מון — מרכז ת"א, במקומות מבויימים" אנגלוסכסון 03-242341

חנות תכשיטים — 425,000. כולל 80 מ"ר ומעלה, אביזרים יפים שמיחים, חלון ראווה, קל לנהול בעורת הצעות הקיים. אנגלוסכסון 03-242341

בהרקיים אירואלי כולל 30 חד רים + בריכת יאחה גדולה גדול ויפה. 20 דקות מת"א. מתוכנן להרחבה — 350 חד רים שרותים מורדניים, אשכניה בכל חור, אירואלי לבית הב ראה, בית אבות, אכסניות נוער, בי"ס, מבוקשים 10,000,000. אנ גלוסכסון — 03-242341

בהרצליה, שכון דרום, בהזדמ נות מכולת שרות עצמי 905208

מתהים ישנה לעיתים סוזמכות ברוב כירות אירוויה 415962

מגרשים

(סוף מעמוד 47)

דרוש מגרש לבנות או להשקיה כנמצתנ, בני ברק, גבעתיים בהצעות רציניות, בלבד לפנות 798944

מגש צירוה באזור הוולות דר לוילה ולקוטג' דו משפחתי. 949129

בראשל"צ בהזדמנות מגרש בנית + רשיון לשמונה דירות 946858

מקוריצים מגרש לבניה בגוש עוז — טלפון 909046

בהזדמנות מגרש לתעשיה בדרום תל-אביב למכירה או להחלפה בדירה מתאימה גוש 6034 חלקה 26 03-529459

חנויות

(סוף מעמוד 49)

חנות למכירה במרכז המדינה תלפיות 31

בהזדמנות ברמ"ש חנות פינתית 38 מ"ר, בבלינסון צמוד — 13—14.30 13—9 כ"ס 232936

חנות בהרצליה 17 מ"ר בהזדמ נות 70,000 ל"י 981085 — 9—13 לא בשבת 19—16

חנות 60 מ"ר בשכ"ה בהתחנה המרכזית ראשון לציון טל. 788094 לא בשבת.

משרדים

(סוף מעמוד 47)

בת"א — 6 חדרים למשרד ד' תצוגה בשכ"ה + מחסן 3 חד רים בק"ק + חצר גדולה ל' חניה ואוכלו. 720210

בשכ"ה במרכז העיר 20—35 מ"ר משרדים עם קוי טלפון. 298106

בבאזליק ברמת-גן בשכ"ה מכור + טלפון (1400). 737053, 737365

בחשמונאי משרד 55 מ"ר אזור ביה המכובה ק"ק. טלפון, מד גן, ארונות. 229013

למכירה/להשכרה מיידי, 4 חדרים במרכז דיזנגוף 248524

בשכ"ה 2 חדרים בבנין מסחרי + טלפון ברוד הנגב

חיות בית

(סוף מעמוד 48)

טייה נוחר בן 3. לקנות בערב כל 195674

למכירה גורי כלבים גזעיים תעודות יוחסין 916496

למשרד נסיעות ותיירות דרוש/ה

BOOKING CLERK

בעל נסיון במקצוע לפחות בוגר ביה"ס לתיירות.

לפנות בצרוף תולדות חיים לת.ד. 29313

למעבדת צבע דרושים/ות מדפיס/ה ופקידה למשרד

לפנות: ינטיכר קולור בע"מ, טל. 720238, רח' הובל 28, רמת-גן.

למודול בטון (ישראל) בע"מ — דרוש

מנהל עבודה מנוסה בעבודות שלד

לעבודה בקרית שמונה

לפנות בכתב אל: רחוב שרה 3, חיפה, או טלפון 04-528211

עולם מעריב

הצעות עבודה

(סוף מעמוד 42)

דרוש מכנאי בנין לעבודות חוץ, מעצב/ת פנים, סרכיבים בעלי נסיון + רכב וכלים לפנות מפ כחי ובגה אבן גבירול 30 ת"א.

החברת השכירה בע"מ דרושים שומרים ואנשי אבטחה באזור תל-אביב, גוש דן, והשרון. — עבודה במשמרות תנאים מצוינים. לפנות אישית לסניף תל-אביב רחוב "שער" 16 בין השעות 8.00—18.00

מזכיר צבורי מכובד מחפש שהלק תה. לאורם המתאים תנאים מצר יינים. טל. 453772 16.00—22.00 ובמשך היום 287211 לבקש את הכוננו.

פקידים/ות מתלים/ות בכל הר דמות מנהלי חשבונות "תעסוקה וקרוב" אלנבי 134

דרושה אחות ל-½ משרה במר פאה הובבי ציון 16 תל-אביב טל. — 297089 פנדה

לאומנת משיב בתל-אביב דרושות מוכרות לחצי יום בתנאים טובים נערות תיכון. לטלפון 615689

המפעל לעבודות אלומיניום ד רוש חותר אלומיניום תנאים טו בים למתאים 908463

דרוש בית מלאכה לקבלת תפירה לסריגי תינוקות ואוברלוק — עבל 5, בת ים.

למתכבים בענף המכולת!!! — הצעת מוצר נוסף. לאזור: ת"א — פ"ת — ר"ג — גבעתיים — השרון — הרצליה — בת ים. להתקשר 32172

קוסמטיקאית דרושה עבודת עצ' דה ליום עבודה שלם אפשרי גם תלסירה 220745 משעה 10.00 בבר קר.

דרושה סטנ'וגרפית (אפשרי מה למת) לפנות גרושמן — 29 239028

דרוש עובד/ת לסחלקת הארוזות. טל. 834491 קרית המלאכה ת"א.

דרושה מתלמדת צעירה לעבודה בתכשיטי קרמיקה אחה"צ 239419

פקידים

למשרד רו"ח דרוש/ת עוזר/ת למנהח"ש עם נסיון. להתקשר מיום א'. טל. 57544—55983

לדירה בתל"א דרושה מזכירה דר נמית, תנאים טובים טל. 451426

למבקר ציבורי גדול בת"א דרו שה מנהלת/חשבונות הכשרים: פקידות בלה וכתבנות עברית, שעות העבודה, רצונות עד 3 אחה"צ, להתקשר לת.ד. 33159 תל אביב למרכז הארצי לרזה.

דרושה מזכירה הרשמה עברית אנגלית ידע בהנהלת. שעות ה עבודה 08.00—15.00 — להתקשר בני ברק 781601

בראשון לציון מנהל/ת חשבונות עם נסיון, תנאים טובים — 14.00—8.00 941466

דרך ה-מקירה מתחילה 9.00 — 1.00 תנך כמו טובו בעלי כלאכה

דרוש פקיד בעל נסיון לסוכנות לנסיעות ולתיירות 233490

למשרד עו"ד דרושה פקידה — כתבנית, 03-239497 ,03-231532 — בערב.

יהלומים

יהלומים!!! מבוקשים קפש רד סנמי פינות וממלוטשים גרד לות. 721419

יהלומים!!! למקוקיות דרוד פות לעשות למפלה ובהלנדירן למסה. ברכה, בצלאל 13, ר"ג.

גזירה ותפירה

מתפרה גדולה לחולצות, פיג'אמ' ות וכרי מעונינת בעבודה כבי מנות. 053-25576 בערב 053-22251

תופרת זריזה לתיקונים לשכלות כלה מ-9.00 עד 5.00 יום שישי חופשי 231062

תיקוני אמנת דרכי דרוש גוזר מעולה בעל נסיון רב בחולצות וכרים, תנאים מצויינים, דרך יפו ת"א 44 טל' 827869

דרושה גוררת פורליכסית והד פרת מעולה תנאים טובים — 829903

דרוש גורן לכריכת תינוקות ד' חלוקים לנשים. עבל 5, בת ים.

תופרות אוברלוק לסריגה — 50 ליום — "ופיה" יהודה הלוי 15.

זבנים

מכירת נהמרה לכלון כלות. יום שישי הופש. 231062

מספרות

לסלון להבירויות דרוש דרושה מבחן מביכורקטיבי טל. 36982

דרושות ספריות במספרה ביפה חשרון בבלון גדול. 581000 9—11 19—16 לא בשבת.

שליחים

דרושים שליחים עם אופנועים או אופניים. "אקספרס" תל אביב אבן גבירול 23 (בחצר) טל. 269761

עוזרות ומטפלות

דרושה אשה למשק בית אמסטרה דיגה 440776

בבקשתיים נהול משק בית ב' טיפול בילדים (בנו) משרה מל אה. 450248 בערב.

בתל-אביב מטפלת לתינו יפייה לשעות בית קלות 7.30—15.00

דרושה מטפלת לילה שעתר לגן הגבר 461621

דרושה מטפלת לילד לאחה"צ + הבלנות ברמת-גן. 461621

בבת-תקוה דרושה מטפלת לי עות 16.30—7.30

שותפ/ה לדירה נוחה + הכל בסביבת ככר דיזנגוף 282554

1¼ גרדלה מרוהטת קומפלט ברמת-גן ק"ע טל. 417476

דירות להחלפה

(סוף מעמוד 47)

מבקשים אחי דירות 3 חדרים בכרכז ראשל"צ להחלפה בוילה או דירת גג 6—4¼ חדרים טל. 943337

ביקוש דירות

(סוף מעמוד 47)

מעוניין לשכור וילה 3 חדרי שינה בהרצליה בקרבת התוף לאונגום 051-3273

מחפש באשדוד או בעשרת פר כית 3 חדרים מרוהטת לחצי שנה 063-77713

מכוניות למכירה

(סוף מעמוד 48)

אודי — נ.ס.או.

פורינג 4 1970 רדיו במצב מ' צויין. 228365 ,674956

אודי 100 אל.אס מודל 71 אור סוסכי יד ראשונה במצב מצוין שנה סטג. טל' 784279 חוץ מ' שבת

נ.ס.או. 1000 מצוין, רדיו. בורוכוב 23, רעננה.

אוסטין — מוריס

מוריס 1100 1965 טלפון 55582 — 16—19 8,500

כתף מיידי 61 בהזדמנות + הדיו + נגנו במצב מצויין — 873805

אופל

אופל קדט מסיישן 1967 מצוין 410315 ל"י 22,500

אלפא רומיאו

אלפא רומיאו ג.ס.1. 1750 שז 482826 457004

פולקסהול

ויקטור 2000 אוטומטית 1974 במצב מצויין. טל. 874138

ויקטור 69 סגור, 73 מצויינת, סמס. טלפון 481121 כתלקת לכללית.

סוסיתא

ברסל 68 במצב מצויין סמס עם רה חודשים 859964

סוסיתא מסיישן 65 + סמס — 6,500 ל"י נקנה 956141

סוסיתא מודל 64 סגור + סמס לשנה 827148

סוסיתא מסחרית 68 אוטוביל כלוע אינשטיין 14 רמת גן.

פורד

פורד פרנזים סגור מתוח מודל 75 בהזדמנות 053-22536

מאוסנג 17 1969, רדיו, סמס ביגואר במצב מצויין. 474856 228353

בהזדמנות פורטינה 1964 מצב טוב 051-3270 15,000 כ"ס

פורד אנגליה כסחרית 65 נה דרת אינשטיין 14 רמת גן.

אסקורט 71 וסורים מכחרי 1000 אב הרמלאי, בי"ס טקוה 62 ישראל הולון. כ"ס 4—9

פורד 26 ס. 1971 אוטוסקי, טפגן. הנה בת. 063-79797

פולקסווגן

חיפושית 59—60 כניע 72 סמס לעו חודשים 10 732943

חיפושית 1200 1974 כרוך ל"ס. טלפון 755035 38,000

פולקסווגן חיפושית 1961 שפר רה היטב טל. 752626

חיפושית 1973 ניר אוטומטי 874618 36,400. כ"ס 41,600

בהזדמנות!!! פולקסווגן מסחרי 1971 + סמס. טלפון בעבודה 615814

להוף בהזדמנות פולקסוואגן נדיר אבס 12,000 + סמס + רדיו. 55961

פז'ו

סתרד פז'ו 504 אוטומאטית במצב חדש, 7,500 ק"מ — פז'ו אנ'ו אינטרמוטור 72, לפנות רחוב בן ר"ג. 211353 — 6—16

פיאט

מסחרית פיאט 68 124 במצב טוב טל' 175 במצב טוב 830 1963

קונטסה

קונטסה 1965, 900 5000 אחרי במבב שבת 47143

אופנועים וקטנועים

(סוף מעמוד 48)

הונדה 50 בהזדמנות לפנות ב' ברק. אל טל. 05-456574

אומנות

(סוף מעמוד 48)

בשמנית איש בציור העיר 80 מ"ר, ל"פוינה, לפנות כל. 298106

שמלות כלה

בהזדמנות שמלת כלה חדשה בתנאים. טל. 850342

מגמוה ת"א 3 + פ"א, ק"ג בלי מעליות. 300,000 בערב — 469903

בגבעתיים 3 + פ"א, ע"ש, אזור גנות, ההסתדרות 39, רמ"ג, 742876 — שר 18 דוד/שלמה.

בראשון לציון 3 בקריית ספר וית, ק"ג לשנה 991155 ,946856

3½ חדרים ויותר

(סוף מעמוד 46)

בראשון לציון חלות 3½, 120 מ"ר בהזדמנות לבניין הודו ביק 19

ברמת גן 4 חדרים מפוארת מבד כה משפט ומרכזית. 052-91902

דירה מסכימת 3½ חדרים, 4 מרפסות וארונות. 270,000 — 741553

בקיסוף צהלה דירות 4 חדרים חדשה. טל. 425380

להגלל המבירה בחולון, כרוד שרת 11, 4 חדרים ק"א ק"ע מעליה, ארונות קיר ומפבה מורדרני. פינוי אוגוסט 75. טל' 845121

3 2 ונג צמוד וחצר (הרשבה) בצמוז נוה כמן 285386

ברמת גן 4½ הדשה לוקסוס הד מפות חימום חניה 420,000 — 736757

בהתגיה מנהאר 4½ חדרים — שוא השכלולים 429707

בראשון לציון 4 לוקסוס בשכר נה אבומוביץ מיידית — רק 946856 130,000

וילות ובתים

(סוף מעמוד 46)

בהזדמנות בנה עת וילה דו משפחתית חדשה ומפוארת 4 חד רים 365,000 ל"י ר' אשר ברים 455708

להשכיר בריכת השרון קוטג' 4 חדרים 483902

דירות להשכרה

(סוף מעמוד 46)

3 חדרים ברמת-אביב, לא מבו רהטים, מיידי. 449551

3½ חדרים, מל בית חולים בילינסון טלפון 429612

דירת פרטי 3½ חדרים 2 כבר עות + טלפון במרכז רמת גן. 482532

בגבעתיים 3 חדרים חצר ובנר גם נעצנות בהזדמנות 794627

באזור בהזדמנות להשכרה דירת 2 חדרים לתקופת שנה. שכרו בליה מראש. 053-33752

בהרצליה 2½ חדרים + פ"א + מחסן לתקופה מיידית, 6

באושת סלת רישונו 248 3 חדרים דיפה טלפון 417192

להשכרה ברמת השרון דירת 3½ חדרים באזור וילות 498903

בשכר חדשי

בשכ"ה ברמת גן 3 3½ חדרים דודי 8. 798944

בגבעתיים בית 3 חדרים + חצר + "כחוב" 052-91546

ברמת גן 3½ חדרים ליד פיל גת "כבב" 943012 פיג עד יוצה 14.00 ירדי 62854 שלום, שרת.

ברמת גן, בשכ"ה מיידי בית דדודינגרות, 2 חדרים טלפון 789035

בגבעתיים 4 חדרים. לפנות ב' ערב 052-33053 פלי 479

בקפיץ ליד רחל האוניברסיטה 3 + פ"א + 3"ע + הסקה. 225394

בירח אביב 3 + פ"א פינתית ק"א. טלפון, ארונות קיר לשנה. מחיר האביב גוכרות 413956

בגבעתיים במרכז דירה ריקה 3 חדרים בשכ"ה 730886

בשכ"ה 3 חדרים רחוב ח' הגיבורים 10 ר"ג 722641

ברמת הגן 4 חדרים חדשה. הס קה + מעלית. טלפון 03-452921

בדמי מפתח

בר"מ 3 כבדים בבן יהודה רחי דיואל, בעבודה 443691 בי 447480

ברכים 3 חדרים בר"ע קומה א' טל. 797083

בתל אביב, ביכ"ם יפה מסורה בבדה המחשבים, דירה טובה, בכיסה מרחוב, במגו 8 תל-אביב, כישו שפה כל היום.

דירות מרוהטות

(סוף מעמוד 17)

3 חדרים מרוהטים + טלפון ברמת אביב. 850.— 760674 כ"ס ערב.

2 חדרים מרוהטים קומפלט, פיר די, טל. 251052 ,853.6

לתיירים 2 מרוהטת יפה ברחובה + טלפון מרולי 284069

2½ ודירה מרוהטת בעבודה 227210

בגבעתיים! 4 יפים דירות חלון, 430 טל' 919833

4 חדרים מרוהטים + טלפון + מזגן + טלוויזיה, חניה ספר בית, גבול השרון. 725385

בתל-אביב לדירה גב + טלפון ע"י עירית תל-אביב. 286457

דירות זולה בל הדתרגה. ברק גבול רמת"ג 400 — 236715

ברמת אביב מול האוניברסיטה 4½ מרוהטת קומפלט, טל 412892

2½ + טלפון להשכרה ארוכה ביר בן ציון גב (ליד הבימה) 03-287710

מרוהטת עם טלפון 3 חדרים רבנה בן להתפשר 797387

ברמת גן דירת חדר + דירות 2½ ריבה "במר" 790066

דירת 3 סגולות מרוהטת יפה + טגנ, ק"ש התבורה מצויינת 03-615064 16—19 10—12

קבלני בנין

(סוף מעמוד 46)

צהלה קוטגים באיזור אקס' 360,000 ל"י, אפשרות בנתא. 19—16 ,13—9 981085

צהלה באיזור שקט בתים וירות 4 חדרים לוקסוס בכא, מכסות 300,000 ל"י. 981085 1 19—16 לא בשבת.

צהלה דירות מאר בנות 4 413910 ,415172

3 חדרים בבניה 4 בתשלומים נוחים + משכנתא, לפנות לדירות רומשיר 26 בנים

דירות למכירה

(סוף מעמוד 46)

בגן הרצליה 120 מ"ר מה' לרמאו או משרדים 163,000 19—16 ,13—9 981085

שכ"ע בדירות תמאות ב' בינסקי 3—3½ 221 חדרים מעליות, בשכונת אברמוביץ שאר מספר דירות ב' 3½ חדרים, ברוך מבחר. בתו (עוד מבחר גדול ב' בבים החל מ-155,000 בתנאים נוחים, תיק 59 ראשל"צ.

1-1½ חדרים

(סוף מעמוד 46)

תנה מכבה גדול ונוחות, בגבעתיים 261619

דירת דירת חדר ק"ג 60,000 השומר בני ברק 798933

1½ למכירה 252 לבנות אחרי 19.60 211518

נבחרים חד ל"ת 25

2 חדרים

(סוף מעמוד 46)

בגבעתיים 2 חדרים + ק"ג. טל' 248587

+ מרפסת, ק"ע, שקט ותנור שמש ומזגן טלפון

חדרים + הול ברמת-גן בשקט בקרבה. 750

חדרים בגאון פ"א מ"ו 449444

הרצליה 2 חדרים פ"א בהז מנגלת שכבת + ממכר 168

בתקוה — 145,000 בשכבה בפיקר — הרכיבה 9 הרצליה

מיקום לבגין בשיכון הפורת ב' דירות 2 חדשה, ק"ע

2½ חדרים

(סוף מעמוד 46)

בהזדמנות דירת 2½ חד' שפרינצק 32 בבעלי לא' שלישית 904240

ברמת גן 2½ חדר + מול ארונות קיר 768362

+ פ"א הדשה בסביבה שקט, ע"ש, תריסים, פינוי בעשי 15 דירה 3 חד' 16.00

ליד בים 2½ גרולים + ½ + חדר שינה ופתח גבולג' 165,000. טל. 879980

ליד בבתים ק"ה, ארונות, 882349

ויאוב 2½ בבתים הדשה מגור ק"ג (לטלפון 886670

שראלית נהדרת 2½ + פ"א בגוזים 86 מ"ר 866959

3 חדרים

(סוף מעמוד 46)

בגבעתיים 3 חדרים יפים ורחב ריל טל. 730330

עילה 3 חדרים, חנות ברחוב אזור קומה א' טלפונים —

עילה 3 + פ"א ק"ג ע"ש 180,000 249397

מכירה ברמת-גן 3 חדרים א"ס ע"ש בתוך דשך 8 רמה 798844

מסירה בתוך בן בהקלה בנית מטרים דירות 3 חדרים, עיר של 6 דירות 200,000 ל"י 788444

נגת מכה 3 חדרים כומה בטיה מעליות והסקה 804066

נווה צדק גבעתיים 3 חדרים + פ"א 35.00 348119

רמת חוכה 3 חדרים יפה 913665

למכירה דירת עיקר 3 חדרים כפר פגב. שקגה, עם חצר. 919605

למכירה יפו 3 מחדרים + פ"א 3 חדרים יד ארבעה ק"ט 182 95 ,186,500

הרצליה 3 חדרים + פ"א הדר 96583

ת"א בתחנות הבורסה 3 + פ"א 580,000

3 חדרים בהרצליה ליד גן 3 חד' ים + פ"א 195,000 ל"י 981085 לא בשבת 19—16

שחורים

למסירה בהשנו מדינה בהרצליה 3 חדרים לוקסוס. 80,000 ל"י. 981085 לא בשבת 19—16

3 מרפסת לשכיבות בן קמיר רמ כרטני 3 חדרים + סלוניים בחה 790664

3 חדרים + פ"א ... מאר שינה בבתיה 33326

3 ארבע מרקות לבן ערטה

3 חדרים + פ"א + הגו

שאר מדורי הלוח בעמודים 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51

צבעים בספריי

ILLINOIS BRONZE-PAINT COMPANY

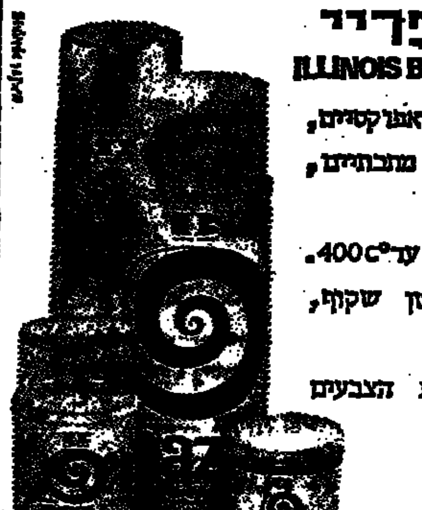

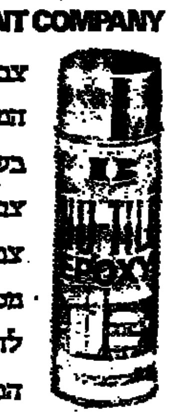

צבעים סינטטים, אנטיקסים, המרטון, זהבים, מתכתיים, בשלל גוונים.

צבע עמיד בחום עד 400°C.

צבעי פוליאוריטן שקוף, מט ומבריק.

להשיג בחנויות הצבעים המובחרות.

יבואן בלעדי: זאב טלמור בע"מ

טלפון 03-35605 ת.ד. 29351 ת"א

הפקות ואמרגנות מונסו — מציגים בלעדיים

מציגים את

LOS PARAGUAYOS

שגרירי הזמר הדרום אמריקאי!

מותר מספר מצומצם של הופעות המיועדות למוסדות ולועדי עובדים.

להזמנת מופעים 03-615547

למכירה בהזדמנות

דירה 3 חדרים

135,000.—

בכר רפאל

יפו, נחל עוז 14 פ'

* ציפוי קירות
* הנמכת תקרות

בעץ אדן פרי וקלת אפיקים

ביצוע הקולה האמיתית: "אורן" — טל. 796681 בין השעות 16.00—20.00

תיירת אלמנה

בעת, מעונינת להכיר גבר מבוגר עד גיל 60

למטרת נישואין טלפון 32611 ירושלים

"שפוץ"

קבלני שפוץ והרחבות

מקבלים הזמנות יהב בע"מ טל. 847364

ביה"ס לנהיגה "היובל"

רח' אורוגואי 3, קרית יובל, ירושלים (ליד המרכז המסחרי) טל: 418222

שמחים להודיע

אנו מלמדים בנוסף לרכב רגיל, גם ברכב אוטומטי, וכן עם מנגנון מיוחד לנכים

קוינס רהיטים, סגנון ואמנות

ירושלים, סלובציון המלכה 17, טל. 225420

עוד 10 ימים

מכירת חיסול המלאי הקיים

הנחה עד 25%

כמו כן מכירת שולחנות סלון להגדלה ולהגבהה

להענות לד...
השליח בברין
...ת בשערי הצמוד
מסחר רגוע וחיובי * ירידה ... במחיר הנת"ד (ל-6.52 ל"י)

אשנב לבורסה

מחיר פדיון	
298.3	
112.1	
179.08	
120.11	
100.89	

...פועלים

...סלון וחדרי ש...
כדאי לך לבוא אלינו
נעזור לך לרכוש את ...
לך, במחירים ללא ...
ובתנאי אשראי ...
...תשלומים ללא ריבית
...2,500 — החל מ-
...י דנאל
רח' חובבי ציון 61 ...
פתוח: מ-9 עד 13, ומ-...

حكما من الأصل

CLUB MEDITERRANEE = בילוי
שתי כתובות לבחירתך:

ARZIV באכזיב כמובן
המקום האידאלי
לצעירים מכל גיל.

LES CORAUX באילת
אוירת ה„הוטדון"
בבתלי מלון פאר.

הרשמה בסניפי ארקיע:
תל־אביב - רח' פרישמן 11, טל. 231716, 226640.
ירושלים - רח' יפו 19, טל. 225888, 234855.
נתניה - כיכר העצמאות 7, טל. 23644.

ארקיע arkia
exotic

תיכוניסט! ולקרוא מהר אתה יודע?!

22 תיכוניסטים ומורתם הכפילו את מהירות קריאתם פי־חמישה ויותר בקורס לקריאה מהירה של מיל"ה, המכון הישראלי לשיפור הקריאה ✶ למרות זאת, עלתה הבנתם בקריאה מ־60 אחוזים ל־68 אחוזים ✶ סוד הצלחתם של המצליחים — לימוד מיומנות הקריאה המהירה.

הצעדים נמשכו. קול צעד בקיסת עקב. צעדים כבדים, כפתיתים. דורית קפאה על מקומה! היא לא היתה מסוגלת להשוב! הפעם, לא התחבק, הוא יתפרע אותה! ואז מה יהיה?!... הצעדים נבסרו. צעד ועוד צעד. דורית הרגישה כיצד לבה פועם בחוזקה, כיצד לשונה ופיה מתיבשים וכיצד ידיה הכוויצה כסרבנות להכנע לה. היא הניחה את ידיה, כתב כך, על השולחן ופתאום... הצעדים נפסקו... הוא עמד לידה. ראשה שהיה נטוי לפנים איפשר לעיניה לתפוש את ברק נעליו, את מכנסיו המגוהצים בקפידה ואת ידו הגדולה, השעירה, שהונחה על השולחן. הוא הושיט את ידו אליה. דורית התחלחלה. היא הרגישה שמיד תפרוץ בצעקה. הוא עמד לידה. ידו, שהונחה קודם לכן על השולחן, החלה לנוע אט אט לעבר ידה. יותר קרוב ויותר קרוב. כן, הוא תפס אותה, זהו! מתחת לגליונות המבחן שהיו לפניה הוא שלף את דף התשובות שהכינה לה רותי, חברתה. דורית נשאה את עיניה למורה, הלה החזיר לה מבט חייכני ושאל: — „את מרשה לי לקחת את הדף המיותר הזה, עד לאחר המבחן?!" דורית הניעה בראשה והושיטה למורה ביד רועדת את דף הנייר שרותי הכינה לה. זה הסוף. היא תקבל את „ה־4" שלה במבחן הגיאוגרפיה. התעודה שלה בשליש ב' תהיה „בסכנה". אבל מה היא יכולה לעשות?!, חשבה דורית. אחת ליומיים מבחן, ולפעמים — יום אחר יום. המורים „מפגיזים" את הכיתה בכל יום: בתורות, בסיכומים, בבחנים, בעבודות וכו' וכו', איך אפשר להחזיק מעמד?! אתמול, דווקא החליטה להתכונן ברצינות למבחן בגיאוגרפיה. היא מעריכה מאד את המורה גורן. מורה חביב, חייכני ומעניין, אבל מה היה עליה לעשות? לאחר שעה של הכנת שעורים באנגלית, הגיע דני החבר שלה ו... גמרנו עם השעורים, היא לא הספיקה אפילו לפתוח את הספר.

בעיה זו של חוסר זמן לקרוא וחוסר זמן להבין שעורים, היא נחלתם של רבים מבין התיכוניסטים ורבים מהם אינם מודעים לעובדה, כי בעיה זו נפתרה כבר על ידי לימוד מיומנות הקריאה המהירה.

בית הספר התיכון המקיף ע"ש רודמן בקרית־ים. השעה — 4 אחר הצהרים. 22 תלמידים מכיתה י"ב ריאלית, מתכנסים באחת הכיתות לפגישתם האחרונה. זו הפגישה האחרונה בקורס לקריאה מהירה שערך מיל"ה, המכון הישראלי לשיפור הקריאה. בין השמיניסטים, לומדת גם המורה לספרות רינה. היא עליה ללוות את התלמידים בכל מהלך הקורס ולבדוק אם וכיצד אפשר לייעל את מיומנות הקריאה המהירה בלימודים.

השעה 4 אחר הצהרים. המורה לקריאה מהירה יצחק, נותן את האות להתחלה בדיוק בזמן. התלמידים מבצעים תרגילים כיווניים להעברת הפעולה האוטומטית של מערכת הקריאה: לראות מהר, לחשוב מהר ולהגיב מהר. אלה תרגילי ספרות או תרגילי מלים שעל הלומד לזהותם במהירות רבה ביותר ולסמנם בעפרון מיוחד שבידו. בתחילת הקורס הוקדש לכל תרגיל כזה זמן של 50—60 שניות. והיום, בפגישה האחרונה מבצעים רוב התלמידים את התרגילים בזמן של 30 שניות. הוריזה ביותר. יונה ארדכן, מסיימת את התרגילים, ברוב המקרים, ב־10—12 שניות בלבד! לאחר מכן, באים תרגילים נוספים: תרגילי אימון העיניים לקריאת רעיונות (ולא מלים, לא משפטים, אלא רעיונות שהביע הכותב בכתיבתו). תרגילים לארגון חומר הקריאה, כדי להבינו טוב יותר. ואחר כך, עוברים לקריאה עצמה. הפעם על התלמידים לקרוא מאמר במהירות די־גדולה ולשמור על הבנה טובה. בסוף הקריאה עליהם לרשום על דף נייר, את תמצית הדברים שקראו (ללא עיון מחדש בחומר וללא שאלות מכל סוג שהוא) והתוצאות. התוצאות, לא אוכל למסור את כולן במסגרת כתבה זו ולכן אתייחס לתוצאות שהשיג רק חלק מבין 22 התלמידים. המורה רינה קרולוביצקי קראה במהירות של 950 מילה בדקה והבנתה לפי הערכתה ובדיפוסת הגיעה ל־95 אחוזים (מספר המלים שקראה המורה בדקה אחת, מקביל לכמות המלים המצויות בשלושה עמודים של ספר רגיל!). רצונכם לשמוע על התוצאות שהשיגו התלמידים? ובכן, הסכיתו ושמעו: מלכה מודלוי קראה במהירות של 1360 מלים בדקה ו־70 אחוזי הבנה. דבורה אולשטיין קראה במהירות של 1584 מלים בדקה ו־75 אחוזי הבנה. יונה ארדכן קראה במהירות של 1584 מלים בדקה עם 85 אחוזי הבנה. אותה תוצאה השיגה גם חיה פינצ'וק. רות קוגיאל קרא במהירות של 1600 מלים בדקה ו־80 אחוזי הבנה — ואסתר אלגמיס קראה במהירות של 1904 מלים בדקה (כ־6 עמודים של ספר רגיל!!) עם 70 אחוזי הבנה.

סיפורה של אסתר הוא מיוחד וכדאי לספרו: בתחילת הקורס חששה אסתר, היא נתקבלה בכיתתה ל„עולה חדשה" ושליטתה בעברית נפלה (כך נדמה לה) מיתר חבריה לכיתה ואמנם, בפגישת הפתיחה התבקשו התלמידים לקרוא בספר פרקים בהיסטוריה והיא קראה, יחסית לחבריה, די־לאט: 133 מלים בדקה ואחוזי ההבנה... לא נעים להזכיר... 38 אחוזים בלבד! היא החליטה להפסיק את השתתפותה בקורס, אך המורה יצחק עודדה וביקש ממנה להישאר עד 2—3 פגישות ולראות כיצד תתקדם. והיום... אין להשוות. אפילו בדמיון ההזוי ביותר לא חשבה על תוצאות כאלה. היא הכפילה את מהירות קריאתה פי 14!! ואחוז ההבנה שלה (והפעם ללא שאלות מדריכות) הוכפל: 70 אחוזים. יתכן, כך חשבה אסתר, שהתוצאות הגבוהות שהשיגה בפגישה הראשונה נבעו מהתרגשות. אך בעצם, גם האחרים התרגשו. אך, רגע... הנה המורה מודיע, כי המבצע הבא יהיה קריאת פרקים בהיסטוריה. פרקים אלה שווים ברמתם ובדרגת הקושי שלהם לקטע הקריאה הראשון שקראוהו בפתיחת הקורס. אסתר נרגשת. האם גם הפעם היא תקרא במהירות כזו? ומה יהיה על ההבנה?! אך אין זמן לחשוב. המורה יצחק מודיע, כי הפרקים שעליהם לקרוא הפעם מכילים כ־4400 מילה. הוא ממליץ להאט את קצב הקריאה, כי חומר הקריאה „כבד" יותר. וזאת, כדי להבטיח הבנה טובה יותר.

קוראי הבזק בקרית ים מתכוננים לזינוק. הכנות אחרונות של 22 התלמידים ומורתם. שעון העצר (הסטופר) בידי המורה. שקט בכיתה. התלמידים מתוחים קמעה, כולם בכוננות! את הזינוק ניתן: מוכנים, היכון, קרא! 23 זוגות עיניים החלו בהסתערות על חומר הקריאה: תקופות של עשרות שנים עוברות לעיני הקוראים ביעף תוך עשרות שניות. תחילתן וסופן של מלחמות מתבצע בשניות ספורות. ממלכות קמות ונופלות בדקה אחת והזמן — עובר: דקה אחת! דקה וחצי! 2 דקות! רון קרניאל, נושא את עיניו ראשון, הוא גמר לקרוא! קצב הקריאה שלו מדהים: 2200 מלים בדקה אחת! „ורם השמלי" עובר בשאר הלומדים המגבירים את מהירות קריאתם. אסתר אלגמיס מסיימת שניה. הזמן: 2 דקות ו־20 שניות. מהירות הקריאה: 1913 מלים בדקה. אסתר נדהמת. היא בודקת את מספר העמודים שקראה אולי הטרי משהו?! לא, הכל שלם. הבאות בתור: ציפי הניג ודבורה אולשטיין. הן מסיימות את קריאתן כעבור שתיים וחצי דקות. מהירות הקריאה שלהן: 1760 מילה בדקה. אחריהן באים יתר התלמידים: יוסי גיל עם 1375 מלים בדקה. רחל קלאוזנר עם 1160 מלים בדקה. התלמיד „האיטי" ביותר קרא „רק" 680 מילה בדקה. כולם פונים לענות על 30 שאלות, כדי לקבוע את אחוז ההבנה שלהם. כעבור דקות ספורות — פירכו. פעולה נוספת: השוואת ההישגים של מהירות הקריאה וההבנה בפגישה הראשונה של הקורס, לעומת ההישגים בפגישה האחרונה של הקורס.

כזכור, קראה אסתר בתחילת הקורס במהירות של 133 מלים בדקה וההבנה שלה היתה: 38 אחוזים. ועתה: 1913 מלים בדקה עם 95 אחוזי הבנה! (גם הפעם הגבירה אסתר את מהירות קריאתה פי 14!!). ציפי התחילה ב־250 מלים בדקה ו־75 אחוזי הבנה וסיימה ב־1760 מלים בדקה עם 55 אחוזי הבנה (כנראה, קראה קצת מהר מדי). דבורה התחילה ב־255 מלים בדקה ו־55 אחוזי הבנה וסיימה ב־1760 מלה בדקה ו־80 אחוזי הבנה. רון התחיל ב־350 מלה בדקה ו־70 אחוזי הבנה וסיים ב־2200 מלים בדקה עם 55 אחוזי הבנה (גם הוא קרא מהר מדי). כן, את המורה רינה כדאי להזכיר: היא התחילה במהירות של 212 מלים בדקה עם 85 אחוזי הבנה וסיימה ב־740 מילה בדקה („רק" פי שלושה וחצי יותר מהר) ו־75 אחוזי הבנה.

הממוצע הקבוצתי היה בפתיחת הקורס: 220 מלים בדקה ו־60 אחוזי הבנה. בסיום: 1119 מלים בדקה (יותר מפי חמישה) ואחוז ההבנה 68 אחוזים (תוספת של 8 אחוזים).

לא מזמן הגיע לידי מכתב המופנה אל הנהלת בית הספר בקרית ים ובו סיכום על הקורס. נדהמתי! האם יתכן להגיע למהירות קריאה כזו?! 6 עמודים בדקה אחת?! האם קיימים בני אדם שהם „קוראי בזק" או „מצלמים בעיניים"?! פשוט לא יתכן! ואז החלטתי להפגש עם יצחק סיטי, מדריך בכיר במיל"ה, המכון הישראלי לשיפור הקריאה, ולשמוע מפיו על קריאה מהירה ועל „קוראי בזק".

טלפון, שיחה קצרה ובעקבותיה פגישה. לחיצת ידיים, חיוכים, כוסות קפה ואנו יושבים ומשוחחים: יצחק סיטי, שקט, נינוח, מחייך ומסביר: — „כן, במקרה אני לימדתי בקורס בקרית ים. חבר'ה נפלאים. התוצאות הללו, באמת מדהימות! אני רוצה לציין שבקורס זה ישב „מקבץ" של תלמידים בעלי כישורים מצוינים. צאי וראי, לקרוא במהירות של 1800 — 1900 מלים בדקה וגם להבין את אשר קוראים זה הישג מרשים, שצריך להדליק אורות אצל כל תיכוניסט, כל סטודנט וכל יודע ספר לגבי האפשרות לשפר בצורה מהפכנית את שיטת קריאתו ולימודו. כדאי לזכור שתלמיד תיכון נמצא, בדרך כלל, במצב חשיבה טוב. הוא „פתוח" וערוך לקבלת חידושים וסופג אותם בקלות. גם בבת ים בבית הספר התיכון „רכוני" קיימנו קורס דומה וגם כאן היו קוראים מהירים ביותר. אין ללמוד מכך שכל אדם מסוגל לקרוא במהירות של 1800 מילה בדקה סתם כך. אבל להכפיל את מהירות הקריאה עם „שמירה" על רמת ההבנה זה הישג שכל אדם יכול להשיג".

— „כמה זמן נמשך קורס לקריאה מהירה?" — „הקורס הוא בן 9 פגישות בנות כשעתיים כל אחת, המתקיימות פעמיים בשבוע בשעות 6—8 בערב. (שיעורים קלים אפשריים) כלומר: משך הקורס כחודש ימים. אגב, שכר הלימוד למשתתף — 300 ל"י. הקורסים יפתחו בארבעה מרכזי לימוד: 1. בתל־אביב, ביוזם ציוני אמריקה, רח' אבן גבירול 24. 2. בירושלים, בבית אליעבץ, רח' המודע 4. בחיפה, במרכז להרבנה ע"ש אורדהיין, רח' פרו 20. ובבאר־שבע, בבית המדרש למורים וגננות. במחזור הראשון יפתח קורס בבאר־שבע ביום ראשון 8 ביוני 75. במחזור השני יפתחו שלושה קורסים: בתל־אביב, בירושלים ובחיפה ביום שני 9 ביוני. במחזור השלישי יפתחו כל 3 קורסים: בירושלים, בחיפה ובבאר־שבע ביום רביעי 11 ביוני. במחזור הרביעי יפתח קורס אחד בתל־אביב ביום חמישי 12 ביוני 75.

כל הקורסים בכל המחזורים יפתחו בשעה 6.00 בערב. אפשר להרשם 30 דקות לפני פתיחת הקורס. המעוניינים לקבל פרטים נוספים יוכלו לעשות זאת על ידי טלפון 03-912093 בלבד (אפשר להתקשר 24 שעות ביממה). אגב, אנו מקיימים קורסים לקריאה מהירה בכתב לאלה הרחוקים ממרכזי הלימוד הנ"ל. אלה האחרונים יוכלו לפנות אל ת.ד. 470 פתח תקוה ויקבלו את כל הפרטים הדרושים להצטרפות לקורס בכתב.

חברת שיווק ארצית
עם רשת סניפים בכל הארץ
מעוניינת בקבלת הצעות
לשיווק מוצרים בר־קיימא
✶
בהצעות רציניות בלבד לפנות לת.ד. 11010 תל־אביב, עבור „מוצרים בר־קיימא".

נותרו 5 ימים להגרלת האגודה למען החייל
יוגרלו
✶ 2 דירות
✶ 3 מכוניות
✶ 20 מקלטי טלויזיה
✶ 10 טלפונים
3333 פרסים
מחיר הכרטיס 5 ל"י

מועצה אזורית שער הנגב
ד.נ. חוף אשקלון
מכרז מס. 6/75
אחזקת מערכת ביוב
המועצה האזורית שער הנגב מכריזה בזה על קבלת הצעות מקבלנים לניקוי ואחזקת מערכת הביוב בישובים ובמפעלים של המועצה.
בדבר פרטים נוספים נא לפנות למזכיר המועצה.
את ההצעות יש לשלוח בדואר רשום למשרדי המועצה בתוך מעטפה סגורה (עליה יהיה כתוב: מכרז מס' 6/75) לא יאוחר מיום 22.6.75 שעה 12.00 בצהרים.
על הקבלן לצרף להצעתו ערבות בנקאית ע"ס של 10% מהיקף ההצעה, לתקופה של שלושה חדשים מתאריך הגשת ההצעה.
אין המועצה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.
צבי זהן
ראש המועצה

new form
ת"א מאפו 13 (פינת בן יהודה) טל. 238804
TEL. 238804
TEL-AVIV, 13 MAPU STR.(corner Ben Yehuda)
המילה האחרונה בריהוט המודרני
the last word in modern furniture

הגיעו מאיטליה
סירי לחץ
מגירוסטה
ELETTRO FIAMMA
הכובשים את השוק העולמי
9—7—5—3½ ליטר
2 שסטומים אוטומטיים
אחריות מלאה. שווק ישיר מהיבואן לצרכן
לוי אברהם
תל־אביב, דרך יפו־תל־אביב 21, טלפון 56083

אוניברסיטת בר־אילן
המזכירות האקדמית
מודיעים בזה כי
חלוקת התארים
מחזור תשל"ה יתקיים אי"ה
ביום י"ג תמוז תשל"ה, 22.6.75
תלמידים אשר קבלו הודעה על זכותם לקבלת התואר בטקס זה, ואשר טרם סדרו את ענייניהם הכספיים והמנהליים, מתבקשים לעשות זאת ללא כל דיחוי.
הודעה על סדרי הטקס והזמנות לטקס ישלחו במועד מאוחר יותר.

למכירה בנתניה
בגלל בעיות אישיות
חברת פרסום ויחסי צבור
ותיקה, בעלת מוניטין, העוסקת בהוצאת עתון מקומי, ספר טלפון ומפעלים נוספים.
לתאום פגישה נא לצלצל לטל. 03-284303 בשעות העבודה, 053-27716 — בערב, או לכתוב לת.ד. 2121 נתניה.

חדש! לתושבי חיפה ובאר שבע
ארקיע arkia
CLUB MEDITERRANEE
שמחים להודיע על פתיחת נקודות הרשמה בעריכם, לכפרי המועדון:
חיפה: רח' אבן־סינא 4, טל. 667722/3
באר־שבע: רח' הרצל 31, 73308
חופשה נעימה!
exotic

טמבור ⊖ אסקר
מכרז מס' 5/75
מוצעת בזה למכירה המכונית הבאה:
אסקורט 1100
1972, 759־309
120,000 ק"מ, טסט עד מרץ 1976.
את הרכב ניתן לראות בחצר המפעל, אזור התעשיה עכו, החל מתאריך 8.6.75—13.6.75 ועד בכלל בין השעות 13.00—16.00 וביום ששי בין השעות 10.00—13.00.
אין החברה מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.

תערוכת ענק
משל טובי הציירים
במרכז הקהילתי קרית־טבעון
עד 15.6.75

דירות
לזוגות צעירים
החל מ־145.000 ל"י
דירות בנות 3 חדרים
באיזור שקט ברחובות
20 דקות מתל־אביב
כניסה תוך 15 חודש
התשלום עם ההרשמה: 5.000 ל"י
תשלום שני עם חתימת החוזה: 15.000 ל"י
שאר התשלומים עם התקדמות הבניה
4 חדרים: 180.000 ל"י
4½ חדרים: 198.000 ל"י
סוכנים בלעדיים:
אנגלו־סכסון
סוכנות לנכסים בע"מ
רח' הרצל 161, רחובות, טל. 950152

בוגר צה"ל
הדרום מצפה לך
לבוגרי 11 - 12 שנות לימוד מוצעים קורסים מגוונים המקנים מקצוע מעניין וקידום מקצועי.
●
פנה אלינו לת.ד. 33274 תל־אביב, מיקוד מס' 61330, לקבלת פרטים.

הזדמנויות ב„דירן"
חיסול מלאי
של רהיטים מחו"ל
מחירים ללא תחרות
כל הקודם זוכה!
■
המכירה ברמת־גן רח' ז'בוטינסקי 100
מ־9 בבוקר עד 7 בערב
WROBEL

לתשומת לב!
גב' קורה
מגלת עתידות ידועה אינטרנציונלית
מהטלויזיה הישראלית תנחש לכם את עתידכם (שמחות וצרות). בקלפים, כף היד, כתב, חול, אש, אסטרולוגיה. כ"כ יכולה לתת לכם יעוץ (עזרה) בנשואים, אהבה, כסף ומחלה. מקבלת בימים א', ב', ג', ד', ה', ה"א, רחוב גאולה 19, קומה ב' (אלנבי־טוגרבי), בין השעות: 11—13, 15—18.

מתבקשות הצעות
לתיכנון בית־כנסת
בטירת־יהודה
טל: 971129
מ־8.00—12.00

למכירה בהזדמנות
כלים ומכונות
לזגגות
לפנות:
תנקין 71 חולון

מפעל - הפיס

גננות וטבנאות נוף

אבוב
קלרינט
בסון
קרן־יער
טרומבון
חצוצרה
חלילית

במלאת שנה לפטירת בעלי, אבינו וסבנו היקר
הבלתי נשכח

מאיר (מקס) צנגוט ז"ל

תתקיים **אזכרה** ביום שני, ל' בסיון תשל"ה (9.6.75), בשעה 5.00 אחה"צ, בבית העלמין בנס־ציונה.
נפגשים בבית המשפחה, רח' רמז 25, נס־ציונה, בשעה 4.45 אחה"צ.

המשפחה

ביום שלישי, א' בתמוז תשל"ה (10.6.75)
במלאת שלושים לפטירת חברנו

ישראל וייס ז"ל

נערוך **אזכרה** בשעה 9.30 בערב,
בחדר האוכל של המשק.

קבוץ חפצי־בה

על מותו הפתאומי של חברנו

משה כץ ז"ל

ממייסדי בית הספר המשותף
למשקי הקבוץ הדתי בעמק בית שאן
חבר ההנהלה

מתאבלים:
המורים, התלמידים וחברי
ההנהלה של בית הספר

ומשתתפים בצער המשפחה וקבוצת שלוחות.

במלאת שלושים לפטירת יקירנו

רובל יוסף ז"ל

מבששאפש — פולין

העליה לקברו וגלוי המצבה יתקיימו ביום ראשון, כ"ט בסיון תשל"ה (8.6.75). אוטובוס יצא בשעה 2.30 אחה"צ, מבית יוסיפוביץ, רחוב יהושע 11, חיפה.

המשפחה

במלאת שלושים לפטירת של אבינו ובעלי היקר

גרשון טיטלבוים ז"ל

תערך **אזכרה**, ביום שני, ל' בסיון תשל"ה (9.6.75), בשעה 16.30, בבית העלמין בחולון.

המשפחה

לאברהם קרני

אתך באבלך במות

אמך ז"ל

מחבריך למחלקה

חברת תו־בר
מנהליה ועובדיה

עוטרים גדומים וכואבים
עם פטירתו בטרם עת של חברנו וידידנו

ביליק יעקב ישראל
ז"ל

משתתפים בצער המשפחה.

למשפחת שוורץ

אתכם באבלכם בהלכה

רחל ז"ל

בית שדמות דבורה

לליבלה שורץ

מתהתפים בצערך במות

אמך

חברי מושב תקומה

לנ.ב' צימה והמשפחה

אתכם באבלכם
בהלקה מכם ללא עת היקר באדם

רפאל קובר ז"ל

ש.ב. איזנברג ומשפחתו
עובדי קבוצת חברות איזנברג

לתחיה דון וב"ב

השתתפותנו הכנה באבלכם במות

האם ז"ל

משפחות:
בן־משה, וינברגר
גוספרט, פז
גולדפינגר, פורמברג
קפלן

על מות

פרנסואה שפירא
ז"ל

איש האמנות התרבות והמעשה

אבלים

זיוה ושלמה להט

הנהלת הסוכנות היהודית לא"י
ועדת המכרזים המרכזית — אזור תל־אביב

ביצוע עבודות נקיון

במעון בית גורא, ירושלים, במרכז קליטה נצרת א' ובמרכז קליטה בן־יהודה, נתניה.

1. הנהלת הסוכנות היהודית לא"י (להלן „הסוכנות"), מזמינה בזאת הצעות לביצוע עבודות נקיון במקומות הנ"ל:
   א. מכרז מס' 23/75־תא, מעון בית־גיורא, רח' רבינוביץ 33, קרית יובל, ירושלים.
   ב. מכרז מס' 24/75־תא, מרכז קליטה נצרת א', שכון הדומית, נצרת עלית.
   ג. מכרז מס' 25/75־תא, מרכז קליטה בן־יהודה, שכון דורה, נתניה.
2. את פרטי העבודות וטופסי ההצעות אפשר לקבל החל מיום א' 8.6.75 במרכזי הקליטה הנ"ל, או במשרדנו בתל־אביב, רח' קפלן 17, חדר 438.
3. המעונינים יכלו לסייר במרכזי הקליטה הנ"ל בכל יום חול בשעות 09.00—12.00.
4. את ההצעות יש להגיש בשני העתקים במעטפה סגורה לכל מכרז ומכרז בנפרד ובציון מספר ה־מכרז, ולהמציאם לתיבת המכרזים הנמצאת בכתובת הנ"ל, או לשלחם בדואר רשום אל: הנהלת ה־סוכנות היהודית לא"י, ועדת המכרזים המרכזית — אזור תל־אביב, רח' קפלן 17, חדר 438, תל־אביב.
5. תאריך אחרון להגשת ההצעות הוא יום ה' 19.6.75 שעה 12.00.
6. אין הסוכנות מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא והיא רשאית לפעול לפי שיקול דעתה הבלעדי והמוחלט.

מועצה אזורית עמק הירדן
ד.נ. עמק־הירדן, טל. 50430 — 50421

מכרז מס' 2/75

המועצה האזורית עמק הירדן מזמינה בזה הצעות מקבלנים לביצוע תוספת עבודות חשמל במרכז הספורט ע"ש מעון בגדל ז"ל בצמח.

את כתב הכמויות ותאורי העבודה אפשר לקבל במשרד מהנדס המועצה בשעות העבודה תמורת 50.— ל"י שלא יוחזרו.

את ההצעות יש להגיש במעטפה סגורה לידי מזכיר המועצה עד יום ג' 17.6.75 בשעה 12.00 בצהריים.

אין המועצה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

מנחם דרדר
ראש המועצה

דירה ברחובות למכירה

1. כונס הנכסים מבקש לצמוד להגיש הצעות לרכישת דירה (נכיה חבירה) בבית של 3 חדרים שברחוב ההגנה בו רחובות.
2. הצעות תוגשנה לעו"ד א. יהל ברחוב אבן גבירול 15 תל־אביב, או ד. רוזנ מרח' יהודה הלוי 47 תל־אביב טלפון 613163.
3. כונסי הנכסים, יהל את רוזן, יעדם כבירה סופבית בה יוכלו ל־השתתף כל מגישי ה־הצעות הזוכה בה לא־חר אישור בית ה־משפט, יצטרך להפקיד בידי כונסי הנכסים 10% מערך הרכישה ב־מזומנים או בשיק בנ־קאי.
4. אין כונסי הנכסים חיי־בים לקבל את ההצ־עה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.

יהל את רוזן
כונסי נכסים

בענין: פקודת החברות
ובענין: [illegible]
לפני בית בעמ'
פת/4985

הודעה על מכירה

[illegible]

פרסים לקוראים במיליון ל"י במבצע המיליון „מעריב" ו„תדיראן"

אם שכחת להדביק אות בטופס ההדבקה של מבצע המיליון של „מעריב" ו„תדיראן", תוכל להשתמש בתלוש „במקום" המופיע היום בעמוד הראשון. אפשר להדביקו במקום כל אות החסרה לך.

זכור! — אסור להדביק יותר מ־4 תלושי „במקום" בטופס אחד.

אין הגבלה במספר טפסי הדבקה שאפשר לשלוח, לאחר שידובקו עליהם כל האותיות המתפרסמות מדי יום בעמוד הראשון.

כל טופס הדבקה ממולא בכל האותיות משתתף בהגרלה.

את טופס ההדבקה יש לשלוח במעטפה סגורה — בציון לתובתך המלאה על גב המעטפה — לפי הכתובת:
מבצע המיליון של „מעריב" ו„תדיראן", ת.ד. 20241, ת"א.

אות נוספת תופיע ביום א' בעמוד ראשון

אוניברסיטת תל־אביב

בית הספר לחינוך
המרכז להדרכה ולהשתלמות
בשיתוף פעולה עם
משרד החינוך והתרבות
המחלקה להשתלמות עובדי הוראה
מודיעים על:

קיום קורסים למורים בבתי הספר העל־יסודיים ובחטיבות הביניים בפגרת הקיץ — תשל"ה

1. **שיפור ההוראה באמצעים אור קוליים** — מיועד לכלל המורים. בין התאריכים 29.6.75—3.7.75 בין השעות 08.30—14.00.
2. **ספרות ומקרא בלמידה מומחשת (שלי"מ)** — למנחילים ולמתקדמים — מיועד למורי ספרות ומקרא. בין התאריכים 13.7.75—16.7.75 בין השעות 08.30—13.30.
3. **הוראה אור־קולית של שירה אנגלית (שלי"מ)** — מיועד למורים לאנגלית. בין התאריכים 22.7.75—24.7.75. בין השעות 08.30—12.30.
4. **כנס ארצי למורי גיאוגרפיה בנושא: חידושים במחקר גיאוגרפי** — בין התאריכים 28.7.75—31.7.75 (כולל סיור).
5. **יום עיון בנושא: משבר האנרגיה בשיתוף עם מכון הנפט** — מיועד לכלל המורים. בתאריך 27.7.75.
6. **4 ימי סיור בנושא: גיאוגרפיה, מורפולוגיה, קלימטולוגיה של א"י** — מיועד למורי גיאוגרפיה — פרטים יפורסמו.
7. **קורס בנושא: חינוך סביבתי** — בין התאריכים 3.8.75—7.8.75. מיועד לכלל המורים.
8. **קורס באמנות התיאטרון למורי בתי הספר התיכוניים וחטיבת הביניים** — מיועד לכלל המורים. בין התאריכים 6.7.75—17.7.75. בין השעות 08.30—13.30.
9. **קורס בסוציולוגיה ומדעי החברה** — מיועד למורים המלמדים מדעי החברה בין התאריכים 6.7.75—17.7.75. בין השעות 08.30—13.30.
10. **קורס לחיי משפחה וחינוך מיני** — מיועד לכלל המורים. בין התאריכים 6.7.75—12.7.75. בין השעות 08.30—14.00.
11. **חינוך מוסיקלי בחטיבה הצעירה** — מיועד למורים למוסיקה. בין התאריכים 3.7.75—16.7.75 בין השעות 08.30—14.00.
12. **הסכסוך הישראלי—ערבי** — מיועד למורי היסטוריה ואזרחות. בין התאריכים 22.7.75—24.7.75 בין השעות 08.30—12.00.
13. **בעיות יסוד בכלכלת ישראל** — מיועד למורי היסטוריה ואזרחות המלמדים לפי התכנית החדשה. בין התאריכים 29.6.75—10.7.75. בין השעות 08.30—12.00.
14. **תכנית להפעלת חוג לאלקטרוניקה בבתי ספר** — מיועד לכלל המורים העל־יסודיים בעיקר מורי פיסיקה. בין התאריכים 25.8.75—28.8.75. בין השעות 09.00—17.00.
15. **קורס בנושא סטטיסטיקה והסתברות**: מיועד למורים למתמטיקה. בין התאריכים 1.7.75—7.8.75 בין השעות 09.00—11.00.

מספר המקומות לכל הקורסים מוגבל

ההרשמה: בטלפון מספר 03־412195 או בכתב: למרכז להדרכה ולהשתלמות, בית הספר לחינוך, אוניברסיטת תל־אביב.

לפרסום מודעה משפחתית דחופה מחיפה
צלצל 718018
עד 22.00 כולל מוצ"ש.

לפרסום מודעות עם תמונה
לטלפן ביום 254612,
בערב 718018.

מסגריה
מקבלים עבודות מסגרות כללית ובנין
לפנות ליעקב
טל. 756608 בערב

מפעל - הפיס

מכרז מספר 3/75

לייצור, הספקה והרכבת ביתנים אחידים למכירת כרטיסים, עשויים מיציקת פוליאסטר משוריין בסיבי זכוכית

[...]ל הפיס מכריז בזה על קבלת הצעות מיצרנים לייצור, הספקה והרכבת ביתנים [...]דים למכירת כרטיסים להגרלות מפעל הפיס.

פרטי המכרז, הכולל הוראות למשתתפים במכרז, טופס חוזה, רשימת כמויות [...]ירים ותכניות אפשר לקבל במשרדי מפעל הפיס, תל־אביב, רחוב הנטמן 3, חדר [...] בימים א'—ה', בין השעות 10.00—12.00, תמורת תשלום של 30.— ל"י, אשר לא [...]ר.

המעונין להשתתף במכרז זה יגיש את הצעתו בשני העתקים על גבי הטפסים [...]בצאו לו, לא יאוחר מיום 20.6.75, שעה 12.00. את ההצעות יש להגיש במעטפה [...]ה עליה ירשמו רק המילים: „מכרז 2/75 לביתנים כדגם אחיד", ולהכניסה לתיבת [...]רזים במשרדי מפעל הפיס, חדר מספר 508.

המשתתפים במכרז לצרף להצעה ערבות בנקאית על סך 10,000.— ל"י, לטובת [...]ל הפיס, לפי נוסח של כתב הערבות הכלול במסמכי המכרז.

ההצעה יש להגיש בהתאם לתנאי המכרז וכל שינוי בהם עלול לגרום לביטול [...]עה.

מפעל הפיס מתחייב לקבל את ההצעה הזולה ביותר או הצעה כל שהיא.

יצחק אורן
יו"ר הדירקטוריון

התסתדרות הכללית של העובדים העבריים בא"י — מועצת הפועלות
התסתדרות העולמית של נשים ציוניות — ויצו

בי"ס לגננות וטכנאות נוף

הכתובת: פתח־תקוה, רחוב אחד העם ת.ד. 63 פ"ת, טלפון 915931

נמשכת ההרשמה לשנת הלימודים תשל"ו

לבית־הספר ולפנימיה, במגמות:

א. תיכון חקלאי מקצועי
לכתות ט' מתקבלים בוגרי כתות ח'
לכתות י' מתקבלים מסיימי כתות ט'
מבתי־ספר עיוניים מקצועיים וחטיבות ביניים.
לכתות י"א מתקבלים מסיימי כתות י'.

ב. טכנאות נוף
לכתה י"ג מתקבלים מסיימי י"ב כתות שסיימו את שרותם בצה"ל ואו קבלו דחיה מהשרות במשך שנה אחת.

ההרשמה במזכירות ביה"ס, פ"ת, רח' אחד העם, כל יום בין השעות 08.00—11.30.

יש להביא תעודת סיום של השנה האחרונה.

בפרטים נוספים, נא לפנות למזכירות ביה"ס בשעות הנ"ל, טלפון 03־915931.

הקונסרבטוריון הישראלי למוסיקה תל־אביב
בפיקוח משרד החינוך והתרבות
נוסד בשנת 1945

הרשמת תלמידים
לשנת הלימודים תשל"ו — 1975/76

* פסנתר	* אבוב
* פתאח־קול	* קלרינט
* כנור	* בסון
* ויאולה	* קרן־יער
* צ'לו	* טרומבון
* בס	* חצוצרה
* חליל־צד	* חלילית

כתות לחינוך מוסיקלי לילדים
חוגים למבוגרים בתיאוריה ובתולדות המוסיקה

הרשמה:
לפנה"צ: 9.00—1.00 רחוב בזל 18, ת"א. טלפון 231048.
אחה"צ: 4.00—6.00 בימים ג' ד' — ביה"ס „הר נבו", רחוב הר נבו.

למכירה
רהיטים דיזל ניידים
לינקולן — מנוע ג'י.אם. אוריגינל לאחר אוברול
לפנות בשעות הערב
04־86602

נעלי גברות
חיסול טוטלי
אצל: ביח"ר „מאגורית פאלרמו"
ת"א, הרצל 140,
אוטובוסים 92, 90, 1.

למכירת בהזדמנות
לרגל חיסול משק משאיות

מנוע חדש למק 711, 2 ראשים משופצים וחלקים נוספים למק.
לקים לסקניה 110 (קרטק), גל־ארכובה, 1 ראש בדוק ומוכן ותלתלים

טלפון 914746
לפני בשעות אחה"צ הערב

למכירה
מכון רנטגן פרטי
יחידי בגתניה והסביבה

כולל מבנה ומכשור חדיש
בעל קשרים עם קופות חולים

ערבים 053—28454
ימים ב'—ד'—ה' בשעות 19.00—20.00.

מדינת ישראל
משרד הבטחון / אגף השקום
המחלקה להנצחת החייל

סמ"ר שמיר מרדכי
ז"ל

שנפל במלחמת יום הכפורים
יובא למנוחת עולמים

ביום ראשון, כ"ט בסיון תשל"ה (8.6.75),
בשעה 16.30
בבית הקברות בשדה ורבורג, ע"י כפר־סבא.

במלאת שמונה שנים למותו
של בננו ואחינו היקר הבלתי נשכח

סמל יעקב (יאשו) מיוליק ז"ל

נתייחד עם זכרו ביום שני, ל' בסיון תשל"ה (9.6.75), בחלקה הצבאית שבבית־העלמין בקרית־שאול.

ההורים
האחות ובעלה
והמשפחה

מחר, יום ששי, י"א בתמוז תשל"ה (20.6.1975)
תערך אזכרת שמונה השנים של בננו היקר האהוב

רב"ט מתתיהו גבריאל
(גבי) הי"ד

שנפל בקרב בפתח האופיק

ההורים, מוקירי זכרו והמשפחה, נפגשים בחלקה הצבאית בקרית שאול, בשעה 14.00.

גרטי ובן־ציון ההורים
לאה האחות והמשפחה

במלאת שנה לנפילת בננו ואחינו היקר

אוריאל (זרח) חדד ז"ל

תערך אזכרה על קברו ביום ראשון, כ"ט בסיון תשל"ה (8.6.75), בשעה 5.00 אחה"צ, בבית העלמין הצבאי בקרית־שאול.

נפגשים על־יד השער.

המשפחה

במלאת שלושים לפטירת יקירנו

גד הרץ ז"ל

נעלה לקברו לגלוי המצבה
ביום ראשון, 8.6.75, בשעה 15.00
יוצאים מבית המנוח ברחוב המ"ב 25.
תחבורה מובטחת.

המשפחה

במלאת שנה
למותו הטראגי
של בנו, אחינו ונכדנו

דורון
(אבינועם)
סמנון ז"ל

שנקטף בידי יצר
בתאונת דרכים קטלנית

נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו ביום ראשון, כ"ט בסיון תשל"ה (8.6.1975), בשעה 16.30.
נפגשים ליד השער הישן בשעה 16.15.

המשפחה האבלה

במלאת שנה לנפילתו
של בננו ואחינו היקר

ניסים
בן הרב שלמה
שדי ז"ל

נוראים החדשים שעברו,
אפלים הימים ההוגים
שחלפו
העם האור לו היינו רגילים
הנגדע הארז עליו היינו
נשענים.
כצללים בליל ירח אנו
מהלכים
כי באיבו נקטף הפרח
איננו מאמינים.

נעלה לקברו להתייחד עם זכרו הבלתי נשכח, ביום שני ל' בסיון תשל"ה (9.6.75). היציאה מבית ההורים, רח' תמוז 58 שכ' עזרא בת"א באוטובוס מיוחד בשעה 4.00 אחה"צ לבית העלמין הצבאי בקרית שאול.

המשפחה השכולה

בחיפה: קבלת מודעות
דחופות בשעות הלילה
(מ־18—24) לכל העתונים
טלפון 718018.

נפלה עטרת ראשנו

בצער רב וביגון קודר אנו מודיעים על פטירתו של יקירנו

יצחק קרון ז"ל

ההלויה התקיימה שלשום יום רביעי 4.6.75
כ"ה סיון תשל"ה

המתאבלים:
אשתו — ברוריה
בנו: חנוך
אחיו — אריה וב"ב
משפחת גולדברגר
מיכאל זינגר מארה"ב וב"ב
וכל המשפחה

מה' המודעות של „מעריב" מצטערת על השמטות קודמות ומתנצלת בפני המשפחה.

במלאת תשע שנים לנפילתו של
בננו ואחינו היקר האהוב

נתן גוטסדינר ז"ל

אזכרה תתקיים ביום ראשון כ"ט סיון תשל"ה (8.6.75)
בשעה 5 אחה"צ בחלקה הצבאית בבית העלמין
בקרית שאול.

המשפחה

ביום ראשון, כ"ט בסיון תשל"ה (8.6.75),
יום השנה השלישי לנפילת יקירנו

הס"ן תומי קוצר ז"ל

נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו בבית העלמין בקרית־שאול, בשעה 4 אחה"צ.

משפחות קוצרסקי — קוצר

לחברנו רפי
ולמשפחת קורצברג

השתתפותנו הכנה באבלכם הכבד
במות ראש המשפחה

מר נורברט קורצברג
ז"ל

סקצית הסריגה
ע"י התאחדות התעשיינים

במלאת שלושים לפטירת יקירתנו

גילה שחר שוורץ ז"ל

תערך אזכרה וגילוי מצבה ביום ראשון, ערב ראש חודש תמוז תשל"ה (8.6.75), בשעה 16.30, בהר־המנוחות בירושלים.
נפגשים על יד השער של הר המנוחות, או בירית, שדרות המאירי 11 (אוטובוס מספר 6).
תודתנו העמוקה נתונה לכל מנחמינו בכתב ובעל־פה.

בעלה: ישראל שחר
בנה: אהרון שוורץ
בתה: רחל כהן

במלאת עשרה חדשים לפטירת יקירתנו

אסתר בן־אפרים ז"ל

תערך אזכרה וגילוי מצבה ביום ראשון, כ"ט בסיון תשל"ה (8.6.75), בשעה 4.30, בבית הקברות הישן, חוף הכרמל, חיפה.
האוטובוס יצא מבית הכנסת „שער השמים" ברחוב ביאליק, בשעה 4.00.
תפילה תתקיים בשעה 7.00 בערב, בבית הכנסת הנ"ל.

המשפחה

במלאת ארבע שנים למותו של יקירנו

דרור שרון ז"ל
(גורדין)

תערך אזכרה ביום ראשון, כ"ט בסיון תשל"ה (8.6.75), בשעה 4.30 אחה"צ, בבית העלמין האזורי בחולון.
נפגשים ליד השער החדש.

המשפחה

במלאת ארבע שנים למות יקירנו

יעקב גוזית ז"ל

תערך אזכרה ב־ל' סיון תשל"ה, יום ב', 9.6.75, בבית העלמין הישן בחוף הכרמל, חיפה.
נפגשים ליד השער הראשי בשעה 5.00 אחה"צ.

המשפחה

במלאות שלושים לפטירתו
של ראש משפחתנו היקר

מתתיהו (מקס) לוסטרניק
ז"ל

תערך אזכרה ביום שני ל' בסיון תשל"ה (9.6.75)
בשעה 5.00 אחה"צ בבית העלמין הישן רחובות.
תחבורה תועמד לרשות המשתתפים, ליד בית המנוח רח' איינזנברג א/2 בשעה 4.45 אחה"צ.

תודתנו העמוקה לכל מנחמינו בכתב ובעל־פה.

המשפחה

יקירנו היה ואיננו
אך תמיד הוא אתנו בלבי ולעד
במלאת שנה לפטירתו של בעלי, בני, אבינו ואחינו היקר

אריה הייספלנר ז"ל

נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו ביום רביעי, ב' בתמוז תשל"ה (11.6.75), בבית העלמין בעכו, בשעה 5.30 אחה"צ.
אוטובוס יצא מבית המנוח ברחוב דגניה 7, קרית־חיים מערבית, בשעה 5.00 אחה"צ.

המשפחה המתאבלת

במלאת שנה לפטירת בעלי ואבינו היקר

פרץ סלמנוביץ
(סביון) ז"ל

נעלה לקברו להתייחד עם זכרו ביום ראשון, כ"ט בסיון תשל"ה (8.6.75), בשעה 4.30 אחה"צ, בבית העלמין בחולון.
אוטובוס מיוחד יצא מבית המשפחה ברחוב טרומפלדור 4, בת־ים, בשעה 4 אחה"צ.

המשפחה

אזכרה
חלפו 4 שנים מאז נלקחת מאתנו
4 שנים של צער ויגון

צבי (ציקי) סגל ז"ל

זכרך לא ימוש מקרבנו לעולמים
נעלה ונתייחד עם זכרך בחלקה הצבאית בקרית שאול ביום ראשון, כ"ט סיון תשל"ה (8.6.75), בשעה 5.00 אחה"צ.

המשפחה

אוטובוס מיוחד יצא:
מתל־אביב: רחבת היכל התרבות בשעה 4.30
מרמת־גן: רח' תרצה 11, בשעה 4.50

במלאת שנה לפטירתו של יקירנו

משה בוכנר ז"ל

תתקיים אזכרה ביום ראשון, כ"ט בסיון תשל"ה (8.6.75), בשעה 16.30 אחה"צ.
נפגשים ליד שער בית העלמין הישן בחדרה.

המשפחה

עברה שנה מאז נלקח מאתנו ראש משפחתנו

יחזקאל קזויך ז"ל

האזכרה תתקיים ביום חמישי, ב' בתמוז תשל"ה (12.6.75), בשעה 4.00 אחה"צ, בבית העלמין החדש כפר סמיר, חיפה.
אוטובוס בשעה 3.30 מרחוב מסדה 34.

המשפחה

במלאת שלושים לפטירתו של יקירנו

משה (סוקה) גרפינקל
ז"ל

נעלה לקברה להתייחד עם זכרו ביום ראשון, כ"ט בסיון (8.6.75), בשעה 4.00 אחה"צ, בבית העלמין הישן בחוף הכרמל.

המשפחה

אזכרה וגילוי מצבה
של בעלי, אחי, גיסנו ודודנו היקר

זאב (זיזו) גרוס ז"ל

ממונטמו/יסקה
תתקיים ביום רביעי, 11.6.1975, בשעה 3.00 אחה"צ, בבית העלמין בחולון. נפגשים ליד השער החדש.
תודתנו נתונה לכל מנחמינו.

המשפחה

במלאת שלושים לפטירת
אמנו, סבתנו ודודתנו היקרה

חיה גרוניה אמיתי
(אידלמן) ז"ל

מהורודוק
תתקיים אזכרה וגלוי מצבה על קברה ביום ראשון, כ"ט בסיון תשל"ה (8.6.75), בשעה 5.30 אחה"צ, בבית הקברות זכרון מאיר בבני־ברק.
מתאספים ליד שער בית הקברות.

המשפחה

במלאת שלושים לפטירתו של יקירנו

יצחק זגמיספר ז"ל

תתקיים אזכרה וגילוי מצבה ביום שלישי, א' בתמוז תשל"ה (10.6.75), בשעה 4.00 אחה"צ, בבית העלמין בעפולה.
תודתנו נתונה לכל מנחמינו.

המשפחה האבלה

לדרס־ין פרנס יעקב
תנחומים באבלך על מות
א ב י ך
אלבם פלד ופקודיו

במלאת שנה לפטירת יקירנו

רפאל לייטמן ז"ל

תערך אזכרה ביום שני, א' ר"ח תמוז תש[...] (9.6.75), בשעה 4 אחה"צ, בבית העלמין ב[...]
נפגשים ליד השער החדש.

אשתו — מר[...]
אחותו — סימ[...]
וכל המשפח[...]

„פקוד אפקוד אתכם והעלתם
את עצמותי מזה איתכם"

התאחדות עולי צרפת
וצפון אפריקה בישרא[...]

מודיעה בהתרגשות על טכס קבורה של ע[...]
של הרב הגאון המקובל המופלג בניסים ע[...]
ארצה מחו"ל

רבי יצחק דרע[...]
זצ"ל

אשר נפטר לפני כיובל שנים בעיר ספי[...]
שבאלג'יריה

ההלויה תצא ביום שני, ל' בסיון תשל"ה (...)
מבית ההלויות בסנהדריה לבית העלמין ס[...]
ירושלים, בשעה 3.00

במלאת שנה לפטירת יקירתנו

רות זיו־אל (וויק[...]
ז"ל
לבית טבוטי

נעלה לקברה ונתייחד עם זכרה ביום [...]
כ"ט בסיון תשל"ה — 8 ביוני 1975, ב[...]
אחר הצהרים בבית העלמין בהרצליה.
נפגשים ע"י שער בית העלמין.

המש[...]

במלאת שלושים לפטירת חברתנו

חוה ארנון ז"ל

נעלה לקברה בבית העלמין שבקיבוצנו ראשון, כ"ט בסיון תשל"ה (8.6.75), בשע[...] אחרי־הצהרים.
אוטובוס יוצא מראשון־לציון בשעה 3.30

בית פלט[...]

במלאת שלושים לפטירת
אשתי, אמנו וסבתנו היקרה

רחל הדני (דנוביץ)

תערך אזכרה ליד קברה בבית־העלמין [...]
ביום ראשון, כ"ט בסיון תשל"ה (8.6.75),
5.00 אחה"צ.
נפגשים ליד השער הישן של בית ה[...]

המש[...]

במלאת שלושים לפטירת יקירנו

יצחק ברוצקי ז[...]

תערך אזכרה וגלוי מצבה ביום ראשון, כ[...] תשל"ה (8.6.75), בשעה 4.00 אחה"צ, בבית [...] בחולון.
נפגשים ליד השער החדש.

תודתנו נתונה לכל מנחמינו בכתב [...]

המש[...]

במלאת שלושים לפטירת בעלי ואחינו הי[...]

החזן ר' יצחק שוורץ

מבודפשט — פרדני — בני ברק
תתקיים אזכרה וגילוי מצבה לזכרו, ראשון כ"ט בסיון תשל"ה ערית תמוז (5[...] בשעה 5.00 אחה"צ, בבית העלמין בציבי פ[...] בני־ברק.
משפחות: שוורץ, אקרמן ארנ[...]
תחבורה תועמד לרשות הבאים מרחוב נח[...] בני ברק בשעה 4.45 אחה"צ.

יום ו' 6.6.75

מעריב לספורטאים

חמו מודאג — אחר שראה את הצ'כים במשחק־אימון

מחר, ב־8.15 בערב, תיפתח ישראל את סידרת משחקיה באליפות אירופה ה־19 בכדורסל — נגד צ'כוסלובקיה, שנתגלתה כאן כנבחרת צעירה, חזקה וגבוהה

ברודי · ליבוביץ · יאני · כץ · אייזנר

מאת משה הרר, שליח „מעריב" לאליפות אירופה בכדורסל קארלובאץ (יוגוסלאביה)

הציפיות הגדולות שהיו לנו לקראת אליפות אירופה ה־19 בכדורסל, שתתחיל מחר ב־8.15 בערב לפי שעון ישראל, במשחק של נבחרתנו נגד צ'כוסלובקיה, כאן בעיר הקרואטית — מן ההכרה שתצטמצמנה: אחרי משחק האימון שראינו אמש, שבו ניצחה צ'כיה קבוצה מליגה ב' ביוגוסלאוויה 97—63 — נבהערה השנה.

לא התוצאה ולא המשחק של הצ'כים הם שהרשימו את כל שחקני הנבחרת שלנו וכב־הליה, שבאו לראותה באולם התחרויות — כי אם התוכר האנושי הבכוין, שעומד לר־שות מאמן צ'כוסלובקיה, וול־דימיר הגר. איש זה ביצע ביד חזקה הפיכה־דורית בנבחרתו — ועם אלה שנותרו לו, הוא יכול להתייצב בשקט מול כל נבחרת; לא כל שכן — נב־חרת ישראל.

אין זאת אומרת, שאפ־סה כל תקווה — אבל ב־רור, כי נבחרת הכדורסל שלנו תצטרך להיות מחר בערב בשיאה בעוד שה־צ'כים בשפל ביטויים — כדי שהמזל יאיר לנו פנים.

(ההרכבה הפותחת של־נו הוא: ברודי, ליבוביץ, יאני, כץ ואייזנר). אחרי משחקנו — יאבקו ה־פולנים עם הסובייטים.

הגובה הממוצע — 199 ס"מ. אולם המשחקים מכיל 3200 מקומות ויהיה מלא בלא. ב־משחק האימון אמש היו 1000 צופים. במשחק זה לא שותף ה„כוכב" בראבנץ (פצוע) — כך שאי־אפשר היה לבחשה לעמוד על היכולת האמיתית של נבחרת צ'כיה. הגר עצמו וודאי נדר להסתיר את קלפיו, כול הקבלוצות ועיניהם הבוח־נות של שחקנינו והמאמן חמו.

אבל גם כך — ראינו, כי פוסטשיל, קוש, בראב־נק, הרשקה וקאבטוראק, קלעים חזקים מרחוק וא־לו פקלה (215 ס"מ!) ומ־שה (212) — „עשו צרות" בבחוח לכל. רוב הנקודות קלעו אמש: פוסטשיל 16, בראבק 15, הר־שקה והנאוד 12 כל אחד.

המאמן הפולני ויטולד זאי־גורסקי הגיע אמש עם נבחרתו הבוקר היא תקיים אימון רא־שון. פולין היא יריבתנו הבאה — ביום א'.

פולין שמה שוב יהבה על מנהיגה במגרש, אדוארד יור־קביץ, „מלך הסלים" של אלי־פות אירופה דרגה ב' בנאפולי (1969), ששב לשחק אחרי הפסקה של ארבע שנים.

סמל אליפות אירופה ביוגוסלאוויה

האוטובוס, עד בית המלון. לאחר מנוחה קלה — הביא המאמן חמו את שחקניו לאי־מון ובו חזו המאמן הצ'כי לאחייב הגר הכדורסלן כסי 1 שלו, ודגק קוס.

בראיון לטלוויזיה הישרא־לית, שישודר היום, הביעו חמו והגר תקוה ל...תוצאות הפו־כות. הם לחצו ידיים, לאחר צילומי השידור — ואז אמר הגר: „המשחק הראשון — נגמר. עכשיו השאלה מה יהיה בשני..."

הגר סיפר עוד, כי קיבל פרטים רבים על נבחרת ישראל מ„הכדורים ושער־איס בגולאביה". הדעתם זו גרמה במיוחד גדולה שעה שסיפר, שהחיות ה־גיע אליו באמצע ישיר.

כן אמר, כי הגיל הממוצע של נבחרתו הוא כיום 23 שנה.

● כיוץ — התנהגות ישראל

מזג אוויר אביבי הבצים (16 מעלות) וקבלת פנים חמימה, קידמו את הנבחרת, כאשר הגיעה אתמול בצהריים לקאר־לובאץ — לאחר טיסה מבריסל דרך ציריך לזאגרב ומשם ב־אוטובוס לעיר הקרואטית ה־יפה. מיץ בנתדרת ישראל הוד־גש בבסל התעופה ושוטרים הז־מוקים, על אופנועים, ליוו את

נבחרת הכדורגל ניצחה הבוקר בקליוולנד 4—1

שירות „מעריב לספורטאים"

נבחרת הכדורגל של ישר־אל גברה לפנות בוקר ל־עיני 4601 צופים בקליבלנד, על קבוצת „קוברה" בקליב־לנד, מן הליגה המקצוע־נית השנית, בשיעור 4—1 (1—1).

היה זה נצחונה השלישי של נבחרת ישראל בארה"ב ב־שבעה משחקיה עד כה. יתר ארבעה המשחקים נסתיימו בתיקו. ביום א' הקרוב תת־כוד נבחרת הכדורגל במשחק ביכאגו רשמי עם ארה"ב ב־ניו־יורק, שיסיים את מסעה בארה"ב.

חמש דקות בלבד של משחק חלפו הלילה עד שכבש יהושע פייגנבוים את השער הראשון — אולם מכאן ועד לסיום ה־מחצית הראשונה חלה נסיגה במשחק הישראלי, שאיפשרה לאמריקנים להשוות.

דקה אחת לאחר שהשוער סורינוב הציל בזינוק מרהיב שער „בטוח" — הוא הוליך את הכדור בצעדים בתוך תחום 16 המטרים, דבר ש־אסור לפי התקנון, והשופט האמריקני הורה על בעיטת עונשין בלתי ישירה, שהסכה לשער שוויון מבעיטתו של כדורגלן ארגנטיני מנטה, בן 33. מיכאל פריגון (דקה 30).

עם פתיחת המחצית השניה — וצירופם של שום, דמתי ושווייצר; במקום ארואטי, עוז והכנס — גבר הלחץ של הישראלים, אבל זה נתן אותו־תיו רק ב־12 הדקות האחרונות של המשחק, שבהן כבשו לונגל (דקה 78), דמתי (87) ופייגנבוים (89) שלושה שע־רים, שביטאו את יתוכו הכהות בין נבחרת ישראל וקבוצה מן הליגה השניה בארה"ב.

הרכב נבחרת ישראל היה: פוריגוב; הגעי, רוזן, בר, ניסני; עוז, לונגל, פייגנ־בוים; ארואטי, מכנס, שווייצר.

איסלנד ניצחה את מזרח־גרמניה 2 — 1

איסלנד הדהימה אמש ב־ריקיאוויק את נבחרת הכדו־רגל של מזרח גרמניה, כש־ניצחה אותה 2—1 (2—0) במסגרת בית 7 של „גביע האומות" האירופי.

בהלסינקי היקשתה פינלנד על איטליה (בית 5), כאשר האיטלקים ניצחו רק 1—0, משער שהובקע בדקה ה־27. בבעיטת 11 מטר על ידי קיאנליה. בבית זה מוליכה בראש פולין עם 5 נקודות, לפני הולנד 4, איטליה 3 ופינלנד ללא נקודה.

אך ליום אתמול גברה יוון על מאלטה בסאלוניקי 4—0 (בית 8) ויוגוסלאוויה גברה בשטוקהולם על שוודיה 2—1 (בית 3).

השערים בסאלוניקי הובקעו על ידי אנדיניאדיס (2; 34 בבעיטת 11), כאצוס (32) ופאפאיואניאנו (55). בעקבות נצחון זה עלתה יוון לראש הבית עם 6 נקודות מ־5 מש־חקים לפני מערב גרמניה 4 (3), בולגריה 2 (3) ומאלטה 2 (3).

בשטוקהולם הבקיעו את ה־שערים קאצאליבסקי (42) ו־המוליף איבזיץ' (78) ליוגוס־לאוויה, אדסטרום (17) — ל־שוודים.

בעקבות בנצחון עלתה יו־גוסלאוויה לראש הבית עם 4 נקודות מ־3 משחקים לפני צפון־אירלנד (3)4, נורווגיה 2 (2) ושוודיה 0 (2).

✶ במקום אליפטי האירופי, ניצחה רומניה את דנמארק 4—0 בבוקרשט. השערים: קון, סאבה, דוכיטרו ויונה.

✶ הישג שווה לשיא העול־מי בריצת 100 מטר — 9.9 שניות — קבע אמש הקובאני סילביו לאונארד, בתחרות שהיתה באוסטראבה, צ'כיה.

משטרת חולון זכתה בגביע — אך הפרס נעלם

מאת אורי שמרק

קבוצת הכדורגל של משטרת חולון, זכתה את־מול בגביע טורניר „ה־שוטר האלמוני", בנצחה את מכבי־האש מחולון 5—2 (2—3).

היה זה משחק חוזר בין שתי הקבוצות. ה־ראשון נסתיים ללא הכ־רעה (3—3).

אבל, כאשר הגיע תור חלוקת הגביע — התברר אתמול כי הפרס איננו.

קבלת פנים לבבית לאתלטים־בבואם לסיאול

שירות „מעריב לספורטאים"

נבחרת ישראל באתלטיקה, הגיעה אתמול לפנות ערב לסיאול בירת דרום־קוריאה, שם תיפתח ביום ב' הקרוב אליפות אסיה באתלטיקה.

למשלחת הישראלית ציפתה בשדה־התעופה קבלת פנים חמה, והבאורחים הגיחו על צוואריו של ראש המשלחת, ד"ר גלעד וייגנרטן, זרי פרחים, כבגנו לא הצליח ל־הינפר בפסק שעתיים.

בבניית הבניינים שערכה ה־נבחרת בהונג־קונג, קיימו ה־ספורטאים אימון, הגיעו ימלו בהכנות, באצטדיון של סיאול שבסלול הריצה כולו עשוי „סרקו".

מועצת באר־יעקב אישרה הקצבה לאגודות שאינן קיימות

מבקר המדינה בודק ✶ מדובר ב־30 אלף ל"י שאושרו לבית"ר ומכבי

מאת שמואל כהן

[illegible]

מכבי גבי ת"א זכתה ב־2 תארים

[illegible]

מנדל — למסע תחרויות באירופה

[illegible]

צו מעצר ל־25 יום נגד עסקן משעריים

לא כיבד צ'ק לכדורגלן

מאת ש. כהן

[illegible]

פאולינה נוצחה בפאריס

[illegible]

זכו בפיס

בהגרלה הרגילה של מפעל הפיס כס' 23/75, שהתקיימה אתמול, זכו הכרטיסים הבאים:

בסך 500,000.— ל"י זכה המספר: 423242.

בסך 100,000.— ל"י זכה המספר: 597461.

בסך 50,000.— ל"י זכה המספר: 220933.

בסך 10,000.— ל"י זכו המספרים: 104992; 146611.

בסך 5,000.— ל"י זכו המספרים הבאים: 028073; 147873; 212659; 230152; 283501; 398897; 479859; 650706; 669844; 778164.

בסך 1,000.— ל"י זכו ה־כרטיסים שמספריהם מסתיימים ב־: 05610; 26280; 27988; 29043; 29455; 65514; 66418; 67722; 79433.

בסך 500.— ל"י זכו ה־כרטיסים שמספריהם מסתיי־מים ב־: 07264; 07775; 21062; 21595; 22413; 23212; 32413; 46808; 59129; 85070.

בסך 200.— ל"י זכו ה־כרטיסים שמספריהם מסתיימים ב־: 2066; 5325; 6312.

בסך 100.— ל"י זכו ה־כרטיסים שמספריהם מסתיימים ב־: 0413; 0718; 0743; 1198; 1539; 1548; 1678; 2308; 2364; 2451; 2676; 3131; 3473; 3502; 3671; 4345; 4401; 4536; 4543; 4587; 5189; 5393; 5506; 6162; 6178; 6281; 6608; 6682; 6823; 6971; 7256; 7394; 7708; 8121; 8211; 8350; 8507; 9010; 9917; 9946.

בסך 6.— ל"י זכו כל ה־כרטיסים הרגילים שמספריהם מסתיימים בספרה: 9.

רק הרשימה הכוללת של תוצאות ההגרלה מחייבת את מפעל הפיס.

✶ נבחרת השחייה של ישראל שבה אתמול ממסע בקבה ובארה"ב, שם בין היתר גברה על אירון 1—5 ועל ארה"ב 4—5. בעוד הוקיים יצא חבר הנבחרת דוד פולאק להשתלמות בשוודיה, שם יודרך על ידי המאמן מלסטרום.

הרוסים ישדרו מהלך כל המשחק עם ישראל — ביום ב'

מאת משה הרר, שליח „מעריב" בקארלובאץ

הטלוויזיה הסובייטית תעביר בקארלובאץ את מהלך כל המשחק — וב־שידור ישיר — בין נבח־רת הכדורסל של ישראל לבריה"מ, שייערך כאן ב־יום ב'.

זו הפעם הראשונה מאז ניתוק היחסים עם בריה"מ, שהיא תשדר מהלך התח־רות ספורט עם ישראל ובזה בשידור ישיר.

לעומת הסובייטים לא כב־ללה ישראל בהזמנת ה־שידורים של הטלוויזיה הי־וגוסלאווית.

שידורי הרדיו והטלוויזיה מקארלובאץ

[illegible]

...ה משותק ברגליו זינק ...השופט ששלחהו למאסר

[illegible] הנאשם, יוסף כהן, בן 20, הובא לדין באשמת גניבת רכב. למרות גילו הצעיר הס־פיק לבצע ב־7 השנים האח־רונות 12 עבירות שבגן הור־שע, ותלויים נגדו 51 חודשי מאסר על תנאי. אתמול הובא שוב לדין, לאחר שבראשית החודש עבר גנב מכונית של חברו בדימונה. הלה הזעיק את המשטרה וזו הציבה מחסומים בדרך לבאר־שבע. אולם יוסף כהן הצליח להתגבר על המחסומים וכמעט דרס כמה שוטרים שניצבו בדרכו. לב־סוף נחסם ונאלץ לרדת להצ־לה וכך נתפס.

פרקליטו, עו"ד חיים קאזיס, ביקש לצרף גם 3 תיקים אח־רים של גניבת רכב בתל־אביב וגניבה באילת.

השופט הטיל נגדו רק 18 חודשי מאסר מתוך החודשים הרבים שהיו תלויים ועומדים נגדו על תנאי, באשמת פרי־צה ושימוש ברכב ללא רשות.

כהן משותק בשתי רגליו ומהלך בעזרת קביים, אולם הוא חזק בגופו ובידיו.

בעקבות התפרצותו כלפי ה־שופט נמסר במשטרת באר־שבע, כי היא שוקלת הגשת תביעה נגדו על התפרצות, תקיפת שוטר ובזיון בית ה־משפט. (ע)

...ידה נוספת במכירות ...היצע של דירות חדשות

...את יצחק דיש [illegible] בינואר־מארס 1975 ירדה נוספת במכירות של דירות חדשות [illegible] הפרטית ב־12 הע־[illegible] בעיקר בבניה זו. —

...לה, כי בינואר־מארס 1975 נמכרו 2,300 דירות, ירידה ב־400 דירות לעומת אוקטו־בר־דצמבר 1974, והמהוה מ־מספר הדירות שנמכרו ברבע המקביל אשתקד (3,700 די־רות). המספר אף קטן ממס־פר הדירות שנמכרו בכל א־חד מרבעי השנה זה יותר מ־5 שנים (להוציא רבע ה־מלחמה).

בינואר־מארס 1975 חלה גם ירידה ניכרת בהיצע של די־רות חדשות. ברבע הראשון של 1975, נרשם היצע של 9,400 דירות לעומת 11,300 דירות ברבע האחרון 1974 ו־12,200 דירות ברבע המקביל אשתקד. היצע זה היה קטן מההיצע של דירות חדשות שנרשם בכל אחד מרבעי ה־שנה מאז תחילת 1971.

...רבים בעכו מתלוננים: ...עיריה מקפחת אותנו

[illegible]

...ברזון גבר על ניידורף ...תחרות השחמט בנתניה

...ורף קובל על הרעש של הצופים ✶ לדרמן הבטיח לעצמו ציון ראשון לתואר אמן בינלאומי

[illegible]

נגיד בנק ישראל — לבאזל

[illegible]

28 מיליון ל"י גרעון בתקציב עירית בת־ים

[illegible]

נגנב ציוד ב־100 אלף ל"י מהשקם בנצרת

[illegible]

הבעת תודה

עם סיום עבודתנו במוסד נתונה בזה תודתנו העמוקה

לחברי ועד עובדי קופת חולים מרכזית ה"ה: אסא שבתאי, גייסטמן מרדכי, גייסטמן פנחס, כץ יהודית, לבני ברוריה, מירנברג שמחה

על טיפולכם הנאמן בענייננו ועל עשייתכם כמיטב יכולתכם עבורנו.

גובי קופ"ח מרכזית לשעבר אברבוך, גרוסמן ורעייתו, פלסנר

גלי צה"ל

„משלנו"

מצעד הפזמונים העבריים

29.5.75

[illegible]

גזור ושלח

לדאר צבאי 1805 צה"ל

זה הדירוג שלי (סמן כמספר השיר):

1...... 2...... 3...... 4...... 5...... 6......

7...... 8...... 9...... 10...... 11...... 12......

שם ......

כתובת ......

בין המשתתפים יוגרלו פרסים

...רפאל ל...

מולי (משה) ולנשין ז"ל

בכאב רב אנו מודיעים על פטירתו של בעלי, אבינו, אחי וסבנו היקר באדם

יעקב דרזנר

בן שלמה ז"ל

ההלוויה תצא היום, יום שישי, כ"ז בסיון תשל"ה (6.6.75), בשעה 1.00 אחה"צ, מבית ההלוויה [illegible]

המשפחה המתאבלת

מודעות אבל גם בעמוד 9

...התאחדות עולי צפון אפריקה

רבי יצחק ... זצ"ל

רות זיו־אל ז"ל

חוה ארט...

רחל הדני

יצחק ברוצ...

...יצחק שו...

מעריב

עמוד 12 יום ו' 6.6.75 — כ"ז בסיון תשל"ה

כלכלנים סבורים שלא יהיה מנוס מהעלאת מסים

4.25 מיליארדים ל"י יחסרו לתקציב מיולי

מאת סופרו הכלכלי של „מעריב"

חישובים, שנערכו בימים האחרונים באוצר, הוליכו למסקנה, כי בשנה התקציבית ביולי יחסרו 4.25 מיליארד לירות לתקציב המדינה. לכן, יהיה צורך להגדיל את גביית המיסים מן הציבור.

בראיון לעיתון „דבר" מציין מנכ"ל משרד האוצר, מר ארנון גפני, שלבד מגרעון המתוכנן בסכום של 1.5 מיליארד לירות, יחסרו לאוצר מיליארד וחצי לירות נוספים כתוצאה מיישומה של הרפורמה במסים הישירים. חצי מיליארד לירות אחרים יחסרו כתוצאה מאי־מימוש אומדן של הכנסות שונות, כתוצאה מן האטה שחלה בפעילות הכלכלית. 200 מיליון לירות מעבר למתוכנן יהיה צורך לתת לרשויות המקומיות ו־600 מיליון לירות יחסרו כתוצאה מכך, שהאוצר נמנע מלהטיל מסים, שתוכננו בשנה החולפת.

מס ערך מוסף אמור להביא תוספת של הכנסות בהיקף של מיליארדי לירות. אולם מר גפני סבור, שהמס החדש הזה לא יביא להכנסות משמעותיות ניכרות בשנה הראשונה להפעלתו.

מר גפני נמנע מלהתלות את הגרעון בדבר מיסים חדשים כתחליף למס ערך מוסף, אך לכלכלנים, הבקיאים אחר דיוני האוצר בדבר הגרעונות הגדולים בתקציב, נראה, שהעלאת המיסים היא פתרון, שהאוצר ינקוט בו.

בחוגות משרד האוצר שורר רוגז רב על נגיד בנק ישראל, מר מ. זנבר, אשר הכריזו על הצורך לנייד את הלירה „גרמה לזעזועים במשק" ו„להחשת תהליך, שבשעה זו אין רוצים בו". בדברים אלה בעלים הבקיאים סברה, כי הבהלה, שהנגיד יצר בשלוחות שונות של המשק, כחישה את פיחות ערך הלירה.

עובדי הטלפון במחוז ת"א יחריפו הסנקציות מיום א'

מאת אבי רז

500 העובדים במינהל הטלפונים במחוז תל־אביב והמרכז, הנוקטים סנקציות זה היום השישי, עומדים להחריף מחר או מחרתיים את הסנקציות, אם לא יוזמנו לשיחה עם שר התקשורת.

הסנקציות שנוקטים העובדים: סירוב לקבל קהל ולא העבירו הוראות להתקנת טלפונים של מנויים, שלא פרעו את חשבונותיהם במועד. עם החרפת הסנקציות לא יענו פניות טלפוניות אל מינהל הטלפונים.

עובדי המינהל תובעים להשוות את דמי הביגוד שהם מקבלים לסכום הניתן לאנשי איגוד „בזק". לדברי מזכיר הוועד שלהם, דודו זילכה, לא קיימו עד כה כל מגעים בינם לבין הנהלת משרד התקשורת. אתמול נדון עניינם בפגישה שבה השתתפו נציגי המחלקה לאיגוד מקצועי בהסתדרות, מועצת פועלי תל אביב — המועצת באיחור. התביעה — הנהלת משרד התקשורת, הפניה התחייבה בלא־כלום.

קבע להם מכפי: כאלף ושבע מאות עובדי ההנדסה במשרד התקשורת באזור ת"א והמשימים עובדי ההנדסה של משרד התקשורת, המפעילים את ציוד הטלוויזיה, המנגנים לפני שבוע נוקטים... בעת אלפים עובדי ההנדסה...

כמעט עובדי ההנדסה הטלוויזיה נמסר אתמול מר „מעריב", כי אין...ם בשר יחזקאל...

עובדי ההנדסה במשרד התקשורת — כ־6000 במספר — דורשים תוספת יוקר... הובטחה להם, למענם פתחו בסאנקציות לפני... עיים. מהנהלה משרד התקשורת נמסר, כי המשרד פוסק... לתביעות להיענות לתביעה אך הממשלה ביקשה ... הכותן עד ינואר 76.

„מקורות" רוצה שההסתדרות תכריע בינה לבין העובדים

מאת סופר „מעריב" לעניני עבודה

הנהלת „מקורות" פנתה להסתדרות בהצעה להכריע בסכסוך שבינה ובין העובדים, ההרשים המסבת שבר ההורגות כהסתדרות המקצועית של ההסתדרות. בשם הנהלת החברה שיגר אתמול מאיר בן־באר מברק דחוף אל מזכ"ל ההסתדרות, אך לא נענה.

אתמול פנתה הנהלת החברה גם אל יו"ר המחלקה לאיגוד מקצועי, מר אוריאל אברהמוביץ, תבעה ממנו שהאיגוד המקצועי יקבל החלטה מפורשת ויכריע ללא דיחוי בסכסוך שפרץ בין הנהלת החברה העובדים. הוא נתבקש גם להבטיח מעובדי „מקורות" להימנע מהיעדרות מהעבודה.

מהמחלקה לאיגוד מקצועי נמסר לסופר „מעריב" כי הבעת הנהלת „מקורות" שההסתדרות תכריע אינה במקומה.

לפי חוקת עובדי ההסתדרות יש להגיע תחילה להסכם בין ההנהלה לעובדים. ואין לקבל דעות מובאים לבית הכוסדות העליונים של ההסתדרות.

ה. גלזר לא היה מעורב בפרשת „אקויטי פאנדינג"

בידיעה, שהופיעה ב„מעריב" ביום ג', ה־3 ביוני, צויין כפיו של מר יוסף גולן, כי מנהלי „אקויטי פאנדינג" בניהם מר סטנלי גולדבלום ומר הרברט גלזר, היושבים במאסר, העלו האשמות נגד בדיות המפרק של החברה.

מר ה. גלזר, תושב לוס־אנג'לס, היה אומנם חבר מועצת המנהלים של במשך 12 שנה, ומי... הפקידים שונים ובכלל נשיא אקסקוטיבי. אך נבנה על הקבוצה, שבי... ההוצאות שצויינו בידיעה וברשימה למחרת היו ביוני: לא הוגשו נגד... מים ומימלא לא יכול... שלה לכלא. „מעריב" על הצער שנגרם למר... ובשל הפירסום המוטעה.

מר הרברט גלזר עוסק בנושאים יהודיים ובמפעלים של מדינת ישראל. מר ג'ין גולן שלח... מול מברק שבו הוא... לפי מיטב ידיעתו מר... גלזר לא היה כעורב בפרשת „אקויטי פאנדינג".

נעצרו עוד חשודים בפרשת הגניבות באילת

ראש יחידת שמריב בנפת אילת נעצר אתמול ל־15 יום, לפי צו שניתן בבית־משפט השלום בתל־אביב, כחשוד בפריצה עם אנשי משטרה למחסנים בנמל אילת ובגניבת סחורות בשווי אלף ל"י.

החשוד הוא יגאל קטבי, לדברי נציג המשטרה, הוא העביר יחד עם אחיו יואל את הסחורות הגנובות, והן הוטמנו במקומות סתר ברחבי הארץ.

יואל קטבי נעצר להמשיך יומיים להמשך החקירה.

השוד טפל בפרשה הוא צבי ארז, בעל הנות, לדברי קופקפה בתל־אביב. לדברי המשטרה, קיבל הקונה רכוש גנוב בידיעה מן הסחורות שנגנבו בנמל אילת.

להגנתו טען צבי ארז, כי גיסו הוא שוטר באילת ויום אחד הגיע אליו עובר והביא לו בדי בינם למכירה. לדברי צבי ארז הוא לא ידע מקור הסחורה. השופט עמיקם פיאלקוב ציווה לעצרו ל־15 יום.

„סלמוניקו" בפסטיבל ברלין

הסרט הישראלי... טוב — סלמוניקו... הקרנה מיוחדת ב... ברלין — והודיעה הנהלת הפסטיבל, ששיגרה לארץ.

ראש הממשלה יצחק רבין, לוחץ את ידה של נדיה כהן, אלמנתו של אלי כהן ז"ל, בטקס זכרון במלאת 10 שנים לעלייתו לגרדום בדמשק. ביניהם נראית אמו של אלי כהן ומשמאל — ילדיו. (צילום: שעיה סגל, „24 כלוס")

ראש הממשלה בטכס זכרון בבת־ים:

טרם נכתב סיפור גבורתו המלא של אלי כהן ז"ל

מאת יהושע כהנא

בשכונה רמת יוסף בבת־ים, שבה התגורר אלי כהן ז"ל בין שליחות לשליחות, הוצגה אמש יזכרו במלאת עשר שנים לעלייתו לגרדום בכלא דמשק.

בעצרת הזכרון היה קהל רב — האלמנה נדיה כהן, הוריו של הגבור וילדיו, שרי ממשלה, קציני צבא בכירים של ה־משטרה ומערכת הבטחון ר־באות מחבריו, ילידי מצרים, אשר להם סייע לעלות לישראל בראשית שנות ה־50 ר־לאחר „מבצע קדש" ב־1956. על פעולותיו של אלי כהן

בבצרים גילה אמש ראש הממשלה יצחק רבין סוד, הוא אמר כי סיפור גבורתו המלא והאמיתי טרם נכתב. „בעת שמשפחתו של אלי כהן עלתה ארצה בראשית שנות ה־50, התעכב אלי במצרים והגיע לישראל בין אחרוני העולים לאחר „מבצע קדש". הסיבה לאיחור — אהבתו הגדולה של אלי כהן לעמו ולמולדתו. בגלל אהבה זו הוא נשאר ועזר במצרים. במרתו היתה הצלת יהודי מצרים ועלייתם ארצה. הוא נשאר עם מתוך רגש אחריות לאומית. כשהצטרף כאן למשפחתו — הוא הגיע כעולה חדש אבל לא היה צריך לה כלל...".

ראש הממשלה הוסיף, כי אלי כהן הצטרף לשורות ה־לוחמים האלמונים העושים את מלאכתם להגנת המולדת ביצינעה, בקור־רוח ובגבורה עילאית. „אלי הפגין גבורה עד עלייתו לגרדום, לפני עשר שנים. הוא הפך לאגדה בתולדות הקמת ישראל ושמו חקוק לנצח. אלי להם כוחיל אילנו, וכת כגיבור האומה".

ראש עירית בת־ים, מר יצחק ולקר, פנה אל הממשלה בקריאה להעניק את עיטור גיבור ישראל לכל עולי הגרדום גיבורי המחתרות, האלה שהוצאו להורג בגלויות סוריה ועיראק, שחרפו נפשם על תקומת ישראל.

בעצרת הועצק מטעם עירית בת־ים פרסים „שומר ישראלי" להמיעה שוטרים בצמיגים ה־משרתים במרחב יפו של מחוז תל־אביב.

בדברי התודה והברכה אמר מפקד המחוז ניצב דוד עופר: „אין ביטוי גאלה ונשגב יותר מאשר הענקת פרס לזכרו של אלי כהן לשוטרים ובצפקים על שמירת האורח יקכם ולר־לה".

בפנותו אל קהל ההמונים, קרא ניצב עופר כמי שהצטרף אל המשפחות השכולות: „אי־לו שאלנו את אלי כהן ואלפי האלים שיצאו ולא חזרו, כיצד היו רוצים לראות אותנו — היו לבנה אומרים: קומים חוקים ומאוחדים — שהרי ל־מטרה זו הלכנו ונצינו להם את חיים".

באשקלון פוטרו 35 פועלי יהלומים

35 פועלי מפעל היהלומים באשקלון קיבלו לפני מכתבי יומים הודעות פיטורים.

בהודעת בעלי המפעל נאמר, כי החליטו להפסיק סרפות את היצור, כיוון שאין ביקוש לסוג היהלומים, שמפעל זה לטש בשנים האחרונות. המדובר באבנים קטנות, שבשל עלות הליטוש ה־גבוהה שלהן בארץ, אין ה־יצרנים הישראלים יכולים ל־עמוד בתחרות בשוקי העולם.

מזכיר מועצת פועלי אשקלון, מר יעקב אלון, פנה לשוק המסחר והתעשיה בתביעה לאשר את הידוש ה־עבודה במפעל על־ידי יצרן אחר.

מתנהלים מגעים עם בעל מפעל במושב קוממיות בלכיש וכן עם גורמים אחרים לחידוש העבודה.

בעל המפעל באשקלון, מר מרדכי אדלר, מסר, שכבר לפני כחצי שנה, כשהחל ה־משבר בשוק היהלומים, נפלה החלטה להפסיק את היצור ושלחו הודעות פיטורים. ב־התערבות גורמים הסתדרותיים וממשלתיים הסכים לנסות ו־להמשיך ביצור, אולם ללא הצלחה. לדבריו, החליט לס־גור את המפעל בגרם ששתבך בקשיים כספיים חמורים. ה־פועלים המפוטרים נמצאים ב־שלב זה במשא, לפי הוראות ההסתדרות הם מקיימים משמרות ליד המפעל, כדי ש־לא יפעמו בפני הפתעה של מכירת המבנה למטרה שונה כמו של חידוש ליטוש היה־לומים.

ההסתי' תחליט ביום א' אם תתמוך בתביעות המהנדסים

ביום א' הבא תכריע הוועדה המרכזת של ההסתדרות בתביעת המהנדסים להפעיל את הדרגה העשירית. בימים הקרובים יתקיים דיון בקשר לגורמות ולפרמיות למהנדסים במפעלי היצור — כך נקבע אתמול בפגישה מזכ"ל ההסתדרות ירוחם משל ומספר חברי הוועדה המרכזת עם נציגי ה־הנהגה הארצית של הסתדרות המהנדסים, בראשות מר גוסטאב בריאן.

הדלקת נרות
שבת פרשה קרח

	כניסה	מוצ"ש
ירושלים:	19.04	20.25
תל־אביב:	19.22	20.28
חיפה:	19.17	20.28
באר־שבע:	19.17	20.28
אילת:	19.15	20.20

„בנגרית המומחין"
מבצעים עבודות מעץ סנדוויץ' מיצרן לצרכן
• ארונות ממבח
• חדרי שינה
• חדרי ילדים
• מזנונים מכל הסוגים
• ציפוי קירות ותקרות דיקורטיביים
כתנאי תשלום נוחים
ביצוע מעולה
טלפון: 907685

שרות חדש ליוצאים לנופש
22 20 42
אין צורך להכנס למשרד, התקשר לטל. 222042־03 והזמן מקום לכל מלון ובית הבראה בארץ. אנו נשלח אליך שליח מיוחד למסירת שובר ההזמנה. * שרות מיוחד של חברת „קל"... חינם. (24 שעות ביממה)
חברת „קל" בע"מ תל־אביב, רח' מרזוק 28, רמת־גן, רח' ביאליק 56
* מוגבל לתל־אביב בלבד.

לתושבי חיפה והצפון
חברת „מערכות צפון" בע"מ
החברה המרכזית למערכות קשר־פנים, אינטרקום, קומוניקות, מערכות־רמקולים וכו'
מבצעת התקנות בבתים משותפים ופרטיים
(כולל שער־פתיחה חשמלי)
מפעלים ומשרדים
* אחריות של שנתיים לכל מערכת
* שנת שרות חינם לכל מערכת
* ייעוץ להרכבה עצמית
לאינפורמציה, התקנות ומכירת ציוד, נא לפנות בטלפון: 725113־04, ומשעה 16.00, בטלפון: 531194־04.

במחירים מוזלים!
מספר מכשירים חדשים מהמשלוח האחרון מהו"ל הגיעו עם פגיעות חיצוניות (שריטות) ונמכרים במחירים מוזלים ביותר:
תנורי אפיה — החל מ־ 1,795 ל"י
מקררים 325 ליטר — החל מ־ 3,990 ל"י
מדיחי כלים — החל מ־ 4,500 ל"י
וכן מספר מצומצם של
מכונות כביסה ומערכות סטריאו
המכירה בין השעות 08.00—15.00 וביום ששי עד 12.00 בתל־אביב, רח' הצפירה 19 (גישה מרח' המסגר מאחורי בי"ס שבח).
פירא, חברה למסחר בע"מ

נפלנו על הראש
אנו מתחילים את המכירה המטורפת והזולה ביותר בארץ במוצאי שבת 7.6.75
עם מלאי חדיש ביותר, בואו ותוכחו
אופנת אביהו חיפה
המכירה תחל במוצ"ש 7.6.75
חיפה, שד' בת־גלים 15 (ליד קזינו בת־גלים)

	במקום	רק
שורטים לילדים וילדות חדישים	64	10
חצאיות שנל בדוגמאות צרפתיות	148	35
חולצות טריקו לגברים ולנשים	57	10
חולצות קיציות לילדים וילדות	42	5
אוברולים לילדים וילדות מגדל 75	79	15

לגברים במיוחד! במעט חינם!
בגדי ים לגברים בכל המידות — במקום 85 כמעט חינם
שורטים מג'ינס בלגי ועוד עד מספר 52 — במקום 95 כמעט חינם
חולצות לגברים מבד תוצרת חוץ בכל המידות — במקום 145 כמעט חינם

	במקום	רק
בגדי ים לנשים, שלם, ושני חלקים	148	35
גולפים לגברים ולנשים מגדל 1976	125	20
חולצות לילדים וילדות עם הדפסות	45	10
שמלות מקסי לערב עד מספר 50	475	90
חולצות אכספורט לנשים	69	10
מכנסיים לילדים וילדות מגדל 75	115	25
חולצת גופיה לגברים בכל הצבעים	49	10
חולצה עם תחתון לנשים	95	15
מכנסיים גברדין לגברים/ות	135	כמעט חינם

אופנת אביהו חיפה
שד' בת גלים 15 (ליד קזינו בת גלים)

טובה ובניו
בונים ביתני־תעשיה
בכל הגדלים
אזור התעשיה אזור
רחוב הבנאי (ע"י רדימיקס)
לפנות: סוקולוב 68 חולון
טלפונים — 842303 9.00—13.00
848748 13.00—16.00

כספת
תפוס 3 ציפורים במכה אחת
הכספות שאנו מייצרים הן:
* החזקות ביותר
* היפות ביותר
* הזולות ביותר
בוא ותווכח!
טל. 34515 ת"א.

חדרי־שינה חצי־חינם
ישר מאירופה לביתך!
כל שבוע מלאי חדש
במחסנו, איזור התעשיה חולון רחוב המלאכה 21/23
(מאחורי ביח"ר „אוסי", ליד „סמפו") וב„אירופה" אלנבי 74 תל־אביב
* פינות אוכל * ארונות קיר * ארונות לחדרי ילדים * רהיטי־סלון
אספקה מיידית! הקודם זוכה!
המכירה יום־יום מ־11.00 בבוקר עד 6.00 אחה"צ ובמוצאי־שבתות משעה 16.00

בסביבות הר־טוב
מעוניינים בשטח של 3 דונם
למטרות שרות צמיגים
הצעות: ת.ד. 9009 אשקלון

חברת עזרא חי ובניו בע"מ
מציעה למכירה בפתח־תקוה
דירות רווחה 3 חדרים
החל מ־165,000 ל"י
פרטים טלפון 917006, בבית — 9828

מבצע מיוחד 1650 ל"י
חדר שינה קומפלט, כולל מראה, שולחן ומזרון פרדיו
בהיים שד' עצמאות 79 טריניטי

מחסן רהיטים
יבוא מאירופה וייצור עצמי במחירי הזדמנות
חדרי שינה
חדרי נוער
מזנונים
סלונים
פינות אוכל
ועוד
כפר אז"ר (ע"י אוניברסיטה בר־אילן)
טל. 752688
תצוגה ומכירה בשבת ובכל ימות השבוע בשעות 10—13, 16—20.

בהרצליה פיתוח למכירה
וילה נפלאה
360 ממ"ר + סלון + 5 חדרי שינה
„אלמגור" בע"מ, גנץ 18, תל־אביב, 243021־03, 237622, 763147־03

לטיול ולעבודה
גגון אלומניום למכוניות
שושנה
ביחד לסולמות אלומיניום ת"א רח' המסגר 31 טלפון: 35935־6

בהזדמנות!
מגרש בראשון־לציון 54,000.- ל"י
הכנסה של 350 ל"י לחודש (4,000.— ל"י בשנה)
הבינלאומית להשקעות, אלנבי 116 ת"א

לוי דוד ובניו
מציעים למכירה
בפתח־תקוה
במקומות שונים
דירות פאר 3 - 4 חדרים
עם מיטב השכלולים
בתנאי תשלומים נוחים
אפשרות למשכנתא עד 40,000 ל"י
לזוגות צעירים
דירות לפי היכולת
פרטים: רחוב הלפטון 13 פתח־תקוה טלפון: — 911297, 904865 בשעות: 9.00—13.00, 16.00—19.00

אצלנו...

מאת שלום רוזנפלד

5 ביוני.

אתמול, לפני שמונה שנים, במפואר שבנצחונותינו אבדנו את הטובים שבאלופינו.

♥

משתי זווית־ראייה ניתן להשקיף אתמול על חגיגות חידוש השיט בתעלת־סואץ:

ממרומי מגדל התצפית של „בודפשט" — המוצב שלא נכנע לאויב במלחמת יום־כיפור.

וממעמקי סירות השובתים בים אשקלון שלא נכנעו למדינת ישראל.

♥

השבוע נודע, שזה שנה יש לנו ממשלה.

♥

האדמיניסטרציה בושינגטון נוקטת באחרונה במדיניות „בעיטה אחר בעיטה" כהכשרת הקרקע לחידוש מדיניות „צעד אחר צעד".

♥

בחוגים מדיניים תוהים:

נגד מי צריך רבין כל כך הרבה יועצים?

הצעות השלום האחרונות של הערבים לישראל:

מאכסימום של הכרה במינימום של מדינה.

♥

בעייתה של לבנון היא איך לקיים מדינה חילונית ודמוקרטית, שבה יחיו בשלום נוצרים ומוסלמים.

♥

„קדאפי הוא תופעה פסיכיאטרית" — אמר הנשיא סאדאת בזאלצבורג.

ייתכן.

אך כשהתופעה הפסיכיאטרית רוכשת טנקים ומטוסים, היא הופכת לבעיה פוליטית.

♥

<u>**מפנקס ההגדרות**</u>

גברת אלגנטית בוחרת את מחלותה על פי הפרופסור שבאופנה.

♥

בחצרו של מלך טיפש, הליצן עצוב.

שמואל שניצר
הפרה הקדושה ביותר

...ת קודשות הן, כידוע, הבצאה הודית. ...תיבשת זו, השרויה ברעב כרוני, ...אומדן אזרן כ־176 מיליון פרות — ...כמליים במספר הפרות בבריט־...ית, וסופשים אותן יותר ממספרן ...ב. אין הן יפות תואר ביותר, אף ...ראות בשר; אבל במדינה שבה מתים ...ברעב באכבת הרעב, היו יכולות ...תרומה לא מבוטלה לשיפור מצב ...יתם של הרעבים בעבכבת. הפרה מו־...להתגלמות של אלת האדמה, ואסור ...אותה ולאכול את בשרה. היא יכולה ...בכל מקום שהיא רוצה, לפקוק את ...ברחוב הסואן ביותר, לאכול את ...תל של החקלאי בשוק, ללחוך הב־...ור שלמה, לשבת בגלליה את הגן ...ר המפואר ביותר — איש לא יניף ...מקל.

...תרבות שבה רואה האדם את עצמו ...הבריאה והרווה בכל החי, נראית ...ההודית בלתי־מובנת. היא יוצרת ...צבו הבהמה מוגנת מחיי האדם — ...ם. אך יש לאדם המערבי פרות קוד־...שלו, יותר מסופשות אמנם, אבל לא ...ט ו ט ו ם. בדרך כלל מדובר ב־...במושגים או בתפיסות שהיו יפים ...אך במרוצת הזמן נשתבשו ונכ־...אלא שאיש לא טרח לשוב ולבדוק ...עותם לאור הנסיבות החדשות.

...כאוית עינים היא הפרה הקדושה ...האמריקני הקדוש, „חופש הפרט". ...לבאר אנשים רבים בעולם החופשי ...ערעור על החשיבות של הבטחת זכו־...יותו של היחיד; אבל כאשר חופש ...אפשר לפושע שנתפס בקלקלתו ל־...בערבות כדי לחזור בלי דיחוי ...הרכוש, או כאשר הוא מציטם ...ים חדשים היוצאים לרחוב במדיהם ...ם כדי להניף את דגל צלב הקרס ...בחסותה של הכשרה, לחוקתם האר־...אמריקה, כי אז ברור שלא לכך ...מחברי החוקים הראשונים של ...האמריקנית. המושג פשוט הסתאב, ...שנועד להגן על הפרט מפני נגרי ...של שלטון לרודנות, נעשה לבסוף ...ל סכנה ליחיד ולחברה גם יחד. ...ה מחייבת, במקרים כאלה, שלא ...מקדושות בגלים ולא להתבטם ...נשגבים, צריך, פשוט, להפעיל את ...הפקרותו נועדו לשרת את ה־...לא להיפך; ולכן הם מקודשים רק ...הם ממלאים את הפונקציה שלמענה ...ברגע שמתברר כי הם מפריעים או ...גמה כל קדושתם.

...ההיא, שמשורה במאה ... ...מסקה על לצר ... רב מאד ש־...נהרה הקדושה ביותר ... ...חוו כאם לא ... ...וכול לקבוע. בלי ספק, ...ירה בלב לבין הכלל הבגין, הכא ...— השבת להרבה, השבת הנשבת ...להיון ביהדות, אבל פיקוח נפש דוחה ...מספר הבבוה היא הגייא. אבל רק ...בין חייב אדם למסור את נפשו.

■

...הקדושה שלנו היא השביתה. ד...יה הם דווקא אנשים המהלכים כל ...בכחלבות שלופים בידיהם והם אוד־...צרות הקדושות של הזולת; בבחל ...לא ירהב לאיש לגבוע.

...לשביתה היא מן המכובים הב־...ביותר של הלכסיקון הישראלי. כי ...בה, יכול להיות אדם נוח לבריות ...סבעו — בתנאים הבוחה הוא איננו ...פעידות. לו ברור מראש שכל ...לא צדיק וכל מעביד הוא רשע, ...ל הרשעויות הוא בהפעלת בססרה ...זובתים. ואין זה חשוב כלל כמה ...השובתים, ובאילו דרכים הם ...את מאבקם, ואם התנהגותם עולה ...הד עם החוק אם לא; סכסוך עבודה ...עיניו את כל החוקים, ושביתה היא ...המקדשת את כל האמצעים. להיות ...יהם הרוגים או צרכי חיים של ...בלעדיהם, כולם בטלים בהל פני ...הקדוש.

...הוא של הדברים האלה, אי ייבפ, ...בונים — בעבר. היו ימים כשהי ...היה קפיטליסט מרושע, שכל שאי־...יתה — להרבות נכסים על חשבון ...ובריאותם של הפועלים המשועבדים ...יום ימים היה גם הפרולטריון — ...ין אביוני: רעב, יחף, בינה דלות ...בידי מעביד שליטינו עבדו הכל: ...הכנסיה, הצבא, המשטרה. לא היו ...עובדים ... אמצעים לביטוי ... לא היתה להם זכות בחירה, ...ת ההתארגנות; לא עמדו ליקויים ...לחוסים ... קול אגודות. לא היו ...לחבנה על בריאותם ולהגבלת כמשך ...העבודה שלהם. המעביד קבע את ...בבהה אחת עם שאר אילי ...מי שלא היה כולל ... ...יכול ללכת הביתה. אל ילדיו ...ואל אמתו הבריאות.

...ימים נחשבה השביתה למעשה ...ויי. בעיני המחוקקים עשירוי את ...הוא היתה בגדר הפרת הסכם ...לשד פלילי לפגיעה במשבר ...הלגיטימיים של המעביד, והיא היתה ...את כמעלה בכל עת הלפני ...עובדיו ללא אזהרה מוקדמת וללא ...אבל הם מחייבים היו להתייצב ל־...כל זמן שהוא היה זקוק להם.

...ימי המאבק ההרואי של ההסת ...של הפרות להקים איגודים מקצו־...על חשבון כוחו של המפעל כל מני ...על הבטחת זכויות אזרח ...שאינו בעל נכסים. הוא היה רצוף ...קלים, בשלות אחרות ונשנות, מעשי ...יות של המשטרה, מעשי נקמנות מצד ...ים.

הוא מתואר בספרי ההיסטוריה. ויש בו פרקים נפלאים של גבורה, של מסירות נפש ושל עקשנות מבהכרת.

אבל הרלוונטיות שלו לזמן הזה ול־מציאות של מדינת ישראל קלושה מאוד.

■

הפועל איננו עוד אדם נטול זכויות ונטול אמצעים. במקומות רבים — וישראל בתוכם — הוא בעל השליטה הפוליטית והכלכלית. האיגוד המקצועי איננו עוד גוף נרדף, עני וחלוש. לעתים הוא המבתוחה הישיר של ממשלה שבה שולטים נציגי ה־פועלים. בישראל הוא גם מעביד — גדול המעבידים בצד הממשלה עצמה.

רוב הפועלים בישראל אינם מועסקים על ידי קפיטליסטים, מרושעים או לא מרושעים. הם עובדי הממשלה, חברותיה וההסתדרות ומפעליה, והסכסוך העבודה הישראלי הטי־פוסי איננו פורץ במשק הפרטי. הוא מת־לקח דווקא בסקטור הממשלתי וההסתדרותי. הצד־שכנגד הקלסי, המעביד בעל ההון, כמעט נעלם מזירת מלחמת המעמדות. אתו נעלם גם הצידוק האידיאולוגי לשביתה. ה־שובת של ימינו איננו מנסה להשיג חלק גדול יותר ברווחים. הוא שובת מכל מקום, בין שיש הרווחים להלוקה ובין ש־יש ה פ ס ד י ם.

כאשר המהנדסים עובדי הממשלה, או ה־רופאים עובדי קופת חולים, מכריזים על סכסוך עבודה, אין הם טוענים שהממשלה, או ההסתדרות, מתעשרות מיגיע כפיהם. אפילו גלוי וידוע שבמקומות העבודה שלהם יש גרעונות הולכים וגדלים, הם עומדים על שלהם. הם יודעים כי הוא, בחשבון אחר־רון, הגורם שישלם את התוספת: ה א ז ר ח, בין שהוא נזקק לשרות שהם מספקים ובין שאיננו נזקק לו.

רוב השביתות אינן נערכות נגד מעביד זה או אחר: הן נערכות נגד ה כ ל ל. מי ששובת, רוצה, פשוט, לזכות בנתח יותר גדול מן העוגה הלאומית. הוא יודע, כמובן, שגודלה של העוגה הוא סטאטי למדי, ומה שהוא נוטל מ ש ל ש א ר ע ו ב ד י ם ה ו א ג ו ז ל. האין זה מטריד אותו ביותר.

המשל של העוגה מתאים כאן גם מבחינה אחרת. זה זמן ניכר לא היתה בארץ שביתה בעל ל א ם. בעלי ההכנסות הקטנות מקיימים, משום כה, שלום תעשייתי למופת. דווקא בעלי המשכורות הגבוהות הם הרואים את עצמם במקופחים. גם הם לא יטענו לטפטן שהם, או ילדיהם, שרויים במחסור. אלא תמיד יש להם קבוצת עובדים אחרת שהיא אמת־המידה שלהם. פעילי־קיפוחם. הם תובעים יותר מפני שלזולת יש יותר... לא מפני שמישהו גורף רווחים, או מפני שמה שיש להם — לא די בו למחייתם.

השביתות במחלקת הים של קצא"א היא, מבחינה זאת, אופיינית. החברה שרויה ב־מצב קשה, ולא ייתכן שהעובדים אינם יוד־עים על כך. מצבה צפוי להחמרה ולא לשיפור, וגם זה גלוי וידוע. השובתים לא התלוננו על מיעוט שכרם; הם מבעלי ה־הכנסות הגבוהות ביותר בארץ.

הם דרשו שבעת התעסוקה המתמעטת, יוחזרו בשבילם מקומות עבודה קבועים, בין על חשבון החברה הנאבקת בקשיים, ובין על חשבון קבוצה אחרת של עובדים — שכירי הקבלן הפרטי, שגם להם — כך מותר להניח — משפחות וצרכים, וגם הם חרדים לקיומם ולעתידם.

■

השביתה בקצא"א היא אופיינית גם מ־נקודה מבט אחרת. היא עלתה לחברה בהפסדים גדולים והרעה עוד יותר את סיכוייה להתאושש ולהתקיים. אם קשה היום למצוא לקוחות לנפט, איחורים במועדי ה־אספקה אינם מקלים על הקושי הזה. ה־אדישות המוחלטת של השובתים לגבי שאלת כושר עמידתה של החברה המפרנסת אותם, היא אחד הסימפטומים הקשים של הסתאבות המאבק המקצועי במדינת ישראל.

אין זה מקרה ראשון, כמובן. כבר היו פגיעות קשות בייצוא, ובתיירות, ובשאר ענפים שקיומה של ישראל, על כלל עובדיה, תלוי בהם. אף באחד מן המקרים האלה לא כוונו המהלומות נגד מעביד פרטי. בכולם היתה הפגיעה במפעל ממלכתי, במשלם ה־מסים, שהוא שנקרא לכסות את כל הנזקים וההפסדים, בקבוצות אחרות של עובדים, ו ב מ ד י נ ה, שבראשה עומדים עסקני פו־עלים — טובים יותר או פחות — ולא קפיטליסטים.

הנטיה הזאת של עובדים בעלי רמה מקצועית ושכלית גבוהה, לראות רק את האינטרס המיידי האישי שלהם, ולא שום דבר אחר; קלות הדעת הזאת שבה הם מבזבזים את המיליונים שהם, ככלות הכל, רכוש קולקטיבי של אומה שלמה; ההוראות הזאת המקננת בלבם שאם הכל יחרב מ־סביב, הם עדיין יהיו מסוגלים להחזיק ב־משכורות הטובות שלהם, יש בהן כדי להזין את החששות החמורים ביותר.

■

לא, אין כאן שום קדושה. יש כאן, פשוט, קבוצה של אנשים האחוזים דיבוק של הרס עצמי. הזילה שבה הם עוסרים את ראשיהם איננה שלהם, והמסיגות שהם דורשים לעצמם איננה מגיעה להם. הסיס־מאות שבפיהם הם אנאכרוניזמים. העקות הקרב שלהם שייכות למלחמה אחרת ש־התנהלה בזמנים אחרים ונגד יריבים אחרים.

כל אדם פקוח־עיניים יכול להבחין בכך; ואם כמה סוסים שבויי־שיגרה מסרבים לר־אות מה נשתנה במאה השנים האחרונות, הם ימצאו את עצמם בודדים מאד בריקוד סביב פרתם הקדושה.

ה. יוסטוס ● מתחת לפני התעלה

אתמול הגיע לירושלים הדין־וחשבון ש־מסר ד"ר הנרי קיסינג'ר לשגריר ישראל בוושינגטון על שיחות נשיא ארה"ב ונשיא מצרים, דו"ח מקיף שנועד, כמובן, לשמש חומר רקע לראש הממשלה לקראת ביקורו הקרוב בוושינגטון.

אין אנו יודעים אם הבאיר, מאמה יש לבני לאבות את הרעה הנפוצה, כי אכן כבר נסללה הדרך להפשרת הקיפאון ולחידוש מדיניות צעד־צעד. אך בוודאי יש מקום להניח, ש־אפשר לעמוד מתוכו על מהותו של הסיכוי ועל מידת ממשיותו, כשם שהוא כולל בוודאי — לקראת בואו של מר רבין — הבהרות בנקודות אחרות הקשורות בנושאים שיעמדו על סדר יומו של הביקור, שאכן כוונה וושינגטון להגיע בו לתוצאה של ממש.

אבל ספק רב אם יש בהבהרות אלה, ואף בהבהרות שיבואו, להשיב על כל סימני־השאלה המרחפים על שיחות זאלצבורג, שאת המימות אוזירתן כה כיוונו הבלים.

ועיקרם א י נ ו בשאלה האם הגיעו ה־נשיא פורד והנשיא סאדאת לכלל הסכמה מלאה בכל הצעדים הפרטיים. בוודאי יהיה מוגזם להסיק, שאכן הושגה תמימות־דעים כזאת והנשיא סאדאת אכנם קיבל את כל מבוקשו. אולי אפשר לראות בכך ל־עובדה, שבתום השיחות לא פורסמה הודעה משותפת, גם אם כסתבר ששני הצדדים העדיפו לוותר עליה כדי לא להציב על העיקר.

והעיקר הוא בתמונה הכוללת. השאלה הנוקבת שעלתה באופקה של זאלצבורג כרוכה בה בתמורה האפשרית בגישה הרחבה, ב־תפיסה הבסיסית. עדינה מכמת הלשון ה־משותפת שאליה הגיעו ואשר כה הרבו להדגישה גם פקידים בכירים אמריקנים וגם פקידים בכירים מצרים, בהשמיעם באוזני עתונאים כי „יחסי ארה"ב ומצרים השתנו עתה על יחסי ידידות ושקו־טוחוזי".

אכן, מעולם לא ראינו את שיפור היחסים בין ארה"ב ובין מצרים והארצות ערב בכלל כהתפתחות הצומחת בהכרח בסתירה עם יחסי הידידות עם ישראל.

אבל השאלה עתה היא באיזו מידה אכן נוגעת, מערכת היחסים המתרקמת בין ארה"ב ומצרים בעצם ריקמת היחסים עם ישראל — באיזו מידה נוגעת היא ביסודות מעורבותה של ארה"ב באזור ובאבני היסוד שעליהן היא מושתתת.

זו השאלה המרכזית והנוקבת העולה מ־„פיסגת זאלצבורג".

●

כמובן, אין עליה תשובה מסופה ו־קלה.

אמנם, יש בתוכנו, אשר כבעבר כן גם עתה יראו את שורשה בחומר הגמישות שלנו, בהעדר האומץ לצעוד צעד נועז.

האמנם?

גם אחר כשלון שליחותו של ד"ר קי־סינג'ר נמצאו בינינו מי שסברו וטענו בקול, כי אכן היה עלינו לעשות עוד צעד, להוסיף עוד ויתור על הויתורים. ישרון המעורער של טענותיהם אינו נובע מכך שנתבדו כל האיומים שהילך עלינו קיסינג'ר, ושהם היו כנראה שותפים להם („דעת־הקהל בארה"ב והקונגרס יפנו לנו עורף"; „הדבר יגרור לחץ סובייטי מוגבר לכינוסה של ועידת ז'נווה"; „מצרים תנקוט עמדה קיצונית יותר").

הוא נעוץ בקוצר־ראות, וביתר דיוק באי־ראיית עיקר המורתו של המערכה שבה אנו נתונים עתה ואשר לפנינו, באי־ראיית המשימה הראשונית המוטלת עלינו כ י ו ם, שהיא עצירת התהליך המתמשך המכוון ר עמידה מול סכנת דרך הנסיגה העצמית שאומרים לכוף עלינו.

מה תבענו ממצרים תמורת הנסיגה מה־מצבים הויתור על שדות הנפט? האמנם אין בכך משום פיזות, שאכן יש בתוכנו הרואים בתביעת תמורה שיש בה משום ביטוי מוחשי לנכונות לנוע לקראת שלום אות להבזה ולעוקשות?

ובכך אכנם הטאו הגדול של ד"ר קי־סינג'ר, שהניח את אשמת כשלון שליחותו לפתחנו — ובכך חשיבותה הרבה של ה־תגובה אשר באה מצד 76 חברי הסנאט האמריקני, שאינה דווקא בהוכחת צדקת עמדתה של הממשלה, אלא בהעקבת הסילוף שבא לידי ביטוי בעמדתם, ואין צורך ל־הוסיף, במיפגן קיומה של האמת היסודית כל האינטרס המקוחדי שעליו מושתתת מע־רכת היחסים הידידותית בין ישראל וארה"ב, אבל אין אותה באים עתה לשבש ולערער.

כי אכן, לא תוכל להיות התקיפות של ... לעבור המור ... כל עוד לא ... על ... המשך כל תביעה ישראלית ל„עקשות" המקבלה כל מלכול ערבי, כל משפט שבמעיצה בו המלה „שלום" — ולא ... לא חשוב כה באמר אחר־כך — כביטוי מיוחד של רצון טוב ... לקראת שלום של ממש. ... הדרך ... שבה ניתן ... של זאלצבורג.

●

אמנם, יש בתוכנו אשר, כבעבר, כן עתה יראו את שורשה בחומר הגמישות שלנו, בהעדר האומץ לצעוד צעד נועז.

אכן, יתכן.

אף שכותב שורות אלה איננו שותף ל־דעה, כי בשנים בין מלחמת ששת הימים ובין מלחמת יום הכיפורים „החמצנו הזדמ־נויות", ברור שמדיניות צריכה להיות דינ־מית, ... כי בשלב זה ובנסי־בות כמות שהן חייבים אנו לגבור על ה־תחושות מבפנים ולסגור בתוכנו את הכוח אשר יעלה עמדה ישראלית בבגבאת מקיפה.

ואין ולא תהיה סכנה אם הצגת עמדה זו תלווה בעמידה איתנה כדי שהוצגו בעת שלי־חותו האחרונה של קיסינג'ר — עמידה אשר לא תירתע מפני מחיר שהוא ואף לא מפני הוצאות וזילוק דעה — שהם בלתי־נמנעים בכל משא ומתן — תוך התעקשות על זכוי־קושות וריסאריות של סבה.

אין ולא תהיה כל סכנה אם, למשל, בעת הבטחה אחת לא נקבל עוד מצב שבו מדובר על נסיגות ישראליות, וכלל לא עולה בעת שיש צעד מינימלי המחייב את הערבים, הבא לשלום עם ישראל?

האם לא יבין אותנו העולם כאשר נציג דרישה אלמנטרית זו ונדחה את האנומליה, שאין לה אח ודוגמא, שבה נעשתה דרישה זו שלנו שם נרדף לעקשנות?

ואין ולא תהיה כל סכנה בעמדה מדינית מקיפה, בכך שבצד נכונות לקבל את עצותיו של ד"ר קיסינג'ר, נאמר גם לו, שמצב המלחמה שורר לא בינינו ובין ארה"ב אלא בינינו ובין הערבים, ובוודאי לא יקשה לשכנע את דעת הקהל בארה"ב, ולא רק שם, שאכן כזה המצב.

אכן, עלינו לא רק לעלות על דרך חדשה בתחום היזמה, ולהציג בה מצוף הדיבות, אלא בעת ובעונה אחת להעלות גם ט ר־מ י נ ו ל ו ג י ה שונה ומושגים שונים מאלה שהשתרשו במרוצת השנים בגישתו של ה־עולם לסכסוך הישראלי־הערבי; שהרבנו להם להשתרש.

אין ספק, כך גם ייטיב העולם להבינו.

ובזה, שרק כך נוכל לעמוד בלחצים ובסכנות שבאופק, בעמידה שתבהיר לעולם כי אכן אנו מוכנים לצעוד לקראת השלום ולשלם את מחירו, אבל יש דרך אחת אשר אין ואי־אפשר ללכת בה, ואיש לא יוכל לאלצנו ללכת בה — דרך ההנהגה העצמית.

וזו דווקא הדרך שהסתמנה בזאלצבורג.

עלינו יהיה להיאבק בה — המאבק עלול להיות קשה — ולהיערך במלוא הערנות וה־דריכות תוך גיוס כל הכלים שמצבע מאבק זה נגד הסימפטום.

●

בימים אלה ניטש אצלנו ויכוח מיותר סביב המהומה שעשתה ממשלת ישראל לקראת פתיחת התעלה.

הויכוח היה מיותר, שכן המהומה לא באה לספק את סאדאת ואת צרכיו אלא את צרכינו, אף שכמובן יש מקום להקשות אם אכנם היה מקום מלכתחילה להציג את הבטחתו של סאדאת לפתוח את התעלה כצעד המפגין את כנותו ושאיפתו לשלום.

אבל ספק אם המהומה שבדילול כוחותינו צריכה להיות תגובתנו היחידה למאורע זה, שנחוג אתמול ברוב פאר בתעלה מאין ב־נוכחות אורחים נכבדים ממדינות העולם.

לאחר המהומה עלינו לדאוג שהעולם ידע איך נראית פתיחת התעלה בעיניו של סאדאת ומהו התוכן המסל שיהיה לתעלה הפתוחה — והסגורה בפני שיט ישראלי.

המלגט של סאדאת בפני אדמירל לאורך התעלה במשתבתה כצרית — עובדה המבוגבגת להסכם ההפרדה איננה אלא ההיבט הפעוט.

עלינו לדאוג, שדברי סאדאת בנאום שנשא — „פתיחת התעלה איננה מקהה את חוד ה־סכסוך עם ישראל ולא תחבש מכשול ל־מלחמה" — לא ייעשו ללא הד.

עלינו גם להצביע על מה שנעשה באותו יום־חג מתחת בימיה של התעלה — על הב־חלה כריית מנהרה ראשונה, שאת יעודה כדרך פריצה לצבא ולשריון המצרי — אף לא ראה סאדאת להעלים.

ועלינו לא רק להצביע על כך, אלא להב־היר לוושינגטון כי לפני שהיא באה אלינו בלחצים עליה להציץ מתחלה מתחת לפני המים, לתוך אותה מנהרה ראשונה, כדי להיו־וכח ו ל ו מ ד לנו אם אמנם ניתן לראות בבניה את האמר שהוא מבטיחה לנו כתמורה ל„גמישותנו". ו ק ר ן אור יש בה?

פתוח!

הטלפון במחו...
הסנקציות מ...

...ת" רוצה שה...
...בינה לבין הע...

ה. גלזר לא היה...
בפרשת „אקוויס...

עוד חשודים
הגניבות באילת

בנגרית המ...
מבצעים עבודות מ...
מיצרן לצרכן
● ארונות מטב...
● חדרי שינה
● חדרי ילדים
● מזנונים מכל...
● ציפוי קירות
דיקורטיביים
בתנאי תשלום נוחים
ביצוע מעולה
טלפון: ...7685

טוביה ובנו...
בונים ביתני...
בכל הגדלים
אזור התעשיה...
רחוב הבנאי ...
לפנות: סוקולוב 68 חולון
טלפונים — 842303 9.00
848748 13.00

חברת עזרא וי ובניו
מציעה למכירה בפתח...
דירות רווחה 3...
החל מ־165,000 ל"י
פרטים טלפון 917006, בניו...

מוסון דהיים
מבחר מאירופה דייטור
במחירי הזדמנות
חדרי שינה
חדרי נוער
מזנונים
סלונים
פינות־אוכל
ועוד
כפר אז"ר
ליד אוניברסיטת בר־אילן
טל. 752688
מכירה בשבת ובכל
ימי השבוע בשעות —
20—16 ,13—...

רוחות בארובה

בנספחות ספרו של מאהלר „דברי־ימי־ישראל בדורות האחרונים" מוצאים אנו עצמנו שהגישו לפנים יהודי אלוס־להיין לבציבי האסיפה הלאומית שבפאריס הבה מידם זר ומותר של מסים שונים ומשונים. לבד ממה שהורידו לבית־אוצרה של מ ך כחלקם בתשורת נציב־המלך ליורשי בית־בראנקאס, חלקם בכלכלת משק בית־הבישוף, חלקם בהוצאות אספניא, או מעון־עוברים שלא מאנשי־שלום, נצטוו לסלק, שנה שנה, שמונת־אלפים־מאתים־שבעים־וששה ליוואר כמס על הריצותו!

על קופה הפך

יש להניח, כי מה שנקרא בפיהם „גשיכטל־כקייט" אינו אלא איאר־פמיום, לשון נקייה לעסקי סרסורים, שיותר מתמן צריך בהם לעבודה קשה. להוציא את ישראל, בשנותינו אלה, אין ולא היתה עוד מדינה, שמנהג הכמי־מץ בידה: יותר שיחדל עמל בפרך, פחות הוא משתכר בה למחייתו!

אלא שמידת הצדק, אם לא שורת־הדין, דורשת כי מסים על הריצות ייגבו במקומותינו גם מעבודה הנעשית לצורך בריחה מעבודה. מעולם לא היו הוגנים יותר מבימינו אלה ובשום מקום לא־יותר מבאשקלון! איזו חריצות — שלא לאמר דמיון, יוזמה, התמכרות לב — השקיעו כאן יהודים בתוספת מאמץ לבטול־עבודה! מי שלא ראה עמל נמלים באשקלון, לא ראה נמלים, כל שכן נמלי־נפט, מימיו!

במקרה, אך כאילו להכעיס, ספר לי בימים אלה אדם שעיסוקו מינהל, מעשה בשלוש־מאות סמוראים: יום אחד הגיע לעיר קטנה ביאמאגוצ'י. שמע על מפעל משגשג לייצור מכשירים אופטיים ובקש לעמוד על סיבו. הראו לו מארחיו עובדים יושבים בשורה, מציצים בעדשות, מנקרים בעצבים מקרוסקופיים.

„במה זה כאן ?"

„שלוש מאות ?"

„מה טעם הללו ראשם השוף והללו עטופים משקפות ?"

„עסוקי המספחות מקיימים שביתה".

„רואה אני שעובדים. ככל השאר ?"

„והלא מה, שלא יעבדו ? גם ישבתו, גם ידם על פי כרסם ? יבטלו, הרי אחרים, לאורך סף־הייצור !"

סיפר אחר, מפי אדם אחר, מאלף אולי יותר:

בעיר פלונית שעל הריין נתמנתי, בוקר אחד, למסעדה מפעל גרמני גדול. רבים מאנשי הצווארון הכחול היו מסובים, בשעה זו של הפסקת־עבודה, לשולחן, מבקשים בקבוקים, מפיחים בקצף הלבן. אני שואל ומשיבים לי כי בנו של אחד הבכירים, מנהל מחלקה, נתקבל אותו יום כשוליה למקום־עבודתם. על הרבה פחות מזה מצפים אצלם כי אב מסור, גאה על יוצאי חלציו, יכבד את ידידיו במיטב שכר בית־מבשלה של דיסלדורף!

שלא לקפח את מנהגינו במוסר־עבודה חייב אני להוסיף כאן מעשה שהווה בידיי:

יום אחד יצאתי עם עמיתי, מנהל נמל חיפה, לסיור במלקחות החדשות שהוקמו ביוזמתו לפועלים. פתח לפני דלת — ונפל כמעט לאחוריו: כל מה שיכול אדם לשים בכליו, לברג ולהוציא, ליטול ולסלק — מולפים, ברזים, קערות־סבון, תליים שבכותל — נעקר בידיים חמות! פרס על תריאות תאי שהגיע להם!

אם נחזור עתה לאשקלון, שממנה יצאנו. ראוי לומר, כי שום דבר לא ירד בה עלינו בתהו. הכל היה צפוי, באקלים זה של מוסר־עבודה, מראש. ספק בידנו אם מי־אזניים חוטפי הסירות עשויים להשיג את מלוא כל החומרה שבמעשיהם השנה אינטלקטואלית. אך הרוח הרעה, המנשבת בחוצותינו, מצאה בהם סוף־סוף ארובה לפרוץ בה! לא את האפר על ראשנו, אף את הפיח המכסה עתה את פנינו, חייבים אנו איפוא להאשים, כי את רוח המקום ויותר ממנה —, רוח הזמן!

מה עשתה הממשלה, בטפיחות כפת־הזהב שלה על אשקלון? קסלה, אולי, כמה וכמה פרעושי־מים, אך מוצצה בתוך כך את עתיד עצמה! לא קשה לשער כי עכשיו, יותר מבכל שעה אחרת, יותפתו שאר כל אנשי ה„קץ"־אר־קץ"־קץ" כי הגיעה שעתם. יודעים כי הממשלה יודעת שאין בידה לסתור כל ארובה. מה שקרה לעובדי־הנפט באשקלון אינו יכול לקרות גם לנתבים שבחיפה, גם לעובדי־התחזוקה בלוד! אם יטפסו אפוא מתר פקידי־הדואר באנטנה, תותמות הגומי בידיהם, לא יטפו בחשבונם הרבה: ה־אולטרה־ויולנטי, הווה אומר, התוקפני, ה־אלים, המשמש אצלנו בערבוביה עם ה־אינפרא־אדום, כלומר השמאלני (שבמדעי־הפיסיקה, כבמדעי־המדינה, אין הזהירותו שנה הרבה מהזירות גלי הרדיו), חוגג היום את נצחונו באשקלון!

שאלה גדולה היא עתה מה צריכים אנו לעשות? אנשי־רוח יאמרו לך, כי שום דבר לא ישתנה כאן לטובה עד שלא תשתנה הרוח המנשבת כנגדנו! אנשי־מעשה יאמרו, אולי, כי מוטב לנקות ארובות.

איני בא לדחוק עתה ראשי בין שני הרים אך אלה ואלה דברי אלוהים חיים. אם אין אנו יכולים לסתור כל ארובה שנסתתמה מבפנים, ראוי לנקותה בעוד מועד! אם אין בידנו לשנות, בשעה זו, את כיוון הרוח, מוטב שנלמד לעצרה! הכל יודעים שאפשר להוציא את דרכה בנפיצות — ואיני מתכוון לארלנות שבעים־שנה של חינוך ומוסר־עמלים, כי לפשב־פיל אפריקני, שגדולו מהיר וצפיפותו מרובה:

חוקים מתוקנים יותר, עונשים המורים יותר, סירות חזקות יותר לאנשי־המשטרה!

בסוד יועצים

יהושע א. גלבוע

לא ברומא כי אם בירושלים. ולא אמיפיור נבחר אלא רק יועץ חדש ומוסף מינה לעצמו ראש הממשלה. על מינוי כזה, שלא כבבחירת „ממלא המקום", אין מבשרים בהתאבכות עשן לבן כעל לארמון הבחירה. אבל גם סביב למינויו של אלוף (מיל') אריאל שרון כיועץ לראש הממשלה עולה הרבה עשן. ולאו־דווקא לבן, אלא עשן כפוייה. המינוי אפוף אדים. ותפקידו של היועץ החדש עטוף מלכתחילה בערפל.

בוודאי, מר רבין יכול לצאת ידי חובה פורמלית בהודעה על מינוי זה לממשלה ובאי־אלו תשובות סתמיות לשאלות שרים. אבל בכך לא יפוזו התמיהות המרובות הרווחות בציבור.

בתמיהות הללו מתחלבת גם הפתעה. לפעמים נדמה, כי כאן באה עלינו ההפתעה המכאיבה והמבישה של יום הכיפורים ההיא מתאמנים השובי־עדה שלנו בהטעיות כלפי פנים. (ומותר לומר, כי בהפקעת הציבור־מבית הם מגלים כושר בלתי מבוטל. במקרה הנידון: כל מיני כוונות ותפקידים לאריאל שרון עשויים לעלות בדעה, אולם עד היום קשה לדמיין אותו באדרת יועץ — וביחוד יועץ ליצחק רבין בימים אלה.

●

אבל ציפיותינו, בכלל, לאנשים נבונים במקומות נכונים לא כל כך נחשבות. בוודאי קיימים שיקולים יותר רלוונטיים מאשר התאמה הזאת בין האדם והתפקיד.

יתר על כן, מימלא לא ברור לנו התפקיד של שרון מהו. מה תחום אחריותו ומה סמכויותיו? כרגיל, יש להניח כי הכל „יסתדר". אם מה ושם קיימת, למשל, אי־בחנות מהכותרתו בתואר „יועץ לעניני בטחון לארמי", יהיה „יועץ כללי"! ברוסיה־של־סטאלין היו מתלוצצים במרירות: די שיש אדם; ה„סעיף" תמיד יימצא. אצלנו די שיש מינמי; המשרה, התקן והתואר יימצאו ויומצאו.

בשולי ההפתעה של המינוי האמור מתבקשת הערה קטנה על הורזות הבלתי־רגילה בקביעתו. צא וראה, למעלה משנה נדרשה עד שתמומש ההמלצה של ועדת אגרנט למנות יועץ לענייני מודיעין ליד ראש הממשלה („אחת ההמלצות החשובות שלנו", כהערכתו של חבר הוועדה יגאל ידין). לעומת זאת, היועץ הבלתי מומלץ — והבלתי־צפוי — התמנה תוך־שתיים, בלא בירורים יתרים, כפי שאומרים, אפילו ב„חוגים מצומצמים". מדרך הטבע, מתעוררת פליאה מדוע במקרה אחד, למרות המלצת ועדת אגרנט, ניכרה סחבת כזאת ואילו במקרה האחר, לגבי תפקיד שהצורך בו אינו מוסכם ואשר טיבו לא ברור, נתגלתה דינמיות כזאת?

●

הרבה, הרבה סתומות. ואין פלא שמינויו של אריאל שרון מלווה להישות ורינונים, גם מצידו הנלהבים ביותר של שרון. על אף השבחים לאין־שיעור שהם משפירים על ראשו, אינם מצליחים למצוא את הקשר ההגיוני בין כישוריו לבין התפקיד הכוזמן לו.

אופייניים אמנם מאוד נסיונות המצדיקים השונים, של התידה הזאת. וכמעט מוסכם על הכל כי את ההתרה אין לחפש במידת הצורך הממלכתי של הכהונה החדשה, אלא בתחום — איך לומר? — של זב"ש — זו בעיה שלי, זו בעיה שלך. מין זב"ש הדדי: בעיה של רבין ובעיה של שרון.

לכן, אולי, לעתים נדירות אתה מוצא גילויים כה מבוחשים בענין כה רציני. העיתוי למינויו של שרון והגדרת תפקידיו ייקבעו — הסביר מר רבין (כפי שנמסר בעתונות) בישיבת הממשלה. אבל בעוד תפקידיו של מר שרון עדיין מטושטשים, סופר לנו בחשיבות כמעט חגיגית שהוא יהלוה לראש־הממשלה בסיוריו בצה"ל. ובכן, טיבה של הכהונה מתחיל להתבהר. בין היתר היא נועדה להאדרת ה„פמליה" של ראש הממשלה...

כמובן, אין זה רק פרט חוותי. הוא כרוך ביוקרה של בעל ה„פמליה". ברוב יועצים הדרת שר. הימים אמנם ימי היסכת והצווה־צנע, אבל קשה להתעלם כן המציאות. כי שמבצבצם תקנים ולשכות במשרדו כבוזו ידרה; מי שמרוזב — מעמדו עולה. צריך או לא צריך, למען הדיוקה בעיני הבריות אתה חייב להיות „מוקף" במכיוים והדוברים, עוזרים ויועצים. כן, ה„פמליה" היא כת־מעצה.

●

בהסבירו של מר רבין בישיבת הממשלה על המינוי החדש נמצא ניפוק מקבלת אחד ובאותו גם משעשע מאוד. בבקשו להרגיע את המעוררים על המינוי, או המתפרממים עליו, טען כי יש כמה וכמה יועצים ליד ראש הממשלה — לעניינים חברתיים, לעניינים מדיניים, לענייני מודיעין — ועתה הוא מתכוון למנות גם יועץ לעניינים כלליים. משום־מה עולה בזכרוני כמשה ביהודי כפרי („ישובניק" היו מכנים שכמותו בגולה), שבא אל רב העיר הסמוכה ובקש כמבו למצוא לו חתן. משסשאל הרב על הבה המועמדות לשידוך, התברר כי כלל וכלל לא היהה בת ל„ישובניק". אולם הוא חזר על כשאלתו: בית גדול ובלא כל טוב היה לאותו יהודי — יסתובב לו עם גם התחן הסמוך על שולחנו...

יסתובב לו איפוא עוד יועץ ב„פמליה". ויש הסוברים, אגב, כי ראש הממשלה נתקנא בשר הבטחון, שבפמליא — כותר להבית — הוא מרבה לחשוב כחשבות־עתיד עליו: בה הלה מצביד אליו גנרלים ופרופסורים — אף אני אוסיף ו„אקיף" עצמי. אבל גם אם התרות כזאת לגיטימית, קשה להבין מה בינה לבין מהותה של הכהונה הניתנה לשרון.

וכן לא תופסים לגבי הצירוף של האיש התפקיד הישובי־זב"ש אחרים של מר רבין, בניה, כי הוא מעוניין בריבית בקיצים לאופוזיציה. ייתכן כי השתלבותו של שרון ב„כימסדי" השמש פתח להתפתחויות חדשות או לזירות תהליכים קיימים ב„ליכוד". מותר למר רבין לייחל להתפתחויות כאלו ולעשית להחשון. אבל קשה להשלים עם עירבוב כעמים אלה, ולו גם בעקיפין. עם קביעתה של כישרה מכשלהית גבוהה.

●

עלי לומר, כי ההסתייגויות של שרים שונים לגבי המינוי של שרון, אפילו בהיותן מנומגבות, עולות בקנה אחד עם ההיגיון ועם הטעם הממלכתי הטוב יותר כאשר נימוקיר של ראש הממשלה לעובדה המוגמרת.

כך, למשל, תופש השכל־הישר, כי במקום שבו נדרשת בהירות מוחלטת בחלוקת סמכויות — בין הרשויות והאנשים העוסקים בענייני בטחון — יתווסף גורם שיגדיל דווקא את העירפול. אכן, איש אינו מסוגל להקיב בבירור היכן עוצר אריאל שרון „להתמקם" במערכת הבטחונית או הבטחונית־מדינית. אף לא ידוע איזו פונקציה של־קישור ימלא. את מי ייצג — ובפני מי?

הרי כבר יש מתאמים, גם למעשה וגם להלכה, בין הדרג המדיני והדרג הצבאי. מה איפוא הכוונה בעוד ציבור, מה התועלת בתוספת תיווך? גם אם מסוגל אריאל שרון להפלות רעיונות מעניינים, מחשבות חדשניות, תופעות בלתי קונוונציונאליות, אין בכך לסלק את החששות בדבר אנדרלמוסיה ונזק הנובעים מאיזו הרזוצצות בלתי מוגדרת של האיש בין שרים (אם לא „מעל שרים"), בינם ובין הפיקוד הגבוה של צה"ל, בין ראש הממשלה ובין שר הבטחון, בין יועצים מדיניים וצבאיים (ומזכירים, ועלישים צבאיים) למיניהם.

●

לבם של רבים בתוכנו נתון גם לזב"ש של אריאל שרון (אני אף מוכן לומר, כי זב"ש פרטי זה הוא גם בעיה ציבורית); מסיבות מסויימות — מוצדקות או לא מוצדקות — לא ניתן לו לשוב לשירות פעיל בצה"ל בעבודה התואמת את סגולותיו ועברו. יש סיבות פרסונאליות — מצד אחד ומ־מישנהו — לשיבוצו. האדם, ככלות הכל, אינו אלא אדם.

אבל אם השבונות אישיים וגורמים־של־יוקרה כובצים עתה את הסתלבותו של אריאל שרון בפיקוד העליון, האם אותם חשבונות וגורמים לא יפריעו ל„בדידים". עם יצירת כישורה ביחידת חרשה בשבילו? ואם אין לצפות לשיתוף־פעולה הדוק, פורה וכן בין ה„בדידים" — מה מועילים איפוא כבתירי־יועצים בתפקידיהם?

אריאל שרון אמר בימים אלה (בחילופי שאלות־ותשובות ל„מעריב"): „כדי לתת בהקופה הזאת כה שאני חייב, לפי השקפתי, לעם ישראל, לצה"ל, למערכת הבטחון, אני מוכן לילך למקום שבו מוכנים לקבל אותי". יש בכוונות זאת של הרוצץ־בדרך החדש מידה של אצילות. ואין לפקפק במניעים הפטריוטיים של שרון.

אבל מוצא זה להיתלצותו של שרון בן חובי"ש הביוזד שהוא נקלע לתוכו איבי עולה בקנה אחד עם סדרי מינהל תקינים, ועל אחת כמה וכמה כשהמוצא כוזמה. יש יסוד לתשובה, כי הכהונה החדשה תהוה מוקד לקונפליקטים נוספים, ליהור־גרו של רגישויות. ודי בתחרויות ובחשדות (ואפילו יהיו בלתי מבוססים) של „נוגעים בדבר" — הן במיגזר המדיני והן במיגזר הצבאי — כי המינוי של אריאל שרון מכוון לכירסום בסמכרם ובסמכויותיהם, כדי להדהר שנית בכהונה, הנולדת לנגד עינינו, בכלל, ובאישיה בפרט.

כאן אין מנוס מהתייחסה לאישיותו של אריאל שרון ולסגולותיו. דווקא, רשאי אני לפטור עצמי מהיבורים על כישוריו הצבאיים ומעלותיו כמפקד, שכן בכל הנאמר עליו קשה למצוא כפירה בכך. אבל לא ייגרע מגדולתו אם גם הוא ידע ויודה, כי בטחון לאומי הוא מיכלול יותר נרחב מעניני צבא, על כליא ניזונם — והמפאפה ביניהם בוודאי אינה בזולשת.

●

מי מאתנו לא עקב — ברב או במעט — אחרי אריאל שרון בשנים האחרונות? בלב מי לא עורר השתאות מיבצעו במלחמת יום־הכיפורים? קשה, בכלל, להישאר אדיש לגביו.

האגיד מפורשות: לא רק ב„בוזה" יש בשרון להלהיב. אף כניסתו להיים הפוליטיים נשאה אתה איזו רוח אחרת. אבל, דוכה, קשה לפקפק באכזבתו ממפלגות, מהכנסת, מפוליטיקה. גם בתחום הזה בוודאי יש גורמים מכנן, אבל הוא לא מצא ולא ימצא שם בנקל את מקומו. כבפס בנוסח הפוך לנוסח של שלום־עליכם בנוגע לחייל יהודי (בימים הרהוקים־הרהוקים), כי הוא אמנם כשיר אבל לחייל לא יצלח — היית אומר על אריאל שרון: הוא מוצלח, אבל לפוליטיקה לאו־דווקא יצלח. לא, התמוהיותו אינו בין הדגים המתוקים השטולים המנוגזם של המפלגות בישראל. אף מרכזותי־ויכוחים אינם בדיוק המקום המדוד להגבולותיו, למנגב.

אולם פה מדוקרת השאלה: כלום אדרת היועץ מדוה עליו?

נסיח כרגע דעתנו ממבזוויק זה או אחר באותו תואר. נניחים ל„יועץ" לבטשג עצמו. העיון אלמנטארי אומר, כי יועץ פירושו מירב שיקול־הדעת, היכולת לבחון אפשרות „בצד" ו„נגד", לברר אותם עד תום ולעטמם. כיגבלותו של יועץ היא אולי גם יתרונו. הוא אינו מכריע סופית, אבל ידוע לראות לפנות ולהגיש לפני הממונים עליו את כל הנימוקים, כל האפשרויות וההסתברויות. רצויים ליועץ כוח־דמיון והשראה וחזון, אבל פיכחון הוא תנאי הכרחי לתפקידו. הוא חייב להימצא בדו־שיח תמידי עם צנותים — והוא איש הסקלא־וטריא עם עצמו.

וכן המהות הזאת של „יועץ" — אל אריאל שרון. כולו תסיסה, תנופה, סערה, אדם משולהב. בעל כמוה אדירה של בטחון עצמי ובעל כמות מיזערה של יכולת להאזין ולהשלים עם דעה אחרת. כל־כך משוכנע מראש! נגרף, זועם, כתפריץ. 36 שעות אחרי צליחתו את התעלה — בהתייעצות עם שר־הבטחון משה דיין ועם מפקד חזית־הדרום חיים בר־לב, התאפק בקושי (כפי שהודה בעצמו) מלסטור על לחיו של האחרון. ומה רבים המפקדים שהוא פסל אותם לחלוטין! כולו להט־עשייה, קדחת־מאבק, סופה־מלחמה. ואולי מיטב חינו — בהיעדר הסר־רסן. אבל, הוא — דווקא „יועץ"?!

●

רצוני להפנות את שימת־הלב לפחד היבט אחד של השידוך רבין־שרון. בנוסף לאי־הבהירות הסמכותית והתיפקודית של הכהונה המזומנת לאריאל שרון קשה להבין איך היא מנצפת לו ואיך הוא מסוגל לקבל אותה לאור השקפותיו הידועות מזה וה־מהלכים המדיניים והנכחיים מזה.

לא אטען, חלילה, כי ראש־ממשלה או כל שר אחר צריך לבחור לו מראש יועץ שדעותיו זהות לשלו. אדרבה, במקרה כזה יאבד ה„יועץ" את טעמו מלכתחילה. אבל ידיעה ברורה מראש את השקפותיו הכבוגדות של היועץ־המומחה, לדבקותו הבלתי־מעורערת (כפי שהוא מצהיר) בהן, גם היא עושה למפרע את ה„יועץ" פלסתר. הפער הרחב בין עמדותיהם של יצחק רבין ואריאל שרון אולי טוב להוכחות־ראדיו־וטלוויזיה, שבהן מבקשים להדגים ניגודים קיצוניים, אבל לא למסגרת התכליתית של ה„יועץ".

אריאל שרון אומר (בערך), כי הנסיגה מהמעברים בסיני היא אסון לאומי, ואין כל הצדקה לנטישת שדות־הנפט באבו־רודס; הוא טוען, כי אין מנוס ממלחמה נוספת (ופה ושם — גם אם לא בפומבי — מוסיף, כי היא קרובה מאוד); הוא כמליץ על שיחות עם ראשי המחבלים, על נסיונות להידברות עם ערפאת (אכנם, על השבהם של חוסיין), ואיננו רואה הרבה טעם בשיחות על הסדרי־ביניים. איך מתיישבות כל הגישות הללו עם מה שמצהיר בוקר וערב ראש־הממשלה, עם הקוה המדיני הנוכחי? רק לאלוהי האימפרוביזציה (או התכסיסים) הפתרונים.

ושמא זה הסוד הגדול של מר רבין, הסמנס המופלא של ראש־הממשלה — הן ליחסיו ההדדיים עם יועצו האישי והן למהלכיו המדיניים: כל מה שהיועץ ממליץ בפניך — עשה בדיוק את היפוכו!

הפרט הקטן

חנוך ברטוב

חלום משוגע

בחלומי ראיתי השבוע את ראש ממשלת ישראל ניצב מול כנסת מלאה מפה אל פה בהבריות, מול יציעים הכורעים כתחת להמוני מוזמנים, מול מיקרופונים ומצלמות, והוא נושא נאום „על מצב האומה" במלאות שנה לממשלתו.

בחלומי ראיתי אותו נושא את חזון השלום והקיום המשותף של יהודים וערבים הן בגבולותיה הבוטחים והשלומים של מדינת ישראל והן בכל מרחבי האזור שבו לא רק נולדה האומה אלא היא מעצבת היום את עתידם של הדורות הבאים.

בחלומי ראיתי אותו מדבר על המרחבים הריקים שבין כרם אבשלום וגבולות לבין רביבים ומשאבי שדה, על הגליל הריק מיהודים, מדבר על הפיכת אנרגיה גרעינית לחשמל ולמים, מדבר על 7000 בני מושבים, שהיום הם נפלטים ממשקי הוריהם — אבל הם יכולים לצפות לעתיד מזהיר בהתיישבם או כאה ישובים חדשים.

בחלומי ראיתי אותו מצייר את הסכוי וההקוה שבמצב של אין־מלחמה — את הצטמצמות תלותנו במיליארדי הדולארים האמריקניים, את המשאבים שניתן יהיה להפנות לפיתוחה של ישראל.

בחלומי שמעתי אותו מדבר, כאילו עמדתי באיזה מעמד שמלפני דור או שניים, על החזון של ישראל יפה, נאורה, נקייה, תרבותית, יוצרת, שיהודים ינהרו אליה משום שלא יהיה להם בעולם מקום מעניין, מושך, בסוף, יהודי יותר. שמעתי אותו מדבר על — שמעו! שמעו! — חברת עבודה, חברה של צדק, על סוציאליזם.

בחלומי שמעתי אותו מדבר על דימוקראטיה עבריה שרשית — על מדינה שבה ימשלו לא רק בחירי העם, כי אם קודם־כל בחוריו. על חברה שבה יהיו הכל „מעורבים זה בזה", שאת מקומן של כיתות העסקנים יקחו אזרחים פעילים בישוביהם, באזורי־הבחירה שלהם, בשלטון המקומי, במפלגות, בכנסת ובממשלה.

בקיצור: כאשר פקחתי את עיני ובחלון התכלל השחר, מילאה את גופי איזו מתיקות נפלאה. היטב ידעתי, שכל זה לא יבוא היום. היטב בקצה האופק המזרחי־תיכוני ענני המלשבע את עיר־הולדתו של מוצארט, נראים היטב בקצה האופק המזרחתיכוני ענני המלחמה. שלא כבחלומנו הישן, בקום המדינה, ידעתי שאומה חדשה איננה נולדת בן־דור אחד וכי בשביל שנהיה „אור לגויים" עלינו לעמול התילה הרבה ולהיות לפחות „אור לעצמנו".

כל זאת ידעתי. אבל המתיקות היתה משום שחשתי כי איש־שם, בלשכת הגויה, יודע מישהו לאן הוא מוליך אותנו, כי איש־שם יוקדת אש־האמונה: מידות הקרקע שמתחת לרגליו של עם — אם יורשה לי לומר — היא כמידת השמיים שמעל לראשו. לא להיפך. לא היום.

*

אחר־כך יצאתי אל אורה המסנוור של השמש הארצישראלית, שאפילו נשים יפות מאוד צריכות להזהר שלא תאכזר להוזהן. יצאתי אל השבוע שצויינה בו השנה שהיתה. שנה לממשלת ההמשך השינוי.

היתה ה„מחווה", שהיתה מעשה נבון דווקא משום שהיתה חד־צדדית ולא כחלק מקוסכם מקומה. אך מה מוזר היה לקרוא בעתונות שהגיעה מהויל צימוסים מתוך ראיון עם ראש־הממשלה בגליון סוף־השבוע של „על המשמר", שאין משמעות לפתיחת התעלה, שאין תזוזה, שאין ולא־כלום. מהר יותר היה לשמוע ב„מוקד" — בשיחה עם יצחק רבין, למחרת המחווה — את ה„אני מאמין" של ראש־הממשלה, שביסודו היה מעין אני־לא־מאמין בכל הנוגע לסיכויי השלום, ואני־לא־מוכן בכל הנוגע למחיר השלום. מי שהאזין ובדיכות לדבריו בנושא זה לא ראה לפניו אלא את הסכנות. לא את הסיכויים.

הוא הדין בשאלת העול הכספי הכבד. אף כאן, במלים מעטות חד־משמעיות. היתה בפי ראש הממשלה בעיקר תשובה אחת: סיוע אמריקני. ואם להקיש מתשובתו על שאלה קודמת — פירושו של דבר, מצב של תלות למשך שנים לא מוגבל.

על „חזון" — הו, כמה מתגעגע אתה לאותם בטלנים המאמינים במלים, אלה היודעים ש„דבר אל העם" הוא תנאי ל„ויסעו" — על זה לא שמענו באלה הימים כמעט ולא כלום.

*

כנגד זה ניכרת התערערות נמשכת של סדרי־מדינה מתוקנים. אשרי מי שאינם רואים זאת, ואם הם רואים — אינם מבינים.

בחלומי (כן, גם חלום משוגע כזה חל) קם ראש הממשלה והכריז, כי אות מה היה הברכרוות של הנהגת המדינה (ה־תנועת העבודה. אם יש מי הדוע מה תהיה רייפורמה יכולה בדרכי הנהגת מפלגות, בדרכי־הבחירה לכנסת. באחרית של הנבחר לבחוריו.

בחלומי קם ואמר, כי הוא יודע רופא — זערא — הבעים שלוש ההנהגה הנוכחית וכי רק כהמת... התי המדיני בשעה זו הריהו משום התליכה לבחירות, שתחייגה, בניגוד ל־ ארע בדצמבר 1973, בחירות אמת.

לא. להדהמתי מצא לו רבין תנאים... דווקא בפורד ורוקפלר.

אם ישנו דבר מתוקן באמת באמריקה זו החוקה. היא קובעת בדקדקנות גם... ללכת לבחירות וגם מה יש לעשות שנקלעה האומה למשבר כפול כבון זה. רה כאשר סגן הנשיא סרח והנשיא נאשם בפגיעה בחוקה שעליה נשבע.

אפילו כשיבוא המשיח לא יהיה מ... זוכה לגמשל.

*

אבל זה לא הדבר האחד המרמז... כמו־נשיאותו בלשכת ראש־הממש־ מערכת „הבלמים והאיזונים" שבחוקה... דיקנית. את הערכותיו על „מצב האומה"... פתח, בדומה לנשיא פורד, במלים ה... „מצב האומה אינו טוב". אדרבן... טוב.

כבהלך מכסיסי אפשר שיתגלה מ... סנדק „הליכוד הלאומי" כיועצו הבכ... בסתוני הראשי של ראש הממשלה... באמת. ייתכן שיתגלה, שאריק שרון... גמר־שליייר ויתכן שאין סתירה... שהיה בין ראשי הנצים על סבאסט... מי שישיגר לשם צבא בשביל לשים הפרת החוק ולתחירה תחת סמכות ישראל. הכל — שלא כמו בחלום במציאות.

כמהלך במשטר פרלמנטרי, שבו כולה, וראשה בכלל, יונקים סמכותם כנסת, זהו מעשה תמוה. לא במק... פעם בן גוריון שהוא „יושב־ראש ה... שהרי חבריה אינם חביריו של ראש־... דווקא, כי אם נציגי הסיעות בכנס... בהחלט לקונן על מצב זה. מן ה... להציע שינוי משטר. קשה לקבל שבה מתמנה יועץ לתפקיד כזה, כא... נוגד את דעתם של ראשי מערכת ונציגים של סיעות שונות בממשלה מינוי שאין לממשלה מה לומר... כזאת נתמנה גם היועץ לענייני מו... צורה כזאת הולך ומתבגן קביגים...

וכל זה בשעה שמעורער עצם... לא על־פי החוק, כי אם על פי המ... ליטית שלנו — שעליה נשען ראש המפלגה הגדולה ביותר במדינה. זו — מפלגת העבודה — היא פיק... בת. היא שקר שבבר אפילו בין... מוסכם.

מהו אם כן הבסיס? ראיונות ב„... שורה"? כיתובים בסוף־רכילות... לבנו ישראלי — בלי ממשלה, ב... בלי מפלגה?

*

אלה הם דברים קשים, אני יודע... אפשר, עם כל הכאב, שלא לה...

אינני צופה לקראת ימים קלים. ימים לא רבים התחלנו להתאושש פסיכולוגי שלא ידענו מיום קום... לדינו יתקע, שאין לפנינו מבוצים... יותר. וכדי לעמוד בהם אין צורך... תשובות נבונות לשאלות „כאן ועתה" בוזירות מיום ליום, מחודש לחודש...

צריך להצית מחדש אש גדולה... לדעת לקראת מה — בטוח והוש... אנותנו הולכים, להצביע על הסכים... אתגרים ברורים, לא להרתע מפחזו וגלויות הדבורים „על מצב האומה"...

כדי לעמוד בכל זה אי־אפשר... בלא חזון, בלא החלום המשוגע... ומי שסבור שזה אינו רציני,... סתם מלים — הוא אינו יודע... העבר היהודי, אין הוא מסוגל להת... לעבר העתיד.

מלים, כן, מלים. חלום, כן, חלום... דבר אל בני ישראל. ויסעו.

פארק הספארי רמת-גן

בשבת ברציפות עד שעה 6 בערב

בואו לעולם אחר...
בואו לפינה קסומה...
טיילו במרחבי פארק הספארי
תיהנו מחיות אפריקה בתקופה היפה ביותר של השנה.
פארק הספארי החוויה לכל בני המשפחה.

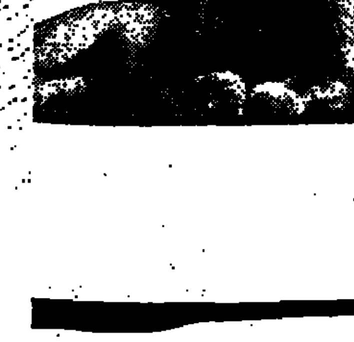

פתוח בשבת ברציפות עד שעה 6 בערב.
(המכונית האחרונה תכנס בשעה 6)

מעל כולם...
באיכות ובעיצוב

ג'ין־פופ
בית אופנת עילית

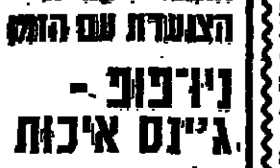

אופנה מקורית הצועדת עם הזמן
ג'ין־פופ - ג'ינס איכות
להשיג בחנויות הבגדים המובחרות
הזהרו מחיקויים!

בית אופנה עילית לצעירים ולצעירות
תל-אביב, רחוב לבנדה 36, טלפון 32577

פרסום המקשר

רבין אמר כי לא יוותר על החלק המזרחי של המעברים

מאת יוסף חריף

ויתור כזה במסגרת ההסכם „הקטן וחצי" עלול לדחוף את סאדאת להצטרף למלחמה עם סוריה ✶ מחוות־הדילול בסיני היתה מכוונת לוושינגטון ולא לקאהיר ✶ האמריקנים לא ידעו עליה מראש ✶ ראש הממשלה מוסיף לדגול במדיניות „רווח זמן" ✶ במסעו אל הנשיא פורד לא יקח עמו רבין את „סל הקניות" ✶ ממילא אין סיכוי שנוכל לקבל את הפריטים המבוקשים לפני 1976 ✶ הוא יבקש לבדוק מה עמדת ארה"ב לגבי ההסדר עם סוריה ולגבי אש"ף

ימים אחדים בלבד לפני שראש הממשלה, יצחק רבין, הודיע על החלטתה של ישראל להקטין את כוחות צה"ל המוצבים בגזרת התעלה כמחווה לקראת חידוש השיט הבינלאומי, הוסיף לטעון ברבים כי ישראל תתנגד למחווה חד־צדדית שכזאת.

כשנשאל מר רבין השבוע, באחת ההתייעצויות, שקדמה למסירת ההודעה מטעם הממשלה בדבר דילול הכוחות הישראליים בסיני, מה ראה להכריז רק לפני ימים מספר, כי ישראל לא תעשה מחווה, כשהיה למעשה ברור שאומנם מחווה כזאת תיעשה באחד הימים הקרובים — השיב: „מחווה" כמוה כ פ י ח ו ת, שהכחשתו היא מן המקובלות!...

אפשר שכך הדבר, אבל גישה זו עלולה להעמיד בסימן־שאלה תמור הכרזות אחרות של ראש הממשלה, שגם הן מושמעות עד כה בתקיפות ובעקיבות — כמו, למשל, זו שאין הוא רואה צורך בהעלאת „הצעות חדשות"; או כמו זו, שבלא שמצרים תסכים להסדר, שתחולתו תהיה למספר שנים, [illegible] על־ידי ישראל; או כמו זו, שישראל לא תסכים לוותר על כל המעברים, אלא בעבור התחייבות מצרית ברורה לאי־לוחמה. ועוד הכרזות כיו"ב: מי־יודע, שמא גם דינן של אלה כדין ה פ י ח ו ת!!

„לא כדאי לבזבז מחווה"

בהערכת ההתפתחויות המדיניות הסביר השבוע ראש הממשלה בפורום סגור, כי הדמיון היחיד בין המחווה לבין הפיחות הוא בקביעת העיתוי הנכון לעשייה, שהוא תנאי חשוב להצלחה. ואשר לשאלת האמינות, העלולה להתעורר על רקע „הפכפכנות" זו של מר רבין, שבתחילה התנגד לעשיית מחווה ואילו השבוע שינה „לפתע" דעתו — מתברר דבר מעניין: כשעלה הרעיון לעשות מחווה כלפי מצרים, לפני חודשיים, היה זה על רקע ידיעות שנתפרסמו באותה עת ושלפיהן אמרה מצרים להעביר כוחות גדולים (ודובר על שתי דיוויזיות) לגדה המזרחית של התעלה. תכלית המחווה היתה, איפוא, למנוע מעבר כוחות מצרים. [illegible]

ראש הממשלה היה בדעה, כי „לא כדאי לבזבז מחווה" ויש לשמור אותה לעת הצורך. [illegible] המחווה הזאת לא נועדה כלפי מצרים, אלא כלפי... וושינגטון.

[illegible]

קיסינג'ר ממעט במשקל המחווה

שר־החוץ האמריקני, ד"ר הנרי קיסינג'ר, תפס את הרמז [illegible]

[illegible]

„נחשול האופטימיות" בארה"ב

[illegible]

הנפנוף במלחמה — ובעיכוב האספקה

[illegible]

בוושינגטון מאזינים ל„המיית היונים"

[illegible]

משבצת לשבת

איתות מסוכן מוושינגטון

איתות מסוכן נקלט השבוע מוושינגטון. ערב צאתו של הנשיא פורד לפגישה עם סאדאת בזאלצבורג חל עיכוב־מה באספקה מסויימת לישראל. [illegible]

לא דיווח אלא תביעה

אף ד"ר הנרי קיסינג'ר אמר השבוע לשגריר ישראל בוושינגטון, כי הוא מצפה שראש הממשלה יצחק רבין, בבואו לוושינגטון בשבוע הבא, יביא את תשובת ישראל לנסיגה משני עבריהם של מעברי הגידי והמיתלה. [illegible]

בציפיה למחוות־גמול

[illegible]

בזכות ולא בחסות

[illegible]

„סוף השבוע האבוד"

[illegible]

בבלגראד — נגד מוסקווה

[illegible]

هكذا من الأصل

מנחם בגין ● הציפיה למחוות נוספות

א.

כדאי להתבונן בעבר הקרוב כדי לברור את דרכנו בעתיד. בשער בנפשנו, כי לפני עשרה שבועות קיבלה ישראל את תנאיו של סאדאת להסדר ביניים. כידוע, יש במערך חוגים המועגים בדיעבד, כי דחיית התנאים ההם היתה כשגה. יש איפוא לבדוק מה היה מצבנו לו היתה עצתם מתקבלת.

היינו כאובדים ארבעה מיליון טונות נפט, או למעלה ממחצית צריכתנו השנתית. היו שי־טענו, כי יכולנו, תמורת בארות הנפט באבו־רודס, לקבל הבטחת אמריקה לאספקת החוסר על חשבונה. מדובר בהוצאה של כרבע מיליארד דולר. לא קשה לתאר באיזו מדה היה נפגע מעמדה של ישראל בעיני העם האמרי־קני, לו הוטלה עליו מעמסה נוספת זו בהקשר עם מקור אנרגיה.

אמנם, בשביל ארצות־הברית אין זה, באופן יחסי, סכום גדול, אבל כולנו עדים למאבק המתמיד בין הנשיא ובין הקונגרס בקשר עם מה שקרוי משבר האנרגיה. הנשיא החליט להטיל תשלום של דולר אחד נוסף על חבית נפט מיובא, ודוברי הרוב בשני בתי המחו־קקים הביעו מייד התנגדותם להיטל כזה, שתכליתו לצמצם את הצריכה על־ידי ייקור.

לו נודע לצרכנים ברחבי אמריקה, כי ב־נוסף עליהם לשאת בעול אספקת נפט לישר־אל, אין להניח כי היתה גדלה חיבתם אלינו. מאחר שמדובר כמעט בכל אורח, מוטב לומר בפשטות כי במצבנו בדעת הקהל האמריקנית היתה חלה הרעה ניכרת.

היינו עומדים אחר נטישת עמדות המגן במעברי המיתלה והגידי. ה„קו" החדש אשר על בנייתו, או ביצורו, היה צריך להוציא סכומי עתק בנוסף למאות מיליוני הלירות שהיו הולכים לאיבוד עם הנטישה, היה מר־אוך בהשוואה לקודמו פי שניים וחצי. למען החזקתו, פן שוב נופתע חלילה, היה צריך לגייס חיילי מילואים במספר הרבה יותר גדול ולהחזיקם בשרות תקופות זמן הרבה יותר ארוכות.

ומה על מהות ההסדר בין שתי המדינות? סאדאת הודיע, כי מצב המלחמה בין מצרים ובין ישראל סופרה להימשך גם אחר נסיגה משולשת זו. ומתי ייפסק? מהצהרותיו המרו־בות מתברר, כי שום נסיגה, זולת המוחלטת, לא תניעו לבטל את מצב המלחמה. הוא מב־טיח „אי־לוחמה" רק אם תשוב ישראל בכל שלוש הגזרות לקווים מלפני שמונה שנים. בתוך מצב מלחמה נמשך, ועם ההב־טחה המדינית הזאת לגבי העתיד, היינו יכו־לים להימצא במצב, כפי שתיארתיו לעיל.

ב.

אין זה סוף פסוק. בהיותו בכווית, כדי להוכיח את נאמנותו לענין הערבי, גילה סאדאת כי בהסכם שהושג, במגע הדילוגים בין אסואן לירושלים היה סעיף אשר על תוכ־נו לא שמענו ממקורות ממשלתיים ישראליים או אמריקנים. מסתבר, כי סאדאת קיבל הת־חייבות מפורשת שבעקבות הנסיגה בסיני תבוא, כעבור זמן קצר, נסיגה ישראלית נוס־פת גם ברמת הגולן. נמסור את רשות הדי־בור לסאדאת עצמו. כך אמר במסיבת עתונ־אים בנסיכות הנפט:

„סעיף אחד קבע את הצורך בהשלמת הפ־רדת הכוחות. אם תיעשה הפרדת כוחות בחזי־ת המצרית בשלב שני, יש לעשות זאת גם בחזית הסורית עד יוני 1975" (ההדגשה שלי — מ.ב.).

זה היה סעיף חשוב, המסיר שלימה של מצרים בשיחתו עם עתונאי כוויתי. ודאי. התברר שהובטח לו על־ידי מזכיר המדינה, כי לא יעברו אלא כחודשיים וישראל תידרש לבצע נסיגה, בהסדר־ביניים נוסף, גם בחזית הצפונית. המלים המפורשות הן „עד יוני 1975". ואנחנו לא ידענו.

את המשפט האחרון ניתן לפרש בשתי דר־כים. על הבטחתו זו לסאדאת לא מסר ד"ר קיסינג'ר לממשלת ישראל, או שהממשלה לא העמידה את המידע לרשות הכנסת והציבור. מה שאינו מוטל בספק הוא כי סאדאת יכול היה לצפות שבין אפריל ויוני 1975 ניסוג גם ברמת הגולן. לכל הדעות, גילוי מעציין.

סעיף אחר באותו הסכם, אשר לא הושג, היה ידוע לנו. סאדאת ציין באופן דרמטי כי הוא משמיע את הדברים בפעם הראשונה לפני העולם הערבי, לאמור, שההסכם בטל אם תותקף סוריה. לא ראיתי להדגיש סעיף זה לא משום שתוכנו ידוע לנו, אלא משום משמעותו התובעת, בלאו הכי, הסבר מסויים. אסתמך למטרה חשובה זו על אחד הפרקים בספרו החדש של הסנייה הייכל, המסביר לנו בשלווה פילוסופית כיצד תוכננה המלחמה ביום הכיפורים תשל"ד, בשעה שתיים אחר הצהריים.

ההחלט — כותב הייכל — כי בשעה 13.30 תתפרסם הודעה מצרית, לפיה ישראל התחילה לתקוף את מצרים. זה חולק. ואין היסוס לפרסם או לאשר את הכזב שהופץ בקרב העמים על־ידי התוקפנים.

אין קושי, אך יש חובה ללמוד לקח מן הציניות הזאת לגבי אותו סעיף על ביטול ההסכם, „אם סוריה תותקף" (על־ידי ישראל). בשעת הצורך, בעוד הסורים והמצרים מת־ליכים בחשאי לעבור להתקפה עלינו, היתה מתפרסמת הודעה בדמשק ובקאהיר כי כוחות ישראל תוקפים את חילות סוריה ומשום כך חשים המצרים לעזרת אחיהם מצפון וההסכם עם ישראל, המבטיח „אי־שימוש בכוח", בטל ועבר מן העולם.

גם נוכח שני הסעיפים האלה בהסכם שלא נחתם, יכולים אנו לדעת מה היה מצבנו בימי יוני אלה לו היינו מקבלים את העצות הרעות מחוץ ומבית, לומר הן לתביעותיהם של מצרים; מכאן יכולים אנו להסיק לקח לגבי הסכנות האפשריות בעתיד.

ג.

לאור הלקח המשולב הזה יכולים אנו לפ־נות לעיקר — שאיפת אויבינו. יש אנשים המנסים לשכנענו, כי נכונותו המוצהרת של סאדאת להכיר „בזכות קיומה" של ישראל בתוך קווי 4 ביוני 1967 היא בבחינת מפנה, אפילו היסטורי. ואם תוסיף אומר דברים דומים גם בשמו של אסאד הסורי, קל וחומר. באח־רונה הצטרף לשליטים ערביים אלה מלכה של ערב הסעודית, ואלדו.

ההתפעלות הבינלאומית מדבריו הרקיעה שחקים. פשיטא, יורשו של פייצל מחבר את השם ישראל עם המלים „זכות קיום" — ההיטב שמענו, האין זה חלום מתגשם? שליטים ערביים, נוקשים וקנאים, מתיישרים לפי הקו התעמולתי־מדיני של סאדאת. תיסוג נא ישראל לקווים שקדמו למלחמת ששת הימים, ואנו מוכנים להכיר „בזכותה להת־קיים". ממשלות שומעות ושואלות: אם כך, איך ישראל? אי שאיפתך המפורסמת לחיות בשלום עם שכניך?

אין לתמוה, גם אם יש להצטער, על קוש־יות אלו המופנות אלינו מבירות רבות. הן היו לבלתי־נמנעות נוכח ההודעות הרשמיות על נכונות לוויתורים מרחיקי־לכת ביותר. נושאי דגל הנסיגה והוויתור טוענים, כי עדיין לא נמצאה ממשלה שתתמוך בהכללת יהודה ושומרון בשטח הריבונות הישראלית. אבקש לשאול אותם האם מצאו ממשלה המו־כנה לומר לערבים, כי עליהם „להתפשר" עם ישראל לפי תוכניות המיני־מקסימליסטיות ש־להם? על תקונים קלים ביותר בדבר גושי־גוסן גם בימי רוג'רס.

מצד שני גדל הולך מספר הממשלות המז־דהות עם תביעת הערבים לנסיגה ישראלית מוחלטת, אף בלי תיקונים כאלה. הוכחה, איפוא, צדקת אזהרותינו מלפני שנים. ככל שתרבו, אמרנו, בהודעות מוקדמות על ויתו־רים מפליגים, לא תקבלו תמורה בתוספות הקטנות והמתבקשות על־ידיכם. אלא להיפך, תביאו לתביעה מתמידה והולכת לנסיגה מו־חלטת בלא שיור.

היום חובה להזכיר, כי אם לא נעמוד במהרה בפרץ עלול מעגל התומכים בתביעה הערבית להתרחב עוד יותר; המחול המדיני־המסברתי עלול לפגוע בנו קשות. המדובר, בלשון מציאותית, ביסודות קיומנו.

ד.

סאדאת אינו כסיל, בניגוד להנחה שהביאו לפנינו אחר מותו של נאצר אלה הקרויים יודעי־דבר. הוא לוחש על אוזניהם של עמיתיו, הנשיאים והמלכים, ושיכנעם, כי קודם כל צריך לדחוק את ישראל לקווי 4 ביוני 1967. את המטרה הזאת יש לנסות להשיג בלי סיכון מלחמה. ואחר־כך נראה. הן תמיד אנו מדגישים, כי יש להזכיר את הזכויות הלגי־טימיות של הפלסטינים, ופירושן של מלים חשובות אלו יהיה בידינו, ובוודאי בידי הפלסטינים עצמם...

שומעיו של סאדאת שוכנעו. זו באמת תכ־נית פקחית. אם יהיה עלינו לעשות מלחמה נוספת בישראל, מאילו קווים יהיה לנו נוח יותר לעשותה? דיה לשאלה בהצגתה. גם להישען על האורן איננה דרושה עוד, יסיפקו בהחלט קריצת עין או מבט חטוף במפה.

לערבים יש יעד ומען גם יחד. הם מבקשים כי מלאכתם תיעשה בידי אחרים. בראש וב־ראשונה על־ידי ארצות־הברית. וושינגטון צריכה להניע את ישראל לקבל ברצינות ובאמון את השינוי בעל „המשמעות ההיס־טורית" שחל במדיניות הערבית כלפי ישראל. היעד אינו מתחלף. אם אי־אפשר להגשימו בבת אחת ניתן גם ללכת בשלבים. לשם כך:

יש להתמיד בהכרזה, כי נסיגת ישראל אל קווי 4 ביוני 1967 תהיה טובה לישראל עצמה, משום שהיא תביא לה את ההכרה המיו־חלה „בזכות קיומה".

אפילו „ניו־יורק טיימס" יעץ לנו להיזהר מפני הריתוריקה הערבית. „אפשר להבין, כותב העתון, אם הישראלים ספקטיים, במיוחד שריתוריקה היא בעצם כל מה שמוצע תמורת ויתורים ממשיים מצד ישראל. יתרה מזו, אפילו הריתוריקה מלווה, כרגיל, תנאים של כיבוד זכויות בלתי־מוגדרות של פלסטינים, או נסיגות „מכל השטחים הערביים".

אבל אין להכחיש כי המלים „הסדר סופי" המחוברות לתביעה לנסיגה ישראלית מוחלטת משאירות את רישומן בקרב עמים ובמיוחד בממשלות הרוצות להשתמש בהן, כדי להצדיק את עמדתן הנוחה להן לגבי הסכסוך במזרח התיכון. לכן גדל הולך מספר המדינות המזדהות עם התביעה הקיצונית, הנוקשה ביותר של שליטי ערב, וקוראות לה „מתונה" דווקא.

עלינו איפוא להסביר, במהרה ובהתמדה, כי עצם התביעה הערבית לנסיגה לקווי 4 ביוני 1967 מוכיחה לנו, כי אין פני הערבים לשלום אלא לדחיקת ישראל למצב שיזמין, באחד הימים, תוקפנות דמים בתנאים הנוחים ביותר לאויבינו ויסכל כל סיכוי לשלום.

על סף מלחמת ששת הימים, ולאחר סיומה, הרבינו כולנו להשתמש בהכרזותיהם של שליטי־ערב דאז, כדי להוכיח כי הן התעתדו להיפגש בתל־אביב, להשמיד את ישראל, למחותה מעל פני המפה ועוד ביטויים כאלה. היום אין לנו צורך להשתמש בביטויים אלה. הבריות נוטים, כרגיל, לעוץ לזולתם לשכוח את שנאמר או נכתב ולהתבונן בהווה. ניחא. יכולים אנו בהחלט לוותר על איזכור דברים מלפני שמונה שנים, אם כי אסור לנו לשכוח אותם, כי הם ביטאו שאיפה אמיתית אשר סיכולה לא היה תלוי באויבינו.

אבל, כאמור, יכולים אנו להסתפק בעובדות מדיניות, החלות על ימים אלה. הערבים דור־שים חידושם של קווי ה־4 ביוני והקמת מדינה ערפאתית בתוך ארץ־ישראל המערבית: הנה למדנו שפניהם לא אתמול אלא היום, כי אין אצלם שום מיפנה, כי הם רוצים להשאיר לעצמם את „האופציה" של ניסיון הכחדתנו. אל נלאה להסביר. אמת זו; אם נחריש ונאפשר לכזב להתפשט, נחטא לעתי־דנו.

ה.

בינתיים עשינו מחווה חד־צדדית. נתבקשנו לא להפריז בערכה, החיובי כביכול, או השלילי. אין לנו שום סיבה, צורך, או נטייה להשתמש בגחמאות. השלילה ברורה. ערכנו „מחווה" לעובדה, שתעלת סואץ נפתחה לכל — זולתנו. אכנה כאילו הזמנו עמים אח־רים, כי ישלימו עם אפליתנו לרעה של עם אחד בלבד.

הם ברצון שמעו בקולנו. איש אינו שואל בקאהיר, מדוע אין היא מרשה לאניות ישר־אליות לעבור בתעלת סואץ. מה פלא? אם ישראל „משתמשת" לאפלייה, להפרת התחיי־בות בינלאומית כלפיה, מדוע תרעומה או תמ־היה מדינות הים? אפילו בתולדות עמנו יקשה למצוא מקרה שבו מגיפה נעשית להודייה.

ו„החיובי" מהו? קיבלנו מספר מחמאות. אלה החושים התנגדות מיוחדת על דברי לטי־פה צריכים לזכור, כי יכלו לקבל מספר רב יותר של דברי לטיפה לפני עשרה שבועות, לו החליטו להיכנע לתביעות המצריות. תמיד ישבחום על מה שמכונה „גמישות". הוא הדין בעתיד. אם יסכימו לנסיגות, יטפחו על שכמם ויעלו על נס את אהבת ההסדר שלהם, ואולי ידברו אפילו על אהבת השלום שלהם. אבל הן ידוע, כי הוא יהיה מאתנו והלאה.

אופייניות היו תגובותיו של סאדאת. הוא הופתע. הוא שמח. נמצאה בידו הוכחה, כי ישראל למדה את לקחה של מלחמת יום הכיפורים... אבל הוא מצפה למחוות ישר־אליות נוספות...

זה העיקר. סאדאת אינו יחיד המכריז, כי אין די במחווה אחת. גם גורמים אחרים מצפים, כי בעקבותיה תקום תנופה אל הסדרים חלקיים, כלומר, לנסיגות ישראליות תוך קיום מצב מלחמה — ולא בחזית אחת בלבד — או לקראת הסדר הקרוי כולל, כלומר התקר־בות אל קווי 4 ביוני 1967.

הדין של המחמאות יחלוף במהרה. תעלה „הציפיה" לביטויי וויתורים נוספים. זה הזמן להזהיר ועירנות מירבית. כי במלאות שמונה שנים למלחמת ששת הימים, על הנצחון הכ־ביר שהושג בה, הוטל על כף המאזניים פרי הנצחון הזה.

קצא"א - חלום ויקיצ

ההסתדרות מנעה עימות באשקלון וגרמה לסגירת חבר הצינור ★ לאור התחזיות השליליות לגבי רווחיות הובלת נ ספק אם תופעל החברה מחדש ★ אבטלה סמו שוררת לא רק בנמל הנפט באשקלון

מאת יובל אליצור

ביום ג' השבוע, כאשר הודי־עה הנהלת חברת „קו צי־נור הנפט אילת—אשקלון" על סגירת נמל הנפט באש־קלון, נתחוור לפתע לכל המעורבים בפרשה — שובתים בים וביבשה, מתווכים למיניהם, ועדי עובדים „מוזהים" מבולבלים ונבוכים — מה היה. צריך להיות ידוע להם מכבר. איש בעולם הרחב לא יצטער אם תחדל ישראל מהיות יצואנית נפט.

עודי התברר להם, כי לפחות בטווח קרוב יצאו המשק הישראלי, ובוודאי המשקיעים הלא־ישראליים בצינור הנפט, נשכרים מהפס־קת הטעינה באשקלון.

אילו טרחו חברי הועדים, מחזיקי „החי־קים" בהסתדרות ואחרים, לעיין פחות בהצ־עות פשרה מפולפלות ולקרוא יותר עתונות מקצועית על נושא הנפט, היה מתברר להם כי נמל הנפט של צידון העומד במרחק כמה מאות קילומטרים בצפון לאשדוד, היה מוש־בת ארבעה וחצי חודשים לא בשל סכסוך עבודה אלא פשוט משום שהעברת הנפט התגלתה בלתי־כדאית — ובצידון אין מסוף ישראלי שכל גורם מכובד בעולם הנפט הבינ־לאומי חושש להיות קשור עמו וסוחט ממנו תנאים מיוחדים, אלא מסוף של חברה „טפ־ליין" המובילה את הנפט הסעודי של חברת „ערמקו".

רק באחרונה, בהתערבות גורמים ערביים בכירים, הורה חאלד מלך סעודיה לחדש את הזרמת הנפט בצינור כדי לפצות במקצת את סוריה ולבנון שדרכן הוא עובר.

מכליות בתפוסה כוללת של 30 מיליון טונה מושבתות כיום במפרץ הפרסי ובנמלים ברחבי העולם, ומדי חודש מצטרפות לצי זה מכליות ענק נוספות שהוזמנו לפני שנתיים ושלוש כאשר שררה גאות אין־כמוה בשוק הובלות הנפט. בחודשים הקרובים תקטן תע־סוקת המכליות, שכן העברת מטענים בתעלת סואץ תקצר את משך ההפלגה.

בשלב זה קשה לאמוד את השפעת תעלת סואץ על שוק ההובלה, וקשה לדעת את הש־פעת הגדלת צריכת הנפט בחודשים הקרובים כאשר המדינות הצורכות ימהרו למלא מחדש את מאגריהן לקראת העליה הנוספת במחירי הנפט הצפויה בספטמבר, אך אין סבורים כי תבוא התעוררות של ממש בשוק הובלת הנפט.

● הפסד גדול

התחזית לטווח הרחוק אף היא אינה מעו־דדת. התחלת התפוקה של בארות הים הצפוני, סיום העבודה בצינור הטראנס־אלסקי וגילוי אוצרות נפט במקסיקו וליד חופי ברזיל מקצ־רים בהרבה את דרכי הובלת הנפט. היתרון שהיה לישראל בקיצור הדרך מן המפרץ הפ־רסי לנמלי אירופה ייעלם כליל אם יתגשמו צפיות אלה.

בחמשת החודשים הראשונים של שנת 1975 הוטענו בנמל אשקלון פחות מ־10 מיליון טונה נפט. זו כמות קטנה בשליש מן הכמות שהוטענה אשתקד באותה תקופה והיא מהווה כמחצית כושר התפוקה של הצינור בשלב הנוכחי לאחר השלמת תחנות שאיבה ומכלי החסנה נוספים. התחזית לחודשים הקרובים קטנה יותר.

בשנת 1973 היה צינור אילת־אשקלון רווחי ביותר — הרווחים הגיעו ל־20 מיליון דולר. אשתקד ירדו הרווחים ל־13 מיליון דולר ו־התחזיות לשנה השוטפת — ואלה היו. התח־זיות. שקדמו לשביתה — היו לירידה נוספת ברווחים ואולי אפילו להפסד. בנוסף להפסדים מהשבתת הצינור צפויים הפסדים גדולים יו־תר מהשבתת צי המכליות. במעמס כולל של 1.5 מיליון טונה, העומד לרשות חברת הצ־ינור.

חלק ממכליות אלה נמצא בבעלות ישראלית ישירה או עקיפה. חברת הצינור נאלצה לח־כור מכליות אלה במחירי החכירה. הגבוהים ששררו לפני שנים מספר משום שגורמי ספ־נות אינם רוצים להסתכן בהכללת מכליותי־הם ב„רשימה השחורה" של החרם הערבי.

ומה בדבר החוזים עם הלקוחות הזקוקים לנפט המיוצא באשקלון? האם לא יבואו לקו־חות אלה בתביעות אם תיפסק עתה הזרמת הנפט מישראל?

נסיון החודשים האחרונים הוכיח, כי אין חשש כזה שכן הללו ישמחו לנתק את קשריהם עם ישראל ואולי אף לקבל נפט במחיר הובלה נמוך יותר. ברור, עם זאת שחידוש החוזים אחר שהופרו על־ידי ישראל יהיה בלתי־אפשרי.

יש להניח כי בחודשים הקרובים ייעשה חשבון־נפש ממצה בחוגים שונים כדי להפיק את הלקח שנצבר במאורעות השבועיים הא־חרונים. אין ספק, האשמים ביקיצה עצובה זו מחלום ענף הובלות הנפט בישראל הם רבים ושונים: ההסתדרות נתגלתה לא כגוף חזק ואף לא כגוף נבון, המשטרה לא הו־כיחה כושר מבצעי מעולה, ביחוד בשלבים הראשונים של המבצע. הסולידאריות בין קבו־צות העובדים נתגלתה כסיסמה ריקה מתוכן שמשמעותה האמיתית היא שהעובדים החז־קים מנצלים את החלשים ואת המתאים. חוקי המדינה הופגנו כ„חסרי־שיניים" וגם דעת הק־הל — כך התברר — אינה משכנעת כאשר הכוח בידי מעטים.

● כל עוד הרוויחו

האשמה העיקרית של הנהלת החברה — כך ניתן להסיק מהערכת־מצב מוקדמת זו — היא השלמתה שהעניינים יתגלגלו למצב זה. מתקבל הרושם שכל עוד היו רווחים לא היה איכפת לאיש אם האבטלה. הסמויה עולה כפורחת ב־קצא"א, אם נוהלי עבודה פסולים קנו להם שבת בחברה, ואם החברה מעסיקה ציבור עובדים שאין לו הערכה מינימלית למקום עבודתו ולקשיים העצומים העומדים לפני ענף הובלת הנפט בישראל.

האמת היא כי החברה צריכה לפטר כיום לא 13 עובדים ממחלקת הים ואף לא 18 אלא 40. כל „פשרה" היא הטעיה או עצימת עינים, שכן אם החברה מתנהלת לא על בסיס מסחרי ואם אבטלה סמויה מותרת, מדוע יפוטר אפילו עובד אחד מיותר?

כיצד התגלגלו כך העניינים במחלקת הים של החברה? בשלוש השנים מאז־1971 גדלה תפוקת הצינור בהתמדה ומספר האוניות שט־ענו נפט במסוף אשקלון, עלה מחודש לחודש.

מנכ"ל (אלוף מיל.) בוצר

העובדים ביקשו „סוכריה"

כדי לקשור את האניות למסוף היה על די מחלקת הים לצאת בסירות כאשר־חק 25 קמ. כל משמרת שהיו בה 28 כללה 80 שעות עבודה בתשלום מלו הנמל לבין האניה.

בסוף שנת 1974 נסתיימה בניית באשקלון שבו הושקעו כ־15 מיליון ל' שובר הגלים ומיליוני ל"י נוספים במ[...] אחרים. שעות עבודתה של כל משמרת קצרו בשליש. בנוסף נכנסו לקו [...] גדולות יותר ופירושו של דבר היה [...] לקשור פחות מכליות לטעינה יותר [...]

בחודשים האחרונים ירדה גם כמות שהוטענה, והתוצאה — כפי שהוכיחה החברה בטבלאות ובמספרים לאותם שהיו נכונים לקרוא — היתה שכיום רק 22 עובדים במחלקת הים לעובדת שומים כיום במסבה שלה.

כל הצדדים בסכסוך הכירו כי הם לבוא לקראת עובדי מחלקת הים, אך היו סבורים כי אם יקבלו הרדות [...] הם הכל, מדוע יסכימו לוויתור כלשהו איפוא, כי אחד הלקחים מפרשה [...] להיות כי על המעביד בכל סכסוך להודיע מיד לאילו פשרות הוא נכון, ואחר־כך לעמוד על שלו ללא הזוזה.

● אנא, תנו סוכריה...

השבוע, בשלב מסוים של המו"מ, ועדי העובדים של קצא"א במגעיהם [...] הלת החברה: אנא, תנו „סוכריה" לעובדי מחלקת הים כדי שנוכל להור[ות] שהשגנו משהו. הם בוודאי ידעו [...] נוסף זה ואז נוכל לנצר מהם תוצא[ה] נקי..."

סיפור מעין זה מדגיש את הם[...] המזוייפת שנתגלתה בפרשה העצובה [...] מרד באשקלון. עוד לפני התחלת התערבותו מנוהגי מחלקת הים (דרך [...] הסיבות לקיצוניות המופלגת של [...] היא העובדה כי בין 18 העובדים [...] רות אישרה את פיטוריהם נמצאים [...] ארבעה חברי הועד, ואחד מהם [...] השובתים ג'ורא צוקרמן, שהודיע [...] מה להפסיד"), כי קבוצת שונות של [...] יצטרפו לשביתתם. הם התכוונו [...] אים הדירוגיים, לעובדי „אל־על" [...] נמל אשדוד — ל„בעלי השרירים" [...] צות העובדים — אך הם השלימו [...] על 150 העובדים האחרים של קצא"א.

„סולידאריות" זו מזכירה מצב [...] ספר, כאשר תלמידים עצלים שלא [...] ריהם מסיתים את חבריהם לסרב ל[...] בבחינה כ„מתמטי" נגד המורה. התה[...] כן, היא שהתלמידים החרוצים סובל[ים ...] קצא"א הרגישו השבוע על בבם את [...] האמיתית של הסולידריות עם ג'ורא וחבריו. לזכותם של ועדי עובדים א[...] ימאים וחברות תעופה. יש לומר [...] לא התייצבו מאחורי השובתים בם [...] השביתו את העבודה בענפים א[...] יצרו עימות כללי עם השלטון, שיט[...] כה התאוו לו. אכן, ביום רביעי הוד[יעו] ועדי העובדים של קצא"א על [...] מן הקו ושיטות המאבק של עובד[י] הים.

ההסתדרות לא תוכל להתפאר ב[...] פרק עגום זה בתולדות יחסי העבוד[ה ...] אל. היא הודיעה שהיא „מסירה את [...]" מקבוצת העובדים שעשתה ללא [...] תדרות, אך בשעת המבחן נתקפ[ה ...] תודות ירוחם משל פיק־ברכיים, שנ[...] טת הנהלת החברה על הפסקת הזב[...]

● פיק־ברכיים בהסתדרות

זה היה ביום ב' השבוע, כאש[ר ...] הוראה לקבלן יונה לרר ולאנשיו ל[...] המכלית שעגנה מול נמל אשקלון [...] המשטרה התכוננו להגן על פעולה [...] את התערבות סירות השובתים. הכ[...] הרה בדרך זו של התמודדות עם [...] אחר שהוכח בשבוע שעבר כי [...] אחרי סירות השובתים תהיה ידה [...] תנה, שכן סירות החברה שעליהן השובתים מהירות יותר.

אילו היו השובתים מנסים למ[נוע] את קשירת המכלית יש להניח כי [...] היה עולה בידם וההכרעה היתה מ[...] אולם בשעה שהכל התכוננו לעימות [...] של דבר נועד להגן על מקום עב[ודה של] מאות עובדים בישראל שאינם ב[...] „בחירי" מחלקת הים — הודיע מזכיר [...] רות ירוחם משל למזכיר מועצת פ[...] קלון כי ההסתדרות מתנגדת לעימות.

טענתו של ירוחם משל היתה כי [...] ההסתדרות הסכימה (ב„וועדת אש[...]" הקבלן יבצע עבודות אחרות [...] רת מכליות. אכן כך, אלא ש„ווע[דת ...] פיזי" התכוונה למצב שבו העובדים [...] את מסקנות הוועדה והעבודה מת[...] סדירה. כיצד אפשר לבצע מסקנות [...] שהצד השני דוחה אותן מכל וכו[ל ...] מצב שונה לחלוטין?

פקודתו הטלפונית של מר משל ל[...] המטה באשקלון, ואז החלום על פי [...] המשטרה. ואחר־כך גם על הפסקת [...] קצא"א.

רק לאחר שהוחלט על הפסקת [...] מישראל באה היקיצה. הנסיון הישרא[לי ...] כי כאשר מפסיקים את טיסות „אל [על" ...] סוגרים מפעל תעשייתי מדובר בג[...] שכן המעביד מעונין, אולי אפילו [...] העובדים, לקצר ככל היותר את השביתה.

סגירת נמל אשקלון, לעומת זאת [...] היתה להיות מצב של קבע, שכן [...] ענף שבו נחיתותה של ישראל מובה[קת ...] זה אין ישראל מסוגלת להתמודד [...] מבחוץ ועם חבלים מבפנים.

בשלב מסוים של הסכסוך בנמל [...] אשקלון הפסיק אחד העובדים: „[...] קיימת" עוד. לא פיטורי עובדים מיותר[ים ...] המחיר היקר ששילם המשק הישר[אלי ...] פרשת אשקלון יהיה כדאי אם הלק[ח ...] בו יושם גם בענפים אחרים של [...] צודקים אנשי מחלקת הים של קצא"א [...] לת סמויה יש לא רק אצלם.

דירות מרווחות מתוכננות להפליא!
בתנאים כספיים ללא תקדים!
בראשון־לציון

במרכז המגורים החדש והשקט במרכז ראשון לציון של „צל־אלונים",
בבניינים רבי קומות של דירות אכסקלוסיביות, עם 2 מעליות, חניה צמודה, ומרכז מסחרי במקום

נותרו מספר דירות מצומצם בשלב א' במחירים דלהלן: —

3½ חדרים — 94 מ"ר החל מ־**179,000** ל"י
עם שרותים כפולים

4 - 4½ חדרים — 110 מ"ר החל מ־**198,000** ל"י
עם חדרי ארונות ושרותים כפולים

★ **30,000 ל"י עם חתימת החוזה**
★ 40,000 ל"י משכנתא לא צמודה
★ 20,000 ל"י בכניסה
★ היתרה בתנאי תשלום נוחים המותאמים לאפשרויות הרוכש
★ בטחונות מלאים לכספי המשתכן
★ אפשרות להסדר באשר למס ערך מוסף

פרסום והרשמה:
צל אלונים
שד' דוד המלך 30, תל־אביב, טל': 265286; 268760 (בימים א'—ה')

השווה לאחרים, ותוכח בעצמך!

מסע רבין לוושינגטון

מול פני „ההערכה־מחדש"

אווירת ביקורו של יצחק רבין בוושינגטון בשבוע הבא שונה בתכלית מאווירת הביקור בספטמבר ✶ נגוזה הגישה המדינית המשותפת האמריקנית־הישראלית ✶ „ההערכה המחודשת" — נגד היענות לכל בקשות־הסיוע של ישראל ✶ המינהל מאמין — בעקבות סאדאת — שאפשר להרחיק את סוריה מעל מוסקווה ✶ לאמריקנים רעיונות מוגדרים לגבי גבולותיה של ישראל

מאת **שמואל שגב**, סופר „מעריב" בוואשינגטון

הבדל רב יש בין ביקורו של ראש הממשלה יצחק רבין בוושינגטון בשבוע הבא ובין ביקורו שם בספטמבר אשתקד. יש הבדל לא רק מבחינה טכסית — אז היה זה ביקור רשמי, וכעת ביקור של „תכלית", אף שגם הפעם יתאכסן מר רבין ב„בלייר האוס", בית ההארחה של ממשלת ארצות־הברית לאורחים רשמיים — אלא בעיקר מבחינת הנסיבות שהוליכו אל הביקור.

כשנפגש מר רבין עם נשיא ארצות־הברית ג'ראלד פורד בספטמבר אשתקד, הוא היה המדינאי השני, שבא לוושינגטון אחרי חוסיין מלך ירדן, לאחר השבעתו של מר פורד כיורשו של הנשיא ריצ'ארד ניכסון. נסיונו של הנשיא פורד במדיניות־החוץ היה אפסי, ותלותו בשר החוץ הנרי קיסינג'ר היתה תלות גמורה. מר רבין בא לוושינגטון כמי שהיה שגריר ישראל בארצות־הברית, והאמריקנים על חלקם בקאריירה הפוליטית שלו יצרה אווירה של רצון טוב כלפיו.

בייחוד הנשיא פורד התייחס בחמימות רבה אל השגריר־לשעבר, שעמו נפגש פעמים אחדות בוושינגטון. מתוך ציפיה, שמר רבין ימשיך את תהליך ההתקדמות לקראת הסדר, שהחלה בו ראש־הממשלה הקודמת גולדה מאיר, הבטיח לו הנשיא פורד הבטחות שונות בדבר סיוע כלכלי וצבאי גדול לישראל בעתיד. לאחר התמיכה המסורתית של הקונגרס האמריקני בישראל זה חצי יובל שנים לא התקשה הנשיא פורד להבטיח לראש ממשלת ישראל החדש את המשך „היחסים המיוחדים" בין שתי המדינות, ו„יחסים מיוחדים" פירושם לא רק סיוע צבאי וכלכלי והתמיכה מדינית, אלא דבר חשוב אף מהם: תיאום מדיני הדוק, והתייעצות מתמדת על הצעדים, שיעשו במזרח־התיכון.

■ „מתעקשת" לעומת „מתונים"

בבוא מר רבין לוושינגטון ביום ג' הבא יתברר לו, שנגוזו חלק גדול מאווירה נוחה זו. יקבלו את פניו במלוא האדיבות, כדרך שמקבלים פני כל מכובד מחוץ לארץ. אבל בשיחות המדיניות עם הנשיא פורד ביום ד' וביום ה' בוודאי יחוש מר רבין, שהאווירה החמה נצטננה במקצת.

מאז התמוטטו מאמציו האישיים של השר קיסינג'ר במזרח התיכון, מגדיר המינהל האמריקני את ישראל כ„מתעקשת" וכ„בלתי־גמישה", בעוד הוא מציג את המנהיגים הערבים כ„מתונים" וכ„נכונים להסדר". אמנם נשתפרה האווירה בעקבות החלטת ישראל לדלל את כוחותיה מול תעלת סואץ. אולם יבהירו למר רבין כי ההדלפה שהודלפה בשבוע שעבר ל„ניו־יורק טיימס", שמכתבם של 76 הסינאטורים אל הנשיא פורד מחזק את עמדת ישראל, והיא יכולה לסמוך תמיד על תמיכת הקונגרס למען סכל את כוונות־המינהל, לא זו בלבד שאינה נכונה, אלא שהרגיזה את הנשיא פורד עצמו. את הפירוש הכסעה, שנתפרש בישראל מכתבם של הסינאטורים, רואה המינהל כפגיעה בנשיא וכביטוי של נכונות ישראל לעימות עם המינהל האמריקני בתקופה המתמדת להצלחות דיפלומטיות, אחרי כשלונות מדיניים רבים כל כך בשבועות האחרונים.

■ אחיזת עיניים דיפלומטית

התמורה היא לא רק באווירה, אלא גם במעמד האישי של מר רבין ושל מר פורד. מר רבין, שצריך להיאבק עם מתנגדים רבים כל כך בתוך הממשלה ומחוצה לה, נחשב ראש־ממשלה שעדיין צריך להוכיח את כשרונו כמדינאי. לא סוד הוא שבעקבות ההתמוטטות הדיפלומאטית והילוכים של ד"ר קיסינג'ר ב־22 במארס השמיעו שר החוץ האמריקני, ותוות מכבו הנשיא עצמו, כמה הערות בלתי־מחמיאות על מר רבין ועל דרכו במשא־ומתן. אחרי כן באה „ההערכה המחודשת", שעודנה כחרב תלויה בחוט־השערה מעל ראשה של ישראל.

לעומת זאת גדל בטחונו של הנשיא פורד ביכולתו לטפל בסבך מדיניות־החוץ; ולאחר הצלחת סיורו באירופה ופגישותיו עם נשיא מצרים אנוור סאדאת בזאלצבורג מגלה מר פורד נטייה לסמוך יותר על עצמו, וקצת פחות על השר קיסינג'ר. מגמה זו הפכין בטיפולו בפרשת האניה „מאיגואז", היא נתחזקה בעת סיורו באירופה. חשובה מזו, אף שהוא ניצב מול קונגרס, שיש בו רוב גדול לדמוקראטים, הוכיח כי הוא מצליח להסתדר עמו יותר משהצליחו שני קודמיו, ועד כה לא ביטל הקונגרס שום וטו של הנשיא פורד על חוקותיו.

כאשר יבוא ראש הממשלה רבין לוושינגטון ביום ג', ימצא איפוא נשיא אמריקני בוטח בעצמו יותר, המאמין במלוא הצניעות, שבזאלצבורג זכה במגע ממשי להגביר את כוחה של אמריקה לדרבן את ישראל.

אף על פי כן יש להתייחס בזהירות יתרה למה שנראה כתוצאה הממשית ביותר של סיור פורד: חידוש ה„תנופה" המדינית במזרח־התיכון. פגישת הנשיא פורד והנשיא סאדאת היתה — במידה זו או זו — משחק של אחיזת־עיניים דיפלומאטית. האמריקנים באו לשם בציפיה לשמוע רעיונות חדשים מן המצרים לשם הפשרת הקפאון עם ישראל, ולפי כל הסימנים נענה להם הנשיא סאדאת. ולא עוד אלא שהלבביות המופגנת של מר פורד כלפי המנהיג המצרי נועדה לשמש אמצעי לחץ על ישראל לקראת ביקורו של מר רבין בשבוע הבא.

ישראל הגיבה בדללה את כוחותיה מול תעלת סואץ. צעד זה נחשב בוושינגטון ובקהיר כסימן לפגיעותה של ישראל, וגם כמחווה שנועדה לשפר את האווירה בעת המשא־ומתן עם הנשיא פורד בשבוע שעבר. כלומר, דילול־הכוחות נחשב כמחווה לא כלפי מצרים, אלא כלפי ארצות־הברית.

■ פני אמריקה — לאן

יומיים אחרי שוב הנשיא פורד מאירופה עדיין אין שום מידע נאמן, מה באמת השיג אצל סאדאת. אבל משיחות עם כתבים שונים, שנתלוו אל הנשיא בסיורו, ושמעו בקביעות תדריכים מפי שר־החוץ, אפשר לסכם, לאן מועדים פני המדיניות האמריקנית:

- ● הנשיא ישלים את ההערכה המחודשת המבטחת לקראת סוף יוני, אחרי השיחות עם מר רבין ועם סגן ראש־הממשלה ושר־החוץ של סוריה עבד אל־חלים חדאם. שיחות סאדאת־פורד הרמו תרומה „חשובה" להערכה המחודשת, אבל לא תרומה מכרעת.
- ● נראה כי הדיפלומאטיה של צעד־אחר־צעד עודנה אופציה אפשרית, אם כי לא סבירה. על כל פנים לא יוסיף הנשיא פורד לשלוח את ד"ר קיסינג'ר למזרח־התיכון אלא אם יהיה לו בטחון כמעט מוחלט — בטחון של 90 אחוזים בקירוב — שהפעם תצליח גישה זו להסדר במזרח־התיכון.
- ● הנשיא פורד מבטל את ה„תנופה" כמכשיר דיפלומאטי. גם בפגישותיו עם ראשי נאט"ו וגם בשיחותיו עם הנשיא סאדאת הדגיש מר פורד לשיטה דבש ב„תנופה" לקראת הסדר השלום, שיש צורך בתנופה כזאת עכשיו, ולא לאחר זמן.
- ● ביסוד רעיון ה„תנופה" מונחת ההנחה, שאם לא יושג הסדר בעת, לא יהיה אפשר למנוע פרוץ מלחמה במזרח התיכון. הפחד מפני מלחמה — הפחד מפני חרם־נפט חדש, הצופה במזרח־התיכון — רב כל כך, עד שהאמריקנים מוכנים לחשוף עצמם ללחץ הערבים, כדי להצדיק את לחצם על ישראל.

בענין ה„תנופה" המחודשת הכריז הנשיא פורד לא אחת, שלהבדיל מן התקופה שלפני מלחמת יום־כיפור לא תשלים ארצות־הברית עם חידוש הקפאון במזרח־התיכון, ואם לא יצליחו הנוגעים בדבר לצמצם את הפער ביניהם, תעלה ארצות־הברית „רעיונות" משלה. סימנים רבים מראים, שהמינהל האמריקני כבר גיבש „רעיונות" לגבי גבולותיה העתידים של ישראל. אבל כיוון שמתקרבות הבחירות לנשיאות (בנובמבר 1976), בעיקר הנשיא בולטים גישה של הסדר חלקי, ואם יימצא לנכון, יעלה את תוכניתו הכוללת.

■ רגעים קשים

לכן מקווה ארצות־הברית שמר רבין, כנשיא סאדאת לפניו, ינקוט אווירה בקצב מהיר יותר של התנופה הדיפלומאטית, ומי הקצב והתנופה יהיו את חלקם במגעי הסדר־ביניים. גם המצריים, בשיחות זאלצבורג, דיברו על „תנופה". כנראה קיבלו את הגישה, שהתנופה תביאנה לקראת הסדר; ולדעת שר החוץ האמריקני כנראה כי הנשיא סאדאת שהתגבשה התנופה, כשהיא לעצמה, תהיה באמצעי ללחץ על ישראל.

זה הרקע לביקורו של מר רבין בוושינגטון בשבוע הבא, ושליחות זו אכן היא אחת השליחויות המסובכות ביותר, שהוטלו בעולם על כל ראש־ממשלה־ישראלי. אמנם, למרות גודלה באמת, היו לא פעם „רגעים קשים" אצל הנשיא ניכסון ואצל השר קיסינג'ר. אבל אלה היו רגעים קשים בתקופות של יחסים הדוקים מאוד, ולא בתקופה של „הערכה־מחדש" ואפשרויות של עימות עם המינהל האמריקני.

זאת ועוד: מר רבין בא לוושינגטון בעת שבבית הלבן מתגבר הלחץ שלא להיענות לכל דרישותיה של ישראל לגבי סיוע צבאי וכלכלי בשנת־הכספים הבאה של ארצות־הברית, המתחילה ב־1 ביולי. הנשיא פורד עצמו הבטיח למר רבין אשתקד סיוע צבאי וכלכלי לטווח ארוך; ומר רבין יהיה זקוק לטאקט רב, כדי להזכיר לו הבטחה זו בנסיבות באותה.

■ עוד „שגיאת־אסואן"

המגמה זו הכרחית, וקיום ההבטחות צריך להיות תנאי לכל נכונות של ישראל להיות שותפה ל„תנופה", של המטה המינהל האמריקני. נגד היענות לבקשות ישראל אומרים באמריקה, כי בעת הגשת סיוע לישראל בעתיד צריך הנשיא להביא בחשבון את צרכיה של מצרים, סוריה וירדן.

ממקור נאמן נודע כי בהערכה המחודשת של מיניסטריון־החוץ האמריקני נאמר בבירור, שארצות־הברית עלולה להיכשל עתה שוב בשגיאה כבימי סכר־אסואן הגדול, ולדחוף את מצרים בחזרה אל בין זרועותיה של ברית־המועצות. סאדאת מתלבט בבעיות כלכליות קשות, והוא מבקש עזרה מארצות־הברית — צבאית וכלכלית. אולם הנשיא פורד ניצב לפני השאלה, כמה סיוע הוא יכול להושיט למצרים, בלא שיצטרך לשלם מחיר פוליטי כבד במערכת הבחירות לנשיאות.

בפרקי ההערכה המחודשת, הדנים בבקשות הסיוע של ישראל, מובאת הנבקה זו: אם תקבל ישראל את כל בקשתה בסך 2.5 מיליארדים דולר, תוכל לקנות את כל הנשק החדיש שהיא מבקשת, לייבא מוצרים אזרחיים כדי צמיחת המשק בשיעור 4—5 אחוזים, ועדיין תוכל להגדיל את מלאי מטבע־החוץ שלה ב־400 מיליון דולר. טוענים אבות ההערכה המחודשת: „כבר עשינו הרבה מאוד למען ישראל, וחידשנו את חימושה בשיעור, שבאמת יותר, היא חזקה כעת הרבה יותר משהיתה בפרוץ מלחמת יום כיפור"; ועם זאת אומר המסמך, כי בשנת־הכספים הנוכחית (המסתיימת ב־30 ביוני השנה), נתנה ארצות־הברית לארצות־ערב 625 מיליון דולר — וישראל קיבלה למעלה מ־700 מיליון דולר, מלבד 2.2 מיליארדים דולר שהוקצבו לה אחרי מלחמת יום־כיפור.

■ לישראל — מקור יחיד

כלומר, אומרים בעלי ההערכה המחודשת, ארצות־הברית עלולה להיתקע למצב שתצטרך להעניק 2—3 מיליארדים דולר לשנה לצורכי השנים לסכסוך המזרח־תיכוני; ואם תקבל ישראל 2.5 מיליארדים דולר, אף על פי שהנשיא פורד הגדירה כ„מתעקשת ובלתי גמישה", פירוש הדבר שישראל תקבל מן האוצר הפדראלי האמריקני, יותר משנותנת ארצות־הברית למדינות אמריקניות בצרכות שונות.

מצד אחר מכירה ההערכה המחודשת, שארצות־ערב מקבלות סיוע רב מן הארצות המפיקות נפט, בעוד ישראל תלויה בארצות־הברית בלבד, ויש להביא בחשבון עובדה זו.

במסמך אין שום המלצה בדבר הסכום, שיאושר לישראל, והוא מניח את ההחלטה בידי הנשיא בלבד. כאן יכול איפוא מר רבין ללחוץ לחץ כבד למען קבלת סיוע זה.

■ נגוזה המדיניות המשותפת

על אף האווירה הקשה יש רק בידי מר רבין הקלפים, היכולים ליצור את ה„תנופה" הרצויה כל כך למינהל האמריקני. חשוב לישראל לדעת עכשיו, מה בדיוק מחשבתו של המינהל האמריקני לגבי גבולותיה העתידים; ולגבי סיפי בהחלט שמר רבין ידרוש בתוקף תשובה ברורה על השאלות: הסדר־ביניים נוסף — מאיזה תוכנית הוא חלק? האמנם יהיה זה הסכם „העומד על רגליו עצמו" — כפי שעדיין טוענים — או רק מבוא לתוזה לקראת הסדר־ביניים ברמת־הגולן?

בענין זה יש שינוי — זהיר, אבל בולט — בעמדת אמריקה. בעקבות ביקור מר רבין אשתקד נקבעה מדיניות משותפת, שתכליתה לפלג את החזית הסורית־המצרית, באמצעות הסדר־ביניים עם מצרים בלבד, לתקופה ממושכת יותר מן התקופה ה„ריאליסטית" של ששה חודשים, שנקבעה בהסכם הראשון להפרדת־הכוחות.

כעת שאלה אקדמית היא, הנכונה גישה כזאת בגדר האפשר בכלל. אחרי ההתמוטטות הדיפלומאטית של קיסינג'ר במארס השנה הטיל המימשל האמריקני בגלוי את האחריות על שכם מר רבין. המימשל טוען, כי רבין עצמו גרם למעשה לכשלון הגישה המשותפת האמריקנית־ישראלית — בראיון, שנתפרסם ב„הארץ" ב־3 בדצמבר, שם אמר כי תכלית הסדר־הביניים עם מצרים היא לפלג את החזית המצרית־הסורית ולהרחיק את מצרים ממלחמה לשנים רבות.

לכן יש עכשיו נטיה באמריקה לשנות את הכיוון: אם אי אפשר להרחיק את סוריה, כדאי להצטרף אליה. את הגישה הזאת מייחסים לנשיא סאדאת: אומרים, שהוא הציע הסדר־ביניים עם דמשק, לא רק כדי להקל עליו התיסות הסדר־ביניים, אלא גם כדי להמשיך ולהרחיק את דמשק ממוסקבה, ואין מחסור בפקידי־ממשל אמריקנים, המדברים בזכות גישה זו, בהיותם סבורים שסוריה עדיין איננה אבודה.

קישור הסדר־ביניים עם מצרים להסדר־ביניים עם סוריה עשוי לשרת את האינטרסים של אמריקה. השאלה היא, השרות את האינטרסים של ישראל? את כל הנושאים האלה — גם ענין הגישה המדינית, גם שאלת הסיוע הכלכלי — יצטרך מר רבין לפתור בענין רב, לפני שתוכל ישראל לקבל על עצמה התחייבות כלשהי. רק כי בין בדוקק כזה הוכל ישראל להבטיח כבוד כן הסיג, [illegible] השבוע.

אשתקד בוושינגטון: פגישה בין הנשיא ג'ראלד פורד (משמאל) וראש הממשלה יצחק רבין.

[...]נאי ארה"ב מעוניינים בהידוק היחסים עם הערבים הן בשל [...]נותיהם בתחומים אחרים והן בלחץ מערך העסקים הגדולים [...]ריקניים, אך דעת־הקהל בארה"ב מבינה, כי המקופחת היא ישראל

מאת **פיליפ בן**, סופר „מעריב" בארה"ב

אשר יבוא ראש הממשלה יצחק רבין לוושינגטון בשבוע הבא יהיה עליו להתמודד עם אותן בעיות שהעסיקו אותו במשך כמעט כל [...] כהונתו כשגריר ישראל [בווש]ינגטון ב־1969 ובשנות ה־70 המוקדמות.

[...] ביקשה ארה"ב להשיג פשרה [...]ישראלית כדי לאפשר לעצמה [...] את מגעיה עם העולם ה[ערבי] [...]

באמרם כי ה„דטאנט" חיובי כל עוד ארה"ב חזקה מבחינה צבאית.

לעומת כל אלה קיימת נקודת־אור אחת: העולם הערבי.

בעבר היה כל אמריקני, בין שר חוץ ובין מלומד ואיש עסקים, בחוויה אישית בלתי רצויה בעולם הערבי, שקיים בזרועות פתוחות את האנשים המגושמים, רחבי המכנסים וסינרי המגבעת, שהגיעו לארצות ערב בלי הרף — משלחות מברית־המועצות, מבולגריה, מהונגריה. כיום מתקבלים האמריקנים כברכה בכל מקום. רבים באים לעשות עסקים. כמה מהם אף מצליחים בכך.

התפתחות זו מניעה את המימשל בוושינגטון בכוח גדול אף יותר מן הגורמים שהניעו את המימשל האמריקני לפני חמש שנים. התועלת הגדולה שיקבלו מתוך המדיניות בוושינגטון מקומו של „סיפור ההצלחה" שלהם והרהבתו משתווה אך רק עם התוצאות השליליות של השלום, בבצוק או לא בבצוק נראות תוצאות שליליות אלה במבטים שקטים — מלחמה נוספת דוגמת מלחמת יום הכיפורים, אבל גרועה ממנה פי מאה, גרועה ממנה בכל הכרוך בהשפעת אמבארגו נפט על ארה"ב, על המדינות המתועשות במערב אירופה ועל יפן; גרועה פי מאה ככל שמדובר בחורבן שלמים של דמשק ועל קאהיר, של חיפה, על פורט־סעיד, על תל אביב, על לאטאקיה ואולי אפילו של ירושלים.

נגרוע מכל אלה, עימות נוסף יסכסך את ה„דטאנט" (אף על פי שאלה המבינים חשש זה כלל אינם שמים לב, כי עצם החשש הוא טיעון חזק נגד ה„דטאנט" שלהם).

דים, אולי עדיין מקווים, למרות כל האכזבות שנחלו, כי מחירי הנפט הערבי עתידים לרדת אם תיאות וושינגטון לנהוג בישראל ביד קשה, אך יותר ויותר נשמעת בארה"ב דעה שאם יגברו הערבים על ישראל יתפתו השליטים הערביים להאמין כי העולם מונח בכף ידם, כי אין גבול לכוחם ואין מחיר שלא ישלם העולם בעד הנפט שלהם.

יצחק רבין יימצא בשבוע הבא בוושינגטון במצב קשה. דוברים אמריקנים רשמיים אמנם רגישים תמיד ביותר לכל דיבור על „לחץ" ומשתדלים בכל מאודם להכחיש שקיים לחץ כלשהו, אך יש להבין כי כמעט רווחה של הבירוקרטיה בבירה ארה"ב היא הלחץ הגדול ביותר, ובקיומו אין לכפור.

מדיניות של פשרה, של ויתורים, של נסיגה ושל כתיבות לא תמיד היא מדיניות גרועה. אך כדי שמדיניות כזו תוכתר בהצלחה חייבים שני הצדדים להיות שותפים בה.

האינטרסים של המימשל בוושינגטון ברורים, אך הם משתנים בקצב מהיר שכן תוכניות רבות של המימשל מסתיימות בכשלון, שתוצאותיו נאלצים לשאת לא בהכרח אלה שהתכוונו לטובתה.

ואם יראה יצחק רבין לומר „לאו", אולי תקשה עליו הנוכחה כוו פתוח בדעתו כי רצון הממשל אינו בהכרח רצון הקונגרס, ואינו בהכרח רצון העם האמריקני, וכי בעוד שלושה חודשים, בעוד שנה חודשים או בעוד שנה עשוי הממשל לשנות את דעתו כפי ששינה פעמים כה רבות בעבר.

בראי וייטנאם

כל אלה יוצרו מהירים בלב המימשל האמריקני הנבוכי שאיפה עזה להצליח במקום שבו נכשלו רבים כל כך לעתים כה תכופות — המזרח התיכון.

אך יותר מאי־פעם בעשרות השנים האחרונות לא השאיפות, הרציונות והתבונה של הנשיא או שר החוץ שלו, ולא הסבוכן הבירוקראטי הצפום הם המשפיעים במצב על בעיה [illegible].

בתקופה שבה מתפרסמים ספרים כה רבים על „הנשיאות הקיסרית" בולט הניגוד בין העבר הקרוב וההווה. חודש אחד בלבד אחרי נפילת סייגון חדלה וייטנאם להיות נושא הכלב בבדיחות האמריקניות. אמנם, רבים עדיין מדברים על וייטנאם אך בעיקר הם דנים בדרכים שבאותה לייהפכם של כ־100 אלף פליטים וייטנאמיים שהובאו כבם לארה"ב.

וייטנאם כבר איננה נושא המעסיק את כדיגאי ארה"ב, אך ההרהב [illegible] עדיין קיימת. [illegible]

בחודשים האחרונים הרבו לכתוב על באמצר התעמולה הערבית בארה"ב, על ספנותיה ועל תעניית. [illegible]

● פיק־ברניק יוקרה ועסקים בהסתדרות

[illegible]

נקודת־אור ערבית

[illegible]

מי יסבול מכשלון?

ישראל באות כמדינה המקופחת, ונאבקת נגד כוחו זה של הכסף. ואם עמדה זו אינה זוכה אותה באהדת דעת הקהל, אי באהדת חבריה „באלפי", „מובילי" ו„סמאנדה" אליה, ואולי אף לגבירה את איבתן אליה, היא זוכה איתה באהדת מיליוני אמריקנים מן השורה.

[illegible]

...ום ויקי...
...שקלון וגרמה לסגירת...
...יות לגבי רווחיות ה...
מחדש ★ אבטלה...
...ל הנפט באשקלון

هكذا من الأصل

דב גולדשטיין

הלחישה הלא־רועמת של אריק שרון

במקום לרעום באוזניהם של שלושה מיליון אזרחי ישראל ומיליוני יהודי ה־עולם, העדיף אריק שרון ללחוש על אוזן אחת. אפילו אוזן־של־סגולה היא — אוזנו של ראש הממשלה — שאם זו משתכ־נעת מתקצר המרחק בין ההתלב־טות לבין ההחלטה, עשה האלוף הרועם מקח־טעות: אין זה ממנהגו ללחוש עצות. בהתפנו ללבוש איצ־טלה בלתי מוגדרת זו, התפרק אריק שרון מנשקו החשוב: הדיבור הגלוי באוזני ההמונים, היכולת הבלתי־רגילה לעשות נפשות לרע־יונותיו.

ראש הממשלה, שפירק את שרון מנשקו, הוכיח שהוא פוליטיקאי חכם, שלא בזבז את שנתו הראשונה בשלטון רק בויכוחים קשים עם האמריקאים, אלא למד פרק חשוב בהלי־כות המנהיגות והאדרת שמו. על אפם ועל חמתם של שותפיו ממפ"ם, למורת־רוחו של שר הבטחון, שמעון פרס, ומתוך התעלמות מהתנגדותם של שרים קרובים אחרים, גילה יצחק רבין את סודו הגדול: אין הוא מתכוון לשלוט בעזרת „כידוני המפלגה" ואין בדעתו לשאוב את כוחו מסמכותם המפוקפקת של עסקנים קטנים, במוסדות מדושנים ומרופ־טים. הוא מצמיח לעצמו קומה של מנהיג לאומי, שנימוקיו אינם חתומים בחותמותיה של המפלגה ושיקוליו אינם מושפעים ממורת הרוח של פלג אחד ומקורת־הרוח של פלג אחר. המדינה במצוקה, צה"ל מחוייב להערך לקראת מבחן עליון, למרות „חיוכי ולצבורג" ואפשר שדווקא בגללם. אריק שרון יכול לת־רום מיכולתו לחיזוקה הבטחוני של ישראל, אבל הצמרת הצבאית אינה רוצה בו — בבקשה, האלוף המוכשר ימצא את מקומו במחיצתו הקרובה של ראש הממשלה ויפעל שם מעל ומעבר לכל שיקול מפלגתי. מי שהיה חושש שמא יהיה לו המהלך הזה לרועץ, כמ־תמת שיפלה עליו את זעמם של „אלים גוס־סים" במפלגה המיובשת, היה נרתע מפניו. רק מי שבונה את עתידו הפוליטי על תמיכת ההמונים ועל הדימוי של „משכמו ומעלה", ראה את עצמו בן־חורין, לראשונה בתולדות המדינה, לקרב אליו אחד מראשי האופוזיציה ולהציבו בעמדת־מפתח סמוכה אל אוזנו.

●

ולא סתם אחד מראשי האופוזיציה, אלא מחולל מפלגת התמורה, מי שטען, כי לא תהיה לישראל תקומה אלא אם תקום האל־טרנאטיווה לשלטון ותסלק ממנו את הממסד הגלוי והחבוט. בתחירה שלו להקים את האל־טרנאטיווה קנה לו אריק שרון מעמד של סמל בעיני רבים. יהיו נימוקיו טהורים מכל טוהר ומניעיו לאומיים מעבר לכל ספק, כאשר אריק רותם את עצמו אל יצוליו של ראש הממשלה ומוסיף ליוקרתו האישית ומחזק את סיכוייו להחזיק בשלטון מכוח הדימוי של מנהיג לאומי, הוא מנחית מהלומה עצומה על הסיכוי להפוך את האלטרנטיווה מדיבור בלתי־אמין לתהליך פוליטי רציני ובעל סיכוי להתגשם. אריק הוא איש נבון ואפשר בקלות לגרום לו עוול על־ידי ההנחה, שהוא סבור, כי אפשר לשחוק כך ברגשותיהם של אנשים: יעלה שי־תוף־הפעולה עם ראש הממשלה יפה, על אף כל התחזיות — באה. יצמיח פרי־באושים, יפרוש ממשרתו הממשלתית ויחזור אל האל־טרנאטיווה שלו בכוחות רעננים. החיים הפו־ליטיים אינם סובלים זיגזוגים שובבניים כאלה. מי שמבקש להתהלך בנתיביהם, תובעים ממנו מידה הרבה יותר גדולה של אורך־רוח, עק־שנות ונאמנות.

לשום אדם אחר באופוזיציה אין סיכוי, ש־התנגדותו למחווה ישראלית חד־צדדית בסיני, דרך־משל, תישקל בדעת־הקהל, כמו התנג־דותו של אריק שרון. ראש הממשלה החליט בודאי על הצעד הזה מטעמים מדיניים שקו־לים ולא כדי להקדים את תקופת הייעוץ הפ־עיל של אריק שרון, אך בדיעבד יש כאן הו־כחה לתמורה שנתחוללה ורמז שקוף לצפוי בעתיד: השאלה אם ראש הממשלה יבטל את דעתו מפני דעת יועצו תיבחן עוד. יש מקום לספקות רציניים. כה שכבר הוכח הוא, כי אריק שרון ש ו ת ק ואם הוא שותק לא מפני שדעתו השתנתה ולא מפני שנתקשה למצוא בימה פומבית. כבר שילם תשלום ראשון על חשבון הסכמתו להתפרק מנשקו ולהתמסד.

●

עוד הוא מחכך את ידיו בהנאה מהמעטת כוחה של האלטרנטיווה האופוזיציונית, אין לראש הממשלה סיבה להצטער גם על הקהיית חודה של האלטרנאטיווה ה א י ש י ת. כידוע היחסים בין יצחק רבין ושמעון פרס הוא מן העדינים, שידעה הצמרת השלטונית: המאבק האלגאנטי המחוייב על מועמדות המפלגה לראשות הממשלה הוכרע בשעתו הכרעה דקה. שמעון פרס צלל לתוך ענייני צה"ל והבטחון צלילה עמוקה, שקדנית ומסכותית. את חלום חייו, להיות ראש ממשלת ישראל, הוא מספח על חשבון זמנו הפרטי, בלי לגרוע כלום מ־התמסרותו לתפקידו. ראש הממשלה י ו ד ע זאת. היתה לו יותר מסיבה אחת, בשנת של־טונם „המשותף", להניח, כי אין לו שליטה לא רק על החלומות של פרס, אלא גם על מהלכים שונים שלו, תמימים ובלתי מזיקים כלפי חוץ, שמטרתם אינה אלא לקדם את סיכוייו להתמודדות הבאה על ראשות הממ־שלה. שני האישים מכירים זה את זה. שניהם נזהרים מאוד זה בכבודו של זה. צריך אדם להיות קרוב מאוד אל אחד מהם, כדי לשמוע מפיו ביטויים מכביר־ערך על חשבון זולתו.

פרס צובר פופולאריות. הוא אמן בזכות עצמו במישור של יחסי הציבור ואינו זקוק לשום יועצים. הוא „מוכר" את עצמו בחן, בהופעות, בקלילות. הוא מתהלך עם הבריות בנעימות, טופח להם טפיחות קלילות ומחמי־אות על ה„אגו" הקטן שלהם — הם מיידים לפניו את הערצתם. הוא כשרון טלוויזיוני מ־בורך והמדיום ההמוני הזה נתפר על פי מידותיו. כל אלה משביחים את ערכו של פרס בעיני ההמונים. כל אלה מחזקים את דעתו של פרס, כי שעת־ההכרעה הקודמת לא היתה האחרונה.

כל אלה — ידועים וגלויים לראש הממשלה. ועוד הוא יודע, כי לא לכל המעלות של פרס, יש בידיו תשובות בדוקות משל עצמו. אבל יש לו מעלות חשובות, שאין לפרס. הוא היה הרמטכ"ל של צה"ל ואילו פרס, מחמת דחיפותם של תפקידים אחרים, לא התפנה לקאריירה צ ב א י ת משום סוג וצורה.

צירופו של האלוף (מיל.) אריק שרון אל הצוות הקרוב של ראש הממשלה, מוכרח להמ־עיט, בימי שלום או רגיעה בחזיתות, מסמ־כותו הבטחונית של שר הבטחון. במלחמה, שרבין ופרס א י נ ם רוצים בה באותה המידה, אבל אינם בטוחים, שאפשר למנוע אותה, תיטה הכף לזכותו של הצוות הצבאי המהולל רבין־שרון. מלחמה, אם תיקרה חלילה, תציב את רבין ושרון, הפעלים יחדיו, בנקודת־התעניינות הציבור ותמקד בהם את התקוות, את הציפיות ואת ה ה ו ד י י ה הרגשית.

אין זו רק בעייתו של שמעון פרס. גם הר־מטכ"ל אינו יכול להתייחס אל התפתחות צפו־יה כזאת בשוויון־נפש, אבל הוא נהנה מיתר־ון גדול: לא נודע, עד כה, על כוונתו להת־מודד עם יצחק רבין על כהונת ראש הממ־שלה.

מר רבין, כמובן, לא מינה את אריק שרון — ואריק לא נתרצה לו — מן הטעמים שמ־ניתי, אלא כדי לאפשר לאלוף לתרום את תרומתו לענייני הבטחון. אלו הן, בסך־הכל, תופעות־הלוואי...

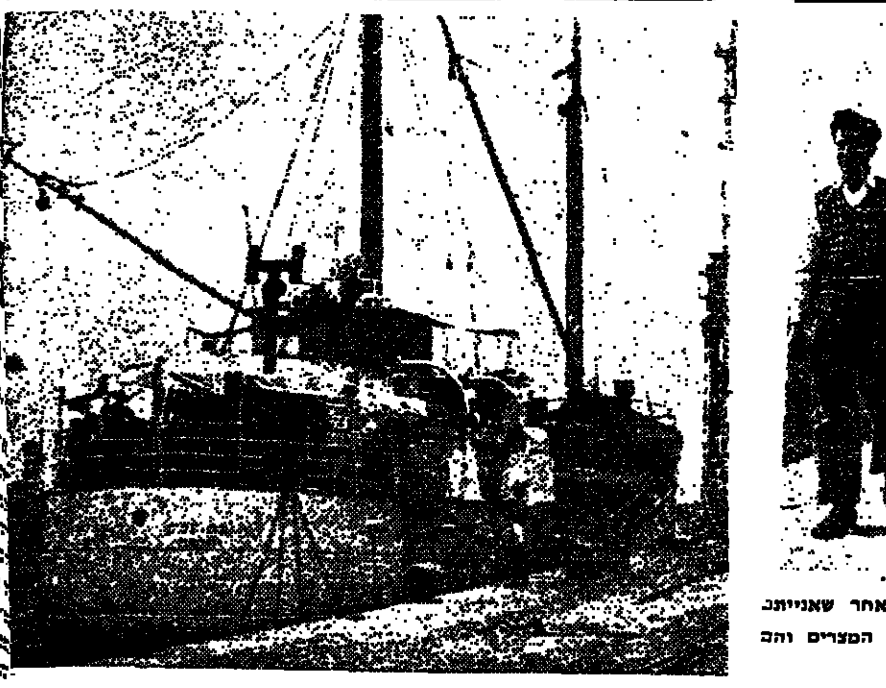

צוות הספינה „בת־גלים" (למעלה) חוזר מהשבי המצרי, לאחר שאנייתם שניסתה לפרוץ את ההסגר בתעלת סואץ, נתפסה על ידי המצרים והם „בילו" בכלא המרכזי של קאהיר 96 יום.

רב החובל שניסה „לפתוח" את התעל

מאת מנחם תלמי

ערב פתיחתה של תעלת סואץ, במרחק שמיעה מן ההצהרות המצריות, המבטיחות כי קיימים סיכויים־טובים שמטענים ישרא־ליים יורשו לעבור בתעלה, אתה נזכר פתאום בהצהרות דומות מאוד, שניתנו על ידי המצרים עשרים וכמה שנים לפני כן, כש־דובר על העברת רשות התעלה מידי הבריטים למצרים. גם אז נשמעו בארץ היאור הבטחות ורודות בדבר מתן חופש שייט לכל האניות, הוצהר כי אמנת קושטא תכובד ללא סייג.

כדי להעמיד את המצרים במבחן ההצ־הרות החליט מי שהחליט לשגר ספינת־סוחר, שתנסה לעבור את התעלה כשהיא מניפה את דגל צי הסוחר הישראלי. נר־כשה אז בהולנד ספינה הולנדית קטנה, בת 500 טון, בסכום של 70 אלף דולאר, כולל שיפוץ הכרחי — סכום ניכר באותם ימים עבור ספינה מסוגה ובמצבה. צוות זר הביא את הספינה לנמל מסאווה שב־אריתריאה, בעוד הצוות הישראלי, האמור לאיישה, יוצא במטוס מיוחד מלוד, כדי לקבלה לרשותו ולהעבירה בתעלת סואץ.

שמונה ימים לאחר שיצאה ממסאווה נעצרה הספינה בפתח תעלת סואץ בידי המצרים. עשרת הישראלים שהיו בה הוט־לו לכלא, עונו קשות ושוחררו מכלאם רק מקץ 96 ימים. הספינה החרומה ועד לפני מספר שנים היתה מפליגה בין הנמ־לים הערביים כשהיא מניפה את דגל צי הסוחר המצרי.

רב חובלה של „בת־גלים" — כן נק־ראה אותה ספינה הולנדית שצה שהוריד ממנה הדגל של קוסטה־ריקה והונף במ־קומו דגל ישראל — כשמש כיום כנתב ברשות הנמלים. סגנו באותם ימים מכהן כמפקח ימי בנמל אילת. כמה מאנשי הצ־וות האחרים עדיין משרתים בים. בדרגות קצונה בכירות. אחרים נטשו את הים. שניים נטשו את הארץ.

○ הנחיות לא ברורות — הודעות סותרות

עשרים ושתיים שנים לאחר אותה פרשה אנו פוגשים את רב החובל שידלו בביתו שבאחת משכונות הגנים של פתח־תקוה — בית במעלה גבעת „חורבה אדומה", מוקף גינה ומעט עצי הדר, חבוק שלווה וני־חוח.

רב חובל שידלו, כיום בן 50, הוא גבר גבה קומה, נעדר טענות ומרירות, הגם שמדבריו משתמע שפרשת „בת גלים" לא נסתיימה בארץ על מי מנוחות ואלה שב־משך כמעט כמאה ימים נחשבו, ובצדק, שליחי העם וגיבוריו, נאלצו לאחר ששבו להתחנן ולהתדפק על דלתות כדי לממש זכויות אלמנטריות.

כיצד הוא רואה את הפרשה היום, מ־מרחק של 22 שנה? האם לדעתו נערך ה„נסיון" בתבונה וכראוי? האם היה שב ומתנדב כיום למיבצע דומה?

„ראשית, — קובע רב החובל שידלו — לא התנדבתי. נכון כי לפני שבאו אלי פנו לרבי חובלים אחרים והם סירבו. כשהג־יעו אלי פשוט לא ראיתי עצמי רשאי לסרב לפנייה. היה לי רקע מסויים, חינוך כסדר ים. הסכמתי לפקד על הספינה הזו למרות חששות כבדים. פיקפקתי מאוד באפשרות שהמצרים יניחו לנו לעבור את התעלה. כמעט לא היה לי ספק שיטילו אותנו לכלא. אבל לא שערתי כי יחזיקו בנו כמעט מאה ימים. וזאת על סמך הבטחתו של בעל עמדה בכירה מאוד, כי אם נעצר על ידי המצרים הגיב ישראל מיד בתפישת ספינה מצרית כתאימה, ועד אשר לא נשוחרר — לא ישוחררו המצרים. כשחזרנו מהכלא המצרי ושאלתי מדוע לא קויימה אותה הבטחה, נענתי כי היו אלה שיקוליו של הדרג המדיני הבכיר. בכלל, כל ה־מיבצע, מבחינת המחשבה וראיית הדברים נכוחה, אינו מן הדברים שיש להתגאות בהם. אנחנו לא קיבלנו הנחיות ברורות די צרכן ועד שיצאנו לדרך שיגעו אותנו בכל מיני הודעות סותרות".

○ יתקיים או לא יתקיים?

כשיצא צבי שידלו באוגוסט 1954 ל־מאסאווה כדי ליטול את הפיקוד על האניה ההולנדית העתידה להקרא „בת גלים", עדיין היה רב חובל חדש, יחסית. שנתיים לפני כן קיבל את הפיקוד על ספינת מפרש עם מנוע עזר, בעלת כבידה של 500 טון, שעסקה בשייט חופי בים התיכון. לרשותו הועמדו תשעה אנשי צוות. ששה מהם היה עליו לבחור בעצמו ולשכנעם לעבור עמו את ההרפתקה.

„הסתובבתי ליד נמל חיפה ושם גייסתי אותם מקרב יומאים שהכרתי. לכולם סיפר־תי את האמת, לא ניסיתי להונות אותם בקשר לצפוי לנו אם לא יכבדו המצרים את ההסכמים הבינלאומיים. מלבד הכבוד שבשליחות לאומית זו לא יכולתי להציע דבר: לא תוספת סיכון, לא בונוסים ולא כל הטבה אחרת, אלא חוזה עבודה שיגרתי בהולנד".

כאמור, יצא הצוות במטוס מיוחד מלוד לאריתריאה. בנמל מסאווה, לאחר שהצוות הזר ירד והדגל הישראלי הונף, הועמסה „בת גלים" בשימורי בשר של ביתו"ר „אינקודה", במטען עץ ובעורות בקר, ש־צחנתם הקשה הכבידה על חייהם של המצויים באניה.

בינתיים הולכו זורמות מהארץ הודעות סותרות. להיכון להפלגה. לבטל את ההפ־לגה. צאו מחר. אל תצאו. ההיסוסים, חוסר ההוראות וכן החום המעיק, שהגיע ל־60 מעלות צלזיוס, כירסמו בעצביהם של אנשי הצוות. היה קשה להחזיק את האנ־שים בתנאים אלה מבלי לדעת אם בסופו של דבר אכן תצא ההפלגה אל הפועל. בשלב מסויים הגיע מברק מהארץ המודיע על בימול המיבצע. רב החובל רכש כר־טיסי טיסה חזרה ארצה לו ולאנשי הצוות. בעוד חלק מן האנשים עובר לאסמרה, כדי להמריא משם, הגיע מהארץ מברק בהול: אל תמריאו. המיבצע מתקיים! בשלב זה „נשברו" כמה מאנשי הצוות והם מסרבים לשוב לאניה. שידלו מדבר אתם „ציונות" ולאחר מאמצי שכנוע ממושכים הוא מצ־ליח להחזירם למאסאווה. נקבע מועד חדש לצאתה של האניה.

אבל יומיים לפני המועד המתוכנן מרים שידלו עוגן ויוצא לים. „פשוט הרגשתי שמוכרחים לזוז, לעשות משהו, אחרת הצוות לא יחזיק מעמד".

○ משיקים כוסיות בפתח התעלה

תחילה פנתה „בת גלים" דרומה, כאילו מועדות פניה לכיוון ג'יבוטי ומגמתה לא־סוף עוד מטען בנמלי הדרך. רב החובל דאג להפיץ שמועות כי מגמת פני האניה לאילת. כדי להרבות את הסיכויים שהכני־סה למפרץ סואץ לא תהיה חסומה. ואכן, המצרים בלעו את הפתיון הזה, הציבו שתי משחתות במיצרי תיראן.

„ככל שהתקרבנו ליעד השתדלתי להימ־צא סמוך לאניות אחרות. חששתי שמא ינסו המצרים להטביע אותנו, כדי למנוע את הצורך לעמוד בקונפליקט הצפוי, שטנו בנתיבים לא שגורים, מתוחים ומצפים להפתעות. לרוע המזל התקלקל מכשיר האלחוט והקשר עם הארץ נותק. תחושה קשה של בדידות ירדה עלינו. רק ביום האחרון שלפני מעצרנו עלה בידינו לתקן את המכשיר. בבוקר ה־28 בספטמבר, ערב ראש השנה וערב מעצרנו, קיבלנו ללא דופי את המברק הבא, עליו חזרו פעמים אחדות: ראש הממשלה השרים מברכים אתכם לשנה החדשה. על המברק היה חתום ראש הממשלה דאז משה שרת. כאוחר יותר הוברר לנו. כי המצרים קלטו את השדר הזה. יחד עם המהלומות הרא־שונות שהורידו עלינו המצרים שעסקו בחקירתנו, הם התגרו בנו: ראש הממש־לה שלכם שלח לכם ברכות, הה? כאמור, המצרים עצרו אותנו בערב ראש השנה. שוחררנו כעבור 96 יום, בראשון בינואר 1955. התלוצצנו אז ואמרנו כי ישבנו בכלא המצרי שנה תמימה: מראש השנה ועד ראש השנה"...

השלב הראשון שלפני המעצר והחקירות האלימות נראה די מבטיח: ב־28 בספטמ־בר, במקום הריכוז של האניות לפני הכניסה לתעלה, הניפה „בת גלים", כמנה־גה לנהוג הימי, את הדגל הישראלי וה־מצרי וכן דגלי קוד מתאימים. סירה ועליה אנשי שלטונות הבריאות המצריים מגיעה אל „בת גלים". איזה דגל אתם? ישראלי. באי הסירה נדהמים, ואולי רק מעמידים פני נדהמים. מראים להם את התעודה המוכיחה כי דמי מעבר האניה שולמו כחוק בנ־יורק. רב החובל מזמין אותם לשתות עמו לחיים, לרגל השנה היהודית החדשה. המצרים נאותים, משיקים כוסיות. הכל נראה שפיר. סגן הקברניט רץ לבשר לצוות המצפה בדריכות כי הכל כשורה, המצרים שותים „לחיים" עם הקפטן וודאי נקבל עוד מעט אישור לחציית התעלה. סירות של סוחרים באות ומציעות לסחור עם מלחי „בת גלים" ואחריהן באה סירה של שלטונות ההגירה. השיגרה ממש חר־גה.

רב־החובל צבי שידלו מקץ 22 שנה...

○ גרירה לפורט־איברהים

„שעות המתח שלפני מעצרנו היו ב־אשמורת הבוקר, — נזכר רב החובל שידלו — כל הלילה שטתי בסביבות מקום הריכוז של האניות לפני הכניסה לתעלה. עשיתי הכל שלא יזהו אותנו כאניה יש־ראלית לפני אור היום ושאהיה או בקרבת אניות אחרות, כדי שלא יחסלו אותנו ב־שקט. אחרי שבאו אלינו סירות הבריאות וההגירה ראיתי כי מתקרבת אלינו ספינת משמר מצרית וידעתי כי זהו סוף הצדי־ליה. חיילים מצריים עלו לאניה והוציאו את מכשיר הקשר מכלל פעולה. ציוו עלי להפליג לפורט־איברהים. סירבתי. הודעתי כי פני מועדות לתעלת סואץ, שהיא, כידוע, וכמוצהר, נתיב מים חופשי. הם הזעיקו גוררת ונתב והכניסו אותנו לפורט איברהים. שם פגש אותנו מישהו שהציג עצמו כתובע כללי. הרמתי עליו קולי והודעתי לו כי אינני מרשה למישהו לגעת באניה שתחת פיקודי, אלא אם כן תינתן לי הודעה בכתב שפעולת הגרירה נעשתה בלי הסכמתי ובניגוד לרצוני. לתמהוני הרב כתב התובע את מה שביקשתי, חתם כדין והגיש לי ללא התרגשות את המיס־מך. מאוחר יותר דרשו כמובן המצרים את המיסמך הזה. אני הקדמתי אותם והחבאתי אותו במקום סתר באניה ולמרות כל חיפושיהם לא מצאו אותו".

בפורט איברהים הובאו אנשי צוות „בת גלים" בפני שופט שהתובע האשים אותם ברצח דייגים מצריים. לפי סיפור ה פגשה „בת גלים" בדרכה אל פתח ה שתי ספינות דייג מצריות ופתחה בירייה. מאש זו נהרגו שני דייגים מהדייגים שהצליחו להימלט יהיו טען התובע — עדיו.

כעבור שלושה ימים הוטסו אנשי לכלא עבסייה בקהיר ונמסרו לטיפו מומחי עינויים גרמניים.

„היו אלה 14 ימים של גיהינום - רב חובל שידלו — החוקרים ש בשיטתיות עצם אחר עצם. כל א היו ידי כפותות מאחור. כל מה מאתנו החוקרים היה להודות ברצ גים. הם ניסו להסיט את כל המה סביב הפרשה מהמסלול הפוליטי א לול הפלילי. רק מקץ 14 ימי תופת פי בלא שברים, זכיתי לקבל טיפו ראשון".

אחרי כן הועברו העצורים המרכזי של קהיר, שם זכו להכיר נשואי פנים, ממקורביו של הנגי אשר נאצר העדיפם כאמורי סוג באותו כלא ישבו גם נידוני ה איתם קיימו הימאים קשר באמצ תות אצבעות.

לבסוף הגיע יום השיחרור. צ גלים" הוטסו לאל־עריש לגו ש ולמחרת הובאו לעזה, הוצגו בפנ של עתונאים.

„לאחר מכן הובילו אותנו לשט ואמרו לנו ללכת ישר בכביש, לקווים הישראליים".

הם ישר הלכו והגיעו. פגישה צילומים. נסיעה לקריה בתל־א להפגש עם בני המשפחות המסתי רות והצלומים לרוב בעתונים. ה המעט שהיה מותר אז לפרסם האניה. חזרה לחיי התולין.

○ המאבק על 3 אלפים דולאר

דומה, כי מה שאירע כאן, בנ פש, לאחר קבלות הפנים החמו שות, לאחר הסיקורים הנרחבי הבעת תודתה של האומה, לא זכו לשום סיקור. בשום מקום לא לאחר שובם של השבויים המנ מישהו לעשות עם ימאי „בת ג בונות קטנוניים, תוך נסיון מכ לקופת המדינה כמה פרוטות. הימאים למשל, אשר לקה באוזנ מן המהלומות שספג בעת החקי לקבל טיפול באנגליה מאחר ש המקומיים שטיפלו בו יעצו לו כ שלא עלה בידם לפתור את בעי זה אירגן לעצמו את הנסיעה לל בה שביקש מהשלטונות היה ש התשלום לרופא הבריטי שאמור בו. הובטח לו שהתשלום ייעש תקופה קצרה הוברר לו כי להו כיסוי. למרות פניות חוזרות ת הכסף יישלח לקונסוליה הישרא דון, אשר תחלה לכסות את הו לא באה מהארץ כל תגובה ו דבר נאלץ הימאי לחדול מקבלת

„כן — נאנח רב חובל שידל כמה פרשיות בלתי נעימות. היו רים מבישים".

הוא אינו שש להשיח באותן בפרט לא עכשיו, כעבור זמן וכשהוא מתרצה לבסוף, הוא מ צחות מסויימת, בלי מרירות, כאב שנמוג כבר, בקצת תוכ משיכת כתפיים. ואולי בנימה שאלה — מדוע צריכים דבר לקרות אצלנו, מהיכן אנו בו הקטנוניות הזו, את הרשעות לבצע.

„היתה, למשל, פרשת גמר שלנו. כאמור, קיבלנו שכר רגי בלי שום יוצאי דופן, בלי שו חלק משכרנו שולם למשפחו חייבים לנו את דמי האשי"ל ש הכולל מטבע זר. אותו אשי"ל הו חלק משכרנו של הימאי. אבל לעשות אתנו את החשבון מען כ לנו אשי"ל, היות והלכלתנו באו ששה ימים היתה על חשבון לא פחות ולא יותר. אתנו: בחירוף נפש בתנאות הבצע הנ ושום דבר לא עזר לשכנעם הכמבע הזר אינם תוספת של חלק בלתי נפרד מתרכיב השכר אי. המדובר היה בסכום כולל ל־3 אלפים דולאר שהגיע ל כלומר: לעשרה אנשים. אותו כנראה שאת הכסף הזה נקבל רק המתנה. כמעט שלוש שנים התה הדבר הזה. העניין הגיע עד למ לוש פעמים הזמנתי לשיחה שרת המנוה, שנכנס לעבי הקו קבע, בהסכמתנו, בורר — פקיד בכיר. הלה בדק את הבעייה ופסק כי אנחנו צודקים, כי יש מיד את הכסף המגיע.

ובאקורד בלתי נעים זה — מרצנע מידיעת הציבור — נסת האניה „בת גלים".

הסיפור האמיתי על לכידתו של אדולף אייכמן —

מסופר לראשונה על ידי מי שתכנן את המבצע ועמד בראשו: לשעבר ראש שרותי הבטחון

איסר הראל

לפני כ־15 שנה, ב־23 במאי 1960, הדהים ראש ממשלת ישראל דוד בן־גוריון את העולם בהודיעו מעל במת הכנסת כי רב הטבחים הנאצי אדולף אייכמן נלכד, הובא לישראל ויועמד לדין.

במשך 15 שנה נשמרו פרטי פרשה זו חסויים. עתה נפתח מסך הסודיות: איסר הראל, לשעבר ראש שרותי הבטחון, שעמד בראש מבצע איתורו ולכידתו של הצורר, מסיר לראשונה את הלוט מעל לפרשה בספר „הבית ברחוב גריבלדי". הספר המתאר את „מבצע אייכמן" לפרטיו הופיע בעת ובעונה אחת בארה"ב, אנגליה וישראל.

להשיג בחנויות הספרים או ישירות ב„ספרית מעריב", ת.ד. 20208 תל־אביב בצירוף המחאה.

המחיר — 30 ל"י

ספרית מעריב

עורק של האימפריה הסובייטית

בעוד חברות בריטיות מתמקחות בשאלות ביטוח, מתכוננים הרוסים להוביל מטענים ימיים דרך התעלה למזרח הרחוק * איבטוח אגפים — בסוריה ובעיראק מצפון, בדרום תימן ובסומאליה מדרום, בלוב ממערב * מוסקווה מטפחת נוכחותה בכל מקום שהמערב מתקפל

מאת כריסטופר דובסון
כתב "דיילי טלגרף" בקהיר
מיוחד ל"מעריב"

תעלת סואץ נפתחה ב־1869 בחגיגות מפוארות. אצולתה של אירופה השתתפה בטכסים ובחגיגות של האירוע, שהכל הבינו כי הוא אירוע אימפריאלי גדול.

חלפו רק שש שנים, והחדיוו (כס־בה־לכלך) איסמאעיל פחה שקע בחובות עד כתל לראשו, וכדי לפרוע את תחוביו לבנקאים האירופיים מכר לבריטניה, בסכום 4 מיליונים לי"ש, את צרור־המניות שהבטיח לו שליטה בתעלת־סואץ.

ביום ה' השבוע שוב נפתחה התעלה, שמונה שנים בדיוק אחרי שנחסמה בכלי־שיט שטובעו בידי המצרים בפרוץ ההסתערות הראשונה במלחמת ששת הימים. אף כי החגיגות הפעם אינן מפוארות כל כך, הרי זה אירוע אימפריאלי לא פחות מן הפתיחה הראשונה לפני 106 שנים.

● נתיב לצי הסובייטי

מצרים שוב שקועה בחובות מעל לראש: הפעם היא חייבת כ־5 מיליארדים דולאר לברית־המועצות. זו אינה מוכנה, לדברי הנשיא סאדאת, להקל עליה אף כמלוא נימה. "אפילו להאריך את מועדי הפרעונות אינם מסכימים", אמר סאדאת.

בעבור האניות הראשונות בתעלה — שטהרה הוכשרה לתנועה בעבודתן של שולות־מוקשים בריטיות ואמריקניות — יהיה זה עוד צעד להתקדמותה של האימפריה הסובייטית: לחיל־הים הסובייטי, שהורחב בשיעור רב, יהיה נתיב ישיר מן הים השחור דרך מצרי־הדארדאנלים ותעלת־סואץ אל בסיסיו בדרום־תימן ובסומאליה, ומשם אל האוקיאנוס השקט ואל הבסיס בולאדיווסטוק בבורה הרחוק.

כך הוגשמה שאיפה של הרוסים למן ימיו של איוואן האיום. בעת שבריטניה מקצצת בחיל־הים שלה ונוטשת למעשה את הים התיכון ואת האוקיאנוס ההודי, מפתחים הרוסים — בעודם בתנועה על שולחן האימפריאלים — אימפריה משלהם כושתת על שתי הדרכות המסורתיות של האימפריאליות הבריטית: חילים וסוחרים. הרוסים כבר הודיעו, שיש בדעתם להוביל מטענים מבריטניה אל המזרח הרחוק דרך תעלת־סואץ מיד בהיפתח התעלה. חברות בריטיות רבה עדיין מתמקחות בעניני ביטוח האניות והמטענים מפני סיכוני־מלחמה — בו בזמן שהרוסים אומרים לשלוח את אניותיהם, כשעונה מכולות בריטיות, לבהביה־השיט שאכזדאי חיל הים הבריטי יסיוד אותם כתוך סיכון עצמי רב.

● לאבטחת האגף המצרי

בו בזמן מאבטחים הרוסים את אגפיהם במעשה קלאסי של סיפוח־אימפריה. כשפון הבטיחו לעצמם שיתוף־פעולה מצד סוריה ועיראק, מתוך שעשו ספק־נשק יחיד לשתי מדינות אלה, וכושיסים להן תמיכה מדינית במלחמתן בישראל. בדרום הבטיחו לעצמם שלושה בסיסים בדרום־תימן: ביגוה למטוסים, בסיס ימי, ונמל לכלליות ולאניות־אספקה; ואת נמל ברברה בסומאליה פיתחו כבסיס ימי, שיש בו אף מבנורים של טילים מתוללים ביותר.

ואולי הצעדים הצבאיים החשובים ביותר נעשו בשבועות האחרונים לצד מערב, בפגורה על אפריקה. ראש הממשלה הסובייטית אלכסיי קוסיגין ביקר בלוב ובטוניסיה, והצליח לעשות עסקת־נשק יוצאת כן הכלל עם שליט לוב מועמר קדאפי. באופן זה מאובטח האגף המצרי של הסובייטים, שהיה רופף.

את דבר עסקת הנשק גילה הנשיא סאדאת, המסוכך ביחסי אהבה־ושנאה לרוסיה. בראיון עם כתב "לוס אנג'לס טיימס", טען, שקדאפי עשה עסקה עם הרוסים על קניית־נשק ב־12 מיליארד דולאר. אותו נשק כזה, אמר, יחייב שבלוב ייבוא כוח סובייטי גדול עד יותר כ־12 אלף "היועצים" הסובייטים, שגירש ממצרים ב־1972.

אמר סאדאת: "אתם יכולים להסיק בעצמכם את המסקנות בדבר עצמת הנוכחות הצבאית של מוסקווה".

לא קשה להבין את רוגזו של סאדאת, כאשר נותנים לקדאפי, שאוכלוסיית־ארצו אינה עולה על שני מיליונים, ציוד חדיש ביותר כגון מטוסי־קרב על־קוליים "מיג 23" ושריון של הקו הראשון כדגם ט־62, שהטייסים והחיילים הלוביים אינם מסוגלים לתפעל אותם כהלכה.

חשובה עוד יותר שליחותו של מאליך עומר עבדאללה מוחיישי במוסקווה. מוחישי, שר התיכנון והחקר המדעי בממשל לוב, בא לברית המועצות למשא־ומתן על "שיתוף־פעולה בניצול האנרגיה האטומית לצרכי שלום", כהגדרת הסובייטים. וזהו לשון נקיה טיפוסית להספקת תחנת־כוח גרעינית ללוב — צעד ראשון למילוי המשאלה, שהביע קדאפי לעתים קרובות, לרכוש חימוש אטומי.

● דאלס גרם מפולת

כך יכולים הרוסים ללחוץ על־ידי הצבאי על סאדאת — להזכיר לו, כאין הוא מקבל נשק למלחמה בישראל; להזכיר לו שמוסקווה יכולה למנוע ממנו סוגי חימוש הרצויים לו ביותר; ולהזכיר לו שהוא חייב להם כסף — בו בזמן שהם הובכים בקדאפי, יריבו של סאדאת על הנהגת העולם הערבי.

בינתיים מתרוצץ סאדאת בעולם בנסיון למצוא אפיק־אספקה אלטרנטיבי. הוא גם עושה מאמצים נואשים למצוא כסף למימון ארצו, שכבר עברה את הסף של פשיטת הרגל, ושיחותיו עם הנשיא פורד בזאלצבורג נסבו על כסף לא פחות משנסבו על נוסחת שלום למזרח התיכון.

למרבה האירוניה, צמח המצב הנוכחי ממצב דומה בימי שר־החוץ האמריקני ג'ון פוסטר דאלס, שסירב לספק נשק לנאצר, וזה פנה לסובייטים כדי להשיג טאנקים ומטוסים. מתוך רוגז על עסקה זו ביטל דאלס את התמיכה הכספית של ארצות־הברית בהקמת סכר אסואן־הגדול, ונאצר התנקם בהלאמת תעלת־סואץ. מכאן צמחו מלחמת סואץ הראשונה והסגירה הראשונה של התעלה.

מאז עמלים הסובייטים בטיפוח האימפריה שלהם ובערעור ההשפעה של הבריטים והאמריקנים, ומניפים את דגל הפטיש והמגל בכל מקום שכשלים דגלי בריטניה וארצות־הברית.

מה צפוי? חייל צה"ל צופה לעבר התעלה.

...ר נראתה ...תיחת התעלה ...ן הצד הישראלי

מאת יעקב ארז
...ר הצבאי של "מעריב"

...תמול בשעה 08.25 בבוקר נראתה משחזית מצרית מפגה חרטומה דרומה. ונעה ...ם הפתוח אל נמל פורט ... מקצה מגדל התצפית ...מוצב "בודפשט" אפשר לעקוב במשקפת אחרי ...ות הגדולה המנופה על ... דגלים ונסים ועל סי... שורה ארוכה של תיי... מצריים במדי לובן.

רבים עלו ויהיו אתמול במגדל המוצב כדי לצפות מערבה בצד המצרי. השטח בין "בודפסט" יפורפואד שממנרת התעלה עדיין נושא את עקבות המלחמה, ומשובץ מכתשי פגזים ושלוחת מקום מצריים פגועים. דגל האו"ם מתנוסס בעמדת תצפית של כוח האו"ם וממערב לו מתנשאים ארבעה מגדלי תצפית מצריים.

● חגיגה מול שיגרה

"החגיגה הזאת שוברת מעט את שיגרת החיים שלנו פה. אבחנו לא חוגגים, ממשיכים במשימתנו", אמר לי איש כילואים.

בצד השני טיפלו המצרים מכוות עתונאים שבאו לסקר את הטקס — הוקמו מוקדי הקשורת, הוקצו כמרסים להפרסת מרכי פלויזיה, הוקמו ביבות שידור וצילום. אצלנו, בקצה מגדל התצפית המתנשא עשרים מטר מעל פני הקרקע הוקם קו טלפוני מיוחד לשני העיתונאים שבאו לצפות באירוע מהצד הישראלי. במצב עצמו נמשכה המעילות השיגרתיות, לרבות ההתבצרות.

בסיני, בקו הראשון שבו נסתיימו ביום ד' בבוקר פעולות הדילול של צה"ל, המשיכו חיילי צה"ל לעקוב מן התצפיות אחרי המצרים בלי חשש להתלקחות כלשהי, שכן המצרים השלימו את ההכנות לפתיחה החגיגית של התעלה.

ביום ד' הבריז יודע הצער של איראן — אורח הכבוד של מצרים — על אונר סתר הופשי בפורט־סעיד, שמצרים אמורת לכלול בו גם את צפון סיני המוחזקת בידי צה"ל.

"בינתיים אנחנו נשארים כאן", אמר קצין צה"ל.

השטח בבוקר יום ד' נצפו שבע אוניות סוחר בדרכן אל נמל פורט־סעיד. כערכת האיתות לאורך התעלה כבר מופעלת זה לילות אחדים. הבגדלור של פורט־סעיד הופעל וחיילי צה"ל ב"בודפסט" גם יכולים להזות בנקודת הסילית של פורט פואד.

לשבבוקר סעיד השלימו את ההכנות האחרונות, השלים קצין צה"ל בכיר את סיורו באזור. הקצין, שנפצע קשה בבלחמת ההתשה בגיזרה הצפונית של התעלה והצטיין במלחמת ששת הימים, התעלם מהנעשה בצד השני. "סקס שבקס — אמר אחד החיילים — אנחנו ממשיכים להתכונן".

המזרחית של התעלה. בכל הגזרה היו עסוקים בהקמת קשתות הניצחון לאורך קו המים, ובהזורות ל"הצגה הגדולה".

● ממשיכים להתכונן

בימים האחרונים הפסיקו המצרים את עבודות ההתבצרות שלהם בגדה

פורד מעד, קיסינג'ר איחר — והקאזינו גרף כספים

מאת דן ארקין
שליח "מעריב" בזאלצבורג

העיר האהובה על האלים — כך מכנים את זאלצבורג: בגלל יופיה, ומשום שנולד בה מוצארט, שמת צעיר, ואומרים כי את האהובים עליהם נוטלים האלים לעצמם בעודם צעירים.

אך כאשר מזג־האויר אינו מאיר פנים, כאשר הנשיא פורד מועד ונופל ברדתו במטוס, ואחרי כן תועה בדרכו לסקירת משמר־כבוד, וכאשר ד"ר קיסינג'ר מאחר למסיבת־העתונאים שמכביתו נתקעה ב"פקק" שנתהווה בגלל תארגודדים — כאשר כל אלה קורים תוך 24 שעות, אומר עתונאי אמריקאי אחד: האלים מתנגדים לפגישות הללו.

לא כן אברו שני הנשיאים — כלפי חוץ, על כל פנים. לוותיקים שבין עתונאי הבית־הלבן אין זכרים חילוקי מחבואות, כפי שהתגלו בין אנואר סאדאת ובין ג'ראלד פורד כאן, בזאלצבורג. הם הרקיכו זה פזה עמוקות, זה — כמנהג דגול, הה — ...

שיחות סאדאת ופורד בזאלצבורג עמדו בסימן של יעילות ושל איבטוח ללא־תקדים * אכסניתו של פורד היתה בית־הארחה רשמי של היטלר * רינונים על מחלת־רגלים של סאדאת * העתונאים הערביים התחמקו משיחות עם ישראלים — חוץ מפלשתיני אחד * שוטר אוסטרי הסכים להזיז תמרור "אין חניה"

□ בין ארבעה ארמונות

הם קיימו שני שיחות בלבד, אבל ישבו בצוותא בכמה ארוחות ... [illegible]

□ איבטוח יתר

אך היטלר דאג לא רק לנוחות אורחיו: הוא גם רצה לדעת, מה הם מדברים. לכן הושמנו מיקרופונים בכל החדרים, והמיקרופונים ... לכל השיחות. [illegible]

□ לציון היתה פגישה חשובה

[illegible]

□ הישראלי יעץ — השוטר הזיז

גם אצל העתונאים המצרים יש מיוחסים — אלה שמעו הדרך כפי שר־החוץ איסמעיל פאהמי; העורכי העתונים הגדולים נפגשו עם הנשיא סאדאת כבבודו ובעצמו, כמועדת־עורכים לכל דבר.

בשעות הקטנות של הלילה, כאשר התרוקנו עשרות האו־הסליפן, האולם־הכתיבה ובו מאות שולחנות קטנים עם מכונות־כתיבה נשאר ריקם, נהרו העתונאים בחבורות "מרצדס" אל מסעדותיה של זאלצבורג. אין זו עיר של בילויים, אבל לא כמעט באו אל הקאזינו הקטן המפואר. ... [illegible]

הפסטיבל המוסיקלי של זאלצבורג נפתח, ונתפנה מקומו לפסטיבל המוסיקאלי בקיץ.

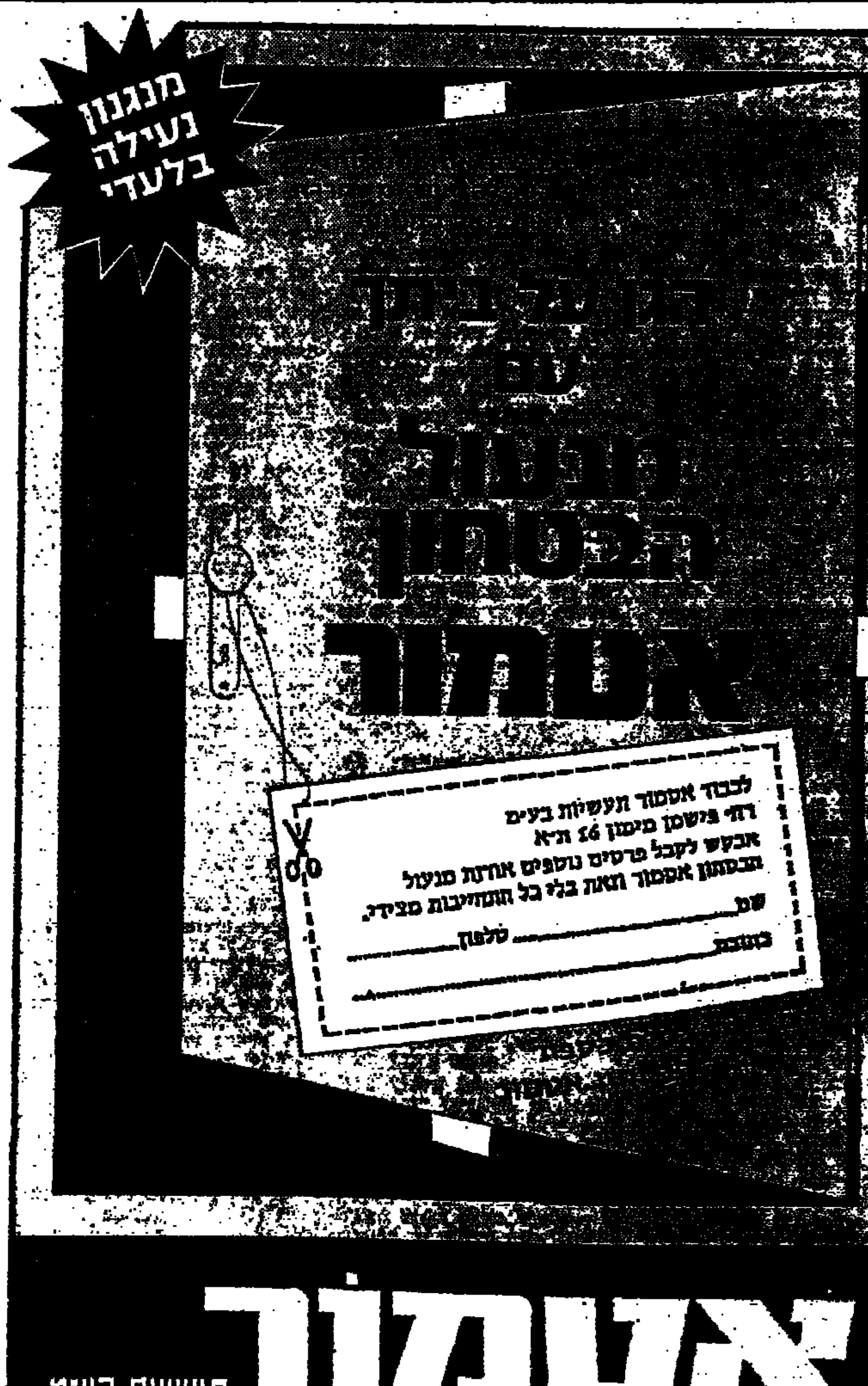

ירושלים: טל. 226778 * חיפה: טל. 536455 * באר־שבע: טל. 77010
6 שנים אחריות

...חי" את הת...

هكذا من الأصل

...ות את

...פה ו...?

שעון החול של ה־1 ביולי

מאת אריאל וינשטיין

עון־החול הכלכלי נע במהירות לעבר האחד ביולי, שנקבע כיום תחלת הרפורמה במסים הישירים. מועד זה בוודאי מדיר שנתם של ראשי משרד האוצר משום שסביבו מתרכזת מערכת רחבה של ציפיות הקשורות במדיניות השכר ותוספת־היוקר, המסים העקיפים ואפילו שער הל"י.

עם הפעלת הרפורמה במסים הישירים, יזכו השכירים בהקלה, אך יקבלו רק תוספת־יוקר חלקית, לא יקבלו תוספת שכר יתופעל „ספיגה" משמעותית כתחליף זמני למס ערך מוסף שהפעלתו תושהה

[illegible]

מנכ"ל א. גפני
„חשיבות לצד הפסיכולוגי"

[illegible]

ויתור — תמורת „נדוניה"

[illegible]

הנגיד מגיב ב„שלווה"

[illegible]

ה„סל" אינו מחייב פיחות

[illegible]

תוספת גוררת „ספיגה"

[illegible]

מועדים פיקטיביים

[illegible]

קלון באשקלון

יעקב שרת

[illegible]

שביתות יש – סמכות א...

ההידרדרות ביחסי העבודה בישראל מקורה בהעדר סמכות, ... פעולה בין נציגי הממשלה וההסתדרות חברי מפלגה אחת ו... הפועלים כי חל „פיחות" במעמדם וכי מנהיגיהם רחקו מהם עד כדי...

מאת
לוי יצחק הירושלמי

כל אימת שפורץ אצלנו משבר ביחסי־עבודה — ומתי איננו שרויים במשבר כזה? — תולים את הקולר באי־רצונם של עובדים־שובתים להכיר בסמכות כלשהי ולקבל מרות.

[illegible]

ללא שיתוף העובדים

[illegible]

משום שחסרה סמכות

[illegible]

שביתה כגיל חולשה

[illegible]

שנת הבחירות הרעות

[illegible]

איך תדע אם זכית בלוטו?

שלושה ניחושים נכונים כבר מכניסים אותך לרשימת הזוכים בהגרלת הלוטו של מפעל הפיס. כל ניחוש נוסף מעלה את גובה זכייתך, העשויה להגיע, בפרס הראשון המצטבר — עד 300,000 ל"י. השווה את הניחושים שלך עם תוצאות ההגרלה, אותן תוכל לדעת באחת מהצורות הבאות:

ברדיו ביום ג', אחרי חדשות השעה 13.00.

בטלפון ביום ג', משעה 13.00, בטל. 03-257246.

בלוח הפיס ביום שלישי אחה"צ.

בעיתון בעיתוני יום רביעי.

מפעל הפיס — הסימון להצלחה שלך!

על השיפוד

ביום העצמאות התפוצצתי מקנאה. אלכס עשה גריל על הדשא, חבוש כובע קש, מגלגל פחמים ביד אמונה, שם סטייק, מוריד קבאב, מנפנף לפחם, שורק בהנאה. „תאכלו ילדים, תאכלו, מאיפה שזה בא יש עוד..." הוא אומר, מתיז מים על הפחם, מסובב את השיפוד...

קניתי גריל. לא כזה עם כבסה, אלא כזה פשוט. העלינו אותו על הגג. האשה נסעה לשוק הכרמל, קנתה בשרים וחמוצים וקחיפה, אבל לא מצאה פחם. טילפנתי לדודה בלומה לטבעון, שאלתי אותה אם יש לה פחם בבית, אמרה שזה לא בעיה ושלחה לנו גלולות פחם נגד שלשול. פניתי לבעל הסטייקיה, שבה הייתי אוכל כאשר עוד לא היה לי גריל והוא אמר שלא אדאג. שלח עגלה עם המיקה שקי פחם. חשב כנראה, שגם אני פותח סטייקיה. עכשיו יש לנו מספיק פחם ל־27 שנות גריל.

אבל מה זה חשוב לעומת ההנאה שבהכנת ארוחות צהריים משפחתית! האשה הכינה סלטים, מיכל חותכת בצל, יאיר מכתיל את התיכות השיפוד, מירב מעלה את הצלחות על הגג, ואני מחפש את כובע הקש שלי.

במצבים כאלה תפקידו של הגבר הוא להדליק את האש. עולה על הגג עם פחם, ממלא את הקערה בפחם, יורד מהגג לרחוץ ידיים, חוזר לגג להדליק את האש, יורד לקחת גפרורים, עולה על הגג, מדליק גפרור, שם אותו תחת פחם אחד — שום דבר. עוד גפרור — לא כלום.

בינתיים עולה גם המשפחה, עמוסה כל טוב. כולם עליזים ומלאי ציפיות. „מה קרה?" — שואלת האשה. אני לא עונה. הם מסתדרים במעגל מאחורי, מתבוננים בקערה הקרה. „צריך עתונים", אומר יאיר. „אני לא זקוק לעצות שלך! — אני צועק עליו — רוץ ותביא עתונים!"

בכביל לשים את העתונים בתחתית הקערה, צריך לפנות את הפחם. שני פחמים נופלים לתוך הסחיבה. „אין דבר", אומרת האשה בתור אדם מבין. מרפד את הקערה בעתוני שבת, מפזר עליהם את הפחמים, מדליק ב„קפה הפוך". האש מתפשטת לעבר מטה שמיר, אבל מאכלת של הנוך ברטוב מכבה אותה. „יותר מדי פחמים", לוחשת האשה. מיכל הולכת לטלפן לנתי, שאבא שלה עושה כל שבת פיקניק בלי בעיות. „את לא תטלפני לשום נתי, אני לא צריך את העצות של אבא שלה, אני עשיתי פיקניק עוד לפני שנתי נולדה!"

„צריך אלכוהול", אומר יאיר. הוא קורא ספרים של מדע בדיוני. איפה משיגים אלכוהול בשבת בצהריים? בבית מרקחת תורן! עניין של מה בכך. יורד לדירה, מתלבש, נוסע לבית־מרקחת שכתוב בעתון. מוצא פתק שהתורנים התחלפו. נוסע לבית מרקחת שני, תוך ארבעים דקות חוזר הביתה עם בקבוק סגול של אלכוהול. שופך את תוכן הבקבוק על הפחם, מדליק גפרור — בום!!!

לא קרה שום אסון. את החולצה הבוערת של יאיר כיבינו בן־רגע וגם הכוויות שלי אינן רציניות, לא כדאי אפילו לקרוא לרופא. הנה, האש כבר מביאה תחבורה. מיכל ומירב יורדות בינתיים עם האוכל למקרר, כדי שלא יתקלקל. השעה שלוש וחצי. „אולי אני אכין משהו לכסה?" — מציעה האשה בקול ענות חלושה — „הילדים רעבים". גם אני רעב, מיוזע ומיואש, אבל בזווית עיני אני רואה את יאיר המביט בי בהרהור ואני יודע שסמכותי ויוקרתי מוטלים על כף המאזניים. זה כבר לא גריל, זה מבצע חינוכי, דבקות במטרה, ביצוע משימה, עתיד האומה.

„נתי אומרת — חוזרת מיכל לגג — שאבא שלה מדליק בנפט". עצם העובדה שצילצלה לנתי למרות האיסור שלי, מעידה על הירידה שחלה במעמדי בבית.

האשה הלכה לנתי, מיכל ויאיר הלכו לחפש נפט אצל שכנים, אני אוכל בסתר פרוסת לחם. „אבא, הפחם הזה מלבין", אומרת מירב.

אמת, פחם אחד תפס את הזפריקציה, הוא בוער! פחם טימי־פאטי, צלגל, מכסיף. אנחנו מצטופפים סביב הקערה, מתבוננים כמהופנטים בפחם המלחש. „עוד אחד!" צועק יאיר. האלכוהול בכל זאת עשה את שלו, יש אש.

החסה קצת נבלה, הלחם התייבש, הבגדים התלכלכו, אבל על הרשת מעל הפחמים מונחים השיפודים: חרוזי בשר, בצלים ועגבניות, הקבאבים נמצאים בתוך הפחם, הם נפלו בין חריצי הרשת ואי־אפשר להוציא אותם, אבל זה כבר עניין של מה בכך.

בארבע ורבע ישבנו לאכול, וזה סודו של הגריל הטעים — אתה אוכל אותו רעב.

השאלה היא רק כיצד מכבים אותו. לא שהעשן כל כך מפריע לנו. כמו שיש ארוחות שהאוכל בהן מעושן, כך יש גם ארוחות, שהאוכלים בהן מעושנים. מיכל אומרת שנתי אומרת, שמכבים במים. יאיר מציע שנעשה כמו האדם הקדמון ונשמור על האש עד לארוחה הבאה. פחם יש לנו די.

י. [illegible]

נ.ב.
אם מישהו מעוניין לקנות בזול גריל כמעט חדש...

גלגל רוצה תעשיה - וחברים

מחנה גלגל בבקעת הירדן

מאת דליה מזורי

אנחנו מרגישים שעלינו להיות פה. ותשאלו אם זה קל. התשובה היא לא. התנאים קשים"... ר., חברת עין־חרוד היושבת בגלגל שבבקעת הירדן, איתנה בדעתה: „אבל צריך להיות פה".

ר. היתה בפלמ"ח. עתה, כאשר שני ילדיה גדלו והם משרתים בצה"ל, והשלישית איננה מתנגדת לכך, החליטה לקריאת בני גלגל שביקשו כי „חברה בוגרת" תשב עמם. היא עושה מספר ימים בשבוע הרחק מבני משפחתה, באמצע ה„מדבר". פרק אישי נוסף בציונות אמיתית.

גלגל, האחוזות נח"ל שעלתה על הקרקע לפני כחמש שנים, התאזרחה לפני שנתיים. השבוע חגגה את יום הולדתה השני. זה הקיבוץ הראשון בבקעה ואם למרות משגיאות התנחלויות אחרות, רבים סיכוייו לשגשג.

עכשיו יושבים בגלגל באופן זמני בני משקים ובוגרי תנועות העושים שנת שירות שלישית (שלי"ש), מתנדבים יהודים ושאינם יהודים מכל קצוי־תבל, ואנשי גרעיני נח"ל. אולם על אף האווירה הטובה, עדיין שוררת שם הרגשת ארעיות בשל התחלופה הגדולה של „גרעינים". לכן החליטו המקימים לעשות לשינוי אופיו של המקום ולהביא אנשים שישתקעו בו קבע — „שזה יהיה קיבוץ שאנשיו רואים בו את ביתם".

קבוצת גלגל מחפשת אנשים המוכנים לראות בקום את עתידם, בנוסף לגרעיני הנח"ל שהם העתודה העיקרית. בימים אלה החלה להתגבש קבוצה של צעירות (עד גיל 26) וצעירים (עד גיל 30) מרחבי הארץ, חלוצים מחפשי אתגר ואידיאליסטים „שמאמינים בכל הדברים היפים האלה", כפי שאומר אחד מהם, האומר להתנחל בקום זה.

הקבוצה תכשיר את עצמה כספר חודשים בעין־חרוד ואחר־כך „תרד" לבקעה. „רק אנשים רציניים, בעלי רמה אינטלקטואלית גבוהה, ובעלי נכונות להקרבה מתקבלים בה. התנאים קשים, ועליהם לדעת שהם אינם הולכים ללקק דבש", אומר רוני בר־ששת, ממחלקת הקליטה של הקיבוץ המאוחד, שיזמה הקמת קבוצה מסוימת זו לגלגל.

הקיבוץ מאומץ על־ידי שני קיבוצים וותיקים, מעוז ועין חרוד. יפתח, בן מעוז, משמש כמזכיר המשק. „הבוגרים ממלאים כאן תפקידים ארגוניים והדרכתיים. ברגע שיהיו כאן מתיישבי קבע שיצברו נסיון וידע, תצטמצם פעולתם עד שתמותים בלילי".

אמיתי, מוותיקי משמר הנגב, שנתנדב לעזרת גלגל, מספר על תוכניות הקבוצה בתחום הכלכלי ועל פיתוח אמצעי הייצור: „זה יהיה הקיבוץ התעשייתי הראשון בבקעה, משק העתיד. אנו מתכננים לערוך שינוי דראסטי בניצול הפוטנציאל בבקעה. תוכניתנו היא הכנסת תעשיה למקום, זה יהיה נסיון ראשון בבקעה".

כבר עתה, בשלב ראשון של תכנון, התקשרו אנשי גלגל עם בנטור ומפעל „הרכבות אלקטרוניקה" שלו, המספק להם עבודות. „אך זה לא סוף פסוק, כשהאוכלוסיה תגדל אנו מתכוונים להקים תעשיה בלעדית בגלגל", אומר אמיתי בהתלהבות. רעיון התעוש נבע כלימוד כשלונות ישובים אחרים בבקעה, בהתבסס על גידולי ירקות, וקוקים הכרוכים שבבקעה למים וחולים בום; „אנחנו לא מגבילים את עצמנו לקרקע ומים. ולמרות שקצב פיתוח המים בבקעה איטי ומדאיג, לא הוא שיקבע את קצב פיתוחנו", קובע אמיתי.

„בגלגל אין קשר בין השעון הזמן, ובכלל, פה מסתובבים בלי שעונים", מספרת טובה, מזכירת המשק הצעיר, הלבושה נוסח שנות תש"ח, שעובה בית מלא כל טוב בימת הן. „והשכמה היא ב־4.30 לפנות בוקר. מ־5.00 ועד 9.30 בבוקר עובדים בענפי המשק השונים — אבטיחים, חצילים, ענביות, קישואים, כותנה, פרדס אשכוליות, לול תרנגולות־הודו ורפת חושה. בשל החום הכבד אין עובדים בין השעות עשר וארבע אחר הצהריים. מארבע עובדים עד שמונה בערב. אחרי ארוחת הערב הולכים לישון מספר שעות, ובחצות, בערך, מתחילים חיי הלילה לפרוח.

לראות את אירופה ו...?

אורה לרגע

מאת עזרה אליגון

ונגע הקיץ והארץ נעשית קטנה עלינו. כל מי שיש לו יד ורגל — וקצת כסף — רץ. מי שאין לו [illegible] ימים לו נסיעות קוסמוס, [illegible] לירות של מה בכך. [illegible] ארבע קניות בסופרמרקט. [illegible] ושאר תשלם בתשלומים. [illegible] מה לראות.

אמת, מודים במשרדי הנסיעות, תכנית עשרים ואחד יומים — זו תכנית קצת דחוסה. על כן אנחנו מציעים תכנית הגבה יותר — של 42 ימים — בשמונה ארצות. כבר אפשר לראות משהו. הכל תמורת 3200 ל"י ועוד 165 לירות (סטרלינג) שהם 2475 ל"י. ושוב — כולל לינה בקמפינג. ומה ביחס לאוכל? כן הנזקף — מ־225 ל"י, שיותרו מן ההקצבה. שימו לב הורים — הילדים שלכם יהיו מסכנים, בתמורה ל־5.35 ל"י, כלומר — בתשעים מגם ליום הילד שלך, הורה יקר, יאכל שלוש ארוחות, ישתה, יילך לתיאטרון וכו' וכו' — בקיצור ירווה תרבות אירופית וכבר אי אפשר יהיה לומר עליו, שהוא לבנטיני, שאף פעם לא יצא מגבולות הארץ. הוא לא יקבל בשקל — אבל לעומת זאת יאגור מזון רוחני הוויה חיים, שלא תישכח במהרה. וגם אתה לא תשכח במהרה...

כיוון שההורים לא ירצו להרעיב את ילדיהם, וכיוון שלא יימצא אף הורה שיפקיר את בנו/בתו להרפת רעב, יש לשער שיימצאו דרכים להבטיח את קיומו בחו"ל, ויצייד אותו במנת ברזל, או כסף, או זהב, או סתם מטבע העובר לסוחר. ויהיה זה שיעור טוב לנוער שלנו בעסקי המטבע. אדם צריך להיות קוסמופוליט.

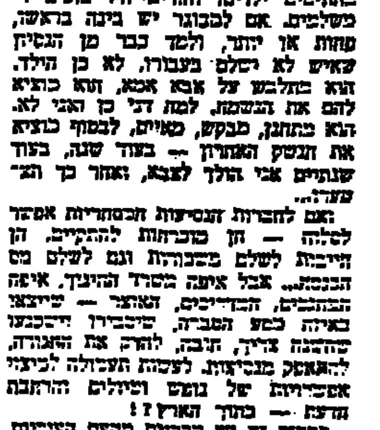

„או מה את רוצה, שנסגור את הארץ? שנקביץ עוד יותר על הנוער? שנסגור את משרדי הנסיעות... מי שרוצה כי תנועת תיירות אפילו, חייב גם לדאוג לתיירות ממנו. ראית, איך נראה רחוב דיזנגוף... ראית את גלגולות הנוער שהפסר לסמבריות לצולים, איך בוכים עם אפילו השקיפים מקיר לקיר. עם המבוגרים לא הולך. קשה להם — אז התלבשנו על הנוער. מלחמת קיום זה לא כבהורה..." — אמר אחד האחראיים בתיירות הנוער וחוקק עמוק עלה בלחייו.

*

שבנו ב„אקסודוס" ועשינו לו שביתת בית, והוא מתגונן ואנחנו מתקיפים. „אתם משגעים את הנוער. זה מזכיר את התקופה ש„למען הספר העברי" היו בתוכנים ילדים, והורים היו בוכים ומשלמים. אם למבוגר יש בינה בראשו, עמות או יותר, ולמד כבר מן הנסיון שאיש לא ישלם בעבורו, לא כן הילד. הוא מתלבש על אבא אמא, והוא מביא להם את המשמה, למה די כן הגבי לא. הוא מתחנן, מבקש, מאיים, לבסוף מוציא את הנשק האחרון — בעוד שנה, בעוד שנתיים אני הולך לצבא, ואחר כך הצעד?..."

ואם לחברות הנסיעות המסחריות אסור לסלוח — הן מוכרחות להתקיים, הן חייבות לשלם משכורות וגם לשלם מס הכנסה... אבל איפה מוסד החינוך, איפה המחנכים, המדריכים, והאוצר — שייצאו באיזה מבצע הסברה, שיסבירו ויסכבנו שהחבה צריך, תובה, להרק את האגודה, להתאסק מנביאות, לעשות תעבולה לביצוי אפשרויות של נופש וטיולים והרחבת הדעת — בתוך הארץ?!

בכלים זה יש מכרים מבצם הצירות, לנסיעות מאורגנות לנוער. כתל־אביב בלבד יצאו שבתה „משלחות" כביכנית על ידי ממשלת נרכניה. גם הנסיעה וגם השהות בבקום. אבל כיהן שהרבית גרבנית בלבד צריבת כצם את התיסיים בחינוך הנוער היהודי. בני שארית הפליטה, יתהלכו עד מצם ארצות, כארבצים אחת כבלל ינד השהייה בחו"ל. הארבעים האחת הללו יהיו שווים לכל נפש — רק אלפים הבמ באות לירות לכוון.

שיכנעתי. לאחר שיחה ארוכה עם סגן ראש העיר, כר אזגר, בעניין של טיול לחו"ל של הנוער שלנו, גם במבצעים ההצטלותי־הסברתי שנוער זה צפון בחיבה. הוא אמר לי, שאין שום סכנה שהנוער יצא ויתבע ויתכבד את אירופה על פני ישראל שאמנם יש עוד הרבה בעיות ביתר בעיר תל־אביב. שבים נמצא להם פתרון. אבל הנסיעה הזו איננה נעשית על חשבון הציבור...

וההורים — אינם ציבור?! ובחירה שבונה „בלחותי" של דעת מוסרית בתל־אביב בלבד אינם בבחינת קריאה: „אחרי..."? האם אינן חיונן לרצונו של כל בן נוער להגיע לאותם חופי פלא, אם לא במשלחת הרשמית הבחירת, או לפחות במשלחת „אפשרויות", המבטיחות שחודש ימי כבר נגמר כולו, נחטא, תוחר רק בספר מגבל לחודש יולי, וכל הקודם זוכה...

שוכנעתי גם — שצריך — באופן דחוף, שאין רשות בת סמכא תבדוק עכשיו את „המציאות" המוצעת לנוער ותתמוד בכלול. אפשרויות לבדוק, כיצד — לצאת, ולא תצטרך להרכיב יעדיה היקרה — אחרי...

אליגו וקנה לך עולם ומלואו [illegible] המזרח, כי רק בחוץ, יש [illegible] ויפות, כולו נופים, תיאטראות, נופשים, הופים, הרים, מפעולות [illegible] מן הגוש, מן האגות, כן [illegible] המכבירה, כ„כך לפנות, לא לס[illegible] — מה זה בכף. הכל ביוקר. [illegible] לוקסים הכסים, ומה שלא הכסים — יעשו הפיזואותים. ואם [illegible] אחרי כל אלה — גם איהם [illegible] רק דבר אחד לא יילקח [illegible] ימים ולילות שהיה לך בהם [illegible] — מה זה? חו"ל. [illegible] „עבדי יפה על כה ד[illegible] ישראלים ירצו למצוא את [illegible] לעולם יש מאין, [illegible] יותר ממה שקיבלו הקצבה [illegible] ואפילו יותר בחו"ל הזה. [illegible] לכשם את התורה ולזכור [illegible]...

[illegible] רבים של ישראלים היו זוכרים [illegible] התחים היו; גם הרבה זמן [illegible] משלמים בעבורת מרבית דרבית. [illegible] מעצבם הרבה מן הצרכים היום [illegible] לחתור אובות, ואם גם [illegible] בתוך לבם על הוצאה לא שקר [illegible] הנוף להחזות שאסחיר לא היה [illegible] תעשיות. המשל כבר נפשכה [illegible] הזוב. הניסוים נשארו...

ללא [illegible] העוני

[illegible] מבקשת מן הקורא לא לומר [illegible] מדבר! נוסעת — ומטיפה [illegible] וכי חיים אנו כבוננה דיכה? [illegible] די שהארץ קטנה ואין גבולות [illegible] אותם, אלא של ארצות אויב את [illegible] שוכחים אנו שבעצם כולנו מוב[illegible] לאהסטרופולית, מובלים מכל הד[illegible] אדם עלי. אומות הם ויכושו [illegible] ומי אנחנו. איזו חברה ראשית [illegible] חופש ונועצנו של הפנים, או [illegible] לרצונו של אדם לראות עולם, [illegible] אנשים אחרים, לטעום מן תעשה [illegible] אבל אחרים? איזו קריבת תצמח [illegible] אם לא נראה תיאטרון אחר, [illegible] ספריות, בתי אוכל, ראווה, [illegible] כותרים, בתים...

[illegible] נגד נסיעות, הלילה וחס. אני [illegible] נסיעות, בצד הרחבת אופקים, בתנאי [illegible] לאל ידנו לשלם בעבורם, ובתנאי [illegible] שההיה שווה את הכסף, את [illegible] אם הוויתור על צרכים אחרים [illegible] שהנסיעה היא הולכת את השעה.

*

[illegible] ארם בר דעה חושב עכשיו פעמיים [illegible] כל הוצאה, עם כי שמחותי [illegible] ילדים ומכרים ושבע אנשים, גם [illegible] לבשל במצב בדי עבה [illegible] — שמעתי איזה טיעה: [illegible] — לא.

[illegible] אמר התיירה (אפשר להבין [illegible] הם אנשי עסק ויודעים להציג [illegible] לא ישנה) „תלבשו" [illegible] כנפות של טיולים לנוער סבבה [illegible] טיולים נפלאים מוצעים להם, בגיל [illegible] קשה הוא למדינה ולאורח [illegible] התלבשו עליהו ובציעים לבי [illegible] אין כספי טיולים מיעוכים לילדים [illegible] מציעים לנוער לבשר במבצע ארצות

שביתה [illegible] חולשה

[illegible] ביום 21 יום — תבורות מחנה ל"י [illegible] תשע מאות לירות (בלבד) יתר [illegible] (סטרלינג !): שהם 485 ל"י. [illegible] 4365 ל"י. על זה יתוסף עוד [illegible] דרכון, יתר תוצאות של מה בכך. [illegible] ימים יחודות, יתעלו את הכבים [illegible] שלשה אלפים לירות. כמיד זה [illegible] גם את הלינה בקמפינג, את הילד[illegible] הילדים מפירוק וכספי שישאר [illegible] הקצבה. ב־300 דולר, שהם מה [illegible] דולר ליום, שעשוי לילדיו לאכול [illegible] ארוחות ליום, לעשות איזה משקה, [illegible] תיאטרון, לקנות עתון, לרקוד [illegible] קוסט, שם ניתן להמיר נוער אחר [illegible] עליו יישבו. בקיצור — לבנים [illegible] בחיים בהפירה... ועל פגיעה, שביקר [illegible] האפוריכה באירופה יספר לכם, כה [illegible] לעשות בנסיעה דולר באירופה של [illegible]...

*

[illegible] 21 יום אלה יעבורו על פני שבע [illegible] ארצות, רק יעבור על פניהן. כי [illegible] ששת אלפים קילומטר (לפחות) [illegible] עבודה שלי, זו נסיעה של 300 [illegible] לכל יום באוטוסטרדות...

[illegible] ידע איפוא את איטליה, לגורן, [illegible] בלגיה, גרמניה, שוויץ, אוסטריה, [illegible] ארצות לימבורג משם יציבו צרבה, [illegible] מוזיאונים, משפטים, ואפי יהודית, [illegible] לבתי היסטוריה, לשבור [illegible] המסעים, לבדו את הציורים — כבסד [illegible]...

47,000.- ל"י

קבינה כפולה
X
תועלת כפולה

למשפחה (7 נוסעים) לעבודה (1000 ק"ג מטען)

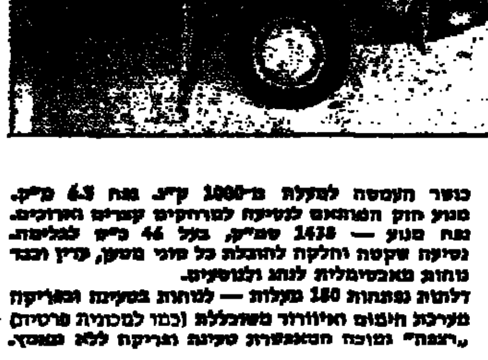

- כושר העמסה למעלה מ־1000 ק"ג. נפח 6.3 מ"ק.
- מנוע חזק המותאם לנסיעה למרחקים קצרים וארוכים.
- נפח מנוע — 1438 סמ"ק, בעל 44 כ"ס [illegible].
- נסיעה שקטה וחלקה להובלת כל סוגי מטען, [illegible]
- נוחות מאכסימלית לנהג ולנוסעים.
- דלתות נפתחות 180 מעלות — לנוחות בטעינה ובפריקה
- מערכת חימום ואוורור משוכללת (כמו למכונית פרטית)
- „רצפה" נמוכה המאפשרת טעינה ופריקה ללא מאמץ.

FIAT 238

לבחירה גם — מסחרית סגורה במחיר המבצע הקיים של־ 42,400.- ל"י
לנוחות לקוחותינו — ניתן להסדיר תנאי תשלום מיוחדים. פרטים בסוכנויות "פיאט".

דב גולדשטין **ראיון השבוע עם** גד יעקובי, שר התחבורה

פתיחתה של תעלת סואץ תפגע בנמל אילת ובספנות הישראלית ותפחית מריווחיותו של „הגשר היבשתי"

הובלת נפט בצינור מאילת לאשקלון תהיה זולה יותר מאשר דרך התעלה ולכן לא ייפגע הצינור ○ רק ארבעה וחצי אחוזים מסחר הנפט העולמי יעבור עתה בתעלה, לעומת 19 אחוזים בשנת 1966 — ואת בגלל הכנסת מיכליות ענק להובלת הנפט, שאינן יכולות לעבור בתעלה ○ בסואץ לא יוכלו לעבור מיכליות של יותר מ־60 אלף טון, אבל עד סוף 1977 תוכשר התעלה למעבר מיכליות של עד 150 אלף טון וב־1980 כבר יוכלו לשוט בה מיכליות של 300 אלף טון ○ עלינו להשלים את הרכבת לאילת ולהנהיג מודרניזציה בנמל ○ שובתי קו צינור הנפט אילת—אשקלון יובאו לדין על מעשיהם ואני מקווה, כי רק בית המשפט יפסוק בעניינם ○ בגלל המסורת הפסבדו־סוציאליסטית שלנו היו מקרים שהסחטנות של קבוצות עובדים השתלמה להם ועלינו לנתק את המעגל הזה של לחץ והענות לו, המזמינה מייד לחץ חדש ○ הגשתי לממשלה הצעת חוק, שאסור לשבות אלא רק לאחר הצבעה חשאית של ציבור העובדים כולו ○ אילו נהגו כך היו שביתות רבות נמנעות ○ לפה העקר של החוק ליישוב סכסוכי עבודה יש לשתול שיניים — עונש מאסר ○ הייתי מעדיף שאריק שרון יחזור לשרת בצבא הגנה לישראל.

כאשר שורות אלו יראו אור — הרי כפי שזה נראה בשעת כתיבתם — תהיה תעלת סואץ פתוחה וקו צינור הנפט אילת—אשקלון חסום. בתעלה יזרום נפט. בקו — האשמות הדדיות. המצרים יוכיחו, כי הגשר בין יצרניות הנפט לצרכניו, מצוי בידיהם. ישראל תוכיח, כי מעמדה הגיאוגרפי אינו אלא מיקום מקרי, שאסור להפיק ממנו לקחים פזיזים.

— אדוני שר התחבורה, אם ישראל „התנבא יפתח", בפתיחה מצרים שתהיה לה להעביר בתעלת סואץ מטענים ישראליים, ואולי, בבוא רחוק יותר, גם אניות ישראליות. איזו השפעה תהיה לכך על הספנות הישראלית, על קו צינור הנפט (אם ייפתח מחדש...), על נמל אילת ועל הגשר היבשתי הישראלי בין אילה לאשדוד?

בואו את כל השאלות האלו באופן יסודי ויש לנו תשובות. קודם־כל הבה נבחון את הצפוי בתעלה עצמה. לפי התוכניה המצרית, תכנון ההפעלה של התעלה מושתת על שלושה פרקי־זמן. שבכל אחד מהם תרחיב התעלה את כשרה, כתוצאה מהעמקה הרחבה נוספת. ההעמקה וההרחבה יתבצעו תוך כדי הפעלתה של התעלה וללא צורך בהפסקות. עד סוף 1977, לאמור במשך כשנתיים וחצי מהיום, יוכלו לעבור בתעלה אניות ומכליות נפט, שהמעמס שלהן הוא עד 60 אלף טונות. זוהי עובדה בעלת חשיבות רבה: כתוצאה מכך, רק ארבעה וחצי אחוזים מהסחר העולמי בנפט יוכלו לעבור בתעלת סואץ. מאז 1966, השנה המלאה האחרונה, שהתעלה היתה פתוחה לשיט, גיבנו בעולם מכליות ענק להובלת נפט והשיעים אחוזים מכל המכליות בעולם הן עתה במעמס של למעלה מ־60 אלף טונות. המכליות האלו לא יוכלו לעבור בסואץ, לפחות עד סוף 1977 והן ימשיכו לעשות את דרכן מסביב לכף התקווה הטובה.

● שלושה שלבים בהפעלת התעלה

בשנת 1966 עברו בתעלת סואץ 19 אחוזים מכלל מיטעני הנפט העולמיים. באותה שנה עברו בתעלה 65 מיליון טונות מיטענים, מכל הסוגים. עם פתיחתה עתה יעברו בה, לפי אומדן בדוק, בין 75 ל־80 מיליון טונות לשנה — למרות שיעברו בה רק ארבעה וחצי אחוזים מסחר הנפט העולמי.

מראשית 1978 תיכנס התעלה לשלב הפיתוח השני. אז יוכלו לעבור בה מכליות עד 150 אלף טונות ומאותו מועד ואילך יזרמו דרכה 13 אחוזים מסחר הנפט העולמי. עד 1980, עם הבטלה רחבה ועמוקה של התעלה, יוכלו לעבור בה מכליות ואניות, שמעמסן הוא עד 300 אלף טונות, שזהו המיטען המירבי של הטכנולוגיה הספנותית, החזויה לאותו מועד. אז — יעברו בה כעשרים אחוזים מסחר הנפט העולמי. זהו הפוטנציאל המירבי של תעלת סואץ, בתוקף המיקום הגיאוגרפי שלה.

— אם התעלה תורחב ותועמק פי שניים מבמידותיה היום, יקלו ביחס דומה ערכה כדרך צבאי?

לא, איני מניח. הטכנולוגיה הצבאית לא תפגר אחרי השינויים, שיחולו בעומקה וברוחבה של התעלה. תהיה התקדמות של יתרונות ומיגבלות צבאיים, כתוצאה מהשינויים, שיתחוללו בגיאוגרפיה של התעלה.

אבל בתחום להשפעה על ישראל: פתיחת התעלה תביא להחרפת התחרות הבינלאומית בענף הספנות. אף היום נמצא הענף בשפל מסויים, הנובע משתי סיבות: עליית מחירי הדלק הפחיתה את צריכתו וכבילא את כמויות ההובלה; השפל הכלכלי במערב.

התחרות זו תחריף עוד יותר בגלל קיצור הקווים של הספנות, שינבע מפתיחת התעלה. כתוצאה מכך יווצר עודף היצע על הביקוש בחלק מסוגי האניות, בעיקר במכליות ובאניות להובלת מיטען יבש. זה ישפיע בעקיפין גם על הספנות הישראלית, עוד לפני שמיטענים ישראליים או אניות ישראליות, יוכלו לעבור בתעלה. אבל כל עוד מיטענים ישראליים או אניות ישראליות לא יוכלו לעבור בתעלה, ההשפעה על מערכת הספנות, הנמלים והתחבורה שלנו, תהיה מוגבלת למדי. ההשפעה תיגבר ותהיה משמעותית, אם המצרים יתירו, כפי שהתחייבו כלפי האמריקנים, מעבר של סחורות ישראליות בתעלה.

— האם ישנה אפשרות, שמכליות יעדיפו להוסיף ולשוט דרך כף התקווה הטובה, על אף המרחק הגדול, בגלל מחירי מעבר גבוהים בתעלת סואץ?

כן, האפשרות קיימת בהחלט. ולא רק בגלל עלות המעבר בסואץ, אלא גם בגלל דמי הביטוח הגבוהים. ככל שהמכלית גדולה ומהירה יותר, כך יכולה התעלה להיות בשבילה פחות אטרקטיבית ופחות תחרותית. תעריפי הפתיחה הנוכחיים, כפי שהוכרזו על־ידי רשות התעלה, הם תעריפי פירסומת זולים, שמגמתם למשוך לקוחות בתקופה הראשונה. הם זולים מן העלות הריאלית של הפעלת התעלה ולמעט אין ספק, שלאורך־ימים לא תהיה למצרים ברירה אלא להעלות את המחירים באורח ניכר. זו דעתם של כל חוגי הספנות הבינלאומית.

— באילו כיוונים תיגבר ההשפעה של פתיחת התעלה, מבחינתה של ישראל, אם יותר מעבר של סחורות ישראליות בתעלה?

יפות ההמר בקווי אילת, פרט להובלת הפוספאטים והאשלג, למזרח־אפריקה ולמזרח־הרחוק. בשנת 1974־5 עברו בנמל אילת, מלבד הדלק, 950 אלף טונות מיטענים. מזה — כ־400 אלף טונות מקצבים, שעליהם לא תשפיע פתיחת התעלה, אף אם הכברים יותרו מעבר של סחורות ישראליות. תהיה השפעה בכיוון של הפחתת הפעילות בתחומים האחרים.

עם פתיחת התעלה עלולה להיפגע ריווחיותו של הגשר היבשתי באילה לאשדוד. על פני הגשר הזה נעו השנה 45 אלף כונות מיטענים, במכולות, על אחריות חברת „צים", כאשר הלקוח שולח את הסחורה מנמל המוצא בהזרח הרחוק אל נמל־היעד באירופה ו„צים" אחראית להובלה כולה, הימית והיבשתית, בבחיר, שהיה בתוך מחיר המשלוח דרך כף התקווה הטובה. מיטענים אלה יהיה ללקוח כדאי להוביל ללא הפסקה היבשתית, דרך תעלת סואץ. אולם היקף הובלה בגשר היבשתי גם עד כה לא היה משמעותי. אם, להשוואה, הספנות הישראלית כולה מובילה בשנה כארבעה מיליון טונות מיטענים (ומזה „צים" — למעלה ממחצית אחוזים), הרי כל מה שהגשר היבשתי הוביל הוא כאחוז אחד מסך־הכל של המיטענים, ואפילו אם הרד ריווחיותו של גשר זה, אין בכך חשיבות רבה.

● תחרות ולחצים סביב קו צינור הנפט

— ומציפה הממה צפויים לצינור הנפט?

לא, הנושא, אתה יודע, מופקד בידי משרד־האוצר ומינהל הדלק, אולם לפי בוחנת שנערכה, כנראה, כי גם בעתיד תהיה הובלת הדלק בצינור זולה מהובלתו במכליות, דרך תעלת סואץ, אלא אם כן תחליט מצרים משטעמים מדיניים ואחרים, להנהיג מחירי־הצפה („דמפינג"), במעבר מכליות בתעלה, לאמור: תתמיד במחירים שנקבעו עתה, שהם זולים מן ההוצאה הריאלית במעבר בתעלה.

התחרות חריפה אינה צפויה בתקופה הקרובה גם מן הטעם, שכל עוד התעלה לא הורחבה ולא הועמקה, יוכלו לעבור בה רק מכליות קטנות, יחסית. ולכן יושפע הצינור באופן מוגבל ביותר, אם יושפע בכלל, בשנים הקרובות. התמונה הזאת עלולה להשתנות, אם יחולו התפתחויות, מחוץ לפתיחת תעלת סואץ, למשל: אם מצרים בעצמה תניח צינור נפט מקביל לתעלה, תהיה התחרות חריפה הרבה יותר.

— מצרים תפעיל, ללא ספק, לחץ פוליטי כבר על ארצות וגופי ספנות, לזנוח את קו הצינור שלנו ולהעביר את הנפט דרך התעלה, כטיעון: „שהה יש לכם ברירה?" איזו משמעות תהיה ללחץ הזה?

מצרים תעשה ככל יכולתה להשפיע על חברות בינלאומיות להעדיף את ההובלה בתעלה על פני השימוש בגשר היבשתי ובצינור הנפט הישראלי, אבל כל עוד יורה התחשיב על יתרון כלכלי להשתמש בצינור הנפט, תהיה השפעה זו מוגבלת.

— לבד מן ההיבט המדיני, איך אתה מעריך את היתרון הכלכלי, שיכולה ישראל להפיק מיתרונה, אם יינתן לה להעביר סחורות בתעלת סואץ?

אין כל ספק, שהובלה ישירה של סחורות לנמלי הים התיכון, חיפה ואשדוד, דרך התעלה, תהיה זולה וכדאית יותר, לעומת הובלה יבשתית מאילת למרכז הארץ. הסיכון הכלכלי הנובע מדרך זאת, אם תינתן, הוא בצמצום פעילותו של נמל אילת, בגבול של 15 עד 20 אחוזים. הפגיעה בנמל אילת לא תהיה באשלג ובפוספאטים, שאותם כדאי יהיה להוביל גם להבא מנמל אילת אל לקוחותיהם במזרח־אפריקה ובמזרח־הרחוק, אלא במיטענים אחרים.

מבחינת המשק הישראלי הלאומי, מתן היתר למיטענים או לאניות של ישראל לעבור דרך התעלה, הוא חיובי ביותר ויחסוך לה דמי־הובלה, מסבע זו השקעות כספיות בתהליך ארוך־טווח.

● מה לעשות לקידום פני הרעה

— מה צריכה ישראל לעשות, המה היא יכולה לעשות, כדי להפחית את הפגיעה הכלכלית בנמל אילת ובספנותה?

אנו חייבים לא להרפות משתי מסקנות, שיש לאמץ אותן ולפעול במרץ להגשמתן: ראשית, המשך התכנון והביצוע של קו־הרכבת לאילת, האמור להיות חלק ממערכת ימית־גמלית־יבשתית משולבת, שתקשר את מפרץ אילת, הים התיכון וים המלח, בטקביל לקו צינור הנפט אילת־אשקלון, שהוא אלטרנאטיווה יבשתית יעילה לתעלת סואץ.

המערכת הכוללת הזאת אינה עניינה של ישראל בלבד, אלא של העולם החופשי כולו, שיש לו עניין למנוע ממצרים בעתיד, להפוך את תעלת סואץ לאמצעי לחץ ומיקוח כלפי העולם החופשי.

תוך שנה וחצי נשלים את הקטע של הרכבת עד להר הנגב. התחלנו בתכנון הכללי של המסילה מאילת צפונה, לעבר ים המלח, הדרך בה אל עבר הר הנגב. אם יעמדו לרשותנו האמצעים, תושלם המסילה כולה תוך חמש עד שבע שנים. אולם, קטעים שבה יוכלו לשמש את היצוא והיבוא של ישראל, עוד טרם השלמתה. הקטע שבין הר הנגב לאשדוד יוליך את הפוספאטים, המיועדים ליצוא דרך הים התיכון והקטע בין אילת לתמנע — את הנחושת לנמל אילת. אנו מבררים עתה את האפשרויות למימון בינלאומי של המסילה ואני תקווה, כי הם יימצאו.

המסקנה השנייה: להמשיך בתהליך המודרניזאציה של קווי הספנות לאילת וממנה, בעבור לעידן המכולות. לפני כמה ימים הגיעה אוניית־מכולות לאילת, לאחר שהותקנו שם המיתקנים המתאימים. אם נתמיד בפיתוח הנושא, נוכל להגביר את כושר התחרות של הקו ושל נמל אילת לקראת העתיד.

● סיכסוך קצא"א — שני מישורים

— אילו הייתי צים, הייתי שואל אותך: לשם מה כל אלה? בשקיע במפעל עמקים (והם יבואו ממסוב הדרישים...), נפגות מיתקנים ואחר־כך יהיה סכסוך עבודה והכל ישותק... ועוד הייתי מוסיף: האם החלטת הממשלה לסגור את נמל הנפט באשקלון אינה מעין הודאה, שבעצם אין הממשלה יכולה לפתור את הסכסוך, אלא על־ידי הימול הפיכה הצירית לקיזוז? האם כך, אולי יש כאן פתרון כרזקיל־כבד: אם נכבד את „אל עליו, לא יוזו עוד בחברה שום סכסוכי עבודה, והוא הדין בכל המקדים האחרים...

צריך להבחין בין שני מישורים: סכסוך העבודה בקצא"א והדרך לפתרונו — זה מישור אחד. הפרת החוק ואכיפתו — זהו המישור השני. אין לערב „שמוחי" אותה בשנייה.

— והתבוננות, בוודאי, לאי־אכיפת החוק?

בעניין אכיפת החוק אסור שיהיו פשרות! מטעמים טכניים, כנראה, ובגלל אי־רצון לחולל שפיכות־דמים, לא יכלה ולא רצתה המשטרה להשתלט על עובדי מחלקת הים, שהשתמשו ברכוש לא־להם ופגעו במשטרה, כאשר ניסתה למלא את תפקידה. כל אלה החשודים בעבירות אלו, יהיו חייבים לעמוד לדין ובית־המשפט הוא שיחליט אם הם חייבים או זכאים ומהי מידת העונש הראויה להם. אני תקווה, שרק בית־המשפט יחליט על כך ולא שום גורם אחר.

במישור של יחסי העבודה דומה הסכסוך הזה לאחרים, שקדמו לו: הנה מפעל ממלכתי חיוני ומונופוליסטי וקבוצת עובדים בו, בתוקף תנאים אלה, סבורה, כי היא בעלת המפעל ונוהגת בו כבעל־בית בתוך שלו וגורמת בכך נזק חמור למשק, לשמה של הבנייה ולכולתה לעמוד בהתחייבויותיה הבינלאומיות. השביתה לא נסתיימה. העובדים הודיעו, שאינם מקבלים את מסקנות ההסתדרות. המיתקן לא יכול לפעול. ועדת שרים „אד הוק", בראשות ראש הממשלה, שטיפלה בסכסוך מראשיתו ואני הצטרפתי אליה לאחרונה, החליטה להגדיל מן הפיקציה ולסגור את המיתקן עד שייווצרו תנאים להפעלתו הסדירה. הוועדה לא עשתה כן אלא כדי שמחר ככל האפשר יעמדו כל הצדדים, המעורבים בסכסוך, פנים־אל־פנים מול המציאות המשוכנת והעבודה תתחדש מחר ככל האפשר במיתקן החשוב זה. אני תקווה, כי העבודה תתחדש ללא כניעה וללא זריעת מוקשי זמן, בתהליך ההפעלה של המיתקן לעתיד.

● שלושה שינויים בטיפול בסיכסוכי עבודה

— יש איזה פתרון, המצמית את סכנת השביתות מן הסוג הזה, הדוקא במפעלים חיוניים, או שעלינו ללמוד להיות עם הגזירה הזאת, בחינה אין ברירה, ולהחל להתגבר ולהתרגז בכל פעם מחדש?

במדינה דמוקראטית — ובעיקר בישראל, עם המסורת החברתית שלה ולעתים הפסבדו־סוציאליסטית, תוך עיקומם ושיבושם של המונחים בדבר חופש שביתה, למרות מצבי חירום ולמרות חוקי עבודה — סכסוכי עבודה הם לגיטימיים ובלתי נמנעים. אולם חלק מהשביתות והשיבושים נובע גם ממסורות, שיש להחדל ממנה: יש לפרוץ את מעגל הקסמים הזה של לחץ מצד העובדים, המוליד היענות לו המזמין כמיד לחץ נוסף, על יסוד הידיעה, כי סחטנות השתלמה לא פעם. את המעגל הזה יש לקטוע ללא פשרות! מול התופעות הללו של סחטנות יש לעמוד במלוא התוקף! הממשלה עשתה זאת בשנתה הראשונה פעמים רבות וחברה שתתמיד בכך, הן על רקע מצבנו הכלכלי החמור ביותר והן בגלל הצורך ליצור תרבות אחרת של התנהגות וכללי התנהגות אחרים. את קבוצות הלחץ יש להעמיד במלוא המשמעות ולא היסוס כול עמדה של אי־כניעה האי־הרצנות ולחייבן לשאת באחריות האישית והקולקטיבית להתנהגותן.

יש להביא לשלושה שינויים קונקרטיים בטיפול בסכסוכי עבודה:

1) לעבוד לחובת הצבעה חשאית והחשאית, כתנאי להכרזת סכסוך עבודה. הגשתי שלשום הצעת חוק לממשלה והצעתי, שהממשלה תגיש את החוק לכנסת, שאסור לשום קבוצת עובדים, בשום תנאי, להכריז על סכסוך עבודה ללא הצבעה חשאית של העובדים. שביתות רבות היו נמנעות, אילו היתה חובה זו נהוגה. ועדי עובדים הם לעתים מיליטנטיים. הם רוצים לזכות בהנהגות ומחליטים על הכרזת שביתה באסיפה פומבית, שבה למתנגדי השביתה אין נותנים הזדמנות ראויה לטעון ולהוכיח, שאין בה צורך והיא אינה צודקת. האחריות של כלל ציבור העובדים גדולה מזו של ועדי העובדים.

2) קביעת מועד אחיד לחתימת הסכמי העבודה בכל הסקטורים במשק. פיזור המועדים יוצר תסיסה מתמדת ורצופה לאורך השנה כולה.

3) קיצור תהליך הדיונים בתביעות שכר. הכנסת צריכה להיות, שתשובה שלילית או חיובית, תתקבלת תוך זמן קצר. הסחבת המתמשכת גורמה לא פעם נזק כפול וכך אנו לוקים פעמיים: גם הכרזת שביתה על כל נזקיה וגם הענות לתביעות העובדים, כדי לשים קץ לשביתה.

— האם יש לתקן את הסעיף בחוק סכסוכי העבודה, הנותן לבתי־הדין לעבודה להטיל עונש מאסר על בזיון בית־הדין?

על רקע ההתרחשויות האחרונות בעניין אי־מילוי אחרי פסקי־הדין של בתי־הדין לעבודה, הכנסת והממשלה צריכות לבדוק מחדש את מעמדם של בתי־הדין ואת החוק, שלפיו הם פועלים, במגמה לשתול שיניים לפה העקר, שמצויים בו היום חוק זה: לשון אחר: לכלול בחוק אפשרות של הטלת מאסר על עבריין, במקרה של הפרה חמורה של פסקי־דין, שהוצאו על־ידי בתי־הדין לעבודה.

● מה קורה ב„נתיבי איילון"

גד יעקובי אוהב להיות בחברתן של הבריות. כאשר הוא מזמין ידידים להתוועדות אצלו, חביב עליו המוטו: „נהיה שיהיה טובה". „צעיר" שרי הממשלה הוא אדם משכיל, מרבה בקריאה, מקדיש עתים למחשבה מרוכזת. יש לו מות פרוה ולשון בהירה.

שלא בפומבי ולא לשם פירסום — אין הוא חושך את שבט לשונו מתופעות ומאנשים. או אז הרי זו לשון־תער. אבל כמי שמתעניין מאוד בסדרי־שלטון תקינים ואינו פוסח על אף הזדמנות להוסיף להם בישראל — הוא רואה את עצמו ראשון המחוייבים לקיים את הסדר המתוקן, בעצמו. ולכן לא ישמיע ביקורת על הממשלה, שהוא מכהן בה כחבר ויהיה זהיר מאוד בכבוד חבריה.

— מה קורה בחברת „נתיבי אילון"? מינית חברה חדשה, ישראל גרניט, ועוד טרם שהספיק להבא את הכבא, כבר פתן טענה הצורה כל־כך, שהחברה בזבזה כספים רבים לריק? ועכשיו טוענים, כי החברה בכלל פועלת עשר שנים, ללא בסיס חוקי?

הטענה האחרונה — מפליאה מאוד. חברת „נתיבי אילון" היא חברה ממשלתית עירונית, הפועלת לפי החלטת הממשלה, שהגדירה את סמכויותיה. כל פרוייקט, שהחברה מבקשת לבצע, טעון תחילה בוועדת בניין ערים המחוזית. אין כל שחר לטענה זו.

באשר לטענת הבזבוז: המנכ"ל החדש בודק היבטים שונים של השקעות החברה. לפני כחודש הסכמתי, כי ייבדקו היבטים הנדסיים כאיים בתכנון הפרוייקט של נחל אילון, במגמה לצמצם את היקף ההשקעות הדרושות עד להשלמת הפרוייקט. מאז 1964 ועד כה הושקעו 290 מיליון לירות במפעלי החברה. מזה — למעלה ממאה מיליון לירות בדרכים עירוניות, שאינן קשורות לנחל אילון והציבור כבר משתמש בהן. נוסף לזה הושקעו 40 מיליון לירות בכבישי הגישה לתחנה המרכזית החדשה. 140 מיליון לירות הושקעו בפרוייקט נחל אילון עצמו — חלק בחפירות, בפינויים, ברכישת זכויות דרך וחלק בגשרים ובסלילה. הפרוייקט עצמו מסובך מאוד: כביש בן שמונה מסלולים, עם 32 גשרים — זהו הפרוייקט המסובך ביותר, שבוצע עד כה בישראל בתחום התחבורתי.

לא הוכח לי שבוזבזו כספים לריק אבל אני אשמח מאוד אם המנכ"ל החדש יוכיח, שאפשר לבצע את העבודה ולהשלים אותה בהוצאות קטנות יותר.

● שפל ואינפלציה בעת ובעונה אחת

— מצבה הכלכלי של ישראל הולך ומחמיר. הפער במאזן התשלומים גדל. זרם ההשקעות כמעט פחת. מה אפשר הצריך, לדעתך, לעשות באופן מיידי, כדי לשפר את המצב ולהבריא את המכה של סטגפלציה (שפל ואינפלציה בעת ובעונה אחת)?

אנחנו רק בראשיתו של מהלך זה. מאז נובמבר, לאחר שהממשלה הנהיגה את הקיומה זאת המדיניות הכלכלית החדשה, האט קצב עליית המחירים והם יעלו השנה רק בכעשרים אחוז, במקום 56 אחוז בשנה שעברה; האט קצב הגידול ביבוא; לא עלתה הצריכה הפרטית הריאלית ועלו היתרות במטבע זר. עם זאת אנו ניצבים בפני בעיות חריפות, שעיקרן בתחום מאזן התשלומים, שהגרעון בו יגיע גם השנה לשלושה וחצי מיליארד דולאר. עליה ניכרת במלוות חוץ...

הבוקרים הם: מאזן התשלומים על־כן הביקושים, השכר המתנבסקי תחירה לשינוי במבנה המשק. ... יינקטו אמצעים ישירים ומיידיים, כנגד סכנה של סטגפלציה חריפה ו... חריפים במימון צרכי ישראל ... לרבות סכנות הן לקצב ... של המשק והן למימון צרכי ... של ישראל.

האמצעים המיידיים שהממשלה החליטה על חלקם ועל חלקם היא חייבת להחליט הם: הגשת פשרות של הרפורמה במס הכנ... הנהגת מס ערך מוסף עד סוף ... ריסון חריף של עליית רמת ה... השכר ובכלל זה עיקור של ה... תוספת היוקר כולל, בהסכם ע... הדרות, יולי הוא חודש־מפתח ... הכלכלי של ישראל בטווח הקר... צוע המלצות ועדת בן שחר ... פורמה במס הכנסה, יחד עם ... מלא של תוספת היוקר, פירוש ... של ארבעה מיליארד לירות ה... להסקת הכיבשן האינפלאציוני ... ראל עם כל התקלות הקשות, ... בכך מבחינת המשק.

יש להאריך לשנה את המצב ללא שינוי. צריך לבדוק הרכב ... לריסון היבוא ולעידוד היצוא ... נעשה כל אלה בהית חשופי... לסכנה של שפל ואבטלה זהה ... חמור ביותר על ישראל, בגלל ... החברתי שלה ולרגל מצבה הב...

● מה המלצנו ומה הוגשם

— בראיון טלוויזיוני קשר ממשלה את עצמך, כמי שהצגת שונות בדבר אורח־פעולתה של ... לה, עם מינויו של אריק שר... לראש הממשלה. מה השתנה ... זה?

אני מעריך את אריק כ... מעולה וכאדם מקורי. עד ... ידוע, וראש הממשלה לא הבי... מהי הגדרת תפקידו של ... כאשר שהמגמה כיועץ לראש ... ולא לממשלה ומטעמה, אין ... לנכון להגיב על עצם המינוי.

— האם היית מעדיף שאו... לבחיל?

כן. אילו ניתן הדבר הייתי ... אפשרות זו.

— אתה יריב ואתה המלצת ... על צורה של עבודה בצוות ... של הממשלה. מה מזה יושם ...

שתיים מן ההמלצות של ... אומצו, והן מתגשמות: מס... ביצוע הממשלה הצוותית ... מידע בכתב לרשות השרים ... סקירות ארוכות בישיבות ... אומצה גם המלצה שלישית ... הבאת עניינים לממשלה, ... האלטרנאטיבות ופירוט הרקע...

— אך עד כה לא נתגשמה ה...

המלצה רביעית היתה להק... לניתוחי מדיניות במשרד רא... לה, ואם כי הוקמו צוותי ... לצרכי בירורן של אפשרו... לקראת הכרים על הסדר ... מצרים — לא הוקמה עד... כזאת, כפי שהמלצנו, ואיני ... יש בכוונתו של ראש הממ... קימה.

— מלאה השנה שנה לפה... הממשלה הנוכחית. האם יש ... מן ההנהגות, הנוצבת של ... המדינה?

אשיב לך בדרכי: שתי קוטביות מאיימות עתה על ... ראל ועל החברה הישראלית. הסבורה, כי אנחנו חיים בתק... מאוד, קשה מכל שידענו עד ... כהעומדים מאחורי התפישה ... אים את התפתחויות הצפוי... אפוקאלפטי ומרפים את ידי ... זולתם ומגיעים לאובדן־דרך בפסיביות.

הקוטב השני מתנהג כאילו בימים רגילים ובכך הוא ... מן המציאות. שתי התפישות מעיקרן ומזיקות ביותר ואת אנחנו אוכלים מעשה יום־יום ... העומי חיינו.

המפתח ליצירת האיזון ... שתי התפישות הבקוטבות ... המנהיגות הישראלית, במו... ביותר של המושג — לא רק ... אלא גם הפרלמנט, המנהיג... תית והאינטלקטואלית.

העתיד מצוי בידינו ואסור ... תפש להלכי רוח של ייאוש ... ידיים. מדינת ישראל, כפי ... גוריון להגיד, טרם קמה, כי ... שימה את יעדיה העיקריים. מוכרחה להיות כלוה בידינו ... שעם ישראל ומדינת ישראל ... בעבר על מצבים קשים הרב... המציאות הנוכחית. בסוף ... רצם כל הקשיים והלבטים, ... קה מיליון היהודים במדינ... הנהנה טובים והיא בעלת ע... אית, טכנולוגית וכלכלית ... תר. איני בטוח אם החברה ... לאזן את הראייה ולהציב את ... הראוי לה, מרוחקת באותו ... משני הקטבים הסמוכים, זו ... רתה של המנהיגות הרחבה.

אנו שקועים במידה רבה ... הקיוכית שלנו, עד כי ... שוכחים, או לפחות משמש ... התפישה החזונית. וכך יש ... הרבה פרגמאטיזם ומדי מעט ... יש הגוה של שיווי־המשקל ... שלנו. החזרת שיווי המשקל ... מצויה במידה מכרעת בידי ... הנוכחית, ובכלל זה — גם ב... מכשלת ישראל.

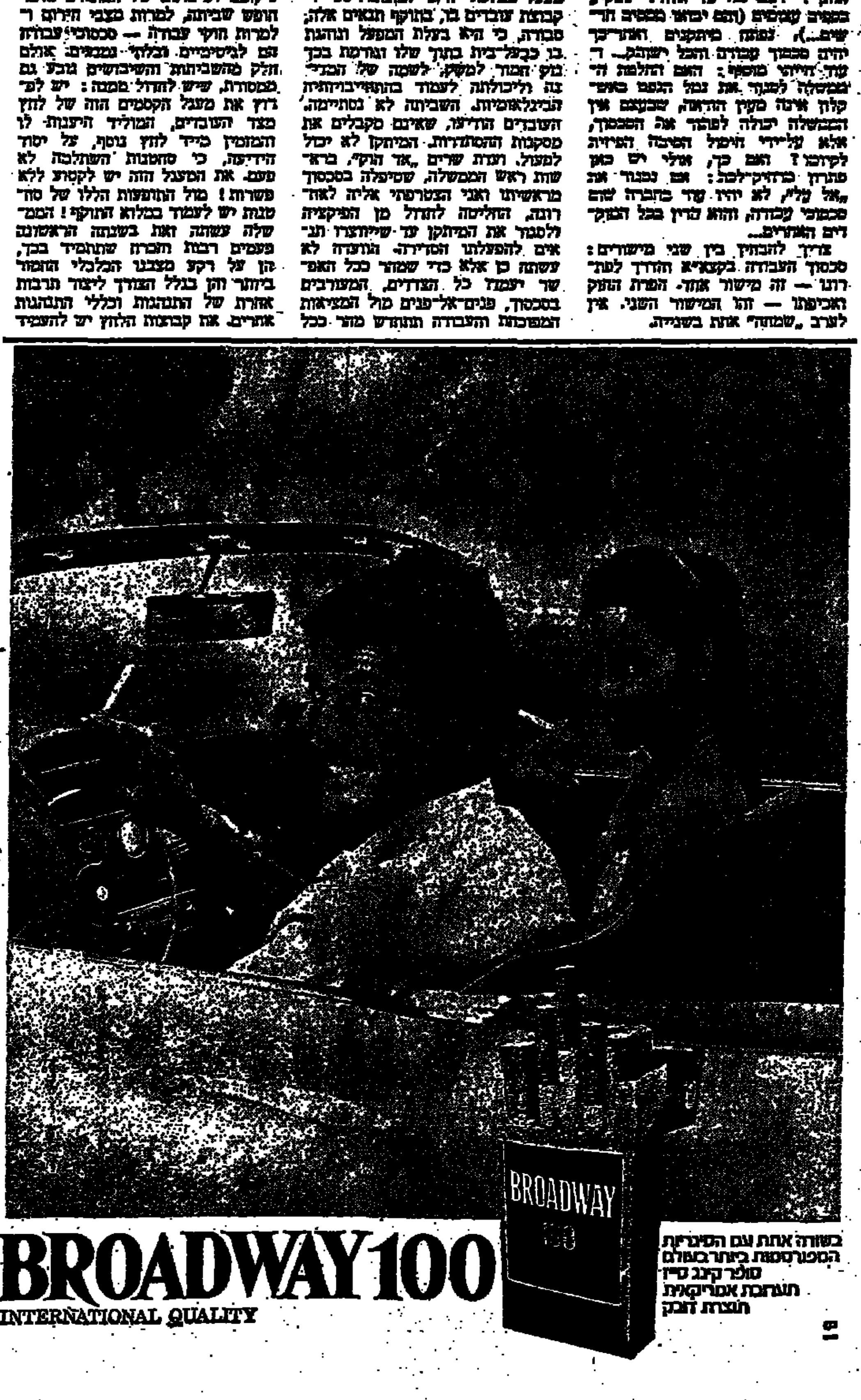

שר השיכון — נגד רמת הגולן

„עבודת ההקמה בעיר הגולן מתנהלת בתנופה" — טען אברהם עופר בוועידת המושבים, אך המבקרים באתר קצרין ראו שממה ★ בדיון שקיים לפני כמה שבועות ראש הממשלה בענין עיר הגולן, חזר ואמר: „יש החלטה וצריך לבצע" — אך שר השיכון נמנע מלממש אותה

מאת אהרון דולב

המרכז העירוני־תעשייתי קצרין" — מכריז שלט בודד בשולי הדרך העולה למרכז רמת הגולן, שהוצב על־ידי משרד השיכון — ומתחתיו מודבקת מפת בכתב־יד בגנותו של שר. אלמוני מתושבי הרמה מבין מאות המשפחות העומדות להתיישב בה, בי־... בכך את תסכולו מ...טיסי השהיה והתערמת ...קט שר השיכון מאז הח...לטת ממשלת ישראל, לפני ...שנתיים, על הקמת מרכז ...עירוני ברמת־הגולן.

...קש האהרון — סיפר חבר ועד ... הגולן שמעון ולנר — היה ...ע. כאשר הדבר לנו סופית ש...ם עופר החליט לקבור את ה...קט שבו תלוי עתיד רמת הגולן ...התיישבות ישראלית, יצאנו ב... גלוי להצלת עיר הגולן מציפורני ...השיכון. עופר הגיב כדרכו. כשהו...ן הודיע כהאשמותינו משוללות ...הראייה — כבר הוחל במלוא ...צה בביצוע עבודות התשתית ...הבנייה המיועד בקצרין. נענינו ...ם — ובמקום דממה ושממה. ...ם עופר מסובב אותנו בכחש. ...מזלזל בממשלה ובהחלטותיה, ...שאינן עולות בקנה אחד עם ...ן הפוליטיות הוא נמנע מלממש ...אותנו גילוח בו".

— ...השיכון אברהם עופר נהג ...הסינות מפני ביקורת ציבורית. ...מעלה, פנה אליו פעמים, ב...ות דוברי משרדו, העלה האשר...של הכסלה מכוונת של מפעלי ...ות תוך כדי התעלמות ממדי... המוצהרת של הממשלה ושחיקת ...תה. מר עופר לא זיכה את ...קוראי העתון בתגובה כלשהי. ...כן, בלשכתו הועלו בשיחה ...מנהל מחלקת התיישבות ...בות בתנועת המושבים, דן קריצ... שותפים בהתנקת מפעלי ההת...של תנועת המושבים על כל ... שמשרד השיכון בונה באזורי ...לשכת החושה — אמר מר ... כן — מכתינות עשרות־משפחות ...ם עד בוש תושיות. אברהם ...הגיב בהתפרצות כעס ושפך על ...אירילכון — שלא בנוכחותו — ...של ולנר: „מי הוא בכלל, ...הזה, שיגיד לי..."

...השבוע שעבר נכח אברהם ...בוועידת תנועת־המושבים. קם ...מתיישבי רמת־הגולן, חבר מר...מות רפי גולן, ושאל את שר ...מדוע איננו בונה את המרכז ...קצרין ברמת־הגולן ונמנע ...החלטה מפורשת של הממשלה. ...הפתיע את הוועידה במענה: ...מי זה אמר שאיננו בונה? ...הוא הבונה? אדרבה — אמר ...מי שברשותו ג'יפ, מוזמן לעלות ...ולחזות בפרוייקט להנאתו. ש...לשם משרד.

„לפנות מה שמיותר"

...הגיע אכן עוזר הבהרתמה ...ידי הוועידה, שכן הכל יודעים, ...ונשאר בקצרין בבליל כביש ...א. אבל כשנענו כמה כצירי ...וזה וביניהם רפי גולן לאתגרו ...שר השיכון ויצאו לקצרין — ...שמה. „שר השיכון — אמרו ...לעג לתנועת המושבים. הוא ...הוועידה מוכוונת „לעליתי עליו ...לה את הגזה. למה לא? הרי ...להגג ומזלזל גם בממשלה".

...את המרכז העירוני קצרין. נהפ...ידי שר־השיכון למערכה נלעגה. ...מותר שנה נתבשלה ערכת ...אמר. במשך השנה הבאה „מתפי... השיכון את שלבי הביצוע, ...הולה פרשה „ומודרותי", ...משרד השיכון לא נתאפשר ...„ועקצים". מטעילה ועד ישובי ...אם בקצרים שמן שר השיכון, ...מוקשה בהצגת ... ראש צוות־הקמה, נפת מתעמר ...הגולן דחה.

...ישובי הגולן מנגיע להם, ושר ...העביר את הנסיון במשווה ...ראש הממשלה. ביקש „בירור ...מהחדשים". הבירור נמשך לפני ...שבועות. בנוכחות ראש הממ...שר הבטחון, שר האוצר, אשר ...בלילי ראש מינהל מקרקעי ...הולכי ארץ.

...השאלת הדיון שאל יצחק רבין ...הועלה המגיין אם כבר יש ...ת בכולה. אחר כך נבוקו צמי...החלטה. הבבעה כי ההכרזה ...הקמת עיר הגולן, מפי שר האוצר ...עמוס ספיר, יצאת. אחר הז...פנה אל אברהם עופר המפיר: ...אתה רצית, הלא השר שלך ...קיומי"ה ...

...א נמלך עמוס ספיר ברצונו, ...ממל כנ. יהיר המלכות כי ...לשנות ברשת הגולן כל סת ...בני. השר ציער מילא אחר ...ן החלים „לשנות" קורשת ...של 50 מליון ל"י, שקיבל

מהממשלה להקמת אתר הגולן, שלב א'.

● ראש הממשלה: יש החלטה — צריך לבצע

במהלך הישיבה ניסה השר יהושע רבינוביץ להושיט סיוע לאברהם עופר: „מה יהיה על הגמל הכספי?" שאל והציע „לדחות את ביצוע התכניות". השר עופר ביקש „הסכמה כתובה", והאיל ועליו להחליט „אם לגשת לביצוע, או לא".

ראש הממשלה אמר: „יש החלטה — צריך לבצע". שר הבטחון פרס הצטרף לדעתו: „אי־קיום ההחלטה יתפרש כנסיגה מיהודה". יצחק רבין קבע: „יש לבצע" והשר ישראל גלילי סיכם את הדיון: „ניגשים להקמת העיר בצעדים מוחשיים".

ההחלטה בת השנתיים אושרה, אי־פא, ונודעה לתושבי ישובי הגולן.

שבועות נקפו. משלא נראתה כל תזוזה באתר הבנייה המיועד התייצבו אנשי הוועד בלשכת שר השיכון. הפגישה התקיימה בשבוע שעבר, ומ־מנה נתחוור להם, כי: „עופר מזלזל גם בהחלטה המאושררת". במהלך הפגישה הבהיר השר מה דעתו על החלטת הממשלה, והכוונה שקיים לאחר אישורה על־ידי ראש הממשלה, הוסיף להתכחש לה בדברי סילוף: „אם היה צריך להחליט היום בממשלה על הקמת מרכז עירוני בגולן, היתה ההחלטה שלילית", פסק.

מספר חבר הוועד שמעון ולנר: „כשנתיים אחר שנתקבלה החלטת ממשלה להקמת ישוב עירוני בגולן, ובטרם נעשה דבר למימושה, הצענו לשר לבנות צוות־הקמה ולהעמיד בראשו את גרישה שנקמן, מנהל מוס־דות כפר גלעדי, איש ביצוע מעולה. האיש המוצלח שעופר כעוביין בו הוא איש ביצוע מעולה. הוא אמר: „אני בכלל לא מתכוון להקים שם עיר ואין לי צורך בגרישה שינקמן".

„סיפרנו לשר על מאות משפחות מועמדים שנענו למסע הפירסום שלנו והביעו נכונות להתיישב בגולן. על הישובים נאלצים לדחות פניות רבות בשל ההאטה שחלה בבניית מגורים. עופר השיב, כי במשרדו אין כסף לבניית דירות נוספות בגולן, ואין לו ... „להוריד" כדי להפנות לגולן. כשהצענו לו, ש„יוריד" מנתניה קרא בבוז: „אינני צריך עצות ו"".

● „ללא תכסיסי השהיה"

אנשי הוועד יצאו מן הפגישה ב„תחושה קשה", ופנו מיד במכתב אל ראש הממשלה, שהעתק ממנו נשלח אל שר השיכון ואל מרכז „ביצין קבידי" הסיאנו לייסב את המרכז העירוני:

„לפני קרוב לשנתיים החליטה ממ־שלת ישראל על בניית מרכז עירוני ברמת הגולן. זו שנה שנייה שמשרד השיכון מתוקצב לבנייה זו. למרות כל זאת, עד היום לא הוצא מכרז לבנייה. לא החלו עבודות הכשרת הקרקע, לא בוצעו אפילו מדידות בשטח. לפי מי־טב ידיעתנו — לא הסתיים התיכנון של 200 היחידות הראשונות.

„על פי מיטב הכרתנו את דרך ני־הול הפרוייקט אנו יכולים לקבוע ב־בטחון, שגם בשנת התקציב זו לא יוחל בבניית המרכז בקצרין. כן אין כל טיפול בנושאי האיכלוס והתיעוש של המרכז. במשך השנה האחרונה הצטב־רו בידינו עובדות רבות המצביעות על כך שהפרוייקט מתעכב בגלל יחסו השלילי של שר השיכון לנושא.

„בפגישה עם שר השיכון ועם מר שלמה אבני (ראש המינהל לבנייה כפרית) ב־27 במאי 1975 השתכנענו סו־פית ששר השיכון הוא הגורם להשה־יית העבודה. שר השיכון נמנע מלהס־ביר לנו מדוע לא יעשו הצעדים הד־רושים לביצועה של העבודה. שר ה־שיכון לא הסתיר מפנינו את יחסו ה־שלילי להחלטה להקים את המרכז העירוני בקצרין.

„ידוע לנו שאנו מעלים דברים אלה האשמה כבדה נגד שר השיכון ואנו מוכנים להוכיח את הדברים לפני כל פורום שייקבע לבירור. נראה לנו שלא יתכן, ששר בממשלה יפעל להכשלת החלטת הממשלה בה הוא משרת. מצב זה פוגע קשה באמינות הממשלה כולה.

„בסיכום אנו מבקשים להבטיח שמשרד השיכון יבצע את החלטת הממשלה ללא פניות וללא שימוש בתכסיסי השהיה. על משרד השיכון לנקוט בצעדים הדרושים לביצוע הח־לטת הממשלה. הבאנו לידיעת משרד השיכון ושר השיכון מהם הצעדים הדרושים, ואם נתבקש נפרט אותם.

„הצענו, ואנו ממשיכים להציע, את עזרתנו באיוש צוות הקמה של קצ־רין, בהכוונת המפעלים למקום ובגי־יוס כוח־האדם המתאים לאיוש ה־מרכז. עד כה דחה שר השיכון את כל הצעותינו", על החתום:

רפי גולן — נוער רמות; משה גרליק — רמת מגשימים; יהודה הראל — מרום הגולן

● בניה או „טיול?"

מכתב חברי ועד ישובי הגולן עשה את שלו. שר השיכון „נקרא לסדר" וכלי התקשורת הפיצו בשמו, כי „אין שחר להאשמות מתיישבי הרמה", מטעם, משרד השיכון בונה גם בונה, אך כאמור, לאנשי הוועד, נתחוור עד מהרה כי „אין שחר להכחשות", כי שר השיכון איננו בונה אלא „מטייל".

שעה ששר השיכון ביצע נסיגה טאקטית — נפתחה על עיר הגולן מיתקפה מן „האגף הצפוני". מקורבו של שר השיכון ועמיתו במדיניות, ח"כ יוסי שריד, הושב זמנית בקרית־שמונה, לחש באוזני שמובאים תושבי הרמה כאחד: „הממשלה קיבלה החל־טה פזיזה, המבטלה את הולכותה הקודמת בדבר הקמת עיר הגולן".

חבר הכנסת יוסף שריד רתם גם את ראש עיריית קרית־שמונה, אברהם אלוני, למלחמת עופר בעיר הגולן, הולה „מיזוח ושללי" הקמתה של עיר בגולן מתוך „הרדה לעתיד ההתפתחות של קרית־שמונה" ומתוך דאגה „ל־מדינה, המתלבטת בקשיים כספיים".

לאור „הגילויי" המודלף של חבר הכנסת יוסף שריד, והקיפאון המתמ־שך באתר הבנייה המיועד, פנה ועד ישובי הגולן אל השר ישראל גלילי ותבע הבהרה. ישראל גלילי, הודיע: „להרים: הממשלה לא חזרה בה מהסכמתה לבנות את העיר קצרין ב־רמת הגולן, ולא חל כל שינוי בהח־לטת הממשלה בענין זה".

הודעתו המרגיעה של השר ישראל גלילי לא הניחה את דעתם של אנשי הוועד. „הממשלה כמליסה ועופר מנצפף — אמרו — לא נרפה מן המאבק על עיר הגולן עד שתכוף הממשלה על שר השיכון מימוש החלטותיה כלשונן".

(מאמר ראשון בפורית)

„עלי כבוד אשר חולל": בית הכנסת „אברהם אבינו" בחברון, שהפך לדיר עזים ומרבץ חמורים...

חרפת חברון

גאולה כהן

אצלנו די ששערוריה תימשך ברציפות ש־נים אחדות כדי ש־תצא מגדר שערוריה, תתמזג בנוף ותיחשב לאחת מתופעות הטבע.

אילו היתה מופיעה בעמוד הראשון הכותרת „הריסת בית הכנסת העתיק המקודש ביותר בחברון הפכו היום לדיר עיזים ומרבץ חמורים", סביר שדעת הקהל לפחות היתה נרגשת. אבל חילול קודש זה, תחת שלטונה

אבית זה כשמונה שנים ונמשך בעת כתיבת השורות האלה, ומלבד הפיזים הפרעות בשטח אין מוצא פה ומצפצף.

אם חורבן בית־הכנסת „אברהם אבי־נו" שנבנה לפני למעלה מ־400 שנה התחיל בפרעות תרפ"ט, ואם הפיכת כל הרובע היהודי הישן בחברון לשוק סיטונאי ולמזבלה ענקית נעשתה תחת שלטונות ירדן, ובשף חילולם של שרידי בית הכנסת, המשכת השמדת כל זכר היסטורי — מזוזות, ציורי קיר וכתובות עבריות — בבתי הרובע ה־יהודי בחברון מאז 1967 תחת עינם הפקוחה של שלטונות ישראל, או כר־מב תחת עינם העצומה.

■

עצומה במתכון. שכן שום הסבר לא יכול להיות לעובדה מופירה זאת לבד מאחד — הרצון לברוח ולהרחיק כל עדות, לש־כוח ולהשכיח כל זכר שיש לנו זיקה עם העבר היהודי הקרוב של חברון, כפי שמשתלב ישירות בקו המדיני של ממשלת ישראל, שהוא, מה שיותר לנתק את קרית ארבע, על מתנחליה, מהעיר חברון (לאחר שנכשלו המא־מצים לנתק את קריית ארבע ממדינת ישראל) ומה שניתן „להרגיע" את ערביי חברון ולעורר את חמתו של ג'יעברי.

מערת המכפלה, זכר לקבר אבות מלפני אלפי שנים, ניחא; יותר מדי רחוק ויותר מדי סמלי מכדי שיקלקל את השורה, אבל אתרים ושרידים של יהודים שחיו פה במשך מאות שנים ועד לפני עשרות שנים — זה כבר לא רק מוצג „זהי ארכיאולוגי; זה כבר מוצג חי ונושם, בעל משמעות היסטורית והשלכות אקטואליות.

מי צריך את כאב הראש הזה?

נאם קורה, כפי שקרה, שבכל זאת ניתרו שרידים בשטח — הדרך היחי־דה היא להתעלם, לתת לעיזים לכלות את מלאכתם של הפורעים.

מה שמיבכה את הבריחה הזאת מן העבר, במוחכה הוא העובדה שהיא נידונה מראש לכשלון. לסחוף רחוק שום בריחה מארץ־ישראל לעבר כה שק־י ה„מדינת ישראלי" עוד לא הצ־ליחה. כלפלה או מלמטה, למצרים או באחרי גבנו, תורות תבריד איי הגליה. רק באחרונה, בששת הימים, נצעטה לנו תזכורת ברורה. לכוח קצר כן, בריחה כזאת יכולה להצליח, אבל זו הצלחה סרבית מאד, שכן כל בריחה כזאת יש לה מחיר כבד.

■

שגם בריחה שלצדנו לא היתה זאת נגד עלבונה ישראל במה היטבה אלא בריחה מדעת — ויכוחו הציבורית. עד 1973 תירצו שלטונות ישראל את הבחירה במעצה שמקום בית הכנסת לא אותר סופית. זה היה תירוץ, שכן עד 1973 לא עשו השל־טונות נסיון כלשהו לאתר את המקום וכאשר ב־1973 אותר מקום ביחבה [illegible], נעשה הדבר ביוזמה ועבודה אישית לגמרי של האדריכל [illegible], הבדוק פרופ' [illegible] ברב הרב קוק.

כאז 1973, אחר שבית־הכנסת אותר [illegible], ניתנה ל־מימשל הצבאי בחברון — [illegible] לא [illegible] על כן, גם שר הבטחון [illegible].

■

לאיזו דרגה של [illegible] אשמה יכולה ממשלת ב־ישראל להגיע כדי להחליט שנושא זה מצריך החלטת ממשלה? — תסביך גלותי? איזו שהגולן — ולו גם בגלות שחורה שבשחורות — לא היה במקרה כזה של חילול בית־כנסת קורע קריעה ומרעיש עולמות? גם לא יהיה הוגן להאשים במקרה זה את הממשלה בחוסר רגישות ל־מקומות קדושים. ממשלת ישראל הו־כיחה יותר מפעם אחת רגישות יתרה לכל מקום קדוש לנצרות או לאיסלם.

יש המטילים את האחריות על ג'יעב־רי. כראש העיר תפקידו לדאוג לשי־קום המקום ולשימורו.

האמנם? כלום צריך לצפות ממי שאינו מסתיר את כוונתו למחות ב־עירו כל זכר יהודי, שיקום ויעשה מעשה שיש בו משום הודיה בעבר ה־חי של עם ישראל בחברון? מדוע ישקם הוא ויגיה מקומות קדושים לנו בשעה שממשלת ישראל לא עושה זאת? מדוע לא יהפוך זאת ג'יעברי לנושא מדיני בשעה ששר הבטחון שלנו מתייחס אליו ככה? מדוע לא „יצפצף" על המימשל הצבאי כשזה, עוד בטרם יבשו הדמים של מלחמת ששת הימים ובעוד צהלת השמחה על שחרור מערת המכפלה ממלאת את הלב היהודי, מיהר לחתום עם ג'יעברי הסכם מביש, שעל פיו מותלים המת־פללים היהודים במערת המכפלה ל־רעה ונחשבים שם עד היום אזרחים מדרגה־שניה?

■

גם ממשלה שלא היה לה כוח להחיל את החוק הישראלי על יהודה ושומרון עוד ב־1967 אפשר היה לצפות שעם שחרור חברון תמנה ב־דרך באוזות את הרובע היהודי, תשקם את שרידיו, תגאל, תשמר ותשלם את המבנים ההיסטוריים בעיר ותעמיד ל־זכר הקהילה היהודית שחיתה בחברון מאות שנים ולזכר עשרות הרוגי ה־טבח מאורעות תרפ"ט — מצבת זכרון.

לא פחות, אבל גם לא יותר מאותו יחס כבוד שביקשו יהודי רוסיה כשת־בעו משלטונות ברית־המועצות להקים יד־זכרון לטבוחים היהודים בבאבי־יאר.

ממשלת ישראל לא נהגה כך. אבל מה שהיא חייבת לעשות עד היום, ובלי דיחוי, זה לסלק את העיזים מ־ביס ולהציל את שרידי החורבן.

בלי דיחוי, שכן כל מי שיבקר ב־מקום, כמו שחזרתי ועשיתי השבוע לא ישתחרר מן המחשבה המטרידה שמדי רגע, אולי עוד בהבך מס לנפול וגם מתנודד עוד סיכוי לשיחזור בית־הכנסת ואולי גם לשיחזור הבניה היהודית מן המאה השש־עשרה; ב־כל רגע נוסף אולי הולכת ונמחית עוד כתובת עברית אחת מעל הקירות ובשתי הכתובות העתיקות שראיתי ה־שבוע חקוקות בתקרת בית כבורים שמול בית־כנסת ולידם שתי אותיות „יהודי" בכתב העברי הקדום לא יישאר הרבה. שלא לדבר על סמלים יהודיים אחרים הבקועים הבויים עדיין אי־שם אי־שם בבתי הרובע היהודי ומחכים לגאולתם.

■

יש להניח שכל העובדות הללו ידועות גם לממשלת ישראל, אך אינן מטרידות את שנתה.

אם תשאל תשיב לך הממשלה, שיש לה כסמיך בעיות מטרידות בהווה מכדי שתתפנה לעסוק בעבר. לשווא תנסה להוכיח, שלא מעט מבעיות ה־הווה נולדו משום אותה בריחה מן העבר. ממשלת ישראל „משוחררת" מן העבר ההיסטורי. היא פועלת מה־יום למחר. מהיום למחר עומדת על סדר יומה של ממשלת ישראל בעיה מטרידה אחת — איך להיפטר מחלקים היסטוריים של א"י ולהשאר בחיים.

מהיום למחר, אין איש מקום ל־עסוק בגאולתם של אתרים היסטוריים, מה גם חרבים.

השבוע הורגו, כמה חברי כנסת מ־„הליכוד", העלינו את הנושא לדיון בוועדת הפנים. מרצונה הטוב אין בראה לצפות שממשלת ישראל תגאל את החרפה בחברון; לא נותר אלא שדעת הקהל בישראל תכפה עליה זאת.

לטובת המעורבים.

מזגני אויר למכוניות

PEUGEOT

404 504

אם אתה נוהג באחד מדגמי פיג'ו 404/504, כולל דיזל, מובטחת לך נסיעה קלה ונעימה עם מזגן אטמור במכוניתך. המדחס הרוטציוני הבלעדי למזגני אטמור מפחית את העומס על המנוע, מבטל רעידות ומגביר פעולה שקטה וחלקה.

הפרדה מוחלטת של המזגן ממערכת הקירור במכוניתך (רדיאטור) מונעת התחממות יתר של המנוע — יתרון בלעדי של אטמור. מזגני אטמור מותאמים למכוניתך לפי דרישות נציגי פיג'ו PEUGEOT. הבא מכוניתך ותקבלה עם מזגן למחרת היום!

אטמור מיזוג אויר בע"מ

תל־אביב. פישמן־מימון 16. טל. 228166.

מכל מקום

לאילת ברכבת גם כשהתעלה פתוחה

מאת גיורא שמיס

אם יצליחו משרד התחבורה ורכבת ישראל להשיג בעתיד הקרוב את הסכום הלא־מבוטל של 500 מיליון לירות, אם ממקורות ממשלתיים ואם ממקורות פרטיים, יש סיכויים טובים, כי בתוך העשור הבא נוכל להגיע לאילת ולנוף — ברכבת.

הרעיון להקים גשר תחבורתי בין הים־התיכון למפרץ ים־סוף — ובאמצעותו בין אירופה לאסיה — אינו חדש. פעם חשבו על חפירת תעלה בים עמוקה, לשיט אוניות בין הים־התיכון לים־סוף, שתבטל את חשיבותה של תעלת סואץ, תהפוך את ישראל למעצמה כלכלית, תשנה את האקלים בדרום הארץ, תביא להקמת עשרות ישובים עירוניים, אשר יציעו שרותי נמל לאוניות ותיצור כח חשמלי זול. רעיון זה נראה היה כה דמיוני, שלמרות כמה „משוגעים לדבר", איש לא חשב ברצינות להגשימו.

אחר־כך, נולד הרעיון להניח צינור נפט גדול, שכל מי שירצה יוכל להעביר בו נפט מאילת לאשקלון, ואת אוניות מהמפרץ הפרסי לאירופה. כיום צינור נפט גדול, הנה צינור שעסקיו שגשגו במשך של שנים, ואילו עתה, כשאירופה רוויה בנפט וערב הסעודית סוגרת את צינור ה„טפליין", מפני שאין לה לבכר ולשלוח את הנפט, מתייבש הצינור הישראלי וסובל הפסדים.

הרעיון האחרון בסדרה זו היה זה של ה„גשר היבשתי": דובר על משאיות ענק המסוגלות להעביר בנסיעה אחת מטענים כבדים ביותר. בעיקר דובר על העברתן של מכולות העושות דרכן מאירופה לאסיה ולאוסטרליה. אולם לאט לאט שקעה ההתלהבות בעלי הרעיון וגשר יבשתי זה לא הוקם מעולם.

אחרי מלחמת יום הכיפורים, שאחר מנהרת האלפונים היתה רכבת ישראל, לאור הצלחתה להעביר במהירות כמויות גדולות על ציוד לחזית, צץ הרעיון של מסילה רכבת, אשר תחבר את צפון הארץ וברכה עם הדרום.

השבוע, כאשר נפתחה תעלת סואץ, שהיתה „מגורה" במשך שבעה שנים, פנה הנהלת הרכבת כי תעלה פתוחה לא זו בלבד שלא תסכן את עצם כדאיותו הכלכלית של קו זה, אלא להיפך, תגביר את סיכויי ההיתכנות שבהפעלתה, כחלופה אלטרנטיבית חשובה, במקרה של תקלות או הפסקה בהפעלת תעלת סואץ.

ב־30 השנים האחרונות, נסגרה התעלה לתנועת אוניות שלוש פעמים, מהן פעמיים לתקופה ארוכות. גורמי הון, שביססו את מדיניותם העיסקית על תעלה פתוחה, יוכלו לשקול עתה ברצינות השקעה נוספת בקו תחבורתי מקביל, שימנע שיתוק אפשרי של עיסקיהם וישכש בידם גם כלי מועיל במשא ומתן על תעריפים. מה עוד שלפי חישובים ראשונים, מחיר העברתו של כל טון מטען בתעלה (לא כולל מטעני דלק) יהיה כ־3.5 עד 4 דולר לטון, בעוד שמחיר הובלת טון מטען בקו הרכבת המתוכנן תל־אביב — אילת, יהיה קצת יותר מ־5 דולר. כמות המטענים הכללית העוברת מדי שנה בין אירופה לאפריקה ואסיה,

ואשר ביזמה הצבור בתעלה־סואץ, היא כ־15 עד 16 בילין טון. אם כמות אדירה זו, יקלוט קו הרכבת המתוכנן אפילו כמות מיזערית של 5 אחוזים, הרי שהוא יעביר כל שנה כ־750 אלף טון. כמות זו יכולה להיות ההוכח בהבטחת רווחיותו הכלכלית.

„אנו נוגעים בזהירות גדולה לכפר על זה" — אומר מר צבי צפרירי, מנכ"ל רכבת ישראל. „אין לנו שום ענין לפרסם תוכניות גדולות, שאחר כך יתברר כי אי־אפשר לבצען. אנו עורכים תוכנית אב, אותה נשהיל לחלקים חלקים, או בלשון הרכבת, קטעים קטעים. התחלנו בבניית קו, שישתלב בעתיד בקו חיפה־אילת. המדובר במסילה המוליכה ממפעל הפוספטים הנוכחי באורון, למפעל הפוספטים החדש בהר־הצר, מרחק של 33 קילומטרים. בקו זה יושקעו בין 90 ל־100 מיליון לירות. כשההשקעה מתחלקת חצי־חצי, בין הממשלה לבין מפעלי הפוספטים. אנו עומדים כבר בשלב ביצוע עבודות העפר ובניית מעבירי המים ומקווים להשלים את העבודה בסוף שנת 1977".

אם יוחלט להמשיך בבניית הקו ולפתחו אותו עד אילת, יגלוש מהר־הצר, הנמצאת 160 מטרים מעל לפני הים אל חצבה, הנמצאת במרחק של 23 קילומטרים, ובנקודה שהיא 135 מטרים מתחת לפני הים. הפרשי גובה עצומים אלה משקפים את הבעיות הטכניות הקשות, העומדות לפני מהנדסי הקו. בעיה הנדסית חריפה אחרת שמעמיד הטבע, היא זו של השטפונות הפתאומיים הקשים הפוקדים את הערבה, ביחוד באזור חצבה, מדי כמה חורפים. אנשי הרכבת: מנסים להרגיע, באומרם, כי „למעשה אין הרבה מה לעשות נגד השטפונות ובסופו של דבר נתגבר עליהם כפי שהתגברו סוללי כביש אילת שארם־א־שייח'. אם יגרף חלק מהמסילה, לא יהיה קושי מיוחד להתקין אותה מחדש, תוך זמן קצר".

מומחים המודעים לבעיית השטפונות בערבה, אינם סומכים ידם על גישה זו. לאור השטפונות הקשים של החורף האחרון, אמר הפרופ' אשר שיק מהאוניברסיטה העברית בירושלים, החוקר זה שנים את השטפונות בערבה, כי שטפונות אלו הרבה יותר מסוכנים לציבור הרכבת, הפגיעה לבנים בשטחים אלו, מאשר כל גורם אחר. לדעתו, מקילים ראש בעוצמתם של השטפונות וביכולתם לגרום נזקים. שיטפון אחד קשה יכול לגרור עמו רכבת שלמה ושטפון ביוני יכול ... קילומטרים רבים של מסילה ולהשתיק למשך חודשים רבים, דבר היכול להעמיד בספק את כדאיותה הכלכלית של המסילה כולה. הפתרון הוא יקר ביותר: לערוך מחקרים יסודיים על השטפונות בתוואי המסילה ולבנות אותה כך, שהשטפה המים ... תהיה קטנה ביותר.

לפי תוכנית רכבת ישראל יוקם בחצבה צומת מרכזי של קו אילת. במקום זה יתחלק הקו לשניים: שלוחה אחת תפנה צפונה לכיוון סדום, הנמצאת במרחק של 32 קילומטרים מחצבה ו־360 מטרים מתחת לפני הים. הרכבת שתגיע בשלוחה זו, בשיפוע של 1.3 אחוזים, תוכל לצאת בשאר את התואר של „הרכב המוליכה אל תחתיתו של העולם".

השלוחה השניה תרד מחצבה דרומה, בשיפוע של 0.7 אחוזים, לכיוון אילת, מרחק של 160 קילומטרים נוספים, כשהיא עוברת דרך עין־יהב (אשר לפי התוכניות המסילה עתידה להיות ב־10 השנים הקרובות למרכז עירוני גדול) ועוד שתים עד שלוש תחנות, אשר הוקמנה לאורך הקו, כדי להגביר את ניצולו וכדאיותו הכלכלית. באילת „תנחת" הרכבת בדיוק במקום בו נמצא היום שדה התעופה של העיר. זה יועבר בקרוב ומסלוליו ומבניו יהפכו לתחנת רכבת חדישה ומשוכללת, אשר תכלול גם בתי מלאכה לתיקון רכבות.

אורך המסילה כולה, כולל הקטע לסדום והמסילות הפנימיות בתחנות הצומת, יהיה 240 קילומטרים. בגלל השיפועים התלולים בהם תנוע הרכבת, תגיע מהירותה המכסימלית ל־60 קמ"ש בלבד ובקטעים מסויימים תרד ל־30 קילומטרים לשעה. כאשר הרכבת „סחובים" שני קטרים מתוצרת „ג'נרל מוטורס", כל אחד בעל 2200 כח־סוס, במשך הנסיעה מתל־אביב לאילת, תוכל להעלה בארבע־עשרה שעות רכבת משא, בעוד שרכבת נוסעים תוציא זה בזמן של ... שעות וחצי.

את כדאיותה הכלכלית של ה... אין מבססים על הסעת נוסעים. כי בשנת 1980 תגיע אוכלוסיה ל־40 אלף תושבים, ועוד עשר ואולי מאות? — אלפי תיירים את העיר. הכדאיות נובעת בראשונה מהובלת מטענים של הקו, וביחוד אוצרות הטבע ... המרוכזים בנגב ובערבה.

אם תצליח הרכבת להוביל בכל שנה 2.4 מיליון טון מטען יובלו לאורך המסילה כולה, 1.3—2 מיליון טונות שייצאו מאילה, הרי שהכנסותיה ... איות הפעלתו של הקו. לפי הכלכלנים, כבר בשנת 1979 פוטנציאל של מוצרים להובלה הקו בכמויות כאלה, ואילו ... הוא יהיה גדול הרבה יותר.

לפי חישובי כלכלני הרכבת, למדינה הפעלה הרכבה בקו סכום של 85 מיליון לירות בהשוואה למחיר הובלה אותו מטענים במשאיות — כלומר, ... קצה להפעלה כ־25 לירות טון מטען. בהנהלת רכבת מתנדנדים בין תקווה לבין ... בציפיתם להגשמת התוכנית. מלחמת יום הכיפורים קיוו ... עולה קו אילת על ... של המדינה. בינתיים הניעו של מעבר כלכלי ותוסף תקצי... סכום של־500 מיליון באין ... מדי פעם מופיע משקיע ... המתעניין בתוכנית, או שפוני... הון כדי לשדלו להקים קבוצת ... שים לביצוע הקו. לאחרונה ... התחבורה אל כרכום זה, ... החברות האנגלית „ברכס אנד... הנחשב לאחד מעשירי העולם ... דיו האוזן בעניין ונכנס לב... תחשיבי הכדאיות.

תחבור...

תחזית תנועת מטענים ברכבת לאילת וממנה לשנת 1981/82 (באלפי טונות).
המטענים אינם כוללים 2 מיליון טונות פחם־יבוא, שיעברו דרך נמל אילת כשהם מיועדים לתחנת הכוח בחדרה.

תעו...

„יו־2". המטוס שהציץ (מעבר לגבול?) ונפגע

מאת מיכאל גטלר (וושינגטון)

מטוס סיור של חיל האויר האמריקני מדגם „יו־2", שהתפרסם באחרונה כ„מטוס ריגול" שהשתתף במבצע הריש של הפנטאגון לאיתור מכרות פוטנציאליות בשדה הקרב האירופי, התרסק בשבוע שעבר באזור ביזנר בגרמניה, במאה קילומטר מגבול גרמניה המזרחית.

המטוס הגיע מבסיס חיל האויר וודספילד באנגליה וטייסו צנח בשלום. המטוס עצמו נפגע רק מעט, כיוון שנחת באזור מישור ועד מהרה כותר בחיילים אמריקניים, שהגיעו למקום במטוס ומנעו מן הקהל לגשת אליו. דובר אמריקני דחה את האפשרות כי המטוס נפגע על ידי טיל במזרח גרמניה. המטוס הוא אחד משמישה מטוסים מסוג „יו־2", החונים בבריטניה לצורך שהוגדר כניסויים ב„שיטות ניווט דיפלומטיות, ברמה גבוהה, מעל לארצות בעלות הברית במערב אירופה".

בשעתו זכה „יו־2" לפרסום עולמי נרחב, כאשר אחד מהם הופל מעל ברית המועצות, וטייסו גרי פאורס, נתפס ונכלא בכלא סובייטי. לאחר זמן הוא הוחלף תמורת המרגל הסובייטי רודולף אבל ושוחרר. לפני זמן מה סופר, כי פאורס הגיע באחרונה לבריאים — הפעם כחייל...

*

מקורות יודעי דבר בפנטאגון אמרו, כי המטוס שהתרסק זה עתה שותף במאמצים לפתח מה שמשרד ההגנה מכנה „שדה קרב אוטומטי" של העתיד. זוהי תוכנית, שעל פיה תיושם הטכנולוגיה האמריקנית האלקטרונית החדישה ביותר בזירת אירופה, המכוונת לסייע לברית נאט"ו לסכל כל פלישה שעלולים לערוך כוחות ברית ורשה, בכוח צבאי הנוחה בנקודה מספרית על הכוחות שיעמדו לרשות נאט"ו.

מטוס הריגול „יו־2": פעולות התהרקסות בגרמניה לא נפגרה...

במסגרת התוכנית, עשוי מטוס ה„יו 2" שהתרסק, יחד עם מטוסים אחרים דומים, שבסיסם באנגליה, בטיסות על פני אירופה, כשהם נושאים ציוד מיוחד שמטרתו לגלות פעולות מכ"ם או משדרים אלקטרוניים על פני הקרקע.

המטוסים ניסו לברר אם 2 או 3 מטוסי „יו 2" מסוגלים לאתר בעת ובעונה אחת משדרים מעין אלה ובדרך זו לקבוע בדייקנות את מיקומם הגיאוגרפי של תחנת מכ"ם על פני הקרקע. המידע שיאספו המטוסים יועבר מיד למחשב מיקוד אמריקני מצויד במפה אלקטרונית של אירופה, שעל פיה יקבע מיקומה כל תחנת המכ"ם. המידע המקודד יוזן למוח האלקטרוני של טיל או פצצה, אשר יורדו אל תחנת המכ"ם או מרכז התיקשורת של האויב, על ידי מטוס התקפה ממרחק ניכר. הפצצה תהיה אחת מן הסוגים הרבים של פצצות „סמארט", שפותחו באחרונה. פצצות אלה מצויידות במערכות הנחיה אלקטרוניות, או מערכות קרני לייזר, או מכשיר טלוויזיה, זעיר בארטנום. על פי המידע שבו יוזנו, יוכלו פצצות ה„סמארט" להנחות עצמן לכל מטרה ברחבי אירופה, שאותרה במדויק.

ברור עם זאת, כי השיטה עדיין לא פותחה במלואה ומטוסי ה„יו 2" עסוקו בניסויים שנועדו לקדמה. מקורות הפנטאגון מסרו, עכשיו משדרים אלקטרוניים כיוהרים הוצבו בגרמניה המערבית במסגרת הניסויים, כדי שיהיו ובה אם מטוסי ה„יו 2" יוכלו לאתרם.

אך המקורות הודו, כי המטוס גם בלפי מכ"מים „אחרים" ... פירושו של דבר, כי ניסו לקלוט ... של החנות המכ"ם, א... תיקשורת, בזרח אירופה. הדגישו המקורות, כי המטוס טס בשמי מזרח אירופה, ... כי בהגבוהם סוג מסוגלים „לראות", גם מעבר לגבול אלקטרוניה.

לעומת זאת, מסרו סוכנויות של גרמניה המערבית וצרפת, ראיה, כי המטוס שהתרסק שעבר הגיע מכיוון מזרח.

בקורית הפנטאגון אומרים של דבר לא יהיה צורך בהפס... כי הריגול לאיתור מטרות אל מעבר לגבול, שכן במלאכה ... באמצעה בעזרת לוויינים. לאתר כל מטרה על פני כד ... בסביה של כבבים ספורים ב...

דרום־אפריקה

ערוץ מיוחד (בשחור לבן) לכושים...

מאת אבי בדש (יוהנסבורג)

ברחובות יוהנסבורג נראים מחזות המזכירים לנו בראשית הטלוויזיה בארץ: אנשים צובאים על חלונות הראווה של חנויות מקלטי טלוויזיה ומסתכלים בתמונות החולפות על המסך הקטן.

לא יאמן אך עובדה: ארץ כמו התת מבהיקה מכנת קאפריקה ההדרמה, עדיין אין לה שרות טלוויזיה סדיר ורק בימים אלה התחילו הפעלת שידורים נסיונים. השידורים הללו קצרים ומקוטעים: קצת חדשות, קצת דוקומנטציה, קצת ספורט. היה לנו לישראל, הכבוד המפוקפק להיות ראשונים בקטעי חדשות אלה, כשהשידור הנסיוני הראשון כלל כתבה קצרה על מעשה הטירוף בקונסוליה הישראלית ביוהנסבורג. ראו שם את פניו של דוד פריטור וזה העלה כיד בעיה משפטית, כי אסור, לפי החוק הדרום אפריקני, להראות בטומבי את פניו של נאשם פלילי. בינתיים כבר הצליחה הצעה בפרלמנט לשנות את החוק כדי, לא לכבול את ידיה של הטלוויזיה, לכשתתחיל לפעול באורח סדיר.

כיצד זה קרה, שהדרום אפריקנים המפותחים, לא הקימו טלוויזיה כל השנים, בעוד שבכל ארץ כושית נחשלת באפריקה, יש תחנת טלוויזיה — אמנם ירודה מאד — הטלוויזיה עלולה, בצד אחד, להפיל את המחיצות בין שחורים ולבנים ומצד שני להעריך את תחושת הפער ביניהם ולעורר תסיסה. אך לא לעולם חוסן ואפילו רודזיה השכנה, העמוסה בעיות דומות משלה, הפעילה טלוויזיה מזמן.

מה עושים אנשים בערבים בארץ ללא טלוויזיה? ובכן, אנשים כאן פיתחו חיים חברתיים ערים, מבלים הרבה יחד, מתארחים זה אצל זה, סועדים יחד במשך שעות, הולכים לקולנוע.

פתחתי את מקלט הראדיו ביום א' ושמעתי קול גברי מוכר. עד מהרה נתברר לי, שאין זה אלא קולו של בנימין צבי־אלי, מנהל התכניות הדתיות בטלוויזיה הישראלית, המשיב לבראזין על עניני אמונות ודעות בארץ, על היחס לנצרות, על הטלוויזיה בישראל. כאשר פגשתיו מאוחר יותר, סיפר לי צבי־אלי שהוא נמצא כאן בשליחות חינוכית, לפי הזמנת הקהילה המקומית והוא צריך לייעץ גם בעניני הבניות טלוויזיה יהודיות, מתוך תקוה שיוקצב להן זמן עם הפעלתה הסדירה.

כאשר ביקרתי במרכז החדש של שרותי השידור הדרום אפריקנים באוקלנד־פרק, שאינו גמור עדיין, התברר כי עדיין יש להם הרבה בעיות במיוחד בתחום מדיניות התכניות. לפת עתה יעבוד על ערוץ אחד והוא ישדר גם את התכניות באנגלית וגם ב„אפריקנס" — שפתם של הבורים. התכניות באנגלית אפשר לייבא מהרבה ארצות, בעוד שאת התכניות ב„אפריקנס" צריכים להפיק כאן, או ל„הלביש" את שפת ה„אפריקנס" על סרטי־יבוא.

גם המחיר הגבוה של מקלט בצבע (כדי שהכושים לא יוכלו לקנותו), המגיע לאלף רנד ומעלה (כתשעת אלפים ל"י) הוא בעיה גדולה ועד עתה רכשו מקלטים רק כחמישה עשר אלף קונים, מתוך אוכלוסיה לבנה של כארבעה מליונים. מתכננים גם ערוץ מיוחד לכושים, בשחור לבן המקלטים שלהם יהיו הרבה יותר זולים.

השתנות מלאה עניני טלוויזיה היא עדיין לא פועלה וכבר טוענים שהיא משעממת...

גם השבועונים היהודיים באנגלית, שמספרם שלושה, מקדישים מקום נרחב לנושא זה, ואפילו מוספים מיוחדים. ויש אפילו מודעה של „מומחים להתקנת אנטנות טלוויזיה מישראל".

כאן עוד לא יודעים, מה צפוי להם מהטלוויזיה. אמנם תכניות כמו „ניקוי ראשי" לא תיתכן בנסיבות הדרום אפריקניות, אך מתי יאכלו היהודים כאן את ה„דינרים" המבושלים שלהם, ומתי ישחקו קלפים, כאשר הטלוויזיה תשדר „פול טיים"?...

רפו...

מחפשים נגיף הגורם להסתיידות העצבים

מאת סופר מיוחד

הולכת ומתגברות עתה ההוכחות, כי נגיף או נגיפים מהווים הסיבה למחלה ההסתיידות השכיחה־המיפא של העצבים.

חושדים בנגיף הרגיל של החצבת ובאחד מסוגי הנגיפים של השפעת. אם אכן כך הדבר, הם פועלים כ„נגיפים איטיים", היינו שהם יכולים להתקיים בגוף במשך שנים, לפני שהם מתחילים לפעול.

הנזק אשר הוא סיבת ההסתיידות, אפשר לתאר את הנזק כמעין קצר של העצבים במוח ובחוט השדרה. הנרתיק המבודד, המורכב משומן המכונה מיילין, המקיף את העצבים מתבקע, יוצר צלקות ומפריע לזרם הרגיל של אימפולסי העצב.

ההסתיידות עשויה לגרום נזק לראייה ולדיבור; לעורר רעד, קשיים בהליכה, חולשה, להפריע לפעולות שלפוחית השתן ולגרום גם בעיות אחרות.

כ־250 אלף אמריקנים סובלים מהמחלה הזאת, שסיבתה ודרך ריפויה, נעלמו עד כה מהחוקרים.

בעוד שחושדים בנגיפים שהם מהווים את הסיבה, קיימת גם אפשרות אחרת שיש משהו פגום במנגנון החיסון של הגוף.

האמנם מהווה ההסתיידות אחת המחלות של „החיסון העצמי", שבה תוקף מנגנון ההגנה את רקמתו? הנב... סוגלים נגיפים לשנות את ... ולהפלותו על נתיב של הר... האמנם מאפשר פגם התחלתי במערכת החיסון, לנגיף להו... מצב של חוסר פעילות לפני מפעיל אותו?

השאלות האלה המוחרות במעבדות בכל רחבי העולם.

בפילדלפיה פועלים ד"ר קופרופסקי וד"ר דונאלד ... מאוניברסיטאות אמריקניות, הד"ר ג. טרמילן מאוניברסיטת ... בגרמניה והם בודדו נגיף ... מתוך רקמת־מוח של שני חולי הסתיידות.

הם גילו את הנגיף הזה ו... חומר גנטי ברקמת ... ההומר של תאי כליות של ... אפריקני. הם השיגו אז ... שזיהוה כנגיף השפעת.

עכשיו בוחן הצוות את ק... זילברברג, אם הנגיף יגרום ... או מחלה דומה לזה, אחרי ... לחולה, המופשי עדיין מוזיו...

מחקרים, בדומה למחקרים מנסה לבחון גם אספקט ... של הנגיפים, היינו שאי־א... מסוגלים לשנות את מיבנה ... ולהוליד על ידי כך מיבנים ... אנטי־גנים.

אמ...

תמונות „חולות" עוברות שיקוף

מאת יהודה פרדיס

כמו כולו, הקוראטור של מוזיאון תל־אביב, מתבסס בעיקר על עינו. בתוקף תפקידו הוא אחראי לשלום יצירות האמנות המופקדות בידיו, ולעתים יש גם לבדוק, אם תמונה מסויימת עדיין במצב תקין, או שמא יש צורך בשיפוצים. בבדיקות אלה משמש חוש־הראייה תפקיד ראשון במעלה — וזו גם דעתה של קוראטורית מוזיאון ישראל בירושלים: שניהם ... כי ... שבאמת אוהב תמונות, יבחין ... אם משהו אינו כשורה.

בדיקה חזותית כזאת עשויה לגלות בתמונות פגמים זעירים — סדקים, צבע מתקלף, שלפוחיות, התפוררות של לכת־המגן, ורקבון בתשתית־הבד. אם מבחינים בכך בעוד־מועד, ניתן לרוב „לרפא" את התמונה — תוך ניקוייה, ציפוייה מחדש, או, במקרים חמורים, אפילו השלמת חלקים שהושחתו כבר. זוהי עבודה אחראית מאד, הדורשת מומחיות רבה, עירנות מתמדת, מסירות לנושא — ועין חדה.

אולם לא תמיד די באלה, כדי להציל תמונות יקרות ערך מכלייה: לפעמים הפגמים כה נסתרים, עד שלא ניתן לקלטם בחושים, ואז פונים המומחים לאמצעי־עזר מסוגים שונים. בישראל, לדוגמה, מקובל השימוש באור אולטרה סגול: מנורה מיוחדת המפיקה אך מעט־מאד אור נראה לעין, בנוייה במיוחד להפקה כמויות ניכרות של „אור שחור" — קרינה אולטרה־סגולה. כאשר מאירים תמונה באור כזה, מסוגלים שטחים מסויימים להפוך את הקרינה הסמויה לאור נראה לעין (בערך כפי שעושה זאת הציפוי הלבן אשר על דפנות נורות פלואורסצנטיות). עם הרבה נסיון וידע, מסוגל המומחה להסיק מכך מסקנות על מצב הצבע של התמונה: לא זו בלבד שבאור אולטרה־סגול נראים הצבעים אחרים מאשר באור רגיל, אלא שקרינה זאת אף מסוגלת לחדור קמעה אל מתחת לשכבת הצבע העליונה. במלים אחרות — הצצה באולטרה סגול מאפשרת למומחה להציץ אל תוך קרביה של התמונה, ולדעת, מה „רוחש" מתחת לפני־השטח.

לשם בדיקות מדוקדקות יותר, וכן למטרות דוקומנטציה, נהגים גם לצלם את התמונה אגב הארתה באולטרה־סגול, לכך עשויות להיות השלכות מפתיעות: בשעת צילום אולטרה סגול שיגרתי נתגלה באנגליה, כי

דיוקנו של קולונל אפרסן צויירה בידי מאורג דוה־מבורג ב־1623. התמונה היתה חשודה בתמורות, ולכן צולמה פעמיים: מימין — צילום באור רגיל; משמאל — צילום באולטרה־סגול. החיצים מורים על נקודות־תורפה.

מתחת ל„נער הכחול" המפורסם של גיינסבורו, צייר קודם לכן ציור ... עירום של נערה!

זוהי, כמובן, תגלית יוצאת־דופן, אך הצילומים כאלה עשויים לעזור ל... מוזיאונים קטנים ודלי תקציבים, ש... אינם יכולים להרשות לעצמם מעבדה משוכללת ומכשור שיפוץ מנוסה. במקרה כזה, עליהם רק לצלם את התמונה ב„שחור", ולשלוח את התצלומים (אחד באור רגיל, האחר — באולטרה־סגול) אל מומחה בעל מוניטין היכול להשוות את שני התצלומים ולהסיק מכך הרבה על מצב היצירה ואמנותיה, ולהמליץ על דרכי הטיפול.

עד כה היה בכך קושי מסויים, מכיון שלא כל אחד יודע כיצד להפעיל את הציוד הדרוש לצילום אולטרה סגול. עתה נפתרה הבעייה, כשפותח מתקן פשוט למדי, בעזרתו ניתן גם להדיוטות להפיק תצלום כזה ללא קשיים. יתרה מזו, מקבלים בו במקום תמונות־נייר ותשליל, האחת לשם התרשמות מיידית, והאחר — לשם הפקת הגדלות, לבדיקה יסודית יותר.

בארץ נעזרים גם בבדיקות מיקרוסקופיות, לגילוי מוקדם של פגמים זעירים עד כדי כך, שהם נעלמים מן העין הבלתי מזויינת. פרט לכך, סורקים הקוראטורים הישראלים, אין לנו צורך במיכשור נוסף; סוף־סוף — אין בארץ הרבה תמונות השוות מיליוני־לירות כל־אחת, ואצלנו גם כמעט לא קורה, שיתעורר חשד ב... מקוריותה של תמונה.

לא כן בחו"ל. שם קיימים ... נים גדולים, שלידם בעבודו... ללות ביותר, באלה מצוי ציו... כם, כגון מערכות לצילום ... רנטגן, ספקטרו־מטרים ועוד. אינו יכול להיות מנוצל בצורה ... משום שרק לעתים רחוקות ... בבדיקות כה קפדניות. אולם ... מתעורר צורך כזה, עשוי ... המדעי להיות גורם חשוב ... תמונה שערכה לא יסולא ב... עמים, הפגמים בתמונה הם כה ... עד כי רק בדיקות כימיות ... עשויות לרמוז, כי משהו אינו ... או שיש צורך בטיפול הנא... של התמונה.

לדוגמה: זיהום האויר ה... בריכוזי־אוכלוסיה גדולים, ... כרים גדולים והולכים של ... גפריית באויר. הללו עלולים ... את הצבעים העדינים של ... ולגרום נזק שלא ניתן לתקן ... מעבדתי משוכלל עשוי לתרום ... לגילוי מוקדם של תקלות ... כל עוד אפשר לעשות כיהו... אוצר־אמנות חשוב.

יהדות

מכל מקום

הרמב"ם „קם לתחייה" בבני־ברק

מאת ק. נפתלי

הוא נפטר לפני 771 שנה במצ־ ריים ו„קם לתחייה" השבוע בבני־ ברק. הוא — רבנו משה בן מיימון, הרמב"ם, המכונה „הנשר הגדול". כדי שהרמב"ם „יקום לתחייה" על ידי הוצאה מדעית־היסטורית של ה„יד החזקה" שלו, היה צורך, כי יגיל, בלשונו לדבר, שיקיצו מיל־ יונים מכספי הקדש, ללא עזרת מוסד או גוף ציבורי כלשהו; יושיב צוות גדול של תלמידי חכמים על כתבי־יד נדירים ועקרי־מציאות, שיבררו ויבחנו את מאות האלפי שיבושים שנפלו בה־ מהדורות הרמבם הקיימות, וכבר מצד־ לשות, שהאחרון בהם שנודד בדפוס, נעשה בווארשה לפני 94 שנים.

זהו סיפורו של ר' שבתי פרנקל ש־ עלה ארצה לפני עשרים משנה מאמריקה, לאחר שהגה שם את רעיון „גאולת" הרמב"ם מכבלי הטעויות והשיבושים, ביניהם כאלה שהם מעשי ידיה של הצנזורה הנוצרית, ובכך רצה להגביה את משמעותו שנספתה בשואה. בצר ל־ הוציאים יהודים אמידים בבליון שבי פוליה, הקים גוף ועסקן בצרכי הציבור, הצליח ר' שבתי להימלט בפולין עם פריץ בלהבות העולם השניה ולהגיע לאמריקה — דרך וילנה, קובנה ו... יפאן.

גם באמריקה עשה חיל, יסד בית־ חר לבדים בניו־המשיר, שהעסיק 500 עו־ בדים ובשנות 1943—1944 היה פעיל ב„ועד ההצלה" של אגודת הרבנים, יחד עם רבי אהרן קוטלר (זצ"ל) ורבי משה פיינשטיין יבל"א. הוא סו־ פר כי הם הם ששלחו את הכסף, שבו „קנו" ישראל קסטנר את חייהם של בסמי הרכבת שלו, שהגיעו בשלום לשוויץ, מבחנה השמידה הנרצחי בר־ גן־בלזן...

לפני שנים, כאשר פרש ר' שבתי מעסקיו, גמלה בלבו של והחלטה סוף־ סופית: לעלות לארץ ישראל ולהוציא מהדורה חדשה, מדעית (הוא קורא לה, כשום־מה „היסטורית") של הרמ־ בם, בה תוקנו כל השגיאות והשי־ בושים שדבקו במהדורות הקיימות.

מדוע דווקא הרמב"ם? — שאלתי את ר' שבתי פרנקל. זוהי, כנראה, אהבה ישנה, אהבת נעורים, אך יש לו גם הסבר הגיוני־מעשי: הרמב"ם מ־ קיף את כל תחומי החיים וכתבי „הס־ פר הגדול", ובמיוחד ה„יד החזקה" נמנים עם אותם ספרי־יסוד (תנ"ך, משניות, תלמוד) שכל היהדות כולה קשורה ודבוקה בהם והם נמצאים, או לפחות צריכים להימצא, בכל בית יהודי. מן הדין איפוא, שהרמב"ם — שבכל שרבו השיבושים במהדורותיו, כך רבו הפרושים שעסקו בהערה הנ־ כן הלשוני, הענייני ההלכתי כנגד משבושים אלה — יהיה ברור, מתוקן ומנופה, כדי שהלומד בו לא יצטרך להזדקק לציונים־שוא.

ומדוע דווקא בארץ ישראל? — אני מוסיף להקשות. כאן אורה עיניו של ר' שבתי פרנקל, הנוען בתום, כי מפ־ על כזה אי־אפשר לעשות בשום מקום אחר בעולם, זולת אצלנו. „אין תורה כתורת ארץ ישראל" — אמרו חז"ל, ור' שבתי מוסיף כי תלמידי חכמים שבכאן דשים רתובה, ידיעותיהם רב־ גוניות — תוך כך כמספר על נסיון — שנכשל — לרתום מחשב לעבודת ההדרה שלו.

לכרך הראשון של „הרמב"ם היש־ ראלי השלם", שהוצג אתמול בבחירת עתונאים בהיא בשלושה גדולים שונים — נוסף, בין השאר, „ספר המפתח", הכולל איזכור של למעלה מ־300 ספ־ רים, פרשנים „ראשונים" ו„אחרונים", שעסקו ברמב"ם, הזיהוי לדבריו ופר־ שו אותם. עבודת ליקוט ואיסוף ז־ ... ניסו להטיל על מחשב, אך ... מנעה אמרו נואש. מדוע? כי בספרים הללו מתוך הרמב"ם פעם כרבנו משה, פעם סתם ר"מ (שיכול להיות גם ר' מאיר...), פעם כמיימוני וכו' ומכאן ברור כי המחשב „לא מצא את ידיו ורגליו". העבודה היתה צריכה להיע־ שות בצורה „ידנית", או בעצם, ידע־ נית...

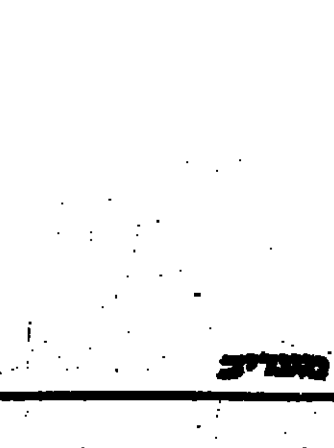

ר' שבתי פרנקל...

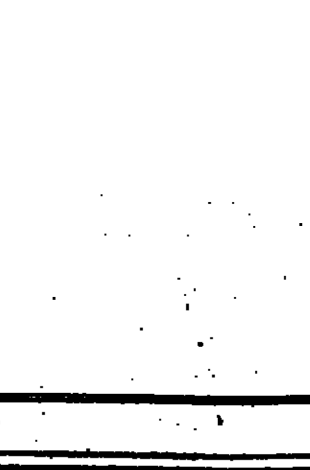

...ומהדורת הרמב"ם שלו

בה עשה ה„יומי", כאשר הוליס לפ־ לוח ארצה ו„להחייה" את הרבב"ם? נראה קודם כל כה — לא עשה. הוא לא הקים „מכון", כדרך העוסקים

במבצע זה, לא ביקש כסף מאיש והסי־ קיע — עד כה — כשני מיליוני ל"י במפעל שנוצר לא לשאת רווחים — „יהודי שבתעם הגלילות בארץ לא קשה לקיימו"...

אחר כך הוא הקים צוות של כ־40 תלמידי־חכמים, בני ישיבות ו„כולֵ־ לים", העוזרים על ידו בבירור הנוס־ חאות, השוואת כתבי־יד ואיסוף אלפי נתונים כבמאות ספרים.

כאשר הצוות ישב ועבד — חיפש ר' שבתי דפוס שיעבה על דרישותיו המיוחדות במינן. כשלא מצא כזה — הקים ביתבי־בנגן דפוס משלו, פנה מסר נות, הנסיק צלמים כומחים וכו'ך הראשון, הכולל את ספר „המדע",

שנוא בעצם השער לפי תנור המקורי), ונשלם תוך זמן כה קצר, עד שמגלי אנציקלופדיות וכבנינים למיניהם, זה־ כזים ב„עין היפה" וכזיבית, כי ר' שבתי, במגמיות צבעותו, מביים להם את הפירות... אגב, כל המפעל — 10 כרכים ובהם כל ידיו הספרים הבי־ ביים את ה„יד החזקה" — אמור להיות מוכן תוך 5 שנים.

קשה לתאר את הקשיים התחילים לעבודה מונומנטאלית כמוג זה. כאשר התברר לר' שבתי, כי הסוג הגדול הקיים של אותיות רש"י אינם יציבי לצרכיו, בדר לאנגליה והזמין שם כתב־ רניות מיוחדות של אותיות רש"י, שחורות ישמבות, בשני גדלים שונים...

*

כיצד נעשתה העבודה עצמה? השי־ גו כתבי־יד עתיקים ונדירים, חלקם צילום במוזיאונים וחלקם נקנה בכסף רב, וגל פיהם הישוו הנוסחאות. במי־ יוחד התחקב על כתבי־יד מתימן, שא־ שר ידוע כי המגהים התימנים דייקו בכתיבה ובהעתק לכך, והיתה להם „תי־ ...

עיקרי הנוסחאות והתיקון השיבושים, ...

אולם — לא רק מכך. הצנזורה הנו־ צרית, שידה היתה בכל, עשתה את היא שבות, כך, למשל, מחקה בכל מקום שהיה כתוב „גויי" וכהבה במ־ קומו „עכו"ם" ... כאלה, כך יצא שבמקום שהרמב"ם כתב „כל גוי" שאינו עובד עבודה

זרה", באה הצנזורה ו„תיקנה" ל„כל עכו"ם שאינו עכו"ם" (הלכות מאכלות אסורות, י"א). באו ההדיר־ואראש־ תילבה לפני 94 שנה, וברצונם לתקן, הוסיפו את המלה „צבור" וכך מופיע עם ... במהדורה הרבבים, ...

גם הביטוי „עבודה זרה" היה לזרא בעיני הצנזורים הנוצריים, וגם המלה ... כך הם כתבו בהלכות טהרה, במקום שהדובר בכוכבי אלוהים כוכבים, את איזהב הזכי, בראותם בכך, אולי, רמז לאפיפיור...

*

ר' שבתי הנמרץ, שוקן לבן יורד על פי מראהו, עובד 16 שעות ביממה, מנהל כיים שלפניו בארבע שפות בשפה יהודית אחת ונראה כמי דימבו אנושי בלתי נראה. אינו מכסה בו לאמור, באני איגה כדי לנוח, ... הנה הוא עוסק יותר באשר ... כאשר ... בעבודה, ביקש פגישה עם ... האוצר, ... מנחם ספיר, ויצהה באוזני את הכביתו, תוך ציון הסיכוי ליצוא בלעדי של ספרי רמב"ם לכל העולם היהודי. ספיר שהי־ אזין, חיכה כל הזמן שאיש שיזו, כמו כולם, יבקש כסף. כאשר זה לא קרה, שאל ספיר בפליאה: „אז מה אתה רוצה ממני; שאני אתחיל ללמוד רמ־ ב"ם?"

ר' שבתי השיב, כי זה לא יזיק כלל, אך ביקש סיוע לקנות נייר תוצרת חוץ, יען כי הוא מקפיד גם על הצורה החיצונית הנאה ועל אחידות טיב הני־ יר. בזאו הפך ספיר להסיר מושבע של המפעל, ... האחרון כבר הספיק לייצא את כמצית המהדורה של הכרך הראשון להו"ל.

דיפלומטיה

הבעיה: היכן יוטמנו המיקרופונים?

מאת דון שפר (וואשינגטון)

[illegible] ... שגרירות אמריקנית במוסקווה ... [illegible]

יפאן

הטייס והתבייש על שנשאר בחיים

מאת הנרי מיציל

[illegible]

הירוטה מטוס הפוצץ במוזיאון

חקלאות

מוציאים סוכר מגבעולי הסורגום

מאת אהרן פריאל

[illegible]

ד"ר בלום והסורגום ה„מתוק"

תל־אביב

אחכה הדרך לתחנה מרכזית...

מאת אברהם רותם

[illegible]

„הרעש של העבודה נורא. אני בורחת אל הילדים שלי..."

هكذا من الأصل

ממשולה עד אילה

צריך להסתכל

בדיון בסיעת המערך בכנסת עם שר הבטחון, הזכיר אחד המשתתפים את בעיית אורך החצאיות של חיילות צה״ל. שמעון פרס הסביר, שכבר ניתנה הוראה לחיילות להאריך מעט את החצאיות, ו־

הוסיף: „ייתכן שזה מיותר, כי הבחנתי שממילא האופנה האחרונה היא להאריך את החצאיות".

הגיבה ח״כ אורה נמיר: „האופנה הזאת חזרה כבר מזמן. רק עכשיו ראית?"

הוא מתרוצץ...

פרופסור אמריקני שנזדמן לתל־אביב סיפר בפגישה עם ידידים את הסיפור הבא:

ב־6 בנובמבר 1956, ואני זוכר היטב את התאריך המדוייק, שכן באותו יום היתה הפלישה הצרפתית־בריטית לאזור סואץ בשיאה, ברית המועצות איימה ב־התערבות וארה״ב הושיטה יד לרוסיה הסובייטית בלחץ לנסיגה ישראלית, פנה אלי ד״ר הנרי קיסינג׳ר והציע לי לכתוב פרק על התחזית המזרח־התיכונית בעוד עשר שנים, במסגרת מחקר כולל שהוא מכין על העולם בעוד עשר שנים.

השיבותי לד״ר קיסינג׳ר: איך אני יכול לכתוב היום מה יהיה בעוד עשר שנים, כאשר העולם אינו בטוח מה יהיה בעוד עשר שעות, האם תהיה התפוצצות במזרח־התיכון או לא!

כשדחיתי את ההצעה האדיבה התפתחה בינינו שיחה על ג׳ון פוסטר דאלס, אז שר החוץ האמריקני. שאלתיו לדעתו על מדינאי זה, שאישיותו ומדיניותו היו שנויים במחלוקת.

הוא שר־חוץ טוב — פסק קיסינג׳ר אז, לפני 19 שנה, אך יש לו מגרעת אחת. הוא מתרוצץ יותר מדי בעולם.

השלום והנישואים

אייבי נתן, המבקש להצות את תעלת סואץ ביום פתיחתה ולצורך זה הדיח את שידורי ב„ספינת השלום" שלו, לא יבוא להתונת בתו שרון הצפויה להתקיים בקרוב, בגלל הנדר שנדר לא לחזור לישראל בטרם „ישכון שלום" באזור.

בשאלון לרישום נישואיה רשמה שרון את מקצוע האב: בעל ספינה, ואת מענו: [illegible] בעולם.

הים בא לירושלים

טקס חנוכת הכבל התת־ימי הגדול, המחבר את ישראל עם איטליה, נחגג ביום ד׳ בבית־הספר „בוק" — בירושלים.

ראש עיריית ירושלים, טדי קולק, שהיה בין המברכים, אמר: „אני שמח לחנוך כבל תת־ימי בירושלים. אם יגיע גם הים לירושלים בעקבות הכבל, הרי שבאמת נעשתה כאן עבודה גדולה!"

סחר חליפין

ארגון המהנדסים וההנדסאים תלה ב־ימים אלה בטכניון מודעות שבהן פנה אל הסטודנטים בקריאה להבין את דרישותיו ולתמוך בהן בטכניון לבני עובדי המוסד.

על המודעה הוסיפו סטודנטים בכתב־יד:

„אנו דורשים נסיעה חופשית ב־אגד ובתמורה ילמדו כל בני ,אגד' חינם!"

„אנו דורשים לא לשלם מס הכנסה ובתמורה ילמדו כל בני עובדי מס ההכנסה חינם!"

משה דיין על הרמה

ח״כ זרח ורהפטיג, כי שהיה שר הדתות בממשלת לוי אשכול בימי מלחמת ששת הימים, כותב לנו בעקבות דברי משה דיין בהרצאתו באוניברסיטת בר־אילן שהובאו בגליון „מעריב" לפני שבוע:

„התפלאתי לקרוא ב,מעריב' את דברי ח״כ משה דיין בהרצאתו: ,לאחר שהתחילה מלחמת ששת הימים התעוררה שאלה בסופה של המלחמה האם לכבוש את רמת הגולן, או האם מדינת ישראל צריכה לצאת למלחמה נגד סוריה... היו חילוקי דעות בענין זה... אני הייתי נגד תקיפת סוריה. בישיבת המוסדות המוסמכים ב־7 וב־8 ביוני הבעתי דעתי נגד הפעולה... אחרי דברי התקיים דיון וכולם היו בדעה אחת — צריך לכבוש את רמת הגולן. איש לא תמך בעמדתי'.

„לא רק תמכתי בעמדתו של שר־הבטחון אז שלא לצאת לכבוש את רמת הגולן, אלא הצעתי, והצעתי אף נתקבלה, לא לעשות שום פעולה נגד סוריה, לחכות יום־יומיים ובמשך ימים אלה לעשות מאמץ שלא לגרות את הסורים, ורק אם בכל זאת יפגיזו הסורים את ישובינו להטיל על הרמטכ״ל להביא הצעה לתכנית פעולה לאישור הוועדה.

„שר הבטחון לשעבר, משה דיין, הוא ששינה דעתו באותו לילה לאור הנסיבות שהשתנו לפי הערכתו — ונתן הוראה לכבוש את רמת הגולן.

„בישיבת ועדת השרים לבטחון ש־התקיימה באותו בוקר תקף השר חיים משה שפירא ז״ל בחריפות את הפרת החלטתה של ועדת השרים על־ידי שר הבטחון, ששינה דעתו ,מהקצה עד הקצה' תוך כדי כמה שעות".

קריאות גבר

ח״כ בנימין הלוי תקף בחריפות את ה„ליכוד" על התנגדותו לכהונת היו״ר ראלית כלפי מצרים, והוסיף כי מאחר שה־ממשלה לא היתה ,גברית', ולא הציגה הורדת הנושא מסדר היום — יהיה הוא, הלוי, ה,גבר' ויביע זאת.

הגיב שר החוץ יגאל אלון: „דווקא בשנת האשה הבינלאומית אני מסתייג מכך שמשתמשים במונח ,גבר' כביטוי ל־אומץ לב. אומץ לב איננו רק נחלתם של גברים".

קרא ח״כ מאיר פעיל: „זה בולט ב־ממשלת ישראל!"

מחמאה משמאל

לא כל לאיש „הליכוד" לזכות במחמאה מפיו של ח״כ יצחק בן־אהרן השמאלי.

הכבוד זכה במחמאה כזאת ח״כ יוסף תמיר. אחר שסיים את נאומו במליאת הכנסת בדיון על פעולות משרד הפנים, מצא על שולחנו פתק הכתוב על ידי בן־אהרן: „כל הכבוד. הוספת כבוד לבית".

התקופה הוויקטוריאנית

בפרקליטות מחוז ת״א החלה הכבוש „התקופה הוויקטוריאנית" עם כניסתה של עורכת־הדין ויקטוריה אוסטרובסקי־כהן לתפקיד פרקליטת המחוז.

כל פעם שעל כס המלוכה עולה מלך/ה חדש/ה מתפרסמים צווים חדשים, ואת כניסת פרקליטת המחוז החדשה בציינים צוו־מניעה חסר־תקדים. הוציאם בית־הדין האזורי לעבודה בת״א נגד עורכי־הדין בפרקליטות, שסירבו לקבל עליהם את מרותה של „התקופה הוויקטוריאנית" והביעו התנגדותם למינוי בשביתה.

נחמה מצרית

בסקירה על בעיותיה של ישראל עם שכנותיה, העיר שר הבטחון שמעון פרס: „אילו היה יהושע רבינוביץ שומע איזה קשיים עומדים בפני שר האוצר ה־מצרי, ללא ספק היה מתאושש".

ללא־מבוגרים בלבד

בדיון שהיה בסיעת המערך בכנסת נכנס לאולם צוות טלוויזיה והחל ל־צלם ולהקליט את הנוכחים, מעשה שאינו מקובל בדרך כלל בדיונים מסוג זה. יו״ר הישיבה, ח״כ משה ורטמן, הבחין עד כמה רב שהצילומים מאריכים את דברי הנואמים, המשתדלים כל אחד ללכוד את תשומת־הלב של אנשי הטלוויזיה.

העיר ורטמן: „דעו לכם, שזו רק ה־פליטה הלימודית. אפשר לקצר!"

כל הצלמים הולכים אל הים...

מאת **יהודה פרדיס**

עונת־הרחצה במלוא־תנופתה, ורבים מעוניינים להנציח מעמד זה במצלמתם. נוטלים אפוא מצלמה, משחילים בה סרט כל־שהו, ומתחילים ללחוץ — אלא שהתוצאות אינן תמיד משמחות ביותר; יש תמונות מלאות לי־קויים טכניים, כגון חשיפה בל־תי־נכונה — ויש תמונות שהן פשוט משעממות, ויש הלוקות בשתי המגרעות גם יחד... מה ניתן לעשות, כדי להגדיל את אחוז התמונות המוצלחות, ולהקטין את כשלונותינו בכל ה־אפשר?

הדבר החשוב ביותר — לחשוב לפני הצילום, לחשוב מוקדם ככל האפשר; עוד בטרם נלך לים, בעודנו בהכנות לצילום, כדאי לבחור סרט, שבאפשרותו [illegible]. על שפת הים יש שפע של אור, שהוא לצלמים בעל [illegible] [illegible] של הסרט [illegible]. ביחוד רב חלקו של האור האולטרה־סגול: אותו אין אנו מסוגלים לראות בעינינו, ולכן אין אנו מרגישים בו [illegible], הוא [illegible]. לעיתים זאת, הרדיו־אקטיביות היא [illegible] אותה [illegible], וכאן גם מד־האור לא יעזור הרבה. חשוב לזכור, כי רוב מדי־האור, [illegible] ודומיהם, [illegible] של האולטרה־סגול, ומוריד רק על כמות אור קטנה מן האמיתית. התוצאה — תמונות „שרופות", בהירות מדי, בהן הדמויות אינם אלא כדבר [illegible]. גם חול לבן, בגדים בהירים, [illegible] יצאו לבנים מדי. נכון כי בסרט שחור־לבן ניתן להקן מכתם, תוך הגדלה דקיקה במעבדה; אך בסרטים צבעוניים הדבר קשה יותר, ובכל מקום — בלתי־נעים כל עוד מדובר בהגדלות־ביד בסר־חרות, המבוצעות בשיטת הסרט הנגטיב.

שתי תחבולות

אם מצלמתך אינה מצויידת במד־אור תת־עדשתי, באלץ לבחור בסרט שרגישותו נמוכה ככל־האפשר, על־כל־פנים — לא מעל ל־50 א.ס.א. (18 דין). גם כך ייתכן שמשחים נרחבים בתמונה יקבלו חשיפה רבה מדי — וכאן ניתן להעזר בשתי תחבולות:

לצלם רק, כאשר האור מועט (שמים מעוננים, השעות הסמוכות לזריחה ולשקיעה, צילום בצל), אלא אז עלול לקרות, שהצבעים לא יהיו כאמינים: סמוך לשקיעה ולזריחה, הכל מקבל גוון אדמדם, ובצל — גוון כחלחל.

מוטב איפוא להזדקק לתחבולה שונה, היא השימוש במסנן [illegible]: פיסת זכוכית אפורה, אותה מרכיבים על עדשת המצלמה. מסנן כזה אינו משנה את מאזן הגוונים, אלא מוריד את כמות־האור הכללית ב־30%, 75%, ואפילו יותר — הכל בהתאם למספר הפרים על מסגרת המסנן.

אם יש לנו מדידת־אור אוטומטית או אוטומטית למחצה, דרך העדשה, אין הרכבת המסנן מהווה כל בעיה. אולם אם מדידה נעשית בדרך אחרת, יש „להרכיב" את מד־האור, על־ידי סיבוב כפתור הרגישות למספר אחר.

לדוגמה: נניח כי בחרנו במסנן המפחית את האור העובר עד לרבע. אם כך, הרגישות־הסרט שוב לא תהיה 50 א.ס.א. אלא רבע מזה — כלומר, 12 א.ס.א. (בערך, כי אין מדקדקים בשברי־מספרים).

מסנן צבעוני

אפשרות אחרת, השונה כמובן רק לגבי סרטי שחור־לבן, היא השימוש במסנן צבעוני: כאן ניתן לתקן את [illegible], כאשר השמים מכוסים [illegible] ים ושמים, ולהבדיל ביניהם הבדל ניכר. ללא מסנן קורה לעתים קרובות, שהים אמנם מקבל גוון כהה, אך השמים לבנים כמעט או שהם ממש מתמזגים עם הים, ובין השמים כלל אין רואים את קו־האופק. שימוש במסנן צהוב־כתום יפתור לנו את הבעיה: גם השמים וגם הים ייראו כהים יותר, ויגדל הניגוד בין עצמים שבים ובסביבה. בנוסף לכך, [illegible] במהירות עזרי־האור: מסנן צהוב עשוי להוריד בין 30% ל־75% מן האור השמשי, ויחסל כליל את הקרינה האולטרה־סגולה.

דווקא בגלל האור הרב, כדאי לבחור בסרט רגיש מאד. הדבר נשמע כמוזר אולם יש בו הגיון: סרט רגיש מסוגל לצלם ניגודים חריפים בין אור וצל, כפי שהם מצויים על שפת־הים. מד־האור הכללי ניתן להוריד בצורה משמעותית (או חשיפה בזמנים הקצרים ביותר 1/500 או 1/1000), וסגירת הצמצם. [illegible] התשליל (נגאטיב) שאינו כהה מן [illegible] יש בו [illegible] רבים [illegible] דבר זה [illegible]. כי בהגדלה נקבל [illegible] תמונה שאין בה הרבה „קרחות" לבנות.

לסיום — עוד מלה על עצם הצילום. [illegible] להעמיד אנשים ב„פוזה" של פסל תרבותי! הרי יש לנו שפע של [illegible] ומבאן [illegible] קרובים, המסוגלים לעבור כל תנועה. נצלו זאת, איפוא, ו[illegible] אנשים בפעולה, קופצים, רצים, [illegible]. את התמונות הקפואות — איך לבית (אם בכלל!).

השימוש במסנן צהוב־כהה איפשר פתיחת־העדשה, כך שרקע־חד פחות מן הדמויות, ולכן הללו בולטות יותר. כמו־כן, הפר[illegible] החשובים בתמונה נעשו עתה מודגשים יותר: הנערה, ה„חס[illegible]" המשוט. לעומת זאת, המציל השזוף נשאר כהה, יחסית.

חולה לב אינו נכה

מאת **אברהם פלג**

היום נחנך בבית החולים „בילינסון" המרכז ל־מחלות לב כליליות (ה־פוגעות בעורקים המזי־נים את הלב) ויש בכך משום ציון דרך ברפואת הלב בישראל.

תחת קורת גג המרכז החדש כרוכים כיום היחידה לטיפול נמרץ, המכון לשיקום, חדר הניתוחים להשתלות קוצבי לב ושורה ארוכה של שירותים רפואיים אחרים בתחום מחלות הלב. מנהל המרכז, פרופ׳ יעקב אגמון, מציין שתלונה רפו־אית כה ענפה בתחום רפואת הלב, היא ייחודית לישראל ובעצמה נדירה אף באר־צות הברית ואירופה.

● כמו באולפן טלוויזיה

חברי קופת חולים שכבר מאושפזים ב־מרכז זה, זוכים לטיפול שהוא המילה האחרונה בתחום רפואת הלב, ולא עוד, אלא שברגע של שיבתה הם עשויים לדמות לעצמם שהם מצויים באולפן טלוויזיה.

במרכז היחידה לטיפול נמרץ ניצב שולחן פיקוד אלקטרוני רחב ידיים, המכיל שורה של מסכי טלוויזיה, מכשירי קשר ומכשירי א.ק.ג. (אלקטרוקרדיוגרם, לבדיקת התגובות החשמליות של הלב). אחיות כפקחות מאחורי שולחן הפיקוד על החדרים בהם מאושפזים החולים. ליד כל חולה ניצב באורח קבע מכשיר א.ק.ג. שמעביר את הרישום הגרפי שלו אל מסך טלוויזיה. רישום הפעילות החשמלית של הלב מופיע אוטומטית על המסך במשך 24 שעות ביממה. גם הדופק נרשם כל היממה ואם הוא מאיט או מגביר את קצבו — נדלקת נורית אזעקה. כל הנתונים הללו מתקבלים הן על מסכי הטלוויזיה הן על סרטי רישום ליד שולחן הפיקוד, כך שהאחיות הנמצאות כאן יכולות לפקוח עין, בכל שניה ושניה של היממה, על החולה. גם מחשב אלקטרוני הקבוע במקום, מסייע לבקרה זו.

ואם לא די בכל אלה, הנה באולם המרכזי ניצבות טלוויזיות במעגל סגור. על מסכיהן נע בלי הרף רישום הא.ק.ג. של כל חולה ובמסדרונות שם ניצבים מכשירי טלוויזיה דומים. [illegible] את פעילות ליבם של החולים אל מרכז הפי־קוד והבקרה. בקיצור: עינו של הרופא פקוחה, ואוזנה של האחות כרויה לכל פע־מה והיום בליבו של החולה.

וכל זאת כדי לפעול באורח מיידי, עם כל שינוי לרעה שחל בליבו של החולה. זהו היסוד המהותי בכל הטיפול הנמרץ. היחידות הללו הופיעו בראשית שנות ה־60 במרכזי רפואה קדמים בעולם ובראשית שנות ה־70 הגיעו לישראל, היחידה הראשונה לטיפול נמרץ בחולי לב הותקנה במחלקתו של פרופ׳ יעקב אגמון. במשך הזמן הופיעו יחידות דומות בהרבית בתי החולים בארץ. „לפני שבאו לעולם יחידות אלה" אומר הרופא, „נפטרו 30 אחוזים מהחולים שהגיעו לבית החולים עם התקף לב חריף. היום ירד שעור זה ל־15 אחוזים. זוהי אומר שהיחידות לטיפול נמרץ הורידו את התמותה בבית החולים בכ־50 אחוזים. [illegible] ניסיון ישראלי של כ־15 שנים ביחידות הטיפול הנמרץ.

„הסיבה לשעורי תמותה אלה [illegible] חולים צעירים, — מסביר פרופ׳ אגמון — „נובעת מכך שהשעות והימים הראשונים להתקף החריף — הם קריטיים וזאת עקב הפרעות חשמליות הנוצרות בשעת ההתקף. [illegible] בליבו של החולה ובכל מקרה של [illegible] — לטפל בכך במהירות".

● „הפרעה חשמלית בלב"

כדי לפשט את הסוגיה הרפואית ממשיל פרופ׳ אגמון את הפעילות [illegible] בלב ל...סוללה חשמלית [illegible] „הפרעה חשמלית" [illegible] למצב בו נתחך החוט המוביל את הזרם למנוע. הלב מפסיק לפעום. במצב [illegible] עומדות לרשותנו דקה או שתיים להחזיר את הלב, על ידי נזע חשמלי. תודות למכשור החדיש [illegible] בדרך כלל לצפות מראש אפשרות כזו [illegible] על מסך הטלוויזיה מופיעות הפרעות בקצב. במקרים כאלה אין אנו [illegible] להתפתחויות נוספות, אלא מפעילים [illegible] אמצעים למנוע את הפסקת פעימות הלב.

„צעד ראשון וחשוב — הוא מתן תרופות. כיום מצויות תרופות מצויינות למניעת הפסקת פעילות הלב או הפרעות קצב. אם בכל זאת נפסקת פעילותו, מוחדרים לחבר אליו את המכשיר של נזע חשמלי ולבסוף, במקרים מסויימים אנו [illegible] ללב על ידי השתלת קוצב לב המסייע בהוצאת פעימות הלב.

הרופאים העובדים ביחידה לטי[illegible]

(סוף בעמוד [illegible])

פרופ׳ אגמון ליד לוח הבקרה במרכז הלב של „בילינסון".

רשות השידור

מרכז ההדרכה של רשות השידור
פותח

קורס איפור לטלויזיה

תנאי הקבלה: לקורס יתקבלו מועמדים בעלי נסיון קודם בתחום האיפור, שמקום מגוריהם כיום הוא בירושלים.

משך הקורס: הקורס יתקיים במרכז ההדרכה של רשות השידור ירושלים ויימשך כחודשיים. יתקיימו 2—3 פגישות שבועיות, בדרך כלל בשעות אחר הצהרים.

הקורס ייפתח ביום ראשון 6.7.1975

חלקו של המשתתף בהוצאות הקורס הוא —.250 ל"י.

הליכי ההרשמה:
1) יש להפקיד דמי הרשמה ובחינות בסך —.30 ל"י בחשבון בנק הדואר מס' 5—05304—0 לפקודת מרכז ההדרכה.
2) בקשה בתוספת אישורים וקבלה על דמי הרשמה יש להפנות בכתב אל: מזכירות מרכז ההדרכה רשות השידור, רח' שרי ישראל רוממה, ירושלים.

בדבר פרטים נוספים אפשר לפנות למרכז ההדרכה.

המועד האחרון להרשמה הוא: יום ראשון 15.6.75.

הערה: רשות השידור אינה מתחייבת להעסיק את בוגרי הקורס.

קרן קימת לישראל — מכרז מס' ם/3/75
למכירת כלי רכב וציוד אחר

אנו מציעים למכירה:

א. מכוניות
פורד גרנדה, שנת יצור 1973
פג'ו 404 סטנדר, שנת יצור 1971
פג'ו 404 נוסעים (אוטומטית), שנת יצור 1975
פג'ו 204 נוסעים, שנת יצור 1971
פג'ו 204 סטיישן, שנת יצור 1971
סוסיתא טריומף, שנת יצור 1971

ב. ציוד אחר
טרקטור־מדחס פרגסון, שנת יצור 1971
מדחס אינגרסול רנד, שנת יצור 1962
3 מכונות סיקול אנדרסון שנת יצוא 1970/71

על המעוניינים להגיש את הצעותיהם במעטפה סגורה אך ורק על גבי טפסים מיוחדים שאפשר לקבלם במשרדנו בפתח־תקוה ובירושלים בצירוף פקדון בהמחאה בנקאית לפקודת קרן קיימת לישראל בשיעור של 10% מערך ההצעה לא יאוחר מיום 19.6.75 לפי הכתובת: קרן קיימת לישראל ועדת המכירות ת.ד. 283 ירושלים.
את הציוד אפשר לראות במגרש של משרדי הקק"ל בפתח־תקוה (מול משטרת קרית־חיים).
אין הקרן הקימת לישראל מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או הצעה אחרת כלשהי.

משרד העבודה
מחלקת עבודות צבוריות

מכרז מס' תא/41/75
מחלקת העבודות הצבוריות, מחוז ת"א והמרכז, מבקשת בזה

הצעת מחירים לניקוי כבישים
במחוז תל־אביב והמרכז.

2. טופסי המכרז, מפרטים ופרטים נוספים, ניתן לקבל במשרדנו, רח' הרצל 180, ת"א, בימים ובשעות העבודה הרגילים.
3. בצרוף להצעה יש להמציא ערבות בנקאית, או המחאה עצמית בשעור הנקוב בגוף טפסי המכרז. אי מילוי תנאי זה ישחרר את מע"צ מההובה לדון בהצעה.
4. המועד האחרון להגשת ההצעות שעה 08.00 ביום 20.6.75.
5. את ההצעות יש להגיש למחלקת העבודות הצבוריות המשרד הראשי רח' לינקולן 3, ת"א — בחדר מס' 208.
6. אין מחלקת העבודות הצבוריות מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר, כל חלק ממנה, או כל הצעה שהיא.

משה סרברו — מהנדס המחוז

זוגות צעירים
עד גיל 30

מושבי העובד הציוני מציעים לכם קליטה במסגרת נאותה:

א. במושב שיתופי „נאות גולף", אשר בדרום הרמה, לזוגות עם ילדים עד כיתה א', רצוים כשורים חקלאיים וטכניים.
ב. מושב עובדים „משואה", בבקעת הירדן, רק זוגות עם ילדים בגילאי גן וכיתה א'. דרושים במיוחד אחות ומכונאי.
ג. במושב השיתופי „די־זהב", בסיני, זוגות עם ילדים עד כיתה ד'. רצוי נסיון בשטח התיירות והמלונאות.

המעוניינים יפנו עם פרטים אישיים לפי הכתובת: מושבי העובד הציוני ת.ד. 23019 תל־אביב.

למכירה
מבנה תעשייתי
שטח של 1200 מ"ר
על שטח של 5 דונם

באזור התעשיה סגולה פתח־תקוה
*
לפנות ביום: טל. 451961. בלילה: טל. 457834

לכל המעוניינים בגיור
בית ידידי הגר בישראל מטייע, ללא כל תשלום לכל הפונים אליו עזרה והדרכה בבריגו. ת.ד. 3333, טל. 225853 ; 423986 : בנתניה: ת.ד. 2212, טל. 053-24110 : בבאר־שבע ת.ד. 2018, טל. 78387 ; בבני־ברק ת.ד. 509, טל. 798016.

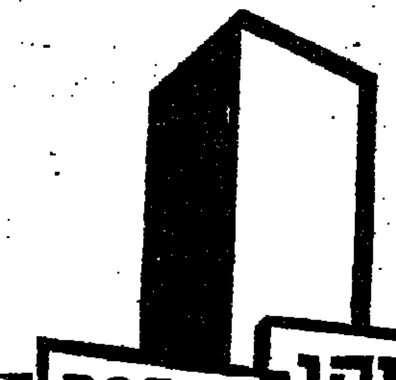

RASSCO רסקו

רכוש עכשיו
ללא מס־ערך מוסף!

"רסקו" באה לקראתך
גם במחירים קבועים
גם בתנאי תשלום גמישים
גם בביטוח כספי משתכנים

חיפה — רמת־הדר — דירות רווחה 2, 3, 4 ו־5 חדרים
נתניה — חבצלת השרון — וילות דו־משפחתיות וקוטג'ים
חיפה — רמת־שאול — דירות רווחה 3, 3½, 4 ו־4½ חדרים
ק. ביאליסטוק — יהוד — דירות רווחה 3 ו־3½ חד' קוטג'ים דו־משפחתיים 4 חדרים.
קרית־ים — דירות רווחה — רח' אלי כהן 3 ו־4 חד' — ליד הסופרמרקט 4 חד'
רמת־גן — מול קולנוע קסם לשעבר — דירות רווחה 3 ו־4 חד'
קרית־ביאליק — סביניה — דירות רווחה 3½ ו־4 חדרים
חולון — גבעת הפרחים — דירות רווחה 4 חדרים
עכו — דירות רווחה — רח' הרצל 4 ו־4½ חד' — רח' ברעמי 3 חדרים
אשדוד — דירות רווחה — ברובע ה' 3 ו־3½ חדרים — ברובע י"א 4 חדרים
צפת — רחוב הרצל — דירות רווחה 4 חדרים
בקרוב! **בבת־ים** — רמת הנשיא — דירות רווחה 3 ו־3½ חד'
ירושלים — נוה־יעקב — דירות רווחה 4 ו־4½ חד'
בקרוב! **בבאר־שבע** — בית רב קומות ב„מרכז אורחי"
עומר — בבאר־שבע — וילות 4 חדרים על ¼ דונם שטח

פרטים נוספים במשרדי הבכירות
„רסקו" תל־אביב — רח' הרכבי 1, טל. 622223 בין השעות 8.00—13.00
„רסקו" חיפה — רח' הרצל 1, טל. 668161 בין השעות 8.00—18.00
„רסקו" ירושלים — רח' סמאי 6, טל. 224421
„רסקו" באר־שבע — „בית רסקו", טל. 77145
„רסקו" אשדוד — רח' קיבוץ גלויות 24, טל. 23335
„דירות־עם" קרית מוצקין — שד' השופטים 2, טל. 710191

פרסום אריאון בע"מ

ב„רסקו" אפשר לסמוך!

בתי מרקחת

ירושלים
שישי: אורה, המלך ג'ורג' 2, 222043 ; אלקודס אלכבירא, רח' הרון אל רשיד, 283333.
שבת: ד"ר פרקש, הפלמ"ח 28, טל' 36084.
כוננים: בית הכרם, בית הכרם 19, 521089 ; חבש, ה־עיר העתיקה, טל' 284285.

תל־אביב
שישי: פרנקל, רח' המלך ג'ורג' 28, 223721 ; שלכה ה־כלך 78, 246461 ; יאני, רח' יהודה הלוי 67, טל' 612474.
שבת: גוטמן, רח' אחד העם 91, 285301 ; צפון, רח' יהודה המכבי 33, 449995 ; יאני, רח' יהודה הלוי 67, טל' 612474.
כוננים: גוטמן, רח' אחד העם 91, 285301 ; ככר המדי־נה, רח' ה' באייר 48, 258046.

חיפה
שישי: עליה בת גלים, ע־ליה 44, טל' 522062.
שבת: הגבורים, הגבורים 28, טל' 667400.

רמת־גן ובני־ברק
שישי: אסותא, רח' ז'בו־טינסקי 41, 731874 ; הירשביין, רבי עקיבא 11, בני־ברק.
שבת: הוסת, כצנלסון 151, טל' 722271.

חולון ובת־ים
שישי: אסותא, רח' סוקו־לוב 4, חולון ; גני בת־ים, הנביאים 3, בת־ים.
שבת: עזרא, רח' בלפור 135, בת־ים ; שיינין, רח' סו־קולוב 68, חולון.

באר־שבע
שבת: יונה, שכון ב', ביאר־ליק 5.

נתניה
שישי: גבע, רח' שער הגיא 14, טל' 22695.
שבת: הרופה, רח' הרצל 2, טל' 28856.

פתח־תקוה
שישי: פישביין, חפץ חיים 6, טל' 911541.
שבת: אסותא, ברון הירש 21, טל' 911710.

הרצליה
שישי: קרמר, רח' סוקולוב 18.
שבת: בריאות, רח' סוקו־לוב 69.

רופאים

תל־אביב והמרכז
ד"ר הראבן, אפשטיין 6, טל. 443281.
מד"א, טל. 292222, שירות אמבולנסים ובבקרים דחופים, טל. 101, בין השעות 8 בערב עד 7 בבקר.

ברית קופות־חולים:
קופת חולים „אסף"
קופת חולים „לאומית"
קופת חולים „מאוחדת"
קופת חולים „מכבי"
תורנות לילה במוקדי מגן־דוד־אדום ברחבי המדינה — (מספרי הטלפון — ראה מדור „עזרה" ב„מודיעין").

חיפה הצפון
רופא תורן כללי (ילדים), טל' 254530 ; ד"ר פרידמן (כללי וילדים), רח' הלל 43, טל' 524922 ; מד"א: רח' יצ־חק שדה, טל' 101, מ־7 בערב עד 7 למחרת.

בתי־חולים

ירושלים
שישי: הדסה (ילדים, כי־רורגיה מוח, א.א.ג.) ; בקור חולים (פנימית, נשים) ; שערי צדק (עינים, כירורגית).
שבת: שערי צדק (עינים, כירורגית, נשים, ילדים) ; הד־סה (פנימית, כירורגית מוח, א.א.ג.).

תל־אביב
שישי: הדסה (פנימית).
שבת: איכילוב (פנימית).

חיפה
שישי: רמב"ם (כירורגית, תאונות, פנימית, ילדים, עי־נים, אף אוזן גרון, נוירוכי־רורגיה, מחלות נפש, כירורגית פה ולסת) ; רוטשילד (גינ־קולוגיה).
שבת: רמב"ם.

מועדי התרומות הדם בתחנות מגן דוד אדום בנק הדם יפו 8—12.30 : תל־אביב, חיפה, אשדוד 8—12 ; ירושלים 8—12.30.

עזרה

משטרה
ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון פתח־תקוה, הרצליה, אש־דוד, אשקלון, באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת — 100 ; אילת 2444 ; חדרה 22144 ; טבריה 20444 ; קרית־שמונה 40444.

מגבי אש
ירושלים, תל־אביב, חיפה, פ"ת, הרצליה, אשדוד, אשקלון, רחובות — 102 ; רמת־גן — 742222 ; בני־ברק — 781133 ; גבעתיים — 723333 ; ראשל"צ — 942223 ; חולון — 842122 ; אילת — 2223 ; באר־שבע — 2222 ; חדרה ונתניה — 22222 ; טבריה — 20222 ; נהריה — 922222 ; נצרת — 5522 ; קרית־שמונה — 40133.

מגן דוד אדום
ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים — 101 ; אילת — 102 ; חולון — 781111 ; הרצליה — 843133 ; נתניה — 981333 ; רחובות — 23333 ; ראשון־לציון — 951333 ; אשדוד — 942333 ; אשקלון ובאר־שבע — 2222 ; חדרה — 333 ; פ"ת — 22333 ; נצרת — 912333 ; 54333.

עזרה ראשונה נפשית 03-68911.

מודיעין

יום שישי כ"ז בסיון תשל"ה 6.6.75
שקיעת החמה: 19.43 ✶ זריחתה מחר: 5.34
פרק יומי: ירמיה, ה
משנה יומית: פרה, ה, ה—ו
דף יומי: בזה, נד
הלכה יומית: תהלים ות' באב, תקכה—ס, יס—א
פרשת השבוע: קרח

יום שבת כ"ח בסיון תשל"ה 7.6.75
שקיעת החמה: 19.44 ✶ זריחתה מחר: 5.33
פרק יומי: ירמיה, ו
משנה יומית: פרה, ה, ז—ח
דף יומי: בזה, נו
הלכה יומית: תשעה באב, תקכט—ג, ב—ב
פרשת השבוע: קרח

✶ ברדיו
ראה „ימים ולילות", עמ' 44—45

✶ בטלוויזיה
ראה „ימים ולילות", עמ' 45

תורנות לקבלת מודעות אבל דחופות במוצ"ש — במוצאי השבת עד 20.30 וביום א' בבוקר מ־5.15 עד 6.15 ב„מעריב" ת"א, רח' קרליבך 2, טל. 287211.

רכבת

מחיפה
● לירושלים 6.42, 11.50.
● לתל־אביב 6.12, 7.18*, 8.40*, 10.00, 11.30*, 12.33, 13.23*, 14.10, 15.00*, 15.50. במוצ"ש — 21.00.
● לבאר־שבע ולדימונה 6.42.
● לנהריה 6.33, 9.08*, 13.49.

מנהריה
● לחיפה ולתל־אביב 5.43, 7.48, 10.47*, 15.00*.
● לירושלים, באר־שבע דימונה 5.43.

מבאר־שבע
● לירושלים 6.14, 13.17.
● לתל־אביב 6.44, 9.18, 13.17.
● לחיפה 6.14.

מדימונה
● לירושלים 6.14, 12.47.
● לתל־אביב ולחיפה 6.14.
● לבאר־שבע 6.14, 12.47.

מירושלים
לתל־אביב 7.40, 10.40, 14.14.
לחיפה 7.04, 12.12.
לבאר־שבע ולדימונה

מתל־אביב
לירושלים 6.55, 9.54, 11, 14.00.
לחיפה 6.44, 8.00*, 10.48*, 12.20, 13.46*, 14.50*, 16.00*, במוצ"ש
לנהריה 8.00*, 12.20.
לבאר־שבע 6.25, 8.54.
לדימונה 8.54, 12.52.

* רכבת מהירה.

מטוסים

● מחמריא: אל על 006 מניו־יורק: 11.20 ; סאבנה 285 מבריסל: 11.25 ; אליטליה 738 מרומא: 13.30 ; אליטליה 301 מאתונה: 14.35 ; אל על 564 מטהראן: 15.15 ; ט.ת.א. 810 מלונדון, פאריס ורומא: 16.10 ; אל על 356 מלונדון: 16.25 ; אל על 386 מרומא: 16.55 ; אל על 468 מפאריס: 17.15 ; 348 מציריך: 17.20 ; ט.ת.א. 806 מניו־יורק ופאריס: 17.30 ; בריטיש איירווייס 434 מלונדון: 21.00 ; ט.ת.א. 910 מניו־יורק, בוסטון, ליסבון, מדריד, רומא ואתונה: 21.25 ; איירפראנס 138 מפאריס — 22.50.

● המריאים: ט.ת.א. 891 לאתונה וניו־יורק: 10.10 ; בריטיש איירווייס 485 ללונדון: 10.30 ; ט.ת.א. 801 לפאריס וניו־יורק: 10.50 ; סאבנה 246 לבריסל: 12.25 ; אליטליה 737 לרומא: 14.40 ; אולימפיק 302 לאתונה — 15.30.

לתושבי ירושלים והסביבה
נמשכת מכירת מוצרי הלבשה מעולים לעונת הקייץ במחירים הזולים ביותר
באפנת אליצור - רחוב יפו 56 ירושלים
טלפון: 221291

	במקום ל"י	רק ל"י
חולצות ספורט	45	15
חולצות טריקו שרוול קצר	39	10
חולצות דיולן סריג לילדים, שרוול קצר	49	15
חולצות דיולן ובמיסט חדישות, לגברות	79	20
חולצות וואל הלק שלל צבעים תוצרת חוץ	89	30
חולצות טריקו יוניסקס לצעירים תוצרת חוץ	75	25
חולצות סריג חדישות, תוצרת חוץ	89	30
אפודות (ווסט) לגברות, תוצרת חוץ	89	30
שמלות בד פרחוני במבחר הגדול ביותר לקיץ	89	20
מכנסיים קצרים גברדין לילדים	39	15
מכנסיים גברדין לנוער	119	40
מכנסיים גברדין לצעירות וצעירים	129	55
מכנסיים דיולן סריג לגברים מפירמה ידועה, מידות גדולות	129	70
ג'קטים ג'ינס ואחרים לגברים	129	50
שמלות מכנסיים לים	89	20
בגדי ים לגברות מודל 75	139	40

בהזדמנות בלתי חוזרת!
דירת פאר בצפון ת"א
עם כל הלוקסוס האפשרי.
6 חדרים + גג מרוצף, חניה, מעלית, חימום וג' מרכזיים.
אפשרי עם רהיטים.
המחיר: 950,000 ל"י
טל. 451067

מלון ופנסיון „תל־אביב"
בית ברזון צפת
הפתיחה: 27.6.75
הזמנות מתקבלות בדואר או בטל:
067-31381
067-31382

סנסציה
ממש לא יאומן
טרמוסים בלתי שבירים
לים, לטיול ולבית
המקור — עליה 34 ת"א

هكذا من الأصل

תשבץ „מעריב" מס. 960

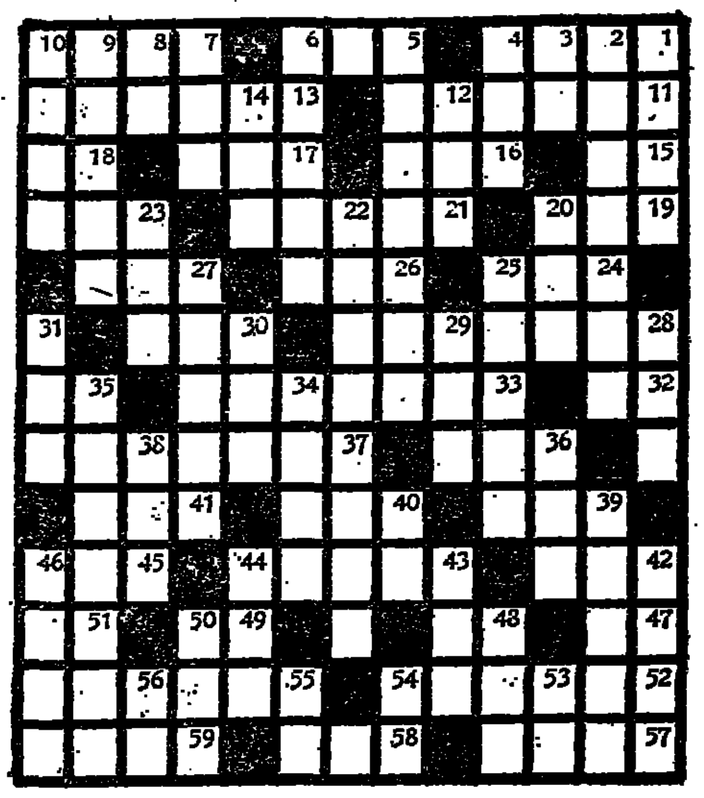

מאוזן: 1) מין רמש, 5) תפקיד בכדורגל, 7) פרנס, 11) שליטה הראשון של אינדונזיה, 13) מכשיר נגינה, 15) אוקינוס, 16) סיוע, סעד, 17) במידה יתרה, 18) דלפון, 19) יודעים, 21) תרצן עץ־הקוקוס, 23) סלנג, 24) דמות במקרא, שבניו היו גם נכדיו, 26) בור חצוב באדמה, 27) כסף רב, 28) תושבים, 30) מין דג, 32) בחוספס, 33) מחבר „שער הנצחון", 35) סנא, 36) מעשה רשת, סלי... (בראשית), 37) מיצרים בין שתי יבשות, 39) עיגול, 40) שמחה ל...", 41) פאר, 42) מין תבלין, 43) שכבת יסוד, 45) חלק בכלי יריה, 47) את, 48) מוקף ים מכל עבריו, 49) נצח, 51) גבוה, 52) מלבוש עליון של אצילי רומא הקדומה, 55) משפטן, 57) קורת־רוח, 58) „לית... ולית דיין", 59) זורם.

מאונך: 1) מין, 2) תשבץ, 3) בלבד, 4) מלך סדום, 5) מחבר האופרה „הנסיך איגור", 6) רשת דייגים, 7) מיתר שדירי, 8) שלל, 9) אימפרטיין, 10) נהלה, 12) הפסד, 14) מנשותיו של יעקב, 20) מכתת אריגה, 22) עיר בבבל הקדומה, שבה נתקיימה ישיבה תלמודית חשובה, 23) בעל כנפיים, 25) קבוצת שבטים ברברים במדבר־סהרה, 27) תהלוכת מחאה, 28) כיפה, 29) מלבושה של אשה הודית, 30) ירא, 31) בחור, 34) מחבר אופרות איטלקי, 35) נהר בחלק האסייתי של בריה״מ, 36) קרן, 38) בהשאלה: יצירה, בריאה חדשה, 39) חומר בביצה, 40) להבה, 42) בגד, 43) בהשאלה: תפקיד במפלגה, מיניסטריה, 44) סכין־זוית, 46) כלי החה, 48) היכן, 50) תפקיד באוניברסיטה, 53) בי, 54) בה־קיל, 55) טמא, 56) מלת תנאי.

פתרונות החידונים הקודמים

פתרון „בואו חשבון" (949)

פתרון „חידת האותיות"

שלחו את הפתרונות ל„מעריב", ת.ד. 20044 תל־אביב. צרפו את הספחים דלעיל ורשמו על גבי המעטפות „תשבץ מס׳ 960", או „בואו חשבון (950)", או „רז המעגל".

שלושים פרסים יוגרלו בין הפותרים.

אברהם פלמן

בואו חשבון (950)

```
   ז מ ג
   ג צ ח
  ------
   מ א ה
 ע מ ו ק
מ ה צ מ
----------
מ א ג ו א מ
```

האימרה: 314 6כבד 3249

85396 2לד 2ל0 2-26

בפעולת כפל זו הוחלפו הספרות באותיות. מצא את ערכה של כל אות ורשום את האותיות המתאימות במקום הספרות בצורה למטה. אחר כך, צרף את האותיות והרי פענחת אימרה של שקספיר.

רז המעגל

במרכזו של המעגל רשומה האות „ש". במעגל הבינוני (בן שלושה מדורים) וכן במעגל הגדול (בן שישה מדורים) צריך לרשום מלה ושם בהתאם להגדרות, כך, שנוסף על שני אלה, יתקבלו עוד שש מלים בנות שלוש אותיות כל אחת, הנקראות מבחוץ פנימה ומסתיימות באות „ש" שבמעגל הקטן.

הגדרות: המעגל הגדול: יועצו הבוגדני של המלך דוד; המעגל הבינוני: מדון; מבחוץ פנימה (לפי הסדר שבו ירשמו): אתיופיה; שותפו של בגתן ל־מזימה להמית את אחשורוש; אריה; ללא מחב; רוכב על גב סוס; אדם.

פינת הבולאי

אתרים, אירועים, דמויות

בחדשים הקרובים יונפקו במדינות שונות בולים, שיוקדשו לאתרים, אירועים ודמויות, ונציג אותם היום לפני קוראינו:

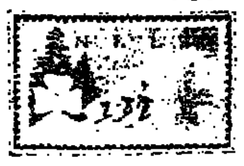

„צופי חורף" על בול נורבגי

500 שנה למבצר אולאבינלה בפינלנד יצויין על בול שיראה אור ב־29 ביולי בערך של 0.70 מק. הבול הבציג את המבצר לפי תיאורו של ההיסטוריון אולאס מגנוס שסיפר „שצל ידו צובר בהר שהקרקעית שלו שחורה וכן גם הדגים" ואכן על הבול נראים הדגים שחורים וכן התאריך 1475—1975.

80 שנה לתיאטרון העממי בצרפת

בניינים עתיקים בשוודיה בני מאות הקודמות הם תוכנם של 5 בולים שיונפקו ב־13 בח.ז. בערך של 75 ארה כל אחד המציגים: כנסיה בסקר לאפסאה מהמאה ה־17; אתרים היסטוריים באנגלסברג; בגדל שתיק באי גוטלנד; בניין כפר ישן בפאלום; בניין

שנת האשה בגויאנה

צבאי מ־1798 ברומהד; כן יופיעו באותו יום 2 בולים שיוקדשו ל„צופיות" בערך של 90 ארה כל אחד לציון „ג׳מבורי הקיץ" בהשתתפות 17 אלף צופים מכל העולם שייערך בלילהאמר נורבגיה, שבו ישתתפו נציגים של 180 אלף צופים שוודיים. הבולים מציגים פעולות של צופים.

2 בולי „צופיה" בנורבגיה יונפקו ב־19 בח.ז. בערך של 125, 140 ארה ומציגים „צופיות בחורף" ו„צופיות בקיץ".

3 בניינים כפריים דניים מופיעים על 3 בולים שיראו אור ב־19 בח.ז. בערך של 70, 120, 150 ארה ומציגים בניינים בקריסטיאנספלד, ליירה והלסינגר.

„ספרטקיאדה 75" מופיעה על 3 בולים שיונפקו בצ׳כיה ב־15 בח.ז. בערך של 30, 60 הלר 1 ק. המציגים קטעי כשרון וסמל „הספרטקיאדה" אשר תיפתח בפראג ב־26 בח.ז.

500 שנה למיבצר עתיק בפינלנד

אולימפיאדת מונטריאול 1976 מופיעה על 3 בולים קנדיים שיונפקו ב־11 בח.ז. בערך של 30, 25, 50 סנט, המוקדשים לאתלטיקה ומציגים 2 ספורטאים וספורטאית אחת.

„ביזרי היהפ" (אבנות שתיקה) יופיעו על 5 בולים אירלנדיים שיראו אור ב־17 בח.ז. בערך של 6, 7, 8, 15 פני ולי״ש א.ה. המציגים כלבים, צבי, שור ונשר.

האליפות האירופית ה־9 לגולף חובבני שתיערך ב־26 בח.ז. בקילרני — אירלנד תצויין על בול שיונפק ביום פתיחת המשחקים בערך של 6 פ. המציג משחק גולף.

דיוקנו של הצייר הגרמני לוביס קורינת (1858—1925) יופיע על בול שיונפק במערב ברלין ב־15 ביולי בערך של 50 פ. המציג דיוקן עצמי מ־1900 ויוקדש ל־50 שנה למותו. האמן היה צייר אימפרסיוניסט מפורסם שעבד עם הצייר היהודי מקס ליברמן.

תערוכת בולים „ארפילה 75" בפאריס

ועידת האיגודים המקצועיים בארה״ב

4 בולי „תיירות" מאת הצייר היהודי אברהם גמס מופיעים היום (6 ביוני) באי ג׳רסי בערך של 5, 8, 10, 12 פ. המציגים ציורים סמליים, אגב, הצייר גמס צייר גם בולים בישראל.

דמויות של 4 „פיראטים" מופיעות על 4 בולים שיונפקו ב־26 ביולי באיי קיימן בערך של 10, 12, 20, 30 סנט המציגים את: ישראל הנדס (יהודי?), גון פן סומס אנטסיס, אדוארד לאו.

„שנת האשה הבינלאומית" מופיעה על 4 בולים שיונפקו בגראנה בערך של 10, 35, 50 ס. 1 ד. המציגים צורים של סמלים ודמויות ויראו אור ב־1 ביולי.

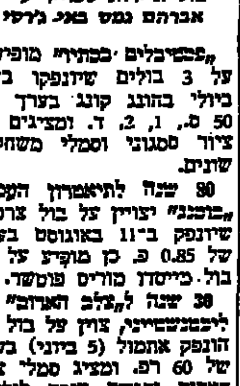

בול תיירות שצויר ע״י אברהם גמס באי ג׳רסי

„פסטיבלים בכתיר" מופיעים על 3 בולים שיונפקו ב־31 ביולי בהונג קונג בערך של 50 ס., 1, 2, ד. ומציגים בציור סמנוני וסמלי משחקים שונים.

80 שנה לתיאטרון העממי „בובנג" יצויין על בול צרפתי שיונפק ב־11 באוגוסט בערך של 0.85 פ. כן מופיע על הבול כייסדו מורים פוטשר.

30 שנה ל„צלב האדום" הליכטנשטייני, צוין על בול שהונפק אתמול (5 ביוני) בערך של 60 רפ. ומציג סמלי צלב האדום והגשת עזרה לילדים רעבים שרק אז (לפני 30 שנה) השתחררו מהמחנות.

ועידת האגודים המקצועיים

בארצות הברית (א.פ.ל. או) תיפתח היום במילו... לציון המאורע מונפקת ... מיוחדת ועליה סמל ה...

אליפות אירופית בג... — באירלנד

והועידה וכן התאריך „6 יוני 1975".

שיוט בקפריסין באנ... מופיע על 4 בולים שי... ב־11 בח.ז. בערך של 10, 12 פ. המציגים מ... מודרניות ודגמים שונים.

בול לשנת ה־90 של עיריית ירושלים. ראש עיריית ירושלים טדי קולק פנה אל מ... תקשורת בבקשה להו... שנה הבאה בול יובל לציון מלאות 100 שנ... שנוסדה החלה בפעול... רה מועצת עיריית ירוש... פי צו של המושל התו... בשנת 1876. אכן יש... שהנהלת השירות הב... צנה בחיוב לפניה זו.

ספרטקיאדה 75 על ב...

היום נפתחת בפארי... כת הבולים הבינלאומ... „פילה 75" הנחשבת ל... תערוכות הגדולות ש... שנים האחרונות. בול... הונפקו במדינות שונ... התערוכה, והיום מונ... דורה הצרפתית בול ב... 2 פר. המציג ציורים של התערוכה. אל...

הגיע משלוח חדש!

הערב, 13 מיליון אמריקאים יאזינו לצלילי העילית של אמריקה.

אוהבי מוזיקה מניו־יורק ועד קליפורניה יושבים הלילה בבתיהם ונהנים מן הצלילים שכבשו את אמריקה. צלילים נקיים ובהירים הבוקעים ממערכת הסטריאו של „זניט".
על „זניט" תוכל לשמוע מכל אמריקאי המבין בסטריאו.
הוא יספר לך על טוהר הצליל של „זניט",
על אמינותו, על רגישות הקליטה ועל כל פריט ופריט ממנו
בניה מערכת הסטריאו של „זניט":
הרמקולים - הבנויים בשיטת TUNED PORT
המפרידה בין הטונים בעלי תדירות גבוהה ונמוכה, הטיונרים, המגברים, וכן הפטיפון עם הזרוע המיוחדת וטייפ־רקורדר מאיכות גבוהה.
כל אלה נמצאים עתה כאן, בישראל.
ותוכל לראות ולשמוע אותם מקרוב באולמי התצוגה של ZENITH

רשימת מפיצי מערכות סטריאו:

תל־אביב: סלון מרכזי, בן־יהודה 32; אולם התצוגה, קרליבך 14; סלון להיט, אבן גבירול 20; רדיו אורית, אחד־העם 19.
יפו: לבל, שד׳ ירושלים 29.
אילת: אלקטרוניקה גלוברמן, האיילה, חנויות רסקו.
אשדוד: סוכנויות דרום, מרכז מסחרי א׳; סוכנויות דרום מרכזי מסחרי ב׳.
אשקלון: א.ב.ש., רח׳ צה״ל; קלמן רוזנהייק, הרצל מרכז; כהנא שמואל, צה״ל פינת הרצל.
באר־שבע: א.ב.ש., הדסה 53; א.ב.ש., פסג׳ רסקו; סימפוניה, הדסה 68.
גבעתיים: נתנאלי, כצנלסון 12.
גדרה: פריד, ביל״ו 18.
חיפה: סלון מהיר, רח׳ הנביאים 17; אול התצוגה, המגינים 53; סלון סלפה, הרצל 61 שלומי אליהו, הגיבורים 43; רדיו ריט הרצל 25.

טפחות 90,000

הפתרון לדירה-לך או לילדיך

"טפחות", הארי בחבורת הבנקים למשכנתאות, מציע לך תכנית חדשה נפלאה, הבאה לעזור לך או לילדיך בפתרון בעיית המימון לדירה.

על ידי חסכון חודשי מודרג, בתקופה של 5 שנים או יותר, תוכל להגיע להצבר אמצעים של למעלה מ־90,000 ל"י זאת ע"י כך שתוענק לך משכנתא בהיקף כפול מסכום חסכונותיך. המשכנתא ללא כל הצמדה ובריבית נמוכה (6%—12%). כן תקבל ריבית והפרשי הצמדה על חסכונותיך (פטורים ממס).

סכום החסכון החודשי הנדרש לכך אינו רב, והוא בהישג ידך.

אם תקבל הלוואה נוספת לדירה שתרכוש, והיא תעמוד לביצוע ע"י "טפחות", מבטיח לך הבנק הקלה רבה בטיפול המאוחד בשתי ההלוואות.

לאינפורמציה נוספת גזור ושלח:

לכבוד
"טפחות" בנק משכנתאות לישראל בע"מ,
רחוב הלני המלכה 9, ירושלים

שלחו לי מיד חומר הסברה נוסף על התכנית החדשה הנפלאה "טפחות 90,000", ועל היתרונות הרבים שהיא משגת, להבטחת מימון דיור לי או לילדי.

בברכה,

שם השולח: ________

כתובתו: ________

טפחות
בנק משכנתאות
לישראל בע"מ

לדרמן מצטיין בנתניה

מן 0:1. בתיקו סיימו בליימן־סאנו, ליברזון־ינובסקי ובלשן־רדשקוביץ.

סיבוב שלישי: בגן־גיידורף 0:1 (גיידורף הפסיד בלי ב־דוחק זמן הוריו), סימן־ינובסקי 0:1. בתיקו סיימו פכמן־קרידר־מן, קריידמן־לדרמן, שמקוביץ־רדשקוביץ, סאנו־ליברזון ו־בליימן־בלשן.

סיבוב רביעי: לדרמן־כגן 0:1, ליברזון־בלשן 0:1 (14 שעות משחק!), פכמן־שמקו־ביץ 0:1, קריידמן — קרדוזו 0:1. בתיקו סיימו סימן־סאנו, ינובסקי־גיידורף ובליימן־רדש־קוביץ.

סיבוב חמישי: לדרמן־ינוב־סקי 0:1, בלשן־סימן 0:1, פכ־מן־רדשקוביץ 0:1, ליברזון־בליימן 0:1, כגן־קרדוזו 0:1. בתיקו סיימו גיידורף־סאנו ו־קריידמן־שמקוביץ.

סיבוב שישי (בלי תיקו): לדרמן־סאנו 0:1, קריידמן־פכ־מן 0:1, שמקוביץ־כגן 0:1, ליברזון־רדשקוביץ 0:1, גיי־דורף־בלשן 0:1, קרדוזו־ינוב־סקי 0:1, סימן־בליימן 0:1.

בתום סיבוב זה הוביל לדר־מן לבדו עם 5.5 נקודות, ב־הפרש נקודה לפני הבא אח־ריו. הרי נצחונו במשחק סכני משובח על אחד מרבי האמנים שהיו קרבנותיו.

לדרמן — פכמן

[illegible]

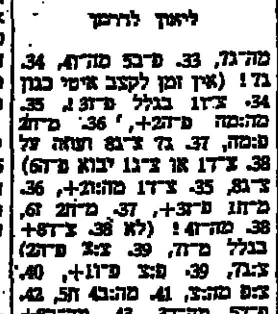

ליאון לדרמן

[illegible]

והרי נצחונו הנאה של כגן על סימן, בביצוע טקטי מעו־לה.

סימן — כגן

[illegible]

הופעת בכורה לאלוף

התחרות זכרון לד"ר וידמר, שנפתחה בפורטורוז' ביוגוסל־ביה, משמשת כהופעת בכורה לקרפוב בתואר כאלוף העולם. התחרות תימשך שלושה שבו־עות. בסיבוב הראשון ניצח קרפוב את פורטיש. בבואו ל־יוגוסלביה הצהיר קרפוב שהוא שמח להתמודד בתחרות ויש־תתף מפעם לפעם, בניגוד ל־בובי פישר, שלא שיחק כלל לאחר שכבש את הכתר העול־מי.

אשר לדוקרב עם בובי פי־שר אמר קרפוב, שזה יכול להיות דוקרב ידידותי בלבד, כי ב־1978 עליו להתמודד על הכתר העולמי עם הזוכה ה־רשמי, שינצח במשחקי המו־עמדים. הוא הוסיף, כי גם אם ישחק עם פישר, יהיה זה דו־קרב במספר קבוע של מש־חקים והגבלה של 6—7 נצ־חונות, ולא 10, כדרישת פי־שר.

● הערב: "תחרות השלום" נסתיימה כאן בנצחונו המפ־תיע של סאקס ההונגרי, עם 8.5 מ־13. אחריו היוגוסלבים קובאצ'ביץ וניקולאץ והרוסי צ'שקובסקי — 8 כ"א, טרינ־גוב (בולג.) וחולאק (יוג.) 7.5, אנדרסון וליובוביץ' 7 ר' כ"א.

שאול הון

מומחים לזיפות גגות
סיוד נגד חום
קבוצת "השלשה"
מבצעת עבודה באחריות מלאה. מחירים נוחים.
טל' 872815 ציון, הנריטה סולד 19, בת־ים.

להשכיר
מבנה תעשייתי
עם גלריה 350 מ"ר
באזור התעשיה חולון
לפנות 822679 בעבודה

מקבל עבודות עבור
שופל - 930
— בכל הארץ —
רצוי לתקופות ארוכות
טלפון 03-919801.

הערב, תוכל גם אתה...

עכשיו מביאה "זניט" את מערכת הסטריאו שלה לישראל. מעתה תוכל לשמוע מוזיקה ממש כפי ששומעים אותה באמריקה, מולדת הסטריאו: קרובה, נקיה מעיוותים, כאילו בהופעה חיה.

לא מלים ולא מודעות ימחישו לך את איכות הצליל של "זניט". עליך לשמוע זאת במו אזניך

בוא לערוך הכרות עם מערכת הסטריאו האמריקאית של "זניט", באולמי התצוגה ברח' קרליבך 14, ת"א, בשדרות המגינים 53, חיפה ואצל הסוכנים המורשים.

אנא, ראה במודעה זו הזמנה אישית לבוא לשמוע ולהנות מ"זניט". אל תשאיר את ההנאה הזאת רק לאמריקאים.

סטריאו של ZENITH
צלילי העילית של אמריקה.

ראשל"צ: רדיו קול, פסי אבן; רדיו צליל, סוקולוב 68. **הוד השרון:** סלון הוד השרון, דרך השרון 38. **חדרה:** שוויצר, הרברט סמואל 68. **שפריה:** קובי יוסף, רחוב הגליל.

ירושלים: לוי אפרים, שלומציון המלכה 18; ליאור, שמאי 23; פרידלנדר, יפו, בנין העמודים. **כפר סבא:** רדיו רון, ויצמן 35. **לוד:** פאוזי, הרצל 66. **נס־ציונה:** רדיו סון, פינקלשטיין, ויצמן 27.

נתיבות: מזוז בעיים, איזור התעשיה. **נתניה:** אלתוס, שד' ויצמן 5; סלון צמרת, שד' בנימין 18. **עכו:** מיקי פריו, מרכז מסחרי. **נצרת:** מנצור חסבי, מאוליס השיכו.

פתח־תקוה: רדיו אמרים, ארלוזב 60; רדיו חנוך, מוהליבר 4. **קריות:** אחים גולדבלט, ירושלים 3. **קרית מלאכי:** מרכז מסחרי. **קרית מוצקין:** כליקול, ורבורג 15.

רחובות: בוינס, הרצל 171. **ראשון־לציון:** בונפלד, רוטשילד 39. **רמלה:** אסתר אוניברסל, ביאליק 2. **רמת־גן:** אדיסון, הראל"ה 3.

א. אריאלי

אירועים, דמ...

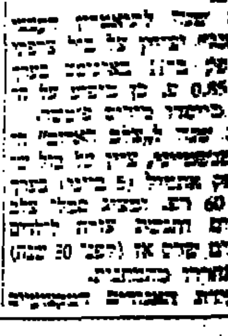

בול תיירות שצוייר ע"י אברהם נגב באי ג'רסי

חבל מסמנ לאסל

חולה לב אינו נכה

(סוף מעמוד 26)

נמרץ, חייבים לפעול ברגעי. חירום רפו־איים באורח נמרץ, שכן הזמן העומד לרשותם הוא, כאמור, מצומצם ביותר. אם מתגלים ביחידה כמה מקרי חירום, על הרופא להחליט למי מהחולים תינתן עדיפות ראשונה. אלה הם הרגעים הקשים ביותר של הקרדיולוגים.

הציוד המשוכלל שבמרכז בבית חולים ביילינסון עולה הון עתק (והוא כולו פרי ייצור מקומי). אך לדעת פרופ' אגמון, כל השקעה בתחום זה כדאית. „אל לנו לשכוח", הוא אומר, „שמחלות הלב הם הגורם הקטלני מספר 1 בעולם ובארץ: מחלות הלב וכלי הדם גורמות ל־50 אחו־זים מכלל התמותה וזאת בהשוואה ל־17 אחוז תמותה שגורם הסרטן. יותר על כן, ב־25 השנים האחרונות הוכפלה שכי־חות מחלות הלב בארץ.

● יותר שומן — יותר התקפים

שכיחות ההתקף, הנובע ממחלת לב כלילית (הפוגעת, כאמור, בעורקים המזי־נים את הלב), עלתה באורח מדהים ב־20 השנים האחרונות בכל העולם המערבי. פרופ' אגמון מציין שורה של גורמים להתקפים הללו:

✶ התפריט הרווי שומנים מן החי.

✶ היעדר פעילות גופנית: „פירוש הדבר הוא שהגוף אינו צורך קלוריות ומשמין. פעילות גופנית מבוקרת מגדילה את תצרוכת החמצן של שריר הלב ויתכן שאפילו פותחת כלי דם חדשים".

✶ עישון סיגריות מהווה את הגורם השלישי. הוא מגדיל את הסיכון עד פי שמונה!!

✶ יתר לחץ דם מהווה גורם רביעי. 27 אחוזים מהחולים במחלקה של פרופ' אגמון סבלו מיותר לחץ דם. לכאורה הרי זה גורם שאינו בשליטת האדם. יש הח־חולקים על כך, אך דבר אחד ברור: כל הסובל מתופעה זו, יכול לסייע לעצמו רבות — אם יהיה תחת פיקוח כתמיד לירידת לחץ הדם.

✶ מחלת הסכרת היא הגורם החמישי. היא מגבירה את שכיחות מחלות הלב וכלי הדם ובמידה שהאדם יכול להשפיע בתחום זה, הרי זה הזירנות והפיקוח המתמידים.

● לחץ — ותורשה

ראש המרכז מונה עוד שני יסודות: האחד — מצבי לחץ פסיכולוגי. לחץ זה משפיע בכיוון של ההגברות העישון והאכילה המופרזות מצד אחד ומשפיע פיסיולוגית על לחץ הדם מצד אחר. היסוד השני — הריהו התורשה. „אם במשפחה מסויימת יש מספר רב של חולי לב, על האיש לדעת שמבחינה סטטיסטית הוא שייך לקבוצת סיכון ועליו להיות ער לכך ולהימנע מהצטברות גורמי סיכון נוספים".

מה הם גורמי סיכון אלה?

„ובכך", כסביר הפרופסור, „כל שמניתי קודם: דיאטה בלתי נכונה, אי פעילות גופנית ועישון — שלושה גורמים אלה מהווים גורם סיכון המגדיל את שכיחות מחלת הלב פי 20. מכאן החשיבות הגדולה של מניעת גורמי הסיכון.

הטיפול במחלות לב כליליות מחולק *לשלושה תחומים עיקריים:*

✶ מניעה ראשונית עוד לפני שהופיע כל סימן שהוא למחלה. זאת ניתן לעשות על ידי הימנעות בגורמי הסיכון. בנוסף לכך, חולים שאצלם קיים גורם תורשתי או שהם סובלים מסכרת — חייבים ל־היות בטיפול רפואי מתמיד.

✶ תחום שני הריהו הטיפול הנמרץ וכל שבא בסמוך לו. כאן החשיבות העל־יונה היא שמירה מקסימלית על פעילות ליבו של החולה. לצורך זה אף מציידים את החולה שחוזר לביתו ברשם קול מיוחד המקליט את הא.ק.ג. *שלו ומשדרו בשלה לבית החולים.* בשעת הדחק ניתן גם להעביר באמצעות מכשיר מיוחד את סימני הא.ק.ג. בטלפון. קרדיולוג תורן כעביר — בהתאם לכך — את ההוראות המת־אימות בטלפון אל החולה.

✶ השלב השלישי הריהו שיקום ה־חולה לאחר ההתקף. זהו תחומו של מכון הלב או היחידה לשיקום שבו מטפל עתה המכון ב־8000 חולים. בין השאר עוסקים הקרדיולוגים ביחידה זו, בהכוונה והסבה מקצועית של החולה. שעור גבוה מכלל החולים שהיו בטיפול כאן חוזר לעבודה סדירה.

„אחד התפקידים העיקריים שלנו כאן", מציין הרופא, „הוא להחזיר את הבטחון העצמי לחולה. אנו מנסים להוכיח לו שאין הוא נכה. יש בין הפאציינטים שלנו אנשים שכמעט לא עסקו בפעילות גופנית הגונה, לאחר ההתקף, אנו מביאים אותם לכך שהם צועדים שישה קילומטרים ליום. צריך לזכור: 98 אחוזים מהסובלים מ־התקפי לב ניתן להחזיר לפעילות נורמלית מבחינת עבודה, חיי משפחה, חברה — בתנאי שיהיו במשטר התנהגות מתאים".

התוקר הרפואי מספר שאחד מחולי־ו הוא סגן מפקד חטיבה הנה לאחר מלחמת יום הכיפורים הוא התייצב בברכו במדי סגן אלוף. התברר שהשתתף במלחמה ובהצטיינות רבה. הרופא הנדהם שאלו: „מדוע לא סיפרת לי שאתה יוצא לכל־חמה?" השיב לו הקצין: „ידעתי שלא תרשה לי". שאלו הרופא: „ואיך הרגשת בחזית?" השיב הקצין: „יוצא מן הכלל"...

אברהם פלג

דירת אלרם בכפר סבא

ההצעה הטובה ביותר לזוגות צעירים:

במרכז כפר סבא, בבתים רבי קומות על קרקע פרטית, בונה „אלרם" רובע מגורים חדיש הכולל גם דירות לזוגות צעירים, גני ילדים, גינות נוי ופיתוח מושלם. רמת התיכנון, איכות הבניה ומיקומו של הרובע יקנו לו מעמד של שכונת יוקרה. מחיר ממוצע לדירה 149,700 ל"י. המחירים קבועים ולא צמודים למדד. משכנתאות לא צמודות החל מ־50,000 ל"י בריבית נמוכה ל־15 שנים. לחיילים משוחררים משכנתא מוגדלת ב־20%. ערבות בנקאית לכספי המשתכן. ההרשמה בעירית כפר סבא

אלרם בונה גם דירות במסגרת תכניות משרד השיכון לזוגות צעירים, לותיקים באזורי פיתוח ולחוסכי מפעל חסכון לבניה. **בירושלים** רמות, דירות 3 חדרים. **באשדוד** רובע ו', רח' דב גור פינת שד' בני ברית. דירות 4—3 חדרים. **ביבנה** „נאות אלרם" דירות 3, 3½, 4 חדרים. **בקרית מלאכי** 3—3½ חדרים. **בבאר־שבע** רובע י"א, דרך מצדה, בקרוב תפתח הרשמה לדירות 4 חדרים.

אלרם חברה לשיכון מיסודן של החברה לישראל ואשטרום

המשרד הראשי:	תל־אביב	—	שד' רוטשילד 133, טל. 241205
משרדי מכירות:	תל־אביב	—	שד' רוטשילד 133, טל. 225158.
	ירושלים	—	רח' החבצלת 9, טל. 228435.
	באר־שבע	—	בנין מרכז הנגב (מול משרד השיכון).

אל רם

אלרם לשיכון מושלם

ק. שלייסנר בע"מ
חתוכי להבה

פתח־תקוה טל. 911931, 918775

שמחים להודיע

למפעלי המתכת בצפון

שהחל מ־1.6.75 ניתן למסור הזמנות ולקבל הצעות מחיר עבור

חיתוך אוטוגני

לפי שבלונה או שרטוט של פחים בעובי בין 3 מילימטר־200 מילימטר בטיב ובמהירות מקסימלית

אצל:

חיש
חרושת ברזל בע"מ

שדרות ההסתדרות מפרץ חיפה
טלפונים 721440, 729683

המרצה 4044/75
בית משפט מחוזי

מכרז

מתבקשות בזה הצעות לרכישת הציוד המפורט להלן. ניתן ל... הצעה לכל סוג נסוג בנפרד ולכל הציוד ביחד.

את ההצעות בצרוף פקדון בשעור של 10% מגובה ההצעה יש ל... לחתום מטה עד־ליום 17.6.75.

הציוד הינו חדש וניתן לראותו בסלון „השרון" בכפר־סבא תאום טלפוני מראש עם החתום מטה.

הציוד יימכר במצבו ומקום המצאו כאשר הוצאות ההובל... הקונה.

המכירה טעונה אישור בית המשפט.

1)	טלויזיות — מסוגים שונים	31
2)	תנורים שונים	57
3)	מכשירי רדיו ביתיים ולמכוניות	12
4)	מקררים שונים	8
5)	מערכות סטריאו	6
	טייפים שונים	60
	פטיפונים שונים.	23
6)	תקליטים שונים	580
	קסטות	264
7)	מכונות כביסה שונות	19
8)	רהוט סלוני ולחדרי שינה הכולל שולחנות, ס... כורסאות, ועוד.	
9)	ציוד ריהוט משרדי כולל שולחנות, כסאות, אר... ברזל וציוד עזר.	
10)	קולטי אדים — טוסטרים, מגהצים ומכשירי חש... ביתיים שונים.	

יהודה רסלר, עו"ד
מפרק זמני של סלון
„השרון" בע"מ ושותפיו
דוד המלך 28 תל־אביב
טלפונים 259942, ...9033

הנהלת הסוכנות היהודית לארץ־ישראל

קרן החנוך לישראל

מכרז בניה ק/209

לבנית מעון יום
ע"ש בלאק בנצרת עילית

1. הנהלת הסוכנות היהודית לא"י (להלן הסוכנות) מזמינה באת הצעות מקבלני בנין לבניית מעון יום ע"ש בלאק בנצרת עילית.
2. הבנין המתוכנן הוא בשטח של כ־600 מ"ר.
3. את תנאי המכרז והחומר הקשור בו אפשר לקבל החל מיום א' 8.6.75 בבנין הסוכנות, תל־אביב, רחוב קפלן 17, בחדר מס' 206, בשעות העבודה, תמורת תשלום של —.450 ל"י אשר לא תוחזרנה.
4. סיור קבלנים יתקיים ביום א' 15.6.1975 הפגישה במשרד מהנדס העיריה נצרת עילית בשעה 10.00.
5. את ההצעות יש להכניס לתיבת המכרזים במשרדי הסוכנות בכתובת המצויינת בסעיף 3 לעיל עד ליום ד' 9.7.1975 שעה 13.00.
6. תנאי התשלום במזומנים כפי שיקבע בחוזה ש־ייחתם.
7. ההשתתפות במכרז זה פתוחה אך ורק לקבלנים רשומים בהתאם לחוק רשום קבלנים לעבודות הנדסה באיות השכ"ס, והרשאים בהתאם לחוק לבצע את העבודה המתעצת בהתחשב עם היקפה הכספי ומהותה. על הקבלן להמציא אישור מתאים מרשם הקבלנים על ההיקף הכספי שהנו רשאי לבצע. בלעדי אישור זה לא יימסר לו החומר למכרז.
8. אין הסוכנות מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

למסירה בהזדמנות

חנות רהיטים

200 ממ"ר במרכז רחובות

באזור הבנקים

טלפון — 03־951312, 10—6 בערב

האוניברסיטה העברית בירושלים

שנת היובל תרפ"ה—תשל"ה
מכרז מכ/4/75
האוניברסיטה העברית בירושלים מעמידה

למכירה ציוד מדעי

הכולל בין השאר **מיקרוסקופים, אוסילוסקו־פים, ספקטרופוטומטרים, רכיבים, מנורות, ולטמטרים, מכונה לייצור אויר נוזל וכו'.**

א. בקשר לבדיקת הטובין וקבלת טפסים מיוחדים להגשת הצעות לקניה הכוללים השתתפות במכרז זה, יש לפנות למר ז. בשרי מזכיר ועדת המכירות, בנין מחלקת הספקה קרית האוניברסיטה טל' 61121/2/3 בימים א'—ה' בין השעות 08.00—10.00 עד לתאריך 16.6.75.

ב. תאריך גמר המכרז ב־17.6.75 שעה 10.00.

ג. אין ועדת המכירות מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.

למכירה בהזדמנות
מכונה להנהלת חשבונות

תוצרת N.C.R. במצב טוב; דגם 1p11 OS—30
עם 6 מונים.
כתיב עברי כולל 4 סרגלים.

במחיר נטו —7.500 ל"י

לפנות להנהלת החשבונות קבוץ להבות חביב,
טלפון 067—40853

חיסול מלאי רהיטים

למכירה
בהנחות גדולות מאוד

- מיטות נוער
- שולחנות כתיבה
- כוננויות ומדפים
- ארונות
- מיטות תינוק

★

תל־אביב, רחוב דיזנגוף 203 במרתף
פתוח במוצאי שבת החל משעה 8.00
ובימי חול 9 עד 1, 4 עד 7.

למכירה
מרכזיה „טלקו" 3×9
ושפק־כוח

לפנות ביה"ר „אלדי" טל. 03־907151

רשות השידור

לוח מופעי המוסיקה לחודש יוני

יום א', 8.6.75, 20.30 — החאן הירושלמי
שירי לאוטה מתקופת הרנסאנס
עם מיכאל שופר — בריטון
דיטר קירש — לאוטה
לורנציוס שטרל — ויולה דה גמבה

יום ב', 9.6.75, 13.00 — אולם וייז באוניברסיטה העברית
„רנסאנס וברוק"
עם שלמה הדהר ולהקתו (חלילים)
בקונצרט זה מסתיימת שנת הלימודים באוניברסיטה ועמה עונת הקונצרטים!

יום ג', 10.6.75, 20.30 — תיאטרון ירושלים
התזמורת הסימפונית ירושלים רשות השידור
סידרה 3: „קלאסי וקל"
מנצח: סרג'ו קומיסיונה
סולן: מינדרו כץ
ביצירות מאת אלבן, שופן, רימסקי־קורסקוב

יום א', 15.6.75, 20.30 — החאן הירושלמי
עוזיאל ויזל — צ'לו
אלדד נוימרק — פסנתר

יום ב', 16.6.75, 20.30 — „בית הלוחם" באפקה ת"א
מועדון המוסיקה של רשות השידור
עם מרק דרבינסקי — צ'לו
דורה שוורצברג — כינור
ויקטור דרביאנקו — פסנתר

יום ג', 17.6.75, 20.30 — תיאטרון ירושלים
התזמורת הסימפונית ירושלים רשות השידור
סידרה 2: „דיוקנו של מלחין" — הקטור ברליוז
מנצח: סרג'ו קומיסיונה
סולנים: סניה רמניק — צ'לו, ביביאנה גולדנטאל — סופראן

יום א', 22.6.75, 20.30 — החאן הירושלמי
אורי פיאנקה — כינור
יונתן זק — פסנתר

יום ג', 24.6.75, 20.30 — תיאטרון ירושלים
התזמורת הסימפונית ירושלים רשות השידור
סידרה 3: „קלאסי וקל"
מנצח: סידני הארט (ארה"ב)
סולן: ג'פרי סיגל (ארה"ב) — פסנתר
ביצירות מאת ורדי, פגניני־רחמנינוב, צ'ייקובסקי, ביזה

יום ה', 26.6.75, 20.30 — מוזיאון ת"א
מוסיקה בממד חדש
בהשתתפות: מרק דרבינסקי, זמירה לוצקי ועוד

יום א', 29.6.75, 20.30 — החאן הירושלמי
עדי עציון זק — סופראן
יונתן זק — פסנתר

כרטיסים ניתן להשיג בערבי המופעים בקופות האולם.
לקונצרטי התזמורת הסימפונית ירושלים — גם במשרד „כהנא" בירושלים.
גזור ושמור

מרכז ההסברה — המועצה הציונית
דיקן הסטודנטים — האוניברסיטה העברית

סמינר סוף שבוע

ייערך בימים: שישי שבת, כ"ה—כ"ו בסיון 6.6.75—7, בשורש, בנושאים:

הסכסוך הישראלי - ערבי
והאידיאולוגיה הציונית

בהשתתפות:
מר א. בן־עזר, ד"ר גורני, ד"ר עילם, ח"כ מ. פעיל, מר א.ב. יהושע, פרופ' י. הרכבי, מר ניסים רבואן
מר אורי שטנדל, פרופ' משה מעוז, פרופ' שלמה אבינרי, ד"ר ש. אהרונסון, ד"ר ז. הורוביץ, ד"ר י. קולת

המדרשה הליברלית

הפרשן לענייני בטחון **אורי דן**
ירצה בעקבות ספרו „ראש גשר"
האם המלחמה היא בלתי נמנעת?
ביום שני, ל' בסיון תשל"ה, 9.6.75, בשעה 8.00 בערב
בבית ציוני אמריקה, רח' דניאל פריש 1, תל־אביב.

לפרטים והרשמה:
נא לפנות לבית ציוני אמריקה, רח' דניאל פריש 1, ת"א,
טל. 258089, בימים ב'-ה' בין השעות: 16.00-19.00

כלהווו!
עבורך מבצע מיוחד
מספרה **חינם!**
טיפולי היופי **חינם!**
תסרוקת נסיון וארוחה **חינם!**
לכל כלה השואלת שמלה
החל מ־500 ל"י
אצל „בתריה"
הסלון בעל המוניטין
תל־אביב, אלנבי 13
טלפון 57993
פתוח רצוף מ־9.00—18.30

STUDIO 18
בי"ס מקצועי לצילום והסרטה
החלה ההרשמה לשנה"ל השלישי
צילום מקצועי
מסלול ערב
מסלול בוקר
פרטים והרשמה:
ת"א, בן־יהודה 18, טל: 299598

הזמנת מקומות
לנופש והבראה
ירח דבש — באילת ובנהריה
במחירי מנחה
במשרד „הצלחה"
רח' ברנר 46,
(ע"י ככר דיזנגוף)
טל. 236076, 220002
סוכנות „ארקיע"

למכירה
משאית
וים קונסטרוקטור
מ. פ. 74
מעונין למכור. או דרוש נהג שותף עם השקעה
טל. 055-25485 בערב (לא בשבת)

מסג' רפואי
לשחרור כאבים והרזיה מדעית
„אדם" (הבילמאבר) וקוסמטיקה
הנביאים 32 ת"א 288970

משאית סקניה 85
מודל 1970
למכירה
בערבים טל. 04-??2111

מוכן לקבל עבודה
בהשחזת תוקים
מכונה אוטומטית
קלינן, לוינסקי 3 ת"א
טל. 823085
בבית — 918682

בעל חנות
+ סלפון במרכז ת"א
+ צורה מיוחדת
מעוניין בהצעות להפצה, שיווק, סוכנות וכו'.
בתוך טל' 453130 בערב

סיוד וצביעה
דירות, חדרי מדרגות, גגות ושפריץ
טל. 782056, 237765, 411201

בתי קייט מושב מירון

בתי הארחה (קוטג'ים) הכוללים: בקומה — חדר שינה עם 4 מיטות (כולל כלי מיטה), למטה — סלון עם ספה כפולה, פינת אוכל למשפחה, פריג'ידר, מטבחון, 2 קערות (בלי הכלים כמובן), מ וכיריים, חדר קטן להלבשה ושרותים צמודים.
בכל ביתן מיזוג אוויר מלא
מחיר הביתן ליום כולל כל הנ"ל עד 6 נפשות — 160.— ל"י.
(בחודשים יולי, אוגוסט ובחגים — 180.— ל"י)

השנה שיפורים נוספים:
הותקנו וילונות להפרדת הסלון

הבסיס האידיאלי לטיולים בגליל לכל המשפחה
בהזמנות נא לפנות להנהלת בתי ההארחה מירון, טלפון 067-39361/2 או בערב לח' אלי מירוני טלפון 067-39360
בקרבת מקום סופרמרקט של המושב, בו ניתן לרכוש את כל המצרכים. ✱ במושב שתי מסעדות כשרות.
✱ לכל מעוניין יישלח עלון.

בא ביוני לים המלח
חצי פנסיון
120.— ל"י
כולל מיסים

מלון **גלי זוהר ים־המלח**
הזמנת מקומות:
ת"א שד' רוטשילד 66 טל. 625955
סדום: טל. 057-86061/2/3/4, 97848
טלקס 05-294

מושב פארן בערבה
קורא לזוגות צעירים
(בעלי מקצוע, אחות מוסמכת, מסגר־מכונאי)
להצטרף לחבריו
עדיפות לזוגות עם ילדים
✱
לפנות בכתב: מושב פארן, דואר נע ערבה

הפסטיבל המסורתי
לרווקים ורווקות
במלון **עדן** נהריה
בהנהלת מרקו
בימים: 17.6 עד 22.6 ביוני
3 ימים - 350 ל"י
4 ימים - 400 ל"י
5 ימים - 450 ל"י
✱תוכנית בידור ✱תזמורת לריקודים
✱נשפים ✱ערבי הכרות ✱התעמלות
✱טיולים
הזמנות במלון טל. 04-923246 ובכל משרדי
אוו ארוח ונופש בע"מ סוכני אוויס השכרת רכב
סניפינו:
ירושלים, שמאי 8 224624 — חיפה, הרצל 22 645404
ת"א, אלנבי 113 612567 — שד' הנשיא 126 82277
כ. דיזנגוף (דיזנגוף 4) 248306 — נתניה, הרצל 4 22947
רוטשילד 2536736
סניף חדש בבאר שבע: הרצל 31, טל. 73308

נופש עם אוו
ארוח ונופש בע"מ
בחודשי האביב

השמש, הים ואויר ההרים פרושים לפניך!

100 הצעות מעניינות (המחירים כוללים כל המיסים), שרק חלק קטן מהן מובא כאן לדוגמא:

● רשת מלונות דן ✱✱✱✱✱ בתי מלון מפוארים במבצע הזולות „דן כרמל", „דן קיסריה" ו„אכדיה" במחירים החל מ—130 ל"י לזוג ליום, לינה וארוחת בוקר.
● מלון „לרום" — אילת ✱✱✱✱ מלון פאר בחוף אלמוג — בריכת שחיה, סמורקף, מועדון לילה, סאונה, במחיר — 126 ל"י לזוג ליום, לינה וארוחת בוקר.
● מלון „מטוף" — אילת ✱✱✱✱ בריכת שחיה, מועדון לילה, מטבח כשר, שרות מעולה. —126 ל"י לזוג ליום; לינה וארוחת בוקר.
● מלון קאונטרי קלאב ✱✱✱✱ מתקני ספורט, בריכת שחיה, דקות ספורות מתל־אביב. —125 ל"י לזוג ליום לינה וארוחת בוקר.
● מלון „גלילי" — מגדל ✱✱✱✱ בריכת שחיה, פאנורמה, שרות מעולה, מטבח צרפתי, סוף שבוע (4 ארוחות) —300 ל"י לזוג.
● מלון „גלי זוהר" — סדום ✱✱✱✱ על חוף ים המלח, כשר, מועדון לילה. —140 ל"י לאיש לפנסיון מלא.
● מלון „מצדה" ✱✱✱✱ במקום היפה ביותר בערד, בריכת שחיה, מועדון לילה, שרות אדיב. —110 ל"י ליום פנסיון מלא.
● מלון „פרנק" — נהריה ✱✱✱ בעל המוניטין, שרות מצוין, על שפת הים, במחיר —95 ל"י ליום.
● בית מרגוע „הגושרים" ✱✱✱ פינת חמד בגליל העליון בדרך הטיולים לחרמון ולגולן, בר, ספורט ודיג, במחיר —90 ל"י לאדם פנסיון מלא.
● בית הארחה „בית דולפין" — שבי ציון ✱✱✱ ע"י נהריה בריכת שחיה, בר, פנסיון מלא —88 ל"י.
● בית הארחה שורש ✱✱✱ בהרי ירושלים, בריכת שחיה, קוטג'ים משפחתיים, ספורט, טיולים. —105 ל"י פנסיון מלא.
● בית ברומר ✱✱ מרכז בריאות טבעוני במרכז אשקלון, נופש והבראה, הרזיה בפקוח רופא, במחיר —190 ל"י ליום פנסיון מלא לזוג.
● „מלון גיי — שארי־שוב ✱✱ חדש לרגלי הגולן — אוכל הונגרי בחיק הטבע על שפת חורשת טל. —40 ל"י לינה וארוחת בוקר.
● מלון „שלג הלבנון" — מטולה ✱ מחודש, נוף מרהיב, מרכז טיולים לגליל ולגולן. —75 ל"י פנסיון מלא.
● מוטל הארגמן — עכו — נופש בחיק הטבע, חוף רחצה, שרותים צבוריים, מסעדה הונגרית. —85 ל"י לאיש פנסיון מלא.

כל תכניות „ארקיע"
בתי מלון בשילוב טיסות ופרסים!

אוו ארוח ונופש בע"מ
סוכני אוויס השכרת מכוניות
סניפינו:
ירושלים, שמאי 8 224624 — חיפה, הרצל 22 645404
ת"א, אלנבי 113 612567 — שד' הנשיא 126 82277
כ. דיזנגוף (דיזנגוף 4) 248306 — נתניה, הרצל 4 22947
רחוב רוטשילד 2536736
סניף חדש בבאר־שבע: הרצל 31, טל. 73308
שרותינו ניתנים ללא תשלום

מלון־מועדון שורש
הצטרף למועדון שורש!
בריכת שחיה ברמה גבוהה
מגרשי ספורט ומדשאות נרחבות
מטבח מעולה לרשותך.
נותרו מס' מנויים
מנוי זוגי — 750 ל"י לעונה
הכניסה למנויים בלבד
בדבר פרטים נא לפנות:
טל. 533477 (02)

ברמת־גן
מרתף מסחרי
400 ממ"ר
עם חנייה צמודה
באיזור בורסת היהלומים
מתאים למטרות שונות.
טלפונים: 450242, 765002

מספנת אחים חמאדי
עכו העתיקה טל: 04-911895
... סירות ספורטיות
מדגמים שונים ובמיוחד
סירות משפחתיות וקאיאקים
בר־גלאס זוגי במחירים זולים.
כל העבודה היא מפיבר־גלאס.
האספקה תוך שבוע ימים מיום ההזמנה.
כן מוכנים לבצע כל עבודת תיקון וייצור מפיבר־גלאס.

בידור

מופעי תיאטרון ★ בידור ★ מוסיקה

אגוד האמרגנים והמפיקים בישראל

הכל עובר חביבי
להיט עונת התיאטרון בארץ ובעולם
ת"א „בית־ארלוזורוב" הערב יום ו' 6.6 ב־9.30
ירושלים „בית־העם" מחר מוצ"ש 7.6 ב־9.30
ת"א „בית החייל" יום ב' 9.6 ב־9.00
כרטיסים „יוקי" 222445 ובכל

להקת 'טורוד' כפולבים
תוכנית חדשה
הצגת בכורה
חיפה „שביט" מחר מוצ"ש 7.6 ב־9.30
נרשמואל יום א' 8.6
יגור „יד למגינים" 11.6
קרית ביאליק „סביון" יום ו' 13.6 ב־9.45

מועדון התיאטרון
הרביעיה חוזרת
הערב יום ו' 6.6
2 הצגות ב־9.30 וב־11.30
מחר מוצ"ש 7.6 ב־9.00
הקברט הסאטירי „פשחולניק"
מחר מוצ"ש 7.6 ב־9.00
Lee עושה אנשים יפים

האיש החזור — אפרים קישון
ת"א „בית ארלוזורוב" מחר מוצ"ש 7.6 ב־9.30
וכן ביום ב' 9.6 ב־9.00

שחקני החאן מציגים
ת"א „נחמני" מחר מוצ"ש 7.6
בחאן הירושלמי

דבקה מיכאלי בשעות נוספות
חיפה „שביט" הערב יום ו' 6.6 ב־9.30
ת"א „בית ארלוזורוב" יום ו' 13.6 ב־9.30
ת"א „בית־דור" 14.6 ב־9.30

גבי עמרני איפה הכסף
גבעתיים „שבטים" הערב יום ו' 6.6 ב־8.30 טל. הקופה 764766
יפו „אלהמברה" מחר מוצ"ש 7.6 ב־9.15 טל. הקופה 824457
הוד השרון „בית הפועל" יום ב' 9.6 ב־9.00

שמעון ישראלי „אני יורד בגורדון"
ת"א „בית־דור" הערב יום ו' 6.6
2 הצגות ב־9.30 וב־11.30
קרית־שמונה (א. לעם) יום ד' 11.6 ב־9.00
חיפה „שביט" יום ו' 20.6

זה הכל בינתיים
יהונתן גפן דני ליטני
הצגות אחרונות
רמת־גן „אורדע" הערב יום ו' 6.6 ב־8.30
ת"א „צוותא" הערב יום ו' 6.6 בחצות
וכן ביום ג' 10.6 ב־9.00

זכור להזמין כרטיסים בטלפון בקופת התיאטרון בערב ההצגה

צוותא לתרבות מתקדמת

ליל שבת 6.6 — ב־9.00: „וינסנט" — שמעון רב ארי
בחצות: **זה הכל בינתיים.**
שבת 7.6 — ב־11.11 בבוקר: **סדרה 11:11.**
מוצ"ש 7.6 — ב־8.00: צוותא והתיאטרון הקאמרי מציגים: „**מחוש קל**" מאת: ה. פינטר.
ב־11.00: **פדם פדם פדם — שירי אדית פיאף.**
יום א' 8.6 — ב־8.30: **Evening One at TZAVTA in English**
מדינה פלשתינאית כשלון או דרך לשלום?
יום ב' 9.6 — ב־9.00: **פדם פדם פדם — שירי אדית פיאף.**
יום ג' 10.6 — ב־9.00: **זה הכל בינתיים.**
בצוותא מתקיימת תערוכה של סילויה גינסברג

להקת מחול בת־שבע
בכורה עולמית
„משחקים שאנו משחקים"
כוריאוגרפיה: רינה גלוק. מוסיקה: פאול הינדמיט
הפאורה: דני קרוון. תלבושות: לינדה הודס
תאורה: חיים תכלה
תל־אביב אולם „הקאמרי" ב־8.30
יום ב' 9.6 — יום ד' 11.6
יום ה' 12.6 — מוצ"ש 14.6
שער הנגב יום ב' 30.6 ב־9.15

התיאטרון הלאומי הבימה / התיאטרון הקאמרי תל אביב / התיאטרון העירוני חיפה

התיאטרון העירוני חיפה

הג'וקר — מאת יהושע סובול
תל־אביב „בית־דור" מחר 7.6 ב־9.00
ביום ב' 17.6 ב־9.00
חיפה „בית רוטשילד" יום ב' 9.6

שי"ץ — הצגות ה־100
מאת חנוך לוין ובבימויו
7 הצגות אחרונות
בת"א אולם „בית־דור" יום א' 8.6 ב־9.00
יום ג' 10.6 ב־9.00
שדה בוקר 9.6
חיפה „תיאטרון עירוני" יום ב' 16.6

הקוף — מאת הלל מיטלפונקט
חיפה „תיאטרון עירוני" מחר 7.6
יום א' 8.6 • יום ב' 9.6
תל־אביב „נחמני" מוצ"ש 14.6 ב־8.30

כרטיסים בתל־אביב: „יוקי" (222445) וביתר המשרדים ובקופות.

„תמיד אשה"
בקי פריישטדט בהופעת יחיד
ת"א „בית ליסין" הערב 6.6 ב־10.00
ירושלים „החאן" מחר 7.6 ב־9.00

סינמטק חיפה

צוותא — ירושלים
רח' המלך ג'ורג' 38
יום ו' 6 יוני 9.30 בערב
סנדרה דוידסון
זמרת — משוררת — פנטומימה — מגישה ערב שירה בסגנונה המיוחד
מוצ"ש 7 יוני, 9.30 בערב
ג'אז, זז... ומתקדם!
מופיעים „שני פסנתרנים וחברים מוזיקאים אחרים" של שלישיית **דוד ברכהן**

סטודיו השמש
ליאור ייני

הקן מוזמן לבקר **בגלרית הדרום** ליד מועצה אזורית באר־טוביה, כביש גדרה—אשקלון. פתוח כל יום מ־10.00 בבוקר גם בשבתות וחגים.

הגבעטרון
מארץ הסמבה בקצב הקיבוץ
בלווי: תזמורת כפר רופין
מנחה: ירון לונדון
מנהל מוסיקלי: צביקה כספי
בגור: גבי פורת
הופעה יחידה לאזור המרכז ת"א „היכל התרבות" יום ב' 9.6 ב־9.00
כרטיסים „יוקי" טל. 222445 וביתר המשרדים
הפקה: שמואל פורסטנברג (פיטקה)

מועדון 77
ת"א
טל. 230000
228880 להזמנות

מ"ן... מ"ן... מ"ן...
מהנה, משחרר, מביך
בערב שירים גסים
עם **ישראל גוריון**
בתוכניתו: **עומד לי על קצה הלשון**
כרטיסים בכל משרדי העיר ובערב בקופת המועדון
בשבוע הבא עולים למועדון החאן בירושלים
יום ב' 9.6 ב־10.45 ● יום ד' 11.6 ב־10.45 ● יום ה' 12.6 ב־10.45 ●
יום ו' 13.6 2 הצגות 10 ובחצות ● מוצ"ש 10.45 הופעת פרידה

האגודה למען החייל בישראל
סניף תל־אביב—יפו
במוצ"ש 14.6.75 בשעה 21.00 יתקיים ב„בית החייל", תל־אביב, רח' ויצמן 60
המחזה:
למה? כובע!
בבצוע בימת הנוער העירונית רחובות
מחזה ישראלי בשתי מערכות — 6 תמונות
בבימויה של איה לביא
המופע באדיבותה של עירית רחובות
כרטיסים ניתן להשיג בבית החייל, רח' ויצמן 60 תל־אביב.
לחיילים: במחיר —.5 ל"י, —.6 ל"י הכרטיס
לאזרחים: כרטיסים ספורים במחיר —.10 ל"י הכרטיס.
כל ההכנסות קודש לרווחת חיילינו

הספסרים רצים - הקדם אותם!!!
עוד **12** יום
דמיס רוסוס
בישראל

תל־אביב „היכל הספורט"
יום ג' 17.6 ב־9 בערב
יום ד' 18.6 ב־8.30 בערב
יום ה' 16.9 ב־8.30 בערב

ירושלים „בנייני האומה" מוצ"ש 21.6 ב־9 בערב
חיפה „ק. אליעזר" יום א' 22.6 ב־8.30 בערב

כרטיסים: „הדרן" וביתר המשרדים בארץ. הנחות לחברי ההסתדרות, לסטודנטים ולתלמידים. לחיילים במשרדי קש"ח בערים בארץ ובחו"ל.

חיפה מועדון התיאטרון בימת הבידור
בהנהלת אלי בביאלי
דני גולן
PIFAR SHANG
להטוטן פנטסטי מסין
ליידי שגאל
סטריפטיז מקסים מפריז
EMERSON & JAYNE
„בלק תיאטר" — תיאטרון בובות מרשים מלונדון
הזמורה המועדון עם ג'יגי ליד הפסנתר
ויוסי לוי ליד המקרופון

מילוא
מועדון חברים
הערב 6.6 ב־11.30
מיכל טל
מחר 7.6 ב־11.30
פופיק ארנון
נתן כהן
ביום ג' 10.6 ב־11.00
ערב ג'אז

מועדון 22 בטכניון
הערב 6.6.75 ב־21.00
דיסקוטק 22 בפעולה
מוצאי שבת 7.6.75
ב־20 רקודי עם ועמים
ב־22.30 דיסקוטק 22 בפעולה

האגודה למען החייל בתל־אביב־יפו
„בינגו"
המשחק החברתי והמלהיב
במוצ"ש 7.6.75
בבית החייל רחוב ויצמן 60, ת"א.
כל ההכנסות מדמי ההשתתפות קודש לפעולות למען חיילינו

הערב בפאב הנרי השמיני
טוביה צפיר
(כוכב ניקוי ראש)
בתוכניתו: **„אף אחד לא...**
הערב 2 הצגות: ב־10.00 ובחצות
מוצ"ש הצגה אחת ב־10.30
פאב הנרי ה־8 טל. 938586 הרצליה פיתוח.

הסינמטק הישראלי
מרסל קרנה/הסרט הבלשי (שבוע ב')

אוניברסיטת תל־אביב
הפקולטה לאמנויות — האקדמיה למוסיקה בשתוף עם דיקנאט הסטודנטים
בחסות בנק דיסקונט
מוזיקמפוס לסיום העונה
שלישיות בהרכב נדיר
עם:
אורי שהם, מרדכי רכטמן, חיים טאוב, דניאל בנימיני, אילנה וינצ'ת.
יום א', 8.6.75 בשעה 13.30 בבית מבסיקו, קרית האוניברסיטה, רמת אביב.

האוניברסיטה העברית בירושלים
כנס לחינוך סביבתי
יתקיים בירושלים בימים 18—20 באוגוסט 1975, במוסד ורליר, רח' ז'בוטינסקי 43.
הכנס נועד למורים בכל הרמות ובכל המקצועות.
דמי השתתפות —.20 ל"י
להרשמה מוקדמת יש לשלוח את הסכום הנ"ל, עם כתובת לפי המען: גב' רות ביטמן, המרכז הישראלי להוראת המדעים, האוניברסיטה העברית, ירושלים.

מועדון כפר המכביה
„פאב קלאב" שבה
רקודים לצלילי להקת
הצליל הגבוה
כל יום שישי החל מ־9.30 בערב
הפארק הלאומי ברמת־גן, טל. ...

ברכה צפירה
בשירי משוררינו
בליווי תזמורת בת 10 נגנים
הופעה חגיגית בת"א אולם „בית־דור"
יום ד' 11.6.75 בשעה 9.00 בערב

בגלל נסיעה לחו"ל למכירה
תמונות שמן ובטיק יפות

רשת נח

תל-אביב סינמה 1 57952

* סטיב מקווין * אלי מקגראו
בסרטו של סם פקינפה
„הבריחה"
4.30—7.00—9.30

תל-אביב סינמה 2 57952
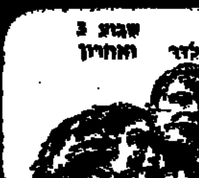
שבוע 3
סרטו הקלאסי של בילי וילדר והחזרון
שדרות סנסט
Sunset Boulevard
* ויליאם הולדן * גלוריה סוואנסון
10—12—2—4 6—8—10

תל-אביב "הוד" 226226

בכורה ארצית
שבוע 2
„הקשר האפריקני"
4.30—7.00—9.30

תל-אביב "אורלי" 284025
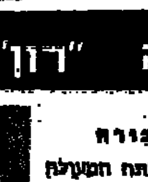
★★★★★ (ציון מקסימום)
שלמה שמגר „ידיעות אחרונות"
„המרוץ לצמרת של דודי קרביץ"
* ריצ'ארד דרייפוס
בכורה ארצית • שבוע 6
4.30—7.15—9.30

חיפה "רון" 669069
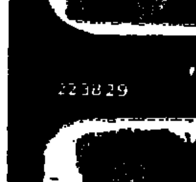
בכורה
סרט המתח המעולה של קלוד שברול
„החשודה"
4—7—9

ירושלים "עדן" 223829
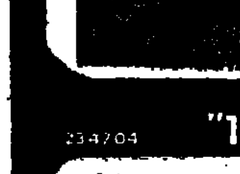
בכורה
* סופיה לורן * פיטר אוטול
בסרטו של ארתור הילר
„איש לאמנשה"
4.00 ,7.30 ,9.30

ירושלים "רון" 234704

★★★★★ (ציון מקסימום)
שלמה שמגר „ידיעות אחרונות"
„המרוץ לצמרת של דודי קרביץ"
* ריצ'ארד דרייפוס
בכורה ארצית • שבוע 6
4.00—7.30—9.30

בערים אחרות
חיפה „אמפי" — „פרא"
נתניה „אסתר" — „עוד תתעשר אצלי"
הרצליה „תפארת" — „ארנולד"
הרצליה „דניה" — „דצמבר החם"

בית הצנחן
רמת־גן
רח' רוקח, כניסה דרך אבא הלל 155
מוצאי שבת — 7.6.75
ריקודים וחגיגה בדור
בהופעת:
שלמה ארצי ולהקתו
„גבעת תפוח"
מוסיקה לריקודים לצלילי להקת „הכוכבים הכחולים"
למנויים — דיסקוטק

אגודת הסטודנטים אוניברסיטת ת"א
מועדון
בר־מינן
היום יום ו' 6.6.75 החל משעה 21.00
ריקודים לצלילי תזמורת „עונות השנה"
בחצות
שוקולד מנטה מסטיק
מחר מוצ"ש 7.6.75 בשעה 20.00
ריקודי עם ועמים בהדרכת משה תלם
22.00 משעה דיסקוטק
באודיטוריום בר־שירה
היום, יום ו' בשעות 22.00, 24.00 יוקרן
סרט מעולה
מחר, מוצ"ש ב־21.30
סרט מעולה

DRIVE-IN CINEMA TEL-AVIV
קולנוע הדרייב־אין ת"א
קולנוע „דרייב־אין" טל. 477177

בשעה 8.00
הרפתקאות לכל המשפחה
* ג'ורג' סי. סקוט * טריש ואן דבר
בסרטו של מייק ניקולס
יומו של הדולפין

בשעה 10.15
בכורה ארצית
הרפתקאות
* שרלוט רמפלינג * דיוויד בירני
בסרט המסעיר עפ"י אליסטר מקלין
„שיירה לואקארס"
במוצ"ש 7.6 בחצות
„גולדפ[illegible]"
בסרט המתח והפעולה

UZMANIBU LATVIESI!
במוצ"ש 14.6.75 משעה 14.00
ליגש
יוצאי לטביה
ברחבת „בריכת גלית" ת"א
(ליד היכל הספורט)
מתנגות משעה 19.00
דודו דותן
[illegible]
אלה מלקין
(שירים רוסיים)
תזמורת „קזאוקי"
כרטיסים במשרדי הכר־טיסים ובערב הפגישה במקום
התארגנות בלה הופמן טל. 784226

קולנוע בן־יהודה
הערב ב־10.00
נערת הטלפון והבלש
* ג'ין פונדה * דונלד סטרלנד
הערב ב־12.00
המרוץ הגדול
* טוני קורטיס * ג'ק למון * נטלי ווד * פיטר פאלק

בפיאנו־בר־תיאטרון „קינג" יפת 35, יפו, טל. 961800
הצגת בכורה!!! — הערב ב־23.30 „הגברים הללו" — על פי אלדו ניקולאי בהופעת יחיד של אופליה שטרל
במוצ"ש ויום ד' ב־22.30 ההצגה מאת אנה נובק „התבונות של הקולה"

הופיע!!!
„קמרה"
הירחון הישראלי לצילום
להשיג בקיוסקים ובחנויות לצילום מובחרות
מנויים ת.ד. 29119 תל־אביב

גבר מקצועי — ... [illegible]

מועדון סינמסנטר
סינמה 1 — הערב בשעות 10—12 [illegible]
סינמה 2 — הערב בשעות 10—12 סרטו הגדול של פליני „הליצנים"
תל־אביב, יונה הנביא 2, טל. 5.79.52

בית בר־אילן
אגודת הסטודנטים
במוצש"ק כ"ח סיון תשל"ה (7.6.75)
בשעה 22.00, יוקרן
סרט מעולה
ריקודים במועדון משעה 22.30
הכניסה לסטודנטים בלבד

ויזן
הודעה חשובה
קבלנו משלוח חדש של
חדרי שינה מאירופה
דגמים 75
* מחירים נמוכים ביותר
* תנאי תשלום נוחים (בלי ריבית)
הנחות מיוחדות לעולים חדשים
רהיטים מרומניה
ארונות מעץ טיק ואלון, בכל המידות
חדר שינה קומפלט
החל מ־3380 ל"י
תל־אביב דיזנגוף 213
בני־ברק רבי עקיבא 14

אלוס

ת"א רחוב אבן גבירול 30
טל: 263498
גזור ושלח
לכבוד ש.צ.מ. בע"מ
אבן גבירול 30, ת"א, טל. 263498
נא לשלוח לי באריזה דיסקרטית את הפריטים הבאים: —

1.	קטלוג ארוטי	חינם
2.	ויברטור לעיסוי אינטימי	50 ל"י
3.	טיימר (ואמצעי מניעה עם השהייה)	24 ל"י
4.	אמצעי מניעה (סידרה מעורבת בת 7 סוגים)	45 ל"י
5.	אמצעי מניעה מחוספסים (סידרה מעורבת של 5 סוגים)	40 ל"י

שם ... כתובת ...
המכירה לבוגרים מגיל 18

קולנוע אלנבי
הלילה ב־11.00
8 אוסקרים לסרט המלחמתי
„היום הארוך ביותר"
ג'ון וויין, הנרי פונדה
הסרט יוצג כפתיחה לדיון בנושא: הקרנת סרטים בימי ששי

קולנוע „תמר"
אלנבי 111
ביום שישי 6.6.75
בשעה 10.00 בלילה
הצגת בכורה ארצית
דניס הטרומפיסטית
עם שנדה גולואן

שבוע בבתי הקולנוע

תל־אביב
[illegible]

ירושלים
[illegible]

חיפה
[illegible]

רמלה
[illegible]

לוד
בשעות: 7.30, 9.30
[illegible]

אשקלון
[illegible]

ראשון־לציון
[illegible]

קרית־שמונה
[illegible]

הרצליה
[illegible]

נס־ציונה
[illegible]

רחובות
[illegible]

פתח־תקוה
בשעות: 7.30, 9.30
[illegible]

אשדוד
[illegible]

קרית אונו
[illegible]

קרית מלאכי
[illegible]

נתניה
[illegible]

שדרות
[illegible]

פרדס־חנה
[illegible]

חדרה
[illegible]

נתיבות
[illegible]

רמת־גן גבעתיים
בשעות: 7.15, 9.30
[illegible]

רעננה
[illegible]

כפר־סבא
[illegible]

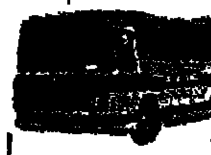
עם
טיולי הגליל
ב־310.— ל"י
ל־3 ימי נופש במלונים
לאילת
שארם א שייך
● עם סיור מיוחד לסנטה קתרינה
● לינה וארוחות בוקר
במלון „קיסר" אילת
שבת בכנרת
ב־69.— ל"י בלבד
ו־49.— ל"י לילד
כולל דחונה בחוף רון ארוחות צהרים
בתוספת 20.— ל"י בלבד טיול לחרוש רמת־הגולן
פרטים:
בן־יהודה 134
טלפון 03-233490

במלון מגדל שלום
מציגה את
חומר שמוליק
והפסנתרן יוסי
באמר ישראלי ובינלאומי
מוסיקת רקע וריקודים
במוצ"ש מחירים מוזלים במיוחד.
הזמנת מקומות: טלפון 54154 או בערב 58286

אבישלום דרורי
מהפנט
* היפנוזה שימושית
* גמילה מעישון בעזרת היפנוזה
* לימוד אנגלית בעזרת היפנוזה
* הרזיה בעזרת היפנוזה
* בעיות ?!
* יעוץ בעניני משפחה
פרטים תל־אביב
טל. 297193, 289835

בהיכל הספורט יד־אליהו
תל־אביב
ביום חמישי 12.6.75
בשעה 20.30

האבקות חופשית
תפוס כפי יכולתך
CATCH
קרבות בזוגות
זמן הקרב שעה אחת
RENE BEN CHEMOUL — WALTER BORDES
אלופי העולם לזוגות במשקל בינוני
נגד
THOMAS TRUJILLO — INCA WERACOCHA
פרו — אלופי דרום אמריקה
GERARD BOVVET — ANTONIO TEJERO
אלופי ספרד
נגד
אורי סוד יוסף - אמה עמר
ישראל
השופט הבינלאומי ...
קרבות לוחמים: זמן הקרב 45 דקות
אבו ענתר נגד טובחי חלש
ועוד 3 קרבות של מתאבקים ישראליים.

מועדון קולנוע הוד
דיזנגוף 101, טל. 226226
הערב בשעה 10.00 בלבד
* לי מרווין
בסרט הפעולה
„הרוצחים"

מועדון קולנוע רמת־אביב
ברודצקי 47
הלילה ב־10.00 וב־12.00
חזון חמת
אנטוני קווין
פרדריק פורסט

מועדון פריז
הלילה ב־12—10
* רוק הדסון
* ג'ניפר ג'ונס
בסרט הבלתי נשכח
„הקץ לנשק"
בצבעים

מועדון דרייב־אין
טל. 477177
הערב בשעה 10.00
* ויליאם הולדן
בסרט המתח והדרמה
„גבורים, מתים וזקופים"

קולנוע בימה
ת"א, אבן גבירול 30
מציג הערב 6.6
בשעות 10—12
* וולטר מתאו
* אינגריד ברגמן
* גולדי הון
בקומדיה מטורפת
„פרח הקקטוס"

רטרוספקטיבה
בסינמטק, קפלן 4, ת"א
בחצות
1. „תם יורים בסוסים"
2. SUMMER 42 קיץ של אהבה
3. פרסונה (ברגמן)

הכל אמר חביבי
שחקני החאן מציגים
גבי עמרני — איפה הכסף
זה הכל בינתיים — יהונתן גפן, דני ליטני
... מין ... משחרר, מביך ... שירים נשים
אל גוריון ... לי על קצה הלשון
במועדון החאן בירושלים
... ים - הקדם או...
עוד 12
זאיש דוט
בישראל
תל־אביב „היכל הספורט" יום ג' 17.6 ב־9 בערב
יום ד' 18.6 ב־8.30 בערב
יום ה' 16.9 ב־8.30 בערב
חיפה ... ב־8.30
ירושלים „בנייני האומה" מוצ"ש 21.6 ב־9 בערב
הערב בפאב ה...
טוביה ...
מועדון כפר ... „פאב קלוב" ... ריקודים לצלילי ... הצליל ...

هكذا من الأصل

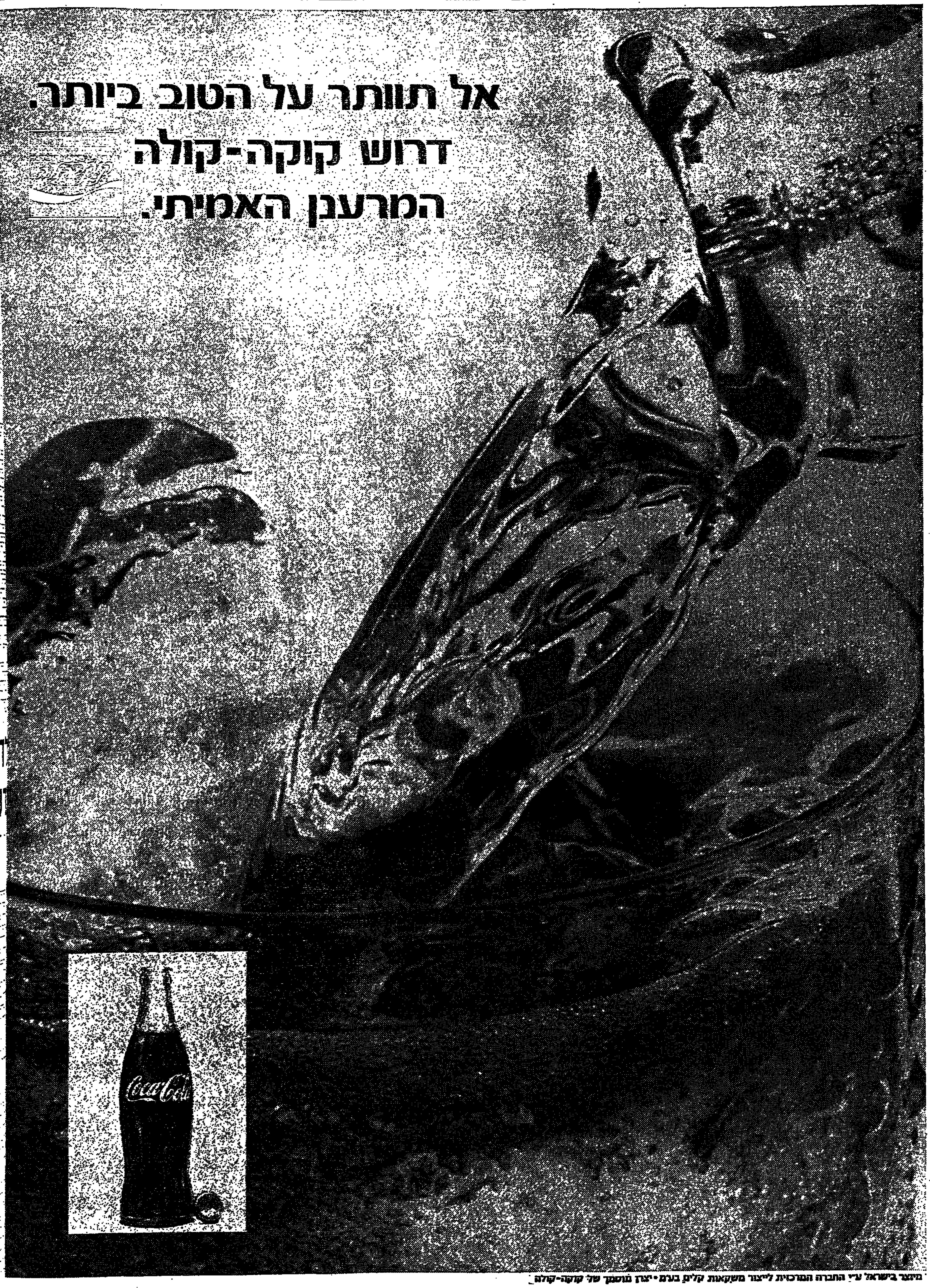

מיוצר בישראל ע"י החברה המרכזית לייצור משקאות קלים בע"מ • יצרן מוסמך של קוקה-קולה

דיקאן נאצי
סיטת בון

מעריב ספרות◆אמנות◆ביקורת

[תו]מאס מאן [וה]גרמנים

מאת **אינגה דוישקרון**

הבכורה של הסרט „למות בוונציה" במזרח־ברלין לכבוד יום המאה של תומאס מאן, התקיים ה־6 ביוני, במזרח בלבד ולא גם בליבק, עיר הולדתו של [illegible] ערב־גרמניה.

[illegible] מזרח־גרמניה הודיעו על כך [illegible] המערב־גרמנית אך בלא [illegible] הולמתם. אכן, זו תגלה את רוחו של תומאס מאן, אשר העולם מחולקה של גרמניה [illegible] הנצים, עד יום מותו, את לאישיותו בגרמניה המערבית. משהשתנו הזמנים ועמם עמדתה [ה]מערב־גרמניה כלפי זו המזרחית, הר[illegible] בכוונת לחלוק במשותף עם [illegible] כבוד לסופר שכתב בשפתן [illegible] הגרמניות וקנה לעצמו שם [illegible]

[illegible] כי מזרח־גרמניה ביקשה לנקום [illegible] מאוחרת — שנים לאחר הבגוות [illegible] יותר המנהיגים של הסופר ל[illegible] יחסים שלעתים הגיעו תמימות [illegible]

[illegible] כלפי הנאצים לא יזע תומאס [illegible] לפני עלות היטלר לשלטון, [illegible] „בלתי־פוליטי" ומקרים ל[illegible] „מרציאליסט", אך באותה [illegible] איש דעתו לדברים אלה — [illegible] השובים, ובמה לא היה [illegible] בדולתו.

[illegible]

(סוף בעמוד 36)

חידת ידידיה חבקין

(האגרת הארצישראלית של מאן)

תומאס מאן (1975—1875)

בעריכת בתו אריקה מאן, ראה אור בשנת 1962 כבחר מתוך אלפי האגרות ששיגר תומאס מאן בשנות־חייו הארוכות. בכרך הראשון (השנים 1889—1936) מובאות 422 אגרות, רובן לגדולי־דורו, לבני משפחתו הספרותית ולידידים שונים. בלולה בו גם אגרת „ארצישראלית" אחת, תגובתו על כתב־יד ששיגר אליו מירושלים אדם ששמו ידידיה חבקין. וזה לשון האגרת:

קיסנאכט, 29.6.34

מר חבקין הנכבד מאוד,

...בעתתיים עיינתי ברשימותיך. מוקיר אני את סערת־הרגשות והכיסופים ה־מתפרצים בהן (תכופות בהצלחת מצומצמת למדי) להגיע לכלל ביטוי לשוני, דווקא משום כיבוד אנושי זה לא הייתי רוצה לראות דפים אלה בידיהם של פסיכואנאליטיקנים. עם זאת מזהיר אני אותך מפני ראיית דברים אלה שקיבצת כאן כמין „יצירה עקיפה". תהיה זו הונאה עצמית. לקט זה של וידויים, קינות, יאוש, התלהבות והזדעקות אינו בגדר יצירה; עדיין אין ולא כלום בינם לבין אמנות וספרות, כיוון שחסרים הם כל אוביקטיביזאציה וגיבוש, חסרים הם חרות. אם יעברו מיד ליד, עשויה להיות להם, מבחינת החומר ומן הבחינה הנפשית, השפעה של אחוה על בעלי אותן תחושות. אך בכל מובן תרומי ומעשי הריהם בלתי אפשריים לחלוטין — ולכל היותר הם חומר גולמי, לא מעשה יצירה.

זו הרגשתי וזו דעתי. אם רצונך להיות לאמן, עליך להחלץ מהסתפקות עצמית זו של היומן אל החרות ואל הצורה.

אני מחזיר לך את כתב־היד ואת ה־נספחים.

במיטב האיחולים
שלך בהוקרה

תומאס מאן

מיהו אותו ידידיה חבקין?

בהערות שבשולי אותו כרך נאמר: „נולד ב־1903 ומת ב־1948. היגר עם הוריו ב־1922 לפלשתינה. כתב גרמנית, עברית ואנגלית. נפל במלחמה הישראלית־ערבית".

הואיל ולא נזכרתי בכל יצירה מפרי עטו של חבקין, אף ששמו היה זכור לי, התקשרתי ל„גנזים". נמצא, כי בכרטסת הביו־ביבליוגראפית כלול ערך אחד — מאמר בשם „בדרכי האיצטגנינות", שנדפס ב„גוילי אש", כרך ב'.

עלעלתי ב„גוילי אש". מסופר עליו שם, שנולד במינכן, עלה עם הוריו והתיישב בירושלים. השתלם במוסיקה בבית המדרש לנגינה בירושלים, היה תלמיד מן [illegible] לבלשנות ופילוסופיה באוניברסיטה העברית, פירסם מאמרים באסטרולוגיה. במשך שנים כתב יומן רב־הכרך במכונת־כתיבה בעברית וגרמנית והוליך מכתבים עם אנשי־שם כאיינשטיין, פרויד, מאן ועוד. במלחמת השחרור עבד בבניין ב[illegible] ושם נפגע בפגז אוייב ונפל ביום 11.6.48.

המאמר „בדרכי האיצטגנינות" כולל הורוסקופים של ביאליק וטשרניחובסקי, וחבורו מעיד על פגישתו עם ביאליק: „המשורר עצמו, שהפליאני בידיעותיו האסטרולוגיות העמוקות, למרות הנאתו הגרובה להיפגש עם „אסטרולוגוס" אמיתי, חזר בשיחתו אתי על האימרה הידועה: „אין מזל לישראל", היינו, אפילו יש השפעות כגון אלה, אין ישראל נתון להן..."

עכשיו ידעתי באיזה אופן מחובר שם זה בזכרוני עם הספרות — לא כמחבר, כי אם כמי שדמותו צוירה באחד מסיפוריה הפיוטיים ביותר של ס. יזהר, סיפור הנושא עליו את שם גיבורו — חבקוק.

„...הייד, בחורים. איש לביתו. לאשר בית לו. לזה, חבקוק, אין: לא בית לא קנין לא משפחה לא שום דבר. אבותו בלך לבו הוא תמיד בחשוף הגות שלו. אבל כינור יש לו. והכוכבים הרחוקים, אשר אין אוהדה בהם — דוברים אליו. הנערים באים אצלו בפריחתם. וגם נערה אותה בוערת עינים. מה עוד? מה יש עוד? מה אפשר עוד? מוסף על מוסיקה וכוכבים ויפי נערים שנערה אתם ביניהם?..."

כך בספר יזהר על ידידיה, הוא חבקוק, הוא מוסיף ומתאר איך „ביום ההוא השתרעו העובדים לפרוש בביכור הדשא אצל חדר האוכל, משיחים, אפשר לשער, על אודות ההפוגה שהיתה אמורה להכנס בשש בו בערב לתקפה, הפוגת אש בין הצדדים, ורק עוד שעות מספר הפרידו ביניהם לבין תוף ההפוגה — כשנפלה פתע הפגזה קטנה אותה של הרגע האחרון, בלתי חשובה כלל, אלמלא שפגז אחד מכולם, פתע, מצא דרכו ובא ויורד והיכה על הדשא ההוא שאצל חדר־האוכל והתבקע בקרב אותה חבורת פועלים שנחה שם. בין ההרוגים היה גם חבקוק (אף כי בוודאי לא קראו לו כך, גם ידוע לא־ידעו כלל כי הוא הוא). אספוהו וקברוהו בצל מורד חורשת הארנים, ושם עם כל נערי הפלמ"ח גם מנוחתו שלום".

*

וזה פשר האגרת הארצישראלית האחת הזאת של מאן, שנגיעתה בספרותנו שונה מאוד מכל ששוער היה כתבה לשער. ואשר למקבלה, חבקין־חבקוק, אין מי־סיפה יותר מן השאלה שבסיומו של אותו סיפור: „...מה אתה אומר? מה כוכביך אומרים? לאן? הגד, דבר אלינו, אל תידום לך בחכמות לעת כזאת, דבר. הריאה בכוכבים, תהרוג מקשיבים לקולך".

ת. ב.

על סיפוריו של מאן

מאת **מרדכי אבישי**

עם הזמן גוברת כמדומה, ההערכה ליצירתו של תומאס מאן, שהקוראים והביקורת מוסיפים לגלות בה פנים חדשות, משמעויות חדשות. אך בעיקרה מופנית שימת־הלב אל חיבוריו הגדולים, ואילו סיפוריו „מקופחים" כלשהו, לא בוקרו די הצורך — כאמור, לעומת העניין הרב ברומנים הענקיים של בעל „יוסף ואחיו". אצלנו מתגלה הדבר גם בכך שכמעט כל הרומנים החשובים שלו תורגמו, ואילו סיפוריו לא זכו ברובם לתרגום עברי.

יסודות אוטוביוגרפיים

תומאס מאן העיד על עצמו כי „כל סיפורי אינם אלא אוטוביוגרפיה במעטה של אגדה" — ובמקום אחר הוסיף: „לאמיתו של דבר אין אני כותב אלא על עצמי". הטראגיות שבסיפוריו — יש לה סימוכין בחייו הוא: שתי אחיותיו התאבדו וגם בנו — הסופר קלאוס מאן — שלח יד בנפשו בתקופה מאוחרת יותר, אחרי מלחמת העולם השניה. אביו היה סוחר אמיד בליבק ואף סנטור מקומי, אמו היתה ממוצא לא־טיני — ומוצאה המעורב העסיקו פעמים רבות. הוא היה תלמיד גרוע, כי התקשה להשלים עם המסגרת הנוקשה של בית הספר הגרמני ולהתאים עצמו אליה. בעודו בפר מת עליו אביו, משפחתו ירדה מנכסיה והוא נאלץ לעבוד כפקיד בחברת־ביטוח. באותה עת החל לעסוק בכתיבה; לאחר מכן ערך מסעות באירופה, במיוחד באיטליה, בה אף ישב תקופה מסוימת.

אלמנטים ביוגרפיים אלה ניתן למצוא בסיפוריו. אם בשינויי־מה או כהוויתם. גם עניני המיתוס באמנות, באיש־האמנות כנושא ספרותי, הצבת האמן מול החיים והבלטת הניגוד ביניהם, גם לאלה קשר לחייו, לסביבתו, למקור צמיחתו התפתחותו: כל בני משפחתו, אחיו ואחיותיו, רעייתו, בניו ובנותיו, שלחו ידם בכתיבה ספרותית.

האמן והחברה

בנובילה „טוניו קרגר", מיצירותיו הראשונות שנכתבה ב־1903, שנתיים לאחר „בית בודנברוק", ניכרים לא רק יסודות אוטוביוגרפיים. נעשה כאן נסיון ראשון לברר אותה בעית־יסוד ביצירתו כולה, בעית „האמן והחברה", „האמנות והחיים", „המציאות וההתעלות האמנותית־הבוהמית". רבים מדמים בגיבור הנובילה, בטוניו קרגר, את מאן הצעיר, את לבטיו וחיפושיו בתחום זה, בעניני תורתו האישית של האמן. ובדין ציין יעקב פיכמן כי נובילה זו יכולה לשמש פתיחה ליצירתו — מעין „אנטיכורה" לכל נגינות־חייו. מאן מדבר על עצמו שעה שהוא שם בפי גיבורו טוניו את הדברים הבאים (מתוך המכתב אל ליזבטה):

(סוף בעמוד 37)

מכתב גלוי לאמריקה - לא להכנע לנפט הערבי

אדוני העורך,

נתבקשתי להוות דעתי על החלטת ארצות־הברית לבטל את הסכמה להקמת מדינה יהודית בפלשתינה — הסכמה שהוותה יוזמה להחלטת האומות־המאוחדות. ובכוחה נתקבלה.

קשה לי, אורח אמריקני מזה זמן קצר, לומר כי מהפך זה, כניעה בלתי־מכובדת זו לאיומים המתרצפים של הערבים, הוא המאורע הפוליטי המשפיל המזעזע ביותר מאז בגדו הדמוקרטיות בצ'כוסלובקיה בשנת 1938. זהו מעשה של תופלתנות מתועבת ושפלה, רצח של אמונה ונאמנות. הוא גורם לנו שנשיג, בארזה ניכרת, כמה השפלו רעיונות הדמוקרטיה — האמת, החירות, הצדק, כמה מצלו לדעת, בשירות כלי אינטרסים עירומים, לא של אומה, שהרי האומה האמריקנית שוחרת טובה וצדק, אלא של קבוצה החותרת בלא רתיעה לשלטון ולרווחים ואשר כפתה את רצונה על ממשלתנו.

כלום שקל מישהו איזו מהלומה הנחיתה החלטה מצערת זו על היוקרה של האו"ם ועל כושרו לקיים את שלום העולם? אדם אינו יכול שלא לחוש כי הבגידה הצפויה בעם שידע סבל ללא מצרים והשואף לצדק, הפרת כאות הבטחות רשמיות, קרבו אותנו צעד נוסף לשואה עולמית.

המדינה היהודית הקטנה בפלשתינה עשויה היתה להיות דמוקרטיה של עם הרוצה לעבוד והשואף לתרבות. היא היתה חייבת לזכות, כמובן מאליו, באהדתה של ארץ שמסורותיה הן אמריקניות. מדוע נגזר עלינו לתמוך בכל מקום בריאקציה המרושעת והמטורפת, זו שהעם שונא אותה — במקרה זה הפיאודלים של אילי הנפט הערבים — ולהפריב את הדמוקרטיה בעוד אנו מעמידים פנים שאנו מגינים עליה?

הבא לייעץ ולעודד את היוצאים נוטל עליו אחריות גדולה. אני מניח לאחרים שיקדבנם לעמוד באופן נד־רק בשפיכת־הדמים, להגן על מדינתם שכבר הוקמה — זכות האמנה בארנו היהודי לשיבצה, הנותן נלק לערבים אך לא להם. הזדעקות הנעמת של עולם מוסרי אולי תביא לבדיקה של ההחלטה המביכה. אם לא, אות היא שהאכזבה העמוקה מפני (אי־התגשמות) כל התקוות לעולם טוב וצודק יותר הפכה לשיוון נפש, לכניעה דוממת של המין האנושי נוכח הכוחה המאיימת.

ובאשר לנו, אנשי הרוח, יכולים אנו רק למחות במלותיו הלגלגניות של פלובר, האיש שבו להמבאוית: „הו, הקידמה, איזו הלצה! המדיניות — איזה לכלוך!"

תומאס מאן

25.3.1948 פאסיפיק פאליסיידס (קליפורניה)

מכתב זה ראה אור במדור המכתבים למערכת של השבועון האמריקני „ניישן", בגליון כיום 24 באפריל 1948.

[אג]רת לדיקאן נאצי [מ]אוניברסיטת בון

(...שלילת תואר דוקטור כבוד בפילוסופיה)

קיסנאכט ליד ציריך, 1.1.1937

[illegible] מאוד,

[illegible] את ההודעה המעציבה ששלחת אלי ב־19 בדצמבר. [illegible] לי להשיב לך על כך לאמור:

[illegible] והכבדה באשמה בכל האסון הנורא, אשר נטלו על [illegible] הגרמניות, שמגוף אירהבגת נוראה של [illegible] ווי לפרקי־צביונה של הבהות המקוללים, [illegible] את גרמניה והדבן מוסרי, תרבותי וכלכלי — שהמצות [illegible] שלה מנפי זה מבבר את ההודעה כאותו בגיד אקדמי, [illegible] עם, ומנעה אותי מלהכיר ולהשתמש בו. עודני כח[illegible] כבוד של דוקטור לפילוסופיה, כיוון שהעניק לי כוהש [illegible] והבורנדו — ובנימוק שלא הייתי רוצה לסבת [illegible] שאני במיסמך, בתרגומי כרובית:

[illegible], תוקטור והוטואס, בהסכמת מפקחי־האוניברסיטה [illegible] והכתרנו בישיבה הגיגית את תומאס מאן, [illegible] אשר בעוד הוא מפרש לרבים באוזותי ארצנו [illegible] על קוטר בזיידות, על [illegible] ואתות הרומנים, לד"ר לפילוסופיה מטעמו [illegible] את כל הזכויות והכיבודים הקשורים [illegible]

[illegible] בנאתן מזר כל כך את התמונה הגרמנית [illegible] מצויים שבעוד במשהודים של בני־אדם הסנשים [illegible] לי להוסיף: לא רק שם, לא היה [illegible] בנעים ומנהורים באותו מיכסך; אבל כאן, [illegible] לתביעה, ובא אתה, הדיקן, [illegible] על לא המוסא של האוניברסיטה שלך (איבני בלי [illegible] לי, מבקש הייתי שתהלוק כבוד גם [illegible] לא יתפגר בסלותו אנשים כאחרון העולם האר[illegible] להיווחר, לגזהלה בתוך נבואה [illegible] כואה מיד, בעשת קריאה שבכיות להעצה המוסה [illegible] העגעות בצרות כמיוח־בדין אל תוך צילומי־היות המוסמכי. [illegible] לעיים בזה, אבל ברגע זה נראה לי, שהיתיים. [illegible] שוד כמה דבריהזמנו. והרי שאלתי לא כעמית [illegible] עזנו בנגד „שלילת המהויות". את שלילת האזרחות [illegible] לראות בהמכנת נאמנה לדודי איפי כמציבם [illegible] שמם שמי לא שבעינו כצדה, והאל נא לראות [illegible] בלגד של דברים אלה, שבאבה לא בלגדיך הם [illegible]

[illegible] שמה הגלות הגלות, שזק בלשון נקיה אפשרי להגדיר [illegible] — שתרי אילו באותי בגרמניה או הוזמר לכם, [illegible] עד היום, קיוב לשואה, ביז הזייב — לא אולה בשי[illegible] הבעיה של מנבי כלהוציה את ביתכפה, כיוני לא היממה,

ושיר־ערש כזה לא הושר לי, כי את ימי זיקנתי אעשה כגולה, שהופקעו זכויותיו ונשלל כבודו במולדתו. ואעסוק בהבאה פוליטית, שהיא צורך גדול. משעת כניסתי לחיי־הרוח הרגשתי עצמי חבור בבטוחות הרוחניות של אומתי, בתוך תביעות־דעים כאוישות עם תכונותיה הנפשיות. נוצרתי להיות מיצג יותר מאשר בעוגה, לתרום לעולם מעט עליות ברוכבה יותר מאשר לפרנס מחלוקת ושנאה. רק סילוף מאכסימאלי עלול היה לגבש את חיי בצורה מסולפת ובלתי־טבעית כל כך. את הסילוף המחריד הזה השתדלתי לבלום כמיטב כחותי הדלים — וכך הבאתי על עצמי אותו גורל, שעכשיו אני צריך ללמוד להצליחו בקנה אחד עם טבעי, שהוא בעצם זר לו.

אמת, לא רק בארבע השנים האחרונות עוררתי עצמם של השליטים האלה בעמידתי מן החוץ, בהפגנות סלידתי שלא ניתן היה לרסנן. עשיתי זאת כבר זמן רב קודם לכן, חייב הייתי לעשות כן, כי מוקדם יותר מן הבורגנות הגרמנית, המיואשת כיום, ראיתי מי הם ומה הם המבטסים ועולים. וכאשר אבן נפלה גרמניה לידיהם של אלה, אבדתי לשתוק. סבור הייתי, כי קרבני הקנה לי את זכות השתיקה, שתאפשר לי לקיים את המגע עם הציבור בתוך גרמניה, מגע שאני מוקיר בכל לבי. ספרי. אבריתי לפני, נכתבו בשביל גרמנים, קודם כל לגרמנים: „הצלבר" והעגייתי הוי הגביר בעיני רק מקרה משנה. ספרי הם פרי קשר הודי של חינוך בין האומה לבין המחבר. הם מיוסדים על הנחה, שאני עצמי טיפחתי לעיצובן בגרמניה. אלה הם יחסים עדינים וראויים לשימור, ואין להניח לפוליטיקה לקרוע אותם ביד גסה. אפילו יש קע־יירות בארצנו, בכל המחסום שהגשם לפיהם שלהם. השוכבים בלבב ידנה כלפי שתיקתו של הגרר בתפש — בכל פקיח ריבה היהי לקיה, שהרוב הגדול יבין את השתיקתי ואף יהיה לי טובה עליה.

אלה היו כוונותי. אבל הן לא ניתנו לקיומם. לא הייתי כשמל לא להיות ולא לעבוד. הייתי נחנק אלמלא ניתן לי פיכן לזמן „להדיין את לבי", כפי שאמרו עמים בימי קדם. אלמלא נתתי [illegible] ביטוי בלתי־מסויג לזלזולי הגבורה מן הדברים הנבזיים [illegible] הנעשים עוד יותר הנעשים בבית. [illegible] נתקשר שמי בעיני העולם בהתנגדות של אותה גרמניה, שהוא אוהב ומתעב; ושדווקא אני אבא את קולי בימה [illegible] המחריד שבמחלקת גרמניות זו כעת — זו היתה הביעה שמרחה את כל חלומות־האמנות של בני־הנוער, שבהן הייתי מתמסר להן, תביעה שיתקשה לדחות אותה כי. [illegible] לי להתנבא, להתאבל כבית המלך, מי שהחוה הולכת המחוברת [illegible] הזו לאמת בחיים.

[illegible] רבו בסתרי לבבו: אחריות לשון ולטהרה היא סגולה יהודית, שטבעה אינה אמנותית בלבד, כי אם גם מוסרית כללית, זוהי האחריות לעצמה, אחריות גם לצבי שלי, המטרה של טוהר דעתה בעיני האנושות; ובלשון אמונה המזרח של אחדות [illegible], שלכותה של בשית־האדם בכללה, זו שאינה סתירה לאיש — יעיבראי לא כיום — להאריך בין האמנותיות לבין הסוציאליות ולהתאבד כבני בחתם „המרבהיים האצילי"; ויהי אותה סגולה אחרת, כתרא־היא המלאכיות, וכל מי שיודן להיי ל„סימטליזאציה" של אחד הנחרפים ההולכים של האנשים — [illegible] הפוליטיקה, הנדינה — יוכא הוא פליי לסגולה האצילית הזאת.

כלום יכול סופר גרמני, שאבזר הלשון הוטל באחריותו; [illegible] בני המנאטיביות שלי בתבואת — אולי בתוך הביכוח — כאי [illegible] המוסיבות הבלתי־ה לאין שיעור של המשטר בגרמניה — [illegible]

תומאס מאן — בימים שכתב את „בודנברוק"

[illegible] לגאויות לניהם, לגאוה ולתהות, לצדק ולאמת. לבני־אדם ולבני־האדם? לשתוק נוכח הסכנה הנוראה המאיימת על תלקיהבל זה כבד אותי [illegible] בקהות־הבריות, והרי בתוך בייות ל[illegible] לגבי מה שכרית [illegible] דבר זה היה בלתי־אפשרי. כיצד עצמו, בניגוד לתכונת, ההתבטאויות, נקיית התבנה הבלתי־נבנית, עגרה עבכי את המעשה האבסורדי הבבוקר של בידיי הלאומי.

המחשבה עצמה, על קיומם של אותם אנשים. שהשררה הבקיית, והציבורית והצבאית, אפשרה להם לשלול ממני את גרמניתי שלי, היה להכניס את הבגעה במלוא גלגוליו. אומרים שגרמו אני הייתי, אני גרמניה, כמים שקראי הגי עליהם! יש להם עוזר כנה לא היאמן להמיר את עצמם בגרמניה! — והרי אפשר שבעוד הזמן־עין יבואו העם הגרמני בכל כוחו לכך שלא יסייד איתי בהם!

לאן זה הוליכו הם, תוך פחות מארבע שנים את גרמניה? זוהמה, סיזנה כמהיבה נפשית ועריצות בשל התוכנית לקראת מלחמה, שבה היא מאיימת על העולם כולו, מעכבת את העולם כולו ונגזלת בעוד את ביצוע כמיכיתי ומעשיות, משיגות אדירות התיפות כל עירם; בלתי־אמינה על איש, מפודרזן מזר והולדת קרה בעיני הכל — כי נגזרת היא על קו שוטה כלכלית, ומתוך ערוה בישיבה אליה יהי „איביגו" כדי להציל חוליה תשיגה כליכי של קהל־העמים המיצבת על מאבקהתם, לעזור לה, אם רק תחזור לשפיותה והקדיש עצמה לצרכים האמיתיים של כתוני העולם, במקום לחלום על איזו כביקה אגדית קדושה כביכול. אכן, על מי שהוא מאיימת עליהם המצבת בעודם — כמשל לעזור לה שלא תמותף עמה את הרבבות כולה ולא תבוא למלחמה, שערכה עבן בשואה אליה כאל הביצא האחרון. המדינות והחברות התבליות — וכ„הפגלות" אני בכיר ידיעת שבתודיעות, שמלחמה של אינה מתוכה — כבעלות בגו הארץ המולדת, המסוכנת והמסכנה את הכל. צו ביותר דויק: בהכרעות הבלתי־אפשריים שבדיהם הבצרה — במקום שהיוצאים מקבלים ביולה: בבלוא המלחמה ההיהודית, באחריותה אדוקת, אם כי לא תבוד יש בו משום בכיר;

אבל הללו סבורים, שהם צריכים לנהל נגדם „פוליטיקה", מדיניות של כח ושל הגמוניה. זהו משחק בלתי־מאוזן. כאשר צד אחד עוסק ב„פוליטיקה", בעת שדעת האחרים אינה נתונה כלל לפוליטיקה, כי אם לשלום, ממילא ייהנה זה מיתרונות זמניים מסוימים. הבורות האנאכרוניסטית בכל הנוגע לאיסור המלחמה מביאה כמובן „הצלחות" זמניות נגד היודעים זאת. אך אוי לעם, שמשום שאינו מוצא את ידיו ורגליו, יחזור בסופו של דבר אל מוצא של מלחמה, תועבת אלהים ואדם! עם כזה גזרה עליו כליה. הוא יוכה עד שלא יקום לעולם.

אמת היא המשמעות התכלית של המשטר הנאציונאל־סוצ־יאליסטי, אינה יכולה להיות אלא אחת בלבד: להכשיר את העם הגרמני לקראת „המלחמה העתידה", מתוך כיבוש, דיכוי וחיסול לאי־רחמים של כל התעוררות נגדית מפריעה, ולהפכו למכשיר מלחמה כנוע לאין־שעור, בבול בכבלי בורות עיוורת וקנאית, בלא שום „פגם" של מחשבה בקורתית. משמעות ותכלית אחרת, הגיון אחר, אינם יכולים להיות למשטר זה; כל הקרבנות של החופש, צדק, אושר־אדם, וכל הפשעים הגלויים והמוסתרים שהוא נוטל על עצמו ללא היסוס, יש להם הצדקה רק בתוך הרעיון של הכשרה־ללא־תנאי למלחמה. אם ייבטל רעיון המלחמה כתכלית לעצמה, לא יהיה כשטר כזה אלא ההגבלית לבריות — הוא חסר טעם ומיותר בתכלית.

— — — לא, מלחמה כזאת אינה אפשרית. גרמניה אינה יכולה לערוך אותה; ואם נותר לשליטיה זיק של תבונה, כי אז לא יהיו הבי־טחונים, שהם שוחרי־שלום, כמי שהם מבקשים להציגן. בקריצת־עין לחסידיהם, שקיים מאקסיים, אלא יצאו מתוך הבנה מנוססת של אותה אי־אפשרות. וכשלא תיתכן מלחמה ואין רוצים במלחמה — למי דרושים ליסטים ורוצחים? למי דרושים בידוד, איבת־העולם, והסר־צדק, שלילת הבריות הרוחנית, השכרת־תרבות וכל הבהזור? מדוע לא יחזירו שיבת גרמניה לאירופה, התפייסות עמה, השתלבותה ברצון — שהכל יקבלוה בנשואות ובצלצלי מצלתיים — בצירוף־כלים אירופי על כל הקשור בו בנתינת החירות, הצדק, הנאגוש וכבוד־האדם? כדוע לא? רק משום שמשטר השליט בדיבור ובכתבה את זכויות־האדם, שכל רצונו הוא להיות בשלטון, היה שולל את עצמו ומבטל את עצמו, לא היה עושה שלום כזה שאיננו יכול לעשות מלחמה? כלום יהי סיבה מספקת?

באמת שכחתי, הדיקן, שעוצתי כדבר אליך. בוודאי רשאי אני להתנחם בכך, שזה כבר חדלת מלקרוא את דברי. מעיד מלכתך שגרמניה נמלה ככבה זה עניני, מלא הרזה שיש מי שמע להשמיע את המלה הגרמנית דו־קיומית כבמקום־מקום. — הרי לא מתוך התבשאות וגישה דיבורית, אלא מתוך דאגה ומצוקת־הנפש, ששליטיכם לא יכלו לחלוץ אותי כהן מכוח הנראותם, ששוב אינני גרמני; מתוך מצוקת־הנפש והמחשבה שמן נחלת כל שנה רשנה כחיי זה ארבע שנים, ויום־יום צריך הייתי להתגבר עליהם כדי להתגבר לעבודתי האמנותית. גדולה המצוקה, ומרירה של אדם, שמתוך צניעות דתית מתקשה בדרך כלל להעלות את שם הבורא על דל־שפתיו או בעטו על הנייר, בכל זאת לא ירצה להותר עליו כביטוי אחרון, ברגעים של רגוש נפשי עמוק, והיא מצאה בא לי — כיוון שבמילא לא הכל ניתן לומר — לסיים את מכתבי בתפילה קצרה זו:

יתיר־נא לעמל את ארצנו שהקדירה ושתעתה, וילמדנה לעשות שלום עם העולם ועם עצמה!

תומאס מאן

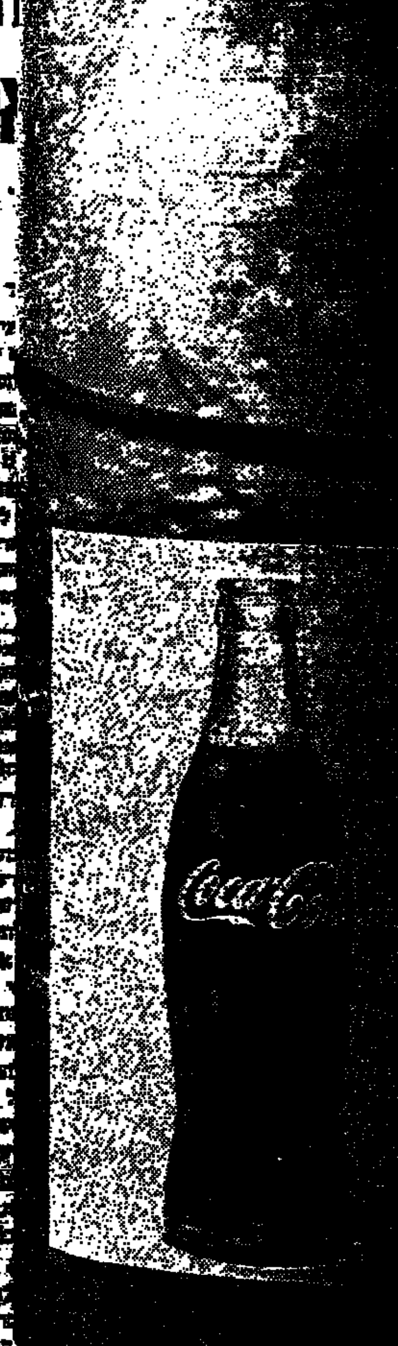

هكذا من الأصل

דאר אויר מספרות העולם

מאת סינדבאד

סופר יפאני נגד שלטונות ארה"ב * „שנות העשרים" של אדמונד ווילסון, חמישים השנים של ולאדימיר מאכסימוב * מחזאית ישראלית ברבעון אמריקני * „תעשיית דילן תומאס" * פרסים צרפתיים וסירוב אמריקני * שירי ערב ועבר — במארסיי * חיפושיו ובריחתו של יוזף רות

המספר והמחזאי מס. 1 של יפאן, קובו אבה, הוסיף קרב נוסף עם שלטונות ארה"ב. מחבר „אשה בחולות" כמעט נבצר ממנו לבוא לניו־יורק כדי לקבל תואר דוקטור של כבוד. כאשר ביקש אשרת־כניסה לארה"ב השיבה תולדות השגרירות האמריקנית בטוקיו את פניו ריקם מפני שפעם היה חבר בארגון־חזית קומוניסטי. לבסוף קיבל אשרה למשך שבועיים, המגבילה את שהותו לעיר ניו־יורק לבדה.

לפני כעשר שנים, במרוצת מסע מסביב לעולם, נידונה בקשתו של אבה לקבל אשרה אמריקנית ל„טיפול" נחרץ יותר: הוענקה לו רק הרשות לעבור דרך המדינה ותו־לא...

*

אדמונד וילסון היה מעמודי־התווך של הספרות האמריקנית המודרנית. בימים אלה יצא לאור ספרו „שנות העשרים", אשר טרח בו בשנה שהלך לעולמו ב־1972 — בעריכת ליאון אדל, שליקט את החומר מן הרשימות שרשם המבקר הגדול כל ימי חייו — ובו צרורים פרקים מרתקים ומאלפים על השנים ההן, מבחינה אישית וכללית גם יחד. העורך מתעתד להפיק כרכים נוספים מתוך יומניו של וילסון.

השנים הללו היו שנות מתח ולחץ חמורים לאדמונד וילסון. הוא כתב, חזר וכתב, את הרומאן „חשבתי על דייזי", עבד על המסות שלימים היו לספר המפורסם „מבצרו של אקסל", התחתן, התגרש, שב והתחתן, היו לו פלגשים וגם מיצאגיות לא משך ידו, שתה לשוכרה, לקה בהתמוטטות עצבים, ומקדמה לא התגבר אף מסכים, כתב בשביל „וניטי פייר" ו„ניו ריפאבליק", חיבר שירים, מחזה ובאלט שהציע לצ'ארלי צ'אפלין והלז דחה אותו.

וילסון הכיר היכרות אינטימית את רוב אלה שטבעו את חותמם בספרות האמריקנית של שנות העשרים וביומניו רשם מה אמרו ומה עשו — הם וכן אנשים אחרים, שלא הותירו שום חותם אחריהם. עינו הבוחנת קלטה נופים, בניינים ובגדים והוא תיארם כמעט כמו צייר. הוא שקד הרבה על סיגנונו. היתה לו אוזן כרויה לדיבור ולעגה, אהב רכילות ושמועות, שערוריות וזירדים. בקיצור, כמו גדולי רושמי־הרשומות האחרים היה מתעניין בכל מכל כל ולא הדירנו הנאה משום דבר, לרבות נאומיו השתויים של יוג'ין או'ניל ובדיחותיו המיכורות של רינג לארדנר, הרהורים כיצד מזייפת הספרות את החיים, תיאור של התאבדות, וציור השיטות שבהן מדהונים הצבים. הספר שופע שניות, אף לגלוג עצמי — וגם דיווחים כנים על חייו המיניים של המחבר. יש בו בידע מאיר־עיניים, הצלפות על קרובים ורחוקים, אפילו השמצות — ויותר מזה, הנאה לא־מצויה לקורא.

*

באחרונה נפטר בשווייץ המחזאי ההונגארי (היהודי) הידוע יוליוס (גיולה) האיי, הוא בן 75.

לאחר מלחמת־העולם הראשונה וכשלון הקומונה בהונגאריה, גלה האי — שהיה קומוניסט — לגרמניה ולברית־המועצות. ב־1945 חזר להונגאריה. מחזותיו הוצגו תכוף להצלחה רבה והוא נמנה עם החשובים שב„סופרי המפלגה". בעת ובעונה אחת היה לאחד מראשי חוג הסופרים הקומוניסטיים המאוכזבים, אשר בשנת 1956 — בהנהגת טיבור דרי — הכינו את הרקע האידיאולוגי להתקוממות. קולו היה האחרון שנשמע ב„ראדיו קושוט" החופשי. עם דיכוי המרד פסקו לו השלטונות שש שנות מאסר והוא ריצה ארבע מתוכן עד ששוחרר — הודות להתערבות פא"ן העולמי — יצא למערב ולא שב עוד. מחזותיו לא הוצגו עוד, כמובן, בהונגאריה והוא היה פעיל בארגון הסופרים הגולים.

מחזהו המפורסם ביותר הוא „אלוהים, קיסר, איכר", שנכתב בגרמניה בראשית שנות השלושים ותורגם לשפות רבות. כן יצא שמם של המחזות „סיסה־זוג", „רועה ההודים" ו„גשר החיים". לפני חמש שנים ראה אור ספרו האבטוביוגראפי „נולד ב־1900".

*

ואם אנו עוסקים במחזות: בגליון האחרון של רבעון־הדראמה האמריקני „דראמה אנד תיאטר", היוצא בחסות אוניברסיטת ניו־יורק, פורסם מחזה של המשוררת רחל חלפי — „פליסידאד".

מחזותיה של רחל חלפי „נתגלו" בארה"ב בדרך מקרה לפני כשנתיים, כשעשתה שם בלימודים. אוניברסיטת ברקלי זיכתה אותה ב„פרס המחזאות" שלה לשנת 2—1971 ו־

קובו אבה

הציגה את המחזה שלה „המתק־מגנט": בשנת 1972—3 זכתה במילגה־בימוי־וכתיבה במכון הסרטים האמריקני, כאשר העלה מחזה מפרי־עטה, בביימויה, והציב לה מגוון לישב הכרטת סרט המבוסס על אחד ממחזותיה. „המכון לחקר מחזאות בהקדמת" „איכך" שנים ממחזותיה — וזו היתה הפעם הראשונה שבמכון זה, הבעודר כהוה, לא־קונוונציונאליים, בהר לעידר מחזאי שאיננו אמריקני.

כותרת־המשנה של „פליסידאד" היא „מחזה לבובות, בובים, מאנקינים ואנשים". ואכנם, רוב המשתתפים הם בובות או יצורים שחציים אדם וחציים בובה. שני בני־האדם היחידים במחזה הם אשה צעירה, ג'יין, ואיש צעיר, ג'אן, שמערכת יחסיהם נצה סביב הכיבאר פורפוזה המתחוללת בבובה־סכרסוטים. פליסידאד.

כדאי לציין, שמחזותיה של רחל חלפי עדיין לא הועלו בישראל.

*

בזמן שבו גורש אלכסנדר סולז'ניצין מברית־המועצות, ניתנה במפתיע אשרת־יציאה לסופר סובייטי אחר, ולאדימיר מאכסימוב. הרעש הגדול שליווה את יציאתו של חתן פרס נובל לספרות הבליע את פרשת מאכסימוב. בינתיים גירשה אותו אגודת־הסופרים הסובייטית משורותיה ועתה הוא עומד לפני הברירה לשבת דרך־קבע בגולה או לחזור הביתה ולמלא את פיו — ואת עטו — מים.

בימים אלה ראה אור התרגום האנגלי לאפוס הגדול של מאכסימוב, „שבעת ימי הבריאה", שכבר פורסם בצרפתית ובגרמנית. זוהי יצירה מאסיווית, אשר באופן בלתי־נמנע, ובמידה מסויימת של צדק, הושוותה להישגיהם של פאסטרנאק וסולז'ניצין (אף כי זה של „אוגוסט 1914" יותר מאשר של „המעגל הראשון").

תיאוריו של מאכסימוב נכתבים כדרך טולסטוי — האפוס שלו, המצייר חמישים שנות היסטוריה רוסית, מכרסם את המלחמות, המהפכה, הטיהורים, רגשותיהם של

רחל חלפי

היחידים הנאבקים, ולעתים כצליהם או נכשלים בעיצוב יעדם האיר" ההה בני ההיסטוריה.

הדמות המרכזית היא פיוטר, כי שהיה מנהל בית־חרושת לרכבות וקומיסאר, ואילו עתה אדם זקן, המשוטט בחוצות העיר והוהה את הכל היה לשווא, סתם כעצה שבכבלה בובו את חייו. מזכרונותיו של פיוטר, במשפחתו, חיזיונו בעבר ובהווה, בדידותו, שכחונו בגבד שנולד לו זה בקרוב, בוכחנו: „הוא הי את חייו לשווא, בודפו אחרי איזה צל עלוב, הסר־בבבות" — בכל אלה זהאב הכפר את חייהו. האידיאל הקומוניסטי נתגחן על באי־אפשר לצאתו. שחר היום השביעי מבשבש ובא, אבל עדיין צריך להכות יד לראות את התחייה צרורה בכנפיה.

כרפורטר באותו ארכיפלג גולאג שווה מאכסימוב לשני קודמיו המהוללים. אולם מבחינה אמנותית — לא בשום שהוא סופר גרוע אלא מפני ששכח את אחזהו האת כתיבתו לאורך קשת נרחבה כדי של דמויות — הוא לוקה בחסר: האנשים הפרטיים של פאסטרנאק והגדרים הקטנים של הגיהנום הסולז'ניציני ייזכרו יותר מהדה־הקרב העניק של מאכסימוב.

*

בית־הסירה בלוגהארן שבפרינץ ויילס, שם כתב דילאן תומאס חלק נכבד משיריו — לרבות מחזהו „תחת חורש החלב" — נפתח בימים אלה כ„מוזיאון דילאן תומאס" וכאודיטוריום תחת כיפת־השמים.

הבית נרכש מאלמנתו של דילאן תומאס, במחיר 26 אלף לישייס על־ידי חברה ציבורית, הנתמכת על־ידי משרד־התיירות הוולשי. הוא שופץ ועל גווחורתו המסוקמת יהגוז בהווה של תומאס. בכלל, העיירה לוגהארן מוהדיה הרבה מזכרו של המשורר ונתפתחה בה „תעשיית תומאס", לרבות בית־קפה ההדיו „תחת חורש־החלב".

*

סיפור־חייו של הרקדן ואלרי פאנוב משמש עתה נושא לעטו של הסופר היהודי־אמריקני

דילאן תומאס

הובר־הרוסית ניל פייפר. הוא שמע אותו בפי הרקדן עצמו, בלונדון, וההרסם.

שם הספר המתוכנן: „3 + 33", הפירוש: שלושים ושלוש שנות־חיים באחריהן באו שנתיים רדיפות, שבכעם לא היו בגדר חיים.

פייפר, ששהה שלוש שנים במוסקווה ותרם הרבה לספרות העוסקת ברוסיה בת־זמננו, כתב עד כה שישה ספרים שזכו בהצלחה לא־מבוטלת. מדוע הסכים להיות „סופר־רפאים" של פאנוב? מפני שהשניים התיידדו הרקדן ביקש את עזרתו של הסופר.

*

פרס גונקור לנובלה הוענק באחרונה בבגרת „פסקואל הספרד הכנעני" שבצרף בעיר נוצה שברוויירה הצרפתית. הזוכים: קאתרינה פייל, בהברת „הצלמה הפראית", ד"ר מישל ריי, על סיפורו „דיליין, הציקשיה נתעוררה".

*

„שירים ערביים ושירים עבריים" — תחת שם זה הוציא המשורר איש מארסיי, סמואל אייזה, אסופת שירים ויש בהם מכנה משותף: יסוד ההכרבות בין יצחק לישמעאל, האחים שגורלם עמד בסימן הפירוד.

*

יוזף רות נולד בגאליציה בשנת 1894 ומת כאלכוהוליקו, רתוק ברצונות למיטתו בבית־חולים לעניים בפאריס, במאי 1939. הוא החל בקאריירה שלו כעתונאי בוינה בסוף מלחמת העולם הראשונה. בכתבו בשביל עתון פאפר־פיטר, ה' ועבד בווינה, ברלין, פראנקפורט, דרום־צרפת, אמסטרדאם ופאריס. הוא חיבר 12 רומאנים, שהמפורסם בהם הוא „מארש ראדצקי", אשר ראה אור בהמשכים ב„פראנקפורטר צייטונג" ב־1932. הוא גם כתב סיפורים רבים, מסות ופיליטונים, והיה מחבר בכתבים שופע.

עתה הופיעה בקלן ביוגראפיה של רות, מעשה־ידי דויד ברונזן, שהשאיר חומר חדש על־אודות הסופר היהודי ובין השאר ראיין והתכתב עם יותר מ־150 איש שהכירו את רות באופן אישי, החל באותו פון האבסבורג

ואלרי פאנוב

וכלה במארלן דיטריך, לרבות מל... שירתו את רות בבתי־הקפה הקבו... בפאריס ובאמסטרדאם. אופיו הגניג... רות נקבע בקונטכסט של המאורעות שהשפיעו השפעה כה מכרעת על ה... נולד עמדת הקיסרות האוסטרו־הונג... שיא תפארתה; במותו, 45 שנים ל... הירלה אוסטריה להיות מדינה עצמאי...

הדוקטור ברונזן, שאביו בא מ... לזה של רות, מגלה אהדה לב... הביוגראפיה שלו, לחיפושיו הנוא... היהודי. להתרוצצות בין האיש האמ... גלגוליו הספרותיים. רות — קובע — התרפק על עבר אידיאלי, ז... נהגנה בו מעודו.

האנבי־ואלנטיות היתה אופיינית ל... פוליטית עבר מן השמאל הקיצוני... המתון. הוא הזדהה הן עם היהודי... אירופיים של ילדותו והן עם הק... צבא הקיסר פראנץ־יוזף בווינה ש... מלחמת־העולם הראשונה. כשמת, נער... יהודיים וקאתוליים גם יחד בהלוויי... לא היו בטוחים אם לא המיר את... ידע היטב, כי הבארבאריות מ... אירופה, אבל לא חדל להאמין באל... נדיב מאין כמוהו לחבריו, אהב... הגרמנית והשתמש בה בטהור... נפלאים — וניסה להתחבק כמו... האלכוהול. הביוגראפיה של רות, של ברונזן, הסייע להעמידו במקום... כסופר גרמני מן המדרגה הראשונה... מלחמות־העולם.

*

הבספר האמריקני החשוב הנושא... הודיע על סירובו לקבל את הפר... ביותר של האקדמיה האמריקנית לספרות. מידאליית־הזהב הכבדה... תריס טוב בפני האינפלאציה, אך... זקוק לה, אמר פינצ'ון, שהאקאד... כי הרומאן שלו „הקשת של מש... הוא הטוב ביותר בין הרומאנים... בארה"ב במרוצת חמש השנים...

ספרים חדשים עיון ראשון

סיפורת

מבחר סיפורי אהרן אפלפלד

בסידרת מבחר סיפורים של מספרים בני־זמננו הופיע לאחרונה לקט מתוך כל ספריו של אהרן אפלפלד. בספר גם פרקים מתוך „העור והכותונת" והנובלה „כאישון העין" בשלמותה. (אהרן אפלפלד, „כמאה עדים", הוצאת הקיבוץ המאוחד, תשל"ה, 270 עמ').

שנים ושעות

בצד המבחר הנזכר לעיל הופיע ספר חדש מאת אהרן אפלפלד ובו שתי נובילות חדשות — „באדנהיים, עיר הנופש" ו„1946". סגולותיו של מספר מעולה ואניך זה ניכרות היטב גם בספרו החדש (אהרן אפלפלד, „שנים ושעות", הוצאת הקיבוץ המאוחד, תשל"ה, 177 עמ').

תולדות ישראל

העם והארץ

אסופת מאמרים, שכונסה על־ידי המחבר ונערכה בשלושה מדורים. הראשון — הכרה ומורשה — מברר את מקומה של א"י בהכרה ההיסטורית של העם; השני — קיום ועליה — מתאר את מאבקי היהודים ליישוב ארץ־ישראל עד המאה הי"ד; השלישי — עם תקומת ישראל — בוחן את יסודותיה ההיסטוריים של תקומת המדינה. כן נוספו מאמר שבו נסקר מאבק הזהות של ירושלים, מאז חורבנה בידי טיטוס ועד מלחמת העולם הראשונה. (בן־ציון דינור „במאבק הדורות", מהורבן ביתר ועד תקומת ישראל, כתבים היסטוריים, כרך שני, הוצאת מוסד ביאליק ירושלים, תשל"ה, 368 עמ').

בשבע עיניים

חיבור המתאר את ארץ־ישראל, כפי שנראתה לפני מאה שנים ומעלה, על כל גילויי חייה, מסורותיה ועברה, על טבעה הזיו, הצומח והדומם. פרופ' בודנהיימר, כינה את המחבר, „אבי הזואולוגיה של ארץ־ישראל", וזאת כיוון שגולת־הכותרת של פועלו היא חקר החי בארץ. הספר רצוף תיאורים הנקראים כסיפורי הרפתקאות ומתח ותורגם לעברית בידי ח. בן־עמרם, אשר הוסיף לו מבוא והערות. (הנרי בייקר טריסטראם, „מסע בארץ־ישראל", יומן 1863—1864, הוצאת מוסד ביאליק, ירושלים, תשל"ה, 490 עמ').

היסטוריה כלכלית

בספריית ידע העם היהודי של הוצאת „כתר" הופיע, בשפה האנגלית, חיבור זה, המתאר את המרכיבים הכלכליים של ההיסטוריה היהודית למן תקופת הבית הראשון ועד המאה העשרים. החיבור מחולק לפרקים, שעניינם רקע כללי, חקלאות, תעשיה, שירותים. זהו ספר ראשון בסוגו, הבודק את הכלכלה בהתפתחות החברתית והמדינית של עם ישראל. (שאול ז. כאהן, ארקדיוס כהן ואח' "Economic History of the Jews", בעריכת נחום גרוס, הוצאה „כתר", ירושלים, 1975, 304 עמ').

כתובות הבית הראשון

מקראה המביאה מבחר כתובות שנמצאו בארץ־ישראל ויש בהן כדי להאיר בחינות שונות בתולדות ישראל בתקופת הבית הראשון. המחבר מבאר את הצד ההיסטורי המקראי של הכתובות ואינו עוסק בענייני לשון, כתב וכתיב. לנוחות המעיין רוכזו התעודות בחוברת נפרדת, המצורפת לביאור, כך שניתן לעיין בהן ובפירושן בעת ובעונה אחת. זהו ספר ראשון בסידרת מקורות לתולדות עם ישראל של מרכז זלמן שזר להעמקת התודעה ההיסטורית היהודית. (חנוך רביב, „כתובות מתקופת המלוכה בישראל", בהוצאת מרכז זלמן שזר, החברה ההיסטורית הישראלית, ירושלים, תשל"ה, 94 עמ').

על יהדות בבל

מחקר המשרטט קווי־יסוד לאופייה של הקהילה היהודית בבבל וההנהגה בתקופה התלמוד. המחבר מתמקד בזיהות המצב החברתי והמדיני ומחלק את מחקרו לשלושה פרקים, הדנים ברקע ההיסטורי של בבל התלמודית ובמוסדות ההנהגה של הקהילה היהודית הבבלית. בסוף כל פרק מובאים מקורות לנושא הנדון, בצירוף תרגום ופירוש קצר, לפי הצורך. (ישעיהו גפני, „יהדות בבל ומוסדותיה", ספריית מקורות לתולדות עם ישראל, הוצאת מרכז זלמן שזר, ירושלים, תשל"ה, 118 עמ').

מאוגרית ועד האופוזיציה במפא"י

הכרך השלישי של „מחקרים בתולדות עם ישראל וארץ־ישראל" מביא השעה עשר מאמרים, העוסקים בנושאים בתחום תולדות העם והארץ, החל בעניין הבעלות על אדמות־המרעה באוגרית וכלה בראשיתה של האופוזיציה במפא"י. המאמרים סדורים על פי סדר כרונולוגי ובסוף הספר מובא תקציר באנגלית של כל מאמר. („מחקרים בתולדות עם ישראל וארץ־ישראל", כרך שלישי, בעריכת ב. עודד, א. רפפורט, ע. שוחט, י. שצמילר, הוצאת אוניברסיטת חיפה, תשל"ה, 336 עמ').

הספר העברי

מחקר היסטורי על תולדותיו ועורותיו של הספר העברי, מאז הדפסת הספר העברי הראשון ועד ימינו. המחקר נדפס בשפה האנגלית, בתבנית אלבומית, והוא מלווה איורים רבים, חלקם בצבעונים. (THE HEBREW BOOK) בעריכת רפאל פוזנר וישראל תא־שמע, עם הקדמה מאת ד"ר יעקב רוטשילד, הוצאת „כתר", ירושלים, 1975, 226 עמודים גדולים, כפולי טורים).

זכרונות וספרי זכרון

קץ יהדות לטביה

זכרונותיו של ניצול־השואה, עולה מברית־המועצות. המחבר רשם והחביא רשימות בזמן השואה ומצא אותן לאחר ששוחרר ממחנות־הריכוז. על פי רשימות אלה כתב בשעתו את קורותיו על אדמת לטביה וגרמניה, כתב־היד הגיע לישראל ללא צנזורה ומאוחר יותר עלה גם המחבר. הוא מסמך אנושי מזעזע, המבאר הכחדתם של רבבות אלפי יהודים. בסוף הספר מובאת סקירה על יהדות לטביה בטרם השואה, מאת אברהם אחי. (מאיר לבינשטיין, „על קו הקץ", הוצאת מורשת, בית עדות ע"ש מרדכי אנילביץ' וספריית פועלים, תל־אביב, תשל"ה, 152 עמ').

ספר זגירז'

ספר רב־היקף, בעברית וביידיש, המנציח את קהילת זגירז', בה חמשת אלפי הנפשות, שנכחדה בידי הנאצים ועוזריהם בשנות השואה על מלחמת־העולם השניה. הספר נערך בידי הדר שמקפיש והוא מעלה את ראשית צמיחתה של הקהילה הקטנה בפולין, לאורך שלבי התפתחותה. על לבטיה ותפתוליה עם השלטונות המקומיים והנער הסביבה. זהו פסיפס על החיים הקהילתיים, בליווי תצלומים רבים של אישים ומאורעות, המנציחים את ההווי ואת בני־הקהילה שאינם עוד. הספר מחולק לשישה שערים: תולדות העיר, זגירז' היהודית בהתפתחותה, אישים דמויות, השואה, גר תמיד ושארית הפליטה. („ספר זגירז'", הוצאת ארגון יוצאי זגירז' בתל־אביב, תשל"ה, 800 עמ').

רשימת תרגומים מן הספרות העברית

ביבליוגראפיה של תרגומים מ... הספרות העברית לכל הלשונות שהורגמו... גראפיה מאוחרים. 600 תרגומים... סופרים עבריים וכן מובאים איבדקורים ומתרגמים הכספה עם כ־100 מ... על ספרות עברית מודרנית. (...aphy of Modern Hebrew Literature in Translation", ה... לתרגום ספרות עברית בע"מ, תשל"ה — 1975, 118 עמ').

ספר...

הדרכה בהוראת שיר

נסיון להדרכת מורים בהוראה... שיותירו בקרב התלמידים טעמה... השירי בדרך הניתוח. המחבר בתר... והוא פורש אותם (להבדיל כמנג... שהקהל את קליטתם והאהבתם של... בידים. זהו ספר־עזר השוב לבור... המוצגה כניבון כמעט סדנה סליני... למידה מוחשה) של בית הספ... שבאוניברסיטת תל־אביב. (איש... „לפרוש שיר", פירוש לייח שיר... והצעות להוראתם בבית־הספר ה... הוצאה המכון לאמצעי הוראה, רמ... תשל"ה, 182 עמ').

מרכז ההסברה
שירות הפרסומים
פרסומים בנושא הסכסוך הישראלי ערבי ובנושאים מדיניים
* האמנה הפלשתינית ומשמעותה.
* המדינה הדמוקרטית הפלסטינית כמטרה מדינית של הפלסטינים. בסדרת „דע" — דף למסביר.
* מצבם של יהודי סוריה. בסדרת „דע" — דף למסביר.
* המיעוטים בישראל. בסדרה „דע את ישראל".
* על מעמדה המדיני של ירושלים.
* הסכם הפרדת הכוחות בין ישראל למצרים.
* הסכם הפרדת הכוחות בין ישראל לסוריה.
* מפת ישראל וארצות ערב — נתוני אוכלוסיה ושטח.
— מספר העותקים מוגבל —
להשיג ללא תשלום על פי פניה אל:
* מרכז ההסברה, רח' הסורג 2, ירושלים.
* מרכז ההסברה, רח' אחד העם 13, תל־אביב.
* מרכז ההסברה, רח' קפלן 6, תל־אביב.
* מרכז ההסברה, רח' אחד העם 5, חיפה.
* מרכז ההסברה, בניין מרכז הנגב, באר־שבע.

COLORCAP (ISRAEL) LTD., HAIFA
מודה למבקרים הרבים בביתננו בתערוכת „טכנולוגיה 1975" שהתקיימה בתל־אביב ומבקש סבלנות מאלה שנתנו ואמנות ישירות. כל הזמנה תקבל תשומת לבנו הנהוגה — אך המספר הרב של הזמנות הוא הגורם לבקשתנו לסבלנות.
ברגשי תודה אנו תמיד לשרות לקוחותינו
COLORCAP (ISRAEL) LTD.
השיטה השוויצרית לזיהוי מפתחות
חיפה ת.ד. 6122, טלפון 04-82295
P.S. אלה שטרם מודעים לשיטה הנ"ל, מתבקשים לשאול פרטים מלאים.

כבר הופיע הספר החדש
„פרקי שואה ושארית"
מאת
ד"ר צמח צמריון
עיונים בשואה, בשארית הפליטה, בבריגאדה, בהתגברות השרידים בארץ, ביהדות התפוצות בימינו, בחינוך ובעיתונות בתפוצות, ועוד.
240 עמוד ותצלומים.
שלח 25 ל"י למר"ל — ארגון שארית הפליטה באיזור הבריטי (ברגן־בלזן) בישראל, רחוב יהודה הלוי 143, תל־אביב — והספר יישלח לביתך.

האוניברסיטה העברית בירושלים
שנת היובל תרפ"ה — תשל"ה
הפקולטה למשפטים
המכון למחקרי חקיקה ולמשפט השוואתי על־שם הרי סאקר
שמונה שנים אחרי מלחמת ששת הימים:
זה עתה הופיע
דרורי משה, **החקיקה באזור יהודה והשומרון**
המחקר בא לתאר, להסביר ולנתח את החקיקה של הממשל הצבאי הישראלי באיזור יהודה והשומרון החל ממלחמת ששת הימים (יוני 1967).
ברקע המחקר מונחת תשיטת המשפטית של איזור יהודה והשומרון על רבדיה השונים (עותומני, מנדטורי, ירדני) ובעיותיה של החקיקה הצבאית באיזור.
המחיר — 40.ל"י 270 עמ'.

הוצאת מסדה בע"מ
דרך ז'בוטינסקי 21, רמת־גן
ספרים חדשים
דוד הורוביץ
חיים במוקד
השלישי בספרי זכרונותיו, עוסק בתקופה שבה מילא המחבר תפקיד בקביעת המדיניות הכלכלית, ובו גם תיאורי הוויות, מסעות והערכות. הספר סוקר את התקופה שלמן הכרזת המדינה.
ד"ר רם רבינסקי
עולמו של הכלב
הספר עוסק באופן יסודי ומקיף בכלבים ובטיפול בהם ובכל הקשור ברכישה, גידול, בריאות וחולי. הספר הוא מדריך מפורט לבעלי כלבים ולמגדליהם, ומלווה באיורים ובתמונות רבות.
א. ש. אייל
מגפרור עד טיל
הספר עוסק בתהליך הבעירה, ומתאר בצורה תבניתית ומעניינת את התהליך למן הימים הקדומים ועד לבאה שלנו.

נוער
גיל'אי 14–110
שלבו נופש בלימוד אנגלית
בקייטנת ארז
כפר מרדכי ע"י גדרה
בחודשים יולי — אוגוסט
בידור והנאה
בדבר פרטים לפנות אב־רמוב מרים כפר מרדכי טל. 055-91202 ובכל יום שלישי בשעות 7—5 אחר הצהרים. בגבעתיים רחוב שנקין 45 טלפון 732156 משפחת שלו.

עשה כסף
אם הנך בעל המצאה מקורית
במשהו...
פנה נא ל־
גב.ג.כ. בע"מ
יעוץ פטנטים מרקאבי
תל־אביב ת.ד. 1104
טלפון 294241

"גילארט" אמנות גרפית בע"מ
רחוב גורדון 56 תל אביב. טל. 27392
קבלה את הנציגות הבלעדית של מרבית בתי ההוצאה באירופה להדפסים מקוריים של טובי האמנים בעולם.
נשמח לספק לבעלי גלריות, סוחרי א... ולאספנים יצירות מאמנים אלה ־ובין...
...am •Fini •Miro
...pel •Friedlaender •Picasso
...llmer •Fuchs •Rauchenberg
...lder •Hartung •Ray
...agal •Lam •Rosenquist
...ava •Lichtenstein •Tremois
...li •Lindner •Vasarely
...nst •Matta

דקורציה
ציפוי משרדים, תקרות, חדרים.
פינות כפריות דקורטיביות מע...
טפטים, צבע ותיקונים שוני...
טלפון 04-641046
03-881199

הנהג עצירת דבבך לחייל. זכות היא ולא חובה

קשה הנעלה

מאת

אורי מילשטיין

רות, רות, שפינוזה, הוצאת האוניברסיטה העברית, ירושלים תשל"ה, 196 עמ'.

מבחנים העיקריים לכל תורה (פי... מדעית או אחרת), טמון בפוריותה (Fruitfulness). היינו, בסגולתה לשמש [illegible] המעודד בהתפתחות תורות ו... זות נוספות, כדי להגיע למדרגה זו [illegible] תורה להבנות נוספות כגון: התאמה בין מושגי־היסוד, עקביות פני... ועומק רעיוני, ועוד. אך האיל... זה עיון תורה המוצגת הסבר מחולל לכל השאלות ולכל הבעיות, [illegible] נמצאים בעולם דינאמי של עליות וירידות ושקיעות — דומני כי תורות אלו המתאימים ביותר לבקר בעורהי של יצירות רוח האדם. התורות המוביות ביותר, שהשפיעה [illegible] דורה, על דורות מאוחרים יותר, בלתי־אמצעי גם על מחשבת דורנו היא תורתו הפילוסופית של היהודי המוחרם מקהילתו, הפילוסוף בן [illegible], ברוך שפינוזה. עצמת השפעתו [illegible] שני תחומים — משיטתו הפילוסו־פית היהודי, חיי רות, בספרו "שפינוזה" המחשבה האנושית, ומדמותו כאדם, מאורח חייו, שתאמו להפליא (במידה בלתי־מצויה, אצל אנשי־רוח), את השקפת עולמו. על שני מישורים אלה עומד חוקר הפילוסופיה היהודי, חיי רות, בספרו "שפינוזה" שתורגם לעברית ויצא לאור זה לא כבר.

ארבעה יסודות עיקריים ישנם, לדעת רות, בתורת שפינוזה: תכלית מוסרית, מתודה מדעית, תפישת כל הנמצאים וכל היש באחדות כוללת־כל, ולבסוף מושגי, הבנוסה ב־מונחים דתיים.

מורים לפילוסופיה מצביעים בדרך כלל על חמישה פילוסופים שהשפיעו יותר מכל על התפתחות הפילוסופיה והמחשבה הקלסית־מערבית בכלל: אפלטון, אריסטו, שפינוזה, קנט והגל. שפינוזה הוא הפילוסוף הבולט ביותר של תקופת־ההשכלה וראשית עידן המחקר המדעי המודרני, אשר אנו נמצאים היום באמצע מפיאיו ואולי אף בפרישת־דרכים שלו. רות מספר על השפעת שפינוזה על הפילוסוף והמתימטיקאי לייבניץ, אשר יש אומרים כי שיטתו היתה בעצם "קביעה ברורה ומפורשת של כל עקרוני "השפינוזיות". גדול משוררי גרמניה, י. גתה הודה כי "שלוות רוחו של שפינוזה, המיישבת הכל, היה בה ניגוד לשאיפה רוחי, המעירה־ומעוררת הכל; המיתודה המתימטית שלו היתה הופכה של דרכי הפיוטית, דרך ההסתכלות והתיאור; ואותו טיפול סדור על פי כללים וכפוף להם, אשר יש חושבים אותו לבלתי מתאים לענייני מידות ומוסר, הוא שעשאני תלמיד נלהב של שפינוזה, המעריצו בלב ובנפש". ואילו הפילוסוף פרידריך הגל ניסח וקיים את האימרה ש"כל הרוצה להיות לפילוסוף צריך לספוג תחילה את מחשבת שפינוזה".

אם להשתמש במונחים בני זמננו, הרי סוד גאוניותו של שפינוזה בכך, שכבר במאה הי"ז היתה לו תפיסה מערכתית המחייבת לראות ולהבין את הכלל ואת חוקי המאקרו ובה־בשעה ללמוד היטב את ה"מיקרו", את הפרטים, את מאפייני המיקרו. התכלית המוסרית של חיי האדם והחברה, היא להיות העיקרון המדריך את המחשבה כולה (לא בהכרח את תכניה) ואת החיים. בחיבור הבלתי גמור "על תיקון השכל" דוחה שפינוזה את הדברים הנחשבים כ"טוב עליון" בעיני אדם והם: "עושר, כבוד ותאוות בשרים". לעומתם, טוען שפינוזה "אהבת דבר נצחי ואין סופי מכלכלת את הנפש בשמחה בלבד, שאין עמה כל עצבות; והוא מה שצריך להיות רצוי מאוד ויש לבקש בכל מאודנו...".

השילוב הזה בין פילוסופיה וניהול־מערכת לבין עקרונות־חיים ואורח־חיים מוסרי וערכי הוא הדבר העושה את ברוך שפינוזה לפילוסוף רלבנטי לתקופתנו־אנו, ברבע ה־אחרון של המאה העשרים. איננו יכולים, כנראה, לסגת אחור מן המהפכה הטכנולוגית שלנו: גולם מדעי טכנולוגי, אותו יצרנו אנו, המאיים על עצם קיומנו ועל קיום החיים במשמעותם הרחבה ביותר על פני כדור הארץ. שימוש נבון בעקרונות מוסריים ברמה של כלל־המערכת היו עשויים לרסן את סכנות הטכנולוגיה ולהפיק מן הכוחות הלוחצים בתוכה את יסודות ה"שמחה בלבד" במובן השפינוזיסטי.

רב עניין הוא הדיון בחיי שפינוזה ובאישיותו, אותם מדגיש רות בספרו. בניגוד לרוב המורים לפילוסופיה, הנוטים להבחין בין חיי הפילוסוף לבין שיטתו, כמו גם בין אורח־חייהם שלהם לבין מחקרים והוראתם — מדגיש כאן ח.י. רות את יושרו האינטלקטואלי והמוסרי הגדול של שפינוזה, שמנע ממנו לעשות את הבגות הפילוסופים קרזום להחזר בו. הוצעה לו קתדרה לפילוסופיה באוניברסיטת היידלברג, אבל הוא התפרנס מלישוש עדשות למכשירים אופטיים. הוא סירב לקבל ירושה גדולה, שציוה לו מעריצו שמעון דה־פריס, והעביר את הרכוש לאחיו של הנפטר, והסכים בסופו של דבר לקבל מן הירושה קצבה שנתית של 300 זהב. על אורח חייו הצנוע, הבודד כמעט, מסופר כך: "היה זה יום של מרק חלב בחמאה, שעלה שלוש אגורות; ועל פך שיכר בשלוש אגורות וחצי; ביום אחר אכל רק דייסה בצימוקים ובחמאה, תבשיל שעלה ארבע אגורות וחצי. במשך חודש ימים מתאים רק שני חצאי בקבוקים יין בחשבונותיו. ואף על פי שלעתים קרובות היו ידידיו מזמינים אותו לסעוד עמהם, העדיף להסתפק במה שהיה לו בביתו ולא לאכול לחם־חמדות משל אחרים".

ניתן להאריך בפרטים, אבל אלה מצויים בספרו של רות ובספרים אחרים. הלקח ברור: שפינוזה קיבל את נידויו מבני עמו בשלוות־נפש, משום שחירות־המחשבה אשר בה היותה בעיניו מכל. אבל הוא לא הסתפק בזה, וכיוון את חייו כך שיהיה עצמאי ככל האפשר ויקדיש את כל אונו וכרצו לאהבה הנצחי והאין־סופי, כפי שהוא הבינו. עם זאת היה ברוך שפינוזה אדם לבבי וידידותי. הוא לא רדף כבוד, ובחייו התפרסמו רק שניים מחיבוריו, אחד מהם בשמו והשני — המאוחר, הבשל והחשוב יותר — בפסבדונים.

דומני שיכולים אנו, באין לנו כיום מורי דרך אחרים, לראות בברוך שפינוזה דמות מופת שיש ללמוד ממנה הרבה גם בשאלות הנצח וגם בענינים המטרידים אותנו יום־יום.

האם נסגר השער?

מאת

ע. שטיינזלץ

„פרום השער לסגור" מאת מנחם הלוי. הוצאת עקד.

לפני זמן לא רב יצא עוד ספר של המחבר, איש דגניה ב', מנחם הלוי. ספר זה, צרור רשימות וסיפורים נקרא בשם המליצה מאד "פרום השער לסגור". הספר כולל בתוכו רשימות שנכתבו במשך שנים ושיש בהן ביטוי לצבטין, למלחמתו הפנימית ולמציאת הדרך אל היהדות, של המחבר. אחדות מן הרשימות הן רשימות אישיות־אוטוביוגרפיות, בעצם רשימות יומן, ואחרות נתפרסמו בעיקר ב־עתונות הקבוצית. אף הז'אנר הספרותי איננו אחיד — יש כאן ספורים, מסות קטנות, דברי בקורת והערות אגב קריאה. וכשם שאין ה־ספר אחיד באופיו כן איננו אחיד בטיבו, אף כי הכל כתוב יפה, יש קטעים חלשים ומיד־תרים — ויש קטעים רבי עצמה ורבי הבעה.

אולם מעבר לכל ההבדלים הנזכרים השר־גים יש תכונות אחדות המצויות בכל הספר כולו, בכל שלב של התפתחותו האידיאית, בכל דרך של כתיבה מצוי השלוב של תרבות יהודית וכללית שאינה רק חומר נלמד אלא תרבות עמוקה, נרכשת. ועם זאת — הרבה מאד "איכפתיות", מעורבות נפשית בנושא, בבעיה. דווקא משום כך מעורר הספר את השאלה: היש עוד קוראים לסוג זה של ספרות? בימינו דומה שהולך ומתחלק למחלקות מבודדות, אנשים נעשים כביכול "מומחים לדבר אחד" וחיים בעולם מצומצם למדי, ללא הקף תרבותי כולל. דומה שנעלמו מן האופק התרבותי שלנו אנשים משכילים סתם, שדעת השכלה ומחשבה מצויות אותם בכל הופעה שלהם. נעלם גם דור האפיקורסים הישן, הדור שלמרות אפיקורסותו יכול לקרוא ולהבין את מקורותיה של היהדות, להתבשם מהם, או להיאבק עמם — כשם שהוא נאבק המושפע מן התרבות המערבית. ה"שער" שה־מחבר מתכוון אליו הוא בוודאי "שער השמים", אולם שאלה היא אם לא נסגר בינתים שער אחר, חשוב לא פחות — השער אל התרבות היהודית. האם מצויים עוד ביננו אנשים היכולים לעבור דרך שער זה, בכל צד שלו — לעיין, להגות, ולהשתנות?

קריאה בספרו של מנחם הלוי היא משום כך לא רק בחינתו של הכותב אלא גם של הקורא: עד כמה פתוח עוד השער בלבו ובמוחו, עד כמה יכול שער זה להשאר פתוח לפני שבורות וחד־צדדיות יסתמוהו סופית.

קוראים מגיבים

„מי צריך פילוסופיה?"

ביקורתו של אורי מילשטיין (ב"מעריב" 25.4) על "מבוא לפילוסופיה" של מיין סולה הזכירה לי מעשה באותו תלמיד־חכם שכתב ספרון על הלכות פשוטות ועל אגדות של מה בכך; את העמוד האחרון של הספרון פתח במלים — "כיוון שנותרו לי עוד שורות אחדות עד חתימת הספר, רצוני אני להקדיש אותן לתיאור מה שקרה אותי כשפגשתי את משיח צדקנו, בכיכר העיריה". בין מובאה לשניה מן הספר העוסק בביקורת, מחווה המבקר את דעתו על המצב, על הפילוסופיה, על מצב הפילוסופיה. מן הקל אל הכבד — הפילוסופיה בישראל היא במצב של "דקדנציה"; הפילוסופיה כולה בימינו "היתה ל־עיסוק ללא אהבה... (ל) מחקר היסטורי במקרה הטוב ולפלפול סכולאסטי במקרה ה־מצוי"...; גם הדורות הקודמים של הפילוסופים "מאז קירקגור וניטשה" אינם יוצאים נקיים מתחת ידו — "הם, לפי שעה, עידן הפילוסופים הלוהטים", שהרי בהם עסקו הפילוסופים במאה ה־20, נאמר — ברטרנד ראסל, לודביג ויטגנשטיין וקרל פופר? — "בהוראה, בפירסומים מדעיים, בפרשנות, ב־ניתוח שיטותיהם של פילוסופים קודמים וב־פיתוח טכניקות חשיבה שאינן משמשות שום תחום ונושא, ומכל מקום אינן מספקות תשו־בות לבעיות־יסוד של קיומנו". בכל זאת, אין אנו נפטרים מפל פניו של המבקר התקיף הזה ברע, אלא שהוא על תקוה נפתח לנו — "אפשר יהיה להוסיף", בתנאים מסויימים, "למבואות לפילוסופיה פרק אחרון על הפילו־סופיה הרלבנטית, [illegible]".

כיוון שהאכסניה מכובדת וכיוון שההאשמות נשמעות כבדות, מבקש אני להשיב כנגדן. אחת בקיצור ואחת בפירוט. בקיצור: להדיוט. ובפירוט, מן הקל אל הכבד:

(א) הפילוסופיה הישראלית אין טעם לומר עליה שהיא במצב של שקיעה או התנוונות. ראשית, משום שמעולם לא פרחה. שנית, משום שאין ממש בטענה ש"הדורות הולכים ומתמע־טים". סיסמה זו יש לה שתי פנים, התרפקות על העבר כבאן והמאבק על ההווה כאן; מצד אחד, פניה שתקוה ואיננה באה אלא כדי למזוג כבה דעתה תמיכה לכוס שכולה נוסטאלגיה; מצד זה אין בסיסמה זו לא רצה ולא חשיבות; מצד שני, פניה הועתית וכל עיקרה הוא לקשור כתרים של ציור לראשיהם השבים של הזקנים והבעלים, כדי להפריע ל־באים אחריהם לעשות את שלהם באחריות ו־בסמכות הראויות; מצד זה יש בסיסמה חשי־בות, אבל גם כל הרעש במוריה. אין הדורות מתמעטים הולכים; צעירים אחרים הם ש־מתקשים לצאת מן החממה של רבותיהם, ש־מפיהם התלמידים חיים, אל הצמאת האינ־טלקטואלית, שיש בה לא מעט התלבטות ו־הרבה אחריות.

(ב) מי יכחיש שהפילוסופיה בישראל נגר־עה בכל מיני מרעין בישין? האם טוב מזלה יותר מזה של התחומים אחרים באקדמיה ה־ישראלית? בקהילה מקצועית קטנה, בה כל אחד מכיר כמעט את כל עמיתיו במדינה — גם בתנאי אנשי־מקצוע וגם בעלי עמדה פו־ליטית זו או אחרת, כבעלי אישיות המעוררת אהדה או סלידה, כבעלי תפקידים בציבור או באוניברסיטה — קשה להחזיק סטנדרטים גבוהים של שיפוט ענייני וביקורתי של רמת העבודה המדעית. התרשמויות סוניות ואינ־טואיציות בלתי מבוססות תופסות לעיתים מ־קום נכבד. הסכנה העיקרית הצפויה בשל כך: שלטון שרשי של הבינוניות.

(ג) אחד מסימניה של הבינוניות השלטת הוא בכך שהוגים־התרבות נתקלים לעיתים במצבים מופרכים של חכמה זו או אמנות אחרת. כפי אורי מילשטיין, לדוגמה, שומ־עים ש"התובנה המעשית־המוסרית של פ־קנטי איננה מספקת תשובה לקושיותיו של בן זמננו", "בן הבדת "השלום הפרטי", השותף לפעולה של חברת השפע עקב משבר ה־אנרגיה".

אני מזמין את אורי מילשטיין להציג את ראיותיו לכך שקיימות "הקושיות" של "בן זמננו"; מה הן הקושיות המסויימות את מגו־רתם של אינגמר ברגמן, הוגו ברגמן ואינגריד ברגמן כאחד, או את רוחם של המשטר ה־מלכותי הבריטי, האפיקורוס הנעים ומוסקי כ־אחד, או בפשטה — שלו הטלי כאחד. אני מזמין אותו להסביר מדוע האתיקה של קנט או תורת הצדק של ג'ון רולס (מהארווארד) אין בהן דבר וחצי דבר בנוגע "בעיות־יסוד" של קיומנו. אם שאלות צדק ומוסר הן בין הבעיות היסודיות הללו, יש לומר שהפילוסו־פיה לא הניחה אותן מידיה מעולם, גם לא במאה ה־20.

(ד) בחלק האופטימי של דבריו מניף אורי מילשטיין את דגל "הפילוסופיה הרלבנטית". אני טוען שאין שום סכנה רצינית מתחת לנס־הרלבנטיות.

קודם כל יש להפריד בין הגילויים ה־אפשריים השונים של השאלה: אפשר לדרוש מן הפילוסופיה האקדמית להיות רלבנטית לתלמידים, בסביבות האוניברסיטה, ואפשר לדרוש ממנה להיות רלבנטית לחברה, שבמסגרותיה האוניברסיטה נמצאת.

יתכן, אמנם, שדגל הרלבנטיות לא בא לקשור את המורים למאווי תלמידיהם, אלא את האוניברסיטה למאווי החברה בה היא שוכנת. במקרה זה הסכנה פחות ברורה, אך אינה פחות גדולה. לא קטנה מחשיבותה הי־אישית של כמות־החיים היא חשיבותה האנו־שית של איכות־החיים. אילו האקדמיה נגבלת לעיסוקים שפירותיהם הטכנולוגיים בצידם, היתה אולי הכמות הכללית של החיים האנ־שיים הפנויים גדלה, אך האיכות הכללית של החיים האנושיים המלאים היתה קטנה ללא ספק.

(ה) אינני רוצה לטעון בכך שהאמתם של אנשי האקדמיה על היכלי השן שלהם; אדרבה, תובנה והאחריות של איש האקדמיה בתוך מדינתו קובעת במידה מסויימת את התחום בו יעסוק במצבים מסויימים במסגרת מקצועו. פילוסופים הם לעתים קרובות בעלי כושר מפותח לניתוח של מערכות מושגים כלליות, ולכן הם בעלי התפקיד והחובה של הביקורת היסודית של החברה הארצית של החברה בה הם אזרחים. בניגוד גמור לרושם הנוצר מ־דברי אורי מילשטיין, לא הניחו פילוסופים את ידם מעיסוק שיטתי בכך. על מדף אחד בספרייה המשפחתית שלי מצאתי תריסר ספ־רים שיצאו לאור בשנים האחרונות, המוקד־שים לעיסוק פילוסופי רציני בבעיות החב־רות בסיסיות. בספריה מקצועית מגיע מספר הספרים הללו העוסקים בנושאים כמו "פילו־סופיה, מוסריות ובעיות בינלאומיות", "מל־חמה ואחריות מוסרית", "מלחמת וייטנאם ו־בעיית הפרי הפורחי", "האחריות הקבוצתית האחריות האישית" וכיו"ב, לעשרות רבות. אוניברסיטת פרינסטון מוציאה לאור עיתון פילוסופי המוקדש כולו לשאלת "הפילוסופיה והעניינים הציבוריים".

בישראל בודדים הם הפילוסופים האקדמיים שעיסוקם המקצועי הוא בבעיות היסודיות של צדק ומוסר הנוגעות לישראל כמדינה וליש־ראל כחברה. מספרם העריכו יגדל, אם הקרו־בים האמיתיים של החכמה לא יניחו לאיש להחניק אותם בחיבוקים של אהבה מגושמת שאלי אינה אלא סימה מסוותרת.

ד"ר אסא כשר
החוג לפילוסופיה
אוניברסיטת תל־אביב

...מאס מאן ...ברית

מאת

יוחנן ארנון

[illegible] נתכנם להיות בני־אדם, הנה הרשי... ציירות מושה שעליכם להכיר", אמר [illegible] הגורה לספרית בעיר מולדתו [illegible] זו רשימה אינה שמורה אצלי, אך [illegible] בבירור, ש"בית בודנברוק" של [illegible] הופיע בה. [illegible] הספרים שטרם הכרתי, "לתפוס את השער בקריצי". [illegible] ביקש מכל [illegible] התחיל לקרוא ספר זה, [illegible] את הספר כולו תוך מספר ימים. [illegible] "מר הספסים" [illegible] "יוסף [illegible] לא מכבר, שגם ש"י עגנון חשב [illegible] זה.

הדרכה [illegible]

[illegible] ראשון של מן שתורגם לעברית [illegible] היה "בית בודנברוק". הרומן [illegible] הרחב, בו הקים הסופר מצבה [illegible] חיו, הסוחרים האמידים בעיר ליבק. [illegible] ביום, שספר מפורסם זה, [illegible] בהוצאת פישר עוד בשנת 1901. [illegible] שלושים [illegible] שנה אחרי שחוברו זכה בפרס [illegible] זאת, הוא ספרו הראשון של [illegible] להופיע בעברית [illegible]

[illegible] ספריו של תומאס מאן אשר [illegible]ברית:

בית בודנברוק; שקיעתה של משפחה אחת — תירגם: מ. טמקין. ברלין — תל־אביב, א.י. שטיבל, תרצ"ו. 306, 235, 208 עמ'. מהדורה שניה: תל־אביב, רמדור, (1970). 370, 385 עמ'.

טוניו קרגר — תירגם: י. ליכטנבום. תל־אביב, אמנות, 1932. 118 עמ'. מהדורה שניה: תל־אביב, משרד הבטחון (ספרית תרמיל), 1973. 121 עמ'.

יוסף ואחיו — תירגם: י. קופלביץ (ישורון קשת). תל־אביב, א.י. שטיבל, 1935. 352 עמ'. מהדורה שניה ושלישית: תירגם: מ. אבי־שאול. מרחביה, ספרית פועלים, 1958, 1967. 440, 406 עמ'.

טריסטאן — תירגם: מ. מוהר. תל־אביב, ידיעות אחרונות, (תש"ו). 64 עמ'.

לוטה בווימר — תירגם: מ. אבי־שאול. מרחביה, ספרית פועלים, 1954. 312 עמ'.

הר הקסמים — תירגם: מ. אבי־שאול. מרחביה, ספרית פועלים, 1955. 320, 339 עמ'.

הנבחר — תירגם: מ. אבי־שאול. מרחביה, ספרית פועלים, 1962. 244 עמ' — עם הערות המתרגם.

וידויי ההרפתקן פליכס קרול — תירגם: מ. אבי־שאול. מרחביה, ספרית פועלים, 1956. 284 עמ'.

מות בוונציה — תירגמה: רינה לוסן. תל־אביב, משרד הבטחון (ספרית תרמיל), 1956. 136 עמ'.

הראשים המוחלפים — תירגם: מאיר מוהר. תל־אביב, גזית, תשי"ד, 141 עמ'.

מבחר הסיפורים — תירגם: יצחק הירשברג, תל־אביב, עידית, תשי"ד, 300 עמ'.

כן הופיע הספור שעות קשות בתוך הקובץ "הספור העולמי", נאסף, נסדר ונערך ע"י ד. קמחי. תל־אביב, יוסף סרברק, (תש"ו).

עשרות מאמרים ומסות נכתבו עד היום על תומס מן ויצירותיו ע"י סופרים ומבקרים עברים, הזל ר' בנימין (יהושע רדלר־פלדמן), אברהם אפשטין, שמעון גינצבורג, יוסף ליכטנבום, דב קמחי, ישעיה רבינוביץ, קלרה פולברגר, יוחנן טברסקי ועוד. אהוד בן־עזר, רבקה שכטר, יורם ברונובסקי, גיטה אבינור, דוד לאזר, הדה לוין, מאשה משקי־נסקי, ש. שלום, ברוך קורצוויל ועוד. מעניין לראות, שמספר רב יחסית של מבק־רות הקדישו תשומת לב לתומס מן ויצירתו.

מן והרעיון הציוני

לא כל־כך ידועה היא תמיכתו הנלהבת של מן ברעיון הציוני. בראיון לבטאון ציוני בורשה בשנת 1934 (!) אמר, בין היתר, "לפני זמן מה פנו אלי מספר ציונים בבקשה, שאצרף את חתימתי למכתב שלהם. כלאחר בחפץ לב בקשתם זו, אך מה הופתעתי לקרוא, זמן קצר לאחר מכן, מאמרים נגד הציונות ב"פרנקפורטר צייטונג" וב"ברלינר טגבלט", שמקורם בחוגי היהודים הליברלים. אז נודע לי לראשונה שבין הנלחמים הקשים בציונות נמצאים היהודים עצמם. לא יכולתי להבין כלל, איך יהודים מסוגלים ללחום באידיאלים יהודיים־לאומיים.

"אני רואה בציונות תהליך היסטורי גדול של תחיה לאומית של אחד העמים העתיקים והתרבותיים בעולם. ארץ־ישראל, בה רואים בצדק את עריסתה של האנושות המודרנית, צריכה ליהפך לבית יהודי־לאומי, על מנת לאפשר לעם היהודי לחיות חיי חופש ללא הפרעה וליצור ערכים תרבותיים ואנושיים גדולים לעצמו ולמען העולם כולו. בעיני הציונות היא גורם תרבותי בעל משמעות הומניטארית גדולה. העולם נשלט בידי שתי מגמות: האוניברסליזם והלאומיות. היהודים עשו עד כה הרבה למען האוניברסליזם הגיע הזמן שיטפלו גם בלאומיות הם (ההדגשה שלי י.א.), כי רק דרכה, דרך תבניות לאומיות מקוריות, תשרת הגאונות היהודית את האוניברסליזם על הצד הטוב ביותר. תרבות העולם היא פסיפס, בה חייב כל עם להיות בעל צבע משלו.

"על העולם התרבותי לתמוך במאמצים הציוניים, על האינטליגנציה של העולם כולו, סופרים ומשוררים, להביע את אהדתם לציו־נות... לבסוף עוד ירשה לי לתת ביטוי למשאלתי, שהארץ בעלת העבר העשיר כל־כך, תשוב מהר ככל האפשר להיות ארץ בעלת הווה ועתיד עשירים".

סיפורין מאן

(המשך מעמוד 35)

[illegible] לך, הוא בעל תכונה צפונית, [illegible] ולעומתו אמו — בעדקיות [illegible] המוסיקה, שההתלהבות [illegible] בה יחד. [illegible] ספק היתה זו מחגב, [illegible] לאמנות, צוענו, הנושא את נפשו [illegible] ילדים בעים, אמן, שלבו אינו [illegible] לראות בכל אמנות, בכל [illegible] על גבול שני שלטות, [illegible] באחד מהם, ומשום כך קשים עלי [illegible] יותר".

[illegible] רואה תורם פשרה בין האמן, בעל [illegible] לבין החיים הבריאים, [illegible] כל אלה החיים חיים ארציים. [illegible]

הסופר והנער

[illegible] "מות בוונציה" — ביקר בלידו [illegible] בשנת 1911 נבע במאן את הרעיון [illegible] אחר המוטיב של [illegible] לסביבתו, אך כאן ניסה [illegible] של הולקשית האהבה אל נער קטן [illegible] בגמות כמגוין לטבע אבסורדי, שנתתוהו בנפשו של האמן. גיבור הנובלה, הסופר גוסטאב אשנבאך, החל לכעשה לב־רע — גורינה שבלב — לפני שנקלע ל־ונציה ולפני שהיה לקורבן־קרבנן למגיפת ההולירע ששפשה עיר זו. כאן נגלה [illegible] על הניגודים בין העיר הקסומה [illegible] עם פרץ המגיפה, וכן על המתחולל בלבו הפנימי של הגיבור, אותו גבר מזו־קן, המת בחת נפשו, כדעקה גוברת והולכת, עד שהוא מתאהב בנער נאה בן 14. [illegible]

[illegible]

בסבך המשברים

[illegible]

הטעם והריקנות שבחיי גיבורי הסיפורים מתגלים בעת התנגשות עם האשה, [illegible]

[illegible] שבגדירות, המורך הטבעי באהבה — אם כי במקרה זה מתולפת האשה בזוג, בכלב.

הדימגוג על הבמה

יש הרואים בתומאס מאן את אחרון הבניגים הגדולים של הריאליזם הביקורתי בספרותה של מערב אירופה, של הספרות ההומניסטית. עוד בסיפוריו הראשונים אפשר להבחין ברגישותו לעניינים חברתיים, הין התמונות במבנן החברתי־הפוליטי של גרמניה ואירופה, במשברים הפוקדים הן את החברה והן את המשפחה ואת היחיד — ואת על אף הבהוצ באותן שנים כי הוא אינו אלא "אדם בלתי־פוליטי".

בשנת 1926 כתב את הסיפור "מאריו והמכשף", שעלילתו מתרחשת באיטליה של מוסוליני (מאן, יליד צפון גרמניה, היה קשור קשר נפשי עמוק באיטליה שביראת־השמש והיא תופסת מקום חשוב ביצירתו, בביחוד בסיפוריו). על רקע של [illegible] איטלקית בשנות ה־20, על רקע האווירה הבדכאה והמתיחות הפוליטית בה, עלילת הסיפור מגישה בין קהל ובנשה־להטים [illegible], אשר כמוהו כדיקטטור פוליטי, כי רוזן, מבקש לא רק לשלוט באנשים, אלא גם לשעבדם ולהשפיל, להכות להם בכל מחיר את עליונותו המאגית־המיסתורית. הוא מצליח לכבוש את רצוני על הבריות בכוח השפעתו [illegible], בדרך ההיפנוזה — ולבזותם עד היום. לקראת סוף הסיפור עולה המתח בלי הרף, האווירה מתחשמלת עד כי דומה שהמצב עלולים להתפוצץ בכל רגע על ראשי הנאספים: זהו הבתה של ההתמודדות הטראגית בין ציפה־הלהטים ובארץ, הצעיר המאופק ו־עדין־הנפש, המהייסר ביסורי האהבה הנכ־זבה.

לסיפור זה, בעל ההשפעה האנטי־פשיסטית, משמעויות רבות. הוא מדבר על חולשתו של האדם וכוחה של הדיקטטורה, על [illegible] כוחות־הרשע [illegible] על הפרט ה־אנושי, על אווירה הפרעצית, [illegible] באירופה...

אפשר שבסיפור זה מעיקים כבר ניצני הפיכתו של הסופר "הבלתי־פוליטי" לאיש־רוח לוחם, שהפגין עירנות פוליטית באחר. הרים קולו ונקט עמדה מובהקת בעד כל איש שראה את הסכנה הנשקפת להרותו של האדם והעולם עם עלות הנאציזם.

תומאס מאן והגרמנים

(המשך מעמוד 35)

ב־1947, פגה על ארץ בילדותו. גם מעשה זה לא סייע לפופולאריות שלו בגרמניה המערבית.

ואולם בגרמניה של גרמניה המערבית הבינו, כי תומאס מאן נשללה אזרחותו ב־1936 בשל עמדותיו וכי יש צורך לתקן את המעוות. שיקול זה הביא כנראה ל־הזמנה לבוא לפרנקפורט, ב־1949, ול־קבל את פרס גיתה.

תומאס, באותה עת עצמה נענה כאן להזמנת מזרח־גרמניה לחלוק לו אותו כבוד עצמו לרגל חגיגות גיתה. שוב התחוללה סערה נגד תומאס מאן בגרמניה המערבית. הסביר, כי לא נתכוון לחלוק כבוד לא למשטר זה ולא לזה וכי סבור היה, שהתגיעוה בשתי הגרמניות באות לכבד את "סביבת הלשון הגרמנית", [illegible]. בגרמניה המערבית התגייסו כלשהי, כי לשינו התגובה שוב [illegible] על־ידי שלטון [illegible] במזרח הקומוניסטי. [illegible] את מתנגדיו, כ"בייר־הישלה".

תומאס כאן לא זיר לסיפה של הגובה זה. והיתה אי־הבנה זו אינה לבלו הקשיש, רשמא לאי־יכולתו להבין מציאות מדינית סבוכה? [illegible] סיפר, כי מצא דמוקרטיה בתבלים הקומוניסטיים של גרמניה וכי [illegible] מפלגות המוצגות בבית־הנבחרים. הוא לא ראה שכל זה אינו אלא פארסה, הוא לא עמד על [illegible].

תומאס מאן ניסה להתעלם במחלוקת של גרמניה וקרא לשיתוף־פעולה בין שתי המדינות [illegible], תוך התעלמות מן ההבדלים בין שתי ה־מערכות [illegible]. הוא אף הביע [illegible] בהשטר הקומוניסטי [illegible], כי עולם בלא "נטיות קומוניסטיות" אינו עולם [illegible]. כנגד זה, פתח ביקורת על מערב־גרמניה הנוהה אחר העולם המערבי ועל המופש הפוליטי שהונהג בה. הוא הצביע על מכתבי האיום שנשלחו אליו מגרמניה המערבית, וכנגד זה על [illegible] של מכתבים אלה [illegible] ושאל, [illegible] הפוליטי לגרמניה.

אף זה לא קירב אותו ללבם של תושבי מערב־גרמניה, אף כי מנהיגיה לא ראו [illegible] נוכח [illegible] שפרשה גרמניה ה־קומוניסטית על אותו סופר דגול.

אפשר שספרו "פליכס קרול" הוא ש־הביא לידי שיפור היחסים בינו לבין גרמניה המערבית. ספרו האחרון, שנכתב בהומור רב, כבש את לבם של הגרמנים, בביחוד את לב הדור הצעיר.

גם עיר מולדתו, ליבק, באה סוף סוף — ב־1955 — לחלוק כבוד לבנה הגדול ולשים קץ לפולמוסים ומאבקים רבים, שהחלו בעת שעורר ספרו "בית בודנברוק", אשר לא המביא ביותר ל־חברה הבורגנית של עיר־מולדתו.

את הפרס שהעניקה לו עירו קיבל מאן בהתרגשות רבה. הוא הודה, כי אפילו אביו, "חבר המועצה סנאף", נגע לקבוע ביקורת על ספרו. אך העובדה, [illegible] באה לזכור, כי עדיין לא הכל נשכח ולא הכל נסלח.

זמן קצר לאחר מכן מת תומאס מאן. במותו כבר היה לנכס הכעין אגדתי בתרבות הגרמנית, והפריד [illegible] בבתי הספר ובאוניברסיטאות של גרמניה. כי הישיב כמנו לתאר את החברה הגרמנית בשנותיה הראשונות של המאה — הדבר זה הנו בעל השיבות היסטורית. אך אין פירוש הדבר, שספריו פופולאריים בגרמניה של היום. סיגנונו קשה, משפטיו ארוכים וסבוכים, והם מקשים על הקורא המבקש לעקוב אחר הגיונו. הבעיות שהוא מעלה נראות עמוסות בהשוואה לבעיות [illegible] לדור הצעיר.

במשאל דעת־קהל שנערך באחרונה ב־קרב סופרים גרמנים צעירים, נתגלתה התלהבות מעטה ביותר מספריו של תומאס מאן. רבים מן הנשאלים ביטאו ריחוק [illegible] כלפי הסופר הגדול. כולם, כנגד זה הודו, שהוא אחד מגדולי הספרות הגרמנית.

„גילארט" אמנות [illegible]
רחוב גורדון 56, תל אביב
קבלה את הנציגות הבלעדית של
בתי ההוצאה באירופה [illegible]
של טובי האמנים בעולם.
נשמח לספק לבעלי גלריות
ולאספנים יצירות מאמנים:
• Miro
• Picasso
• Rauschenberg
• Ray
• Rosenquist
• Tremois
• Vasarely

דקורצ...
ציפוי משרדים, תקרות...
...כנות כפריות דקורטיב...
...פטים, צבע ותיקונים
טלפון 031046, 031199

هكذا من الأصل

תל־אביב

המלך החי־המת

מאת
רחל אנגל

ציורי יורם רוזוב, המוצגים בתערוכת־יחיד בגלריה ספראי בתל־אביב, מצטיינים רובם באותו גוון היפר־ריאליסטי, האופייני לחלק נכבד מבין ציירי הזמן הזה ברחבי עולם. בלהיטותו הרבה להתרחק מן הציור האבסטרקטי ולהצמד אל הקונקרטי, הממשי, הארצי, אל הכאן־והעכשיו (שתי פנים של אותו מטבע) — מבקש אורח־הציור הזה להדמות כמעט לצילום הצבעוני. בפרטי־הפרטים שהוא קולט ומתאר, בחדות ובמהימנות כה מוערות; הדרך האוטומאטית כביכול, אשר בה הוא מדגיש את הבלתי־מכוון, מעין „ציור־רגעי" המקפיא־ומשמר את הדברים־כפי־שהם כביכול.

ובכל־זאת, זהו ציור. התכונה עשויה של טהרת המלאכה הציירית המוקפדת, בכלים המקובלים — צבע־שמן על בד, ומלאכת־מכחול מסורתית מובהקת. בסדרה של שלושה בדים, המכונה „קנטרה מורתי", מצור, למשל, ציור (מס' 11) שכל עיקרו דלת רב־חלקית, אשר בצד חלקה הפתוח אתה מציץ־מתבונן אל פנים חדר נטוש, הרוס, מלא גרוטאות ושברים, זגוגיות מנופצות, מסגרות־חלונות שניתקו מציריהם. חלקיה הסגורים של הדלת מנוקבי כדורים.

בדומה לכך, „קנטרה מורתי" (מס' 7). אנו רואים קטע של חומה מנותצת, מחוררת. בצד פתח הדלת — נראה תוהו־ובוהו של כסאות מגובבים זה על זה; אלומות אור שמש עז־מסנוור החודר פנימה, חושף את עזובת הכסאות ואת הרסומיהן של נעליים ישנות; את השאר בולעת החשיכה. כן מוצגות תמונות המתארות „ארץ מובטחת — מכוית חיסול", בדמותן של חבילות גדולות ארוזות אל־דה־ריסטו, ארץ „ארוזה". והנה „טבע דומם", כמעט תרגיל אקדמי, כמין ציור־סטודיו מן האסכולה הישנה. כאן מדגיש עיצובם הדקדקני של הכלים הנאים, תוך הבלטת החומר — קומקום הנחושת שצבעו אדמדם, כד האמאיל הלבן, הבולי־זל, צנצנת הקרמיקה, סיבי העץ של לוח־השולחן שעליו ניצבים הכלים.

ועוד שני ציורים: „המלך מת", ו„מוזה ישבתי": כורסאות שאין איש יושב עליהן, ורק כעין גלימות פרושות על כורסביהן, מחברות מסעדיהן. באהבה עיקשת עוצב בציור כל קפל באריג הגלימה, אור וצל, אור וצל, בפלסטיות מוקפדת־להכעיס. על סף הפיגורטיווי־המסורתי נמצאת תמונת הטבע הדומם, שרק הגזמת־נוסח מעניקה אותה להחום הכמו־פארודי, העכשווי־ומפוכח־יותר.

בין הפיגורטיווי־המסורתי ובין הצילום־הצבעוני־החדש מרחפת התערוכה כולה.

יורם רוזוב
„המלך מת"
(שמן)

גלריה „גינה"

„גינה — גלריה ובית־קהוה" היא מן הגלריות החדשות יותר בתל־אביב. באיה מתכבדים בקצת מזון לנפש ולרוח ובקצת מזון לגוף, בצד הודעה על „ערב משוררים," המצא על לוח שחור בפרוזדור הן את מחירי התמונות שבתערוכה הן את „מחירון גינה", החל ב„מרק גולש" (7 ל"י), וכלה בשורה של משקאות ממשיים — יין, וויסקי וגם קפה־תה־קוקה־קולה.

אך במוצאי השבת האחרונה נפתחו כאן שתי תערוכות, ואותן באנו לראות הפעם. תאורת החשמל של „גינה" (בדרך כלל פתוחה התערוכה משמונה בערב עד חצות — רק בימי ששי פתוחה היא בשעות הבוקר), היא תאורת־אטמוספירה, זה טוב אולי לנשמה, אך לא כל־כך לציורים. ככל שאפשר היה לראות, מציגה כאן פטריציה פתרנו מבחר של חיתוכי עץ וחיתוכי לינול. חברתה לתצוגה, רבקה קוניץ, מציגה תחריטים. שתי האמניות הגן ושבות רחובות.

חיתוכי עץ ולינול

פטריציה (מוצאה איטלקי, אך היא היה בארץ למעלה מעשור) מציגה כאן דפים בשחור־לבן וניגודים מאוד, ואורח מלאכתה בחיתוך העץ והלינול מזכיר את האכספרסיוניזם של ראשית המאה, ובדומה לכך גם התימאטיקה שלה. יש כאן כעין ביקורת חברתית — ביקורת קלה־קלילה, בלתי־מזיקה, אסתטית — לתמונות שמות כגון „הבדרגנות", „אם", „אודים", „הזמתנה", „הכבלנות", אך גם — „הפתוך".

תחריטים

תערוכתה של רבקה קוניץ היא תערוכת תחריטים, מהם צבעוניים, שאוטים, בגדומה, מורכבה, משוכלל יותר. אורח עיצובם נועז־חושן יותר. חלקי־גוף של אשה מרכיבים את רוב הקומפוזיציות כאן.

ירושלים

האנשים כחזירים

מאת
יגאל צלמונה

ג'יאורג גרוס הינו מחשובי האמנים הגרמניים של המאה ה־20. נולד בברלין ב־1893 ומת בה ב־1959. בשנות העשרים הראשונות נמנה על האמנים שיצרו את חוד החנית של הפלג הברלינאי בתנועת דאדא. הרדיקליות הפוליטית וביטוי הצורך בהתמרדות כנגד הסדר החברתי, שהיוו את חוט השדרה של רישומי ספרו „אקצה הומו" הובילו אותו לערכאות (ולתשלום קנס על: „פגיעה במוסר הציבורי"). עם עליית הנאצים לשלטון היגר לארה"ב, שם היתה לו השפעה גדולה יחסית על כמה אמנים בני זמנו. בערוב ימיו חזר לברלין.

לשיא אמנותו הגיע, לדעתי, בימיה של רפובליקת וימאר. אז פעל בשולי הזרם האמנותי שנקרא „האוביקטיביות החדשה". יחד עם אוטו דיכס, מאכס בקמאן ואחרים רקם את ה„קומדיה האנושית" של תקופה הרת־סרוף זו. אנשים אלו הופעלו על ידי ההכרה בחובת האמנים לנטוש את הבדידות המזהרת של מגדלי השן, ולהרתם למאבק החברתי, חובת השעה. „הבושם האמנותי" לא יצלח לגרש צחנת־החיים של האנושות. לא עוד „ציור נשמה" אסקפיסטי, לא עוד האידאליזם התמים של הקונסטרוקטיביסטים שיצירותיהם אינן אלא „בבואת פעולתם של המהנדס, האדריכל, הנפח והנגר". לא עוד רומנטיקה ולא „אמנות לשמה". אל לאמן לפעול למען העתיד אלא לתאר את ההווה. עליו להוקיע את ההתפסקות האפלה ברוח ובערכים הומניים כי: „האין זה שיא הגיחוך לעסוק ברצינות בדברים שאינם מעניינים איש? — אל תגעו ב„אמנות המקודשת", קוראים אויבי הדאדאיזם! ומדוע שכחו אדונים אלו לצעוק חמס כאשר ירו על האנדרטאות שלהם, כשאנסו ורצחו את חבריהם? למה הם מתכחשים כשהם עוסקים ב„רוח", שעה שהרוח היחידה היא רוח העתגאות, שכתבה: „ציירו כרזות עבור מלוה מלחמה."

על האמן לצלול אל תוך ה„חומר", להבין אותו, להבין את המכניזם של החברה בה הוא חי ופועל, לגלות את חוטי האיטרון הסבובת התברותי ואת אלו המושכים בהם.

ומסקנותיו של גרוס: „האנשים הם חזירים. פטפוטי המוסר הם שקר המיועד לטפשים. אין משמעות לחיים מלבד התיאבון לזלילה ולנשים. אין נשמה..."

האמן משתדל כאמור להבין, ומשנאת הבריות לשמה הוא עובר לביקורת חברתית. מתקפה כוללת של הכסילות הזעיר־בורגנית הסובבת אותו — להצבעה על האשמים: הבורגנות הלאומנית, השבעה, המנוונת. זו המבלה ימיה באורגיות של בזבוז בתקופת האינפלציה הדוהרת, הגנרלים הגרמנים, הם מוצגים כבובות מקושטות ומטומטמות.

גרוס מעלה את המסך על תיאטרון האבסורד־סיקה של רפובליקת וימאר — פילגשים, גרגרנות מינית, אהבה קנויה...

כל זאת מתואר ללא שמץ של חמלה או פאתוס. גרוס מדבר באמת ההזדמנויות על כך שלאמן העוסק במאבק החברתי „אורבת הסכנה שיחדל לאהוב, אך ידע לשנוא". בדמה שארס השנאה מפעפע מכל קו ברישומים משנות העשרים.

גרוס נזהר שלא להדרש למחסן הקלישאות הצורניות אשר יכול היה לסלף את התחויה או הרעיון. הוא מגיע למידה אופטימלית של התאמת הסגנון לתוכן. על כך הוא אומר: „כדי לרכוש סגנון שיבטא את הנוקשות המנוכרת הממשית, ואת האנטיפתיה שרציתי להמחיש, למדתי את התגלמויותיו הישירות של החוש האמנותי — הייתי מעתיק במשתנות ציבוריות רישומים עממיים שנראו בעיני כביטויו וכתרגומו הקולע של רגש חזק. כן שאבתי השראה מרישומי הילדים בגלל התום שבהם. כך הגעתי, צעד אחר צעד, לסגנון החותך כסכין כו רציתי". „רגש חזק", „סגנון חותך כסכין" — המיידיות והתוקפנות הם הערכים החשובים לגרוס — רישומיו בפרוש אינם יפים, „אמנותיים", נוחים לעין ולמגע. אין בהם הצללות מעודנות או ערבסקות אלגנטיות. רישומיו חריפים. הקו חד, צורמני, „עצבני". מערך הצורות היסטרי, והחלל הרשום הינו מעין „חלל מסורף", „אנארכיסטי". צורות מצויירות על גבי צורות אחרות, דבר הגורם ל„רעש" צורות, לבלבול, לחוסר נחת...

התוצאה: קריקטורה אכזרית וסרקסטית של חברה מעוותת.

חלק גדול ממוצגי התערוכה הן רפרודוקציות של רישומיו. רובן נלקחו מתוך ספרו „אקה הומו". דפים אלה ניתן לראות בכל ספריה מכובדת. (נדמה לי שחלק גדול מן הרישומים המקוריים אבד בתקופת המלחמה העולמית). כדאי היה לציין את הדבר. אך כדאי לראות את התערוכה בגלל הקולאז'ים ה„דאדאיסטים" המקוריים (גרוס רואה עצמו כממציא הפוטומונטאז'), רובם מעניינים, אם כי חסרים את הנשכנות והתוקפנות של הרישומים. הומור, דמיון ותחושת חופש רעננה יש בגלויות המעוטרות על־ידי האמן. פעילות שהחלה כמשחק התגרות פוליטית שיש בו השלכות לגבי היחס למציאות והרצון (הסוריאליסטי) להתערב במערכות דימויים נתונות.

התערוכה, שהיא תצוגה רשמית, באחריות משרד החוץ הגרמני, הנה חלקית אף כתערוכה דידאקטית. חסרים בה הסברים נלווים, לבד מכמה תצלומים חסרי־עניין, אך היא מהווה תרוץ מספיק טוב כדי לעניין את הציבור ביצירתו של אמן, השוב כג'יאורג גרוס.

תצוגות אוסף

עונת הקיץ קרבה ומורגשת כבר האטה בפעילות הגלריות לאמנות. גלריה „נורה" פתחה את תערוכת הקיץ שלה בתצוגת אוסף סולידית מורכבת מיצירות אמנים שהציגו בגלריה, מן הארץ ומחוצה לה — שמנים, אקוורלים, רישומים ופסלים משל: א. נגש משורדיה, מיכאל דלועי, לורה ריס מארה"ב, שבון מפאריס ופיטה, רעיוני, מונטאגריה, מדזולפיק, אהרן בצלאל ואחרים מן הארץ. באופן כללי בשמירת רמת תצוגה נאותה.

גם גלריה „אנגלי" שהיתה פעילה במשך השנה בגילוי כשרונות חדשים. מ... מאוסף ההדפסים שלה, ביניהם צי... הדפסי האבן המוכרים של רא... יאנקו דוהם גוטמן, הדפסים נאים ש... ארגוב, באורי, אריה ארוך, תוריסים בשיטה חדשה יחסית בידי מדיבי א... וחתיק, ותמריטים שהותקנו על פ... בחורשת ישנים של אבה מיבר.

אגב, גלריה „אנגלי" פתחה זה מכ... במלון „הילטון" החדש בירושלים. ... כאן יצירות משל אמנים הנחשבי... צאן ברזל של האמנות הישראלית. ... כאן הכירסום ברמת התצוגה בגל... להתפשרות עם הצורך בתצוגת „א... תיירותי" — נטיה אופיינית לגלרי... בבתי־מלון.

רמת־גן

תערוכת יהושע טרביטש

באולם הקטן של מוזיאון רמת־[גן] בשבת האחרונה תערוכת בכורה ... יהושע טרביטש — כארבעים תמו[נות] ציורים אלה הם למעשה סידרת ... מצוירת הבאה לידי ביטוי בכוח הע... כמה קוים ומשיכות מכחול צב... למשל בתמונה „הירידה האחרונה" ... הניצב בככר של עיר־רפאים. ... רובהו לעבר הירח, וכך ב„סתיו" ... העלים נושרים וגם הדמויות הן ... דפים. בתמונה „ברגים" יש לא... ברגים בעתונו ובורג גדול מאוד... עם בורג החסר בראש... על אחד ... הנקרא „דייב", אפשר לומר „ע... אמפוך" — כי הדייג תופס דג ... הנתפס תופס דג. טרביטש, שהשו... חמת יום הכיפורים, רדוף על־י... המלחמה. המרשים בציורי המל... לדעתנו „תגובה 73", גרוח זולקים... על תוואי הטאנקים כרוח־זכרון. ... של טרביטש מדריכים מנוחה.

בין השורו[ת]

★ אגרות תומאס מאן לוקטו מן ... בעריכת בתו אריקה.

★ המכתב למערכת „ניישן" ... באדיבותו של השרות הביבליו... בית הספרים הלאומי בירושלים.

שגרירות הרפובליקה הפדרלית של גרמניה
מרכז התרבות

לכבוד תומס מאן

לרגל יום הולדתו ה־100, ב־6 ביוני 1975
יתקיימו האירועים הבאים:

הרצאות
פרופ' ד"ר מיכאל מאן
אוניברסיטת ברקלי, קליפורניה, ארה"ב
פיקציה ספרותית ואמת בכתביו של תומס מאן
הרצאה פתיחת החגיגות בשפה הגרמנית:
ירושלים, יום שלישי, 10.6.1975, שעה 20.30 בית אגרון, אולם מ. שאבר, רח' הלל 37
חיפה, יום חמישי, 12.6.1975, שעה 20.00 בשתוף עם אוניב' חיפה אוניברסיטת חיפה בנין המדרגות, אולם 320 (התחבורה מוגמתות לאתר ההרצאה).
תל־אביב, יום ראשון, 15.6.1975, שעה 20.00 מוזיאון תל־אביב, אודיטוריום רקנטי, שד' שאול המלך 27.
אותה הרצאה בשפה האנגלית:
ירושלים, יום רביעי, 11.6.1975, שעה 18.00 בשתוף עם מכון השפות והספרות של האוניברסיטה העברית, בית מיזה, אולם א', גבעת־רם.
חיפה, יום חמישי, 12.6.1975, שעה 16.00 בשיתוף עם אוניב' חיפה אוניברסיטת חיפה בנין המדרגות, אולם 335.

תל־אביב, יום שני, 16.6.1975, שעה 20.30, מוזיאון תל־אביב, אולם מלי־קאופמן, שדרות שאול המלך 27.

סרטים
מות בוונציה
לפי הנובלה של תומס מאן
בימוי: לוקינו ויסקונטי
ההפקה האיטלקית המקורית עם תרגום עברי בגוף הסרט
בשיתוף עם מרכז התרבות האיטלקי.
ירושלים, יום רביעי, 11.6.1975, שעה 21.30 סינמטק, בית אגרון, אולם מ. שאבר, רח' הלל 37. כרטיסי כניסה ללא תשלום ניתן להשיג בטלפון 67131.
תל־אביב, יום חמישי, 12.6.1975, שעה 20.30, מוזיאון תל־אביב, אודיטוריום רקנטי, שד' שאול המלך 27.
חיפה, יום ראשון, 29.6.1975, שעה 21.30, סינמטק, בית־רוטשילד, חיפה—כרמל.
תומס מאן — דיוקן
אדון וכלב
על פי הספור של תומס מאן
שני הסרטים בגרמנית

תל־אביב, יום שלישי, 17.6.1975, שעה 20.00, מרכז התרבות הגרמני, ככר מלכי ישראל 19. כרטיסים: ספרית חירש, טל: 23 13 70.
חיפה, יום חמישי, 19.6.1975, שעה 18.00, בית רוטשילד, חיפה—כרמל.

תערוכות
25 תמונות מחיי משפחת מאן
חיפה, 5—12.6.1975, אוניברסיטת חיפה, הבנין הראשי.
תל־אביב, 15—21.6.75, מוזיאון תל־אביב.
ירושלים: האוניברסיטה העברית, הספריה הלאומית; ובמקומות אחרים בסתיו, לאחר חופשת הקיץ.

ערב תקליטים
תומס מאן קורא מתוך „זכרונותיו של הנוכל פליקס קרול"
תל־אביב, יום שני, 9.6.1975, שעה 20.00, מרכז התרבות הגרמני, ככר מלכי ישראל 19. כרטיסים: ספרית חירש, טל: 23 13 70.

הכניסה לכל האירועים ללא תשלום

הודעה
לחייבי מס־עזבון

במסגרת המאמצים להגברת הגביה תינתן אפשרות לשלם עד ה־30 ביוני 1975 את החובות המגיעים למס עזבון, עם־ההקלות הבאות:

1. אם סכום החוב ישולם עד 30.6.75
— ייגבה־הסכום המדרש ללא תוספת ריבית באם לא נשלחה הודעה על תוספת ריבית.
— ייגבה הסכום המדרש בתוספת 50% ריבית בלבד משיעור הריבית שנקבע אם נשלחה הודעה על תוספת ריבית.

2. אם לא ישולם סכום החוב עד 30.6.75
— יישאר חיוב הריבית ועליו תתוסף ריבית בסכום המלא והמקסימלי.
— יינקטו פעולות אכיפה, כולל הוצאה לפועל ומכירת כל נכסי העזבון או חלקם לשם גביית סכומי המס ותוספת הריבית במלואם.

3. את התשלום ניתן לבצע באמצעות:
— בנק הדואר לזכות „מס עזבון" חשבון מספר 0/03905/9.
— משלוח המחאה לפקודת „מס עזבון" לפי אחת הכתובות הבאות:
א. מס עזבון, רחוב דרך שכם 17 ירושלים.
ב. מס עזבון, רחוב ירושלים 25 בני־ברק.

בכל פניה יש להקפיד על ציון שם המנוח/ה ומספר תיק עזבון המנוח/ה.

מנהל מס עזבון

משרד התיירות · עירית ירושלים
פיתוח מזרח ירושלים בע"מ

יריד ירושלים לאמנות ואומנות
„חוצות היוצר"

אמני ירושלים! הבטיחו לעצמכם מקום בצ... ביריד „חוצות היוצר" אוגוסט 1975

ההשתתפות ביריד פתוחה לאמנים, ירושלמיים במיוחד, בתחו... הבאים:
צורפות • קרמיקה • זכוכית אמנותית
אריגה וריקמה • תשמישי־קדוש
הדפסים אמנותיים • גילוף עץ • בעי...
תחריטים • ציור ופיסול

אמנים המעוניינים להשתתף ביריד, מוזמנים להגיש מועמד... לועדת היריד עד יום ראשון 22.6.75

אל: פיתוח מזרח ירושלים בע"מ
רח' ממילא 18, ירושלים
מאת: ....
כתובת: .... טל: ....
אני מעונין/ת להשתתף ביריד לאמנות ואומנות ב„חוצות היוצר", ...
עסוקי האמנותי .... מוצרי ההצגה ....
העיקריים ....
הודעה זו אינה מהווה התחייבות מצדנו להשתתף בתערוכה הנ"ל. רשמ... לפנינו כי בחירת האמנים והקצאת השטחים תיעשה ע"י ועדת היריד — לאחר ראיון, ועל כך נקבל הודעה בנפרד.
תאריך .... חתימה ....

ת.ד. 7033 ת"א
המרכז לשרותי התנדבות

התנדב עם כל הלב!
פנה עוד היום אל לשכות המתנדבים:
תל־אביב: רח' טבריה 11, טל. 290601
בימים א'—ה' בשעות 9.00—12.30
בימים ב' ו־ד' בשעות 17.00—19.00
ירושלים: מועדון לעולה, רח' אלקלעי 9, טל. 60772
בימים א'—ה' בשעות 9.00—12.00 לפנה"צ
בני־ברק: רח' חברון 4, טל. 787300
בימים א', ב', ה', בשעות 9.00—12.00 לפנה"צ.
ביום א' בשעות 17.00—19.00
נהריה: בנין העיריה, חדר A1 קומה ח', טל. 922121
בימים א' ו־ד' בשעות 10.00—12.00 לפנה"צ
ביום ד' בשעות 16.00—18.00 אחה"צ
אם ברצונך להתנדב פנה אל לשכת המתנדבים בעירך, או לארגון הוולונטרי בו אתה חבר.

לרגל חגיגת השנה הרביעית בעסקים
למציג מודעה זו בחודש יוני 15% הנחה נוספת
קנו אמנות במחירים נמוכים ביותר
מציאות בלתי־רגילות במשך חודש זה בלבד
הצעות מיוחדות לחגיגת ארבע שנות קיומנו
הנחות מירביות בלתי־רגילות
★ ציורי שמן מקוריים של ציירים בינלאומיים מפורסמים.
★ מבחר ענק של מסגרות ...
★ דפוסים ליטוגרפיים של שגל, קנדינסקי, מירו וכו'.
★ מסגרות מגולפות לראווה, ... עם לוח שיש, פמוטים וכו'.
קנו כל זמן שהמבחר עדיין גדול
ארמון
רח' אילת 47 תל־אביב (המשך דרך יפו—תל־אביב)
טלפון 53113
פתוח משעה 9.00 בבקר עד 18.00 אחרי הצהרים.

למכירה מחפר
דגם ג'ון דיר 400, שנת ייצור 72
— במצב מצוין —
לקבלת פרטים לפנות טלפון 76864
057-73668 רחוב ההסתדרות 76, באר...
ת.ד. 22.

הורים דתיים
היוצאים לחופשה בחודשי הקיץ
אל דאגה!
אנו נטפל בילדיכם
לפנות: טל. 04-727223 אחה"צ.

לימודים

חינוך על־יסודי · בי"ס לאכסטרנים · בגרות • • • רדיו אלקטרוניקה · פקידות · חשבונאות • • •

רכוש מקצוע! למד אלקטרוניקה בחיל הים

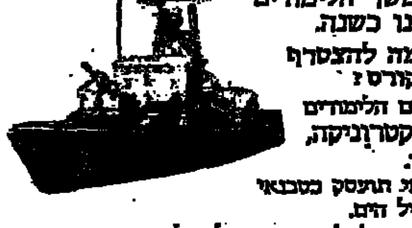

חיל הים פותח קורס ללימודי אלקטרוניקה בתנאי פנימיה. משך הלימודים הנו כשנה.

למה להצטרף לקורס?

★ בתום הלימודים תוסמך כטכנאי אלקטרוניקה, ותוענק לך תעודת גמר.

★ במשך השרות הצבאי תועסק כטכנאי אלקטרוניקה במתקני חיל הים.

★ בהיותך בוגר בית הספר לאלקטרוניקה של חיל הים, תשותף מתובת בחינות מוקדמות של משרד החינוך והתרבות במקצועות: פיזיקה, חשבון הנדסה.

תנאי הקבלה: ★ גיל: 16—17, ★ השכלה: 10 שנות לימוד לפחות. ★ מעבר מבחנים במתמטיקה, פיזיקה ואנגלית.

פרטים והרשמה בלשכת הגיוס האזוריות ובואר צבאי 1074.

בית ספר טכני חיל הים

א.א.שרון

האם אתה אוהב לצייר?

האם אתה מתעניין בגראפיקה? האם אתה מוכן ללמוד את אמנות הגראפיקה בביתך בזמנך הפנוי? מכוני 9 של "בשיתוף המכונים האמריקאים להשכלה בכתב יכינו בביתך את כשרונך והתאמתך למקצוע הגראפיקה!

לכבוד „המכונים האמריקאים להשכלה בכתב" ת.ד. 28124 תל־אביב, למס' 77

אבקשכם לשלוח אלי, ללא כל התחייבות כספית מצידי, חוברת הסברה ומבחן התאמת כשרון למקצוע הגראפיקה.

שם ______ (1)

כתובת ______ טל' ______

המכונים האמריקאים להשכלה בכתב

בית הספר למסחר פיטמן

בפקוח משרד החנוך

ת"א, רח' בלפור 38

נוסד 1937

כתות בוקר למסיימי בי"ס יסודיים

כתות מיוחדות לגומרי ט', י' תיכון

מסלולים: דו שנתיים, תלת שנתיים, ארבע שנתיים

השבונאות-הנה"ח ממוכנת

פקידות, מזכירות, ממכר.

בחינות בגרות מלאות פנימיות

שכר למוד מודרג ממשלתי.

תלמידי כתות מ' משוחררים משכר לימוד

תעודות גמר ממשלתיות

תעודת בגרות + מקצוע

שעות המשרד: 8-12 לפנה"צ 5-6 אחה"צ

נמשכת ההרשמה לכתות ט', י', י"א

למד בביתך בהתכתבות

המכונים הבריטיים – המוסד הותיק והמנוסה בארץ להקניית השכלה בכתב מציע לך ללמוד בביתך את המקצועות הבאים בשיטות שנוסו בהצלחה בארץ ובחו"ל. הלימודים הם ותוך פיקוח ובהדרכת צוות מורים ומפקחים שהם מטובי כוחות ההוראה בארץ.

20% הנחה לחיילים בשירות פעיל

לשם קבלת פרטים מלאים מלא את התלוש ושלח בוקרם אל המוסד לייעוץ מקצועי ת.ד. 33144 תל־אביב.

מעונין בקורס ______ שם ______ טל' ______ כתובת ______

אנגלית ושפות אחרות
1. אנגלית למתחילים
2. אנגלית למתקדמים
3. אנגלית כללי
4. אנגלית למשתלמים
5. אנגלית לבחינות בגרות
6. אנגלית בתקליט
7. קורספונדנציה מסחרית באנגלית
8. צרפתית למתחילים
9. ערבית מדוברת
10. ערבית ספרותית
11. גרמנית למתחילים
12. עברית – שיפור וסגנון
13. עברית – שיפור הלשון והבעה
14. בוגר עברי
15. עברית למתחילים
16. עברית למתקדמים
17. עברית למשתלמים

בגרות ומוקדמות
1. הכנה לבחינות בגרות
2. הכנה לבחינות מוקדמות

טכנאות
1. שרטוט טכני – בנין ומכונות
2. טכנאות מכונות
3. טכנאות רדיו
4. טכנאות בנין
5. טכנאות חשמל
6. חשמלאי מוסמך

אלקטרוניקה - בניית מכשיר רדיו ואזעקה
1. אלקטרוניקה ורדיו מעשי (כולל מעבדה לימוד בניית מכשיר אזעקה ומכשיר רדיו)
2. קורס יסודי באלקטרוניקה
3. קורס יסודי בטלויזיה

הנהלת חשבונות ומדעי המסחר
1. הנה"ח למתחילים
2. קורס כללי בהנה"ח 3. חשבונאות למתקדמים 4. הנה"ח סוג 1 5. הנה"ח סוג 2 6. הנה"ח סוג 3
7. מנהלי חשבונות מוסמכים 8. ראיית חשבון 9. תמחיר
10. ארגון וניהול עסקים
11. קורספונדנציה מסחרית בעברית
12. פקידות ומזכירות כללית 13. משק פיננסי
14. תורת הכלכלה והמשק

הכנה לטכניון ואנגלית לאוניברסיטה
1. הכנה לטכניון במתמטיקה
2. הכנה לטכניון בפיזיקה
3. הכנה לאוניברסיטה באנגלית

קורסים אחרים
1. עיתונאות ויחסי ציבור
2. פסיכולוגיה
3. מורים מוסמכים

אמנות שימושית
1. גרפיקה שימושית
2. ציור

המכונים הבריטיים — THE BRITISH INSTITUTES

115 קורסים לבחירתך · 125,000 בוגרים · 37 שנות נסיון

משרדי ייעוץ והרשמה: • תל־אביב, המרכז לייעוץ מקצועי, שד' רוטשילד 93 • חיפה • ירושלים, ההסתדרות 11

שעות ההרשמה 8.00–20.00 ללא הפסקה

פרסום מ. קפל

האם אתה אוהב לצלם?

האם אתה אוהב לצלם? האם אתה מתעניין בצילום? האם אתה מוכן ללמוד את מקצוע הצילום בביתך בזמנך הפנוי? האם ידוע לך כי הנך יכול לזכות ליהנות על ידי פיתוח הצלחה והדפסת צילומיך בכוחות המכשירים שישלחו לביתך? שעורי A בהנהלת יוסי זילברגליט בשיתוף עם המכונים האמריקאיים להשכלה בכתב יכינו בביתך את התאמתך למקצוע הצילום ללא תלות בכל השכלה

לכבוד המכונים האמריקאיים להשכלה בכתב ת.ד. 28128 למס' 75

אבקשכם לשלוח אלי ללא כל התחייבות כספית מצידי חוברת הסברה על קורס הצילום ומכשירי הצילום, ומבחן התאמת כושר למקצוע הצילום

שם ______ כתובת ______

המכונים האמריקאים להשכלה בכתב

האוניברסיטה העברית בירושלים

שנת היובל תרפ"ה—תשל"ה

בית ספר לכלכלה ולמדעי החברה

ע"ש אליעזר קפלן

לימודים לתואר „מוסמך" במינהל ציבורי

התכנית מכוונת בעיקר לבוגרי הפקולטאות למדעי החברה, משפטים ועבודה סוציאלית, אך מתקבלים גם בוגרי פקולטאות ותחומים אחרים. כל מועמד חייב, בטרם יידון בקשתו, למלא אחר שני התנאים הבאים: א. להיות בעל תואר „בוגר אוניברסיטה". ב. להשיג רמת ציונים בלימודי התואר הראשון, המאפשרת לו להמשיך בלימודים מתקדמים לפי התנאים הנהוגים במוסד שהעניק לו את התואר.

עדיפות ניתנת למועמדים בעלי נסיון מינהלי, הממלאים אחר שני התנאים הללו.

פרטים נוספים ניתן לקבל במזכירות התוכנית למדע המדינה (בנין קפלן, גבעת רם ירושלים).

הרישום לשנת הלימודים תשל"ו יימשך עד 29.8.75. טפסי רישום ניתן להשיג ב„אקדמון" ת.ד. 41 ירושלים, תמורת —.8 ל"י.

תלמידי האוניברסיטה העברית יקבלו טפסים במזכירות הפקולטה למדעי החברה, או במשרד לקבלת תלמידים, בנין הפלנטריום.

בצלאל

האקדמיה לאמנות ועיצוב, ירושלים

מועד סיום ההרשמה

לשנת הלימודים תשל"ו 1975-76

נדחה ליום 20 ביוני 1975

בחינות הכניסה

תיערכנה בין 27 ליולי 1975

לבין 7 באוגוסט 1975

טפסי הרשמה ומידע נוסף ניתן לקבל אצל רשם הסטודנטים באקדמיה, רח' בצלאל 1, ירושלים, טלפון 225111

בכל יום בין השעות 9—12

אוניברסיטת חיפה

לימודי חוץ

קורס דיפלומה

בתכנון פיתוח וניהול סביבתי

מטרת הקורס: הקניית ידע על הבעיות הסביבתיות ועל הטיפול בהן ברמה העירונית והאזורית.

פיועד: לעובדי ציבור ברשויות מוניציפליות ובמוסדות אחרים אשר להם נגיעה ישירה בפעולות הקשורות בתכנון, פיתוח וניהול סביבתי ולציבור הרחב המעונין בעיורבות בחיי הקהילה והסביבה.

משך הלימודים: שנתיים אקדמיות, אחת לשבוע — 4 שעות.

תחילת הלימודים: חודש אוקטובר 1975.

תנאי קבלה: י"ב כיתות או השכלה מקבילה עם נסיון מתאים בעבודה ציבורית, חינוכית, קהילתית ובכלכלה. המועמדים יתבקשו להופיע בפני ועדת קבלה לבחינת התאמתם לקורס.

פרטים והרשמה: היחידה ללימודי חוץ, אוניברסיטת חיפה, טל': 216414 או 254411/718

בהרצליה

לימודי מקצועות טכניים בערב

נמשכת ההרשמה

קורסים לפי תכניות משרד העבודה:

ב־18/6/75

נפתחים קורסים ל:

שרטוט בנין, עיצוב פנים, קריאת תכניות בנין

קורסים נוספים:

חשמלאות, אלקטרוניקה

שרטוט מכונות, גרפיקה

נקבנות I.B.M.

המכון הטכני-הרצליה

בי"ס "אמירים" רח' עצמאות 59 (מול "אגד")

הרשמה: כל יום, 7-4 אחה"צ טל. 981049

תכנות מחשבים

נפתחים קורסי ערב

בת"א, חיפה, ירושלים ובאר־שבע.

מתקבלים רק מסיימי 12 שנות לימוד בעלי נתונים מתאימים — לאחר מיון קפדני.

בוגרי הקורסים להכשרת מתכנתים בכירים, יקבלו הכוונה למקומות עבודה מתאימים בהתאם להישגיהם.

לקבלת פרטים נא לצלצל:

לטל. 739193 ת"א טל. 669041 חיפה.

לכבי' המכון להכשרה מקצועית ת.ד. 28125 תל־אביב (למספר 111) 1

נא לשלוח לי פרוספקט על הקורסים להכשרת מתכנתים בכירים.

שמי ______ השכלה ______ כתובתי ______

במעגל

לנוער בלימודי המוזיקה

החוג לכתיבה יוצרת

שירה ופרוזה

בהנחיית משוררים ידועי שם

פרטים והרשמה

ת"א דיזנגוף 204

או טלפון 240619

הרמס HERMES

בשיתוף מעריב 12.6.75 יפתח קורס

פקידות הנה"ח

בפקוח משרד העבודה

חיפה הרצל 44 ת"א בן יהודה 28

הסתדרות הפקידים

המחלקה להשכלה ולחינוך מקצועי

בית ספר גינת

הנהלת חשבונות

● 1+2 משולב 24.6

● 3 למתקדמים 22.6

הלימודים בפקוח משרד העבודה.

פרטים והרשמה: בי"ס גינת, בוגרשוב 6 ת"א (ע"י אחד־העם 35) טל' 290775

בתי־ספר לחשבונאות ומינהל ע"ש צ. גינת

הסתדרות הפקידים

המחלקה להשכלה ולחינוך מקצועי

בית ספר גינת

מזכירות • מזכירות • הקצרנות • הטכנוטיפ • הרשמה

כתבנות • עברית • אנגלית, עיבוד, כתבנות, והיים, חשבון.

פרטים והרשמה: בית־ספר גינת, בוגרשוב 6 ת"א (ע"י אחד־העם 35) טל. 290775

בתי־ספר לחשבונאות ומינהל ע"ש צ. גינת

למד תכנות IBM בביתך במסגרת הפנוי

המכונים האמריקאים להשכלה בכתב

המכון הישראלי לספרות נשים ולקוסמטיקה

מכון דיאנה

קורסים ל־ ספרות נשים וקוסמטיקה

תל-אביב, רח' יודפת 4

פנת דיזנגוף 190, טל. 229388, 226066

לימודים

חינוך על־יסודי · בי"ס לאכסטרנים · בגרות • • • רדיו אלקטרוניקה · פקידות · חשבונאות •

למד בפנימיה הטכנית של חיל חימוש

המקצועות הנילמדים:

- אלקטרוניקה
- חשמלאות רכב
- מכונאות רכב

לאלקטרוניקה מתקבלים נערים בני 16 עד 17 ו־9 חודשים, בוגרי י', י"א.

לחשמלאות רכב ומכונאות רכב מתקבלים נערים בני 16 עד 17½, בוגרי ט'—י"א.

פרטים והרשמה בכל לשכות הגיוס האזוריות.

פרטים בכתב אפשר לקבל בדואר צבאי 2375/ש.

נערים המעוניינים לבקר בפנימיה, יפנו בכתב לדואר צבאי 2375/ש.

למדי מקצוע ב־3 חדשים

במקום מגוריך - בכל הארץ

נקבנות בשיטת IBM.

מקצוע שאין בו אבטלה והשתכרי טוב יותר. לאחר שנבשירך תוך 3 חדשים, נפנה אותך למקום עבודה מתאים ללא תלות בגיל והשכלה

לימוד בוקר • צהרים • ערב לפי בחירה

קורס כתבנות **חינם** למעונינות

• תעודת הסמכה •

פרטים והרשמה במשרדי "המכון להכשרה מקצועית" בשעות 9 - 1 לפנה"צ 4 - 8 אחה"צ

תל־אביב רח' נחמן 7	ירושלים רח' אגריפס 8
רמת־גן רח' ז'בוטינסקי 61	רחובות רח' יעקב 3
חיפה רח' ביאליק 17	רמלה רח' הרצל 8
פתח־תקוה רח' בלפור 14	חולון רח' סוקולוב 48
	באר שבע רח' הרצל 86

הנהלת חשבונות

נפתחים קורסים חדשים ומזורזים

הנהלת חשבונות 1+2	בקר, משעה 8.30—19.6
הנהלת חשבונות 1+2	ערב משעה 4.30—19.6
הנהלת חשבונות 1+2	ערב משעה 6.00—18.6

שרוטל

תל־אביב רח' דיזנגוף 82 (ליד כיכר דיזנגוף) טל. 482920
תל־אביב אלנבי 140 (התחנה המרכזית) טל. 615314
רמת־גן רח' ז'בוטינסקי 54 (מול רמה) טל. 724335
ירושלים מרדכי בן הלל 10 (פנת בן יהודה) טל. 232748
הרצליה רח' הס 8 (ליד התחנה המרכזית).

בית הספר לפקידות

פותח קורסים חדשים (בוקר/ערב) ב־11.6

* נקוב י.ב.מ. קורס חינם לכתבנות.
* פקידות ומזכירות כולל כתיבה במכונה
* הנהלת חשבונות 1+2, 3.
* כתיבה במכונה בעברית ואנגלית.

שרוטל

תל־אביב, רח' דיזנגוף 82 (ליד כיכר דיזנגוף) טל. 482920
תל־אביב, אלנבי 140 (התחנה המרכזית) טל. 615314.
רמת־גן, רח' ז'בוטינסקי 54 (מול רמה) טל. 724335.
ירושלים, מרדכי בן הלל 10 (פנת בן יהודה) טל. 232748.
הרצליה, רח' הס 8 (ליד התחנה המרכזית).

כל מה שרצית לדעת על:

1. קבלת תואר אקדמי מוכר של B.A., B.Sc. אוניברסיטת לונדון * בביתך. בזמנך הפנוי
2. תעודת בגרות ללא בחינה במתימטיקה 4 מקצועות בלבד * בביתך. בזמנך הפנוי
3. שרטוט. גרפיקה שימושית. ציור ורישום. ציור אופנה * בביתך. בזמנך הפנוי

20% הנחה

לחיילים משוחררים שלא מימשו את זכותם ללימודים חינם.

פנה לנציגות WOLSEY HALL-OXFORD בישראל טל. 247295 לקבלת פרטים נוספים וידעון חינם, או מלא ושלח את התלוש

WOLSEY HALL-OXFORD
רחוב בר־כוכבא 28, תל־אביב
(ע"י כיכר דיזנגוף) ת. ד. 11030
נא לשלוח אלי ידעון חינם (ללא כל התחייבות מצידי) בנושא: 1, 2, 3.
(סמן בעיגול את המתאים)
שם מלא וכתובת: ____________

למד בגרות ומוקדמות בביתך

אם אתה שואף להצליח בבחינות הבגרות והמוקדמות וללמוד בכתב בצורה רצינית ותחת פיקוח בהתאם לתכניות הלימוד של משרד החינוך, אנו נסייע בידך להגשים את שאיפתך. באפשרותך להיבחן במועדים הנוחים לך.

לרשות הלומדים יעמדו יועצים לעזרה אישית בסניפי המכללה העברית להשתלמות בכתב.

מגמות נוספות לבחירתך:

1. אנגלית ושפות אחרות
2. הכנה למכינה ואנגלית לאוניברסיטה
3. אלקטרוניקה — בניית מכשירי רדיו והגברה
4. הנהלה ומדעי המסחר
5. שכבאות
6. גרפיקה וציור.
7. עתונאות ויחסי ציבור
8. פסיכולוגיה

לשם קבלת פרטים מלאים מלא את התלוש הרצ"ב ושלח בהקדם אל ה"מדור לייעוץ מקצועי ת.ד. 33134 ת"א

מעונין בקורס ____
שם ____
כתובת ____
טל' ____

המכללה העברית להשתלמות בכתב

המכונים הבריטיים
תל־אביב, שד' רוטשילד 93 טל' 624162
חיפה, נורדאו 30 טל' 667040
ירושלים, ההסתדרות 22 טל' 224769
שעות ההרשמה: 8.00—20.00 ללא הפסקה

הרשם ולמד

החודש נפתחים הקורסים הבאים:

* יסודות לעצוב פנים
* עצוב חלונות ראוה
* נושאים נבחרים בגרפיקה
* לבורנטים לתעשיה
* קרור ומיזוג אויר
* השלמות בטלויזיה — למהנדסים, הנדסאי וטכנאי אלקטרוניקה
* קריאת שרטוט
* מכינה כללית להשלמת השכלה ל־י' כתות
* שיזור פרחים מקצועי
* עגורנאים

פרטים והרשמה:
כל יום בין השעות 08.00—19.00; ביום ו' עד 13.00
תל־אביב — רח' מגרשוב 66, טל. 225690, 225795, שד' דוד המלך 39, טל. 264193, 267436,
חיפה — רח' הנביאים 20, טל. 664671, 666182.
ירושלים — רח' יפו 68 (בית סולטרו), טל. 226455.
באר־שבע — רח' הפלמ"ח 47, טל. 77781.
או בידעפון בשעות 18.00 עד חצות טל. 03-252425, 02-223344, 04-644322.

המכון להשתלמות מקצועית משולבת — משרד העבודה

האוניברסיטה העברית בירושלים

שנת היובל תרפ"ה—תשל"ה

בית ספר לעבודה סוציאלית

ע"ש פאול ברוואלד מודיעים על:

המשך הרישום לתכנית לימודים דו־שנתית לתואר מוסמך ברווחה ובעבודה סוציאלית לשנת הלימודים תשל"ו

תכנית הלימודים מאפשרת:
1) התמחות בחקר הרווחה הסוציאלית: מדיניות, שירותים והתערבויות פרופסיונליות.
2) התמחות בתכנון הניהול של תכניות רווחה חברתיות ושל השירותים המפעילים אותן.

מוסמכי התוכניות יוכשרו למלא תפקידים בתחום האקדמי (הוראה ומחקר) או בתכנון וניהול שירותי רווחה בהתאם להתמחותם.

הלימודים מכוונים לקבלת התואר „מוסמך" או, בהתאם לתקנות האוניברסיטה, ישירות לתואר „דוקטור לפילוסופיה".

לתכנית לימודים זו יוכלו להתקבל בעלי התואר „בוגר בעבודה סוציאלית" או בעלי תואר „בוגר" במקצועות אחרים, אשר ממוצע ציוניהם הוא „טוב" ומעלה. יש גם אפשרות להתקבל ללימודים חלקיים שיימשכו יותר משנתיים.

האוניברסיטה מעמידה לרשות התלמידים מספר מלגות לימודים, ו/או הלוואות, ו/או עבודת עזרה בהוראה או מחקר.

הרישום יסתיים בכ"ד אלול תשל"ה — 31.8.75

המעונינים יפנו למזכירות למודי מוסמך (חדר 500) בית־הספר לעבודה סוציאלית קרית האוניברסיטה בגבעת רם, ירושלים, כל יום בין השעות 10.00—1.00 או בטלפון 30211, שלוחה 867. כמו כן מתקיימות שעות קבלה וייעוץ בכל יום ג' וד' בין השעות 12.00—1.00 בצהרים בחדר 501.

קבוץ יפעת מודיע:

נותרו מספר מקומות לקליטת ילדי־חוץ

לשנת הלמודים תשל"ו, לכתות ו' — ז' — ח' — ט'

הילדים יקלטו בחברת הילדים המקומית בתנאי פנימיה ביה ספר אזורי (חטיבת ביניים) במקום. במסלול עיוני (ישנה מגמה לבגרות)

בדבר פרטים נא להתקשר לועדת החנוך קבוץ יפעת, או בטל. 2—66361—065 או 66250—065

למד מקצוע נדרש בתנאי תשלום מיוחדים!

* **אלקטרוניקה תקשורת** סוג 1
  * שרטוט בנין
  * שרטוט מכונות
* **חשמלאי מוסמך**
  * חשמלאי ראשי

בעת ההרשמה יש להציג תעודות המעידות על סיום 10 שנות למוד. לבוגרי 8, 9, שנות למוד כתות השלמה מיוחדות.

פרטים והרשמה: כל יום בין השעות 08.00—19.00 ביום ו' עד 13.00. שד' דוד המלך 39, טל. 267436, 264193. במגרשוב 66, טל. 225690, 225795. או בידעפון בשעות 18.00 עד חצות בטל. 02-223344, 04-644322, 03-252425.

המכון להשתלמות מקצועית משולבת — משרד העבודה

אוניברסיטת חיפה

מינהל התלמידים — מזכירות הרשמה וקבלת תלמידים

מודיעה כי

בחינת המיון הכללית

(מועד ב')

נקבעה ליום ה', ב' באב תשל"ה (10.7.75).

ההרשמה לשנת תשל"ו למאחרים תימשך עד יום ו', ד' בתמוז תשל"ה (13.6.75).

קורסים לפרסום ויחסי ציבור

בביתך בזמנך הפנוי

לכבי' המכונים האמריקאיים להשכלה בכתב
ת.ד. 28124 מס. 150 תל־אביב
אבקשכם לשלוח אלי, ללא כל התחייבות מצידי, חוברת הסבר מבנון והתאמה.
שם ____ כתובת ____

המכונים האמריקאים להשכלה בכתב

כתיבה במכונה תלמדו ב־12 שעות

בבי"ס למסחר "רימון" ת"א, רח' דיזנגוף 85, טל. 281985

שיטת עיוורת — פיקוח ממשלתי

למד בגרות בביתך!

אנו נכין אותך בביתך, בזמנך הפנוי, ולפי הקצב המתאים לך, למועדי הבחינות הנוחים לך. טובי המורים בארץ יבדקו את עבודותיך. כל לומד רשאי להשתתף בהרצאות ותרגילי סיכום בשלוחות המכון הקרובה אליו - ללא תשלום נוסף. הנחה של 10% לחיילים.

קורסים נוספים בכתב

- תכנות מחשבים
- רדיו אלקטרוניקה כולל חלקים ומכשירים
- צילום — כולל מכשירי פיתוח
- גרפיקה שימושית
- פרסום ויחסי ציבור
- אדריכלות פנים
- מינהל עסקים
- ציור אופנה
- מירה ומכירה
- טלויזיה / אנטנות

לקבלת תכנית לימודים הינך פנה אישית או שלח התלוש הרצ"ב לת.ד. 28124 תל־אביב.
שם: ____ מעונין בלימוד: ____
כתובת: ____ טל. ____

בכל מקום בארץ פנה אישית או בכתב ל ת.ד. 28124 ת"א	תל־אביב רח' סלומון 7	חיפה רח' בלפור 5	רמת־גן רח' ז'בוטינסקי 61	באר שבע רח' הרצל 86
	חולון רח' סוקולוב 48	פתח־תקוה רח' בלפור 14	ירושלים רח' אגריפס 8	רחובות רח' יעקב 3

המכונים האמריקאים להשכלה בכתב

הטכניון מכון טכנולוגי לישראל

הפקולטה לארכיטקטורה ובנוי ערים מודיעה על

הרשמת מועמדים ללימודי מוסמכים בשנת הלימודים תשל"ו 1975/76 לקראת התוארים:

מגיסטר למדעים בארכיטקטורה ובנוי ערים

דוקטור למדעים טכניים — מתקבלים מועמדים בעלי תואר ראשון בארכיטקטורה ובנוי ערים, מהטכניון או תואר שקול.

מגיסטר למדעים בתכנון ערים ואזורים

דוקטור למדעים טכניים

התכנית מיועדת להכשרה מקצועית בתכנון אורבני ואזורי. מתקבלים מועמדים בעלי רקע בארכיטקטורה, הנדסה, גיאוגרפיה, סוציולוגיה, כלכלה ומדעים אחרים מתאימים. קיימת אפשרות להתמחות באחד השטחים הבאים: כלכלי־כמותי, חברתי־מנהלי ואקולוגי.

הרשמה לסמסטר א' תשל"ו עד 30.6.1975, ולסמסטר ב' תשל"ו מ־1.10.1975 עד 1.12.1975.

פרטים והרשמה בבית הספר ללימודי מוסמכים, הטכניון, בית הסנט, חיפה. פרטים נוספים ניתנים בידי לימודי מוסמכים בפקולטה לארכיטקטורה ובנוי ערים, טל. 661150/1.

קיימות קרנות המעניקות מלגות והלוואות. סטודנטים מצטיינים יכולים להגיש בשעת ההרשמה בקשה לקיום מלא או חלקי או הלוואה.

אוניברסיטת חיפה

מינהל התלמידים — מזכירות ההרשמה וקבלת תלמידים

מודיעה

על המשך הרשמה ללימודי ... בבית־הספר לעבודה סוציאלית
1. במסלול תכנון ומינהל שרותי רווחה
2. במסלול הקליני (מפי המקומות מוגבל)

ההרשמה תסתיים ביום א', ו' בתמוז תשל"ה (15.6.75)

טכניקום

מדרשה טכנית

בוקר ערב — קורס חדש 11.6.75

גרפיקה שרטוט

מכונות - בנין - ארכיטקטורה

תל אביב בן יהודה 28 חיפה הרצל ...

דרושים

• • • הנדסים · טכנאים · בינאים · שרטטים · מחסנאים • • • מנהלים · פקידים · לבורנטים · אסיסטנטים · סוכנים • • •

אוניברסיטת חיפה

דרוש

מהנדס האוניברסיטה

התפקיד: אחריות על נושא בנוי, פתוח ותחזוקה.

כישורים: מהנדס בעל נסיון של עבודה אחר... במוסדות צבור; כשר ארגון ופקוח על עבודים, יכולת נהול משא ומתן בהיקף... עם קבלנים וחברות בניה, התקשרויות ו... ידיעת השפות עברית ואנגלית על בוריין. ...יש לפנות בכתב למדור כח־אדם באוניבר... חיפה.

אוניברסיטת חיפה

דרוש

...נהל למעונות הסטודנטים

התפקיד: ארגון המעונות החדשים בקמ... לקראת הפעלה בשנת תשל״ו; ניהול שוטף ... המערכת ההברתית־תרבותית והמינהלית ... במעונות הסטודנטים בקמפוס וברוממה ... למחלקה לשרותים לתלמיד.

כישורים: השכלה אקדמית מלאה; נסיון בארגון וניהול יחידה שברשותה רכוש רב ... הכשרה ונטיה לבעיות חינוך ויחסי אנוש; ...ת שפות זרות; נכונות לעבודה במשך כל ...ת היום בכל שעות הלילה. ...ל המעון יתחייב להתגורר במעונות בקמפוס. ...: בהתאם לכשורי המועמד. ...יש לפנות בכתב למדור כח־אדם באוניבר... חיפה.

אוניברסיטת חיפה

דרוש

...כנאי מיזוג אויר וקירור

...לאחזקת מערכות מזוג אויר וקירור. ...: בוגר מוסד מקצועי. ...של שנתיים בהפעלת מערכות מזוג אויר... ...: בהתאם לכשורי המועמד. ...יש לפנות בכתב למדור כח־אדם באוניבר... חיפה.

למפעלי שער־הנגב

דרושים

...נהלי/ות חשבונות

כישורים: ...ג׳ לפחות; נסיון של 3—5 שנים.

...מעונינים יפנו אישית אל מנה״ח הראשי ב... מפעלי שער־הנגב ד.נ. חוף אשקלון טל. 051-94311 ...עם פרטים על נסיון קודם.

למושב בית חנן דרושים

מנהל בית אריזה

אחראי למכוני מים והשקיה

מנהל חשבונות

...ג׳ או ד׳, עם 3 שנות נסיון, נסיון בהנהלת חשבונות במושב — יתרון.

*

...בית לפנות טלפונית 946255 מ־8.00—13.00

GENERAL ELECTRIC

דרושה

פקידה

למחלקת השעות

אחרי צבא

...לעבודה במשמרת, בין השעות 8.00 עד 3.30

*

לקביעת ראיון נא לפנות לטלפון 937265.

לחברת מסחרית בחיפה

דרושה

פקידה - קופאית

עם ידיעה בהנהלת חשבונות.

בתבנית עברית

לפנות בכתב לת.ד. 4353 חיפה עבור מספר 25069 ...

כל מה שרצית ל... על:

1. קבלת תואר אקדמי של B.A., B.Sc. אוניברסיטת לונדון * בביתך, בזמנך

2. תעודת בגרות ללא בחינה במתמטיקה 4 מקצועות בלבד * בביתך, בזמנך

3. שרטוט, גרפיקה שימושית, ציור ורישום, ציור אופנה * בביתך, בזמנך

20% הנחה לחיילים משוחררים שלא מימשו את ... ללימודים

פנה לנציגות ...-OXFORD טל. 247295 ...

WOLSEY HALL-OXFORD

רחוב בר־כוכבא 28, תל־אביב

נא לשלוח אלי ידיעון חינם

התחיבות מצידי) בנושא: 1, ...

(סמן בעיגול את המתאים)

שם מלא וכתובת: ______

הטכניון מכון טכנולוגי לישראל

הפקולטה לארכיטקטורה ...

מודיעה

הרשמה מועמדים ללימודי מוסמך בשנה״ל 1975/76 לקראת

מגיסטר למדעים באר... ובנוי ערים

דוקטור למדעים ...

מתקבלים מועמדים בעלי תואר ... ובנוי ערים, מהטכניון או ...

מגיסטר למדעים ב... ערים ואזורים

דוקטור למדעים ...

תוכנית מיועדת להכשרה מקצועית ... מתקבלים מועמדים בעלי רקע ... גיאוגרפיה, סוציולוגיה, כלכלה ומדעי... קיימת אפשרות להתמחות באחד ... כלכלי־כמותי, תכנון־מנהלי ואקולו...

הרשמה לסמסטר א׳ תשל״ו עד ... ולסמסטר ב׳ תשל״ו מ־1.10.1975 ...

פרטים הרשמה בבית הספר ללימודי ... הטכניון, בית הסנט, חיפה. פרטים ... בירות לימודי מוסמכים בפקולטה ... ערים. טל. 661150/1.

קיימות קרנות המעניקות מלגות ... מצטיינים יכולים להגיש בשעת הגשת ... לקיום מלא או חלקי או להלואה.

אוניברסיטת ...

מינהל התלמידים — מ... וקבלת תלמידים

מודיע ...

על המשך הרשמה ל... בבית־הספר לעבודה ...

1. במסלול תכנון ומינהל ...
2. במסלול הקליני ...

ההרשמה תסתיים ביום א׳ ... (15.6.75)

בוקר · ערב

טב... מדרשה ... גרפיקה שרטוט

מכונות · בנין · חשמל ...

אנו

חברה גדולה ומבוססת אשר דרושים לה:

נציגי מכירות

גברים ונשים, המעונינים להשתלב ברשת שוק הפעלת בשיטה חדשה,

בכל רחבי הארץ.

נסיון קודם אינו הכרחי.

אם רצונך בהכנסה גבוהה,

אשר תתן תמורה למאמץ שיושקע, (אפשרית עבודה חלקית או מלאה)

פנה אלינו!

לקביעת ראיון נא להתקשר לטל: 614733-4, 247232, ת״א.

להברת אפריקה ישראל להשקעות בע״מ

— אגף הבניה בסביון —

דרושים

* **חשמלאי אחזקה מעולה**

לעבודה קבועה במפעל טרומי.

* **קבלנים לעבודות צבע**

לעבודה בהיקף גדול.

לפרטים נא לפנות טלפונית: 757191/5 (בין השעות 09.00—16.00)

● **מהנדס מכונות**

בעל נסיון בתעשיה

● **מהנדס כימי**

בעל נסיון בבקבוקים פלסטיים

דרושים

למפעל תעשייתי וותיק וגדול באיזור תל־אביב

לפנות עם פירוט קורות חיים ונסיון קודם לת.ד. 10204 תל־אביב עבור „מפעל וותיק״

— סודיות מובטחת —

דרוש בחיפה

מפקח שמירה אזורי בכיר

התכונות הדרושות:

- * כשר ניהול צוות עובדים גדול.
- * כשר ארגון ומנהל.
- * קיום יחסי צבור ומו״מ עם לקוחות.

תנאים טובים.

נא לפנות בכתב בצירוף קורות חיים והמלצות לת.ד. 9015, חיפה.

סודיות מובטחת.

לבית ספר תיכון מקצועי אורט חוף השרון

דרושים מורים

לשנה״ל הבל״ו

1. מורים לאלקטרוניקה
2. מדריך מקצועי למכונאות
3. מדריך מקצועי לרכוב ממכונאות המכונאות.

המעונינים מתבקשים לפנות לפי הכתובת: אורט חוף השרון, דאר שפיים, טל. 03-931552.

רובין תעשיות בע״מ

ת.ד. 39247 רמת־אביב

דרוש הנדסאי כימיה

לעבודה במחקר, פיתוח וייצור כימיקלים בנושא ציפויי מתכות וטיפולי שטח ● תנאים בהתאם לכישורי המועמד. נא לפנות בכתב בצירוף קורות חיים והמלצות.

גרפיקאי/ת

ביצועיסט/ית בעל/ת נסיון וידע מקיף.

יתקבלו בברכה לצוות הדינאמי של פרסום אדמון בע״מ

תל־אביב, רח׳ אנגל 6. לטלפון 622828 לקביעת ראיון אישי.

דרושים למפעל תעשייתי בנתניה

1. **מכנאי כימיה**

עם נסיון בניהול

2. **מנהל חשבונות**

למשרה חלקית

רצוי מנוסה

לפנות לת.ד. 33204 ת״א

סוכן (34)

מעונין בהצעות רציניות בשטח

קונפקציה

לפנות: ת.ד. 281 פתח תקוה עבור „סוכן״.

סודיות מובטחת

משרד הבטחון

דרושה

משפחה אומנת בחיפה

לטפול בבן 11 הלומד בבי״ס מיוחד לילדים נבולים

לפנות טל. 04-664261 לדפנה שפיר.

רס״ן משוחרר (30)

ידע בארגון, ניהול, כח־אדם ובטחון

מעונין במשרה בעלת אתגר ועניין

בהצעות לפנות לת״ד 1118 קרית־טבעון

למפעל מתכת באזור ראשון־לציון — דרוש

הנדסאי מכונות

עם נסיון בתכנון

לפרט בכתב נסיון קודם לת.ד. 5199 תל־אביב

למכבסת במה בת״א

דרושה

קודרת

לנהל השבעות

לפנות לטלפונים: 829960, 825431

בשעות 08.00—15.00

רשת־קו בע״מ

דרוש

מתלמד

לצילום אופסט

טל. 769419 גבעתיים

המועצה המקומית רעננה — דרושים

מדריכים/מרכזים למחנה קיץ

בחודש יולי 75

בדבר פרטים לפנות למועצה, למנהל מח׳ הנוער בשעות הקבלה.

דרושים

בנאים

לבנית מחיצות באיזור ת״א

לפנות טל׳ 265294 או רח׳ החשמונאים 105 תל־אביב.

דרושה

שרטטת

עם נסיון בחשמל או בנין

למשרד אינג׳ ה. חיס טלפון 441911

דרושה

מנהלת חשבונות

בעלת נסיון ועצמאית

רצוי ידע בהדפסה

לפנות בשעות העבודה טל. 04-244658 חיפה, אחוזה.

לבי״ס נהול בבניב ת״א

דרוש שמש

תפקיד ניהול ... בבית כנסים ...

בהצעות לת.ד. 1384 ... 5025/ד׳

למיכלי כרמל

תעשיות קרטון גלי בע״מ

לקראת הפעלת המפעל מחדש דרושים העובדים הבאים:

1. **מהנדס תעשיה וניהול**

התפקיד: ריכוז וניהול נושאי הנדסת הייצור בחברה. עדיפות לבעלי רקע ונסיון בתעשיה.

2. **כלכלן**

התפקיד: מנהל משרד השיווק. השכלה אקדמאית, עדיפות לבוגרי כלכלה וסטטיסטיקה ו/או מינהל עסקים. שפות: ידיעת עברית ואנגלית על בוריין, עדיפות לבעלי נסיון בעריכת תחשיבים ותמחיר.

3. **גרפיקאי**

התפקיד: עיצוב גרפי על גבי אריזות. עדיפות לבעל/ת, נסיון של מספר שנים בכל הקשור להכנת גלופות להדפסות.

*

לקביעת ראיון נא לפנות טלפונית 538261 חיפה או לת.ד. 860 חיפה ל„מנהל כח אדם״.

להברת אפריקה ישראל להשקעות בע״מ

— אגף הבניה בסביון —

דרושים

מנהלי עבודה מעולים

— תנאים טובים למתאימים!! —

לפרטים נא לפנות טלפונית 757191-5 (בין השעות 09.00—16.00)

דרושים

מפעילים וסדרני עבודה

למתקני בטון מוכן

ברמלה וראשל״צ

מועמדים מהאזורים הסמוכים מתבקשים לפנות לישראבטון ת״א, טלפון 453141 לסימה.

לתעשיות אבן־וסיד בע״מ

ירושלים

דרוש

חשמלאי רב נסיון

להחזקת המפעל התעשיתי בקסטל.

תנאים טובים

לפנות: לפנחס, טל: 02-536740

או לת.ד. 4700 ירושלים

קבוץ כפר רופין

מעונין בגננת

(רווקה או בעלת משפחה)

לשנת תשל״ו

נא לפנות לפי הכתובת כפר רופין ד.נ. עמק בית שאן טלפון 065-88355.

לחברת תרופות וציוד רפואי

דרושים

1. **עוזר למחסנאי** — משרה מלאה

— לאחר שרות צבאי, הבקיא בקריאת השפה האנגלית.

2. **פקיד/ת יבוא** — משרה מלאה

— על המועמד/ת לשלוט היטב בשפה האנגלית.

— רצוי נסיון קודם בענף היבוא.

3. **פקיד חשבונות**

— הכנת חשבונות ללקוחות.

— אפשרית משרה חלקית או מלאה.

4. **מוכרת** — בחנות לציוד רפואי

— על המועמדת לשלוט בשפה האנגלית.

— אפשרית משרה חלקית או מלאה.

על המועמדים לפנות בכתב־יד תוך פרוט קורות חיים ונסיון קודם לת.ד. 3025 תל־אביב, עבור מספר 101.

●

— סודיות מובטחת —

טכנאי אלקטרוניקה

בעל נסיון בניהול צוות מחיסות

איש מכירות

כישורים: טכנאי חשמל/אלקטרוניקה/מכונות. בעל רכב.

כרסם

— ● —

- * תנאים מצוינים
- * 5 ימי עבודה בשבוע

„הדאה״ נוהדשרה, תל־אביב

ת.ד. 10165, טל: 483142, 483141.

לקונצרן תעשייתי מסחרי

באיזור תל־אביב

דרוש

מנהל חשבונות ראשי

מועמדים בעלי הסמכה כמנהלי חשבונות מדופלמים או רואי חשבון ונסיון בניהול צוות של 15 עובדי מחלקת חשבונות, יפנו בכתב יד לת.ד. 976 תל־אביב, בצירוף תולדות חיים, פירוט נסיון וכישורים.

— סודיות מובטחת —

תעשיות רכב בע״מ

נצרת עלית

דרוש לנו:

מנהל מחלקת כח אדם

- * בעל נסיון בתפקיד דומה של לפחות 3—5 שנים
- * נדרשת יכולת אירגונית לידיעה מקיפה בנושאי כח אדם
- * כושר לניהול משא ומתן וקיום יחסי אנוש
- * יועדף בעל נסיון בתעשיה והשכלה מתאימה לתפקיד

— התפקיד רב גוני ועצמאי בהיקף נרחב.

— התנאים יקבעו בהתאם לכשורי המועמד.

פנה בכתב יד בפרוט קורות חיים ונסיון, לת.ד. 535 נצרת עילית.

— סודיות מוחלטת מובטחת —

صحف | سنة الاصل

هكذا من الأصل

דרושים

הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ

למרכז המיכון
(יחידת המחשב)
דרושות
בוגרת תיכון
שיוכשרו להפקידי מפעילות במחשב אלקטרוני 370/135

* אחרי שרות צבאי
* תושבות תל־אביב והסביבה הקרובה. העבודה הינה ב־3 משמרות

לשם קביעת מועד לראיון נא לפנות טלפונית 623312 קו פנימי 57.

ההנהלה המרכזית: רח' לינקולן 18, ת"א

עירית חיפה
מכרזים

עירית חיפה מכריזה בזאת על 2 משרות פנויות כדלקמן: —

מכרז מספר 61/75

תואר המשרה: **ג'יאוגרף אורבני**

דרגת המשרה: לפי כישורי המועמד.
שעור המשרה: מלאה.
תיאור התפקיד: הכנת סקרי רקע להכנת מיתאר לבנייני ציבור רב־תכליתיים בחיפה והשתתפות בצוות בין־מקצועי אשר יעסוק בכך. כן תכלול המשרה הכנת סקרי רקע בנושאים אחרים עבור תכניות בנין עיר.
דרישות המשרה:
1. השכלה אקדמאית מושלמת (B.A.) בגיאוגרפיה.
2. 2—3 שנות נסיון ו/או התמחות בגיאוגרפיה אורבנית בצוות בין־מקצועי, כולל עריכת סקרי רקע לתכניות הבנין עיר או תכניות מיתאר.
3. כושר ניהול והשתלבות בצוות עובדים.
4. כושר הבעה בכתב ובע"פ.
5. שליטה מלאה בעברית ובאנגלית.

מועמדים מעוניינים, העונים על דרישות המשרה, יגישו בקשתם בכתב בצירוף העדות המעידות על השכלתם ונסיון קודם, למנהל אגף כח אדם — היכל העיריה רחוב הסן שוקרי 14, עד תאריך 20.6.75.

מכרז מספר 62/75

תואר המשרה: **מנהל המכון הפתלוגי בבי"ח עירוני ממשלתי רוטשילד - חיפה**
בי"ס לרפואה ע"ש אבא חושי, בחיפה.
דרגת המשרה: בהתאם להסכם הרופאים.
שעור המשרה: מלאה.
דרישות המשרה: נסיון רב וכישורים מתאימים למנוי אקדמאי בכיר.
מועמדים מעוניינים, העונים על דרישות המשרה יגישו בקשתם בכתב בצירוף העדות המעידות על השכלתם ונסיון קודם, למנהל בי"ח רוטשילד עד תאריך 4.7.75.

יהודה בייזה, [illegible] ראש העיר

למפעל אלקטרוניקה בת"א
דרושים

* מהנדסי פיתוח
* טכנאי פיתוח
* שרטטים

בכל הרמות

נא לפנות לת.ד. 39295 ת"א לקביעת ראיון אישי ולצרף פרטי השכלה ונסיון קודם.
התנאים בהתאם לכישורים
— סודיות מובטחת —

לבית ספר יומי עברי דתי בארה"ב
דרושה מורה
לכתות א' וב'

בעלת נסיון לכתות נמוכות, כשרון מוסיקלי ואמנותי.

משכורת — $10,000 לשנה הראשונה.

★

מועמדות רציניות מתבקשות לפנות מיד בעברית עם פרטים מלאים אל:
HILLEL DAY SCHOOL
14 Clinton Place
Utica N.Y. 13501, U.S.A

חב' "השמירה" בע"מ

דרושים
* **סגן מנהל**
מחלקת נקיון
* בעל רכב * בעל טלפון
* נסיון בניהול צוות עובדים גדול
* בעל מרץ ויוזמה

* **מזכירה**
* לאחר שרות צבאי
* נסיון של שנתיים לפחות

מקום העבודה במרכז תל־אביב
לשם קביעת מועד לראיון, נא להתקשר למנהל סניף תל־אביב 54681, 34841.

השמירה שומרת על כל היקר לך

דרוש
חשמלאי תעשייתי
בעל ידע בחווט לוחות חשמל
רצוי נסיון בדיזל. גנרטורים
להתקשר 824204

למלון באיזור ירושלים
דרושים:
* **מלצרים**
* **מגישות**

לקביעת ראיון, ולקבלת פרטים נוספים טלפון 02-533479

לחברת בניה ארצית
דרוש
קבלן לביצוע יסודות עבור מבנים טרומיים
כולל חומרים — לאזור יבנאל.
*
לפנות ת.ד. 399 תל־אביב

לחברה העוסקת ביבוא מוצרי אלקטרוניקה בשטח הסטריאו
דרוש טכנאי
בעל נסיון
להפעלת מעבדה לשרותים ותיקונים
ליום עבודה שלם 4—8
תנאים טובים — סודיות מובטחת
מקום העבודה בתל־אביב
ת.ד. 5083 תל־אביב

לחברת יבוא
דרושה פקידה
עברית—אנגלית (כולל הדפסה)
9—14.00
●
טלפון 50486

לחברת יבוא ושיווק בתל־אביב
דרוש/ה
מנהל/ת חשבונות
בעל/ת נסיון של 3 שנים לפחות
לפנות: ת.ד. 3155 תל־אביב, עבור "חשבונות" (לציין פרטים מלאים בכתב יד).

דרוש/ה
מפעיל/ה למחשב
MINI COMPUTER
לעבודה: משעות אחה"צ
* אין צורך בנסיון קודם.
* הדרכה תנתן במקום.
* דרוש ידע ברמה גבוהה להנהלת חשבונות (הסוג לא מכני).

נא לפנות טלפונית: בשעות הבוקר ואחה"צ 04-942051 למר אברהם, בשעות הערב 04-83202.

Urgently Required
REFRIGERATION - AIR CONDITIONING TECHNICIAN
for Overseas position with 5 years previous experience Must be capable of handling Carrier Centrifuge 400 Tons — York / Brissoneau, 40 Ton Compressor with Ammonia, Freon.
Very interesting conditions.
For further information, call — (02)—282551 — Mr. KATZIN, Chief Engineer.

למפעל מתכת בפתח־תקוה
דרושים
מסגרים
מ. ויטמן ובניו בע"מ
קרית אריה, פ"ת
טל. 912626 910172

דרוש מפקח על גבייה
גיל 44—45
שמוכן לאמץ (גם בהליכה) גם אחה"צ
לפנות: ת.ד. 112 גב־עתיים עבור "פקיד", בציון גיל, כתובת, טלפון.

דרושה
פקידה
לאחר שרות בצה"ל
לפנות ליעיל—נוע כלי מתכת בע"מ רח' השחר 15, חולון, טל. 840045 או 853898.

למעון הבבה [illegible]
דרושות
לשנת הלימודים הקרובה
1) גננת
2) 2 מטפלות לפעוטון
לפנות בכתב לועדת חינוך, מעון הבבה, ד.נ. ערבה.

לטחנת קמח
דרוש
עוזר טוחן
לפנות: דרך בן־צבי 24, יפו, טל. 824666.

דרושה מנהלת חשבונות עצמאית
בעלת נסיון של 3 שנים לפחות. לעבודה מ־8.00—14.00
לטלפן 827683
בין 9.00—13.00

דרוש
מפעיל
370/125
DOS/VS — POWER/VS
לטלפן 456068

לחברת נפט ארצית
דרושים
* **מכשירן צעיר**
לבסרה תעשייתית, לעבודה מיגוונת בשדה באזור הדרום
[illegible] אשדוד—אשקלון
* **רתכים**
[illegible]
— תנאים טובים! —
נא לפנות טלפונית בשעות העבודה — 417241 — למחלקת כח־אדם.

---

ratfon IMPORT LTD. — רטפון אימפורט בע"מ

יבואני "קונסטרוקטה", "גרץ", "פקיר" ו"סטארמיקס"
דרושים
* **מחסנאי ראשי**
* **פקידת קופה**
* **פקיד/ת מכירות**
ידיעת שפות — יתרון.
★
נא לפנות טלפונית 250312/3 — ת"א.

לנתיבי נפט בע"מ
דרוש/ה
מנהל/ת חשבונות
בעל/ת סוג 2—3
הדרגה י"ג—ט"ו — אחיד
*
הצעות, נא לפנות בכתב לאגף כח־אדם, ת.ד. 20072 תל־אביב.

למוסדות חינוך דתיים
במרכז הארץ — דרושים:

מרכז תיכון	מנהל
מורה	אדמיניסטרטיבי
למתמטיקה	מזכירות
מורה ליהדות	טבח או טבחית
אם בית	

מדריכות ומדריכים חינוכיים
בהצעות מפורטות כולל קורות חיים לפנות ת.ד. 144 כפר־סבא.

לבית ספר תיכון בת"א
בפיקוח משרד החנוך
דרושה
מורה לביולוגיה
(14 ש"ש) לשנת תשל"ו
● מורות בעלות נסיון רשיון הוראה תפנינה לת.ד. 14247 תל־אביב עם פרוט נסיון והשכלה.

למשרד בתל־אביב של חברה תעשייתית
דרושים
1. **עוזר/ת בכיר**
להנהלת חשבונות והתאמת חשבונות לקוחות.
2. **עוזר/ת בכיר**
להכנת חומר למחשב
מועמדים זריזים ודייקנים בעלי נסיון של לפחות 3 שנים יפנו בכתב בציון פרטים אישיים ונסיון קודם לת.ד. 10228 תל־אביב עבור "עוזר בכיר"

הטכניון — מכון טכנולוגי לישראל

דרושים לשנת תשל"ו
אסיסטנטים ומדריכים
עם אפשרות להשתלמות לקראת תארים גבוהים
וקיימות אפשרויות למלגות
בפקולטות והמחלקות הבאות:

הנדסה אוירונוטית
בכל השטחים
מידע נוסף: טל' 221505

בימיה
בכל השטחים
מידע נוסף: טל' 235211—04 שלוחה 414

הנדסה כימית
בכל השטחים
מידע נוסף: במזכירות ליגודי מוסמכים של הפקולטה טל' 235112—04

הנדסת מכונות
בכל השטחים
מידע נוסף: טל' 221147—04 שלוחה 34

הנדסת מזון וביוטכנולוגיה
בשטחים:
הנדסת מזון, (הנדסה כימית), טכנולוגיה של מזון, ביוכימיה, מיקרוביולוגיה, טוקסיקולוגיה, כימיה בתוצרת חקלאית טריה, תזונה.
טל' 668457—04

מתמטיקה
בכל השטחים
מידע נוסף: טל' 234889—04

הנדסת חשמל
בכל השטחים
מידע נוסף: טל' 235151 שלוחה 85

פיסיקה
הנושאים בהם אפשר להשתלם:
א. פיסיקה של המצב המוצק
ב. פיסיקת של חלקיקים יסודיים
ג. אסטרופיסיקה ותורת היחסות
ד. אופטיקה קוונטית, ספקטרוסקופיה מולקולרית ופיסיקה אטומית
ה. על מוליכות, על זילות ופיסיקה של מערכות מרובות חלקיקים
ו. פיסיקה גרעינית
ז. הפקת אנרגיה
מידע נוסף: טל' 221514—04

הנדסת חומרים
שטחי ההתמחות המוצעים:
1. התנהגות מכנית של חומרים, מתכות, פולימרים וחומרים מרוכבים (תכונות מכניות, זחילה, שבר)
2. חקירת מבנה של חומרים (קרני-X, מיקרוסקופיה אלקטרונית, מיקרוסקופיה יונית, אפקט מוסבאור)
3. תהליכים מטלורגיים, יציקה, רתוך, הרמה, סינטור
4. טבעות הרכה, ויסקואלסטיות, גלי הלם
5. גידול גבישים, חומרים אלקטרוניים, קורוזיה, חיכוך, שחיקה, פלסטיקה.
פרטים נוספים במזכירות המחלקה, קרית הטכניון, חיפה טל' 235102 / 235198—04, 225111/211—04.

הנדסה גרעינית
לקראת תארים בהנדסה גרעינית או במדעי גרעין בתחומים הבאים:
הנדסת טכנולוגיה ופיסיקה של כורים ומכוה גרעינית; יישומי קרינות ושיטות גרעיניות בהנדסה, בטכנולוגיה ובמדעי הטבע.
על המועמדים להיות בעלי תאר ראשון או שני בהנדסה או במדעי הטבע.
מידע נוסף: טל' 641497—04.

המעונינים יפנו לפקולטה/מחלקה, קרית הטכניון, חיפה 32000 — קורות חיים תעודות, רשימת ציונים ושמות שלושה ממליצים.

לחברה גדולה בתל־אביב
דרושות
1. **פקידה בכירה**
למחלקת פוליסות רכב.
2. **פקידה כללית**
כולל הדפסה עברית/אנגלית (חלקית)
3. **כתבניות בעברית**
רצויות מועמדות בעלות נסיון קודם בביטוח.
טלפונים: 622910/21/22

מוסד מסחרי ארצי
מחפש לסניפו בירושלים
מנהל חשבונות ראשי
בעל נסיון של 5 שנים לפחות.
אפשרי מנהל חשבונות מדופלם.
נא לפנות עם פרטים אישיים לת.ד. 866 ת"א עבור מס. 180.

למפעל תעשייתי בחיפה
דרוש/ה
מנהל/ת חשבונות
* רצויה ידיעה באנגלית
* נסיון של שנתיים.
לקביעת ראיון נא לפנות טלפונית 512261—04

למשרד רואה חשבון — דרוש
בוחן - מרכז
רק בעלי נסיון מקצועי בעבודה יטלפנו 611172—03. משכורת הולמת למתאימים. אפשרי מתן התמחויות.

מהנדסים · טכנאים · בינאים · שרטטים · מחסנאים • • • דרושים • • • מנהלים · פקידים · לבורנטים · אסיסטנטים · סוכנים • • •

אלביט מחשבים בע"מ

דרושים

מחסנאי ראשי

להקמה ולניהול מחסן רכיבים

הכישורים:
— נסיון בניהול צוות
— כושר ארגון
- ידע בעיבוד נתונים ובפריטים אלקטרוניים.

מינהלן

לתפקיד מנהל משק

הכישורים:
— השכלה תיכונית או מקצועית מקבילה — לפחות ! (עדיפות לאקדמאי)
— נסיון בארגון האדמיניסטרציה — רצוי נסיון בניהול משק.

✶

נא לציין 0022/מע

לפנות בצרוף קורות חיים מפורטים ת.ד. 5390 חיפה, מחלקת כח אדם. סודיות מובטחת.

בירושלים ובאזור תל־אביב

לפרויקט גדול העוסק בפיתוח מערכות רכב מיוחדות

דרושים

✶ **מהנדסי מכונות בכירים**
(ירושלים ותל־אביב)
דרוש נסיון בתכנון מערכות דינמיות, גלגלי שיניים. רצוי נסיון בהידראוליקה.

✶ **מהנדס בקרה**
(ירושלים ותל־אביב)
דרוש נסיון במערכות סרוו ומערכות פיקוד הידראוליות.

✶ **מהנדס אלקטרוניקה בכיר**
(תל־אביב)
נסיון רב במערכות בקרה, תכנון מערכות לוגיות ודיגיטליות. רצוי נסיון בזרם חזק ובקרת כוח.

✶ **מהנדסי ניסויים - מכונות**
(ירושלים)
לבדיקות של מערכות הנעה משולבות, כולל מיכשור. תכנון של מתקני בדיקה מורכבים.

✶ **הנדסאי/טכנאי מכונות**
(ירושלים ותל־אביב)
בעלי נסיון של שנתיים לפחות בשרטוט מתקנים וחלקי מכונות.

✶ **טכנאי אלקטרוניקה**
(ירושלים ותל־אביב)
בעלי נסיון של שלוש שנים לפחות בעבודות פתוח.

למועמדים המתאימים מובטחים תנאים מצוינים

נא לפנות בכתב עם פרוט מלא של הנסיון המקצועי לת.ד. 3745 ירושלים עבור ד.ל. סודיות מובטחת.

---

ide חברה לפיתוח תעשיות בע"מ
INDUSTRIES DEVELOPMENT CORPORATION L...

למשרדנו בבאר־שבע דרושים

✶ **מהנדס אזרחי**
בעל נסיון מוכר בתכנון. שליטה מלאה בעברית ואנגלית.

✶ **מהנדס מכונות**
בעל נסיון בתכנון מפעלים כימיים.

✶ **טכנאי/שרטטי מכונות**

המעונינים מתבקשים להתקשר טלפונית עם מר רוזן למספר 057-73065.
סודיות מובטחת.

לחברה בתל־אביב

דרוש

איש מכירות צעיר

תכונות נדרשות: ידיעת שפות.
תואר אקדמאי רצוי.
לפנות בכתב יד, בצרוף תולדות חיים לת.ד. 29280 תל־אביב.

עירית קרית־גת

לעירית קרית־גת

דרושים

1. **מהנדס אחזקה** לפיקוח על עבודת קבלנים ולאירגון צוות עובדים דרוש: מהנדס אזרחי הבקי בנושאי דרכים, מים, ביוב, תאורה, ניקוז. יוכל להגיש מועמדות גם טכנאי בעל ניסיון רב בשטחים אלה.
2. **אחראי לביטחון** משוחרר צה"ל בעל דרגת קצונה בעל ניסיון באבטחת מוסדות ובעבודות אירגוניות.
3. **טכנאי נוף בעל תעודת גנן 4** ונסיון ניהול ואירגון צוות עובדים.
4. **עובדים/ות סוציאליים:** לטיפול ב־משפחה בילד ובנער, שיקום, והדרכת עובדים סוציאליים, עובדים קהילתיים.

העובדים שייבחרו יתבקשו לגור בקרית־גת. תיותכן עזרה בהשגת דיור.

המעוניינים יפנו בכתב יד בצירוף העתקי תעודות, למזכירות עירית קרית־גת ת.ד. 1 עד 15.6.75.

אריה מאיר, ראש העירייה

למוסד מהגדולים בארץ

באיזור תל־אביב

דרושים

✶ **מנהל מחלקת מכללים**

הכישורים:
מהנדס מכונות, בעל נסיון של 4 שנים לפחות, בענף הרכב המנועי: בנזין ודיזל.
או **בעל תעודת הסמכה**, בעל נסיון של 10 שנים לפחות בענף הרכב המנועי. שליטה בשפה, האנגלית חיונית.

✶ **משחזן מעולה**

בעל נסיון רב בהפעלת מכונות ליטוש גלים/שסתים; בהפעלת מחרטה וידע בחשמל.

תנאים טובים למתאימים!

המעונינים מתבקשים לפנות בכתב לת.ד. 3119 תל־אביב, עבור מס' 456.
סודיות מובטחת!

לחברת מהנדסים אזרחית
ב־בניינים, הנדסה אזרחית ותנועה
למשרדינו בתל־אביב ובירושלים
דרושים לעבודה מעניינת

✶ **שרטטים/ות**
מתחילים ומנוסים

✶ **טכנאים**
מתחילים ומנוסים

✶ **עוזרי מודדים**
(אפשרי גם ללא נסיון)

נא להתקשר בשעות העבודה.
ת"א: 247248, ירושלים: 30446.

למוסד ציבורי העוסק בהוצאה לאור

דרוש

עוזר למנהל

- בוגר תיכון לפחות (אפשרי סטודנט)
- בעל השכלה רחבה וידע בחשבון.

✶

נא לכתוב לת"ד 20123 תל־אביב.

דרוש

מנהל החזקה

בעל נסיון במפעל מתכת

מובטחים תנאים טובים
5 ימי עבודה בשבוע

מפעלי מתכת קדמני
נא לפנות למזכירות טלפון 04-912287.

לקבוץ רשפים

דרושה

מורה לכתה א'

נא לפנות טלפונית 2—86771—065.
או בכתב — ד.נ. עמק בית שאן.

לחברת נשיונל בישראל

דרושים סוכני מכירות

נא לפנות בכתב בציון נסיון קודם לת.ד. 7038 תל־אביב, עבור „סוכני מכירות".

National — צעד קדימה אל המחר

לחברת יבוא ותיקה

דרושים

1) **מנהל חשבונות**
סוג ג'—ד' עם נסיון קודם בהכנת פקודות־יומן ומשכורות.

2) **פקידה**
עם נסיון בעבודה בכרטסת, הדפסה ב־עברית וידיעה בסיסית באנגלית.

3) **כתבנית - קצרנית**
בשפה האנגלית

4) **קורספונדנט**
בשפה האנגלית
עם רקע טכנולוגי.

✶

נא לפנות בכתב ת.ד. 390 ת"א' או טלפון 622671.

לכפר הנוער הדתי

דרושים

★ **אם בית מרכזית**
★ **מזכיר/ה מנוסה**
(ידיעת שפה לועזית ומתיבה במכונת כתיבה בשתי שפות הכרחית).
★ **עובדי מטבח**
★ **לולן**
★ **חצרן**
★ **עובד/ות נקיון**

מועמדים דתיים מתבקשים לפנות בכתב בצרוף קורות חיים והעודות והמלצות לכפר הנוער הדתי, כפר חסידים 20494.

דרושה

קורספונדנטית אנגלית - גרמנית

לתשלובת טקסטיל גדולה.

לפנות בכתב או לטלפן:
מר חיים רוזן, קשת תשלובת טקסטיל,
ת.ד. 2201 רמת־גן 52100
טלפון: 795141.

לקבוץ רמת־השופט

דרושה גננת

לשנת הלימודים תשל"ו

✶

נא להתקשר בכתב או טלפונית לקבוץ רמת־השופט למשה טלפון 04-993282/3.

לקדם אלקטרוניקה

הזדמנות לפקידה

השולטת באנגלית על בוריה

ללמוד מקצוע היבוא

לצורה קבועה
שעות עבודה יקבעו בשיחה.
לפנות: טל. 53517, 56952 ת"א, לגבי רחל.

התעשיה האלקטרו־אופטית בישראל בע"מ
חברה עתירת מדע בקרית ויצמן
אל־אופ

דרושים

- **מהנדס אלקטרוניקה**
  עם ידע בטלפוניה לעזרה במכירות ואחזקה.
- **מהנדס אלקטרוניקה**
  בעל נסיון וכושר ניהול לעבודת פיתוח מעניינת.
- **הנדסאי/טכנאי מכונות מוסמך**
  עם נסיון של 5 שנים לפחות בתכנון מתקני דפינה לעיבוד שבבי מדוייק. עדיפות למועמד בעל נסיון בעבודה מעשית בתחום הנ"ל.
- **שרטט/ת מכונות מעולה**
  בעל(ת) 3 שנות נסיון לפחות, לעבודה ברמה מקצועית גבוהה.
- **טכנאי מכונות**
  בוגר בי"ס לטכנאים ובעל נסיון לעבודת פיתוח מעניינת.
- **טכנאי/עובד טכני**
  למחלקת הנדסת יצור, בוגר בית ספר מקצועי במגמת מתכת או מכניקה. בעל נסיון מעשי בענף עיבוד שבבי והכרת כלי חתוך למתכת.
- **מכונאי מסגר**
  בעל נסיון מקצועי, בוגר בי"ס מקצועי ויכולת לקרוא שרטוטים טכניים.
- **חרטים**
  בוגרי בי"ס מקצועי ובעלי נסיון בעבודות מדויקות.
- **כרסמים**
  בוגרי בי"ס מקצועי ובעלי נסיון של מספר שנים בעבודות מדויקות.

— 5 ימי עבודה בשבוע —

תנאים טובים למועמדים המתאימים

לפנות בכתב בצירוף קורות חיים ונסיון קודם למח' כח־אדם ת.ד. 1165 רחובות מיקוד 76110 או טלפונית 956-971.

— סודיות מובטחת —

נציבות שירות המדינה מודיעה כי

דרושים צעירים/ות לתפקיד במחתי מעניין

בטשרד התחבורה
מינהלת נמל התעופה בן־גוריון [לוד]

תכונות נדרשות:
- לאחר שירות צבאי מלא
- בעלי תעודת בגרות
- דוברי השפה האנגלית על בוריה.

הערות 1) העבודה היא במשמרות;
2) מגורים באזור גוש דן — חובה;
3) העבודה למשך חצי שנה.

על המעונינים בעלי הכישורים המתאימים לפנות באופן אישי למינהלת נמל התעופה בן גוריון (לוד) בבין משרד הבריאות (סמוך לאולם המכס) ביום ב' 9.6.75 בין השעות 08.30—10.30 ולהביא עמם תעודת זהות, פנקס מלואים ותעודת שחרור בצה"ל.

למפעל תעשייתי גדול במפרץ חיפה

דרושים

פקיד יבוא

הכנת מסמכי יבוא לשחרור מטענים, מעקב להזמנות חו"ל וקבלת רשיונות, היתרים והקצבות עם עמיל מכס ובמשרדי ממשלה. הכנה ומעקב להבטחת ביטוח. ידיעת עברית ואנגלית — הכרחית.

חשמלאי תעשייתי
עם רשיון מוסמך.

מפעילים

בדבר פרטים נוספים נא לפנות בכתב יד ובצרוף קורות חיים ונסיון קודם לת.ד. 767 חיפה, מיקוד 31000

למפעל יצוא גדול

המעסיק למעלה מ־600 עובדים
ש־80% מתפוקתו יצוא

דרוש

מנהל מחלקת חשבונות

שיהיה אחראי על צוות עובדים

למועמד המתאים תנאים טובים
וסיכויי התקדמות טובים

לפנות בכתב יד עם פירוט קורות חיים ונסיון מקצועי ודרישות שכר למנהל אגף כח אדם ממעלי סריגה „לכה" ת.ד. 34 אור יהודה.

— סודיות מובטחת —

הטכניון — מכון טכנולוגי לישראל
דרושים לשנת ...
אסיסטנטים ...
עם אפשרות ...
להוראת ...
הנדסה אוירונוטית
כימיה
הנדסה כימית
הנדסת מכונות
הנדסת מזון וביוטכנולוגיה
מתמטיקה
הנדסת חשמל
פיסיקה
הנדסת חומרים
הנדסה גרעינית

לחברה גדולה ...
דרושות
1. פקידה בניה ...
2. פקידה ...
3. כתבנית ...

מוסד מסחרי ...
מנהל חשבונות ראשי
בעל נסיון של 5 שנים ...

למפעל תעשייתי ...
דרוש/ה
מנהל/ת חשבונות

למשרד רואה חשבון
בוחן - מבקר

דרושים

הטכניון — מכון טכנולוגי לישראל

מודיע על המשרות הבאות הפנויות:

בביה"ס לרפואה

עובד מעבדה

ביחידה למיקרוסקופ אלקטרוני

הכישורים הדרושים: בוגר בי"ס ללבורנטים עם נסיון במחקר ביולוגי או בעל השכלה אקדמית בביולוגיה עם נסיון בעבודה מעבדה.
מס. המשרה: בי.רפ.ה/157.

באגף כח אדם

פקידה כללית

הכישורים הדרושים: השכלה תיכונית, נסיון קודם של 4 שנים לפחות בעבודות משרד שונות, בעיקר תיוק. ידע בהדפסה בעברית.
מס. המשרה: אכ"א.ה/154.

בפקולטה לכימיה

מזכירה כתבנית

הכישורים הדרושים: השכלה תיכונית, ידיעת השפה העברית על בוריה כולל הדפסה, ידיעה טובה באנגלית כולל הדפסה, כושר לנהל התכתבות באופן עצמאי, נסיון של 3 שנים לפחות בעבודות משרד שונות.
הערה: המשרה הינה זמנית.
מס. המשרה: כ.ה/155.

מועמדים מתאימים העונים לדרישות יפנו בכתב בציון קורות חיים, נסיון קודם ומספר המשרה, עד יום 20.6.75 אל אגף כח אדם, הטכניון קרית הטכניון חיפה. מיקוד 32.000.

לחברה מסחרית גדולה בת"א

דרוש

עוזר למנהל שווק

מועמדים בעלי נסיון יפנו בכתב בציון פרטים ונסיון קודם לת.ד. 1736 ת"א עבור מס' 31.

המועצה המקומית מצפה רמון

מבקשת בזאת מועמד מתאים
למשרה מלאה ולעבודה בלתי שיגרתית ואתגר מיוחד במינו

מנהל מחלקת שרותי רווחה

מועמדים בעלי תואר * בעבודה סוציאלית * סוציולוגיה או פסיכולוגיה * בעלי ותק של כמה שנים יזכו בתנאים מיוחדים לפי כישוריהם.
המועמד מתחייב לגור במקום ועזרה בדיור תינתן.
נא לפנות בכתב יד בציון קורות חיים ועיסוקים קודמים לת.ד. מס' 1, מצפה רמון עד 30.6.75
אליהו שפירא — ראש המועצה

למפעל גדול ומתפתח

דרושים

★ מסגרים מעולים
★ רתכים

תנאים טובים
5 ימי עבודה בשבוע
הסעה מאורגנת

לפנות למזכירות המפעל
מפעלי מתכת קדמני טלפון 912287—04.

דרושים

מנהל/ת חשבונות עצמאי
עוזרים למנהל חשבונות ראשי

תל־אביב טל. 31355
ירושלים טל. 226341

ברמת־גן — דרושה

פקידה מנוסה

למשרה מלאה
בר־קול אלקטרוניקה טל. 796184.

מוסד ציבורי במרכז הנגב

מחפש מועמד מתאים

כמנהלן בכיר

עדיף בעל השכלה משפטית ו/או כלכלה ומנהל עסקים. נסיון לפחות של 5 שנים. תנאי השכר יקבעו בהתאם לכישורי המועמד.
מגורים במצפה רמון הכרחיים.
עזרה בדיור תנתן.
נא לפנות בכתב יד, בציון קורות חיים ועיסוקים קודמים לת.ד. 1 מצפה רמון עד ל־15.6.75.

תחנת ייעוץ לתעשיה בבעיות כח־אדם בע"מ
מחפשת
עבור מפעל באזור הדרום

- מחסנאי
- מנהל־חשבונות
- איש תפ"י
- עובדי אחזקה

★

מועמדים יפנו במכתב בלבד בצרוף קורות חיים, נסיון קודם ושכר נדרש אל ת.ד. 11024 תל־אביב עבור „מפעל בדרום".

למוסד ממלכתי בת"א

דרוש

סגן ראש יחידת מבדק פנימי במחלקת כספים

הדרגה המוצעת י"ג—י"ד בדרוג האחיד.
נתונים נדרשים: מנה"ח ברמה ד' בעל נסיון בבקרת חשבונות.
מעוניינים מתבקשים לפנות בכתב לת.ד. 17146 ת"א מיקוד 61170 (עבור כספים) ולציין פרטים אישיים וכישורים.
— סודיות מובטחת —

ליחידת מחשב גדולה בתל־אביב

המפעילה מערכת תקשורת ארצית

דרוש:

SYSTEM PROGRAMMER

בעל נסיון רב במערכות הפעלה I.B.M.
תנאים מיוחדים לאיש המתאים. אפשרות העסקה בחוזה מיוחד.
נא לפנות לת.ד. 37306, תל־אביב, עבור מס. 115.

דרושים
למפעל מתכת באזור ת"א

1. מבלטן-כרסם

בעל נסיון

2. פחח זיווד

בעל נסיון בעבודות פח מדויקות
פרטים: המסגר 35, תל־אביב, 36990.

למפעל טקסטיל באזור ת"א

דרוש

מנהל חשבונות ראשי

התכונות הדרושות: רואה חשבון בעל רשיון לפחות חמש שנים. נסיון בתעשיה וכספים. ניהול משרד, עריכת מאזנים ר תמחיר.
נא לפנות בכתב לת.ד. 13033 ת"א בצרוף המלצות ושכר נדרש.
סודיות מובטחת.

לחברה מסחרית בירושלים
דרושים

★ פקיד מכירות

הכישורים * רצוי נסיון במכירות ורקע טכני * בעל רשיון נהיגה.

★ פקידה כתבנית

הכישורים * לאחר שרות צבאי * נסיון בעבודות משרד שונות * הדפסה בעברית

— יום עבודה מלא —

המעונינים מתבקשים לפנות טלפונית 02-226141.

חברה ארצית לבניה
מחפשת לאזור תל־אביב

1. מהנדס

— מנהל פרויקט בעל נסיון של 7 שנים לפחות בניהול עצמאי של פרויקטים גדולים.

2. מנהל עבודה ראשי

— בעל נסיון של 10 שנים בניהול עבודות אזרחיות.

3. מחסנאי מכני

— לאתר בניה גדול.

4. עוזר למנהל חשבונות

— סודיות מובטחת —
נא לפנות לת.ד. 4870 ת"א.

מפעל מתכת דינמי

באזור תל־אביב
הנמצא בצמיחה מהירה
מחפש

1. מנהל אגף הנדסה

הכישורים הדרושים:
* מהנדס מכונות עם 5 שנות נסיון לפחות
* שליטה באנגלית ועברית

משכורת לפי הכישורים.

2. מהנדס מכונות מתחיל

הכישורים:
* רצוי נסיון בביקורת איכות בעיבוד שבבי.

לפנות בכתב יד לתה"ל (תחנה לייעוץ לכח אדם) ת.ד. 11024 תל־אביב.

למפעל כימי באזור ת"א

דרוש

הנדסאי/מהנדס כימאי

לעבודה במעבדה, ולפקוח ייצור
ידיעת השפה האנגלית רצויה.
★
נא לפנות בכתב במתן פרטים לת.ד. 33157 ת"א עבור מס' 896.

למושב מבטחים

בנגב המערבי

דרוש

מנהל צרכניה

* רצוי נסיון קודם
* תנאי שכר טובים
* דיור במקום

נא לפנות לטלפונים: 057-83512, 057-83474, בשעות הערב.

לסוכנות בטוח

דרושה
כתבנית עברית

לפוליסות בענף האלמנטרי
נא לפנות בטלפון 291653 לדלית.

האגודה לקדום החנוך — ירושלים

דרושים

בפנימיה וביה"ס ע"ש בויאר — בירושלים

★ עובד אחזקה (חצרן)

לפנות בכתב לת.ד. 16028, או בטלפון 528237 (אל מנהל המשק).

★ אם בית קבוצתית

(משרה שלמה) (אפשרות מגורים במוסד).

★ מדריך חברתי (או מדריכה)

(משרה שלמה), (חובה מגורים במוסד).

בפנימית „כרמית" — בירושלים

★ מדריכים חברתיים

(משרות חלקיות), (חובה מגורים במוסד).

★ עובד/ת סוציאלי/ת כשיר/ה

(משרה שלמה)

בפנימיה ליד ביה"ס אורט — בנתניה

★ מדריכים חברתיים

(משרות שלמות), (חובת מגורים במוסד).
(רצוי סטודנטים בחינוך או במדעי החברה)

★

מועמדים בעלי הכשרה ונסיון מתאימים, מתבקשים לפנות בכתב בציון הכשרתם ונסיונם הקודם, לפי הכתובת: ת.ד. 3593 ירושלים.
נא לרשום על גבי המעטפה — התפקיד הרצוי ושם המוסד.

משרד התקשורת לשכת המדען הראשי — נציבות שירות המדינה

דרוש

מנהל מעבדות מחקר ופיתוח

הכישורים הדרושים: מהנדס אלקטרוניקה בעל נסיון של כ־10 שנים במחקר ופיתוח ציוד ומערכות אלקטרוניות. בשטח התקשורת או טכניקה ספרתית. עדיפות תנתן לבעל נסיון בניהול מחקר ופיתוח ולבעלי תואר שלישי.
תנאי העסקה בהתאם לכישורי המועמד.
הצעות בצרוף קורות חיים ורשימת פרסומים יש להגיש בכתב יד ללשכת המדען הראשי, משרד התקשורת, ת.ד. 23005, תל־אביב. בדבר פרטים, נא לפנות לטלפון: 03-231890.
סודיות מובטחת
התאריך האחרון להגשת בקשות הוא ביום ג' [illegible] 24.6.75.

האוניברסיטה העברית בירושלים

מודיעה על משרה פנויה של:

כימאי אורגני - חוקר

מכרז מס' 17/75

תאור התפקיד — כימאי אורגני לפרויקט מחקר במדעי הסביבה, עם נסיון בשיטות אנליטיות חדישות בזיהוי תרכובות אורגניות, כגון: כרומטוגרפית גאז, אינפרה אדום וכו'.
דרישות התפקיד — תואר מוסמך או דוקטורט. העדפה תינתן לבעלי נסיון. העבודה תהיה לפי חוזה מיוחד לשנה עם אפשרות להארכה.
הדרגה — לפי דירוג עובדי מעבדות רפואיות בהתאם להשכלה ונסיון.
על המעוניינים לפנות בכתב בצרוף תולדות חיים ושמות שלושה ממליצים עד תאריך 17.6.75 אל מחלקת כח אדם, קרית האוניברסיטה העברית, ירושלים, מיקוד 91009, ולציין על המעטפה: „מועמד למשרה מס' 17/75".

לחברת שיכון צבורית דרוש/ה

פקיד/ת משכורת מנוסה

לעבודה בעלת ענין ואתגר

* תואר התפקיד: הכנת משכורות באמצעות מחשב.
* כישורים דרושים: 2 שנות נסיון. תנאי שכר טובים בהתאם לכישורים.

נא לפנות הנך פירוט קורות חיים ומספר טלפון לת.ד. 7037, מיקוד 61070 (ולציין מספר 1).

להברה מסחרית בעלת סניפים רבים

דרושים

מנהל חשבונות עצמאי

כנתראי לפת' רשום, חשוב ובקורת מלאי

פקידים/ות

למח' המלאי

עוזר למנהל חשבונות ראשי

מנוסה בכל תפקידי הנהלת חשבונות

נא לפנות אישית לסוכנות ססימנצקי בע"מ דרך פ"ת 9, ת"א קומה ב' למר רזמן

אלביט מחשבים בע"מ

דרוש

טכנאי אלקטרוניקה

בוגר בי"ס מקצועי, בעל נסיון של שנתיים בתפעול ציוד אלקטרוני

לאחזקת מערכות מחשבים

ידיעת השפה האנגלית — הכרחית!

★

נא לציין 0021/מע

לפנות בצרוף קורות חיים מפורטים ת.ד. 5390 חיפה, מחלקת כח אדם. סודיות מובטחת.

עפרון הנדסה בע"מ

חברה לתכנון תעשייתי והקמה

דרושים

מהנדס בנין
או
מהנדס אזרחי

לעבודות תכנון תעשייתי, בעלי נסיון של 2—3 שנים (העבודה מבוצעת בצוותים רב־מקצועיים).

מועמדים יפנו במכתב בלבד בצרוף קורות חיים, נסיון קודם ושכר נדרש אל ת.ד. 273, באר־שבע. סודיות מובטחת.

למוסד בנקאי דרושים:

1. שליח למדור המשלוחים

בעל השכלה של 10 שנות לימוד, בגיל 30—40 שנה.

2. כתבנית עברית

בעלת נסיון בהדפסת מאזנים.
העבודה זמנית לתקופה של 6 חד' עם אפשרות הארכה.

3. נערה לשליחויות פנים

לפני שירות צבאי.

בהצעות נא לפנות לטל. 52666, קו פנימי 7 או בכתב לת.ד. 1462, תל־אביב.

יפאורה בע"מ
למחסננו בת"א

דרוש מזלגן

עם רשיון נהיגה

דרושים פועלים

לעבודות פריקה וטעינה

★

לפנות לדרך פ"ת 23 למר ברדוד טלפון 615708 ת"א.

דרוש מהנדס לתכנון תחבורה

רצוי נסיון של שנתיים לפחות
תנאים בהתאם לכישורים

★

טלפון 04-534026 ת.ד. 4611 חיפה

קבוצת מעלה החמישה
ליד ירושלים — מחפשת

גננת

בימי רביעי לפנות לאיחוד 250231-
לפנות לבדנה יהודאי ממדור הגנ

לוח הנפוץ ביותר במדינה בעיתון הנפוץ ביותר במדינה

לוח מעריב

משרד מרכזי: בית מעריב תל־אביב, רחוב קרליבך 2, טלפון 287211.
סניף המרכז בתל־אביב: שד' רוטשילד 33. קבלת מודעות מ־8 בבוקר עד 6 בערב.
סניף בירושלים: הלל 14/16, טל' 231769. פתוח: 7.30—1.30; 4—6.30 אחה"צ.
סניף בחיפה: רח' הנביאים 32, טל' 660051. פתוח: מ־8 בבוקר עד 7 בערב ברציפות.

המחיר לכל מלה	ביום חול	בערב שבת וחג
דירות (כל המדורים) ומכוניות למכירה	—.4 ל"י	—.5 ל"י
כל יתר המדורים	—.3 ל"י	—.4 ל"י
מיד ליד (למכירת חפצים עד 1.000 ל"י)	—.2 ל"י	(בימים א' ו־ה')
לוח מעריב בלבד (לבתי עסק, חנויות ושרותים)	—.4 ל"י	(בימים ב' ו־ד')

המינימום לכל המדורים — 6 מלים. המינימום ללוח מעריב בלבד — 10 מלים

מבצע המיליון של „מעריב" ו„תדיראן" פרסים לקוראים במיליון ל"י

אם שכחת להדביק את בטופס ההדבקה של מבצע המיליון של „מעריב" ו„תדיראן", תוכל להשתמש בתלוש „במקום" המופיע היום בעמוד הראשון. אפשר להדביק במקום כל אות החסרה לך. זכור! — אסור להדביק יותר מ־4 תלושי „במקום" בטופס אחד.
אין הגבלה במספר טפסי הדבקה שאפשר לשלוח לאחר שידבקו עליהם כל האותיות המתפרסמות מדי יום בעמוד הראשון.
כל טופס הדבקה ממולא בכל האותיות משתתף בהגרלה.
את טופס ההדבקה יש לשלוח במעטפה סגורה — בציון כתובתך המלאה על גב המעטפה — לפי הכתובת:
מבצע המיליון של „מעריב" ו„תדיראן", ת.ד. 20241, ת"א.
אות נוספת תופיע ביום א' בעמוד ראשון.

עבודה

עוזרות ומטפלות

גזירה ותפירה

פקידים

הכשרה לעבודה

נרשמו לנשואין

אצל הרב פנחס אדרי, עשרות, גדרות

תערוכות

לוח החברה

שעורים

בתי ספר

יהלומים

ביקוש עבודה

משפרות

זבנים

שליחים

חרטים ומסגרים

נגד דילול הנוחות (הבלבלי"ת) —

הבטח את קווי ההגנה שלך.
בעזרת הלוח מס' 1 - הלוח הראשי

לוח מעריב

הלוח הנפוץ ביותר במדינה
בעיתון הנפוץ ביותר במדינה

כדאי לך לקרוא את
מודעות לוח מעריב
על הרגע האחרון מאוד ד
— אולי דווקא שם תגלה
את ההצעה המעניינת ביותר!

מודעות ל־ לוח מעריב מתקבלות: לוח מס' 1

בתל־אביב: בית „מעריב" מחלקת המודעות רח' קרליבך 2; סניף „מעריב" תל־אביב שדרות רוטשילד 33; בסניפי „דחף": דיזנגוף 116 (פתוח עד חצות), אלנבי 123, בן־יהודה 7

בחיפה: סניף „מעריב" רח' הנביאים 32; סניף „דחף" הרצל 11; ובכל משרדי הפרסום

בירושלים: סניף „מעריב" רח' הלל 14/16; סניף „דחף": רח' יפו 43 לאחר שעות העבודה טל. 36749; ובכל משרדי הפרסום

בבאר־שבע: סניף „מעריב" רח' הפלמ"ח 81 ובכל משרדי הפרסום

בכל סוכנויות „מעריב" בארץ ובכל משרדי הפרסום.

הכל מלא

هكذا من الأصل

לוח מעריב

דירות

קבלני בנין

החלה המכירה דירות 3 חדרים לחזית בבנין במרכז ראשל"צ — אפשרות תשלום ל־18 חודש — אפשרות ל־30.000 משכנתא. מחיר 3 חדרים 150.000, 3½ חדרים 170.000 לפנות "הבי" סליר הרצל 63 ראשל"צ.

שתדלו לשמיתר ברכישת דירה. מבחר דירות "גג" הירועות ביבן בפתח־תקוה משכנתא והלואה לא צמודה. "גג" חברה לבנין חיים עזר 20 פתח־תקוה.

בקריית בתי הלוחמים ליד גן העצמאות דירות מאר 5 חדרים 140—160 מ"ר. 782095 — לפנות בר' עקיבא 46, 17—19.

בהרצליה דירת 4 חדרים עם גג 728521 טלפון.

ברמת־גן: שדרות ירושלים 108, דירות מאר 3—3½ מעלית, מסבת רגבה, הסקה מרכזית, "מוזז" לבנית. טלפון 229469 — 234912.

בשכונה הרצליה 3, 4 בנוי קים 6 דירות, מרכזי ושקט. 986855.

בראשל"צ בגמהאוז 4 חדרים לכניסה מיידית. 942504.

2 חדרים

2½ חדרים

3 חדרים

3½ חדרים ויותר

דירות להשכרה

וילות ובתים

בשכר חדש

דירות למכירה

במבשרת דירה בת"א תוכל לקנות וילה חדשה מקסימה ברעננה — ל"י 340,000 "מרום" טלפונים: 451319 ,450270.

ברמת השרון בבניה 3 חדרים בבית בן 6 דירות מאר. בהרצליה, בבנית, דירות 3—4 חדרים, בתנאים נוחים. 485694, 751437 בערב 870314.

1-1½ חדרים

(המשך בעמוד 7)

כדאי לך לקרוא את
מודעות לוח מעריב
של הרגע האחרון בעמוד 7
— אולי דווקא שם תגלה
את ההצעה המעניינת ביותר

לוח מעריב

1

מבצע המיליון של „מעריב" ו„הדיראן" פרסים לקוראים במיליון ל"י

אם שכחת להדביק אות בטופס ההדבקה של מבצע המיליון של „מעריב" ו„הדיראן", תוכל להשתמש בתלוש „במקום" הד מופיע היום בעמוד הראשון. אפשר להדביקו במקום כל אות החסרה לך. זכור! — אסור להדביק מ־4 תלושי „במקום" בטופס אחד.

אין הגבלה במספר טפסי הדבקה שאפשר לשלוח, לאחר שיודבקו עליהם כל האותיות המתפרסמות מדי יום בעמוד הראשון.

כל טופס הדבקה ממולא בכל האותיות משתתף בהגרלה.

את טופס ההדבקה יש לשלוח במעטפה סגורה — בציון כתובתך המלאה על גב המעטפה — לפי הכתובת: מבצע המיליון של „מעריב" ו„הדיראן", ת.ד. 20241, ת"א.

אות נוספת תופיע ביום א' בעמוד ראשון.

מסג'ים

[illegible]

טיולים

[illegible]

תעופה

[illegible]

ריקודים

[illegible]

סחורה

[illegible]

שידוכים

[illegible]

בת זוג

[illegible]

בן זוג

[illegible]

CUTE FEMALE Graduate Student Seeks Intelligent, Sephardic, Unmarried Male. Marry Wgert, 7 Park Ave. New-York, N.Y. 10016 U.S.A.

Postfach 130146
4 — Düsseldorf — 13
West Germany

חוגים

[illegible]

חקלאות

[illegible]

טרקטורים

[illegible]

קייט

[illegible]

בולים

[illegible]

דירות להחלפה

[illegible]

מגרשים

[illegible]

משרדים

[illegible]

חדרים מרוהטים

[illegible]

ביקוש דירות

[illegible]

דמי מפתח

[illegible]

דירות מרוהטות

[illegible]

דירות להשכרה

[illegible]

כדאי לך לקרוא את מודעות לוח מעריב של הרגע האחרון בעמוד 7 — אולי דווקא שם תגלה את ההצעות המעניינות ביותר!

כדאי לך לקרוא את מודעות לוח מעריב של הרגע האחרון ... אולי דווקא שם ... ההצעות המעניינות

طبق الأصل

לוח מעריב

כלי רכב

מכוניות למכירה

וולוו

פולקסווגן

וקסהול

טריומף

לארק

מרצדס

סאאב

סובארו

סוסיתא

סימקה

אמריקאיות

אודי — נ.ס.או.

אוסטין — מוריס

אופל

ב.מ.וו.

הילמן

ציטרואן

קונטסה

פז'ו

רנו

פורד

פיאט

אופנועים וקטנועים

ביקוש מכוניות

בתי ספר לנהיגה

שרותים

מטבעות ומדליות

בתי מלאכה

מכירות

קניות

מכונות כביסה

טלויזיות

סירות

שטיחים

מכונות גלוח

צילום

מערכות קול

רהיטים

מקררים

תריסים

חיות בית

אולמות

מבני תעשיה

כלי נגינה

דודי שמש

הודעות

לוח מעריב הנג...

דירות למכירה

דירות להשכרה

קייט

חנויות

פרסומים

וילות ובתים

כדאי לך לקרוא את
מודעות לוח מעריב
של הרגע האחרון בעמוד 7
— אולי דווקא שם תגלה
את ההצעה המעניינת בי...

לוח מעריב ירושלים

סניף מעריב בירושלים: רח' הלל 14/16 טל. 231769
פתוח: מ־7.30 עד 1.30 בצהרים ומ־4 עד 6.30 אחה"צ

מבצע המיליון של „מעריב" ו„הדיראן" פרסים לקוראים במיליון ל"י

אם שכחת להדביק את בטופס ההדבקה של מבצע המיליון של „מעריב" ו„הדיראן", תוכל להשתמש בתלוש „במקום" המופיע היום בעמוד הראשון. אפשר להדביקו במקום כל אות החסרה לך. זכור! — אסור להדביק יותר מ־4 תלושי „במקום" בטופס אחד.

אין הגבלה במספר טפסי ההדבקה שאפשר לשלוח, לאחר שידבקו עליהם כל האותיות המתפרסמות מדי יום בעמוד הראשון.

כל טופס הדבקה ממולא בכל האותיות משתתף בהגרלה.

את טופס ההדבקה יש לשלוח במעטפה סגורה — בציון כתובתך המלאה על גב המעטפה — לפי הכתובת:

מבצע המיליון של „מעריב" ו„הדיראן", ת.ד. 20241, ת"א.

אות מספר תופיע ביום א' בעמוד ראשון.

עסקים

הצעה לרדמא — מרפאת שיניים לעבודה באחוזים במרפאת שיניים במרכז ירושלים. 69620.

למכירה מכולת, פרנסה ל־2 משפחות. טל. 412093 בערב.

במרכז העיר חנות 250 מ"ר, רק רציניים יפנו ל„ישרו", טל. 02-221998

מסעדה אפליה מבוסס במחנה יהודה 6, ליד בנק ברקליס.

חנויות

בהזדמנות למכירה / להשכרה חנות 18 מ"ר ברחוב דגית. טל. 411230

למכירה בזמ"ש חנות במרכז מחנה־יהודה, 60 מ"ר. 233650

להשכרה או למכירה במרכז — חנות לנכים. 231758 מ־16.

בזמ"ש חנות + חצר + חדר + כת, אוסישקין 26, רחביה.

להשכרה בכלת מבוססת. — 195,000.— לשתי משפחות. 285923

בהזדמנות למכירה חנות בקרית יובל, 32 מ"ר, לכל סחורה. 413930

משרדים

להשכרה/למכירה, במרכז, 4—8 חדרים, ביתר/לחוד. 02-33268

במשאר 2½ מתאים מאד למשרד ד"ר, טיפוס, „ישרו" 02-221998

מבני תעשיה

להשכרה בתל־אביב מבנה תעשיה 280 מ"ר, אולם, גלריה + טלפון — 02-534249, ת.ד. 555, ירושלים.

מגרשים

בבת לבניה, 235 מ"ר + מחסנים. 36146.

בהזדמנות 3 דונם 60,000 ל"י אבו־גוש. 288843

הצעות עבודה

למשרד עורכי־דין דרושה פקידה. 234322

דרושה מזכירה מנוסה למשרד עורכי־דין, ליום מלא או 7 שעות הבוקר בלבד. 229300

דרושה מנהלת משקבית 7 שעות ליום — 1200 ל"י. בית הכרם. 526642 בערב.

דרושים/ות מוכירות / מתכנתים/ות מנוסים לעבודה במשמרות בירושלים בתנאים טובים.

[illegible]

ביקוש עבודה

[Ads illegible.]

דירות מרוהטות

בבקעה הצרפתית 2½ חדרים, מרוהטת, הסקה וטלפון. 02-226140

3, מרוהטת, הסקה וטלפון, ב־ בית הכרם. 534483

בבית־הכרם, 3 גדולים, הסקה, טלפון, גינה, לשנה מאוגוסט — 534569

[illegible]

וילות ובתים

למכירה בית פרטי עם רשיון בניה. 16 חדרים ת.ד. 117 ירושלים.

דירות להשכרה

ברחוב תלפיות, 2½ ריקה + הסקה, מ־15 לאוגוסט. 02-63966

[illegible]

חדרים מרוהטים

[Ads illegible.]

ביקוש דירות

[Ads illegible.]

דירות להחלפה

[Ads illegible.]

אולמות

[Ads illegible.]

דירות

ברוך הרצוג 4 חדרים, פרטים „ישרו" טלפון 02-221998

קבלני בנין

[Ads illegible.]

דירות למכירה

[Ads illegible.]

לוח מעריב

עסקים

[Ads illegible.]

חנויות

[Ads illegible.]

מחסנים

[Ads illegible.]

לטובתך — הקדם למסור מודעתך ל„לוח מעריב" — ביחוד לערב שבת

המשך ←

כדאי לך לקרוא את מודעות לוח מעריב של הרגע האחרון בעמוד 7 — אולי דווקא שם תגלה את ההדעות המעניינות ביותר!

לוח מעריב ירושלים

(המשך מן העמוד הקודם)

מכוניות למכירה

היפושית 1803, 1973, 21,000 ק"מ. שמורה. טלפון 228847.

פיאט מגור 1973 מצב מצויין + ממס. 227100 בערב.

קופסת 900 1964 אחרי אוברול במצב מצויין. 62987.

מרצדס 230 אוטומטית, הנה בות, מודל 67, 231737.

בהזדמנות! פיג'ו 404, 1971, ב- מצב מצויין. טל. 37312.

פיאט 124, 1974, 10,000 ק"מ, רדיו ותוספות. 535323.

אסקורט 1970, במצב מצוין, 76,000 ק"מ. 524150.

בהזדמנות! סוסיתא ממחרית, 1964, מנוע חנום. —2,000.— 412177.

פולקסוואגן רכב קבינה + מסס במצב מצויין. 02'62883.

אלפא כונל 1974, 22,000 ק"מ, 42,000 ל"י. 02'410614.

פולקסוואגן 1303 אל. 1973, 47,000 ק"מ, טלפון: מ-16.00. 410634.

פולקסוואגן ספורט 1969, מצב מצוין, 22,000 ל"י. 35631.

ב.מ.וו. 2002 מודל 1972 במצב טוב. טלפון 224281 בשעות העבודה 288413.

פיג'ו 204 1967 מסס לחצי שנה. טלפון 526949.

"אוטו הר" בע"מ. סוכנות ראשית למכוניות "מרצדס בנץ" לכל דגמיהם. טל' 02'222733, 02'234966, תל-אביב, בן אביגדור 8 טל' 03'39835.

סימקה 1000 64 מנוע 72 ב- עבודה מצוינת. 226068.

פורד קורטינה 1966 במצב מצויין 12 לליטר. 534571.

פיאט 600 1969 במצב מצוין 86,000. 415431.

אסקורט 1969, במצב טוב. טלפון 411973 — אחה"צ — מיכאלי.

קטנועים

ראלי + סירה 1969, שמורה, היטב. בעבודה: 231295 אחה"צ.

חיות בית

גורי תנולים תיכם רז אייל 226034 בערבים.

פרסומים

קבלת מודעות ב"מעריב" ירושלים, רח' הלל 14/16, פתוח מ- 13.00—7.30 ומ-16.00—18.30.

טרקטורים

בהזדמנות ג'ונדיר 955 מודל 1970, 414415, פרט לשבת.

מחסנים

להשכרה מחסן בגבעת שאול, טל. 66857 אחה"צ.

מכירות

למכירה שולחן אוכל גדול עם ארון, טלפון 531221.

מקררים

למכירה בהזדמנות! מקרר אמקור 10, במצב טוב. 528798.

מכונות כביסה

ספרים

רהיטים

כלי נגינה

מערכות קול

שטיחים

מכירה עונתית — שטיחים פרסיים ובוכריים יפים. לרציניים! 283082.

תנורי אפיה ובישול

כיריים בן 4 להבות במצב טוב להתקשר 288413.

שרותים

המלמשים! הברקת מרצפות + ניקיון יסודי. 02'223731, 02'232008.

תריסים

מוצרי השלושה מבצע ללא תקדים בתריסי הזזה וחלונות אלומיניום. מוצרי השלושה ירושלים, בע"מ. טלפון 261269.

קייט

לוח מעריב חיפה

סניף מעריב בחיפה: רח' הנביאים 32 טל. 660051. פתוח: משעה 8.00 בבוקר עד 7 בערב ברציפות.

במות ובידור

תערוכות

דירות

קבלני בנין

דירות למכירה

דירות להשכרה

וילות ובתים

דירות מרוהטות

חדרים מרוהטים

ביקוש דירות

עסקים

חנויות

להשכרה חנות בקריית... טלפון 711560.

הזדמנות חנות למכירה — מסחרי לכל המטרות. טלפון 712787.

למכירה חנות לנבילה (?) מוצקין 716865.

מגרשים

משרדים

חקלאות

המשך

לוח מעריב אשדוד

דירות למכירה

באזור ו' 3 ופ"א, 3 כיווני אויר. 055'22091.

3 חדרים משופצת, פ"א, ק"ב, אזור ב' 055'23792.

מגרשים

מעוניין במגרש 320 מ"ר או בית דו-משפחתי ת.ד. 274 עבור 18.

עסקים

באשדוד — ביה"ר לקונפקציה מכנסיים וגינס, מקבל הזמנות. טלפון 055'32675.

משרדים

במרכז אשדוד להשכיר משרד. טלפון, פרטים 04'244254 אחרי 16.00.

כדאי לך לקרוא את
מודעות לוח מעריב
של היום האחרון בעמוד 7
— אולי דווקא שם תגלה
את ההצעה המעניינת ביותר

הטכניון
מכון טכנולוגי לישראל

מודיע על מלגות
לעמיתים אורחים

במסגרת מדיניות הטכניון להידוק הקשרים בין הטכניון לבין התעשיה והמשק בישראל החליט סנט הטכניון לממן מדי שנה מספר אישים בכירים בתעשיה ובמשק (מהנדסים, מנהלים, כלכלנים וכד') לבלות 4—10 חודשים כל אחד כעמיתים אורחים ביחידות האקדמיות השונות של הטכניון.

המגמה היא כי בתקופת התארחותם של בויסטמכא אלה ביחידות האקדמיות בטכניון, הם יקשרו יחסים הדוקים עם חברי הסגל ויעבירו מנסיונם לסגל ולסטודנטים באמצעות קורסים, סמינרים והרצאות. כמו כן יוכלו עמיתים-אורחים אלה בהכנת פרויקטים של מחקר, ישתתפו בביצוע מחקרים ויתנו עצתם הטובה לאנשי היחידה בעניני הוראה בתחום מקצועם. בהיותם משוחררים ממעילותם היומיומית בתעשיה ובמשק, יוכלו האורחים להשתלם ולהתעדכן במקצועותיהם, על ידי האזנה לקורסים מתקדמים בטכניון, עבודה במעבדות, ניצול הספריה והמחשב, התייעצות עם חברי הסגל בכל הנוגע לפיתוח תעשייתם ועוד.

הנהלת הטכניון העמידה מספר מלגות לממנות את האורחים על איבוד הכנסתם בתקופת מינויים בטכניון.

מעונינים מתבקשים לפנות לדיקני היחידות בהן ברצונם להתארח.

יד העבודה · משרד העבודה · אגף הכשרה מקצועית · המכון הממשלתי להכשרה טכנולוגית · אורט ישראל

המרכז להכשרה טכנולוגית

נמשכת ההרשמה לקורסים:
* קדם הנדסאים
* קדם טכנאים

מתקבלים בוגרי י"א

למעונינים תינתן הכנה מיוחדת לבחינות בגרות חיצוניות.

מנהל היחידה יועץ לפונים בכל יום ג' אחה"צ, בשד' דוד המלך 39.

* קדם מדריכים

מתקבלים בוגרי כתה י' מקצועית — 3 שנים וותק מקצועי.

בפרטים נא לפנות: כל יום בין השעות 8.00—19.00, ביום ו' עד 13.00

תל-אביב: שד' ההשמונאים 6 טל. 32637, 37623
שד' דוד המלך 39, טל' 264193; 267436.

ירושלים: רח' יפו 68 (בית סולכה), טל' 226455.

באר-שבע: בי"ס אורט (ליד המשטרה), בימים ב', ד', בין השעות 17.00—19.00.

ראשון-לציון: בנתי התמך ברח' הרצל 47, טל. 949495, 949463 קו פנימי 35 בשעות 16.00—18.00.

ההסתדרות הציונית העולמית
מחלקת הנוער והחלוץ

ביום ג', ח' בתמוז תשל"ה, 17.6.75, בשעה 18.00 יתקיים טקס פתיחת

"בית בשלום" - מכון לנוער

לזכר של ד"ר בנציון בשלום (ב"ץ) ז"ל

שהיה מנהל מח' הנוער החלוץ בשנים 1948—1963.

טקס ההתייחדות לזכרו, יערך מיד לאחר הסרת הלוט בהשתתפות: מרדכי בר-און, ראש מח' הנוער החלוץ אנדרי נרבוני, ראש המח' לקהילות ספרדיות

דברים לזכרו:
מר א. דובקין, ראש מח' הנוער החלוץ לשעבר
מר י. קורן, מנכ"ל משרד הסעד
דבר תורה — הרב ליאון אשכנזי

מכריו ומוקירי זכרו מוזמנים להשתתף.

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי המרכז

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, אישרה שינוי תכנית מפורטת הנקרא: "שינוי תכנית מפורטת מס' ממ/9/865", ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 6711 חלק מחלקות 1 עד 17, 20, 24 עד 37, 121 עד 124 142 עד 152 ביהוד.

עיקרי הוראות שינוי התכנית: ביטול כביש פנימי בשטח מפעל התעשיה האוירית ביהוד, והרחבת קילדה-שאק. ההודעה על הפקדת שינוי יחד עם התשריט המצורף אליו, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 2071, תשל"ה, עמ' 569 ובעתון בוקר הארץ מתאריך: 19.12.74, ובעתון ערב מעריב מתאריך: 19.12.74 בשפה העברית ובעתון בוקר נטף אלאנבא מתאריך: 19.12.74 בשפה הערבית. שינוי התכנית האמור בצורה שבה אישרה הועדה המחוזית, ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה המרכז וכל המעונין רשאי לעיין בו, ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

א. חיון
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז

כ"ו סיון תשל"ה 25.5.75

מיטות נוער
למכירה במחירים ללא תקדים
החל מ- 230.- ל"י
למיטה

- תל-אביב, רחוב דיזנגוף 203, במרתף
פתוח במוצאי שבת החל משעה 8.00
ובימי חול מ-9 עד 1, 4 עד 7.

אוניברסיטת חיפה
לימודי חוץ

קורס במינהל כללי לסגל הבכיר

מטרת הקורס: להעביר את המיומנות הניהולית של המשתתפים ע"י הקניית ידע מקצועי הדיש בנושאי הניהול

מיועד: למנהלים בעלי נסיון רב במילוי תפקידים בכירים במוסדות ציבור ובארגוני שרות.

משך הלימודים: שנה אקדמית — פעמיים בשבוע (5 שעות בכל פגישה)

תחילת הלימודים: חודש אוקטובר 1975

המועמדים יוזמנו להופיע בפני ועדת קבלה.

פרטים והרשמה: היחידה ללימודי חוץ, אוניברסיטת חיפה, טל: 246444 או 254411/718

הנהלת הסוכנות היהודית לא"י
ועדת המכרזים המקומית — אזור תל-אביב

מכרז מס' 26/75-תא
רכישת 8,000 סוודרים מאקרילן

1. הנהלת הסוכנות היהודית לא"י (להלן "הסוכנות"), מזמינה בזאת הצעות לאספקת סוודרים מאקרילן.
2. את תנאי המכרז וטופסי הצעה אפשר לקבל החל מיום א' 8.6.75 במשרדנו בתל-אביב, רח' קפלן 17, חדר 438.
3. את ההצעות בשני העתקים יש להמציא לתיבת המכרזים הנמצאת במשרדנו, רח' קפלן 17, תל-אביב, חדר 438, או לשלחם בדואר רשום אל אותה הכתובת.
4. ההצעות חייבות להגיע אל הסוכנות לא יאוחר מיום ה' 19.6.75 שעה 12.00.
5. אין הסוכנות מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא והיא רשאית לחלק את ההזמנה בין יצרנים שונים ולפעול לפי שיקול דעתה הבלעדי הבוהלט.

אוניברסיטת בן-גוריון בנגב
מכרזים

האוניברסיטה מבקשת הצעות למכרזים הבאים: —

א. מכרז מס' מ/1/75 — שרותי נקיון.
ב. " " מ/2/75 — הפעלה ואחזקת המערכות האלקטרומכניות.
ג. " " מ/3/75 — הפעלת חדרי אוכל ומטבחים.
ד. " " מ/4/75 — גינון והצרנות.

בדבר ההשתתפות במכרז ובדבר התנאים המוקדמים להשתתפות בו מאורך באות המועד לפניה למזכירות מחלקת המשק עד ליום 11.6.75, שעה 12.00 וכד בכלל. הפניה תיעשה בשעות העבודה הרגילות.

האוניברסיטה לא תהיה מחוייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

מכרז
מתקבלות הצעות לבנית: —

א. ארון קודש מעץ
ב. במה מעץ לבית כנסת
ג. עמוד תפילה

בדבר פרטים נוספים לפנות טל. 02 — 222263
הצעות מתקבלות בכתב לת.ד. 5135 ירושלים
עד לתאריך ו' תמוז תשל"ה (15.6.75)

אוניברסיטת חיפה
מינהל הסטודנטים / המח' לשרותי תלמיד
מודיעה כי

הרשמה למעונות הסטודנטים
לשנה"ל תשל"ו

החלה ותמשך עד ל-15.7.75

בשנת תשל"ו ייפתחו בקמפוס מעונות חדשים ומשוכללים.

טפסי בקשה ניתן להשיג במודיעין ובמדור המעונות באוניברסיטה.

למכירה סוסיתא
שנת ייצור 1970
— טסט לחצי שנה —

לפרטים נא לפנות טלפון 057-76864, 057-73668, רחוב ההסתדרות 76, באר-שבע, ת.ד. 22.

USED OVERHAULED TRUCKS —
ENGINES — GENERATORS —
CATERPILLAR EQUIPMENT
CRANES — UK ORIGIN
4—8 WEEK DELIVERY
Send exact requirements P.O.BOX 2150
Jerusalem to number 365.

רהיטים

קונים רהיטים משומשים, עתי קים חשמליי בית 660066, 532861, 232303

קונים רהיטים משומשים, ספרים, מקררים וטלויזיות. משה 660691

ריהוט סלוני סמח + 2 כורסאות + שולחן ומזנון 520078

כלי נגינה

מערכות קול

שונות

שדוכים

עזן מעריב נתניה

דירות למכירה

דירות להשכרה

ביקוש עבודה

טלויזיות

פרסומים

שעורים

עזן מעריב רחובות

דירות למכירה

וילות ובתים

דירות להשכרה

חדרים מרוהטים

ביקוש מכוניות

קטנועים

בתי ספר לנהיגה

מבני תעשיה

מטבעות ומדליות

מכונות כביסה

שעורים

פרסומים

אבידות

דוודי שמש וחשמל

צילום

חיות בית

מעריב חיפה

מכוניות למכירה

ביקוש עבודה

מכירות

מקררים

טלויזיות

מזגני אויר

הצעות עבודה

דירות מרוהטות

המשך

כדאי לך לקרוא את
מודעות לוח מעריב
עד הרגע האחרון לפני 7
— אולי דווקא שם תגלה
את ההצעה המעניינת ביותר!

هكذا من الأصل

דרושים

נציבות שרות המדינה

מודיעה על
מכרז קבוצי מק/4/75
למנתחי־שיטות למחשבים אלקטרוניים
במרכז למיכון משרדי — במשרד האוצר

אקדמאי

בוגר במקצועות: מדעי החברה, מדעי הטבע, מתמטיקה או הנדסה

המרכז למיכון משרדי מציע לך עבודה מעניינת בשטח של ניתוח־שיטות למחשבים אלקטרוניים

דרגות המשרות: 4—2 של דירוג האקדמאים.

המועמדים שיבחרו יעברו קורסים מרוכזים למנתחי־שיטות.

למסיימי הקורס בהצלחה מובטחת עבודה מעניינת במערכים ממשלתיים וצבוריים רבי היקף.

מקום העבודה: ירושלים או תל־אביב.

* הגשת בקשות בנציבות שירות המדינה: בירושלים, קרית בן־גוריון. בתל־אביב, בקריה, רח' ה' 5. בחיפה, בבית־הממשלה, רח' חסן־שוקרי 11. בבאר־שבע, מינהל המחוז, דרך הנשיאים
* מידע נוסף ניתן לקבל גם במרכז למיכון משרדי בקריה, רוממה ירושלים (ת"ד 13016 — טל' 02/525111) ובתל־אביב — רחוב יהודה הימית 33 (טל' 03/828181).

המועד האחרון להגשת הבקשות — ה' בתמוז תשל"ה (17.6.75).

"דפנור" משרפת אריזה בע"מ

חברה בת של מפעלי נייר אמריקאיים ישראליים בע"מ

למפעלנו המורחב באזור התעשיה בחדרה, המייצר אריזות מקרטון, דרושים:

* מתכנן ומעצב אריזות
* טכנאי ייצור
* דפס למכונת אופסט
* עוזר לדפס למכונת אופסט
* דפס למכונת פלקסו
* מפעילי ציוד לייצור אריזות מקרטון
* מוכר למכונות אריזה

תנאים מצויינים

עבודה מעניינת בחברה מתפתחת.

מועמדים בעלי רקע מקצועי וסכוי מתאים יפנו בצרוף תולדות חיים לת.ד. 20181 תל־אביב עבור "דפנור". סודיות מוחלטת מובטחת.

מרכז לחישוב אלקטרוני בע"מ

החשמונאים 99, ת"א, טל' 268202/3

דרושות:

* נקבניות I.B.M. — עברית, או אנגלית בעלות נסיון.
* טלפוניספית למרכזיה — בעלת 3 קווי חוץ.

בדבר פרטים לפנות בשעות העבודה לשלומית.

למשרד נסיעות בתל־אביב

דרושה

פקידה לעבודות מזכירות

ידיעת הדפסה עברית ואנגלית הכרחית.

שעות העבודה 8.00—13.00 16.00—18.00

נא להתקשר לטלפון 23 60 42

דרושה

מוכרת מנוסה

לחנות לתיירים

במלון "הילטון" ירושלים

ידיעת השפה האנגלית הכרחית

לפנות: לת.ד. 262 תל־אביב

לאפריקה ישראל להשקעות בע"מ
המשרד בת"א

דרושים:

* רואה חשבון צעיר — כעוזר בשטח מנהלי והתחשבנויות — ידיעת שפה אנגלית מושלמת הכרחית.
* עוזרת למנהלת חשבונות ראשית — בעלת נסיון מעבודה.
* מזכירה - כתבנית — למחלקת מכירה עם נסיון בקבלת קהל.
* כתבנית עברית

— שעות העבודה רצופות מ־8.00—15.00 —

לטלפן: 50281 עד 17.00.

אורפק בע"מ — מעבדות לאלקטרוניקה — טל. 31707 תל־אביב

דרושים

1. מהנדס מכונות — זוג אלקטרוני.
2. מסגר מבני — לייצור כלים ואבי טיפוס.
3. מסגרים
4. מחסנאי אלקטרוני
5. פועלי ייצור

המעונינים יתקשרו טלפונית בין השעות 8.00—16.00.

5 ימי עבודה בשבוע

ליסודול במון (ישראל) בע"מ

דרושה

מזכירה למנכ"ל

עם נסיון וידיעה בסיסית באנגלית.

בפרטים נא לפנות בכתב יד לרחוב שרה 1, חיפה, או טלפון 04-528211.

דרושה

מזכירה מנוסה

* בעלת 3 שנות נסיון — לפחות
* רצוי ידע בהנהלת־חשבונות

— ליום עבודה מלא בתל־אביב —

נא לפנות טלפונית 223128/9 — בשעות העבודה

למפעל לבניה טרומית בירושלים

דרוש

טכנאי בנין

רצוי נסיון קודם

לפרטים להתקשר 02-288613 02-283667.

לחברה מסחרית בתל־אביב

דרושה

מזכירה/כתבנית באנגלית

נחוצה ידיעת השפה העברית

להתקשר טל. 625141 לדינה

לחברת מעליות גדולה — דרושים

* טכנאי חשמל בכיר — בעל ידע ונסיון רב במערכות פקוד חשמליות, רצוי במעליות.
* מנהל עבודה בכיר — תנאים טובים לאנשים המתאימים

לפנות בשבת או בשעות הערב טל. 258986.

בי"ס בקבוץ שפיים

מעונין במורה (ותיקה)

לעבודה בהוראה לכתות נמוכות

נא לטלפן לקבוץ שפיים 937746

דרושה לעבודה בטהרן אירן

מזכירה אנגלית

כישורים:

* ידיעה מושלמת של השפה האנגלית (רצוי שפת אם).
* נסיון בהדפסה ולפחות 50—60 מילים בדקה.
* קצרנות אנגלית.
* נכונות לעבודה קשה בחברה דינמית.
* אישיות נעימה.
* רווקה ועד גיל 35.

תנאים מצויינים למועמדת המתאימה

נא לשלוח פרטים מלאים הכוללים תולדות חיים ונסיון, בכתב יד, בתוספת תמונה אשר תוחזר, אל ת.ד. 17100, תל־אביב, ולציין מזכירה, טהרן.

כלל חטיבת הבניה

דרוש

מנהל כללי

לחברה לבניית בתים טרומיים בצפון הארץ

הצעות להגיש בכתב לחטיבת הבניה של כלל, רחוב דרויאנוב 5, תל־אביב.

מחפשת

טכנאי בנין

לעבודה מעניינת בשטח של בטון דרוך הכוללת תאום באתרי בניה ועבודה טכנית משרדית.

לפנות בכתב אל ת.ד. 16076 תל־אביב, עם פרטים מלאים של השכלה ונסיון בעבודה.

בוא נדבר

בוא נדבר על עבודתו של יועץ ביטוח חיים והשקעות. בוא נדבר על הדי שאפתנים המאמינים שיוכלו לזכות בהצלחה ובהכנסות עתק.

בוא נבחן ביחד את עולם העסקים. בוא נדבר אודותינו ואודותיך.

"להם" ת"א: גרונברג 28, טל. 621055
"להם" חיפה: שד' העצמאות 102, טל. 531271

לרייקם (ישראל) בע"מ

דרושה

מזכירה

הכישורים הדרושים: * שליטה מושלמת בעברית * ידיעה בסיסית באנגלית * עדיפות לבעלת יוזמה ולמדפיסת בשתי השפות.

שעות העבודה 08.30—16.00

הצעות בכתב, נא להפנות לת.ד. 859 גבעתיים.

דרוש

מנהל חשבונות

מוסמך ומנוסה

על המעונינים לפנות לטלפון 643222—04 לקביעת ראיון.

לחברה תעשייתית בת"א דרושים/ות

פקידים/ות

1. למדור משכורות
2. למחלקת שיווק

רצויה ידיעה בהנהלת־חשבונות

נא לפנות בכתב, בציון קורות חיים, לת.ד. 2926 תל־אביב, עבור מס' 9762.

— סודיות מובטחת —

דרושות

1. עוזרת למנהל חשבונות ראשי — נסיון קודם 3 שנים לפחות.
2. פקידה כללית — רצוי ידע ברישום כרטסת מלאי.

אזור התעשיה בני־ברק טל. 786523

דרושים

חשמלאים לבנין

בת"א והסביבה

משכורת לפי הכשורים

סודיות מובטחת

ת.ד. 212 רמת־גן

קבלני משנה עם סימון

יפנו 02-221998

למשרד המהנדס הראשי בצפון ת"א, דרושים

1. מזכירה
2. שרטט/ת

לפנות טל: 03-452170, 03-452110.

החברה המשותפת ליציקות פלדה בע"מ

למפעלנו באזור התעשיה בנתניה

דרושים

1. טכנאי הנדסאי-כימיה — לניהול עבודה במחלקת התכה. נסיון בהתכה בתנורי קשת או אינדוקציה. העבודה בשלש משמרות
2. טכנאי כימיה — אחראי למערכת מתקדמת
3. מנהל חשבונות — בעל נסיון של מספר שנים בתעשיה
4. מנהל חשבונות בדרגה ג' — לניהול כרטסת מלאי
5. עוזר לגזבר — בעל ידע בהנהלת חשבונות
6. פקידה למחלקת בקורת איכות

— • —

נא לפנות בכתב אל מחלקת כח־אדם במפעל באזור התעשיה, נתניה.

— סודיות מובטחת —

האגודה לפיתוח תיירות חיפה

מחפשת

גנן

לאחזקה שוטפת של 4 דונם שטח

מועמדים יפנו לפי כתובת האגודה אחד העם 10, חיפה, טל. 645807.

חברה תעשיתית ידועה בענף המתכת

מחפשת

איש מכירות

צעיר ודינמי

תכונות: בעל רקע טכני, והשכלה מתאימה, בעל רכב מסחרי, תושב חיפה והקריות.

*

לפנות ת.ד. 6098 חיפה עבור איש מכירות

למפעל גדול בענף המזון במרכז הארץ

דרוש

מנהל חשבונות

(דרגה ג'—ד')

ידיעת השפה האנגלית — הכרחית
למועמד המתאים — תנאים טובים

לפנות: טלפון 945371 בשעות 8—16.00

לחברת בטוח בתל אביב

דרושה פקידה

להנהלת חשבונות. שעות העבודה 8—15.

תנאים טובים למועמדת המתאימה.

נא לפנות לטל' 53624 — 51420 לישראל פרידמן.

למוסד ציבורי גדול
לעבודה באיזור טבריה והצפון

דרושים

עובדים סוציאלים

● מועמדים בעלי הכשרה מתאימה (אוניברסיטה בעבודה סוציאלית עובדים סוציאלים כשירים) יפנו ב... היהם עד ה־25.6.75 לת.ד. 7061 (15) 162 הפניה תכלול קורות ה... השכלה ונסיון מקצועי.

ארקיע — קוי תעופה בישראל בע"מ — Israel inland airlines ltd. — arkia

דרוש

פקיד חשבונות

לעבודה בתל־אביב

לפנות בכתב עם פירוט קורות ח... לת.ד. 834 ת"א 00...

למפעל תעשייתי גדול בירושל...

דרושים

★ מהנדס מכונות — בנושאי תכנון מערכות וקוי יצ...
★ מהנדס/טכנאי — אחראי למחלקת בקורת טיב. הכישורים: נסיון מעשי. עדיפות ליודעי אנגלית.

נא לפנות לת.ד. 3531 ירושלים בציון קורות חיים ונסיון קודם.

תעשיות רכב בע"מ

נצרת עלית

דרושה לנו:

מנהלת מחלקת מזכירות

● תאור התפקיד:
* ניהול מזכירות ומשרד המפעל
* תפקידי מזכירות אישית למנהלים
* ניהול תיקיה מרכזית ותכתובת

● הכישורים הדרושים:
* נסיון בניהול עצמאי של משרד משך מספר שנים.
* יכולת ניהול צוות עובדות
* שליטה מלאה בעברית וידיעת אנגלית.

● התנאים ייקבעו בהתאם לכישורי המועמדת.

— פני בכתב יד בפרוט קורות חיים ונסיון לת.ד. 535 נצרת עלית.
— סודיות מוחלטת מובטחת —

דסים · טבנאים · בינואים · שרטטים · מחסנאים • • • דרושים • • • מנהלים · פקידים · לבורנטים · אסיסטנטים · סובנים • • •

...ברה המשותפת ליציקות...
למפעלנו באזור התעשיה...

דרושים

טבנאי הנדסאי
לניהול עבודה במחלקת התכנה
נסיון בהתכה בתנורי...
העבודה בשלש משמרות

טבנאי בימיה
אחראי למערכת...

מנהל חשבונות
בעל נסיון של מספר שנים בתעשיה

מנהל חשבונות
לניהול כרטסת מכאי

עוזר לגזבר
בעל ידע בהנהלת חשבונות

פקידה
למחלקת בקורת...

— • —

נא לפנות בכתב אל מחלקת...
במפעל באזור התעשיה...
— סודיות מובטחת —

IBM

דרושים/דרושות

ORDERS & SCHEDULE
...תאם לאגף שיווק

כישורים הדרושים:
השכלה תיכונית לפחות
לאחר שירות צבאי
ידיעה טובה של השפה האנגלית
(העבודה כרוכה בקשר מתמיד עם גורמי החברה בחו"ל).
רצוי 2—3 שנות נסיון בעבודה דומה
ידע בעני"א — יתרון

נא לפנות טלפונית 03-36061, קו פנימי 450.

IBM

פרוטרום בע"מ
מפרץ חיפה

דרוש
...וזר בכיר
...הנהלה

...בעל ...בכירה אחראית ומעניינת המחייבת ...בכל שטחי הפעילות של המפעל.
...מועמד בעל השכלה פורמלית בכלכלה או ...עסקים ויכולת הבעה טובה בע"פ ובכתב ...ובאנגלית.
...שפות לועזיות נוספות — יתרון.
...אים נאותים למועמד המתאים
...לפנות בכתב אל ת.ד. 10067 חיפה ולפרט ...קורות חיים, השכלה כללית, מקצועית ונסיון ...בעבודה. המלצות רצויות.
— סודיות מובטחת —

לכיוד ציבורי
לעבודה באזור...

דרוש...

עוב...
סוציא...

● מועמדים בעלי ...
אוניברסיטה ...
עובדים סוציאלים ...
היהם עד ה־15.6.75 ...
(15) 162 ...
השכלה ונסיון ...

לחברה גדולה

דרושה

פקידה
למחלקת המנגנון

כישורים:
— בגרות צ.ה.ל.
— תעודת בגרות
— כתבנות עברית- יתרון

●

נא לפנות בכתב בפירוט קורות חיים לת.ד. 196... ת"א, עבור "מנגנון".

ארקיע ARKIA
קווי תעופה ...

דרו...
פקי...
חש...

לעבודה...
לפנות ...
עם ...
לת.ד. ...

לבית חינוך משותף
שער הנגב
דרו...צים לשנת הלימודים הבאה:

מורה מוסמך
לחינוך גופני
מורה לערבית

לחתקשר טלפונית 051-94080
או בכתב ד.נ. חוף אשקלון

למפעל תעשייתי ...
דרושים

★ **מהנדס מכ...**
בנושאי תכנון ...

★ **מהנדס/מכ...**
אחראי למחלקת ...
הכישורים: נסיון ...
עדיפות ליודעי ...

נא לפנות לת.ד. 531...
בציון קורות חיים ...

לקיבוץ אפק
ע"י חיפה (20 דקות נסיעה)
דרוש/ה בהקדם

● מורה
(מחנך/ת לכתה ו')

● גננת

בתנאי חברות או שכירות

נא לפנות: קיבוץ אפק, דאר אפק
טל' 04-710261/2.

...שות רכב ב...
נצרת עלית

...ת מחלקת מכירות

...

למוסד בנקאי
דרושים:

1. כלכלן לעבודת מחקר כלכלי־פיננסי

הכישורים: בעל תואר שני לפחות בכלכלה או במינהל עסקים, נסיון של 5 שנים לפחות במחקר עיוני או שימושי בתחום התעשיה ובבדיקות חומר לעיבודים במחשב. ידיעת השפות עברית ואנגלית על בוריין, רצוי כושר הבעה בכתב בי אנגלית.

2. פקיד במדור לניירות ערך

הכישורים: בוגר בי"ס תיכון, ידיעה בהנהלת חשבונות, נסיון של שנתיים לפחות בפקידות ובטיפול בניירות ערך, ידיעת עברית על בוריה וכושר הבעה בכתב, ידיעת אנגלית רצויה.

3. פקידת ארכיב

בוגרת תיכון, לאחר שירות צבאי, בעלת נסיון של שנתיים לפחות בפקידות.

מהצעות נא לפנות לטל. 52666, קו פנימי 357, או בכתב לת.ד. 1462, תל־אביב.

לחברת נשיונל בישראל

דרוש

מנהל מעבדה

✱

נא לפנות בכתב בציון נסיון קודם לת.ד. 7038 תל־אביב. עבור "מנהל מעבדה".

National
צעד קדימה אל המחר

לחברת בניה ארצית
דרושים

● **מנהלי סניפים**
● **מהנדסי סניפים**
● **מהנדסי בצוע באתרים**

לאזורים: ירושלים, צפת, באר־שבע, ומרכז הארץ.
הכישורים: מהנדס בנין או הנדסאי בנין בכירים בעלי נסיון בניהול פרויקטים, תמחיר וניהול צוות עובדים.
לפנות בכתב יד בציון קורות חיים לת.ד. 983 תל־אביב.

למשרד לביטוח

דרושה פקידה

בעלת הופעה נאה
בין השעות 8.30—13.30

●

לפנות טלפון 226363 בשעות הבוקר

בית חולים קרית־בנימין בע"מ
מכון למחלות ראומטיות ושיקום

דרוש רופא

(רפואה כללית)
למחלקה של חולים כרוניים
המעוניינים מתבקשים להתקשר
טלפון 04-729961

דרושים

כרסמים - חרטים

מעולים
לעבודות מדויקות לאבי־טיפוס

תנאים מיוחדים ✱ אוירה נעימה
5 ימי עבודה בשבוע

נא לפנות לת.ד. 4353 חיפה עבור מספר 749 ומיקוד 31040.

להברה פרטית
הקשורה בגורמי
חו"ל

דרושה מזכירה

לעבודה בשעות אחה"צ
משעה 2 עד 5.

הכישורים:
השכלה תיכונית,
ידיעת אנגלית
וכתבנות עברית.

נא לפנות: טלפון 444126, ת"א.

דרוש

מנהל "צור"

למפעל
רהיטים
צעיר ומתפתח
בירושלים

לפנות טלפון
02-61727

דרוש

מכשירן

לציוד תעשייתי
אלקטרוני
ופניאומטי

לפנות ת.ד. 246 ת"א
טל' 824244/6
— 821566
בשעות המשרד

בס"ד
לביהכ"נ המרכזי
עכו.

דרוש

חזן יר"ש

●

לפנות: ת.ד. 30 עכו.

לחנות חדשה
בירושלים — דרושה
פקידה ראשית
העדפה במועמדות
בעלות נסיון בעבודה
עם קהל. ידיעת
אנגלית — יתרון.
לפנות בכתב: אגף
מינהל וכח־אדם,
ת.ד. 3495 ירושלים.

מרכיבים

לעבודות אלומיניום
באיזור חיפה והצפון
לבעל מקצוע עם רכב
תנאים טובים.
לפנות להייכל בע"מ.
גוהדיף 14
טלפון 04-644194/5

דרוש
באזור חיפה
מחפש

מנהל למסגריה

בעלי הכשרה לבניה
לפנות חיפה לבטאר
513

דרושים

מפעילים

המחפר ג'.ס.ב.
באזור תל־אביב
וירושלים
...

לפנות אפעם דרושים
1. מנפסל/ית
אי נקיה בעלת
ידע בגרפיקה.
2. ...
טלפון 38273

מוסד הטכניון
למחקר ופתוח בע"מ

מודיע על המשרות הפנויות הבאות:
במעבדה לאנרגיה

טכנאי או הנדסאי מכונות

לתפקיד של אחראי על מעבדת מחקר העוסקת בנושא סינון אויר.
העבודה כוללת: אחזקה שוטפת של ציוד המעבדה, בנית ציוד מכני ומדידות מעבדתיות.
הכישורים הדרושים: בוגר בי"ס מקצועי במגמה מכונות, או תלמיד בבי"ס להנדסאים.
מכרז מספר 44/75.

במרכז לחקר אוירונוטי
בעבודת להנעה ושריפה

טכנאי מעבדה

לעבודות מכניות.
הכישורים הדרושים: נסיון של שנתיים לפחות בעבודות מכניות.
מכרז מספר 69/75.

בבית ספר לרפואה
במחלקת ההאוששות והחיאה

טכנאי־הנדסאי

לאחזקת מכשור אלקטרוני ומכשור רפואי אחר.
הכישורים הדרושים: בוגר בי"ס להנדסאים במגמת מכשור ובקרה.
מכרז מספר 71/75

מועמדים מתאימים נא לפנות בכתב, בצרוף קורות חיים, פירוט ההשכלה והנסיון המעשי, ליחידת המנגנון, מוסד הטכניון למו"פ, קרית הטכניון — חיפה — 32000, עד יום ו', 13 ביוני 1975, בציון מספר המכרז המתאים.

מכרז על משרה פנויה מס' 25/75

לבנק ישראל בירושלים

דרוש מבקר
בהנהלת החשבונות הראשית

הכשירות הדרושות:
1. גמר בחינות המועצה לראיית חשבון או בוגר כלכלה או מינהל עסקים עם נסיון של 3 שנים לפחות בעבודת בקורת.
2. נסיון של 3 שנים לפחות בתחומי בנקאות וביקורת.
3. ידיעת הלשון העברית על בוריה.
4. ידיעה טובה בלשון האנגלית.
5. כושר הבעה בכתב ובע"פ.
6. כושר ארגון.
7. כושר ניהול צוות עובדים.

● המעונינים בקבלת פרטים נוספים ושאלון אישי יפנו ליחידת כח־אדם, בנק ישראל ת.ד. 780 ירושלים מיקוד 91.000.
את השאלון יש להחזיר עד 20.6.75

נא לציין את מספר המכרז בגוף השאלון ובכל פנים מנעמת למכרז זה.

לבית־חרושת אוליבקס בע"מ
דרושים

1. **מהנדס/הנדסאי מכונות** מנוסה
2. **לבורנטית** בעלת נסיון
3. **שמשי/שומר** העבודה במשמרות
4. **מסגר כללי** מנוסה
5. **מפעיל מכונות** העבודה במשמרות

✱

נא לפנות ל־903781 בין 9.00 ל־17.00

למפעל בסביבות רמת־גן
דרושים:

✱ **מכונאים לשיפוץ מנועים**
✱ **מכשירנים אופטיים**

בתנאי עבודה ושכר טובים

נציג המפעל יקבל את המועמדים לראיון אישי כל יום, החל מיום ראשון 8 ביוני עד יום חמישי 12 ביוני בין השעות 2—5 אחר הצהריים, במשרד שרות התעסוקה ברמת גן, רח' ארלוזורוב 14.

מסגר!
רתך!

הצטרף למפעל מתכת בסביבות עכו
המציע:
אתגר ועבודה מעניינת
תנאי שכר טובים ובטחון סוציאלי
5 ימי עבודה בשבוע
הסעה מאורגנת
טלפן למזכירות מפעלי מתכת
קדמני בע"מ 04-912287.

מפעל יצרני
העוסק בכימיקלים לבניה
מחפש

מהנדס בניה
להדרכה טכנית וייעוץ

לפנות בכתב: כמסיל בע"מ
רח' שונצינו 4, ת"א.

תדיראן

דרושים:

1. **אחראי פרויקטים** — בעל נסיון במשלוחי יצוא. לעבודה מגוונת ואחראית במשלוח ודוקומנטציה.
2. **מזכירה בכירה** — בעלת נסיון במזכירות, עצמאית ובעלת יוזמה, ידיעת עברית ואנגלית (כולל הדפסה).
3. לינה"ש — סוג ד'—ה'.
4. **זנאי** — לטיפול במשלוחי יצוא. בעל השכלה ית, בוגר קורס אפסנאות.

מו ימ יפנו לכ"א ת.ד. 648 תל־אביב
לב המרכז

5. **מתכנתים מעולים** — לעבודות רבות עניין ואתגר במחשב י.ב.מ. DOS/VS 370/135 בכרתי נסיון באסמבלר וקובול. רצוי נסיון ב־SYSTEM PROGRAMING.
6. **קבניות עברית** בעלות נסיון.
7. **קבניות אנגלית** בעלות נסיון.

המועמדות המתאימות יוכשרו לעבודה בדיסקטים.
מועמדות ומועמדים מתאימים יפנו טלפונית ל־262346.
להטיבת התקשורת — פתח תקוה

8. **הנדסאי/טכנאי אלקטרוניקה**
א. לעבודה בציוד תקשורת ספרתי מתקדם. בעל ידע במעגלים אנלוגיים וספרתיים.
ב. למערכות תקשורת FDM, מעגלים אלקטרוניים ודיגיטל לינארי. בעל נסיון של 3 שנים.
9. **הנדסאי מכני** — לווד ציוד אלקטרוני אורחי וצבאי. בעל נסיון של שנתיים לפחות.
10. **אחראי בקרה ודוות** — לעריכת תחשיבים בעסקות גדולות ומורכבות ולהפעלת מערכת דוח בקרת מכירות. דרושה הכשרה בחשבונאות. רצוי ידע בכלכלה ובמחיר.
11. **שרטטת** — לשרטוט טכני של חלקי מכונות במחלקת הנדסת יצור.
12. **עורך/ת מעגלים מודפסים** — לעריכת מעגלים מודפסים חד ודו־צדדיים. דרוש נסיון בשטח הנ"ל או אלקטרונאי או שרטט/ת חשמל שיוכשרו לעבודה במפעל.
13. **פקידת רכש** — לריכוז תומר של מדור השמל ואלקטרוניקה. רצויה השכלה תיכונית ידיעת עברית ואנגלית כולל הדפסה בשתי השפות ונסיון של שנה לפחות.
14. **מסגר מבנים מעולה** — בוגר בי"ס מקצועי בעל נסיון של כ־4 שנים.

מועמדות/ים יפנו בכתב לת.ד. 500 פתח־תקוה.
למפעל מוצרי־חשמל — חולון

15. **עובדי/ות יצור**

מועמדות ומועמדים מתאימים יפנו טלפונית ל־886111.

תדיראן תדיראן

למוסד מחקר ופתוח באזור חיפה
דרושים

מהנדסי אלקטרוניקה בכירים

א. מהנדסים לתכנון ופיתוח מערכות אלקטרוניות בפרויקטים (משרה 17). מתקדמים. העבודה בנושאים שהינם State of the Art
ב. מהנדסים בעלי התמחות בנושאי מכ"ם, מיקרוגלים, או אנטנות (משרה 18).
ג. מהנדסים בעלי התמחות בנושאי מיכשור ומערכות מדידה אלקטרוניות. (משרות 20—19).
ד. מהנדסים בעלי התמחות בנושאי ניסויים ואמינות (משרה 22).
ה. מהנדס בעל נסיון בנושאי מעגלי הגברה ועבוד נתונים (משרה 23).

כישורים נדרשים: נסיון מקצועי של 3 שנים לפחות. רצוי תואר שני.

מהנדסי מערכת / בקרה

א. מהנדס לנתוח ובחינת מערכות מורכבות תוך שמוש בשיטות חקר בצועים וסימולציות (משרות 78—77).
כישורים נדרשים: אקדמאי במקצוע מתמטיקה, פיזיקה, אלקטרוניקה, אוירונאוטיקה, רצוי בעל תואר שני, בעל נסיון קודם בעבודות דומות.
ב. מהנדס עם נסיון קודם בנצוי נתונים ועבוד (משרה 79).
כישורים נדרשים: נסיון קודם של 3 שנים בעבודות דומות או בחקר ביצועים.

מהנדסי אלקטרוניקה / מהנדסי אופטיקה

(משרות 44—40)
— למחקר ופיתוח מיכשור אלקטרואופטי.
— לביצוע מחקרי מערכת להפעל ציוד אלקטרואופטי.
— לפיתוח מיכשור ובחינה של מערכות אופטיות.
— לתיכון האופטיקה בהתקנים אלקטרואופטיים.
כישורים נדרשים: נסיון קודם בתחומים אלה. רצוי תואר שני.

הנדסאי / טכנאי אלקטרוניקה בכירים

לעבודות תיכנון ופיתוח מעגלים אנלוגיים, דיגיטליים ומערכות אלקטרוניות מורכבות.
כישורים נדרשים: נסיון מקצועי קודם של 3 שנים לפחות.

הנדסאי / טכנאי אופטיקה

לפיתוח מיכשור מערכות אופטיות והתקנים אלקטרואופטיים.
כישורים נדרשים: נסיון מקצועי קודם של שנתיים לפחות.

המעונינים יפנו בצרוף קורות חיים לת.ד. 9757 חיפה 31.096. רצוי לציין מס' טלפון להתקשרות.

חיפה כימיקלים בע"מ

לרגל הגדלה המתוכננת דרושים

1. מזכירה עברית/אנגלית
2. כתבנית אנגלית
3. מחסנאי למחסן כללי
4. טכנאי כימית
5. פועלים כלליים למחסן

תנאים מצוינים למתקבלים המתאימים.

על המעונינים לפנות בצרוף קורות חיים לת.ד. 1809, חיפה "עבור כנגנך".

סודיות מובטחת

هكذا من الأصل

דרושים

עיריית אילת
אגף החינוך
ביה"ס התיכון העירוני המקיף ע"ש גולדווטר, אילת.

לשנה"ל תשל"ו דרושים:

1. **מהנדס או הנדסאי מכונות לתפקיד מרכז הנתיב הטכנולוגי.** בעל רשיון הוראה והדרכה, נסיון בתעשיה ובהוראה.
2. **מועמדים לתפקידי ניהול בכירים (סגנים ומרכזי שכבות)** בעלי רשיון הוראה, וותק של מספר שנים בהוראה, יכולת ניהול צוות, יכולת טיפול בבעיות משמעת, רצוי נסיון קודם בניהול חינוכי.
3. **מורים בכירים לתפקידי מרכזי־מקצועות** (במסגרת ההוראה תכלל הכנת כיתות לבחינות בגרות) במקצועות **תנ"ך והיסטוריה,** בעלי רשיון הוראה קבוע, נסיון בהוראה ובהכנה לבחינות, יכולת להדריך מורים.
4. **מורים במקצועות הבאים:**
   מיכשור ובקרה — מהנדס/הנדסאי, בעל נסיון בתעשיה ובהוראה.
   אנגלית
   תנ"ך ותושבע"פ
   היסטוריה
   גיאוגרפיה
   חינוך גופני — בנות.

*

מועמדים העונים על הדרישות הנ"ל מתבקשים לפנות **בכתב** אל הנהלת ביה"ס, ת.ד. 595, אילת, בפירוט נתוני השכלה, הכשרה להוראה ונסיון קודם, יוזמנו לראיון.
ינתנו עזרה בדיור והטבות אחרות כנהוג לגבי עובדי הוראה באילת.

לחברת נפט ארצית
דרושים
קודחים צעירים
לאחר שרות צבאי
בעלי כושר גופני מעולה
לעבודה במשמרות באזור הדרום בעיקר
עדיפות לתושבי ת"א והדרום הארץ
תנאים טובים למתאימים!!
נא לפנות טלפונית בשעות העבודה 417241 — למחלקת כח אדם.

مترجم فارسی
ס. טי. איי.
תרגומי מדע בינלאומיים
דרושים
מאנגלית לפרסית
1. מתרגמים ועורכים — בנושאי אלקטרוניקה, הנדסה ובסביבה
2. מהנדסים — לבדיקת המונחים המקצועיים בפרסית
3. כתבניות בפרסית

אפשרית עבודה חלקית או מלאה, בכל המשרות. תנאים טובים למועמדים המתאימים. לפנות לת"ד 1154 ירושלים.

אבניק בע"מ
תעשיות כימיות ופרמצבטיות
דרוש
מהנדס ייצור
בעל נסיון של 3—5 שנים
בענף הפרמצבטיקה או המזון
במסגרת התפקיד: ריכוז שכר עידוד, תכנון ופיקוח על הייצור, שיפור שיטות, עבודות אחרות בהנדסת ייצור.
העבודה במפעלנו בנתניה
בדבר פרטים נא לפנות אבניק בע"מ ת.ד. 2377 רמת־גן טל' 03-721261

אוניברסיטת חיפה
ביה"ס לחינוך של התנועה הקיבוצית "אורנים"
דרוש מורה למוסיקה
במשרה חלקית, בעל נסיון בעבודה עם בוגרים ומעודכן בשיטות הוראה חדישות.
מועמדים יפנו בכתב עם פירוט מלא של עברם המקצועי, למזכירות הסמינר, דאר קרית־טבעון, עבור ש. הכהן.

לחברת נשיונל בישראל
דרושים
טכנאים מעולים
למערכות סטריאו
נא לפנות לנשיונל רח' אבן גבירול 18 ת"א בימים א'—ה' בין השעות 11.00—16.00.
National
צעד קדימה אל המחר

מספנות ישראל בע"מ
ת"ד 1282 חיפה
עקב התרחבותנו, דרושים לנו:
- **מכונאי ייצור** — בעל נסיון של שנתיים לפחות במתכת
- **מסגרי מבנים** — בעלי נסיון
- **צנרים** — בעלי נסיון
- **רתכי חשמל** — בעלי נסיון
- **כרסם** — בעל נסיון

העבודות מעניינות, מגוונות, ותנאים טובים.
נא לפנות במספנה למדור כח אדם בימים א'—ה' שעות 8—15.
הנסיעה למספנה באוטובוס קו' 58.

למפעל גדול ברמת־גן
דרושים
1. **מנהל/ת חשבונות** — במחלקת שוק
2. **פקידה לגזברות** — בעלת ידע בהנהלת חשבונות, גיל עד 40.
3. **פקיד/ת חשבונות** — במחלקת שוק

*

לפנות בכתב לת.ד. 24081 ת"א ולציין סורות חייב.
— סודיות מובטחת —

לחברה גדולה לקוסמטיקה בת"א
דרוש/ה מיד
מנהל/ת חשבונות
בעל/ת נסיון בניהול כרטסת מלאי
קיימת אפשרות למשרה חלקית
לקביעת ראיון נא לטלפן 269737

ש. פרידמן ושות' בע"מ, חיפה
חברה לעמילות מכס
דרוש
מנהל חשבונות ראשי
ת.ד. 1716 חיפה טלפון 04—645476

"חרות" בע"מ — סניף אילת
דרוש
מנהל חשבונות ראשי
לסניף באילת
תנאים טובים + דיור לאדם המתאים.
לפנות: בכתב "חרות" בע"מ ת.ד. 39 אילת.

אוניברסיטת תל־אביב
דרושים

למחלקת המשק:
מהנדס בניין
לתפקיד מהנדס בנוי הוראה בכיר.
תאור התפקיד: תאום ופקוח על בצוע עבודות בנין בהיקף רחב; נסיון בתכנון מבנים; אחזקת מבנים, הכנת ועריכת חומר למכרזים ומפרטים וכמויות; משא ומתן עם קבלנים, אדריכלים, יועצים, מתכננים ומוסדות עירוניים וממשלתיים; פעולות בקורת של קבלנים; מסירת עבודות לבצוע וקבלת בנינים לאחר השלמתם; ניהול צוות עובדים (בעלי מקצוע טכניים ואנשי מינהל); שליטה בעברית ובאנגלית.
הכישורים הדרושים: מהנדס בנין בעל נסיון של 6 שנים לפחות בעבודות בצוע ופקוח.
דרגה: בהתאם לכישורים.

לפקולטה להנדסה:
מסגר/רתך
בוגר בי"ס מקצועי, בעל ותק של שנים; רצוי בהדרך חשמל, אוטוגן ומסגריה כללית.

ליחידה לענ"א ואו"ש:
נקבניות
בעלות נסיון של שנתיים לפחות.

למחלקת המנגנון:
חשבי שכר
בוגרי תיכון, בעלי ידע בהנהלת חשבונות; ידע בסיסי במיכון; עדיפות לבעלי נסיון בהכנת משכורות בשיטת המיכון.

על המעונינים לפנות בכתב בצירוף קורות חיים, פרטים על נסיון בעבודה ושמות ממליצים לענף כח־אדם, מחלקת המנגנון, אוניברסיטת תל־אביב, רמת־אביב עד ליום 13.6.75. מועמדים שימצאו מתאימים — יוזמנו לראיון אישי.

מפעלי ניר
אמריקאים ישראלים בע"מ
למשרדנו בתל־אביב דרושה
כתבנית / מרכזנית
אחרי שרות צבאי
נא לפנות בכתב לת.ד. 20181 ת"א
ניר מעולה לכל מטרה

דפוס קואופרטיב "אות" בע"מ, חיפה
דרושים
1. **עוזרים לדפסי אופסט** — יוצאי צבא, לא הכרחי נסיון קודם.
2. **גרפיקאית/מונטז'רית** — למחלקת פוטו ליטו.
3. **צלם** — למחלקת פוטו ליטו
4. **סדר מכונה אינטרטייפ**

המעונינים יפנו לטלפון 04-726004 אל שמעון או נחמיה.

לחברה מסחרית גדולה בתל־אביב
דרושה
מזכירה
עברית, אנגלית, צרפתית
היודעת להדפיס בשפות הנ"ל.
למשרה חלקית.
עדיפות תינתן לבעלת נסיון וידע בהליכי יבוא.
נא לפנות בכתב עם פרטים קורות חיים הכהן קודם אל ת.ד. 4407 תל־אביב — עבור "מזכירה מבחירה".

למשרד של מפעל מתכת בת"א
דרושות
- **פקידה כללית**
- **מפעילה אדו־X**

עם ידיעה בהנהלת חשבונות
לקביעת ראיון לטלפון 6—35935 למר כהן קלמן.

אלביט
מחשבים בע"מ
דרושות
מזכירה בכירה
הפונה על הדרישות הבאות:
— בעלת השכלה תיכונית לפחות
— נסיון של 3 שנים
— שליטה בעברית ובאנגלית, כולל הדפסה בשתי השפות
כתבנית אנגלית/עברית
המדפיסה היטב בשתי השפות.

*

נא לציין 0020/בע
הפניות בצירוף קורות חיים מפורטים ת.ד. 539 חיפה, למחלקת כח אדם. סודיות מובטחת

לנדסיס [ישראל] בע"מ
דרושים
אנשי מכירות
בתחומים:
- פיזיקה גרעינית ואלקטרו אופטיקה (פיזיקאי יועץ)
- מדידת זהום אויר ומים

טכנאי אלקטרוניקה בכיר
למחלקת השרות
- בעל נסיון רב.

בדבר פרטים נא לפנות לטל' 03-247291 או ת.ד. 25011 תל־אביב. סודיות מובטחת

האוניברסיטה הפתוחה
(מפעל בסיוע)
דרוש/ה ספרן/ית
למשרה מלאה
לעבודה מגוונת ומעניינת, עם צוות אקדמי צעיר העוסק בהקמת מוסד אקדמי מתפתח.
תאור התפקיד: עזרה בארגון הספריה של האוניברסיטה הפתוחה.
דרישות: תואר אקדמי ראשון, או תעודת גמר בית־ספר לספרנות של האוניברסיטה, או תעודה סיום קורס אס"י. ידע בקטלוג, מיון וארגון חומר. כושר לקיים מגע נאות עם קהל. שליטה מלאה בעברית וידע טוב באנגלית. הדפסה במכונת־כתיבה עברית ואנגלית.
הדרגה תיקבע לפי הכישורים.
נא לפנות: האוניברסיטה הפתוחה / כח־אדם ת.ד. 39328 רמת־אביב.

לחברה ציבורית גדולה דרוש
מנהל חשבונות (זוטר)
לסניפה בחיפה
- **תואר התפקיד:** סיוע למנהל סניף בנושאים של כספים והשבונות.
- **דרישות התפקיד:** השכלה תיכונית והכשרה חשבונאית, כושר ארגוני ומנהלי, מגורים בחיפה והסביבה.
- **דרגת המשרה:** תיקבע בהתאם לכישורי המועמד.

נא לפנות בכתב תוך פירוט קורות חיים ובציון מספר טלפון לת.ד. 7057 מיקוד 61070

למשרד בתל־אביב של חברה תעשייתית
דרוש עוזר בכיר להנהלת חשבונות
להכנת חומר למחשב ולהתאמת השבונות לקוחות.
בעלי נסיון של לפחות 3 שנים יפנו בכתב בציון פרטים אישיים ונסיון קודם לת.ד. 10228 תל־אביב עבור "עוזר בכיר".

למשרד רואה חשבון
דרוש
מבקר עצמאי
טלפון 614866

מוסד הטכניון למחקר ופתוח בע...
מודיע על המשרות הפנויות הבאות: —
במסגרת הפקולטה להנדסת חשמל והמכון למצב המוצק

1. **מזכירה כתבנית**
הכישורים הדרושים: השכלה תיכו... ידיעת השפות עברית ואנגלית על ב... כולל הדפסה. נסיון בהדפסת טקס... מדעיים בשתי השפות. יכולת לע... עצמית בהדרכה מינימלית. לאחר ש... צבאי.
תאור העבודה: מזכירה לפרס המע... והסגל האקדמי והטכני. המשרה כו... עבודת מזכירות כללית והדפסה.
מכרז מספר 62/75.

2. **הנדסאי או טכנאי — מכניקה עדינה**
הכישורים הדרושים: בוגר בי"ס ל... טאים או בי"ס מקצועי 4 שנתי. נסיון של שנתיים לפחות בעבודות פס... עדינה. רצוי בעל נסיון בייצור רכ... אלקטרוניים. ידיעה בסיסית בחשמ... אלקטרוניקה ואופטיקה. ידיעת אנ... ברמה של ספרות טכנית. יכולת לע... עצמית בהדרכה מינימלית. לאחר ... צבאי.
תאור העבודה: ייצור רכיבי מיקרוא... הניקה בטכניקות חדישות, טיפול ברכ... ומפטיים, טיפול במערכות ואקום, ... רכיבים מכניים עדינים, שרטוט ... העבודה מגוונת ומתוחה ליוזמה.
הערה: נא לצרף העתק ציוני התעודה... בי"ס מקצועי.
למועמדים מתאימים תנתן אפשרות רבה מקצועית במעבדה.
מכרז מספר 63/75.

במעבדה למיקרואלקטרוניקה

3. **הנדסאי או טכנאי — חש... אלקטרוניקה או פיזיק...**
הכישורים הדרושים: בוגר בי"ס להנ... או בי"ס מקצועי 4 שנתי. נסיון במ... מדידה ובקרה השמליות־אלקטרוניות עם אנגלית ברמה של ספרות ... יכולת לעבודה עצמית עם הדרכה מלית. לאחר שרות צבאי.
תאור העבודה: הפעלת מערכות ... שכבות דקות ופיתוח שיטות חדשות ... על מערכות ואקום ודיפוסיה, מ... מדויקות, תפעול מקרי טמפרטורה ... עבודה מגוונת בעלת אופי טכנולו... קדם.
הערה: נא לצרף העתק ציוני התעו... בי"ס מקצועי.
למועמדים מתאימים תנתן אפשרו... רבה מקצועית במעבדה.
מכרז מספר 64/75.

4. **הנדסאית כימיה**
הכישורים הדרושים: בוגרת בי"ס ... וטאים במגמת כימיה. רצוי בעלת ... של 2—3 שנים בכימיה פיסיקלית ... אנגלית ברמה של ספרות טכנית. שרות צבאי.
תאור העבודה: ביצוע תהליכים מ... בגבישים מוליכים למחצה וכן תה... פוטוליטוגרפיים, ביצוע מדידות מ... עבודה מגוונת בעלת אופי לכנולו... קדם.
הערה: נא לצרף העתק ציוני התעו... בי"ס מקצועי.
למועמדים מתאימים תנתן אפשרו... רכה במעבדה.
מכרז מספר 65/75.

מועמדים מתאימים מתבקשים לפנות בצרוף קורות חיים, פירוט ההשכלה ו... המעשי, ליחידת המנגנון, מוסד הטכניון ... קרית הטכניון — חיפה — 32000, עד ... 13 ביוני 1975, בציון מספר המכרז המ...

הודעה על משרות פנויות
מס. 37/75
לבנק ישראל בתל־אבי...
דרושות
נקבניו...
רצוי עם נסיון של שנה בעבו...

★

- המעוניינות תפנינה למדור כח א... בנק ישראל, תל־אביב, רח' לילינבלום עד יום 13.6.75.

לתפקיד אחראי בחנות בתל־אבי...
דרושה צעיר...
מוכשרת וחרוצה
שהיא שנה לפחות לפני שרות צבא...
להועמדת המתאימה ינתנו תנאים טובים.
שעות העבודה רצופות.
לפנות בציון השכלה לת.ד. 10228 תל־אבי... עבור "צעירה מוכשרת".

אייר - קונטרול בע"...
חברה למיזוג אויר
דרושה
מזכירה כללי...
לפנות במקום רחוב השהם 24, אזור טל. ...546

...ניאם · כימאים · שרטטים
...ץ שפות
משרד ממשלתי ... הישים לעבודת תרגום ... בשפות: אנגליה, צרפתית, ערבית, איטלקית, ... רוסית.
דרישות התפקיד: ...
תנאי העבודה: ...
דרוש ...
...הנדס ...כיר
...מכבי בתל־אביב
דרוש
...י מרכזיות
...מכבי בתל־אביב
דרושים
...חורים ...ות שמירה

••• מחסנאים · שרטטים · בימאים · טכנאים · רסים

דרושים

מנהלים · פקידים · לבורנטים · אסיסטנטים · סוכנים •••

יודעי שפות

למוסד ממלכתי
דרושים לעבודת תרגום
מענינת בשפות:
אנגלית, צרפתית, ערבית, איטלקית, ספרדית, רוסית.

דרישות התפקיד:
- ידיעת השפה העברית על בוריה.
- כושר הבנה וכתיבה בשפות הנ"ל.
- השכלה תיכונית לפחות, יועדפו אקדמאים.
- עד גיל 50.

תנאי העבודה:
- עבודה במשרד במשרה מלאה
- יום עבודה בן 6 שעות.
- מקום העבודה ב-ת"א או ירושלים

המעוניינים מתבקשים לפנות בכתב לת.ד. [illegible] מספר 4 ת"א או ת.ד. 77 ירושלים בצרוף פרטים אישיים מלאים וקורות חיים.
סודיות מובטחת – רק פונים אימים יענו

דרוש

מהנדס בכיר

למיהול עצמאי של יחידת המפתחות ומיצירת מוצרים חדשים לבניה

הכישורים: נסיון של מספר שנים בניהול מפעל וצוות עובדים; בעל גישות שיווקיות מתקדמות בענף הפלסטיקה ו/או הבניה.

השכלה: מהנדס כימאי ו/או מהנדס מכונות

— תנאים טובים למועמד המתאים —

מועמדים יפנו בכתב בצירוף קורות חיים ובציון נסיון קודם, לת.ד. 1736 ת"א, עבור מס' 29.

למוסד ממלכתי בתל־אביב
דרוש

טכנאי מרכזיות

בעל נסיון והכרה בעבודת מרכזיות הדואר השונות

בתשובה נא לפנות לת.ד. 17224 ת"א (עבור ב.א.) בצירוף פרטי השכלה ונסיון קודם.

תנאים טובים למועמד המתאים

— סודיות מובטחת —

למוסד ממלכתי בתל־אביב
דרושים

בחורים לעבודות שמירה

העונים לדרישות הבאות:
* אחרי שירות צבאי מלא
* כושר בריאות תקין
* השכלה של 11 שנות לימוד לפחות

העבודה במשמרות — כולל לילה ושבתות. התשלום לפי שעה (כ־9.00 לירות ביום, 11.00 לירות בלילה)
העבודה מתאימה במיוחד לסטודנטים

המעוניינים יפנו ל.לשכה להכוונה מקצועית" רח' זכריה 16 תל־אביב (ליד קולנוע פאר) כל יום בין השעות 14.00—17.00 פרט ליום שישי

מדינת ישראל
נציבות שירות המדינה
מודיעה על
מכרז קיבוצי מס' מק/3/75

לצוערים במשרד החוץ

ירושלים

מספר המשרות — 9.
תיאור התפקיד: התמחות כללית בשטחי העבודה השונים במשרד החוץ בירושלים במשך שנתיים, על מנת להשתלב בתום תקופת ההתמחות בשירות החוץ.
הדרגה: 1—2 של הדירוג האקדמאי, במדעי החברה והרוח.
דרישות המשרה:
א. השכלה אקדמית (לפחות תואר ראשון) במוסד אוניברסיטאי מוכר, רצוי באחד החוגים הבאים: כלכלה, היסטוריה, סוציולוגיה, מדעי היהדות ומשפטים, מדעי המדינה ויחסים בינ"ל.
ב. התמצאות בבעיות מדיניות אקטואליות ובנושאים כלליים אחרים לרבות יהדות, היסטוריה, גאוגרפיה, חברה ומדינה, כלכלה ומשק הארץ, תרבות ואמנות, כושר ניתוח, הסברה והבעה בכתב ובעל פה, ידיעה מושלמת בכתב ובע"פ של השפה העברית, שליטה, לרבות כושר דיבור שוטף באנגלית או בצרפתית או בגרמנית, או בספרדית.
ג. גיל עד 30 לאחר שרות חובה מלא בצה"ל. מצב בריאות תקין, בעל אזרחות ישראלית (כולל בן או בת הזוג).

הערות:
א. הצוערים שיעמדו בדרישות ההתמחות ישולבו בתום תקופת ההתמחות בשרות החוץ. עליהם להיות מוכנים למלא כל תפקיד בישראל או בחוץ לארץ, לרבות בארצות קשות שירות.
ב. הנהלת משרד החוץ שומרת לעצמה את הזכות להפסיק את התמחות הצוער בתוך תקופת ההתמחות אם יימצא בלתי מתאים לדרישות התפקיד.
ג. רשאי להגיש את מועמדותו גם מי שאיננו בעל השכלה אקדמית מושלמת אך הוא עומד לקבל את התואר הראשון בתום שנת הלימודים תשל"ה.
על מועמד כנ"ל להמציא בעת ההרשמה אישור על לימודיו בשנת הלימודים האחרונה. מועמד שלא ימציא אישור על קבלת התואר הראשון תוך שנה מיום פרסום המכרז תבוטל מועמדותו.
ד. המבחנים בכתב יתקיימו בחדשים יוני יולי 1975 ובעל פה בחודש אוקטובר 1975. התחלת תקופת ההתמחות במשרד החוץ — נובמבר 1975 (מועד משוער).
ה. בקשות יש להפנות ללשכת מחוז ירושלים בנציבות שירות המדינה, קרית בן־גוריון ירושלים, בצירוף כל המסמכים הדרושים באמצעות טופס 2115. את הטופס ניתן לקבל בלשכות נציבות שירות המדינה, ובכל בתי הדואר.
המועמד רשאי להגיש מועמדותו גם במכתב רגיל ולאו דווקא בטופס הנ"ל, ואז יציין בקצרה פרטים אישיים, השכלה ונסיון.
על המועמדים לדאוג, שבקשותיהם בצירוף המסמכים הנדרשים וכל מסמך אחר שבדעתם להגישו (בצירוף תרגומם הנאמן לעברית, אם הם ערוכים בלועזית), יגיעו לנציבות שירות המדינה לא יאוחר מהתאריך האמור. בצירוף המסמכים הנחוצים, אחרת לא תובאנה בחשבון.
המועד האחרון להגשת הבקשות הוארך עד א' תמוז תשל"ה (10.6.75).

התמנתה מישרת

מפקח רבישה

למחלקת ביטוח חיים
במחוז חיפה

הכישורים הדרושים:
1. ותק ונסיון בענף ביטוח חיים (לפחות 3 שנים).
2. נסיון כמנקח, או פקיד רכישה בכיר, או סוכן מנוסה בעל תכונות מנהל בענף ביטוח חיים.

לקביעת ראיון נא לפנות למר י. הררי או מר ז. רון טלפון 04—666321.

לבנק גדול בת"א

דרושים פקידים/ות

בעלי השכלה תיכונית ומעלה.
לעבודה מפוצלת בסניפים בכל רחבי אזור המרכז.
אפשרויות קידום טובות.
על המעוניינים לפנות לת.ד. 7035 ת"א עבור מס' 26 בצרוף תולדות חיים.

דרושים עובדים/ות

א. השולטים בגרמנית ועברית על בוריה.
ב. ערבית (מדוברת) ועברית על בוריה.

מועמדים/ות לאחר שירות צבאי יפנו לת.ד. 33156 תל־אביב בציון פרטים אישיים וכתובת וטלפון.

רק מועמדים מתאימים ייענו.

בנק בינוני

בעל רשת סניפים ארצית
מחפש

מנהל

לסניף הראשי
בחיפה

בנקאים מנוסים בלבד מתבקשים לפנות בכתב־יד לת.ד. 6335 תל־אביב, ולציין ע"ג המעטפה עבור: „מנהל".

— סודיות מוחלטת מובטחת —

לעבודה מענינת
בתל־אביב
דרושות:

* מזכירות
(מ־08.00—16.00)

* כתבניות
(עברית)

אפשרי גם משרה חלקית
נא לפנות לת.ד. 7042(ב) תל־אביב, בציון פרטים אישיים כתובת וטלפון
רק מועמדות מתאימות תיענינה.

לחברה מסחרית בתל־אביב
דרושה

פקידה כתבנית

הכישורים:
* לאחר שרות צבאי * נסיון בעבודת משרד שנות * הדפסה בעברית.

המעוניינות מתבקשות לפנות טלפונית 03־33221 — למזכירות.

קיבוץ עין־דור
(ע"י עפולה)
מחפש

מורה לכיתות היסוד

— • —

נא להתקשר לטל. 065־37661

דרושה

קורספונדנטית אנגלית־גרמנית

לתשלובת טקסטיל גדולה.

•

לפנות בכתב או לטלפון: מר חיים רוזן־קשת תשלובת טקסטיל ת.ד. 2201, רמת־גן 52100, טלפון: 795141.

למפעל צעיר ודינמי
במוצרים תעופתיים — דרושים

1. **מהנדס חומרים** או **כימיה**
2. **מסגר אחזקה**
— רצוי בעל נסיון.

לקביעת ראיון להתקשר 03־754047.

לכפר מונאש — דרוש

מרכז ענף הפרדס

(כ־1800 דונם)

המעוניינים יפנו ליצחר צבי טל. 053־98698 בערב

מדינת ישראל
שרות התעסוקה

דרושים:

הנדסאים ושרטטים
באזור ת"א

לאלקטרוניקה, חשמל, מכונות, ייצור, כימיה, בנין, קירור ומיזוג אוויר.
למכשירים לציוד אופטי, לאלקטרוניקה ומחשבים.
ארכיטקטורה: נוף, מים, ביוב, כבישים, מכונות, נגרות.

*

הנדסאים וטכנאים ברמת־גן

לאלקטרוניקה, חשמל, מכונות, ייצור, כימיה, קירור ומיזוג אוויר.
גרפיקאי לעימוד.
שרטטי מכונות ולבורנטים תעשייתיים.

*

טכנאים בירושלים

לקירור ומיזוג אוויר, למעליות.

*

הנדסאים וטכנאים בחיפה

לאלקטרוניקה, לקירור ומיזוג אוויר, לבנין.

פרטים בלשכות העבודה.

המעוניינים בפרטים על משרות אלה וכן אחרות, מתבקשים לפנות למדור להנדסאים וטכנאים בלשכות העבודה.
בימים א'—ה' בין השעות 8.00—9.00 12.00—14.00
בימי ו' בין השעות 8.00—9.00
כתובות לשכות העבודה:
ירושלים, רח' מסילת ישרים 16, טל. 02־231181
תל־אביב, רח' יבנה 12, טל. 03־290281
רמת־גן, רח' ארלוזורוב 14, טל. 03־720111
חיפה, רח' דבורה 2, טל. 04־666101

בקריה למחקר גרעיני נגב
עומד להפתח קורס מפעילי כורים בשיתוף
המכון הממשלתי להכשרה מקצועית

לצורך זה

דרושים לנו גברים

מסיימי 11 שנות לימוד לפחות, בגי"ס תיכון עיוני ו/או בי"ס מקצועי, ולאחר שרות סדיר בצה"ל.
— המועמדים שיבחרו יתקבלו לקורס שימשך 6—9 חודשים בקמ"ג.
— בתקופת הקורס, ישולם לחניכים שכר ויוחזרו הוצאות נסיעה למקום המגורים הקבוע בכל סוף שבוע וערבי חגים.
— קורס זה ייחשב כנקודות זכות להמשך לימודים לקראת תואר טכנאי גרעין מוכר.
— התואר יוענק למסיימים בהצלחה את כל שלבי הלימוד: — בחינות גמר מעשיות ועיוניות, עבודת גמר בהתאם לדרישות המכון הממשלתי להכשרה טכנית.
— העבודה בסיום הקורס הינה במשמרות.
— פרטים מלאים על תנאי שכר בזמן הקורס ולאחר סיומו ועל תנאי העבודה יימסרו בראיון שאליו יוזמנו מועמדים שיציגו מועמדותם.

מועמדים מתאימים מתבקשים לפנות עם פרוט שנות השכלה לת.ד. 9001 באר־שבע מיקוד 84190, למדור קבלת עובדים.
מועמדים מתאימים יוזמנו לראיון אישי.

למפעל ממלכתי בתל־אביב
דרושים

1. טכנאים

בעלי נסיון של שנה אחת לפחות — למעבדת פיתוח לעבודה רבגוניות ובעלות אתגר לבנית אב־טיפוס בכל שטחי המכניקה.

2. נגר לבנית מודלים

(לא ייצור)
יועדף בוגר בית ספר מקצועי במקצועות נגרות או מכניקה.

בתשובה נא לפנות לת.ד. 17021 תל־אביב מיקוד 61170 (עבור ב.א.) בצירוף פירוט נסיון קודם והשכלה.
— סודיות מובטחת —

לחברה בלבלית ארצית
דרושה

מזכירת הנהלה

דרישות התפקיד:
* נסיון קודם בתפקיד דומה.
* שליטה מושלמת בעברית ובאנגלית.
* יכולת ניסוח עצמאי והתכתבות בשתי השפות.
* יחסי־ציבור טובים.

— תנאים מצויינים —

מועמדות מתבקשות לפנות בכתב, בפירוט קורות חיים, נסיון והשכלה לת.ד. 32028 תל־אביב ולציין ע"ג המעטפה; „עבור מזכירת הנהלה". סודיות מוחלטת מובטחת.

דרושים

בלקן — שרותי מידע ישראליים בע"מ

אנו מחפשים:

- מנהל חברה תעשייתית בהקמה — נסיון נרחב הכרחי
- מנהל מחוז הקמה מפעל גדול — מהנדס מכונות בכיר
- מנהל כספים למפעל פרטי — חיפה
- מנכ"ל מפעל — מהנדס ייצור בכיר
- מנהל משק מרכזי — נסיון ניהולי ומקצועי
- מנהל אדמיניסטרטיבי — כלכלן + חשבונות
- מ/חשב — לחברה גדולה
- מנהל מכירות — רקע טכני (בתכנות)
- מהנדס מפעל — מהנדס מכונות/ייצור
- כלכלן — למפעל בעסקה בינלאומית
- מהנדס ייצור בכיר — למפעל פרטי
- עוזר אישי לראש עיר באזור מרכז — אקדמאי

ת"א · גורדון 65 · ת.ד. 11364 · טל. 248211

פדקו

פדקו ישראל בע"מ

למפעלנו בהרצליה דרושות

1. **מנהלת מזכירות**
היודעת עברית ואנגלית על בוריין, כולל הדפסת בשתי השפות.
שבוע עבודה של 5 ימים.

2. **מזכירה למנכ"ל**
בעלת נסיון של שנתיים לפחות.

— תנאים טובים למתאימות —

נא לפנות לטלפון 03-930150 למנהל כח אדם או בכתב אל: פדקו ישראל בע"מ, ת.ד. 416 הרצליה ב' 46103.

למחלקת מיזוג אויר למכוניות

דרושים

✶ **מרכיבים**
בעלי נסיון במזגני אויר למכוניות

למחלקת מיזוג אויר מרכזי

דרושים

✶ **מתלמדים ועוזרים.**

בפרטים נא להתקשר למחלקה מיזוג אויר, סניף תל־אביב טל. 848144, 891541

לשרות בתי הסוהר

דרושים רופאים

לעבודה בבתי־הסוהר בכל חלקי הארץ

המעונינים שהינם בעלי רשיון ישראלי לעסוק ברפואה, יגישו מועמדותם למחלקת כח אדם, ת.ד. 2495 ירושלים.

לצה"ל דרושים באזור המרכז:

א. סבלים
ב. מלווי ציוד (נסיעות ארוכות, העדרות מן הבית)
ג. מסגרים
ד. רתכים
ה. נגרים
ו. עובדי מכבסה
ז. עוזרים למחסנאים

בדבר פרטים נא לפנות לד.צ. 2400.

בית החינוך המשותף בנוה איתן
ד.נ. בקעת בית שאן
(בי"ס מקיף ז'—י"ב)

מחפש

מורה לביולוגיה

לשנה"ל תשל"ו
(ט'—י"ב, על פי שיטת B.S.C.S.)
1 משרה — רצוי מורה בעל נסיון

נא להתקשר בכתב או בטלפון כל יום בשעות 7.00—15.00, 065-88266, 065-88587.

לסוכנות ביטוח גדולה בת"א

דרושים

*כתבנית
בעלת נסיון.

*מדפיסת פוליסות

*בודקת ומנסחת פוליסות

*גובה ואיש קשר עם לקוחות

תנאים מצוינים למתאימים!!

✶

נא לפנות טלפונית 37560, 39204, 30604.

המועצה האזורית באר־טוביה

מכרז מספר 9/75

בהתאם לסעיף 13 לצו המועצות המקומיות (שרות עובדים) תשכ"ב—1962, מכריזה בזאת המועצה האזורית באר־טוביה על משרות פנויה כדלקמן: —

1. תואר המשרה:
עובדים סוציאליים.
2. דרוג המשרה: הדרוג יקבע בהתאם לכישורים.
3. שעור המשרה: 2 משרות מלאות.
4. תאור התפקידים: טיפול במשפחה.
5. הכישורים הדרושים: עובדים סוציאלים מוסמכים או בעלי השכלה מקבילה כגון: בסוציולוגיה, פסיכולוגיה, חינוך וכד'.

טפסים להגשת הבקשות ניתן להשיג במזכירות המועצה האזורית באר־טוביה או במשרדים המחוזיים של משרד הפנים.

הבקשות למכרז יש לשלוח בדאר רשום אל המועצה האזורית באר־טוביה בשתי מעטפות, בציון מספר המכרז במעטפה הפנימית, עד יום 16.6.75.

אין המועצה האזורית באר־טוביה מתחייבת לקבל כל הצעה שהיא.

אברהם הלפון
ראש המועצה האזורית באר־טוביה

דרוש

רוקח ביוכימאי או רוקח פרמקולוג

המועמד שיבחר יהיה אחראי על ביקורת במעבדה מודרנית ויעסוק באופן חלקי איכות של ייצור חומרים פרמצבטיים גם במחקר ובפתוח של מוצרים חדשים

כישורים דרושים:
— בוגר בי"ס לרוקחות.
— רצוי נסיון מקצועי של שנתיים

על המעונינים לפנות תוך פירוט השכלתם ונסיונם המקצועי לת.ד. 6535, תל־אביב.

— סודיות מובטחת —

דרוש

עוזר למנהל הדרכה

הכישורים הדרושים:

1. בוגר תיכון.
2. בעל נסיון של כ־5 שנים בהדרכת מבוגרים.
3. בעל ידע בהכנת מערכי שעור ותכנית קורסים.
4. ידיעת השפה העברית על בוריה וידיעה טובה בשפה האנגלית.
5. כושר הבעה בכתב ובעל־פה.
6. דייקן בעבודה.

המעוניינים במשרה מתבקשים להגיש מועמדותם בכתב־יד, בציון כישוריהם לת.ד. 885 תל־אביב, מחלקת המנגנון ולציין על המעטפה „עוזר הדרכה".

למחלקת הנדסה באיזור חיפה

דרוש

מהנדס מכונות

לתכנון ופיקוח על חדרי דוודים משק חום ואינסטלציה סניטארית

בעל נסיון של 5 שנים לפחות
התפקיד כרוך בנסיעות

— הדרגה בהתאם לכישורים —

לפנות לת.ד. 16250 ת"א „מדור המכרזים" עד לתאריך 16.6.75

דרושה

מפעילה מנוסה

למכונה להנה"ח אדרא

עם נסיון של מספר שנים

לפנות בכתב לת.ד. 36410, ת"א.

מנהל עבודה למסגרות כללית

מומחה בעבודות מדויקות ובניהול צוותים.

מעונין לשקול הצעות חדשות, בסביבות ת"א בלבד.

בהצעות רציניות נא לפנות בכתב לת.ד. 20207 ת"א עבור מס' 262.

עיריית קרית־גת

דרוש מציל מוסמך

לבריכת השחיה העירונית

מועמדים מתאימים מתבקשים לפנות למנהל בריכת השחיה העירונית במקום, או בטלפון 051—91485

אריה מאיר
ראש העיריה

פקידה כללית טכנית

דרושה

למפעל בראשון־לציון
רצוי תושבת המקום ובעלת נסיון.
לפנות טל. 948209

למשרד רואי חשבון

דרושים

בוחנים מרכזים

אפשרות להתמחות
שכר — לפי כישורים
ת.ד. 16462, ת"א.

לדפוס דרושים

1. עוזר מדפיס אופסט
2. נער מתלמד

טלפון 38275 ת"א

דרוש מטפל

בעל נסיון
בשביל גבר נכה בגיל מבוגר
בבית, בשעות הבוקר,
טל. 02-33840,
בין 14.00—16.00.

דרוש נגר

רהיטים, חדרי שינה, מטבחים.

תנאים טובים
זלצר, 37533.

למשרד אדריכלים בתל־אביב דרוש

שבנאי/ת

לעבודות תכנון פיתוח

נא לפנות לטל. 451196 בין השעות 14.00—16.00

להברת יבוא גדולה בתל־אביב — דרושה

פקידה

השולטת באנגלית ובעלה ידע בהדפסה עברית
טלפון 249294

לפקר פלדה בע"מ

דרוש בדחיפות!

קופאי

עם נסיון

תנאים טובים למתאים!

לטלפון 37951

---

olivetti

לרגל הרחבת פעילותנו בת"א

דרושים לנו

* **טכנאי**
למכונות משרדיות

* **נער מתלמד**

לקביעת ראיון נא לפנות טלפון 37366, 35491.

ההסתדרות [illegible]

מודיעה על משרות פנויות:

א. מנהלי חשבונות עצמאיים
(26/75)
בעלי השכלה תיכונית, 3 שנות נסיון לפחות.

ב. אחות מוסמכת
שסיימה השתלמות בחדרי ניתוח (25/75)
לעבודה בשעות אחה"צ.

ג. פקיד יבוא באגף האספקה
(26/75)
בעל השכלה תיכונית או מקבילה, נסיון בפקידות, ידיעה בהנהלת חשבונות. ידיעה טובה בעברית ובאנגלית. העדיפות לבעלי נסיון בנושאי יבוא ומכס.

המועמדים המתאימים מתבקשים להפנות בקשותיהם תוך פירוט השכלה ונסיון אל אגף כח־אדם, ת.ד. 499 ירושלים, מיקוד 91000, בצרוף תעודות ומסמכים.

דרוש

מנהל חשבונות עצמאי

בעל נסיון רב־שנתי בהנהלת חשבונות ממוכנת

לתפקיד אחראי

(בסביבת נתניה)

מעונינים יפנו בכתב לת.ד. 2152 נתניה „מנהל חשבונות".

דרושים

גרפיקאים

מועמדים בעלי נסיון ולאחר שירות צבאי יפנו לת.ד. 33344(ת) תל־אביב בציון פרטים אישיים כתובת וטלפון

רק מועמדים מתאימים ייענו.

דרושים

א. **שומרים**
(לאחר שירות צבאי)

ב. **עובד/ות נקיון ואחזקה**

● נא לפנות בציון פרטים אישיים כתובת וטלפון לת.ד. 33156 תל־אביב. רק מועמדים מתאימים ייענו.

מקום העבודה בת"א.

דרושים

יוצאי יחידות קרביות

עם כושר בריאות מושלם, בעלי התפקידים פיקודיים.

לתפקידים בטחוניים

עם רשיון נהיגה למשאית.

נא לפנות לת.ד. 29785 תל־אביב בצירוף קורות חיים ונסיון קודם.

מכתשים באר־שבע
מפעלים כימיים בע"מ

דרושים

הנדסאי וטכנאי כימיה

לעבודה במעבדות המחקר של המפעל

תנאים טובים מובטחים למועמד המתאים

— סודיות מובטחת —

מועמדים יפנו בכתב בצרוף קורות חיים ובציון נסיון קודם, למחלקת כח אדם, ת.ד. 60 באר־שבע 84100.

דרושים צעירים

המוכנים להשקיע כשרם ומרצם בעבודה קבועה מעניינת ובלתי שיגרתית

דרישות המשרה:

✶ השכלה תיכונית מושלמת
✶ אחרי שירות צבאי מלא (עדיפות לנסיון בפקו...)
✶ עד גיל 30

המעונינים מתבקשים לפנות לת.ד. 17224 תל־אביב (מס. 1) מיקוד 61170 ולצרף קורות חיים ופרטים אישיים מלאים

למוסד ממלכתי בתל־אביב

דרושות

מזכירות פקידות כתבניות

✶ השכלה נדרשת 11 ש... למוד לפחות.
✶ באות בחשבון גם חס... נסיון קודם בעבודה.
✶ העבודה במשרה מלאה מ 08.00 עד 16.00.
✶ השכר ההתחלתי המו... כ—.1,200 ל"י לחודש

המעונינות מתבקשות לפנות בכתב לת.ד. 224... תל אביב (עבור מ.כ.) בצרוף פרטים אישיים וקורות חיים.

להברה ארצית בע"מ באזור תל־אביב

דרושים:

✶ **מפעיל מחשב** — לעבודה במשמרות
כישורים: ידיעת השפה האנגלית.
רצוי נסיון מעשי של שנה בהפעלה.

✶ **טכנאי מכונות ו/או אלקטרוניקה לחדר טלמטריה**
— לתפעול ואחזקה של התחנת טלמטריה.
כישורים: בעל רקע מקצועי באלקטרוניקה.
ידיעת השפה האנגלית — רצויה.

● לקבלת פרטים נוספים נא לפנות אל ת.ד. 9050 ת"א

EXCHANGE NATIONAL BANK OF CHICAGO

דרוש מפעיל מחשב

העבודה במשמרות.
תנאים טובים למועמד המתאים.
נא לפנות ישירות בטלפון 58105 ת"א.